

รายงานวิจัย

เรื่อง

ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้และมีผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่าง

The using problems of discretion and mandatory powers of the central government and provincial government services affecting local government (Province administration Organization) in low Southern Thailand.

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัฒนะ เรือนใจดี

สนับสนุนทุนการวิจัย โดยงบประมาณแผ่นดินประจำปีพุทธศักราช 2546

เลขหมู่ JS7417 .A73 2546

Bib Key 233421

16 ก.ค. 2546

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย	:	ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้และส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่าง
ชื่อผู้วิจัย	:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัฒนะ เรือนใจดี
ระยะเวลา	:	ตุลาคม 2545 – พฤษภาคม 2546

ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้และส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีลักษณะที่สำคัญสองประการ กล่าวคือ ปัญหาการใช้ดุลพินิจประการหนึ่ง และปัญหาอันเกิดจากดุลพินิจที่เป็นอำนาจผูกพันอีกประการหนึ่ง กล่าวสำหรับการเลือกใช้ดุลพินิจหมายถึงกรณีที่สามารถที่จะตัดสินใจออกคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งในบรรดาคำสั่งหลายๆ อย่าง ซึ่งกฎหมายเปิดช่องให้เลือกสั่งการได้ เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ หรือความมุ่งหมายของกฎหมาย เมื่อมีข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น ส่วนดุลพินิจที่เป็นอำนาจผูกพัน หมายถึง กรณีที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้กับเจ้าหน้าที่รัฐ หรือองค์กรฝ่ายปกครอง องค์กรใดองค์กรหนึ่ง โดยมีการบัญญัติบังคับไว้ล่วงหน้า ว่าเมื่อมีข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้เกิดขึ้น องค์กรของรัฐฝ่ายปกครองจำต้องออกคำสั่งและต้องมีเนื้อหาแห่งคำสั่งตามที่กำหนดไว้ จึงเห็นได้ว่าดุลพินิจที่เป็นอำนาจผูกพันนี้จะมีลักษณะของการใช้ดุลพินิจที่น้อยกว่าอำนาจดุลพินิจทั่วไป

ตามหลักของการบริหารราชการแผ่นดินได้แบ่งส่วนราชการออกเป็นสามส่วน ได้แก่ ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยวางความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนราชการดังนี้ ราชการส่วนกลาง เป็นผู้ควบคุมนโยบาย และสั่งการไปยังราชการส่วนภูมิภาค ในลักษณะของการแบ่งอำนาจจากกระทรวงที่มีรัฐมนตรีว่าการเป็นผู้ควบคุมนโยบายสู่ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะหัวหน้าของราชการส่วนภูมิภาคและไปยังราชการส่วนท้องถิ่นอีกชั้นหนึ่ง ดังนั้นความสัมพันธ์ของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อราชการส่วนท้องถิ่น จึงเป็นลักษณะของการกำกับดูแล และส่งเสริม มิใช่การควบคุมบังคับบัญชาและปกครอง หากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคมิได้วางบทบาทดังกล่าวให้เหมาะสมต่อราชการส่วนท้องถิ่น ก็จะนำไปสู่ปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ข้ามขั้นตอน เกินอำนาจหน้าที่ของตน ปราศจาก

อำนาจ และนำไปสู่ดุลพินิจที่อำเภอใจ นอกจากจะส่งผลกระทบถึงราชการส่วนภูมิท้องถิ่นแล้ว ก็ยังส่งผลกระทบทั้งในทางตรงและทางอ้อมไปสู่ประชาชนอีกด้วย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดถือเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่สุดที่จัดอยู่ในราชการส่วนท้องถิ่น และอาจได้รับผลกระทบจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันดังกล่าวได้ ไม่ว่าจะเป็น (1) ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (2) ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

โดยโครงการวิจัยดังกล่าวนี้ จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการใช้อำนาจดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคใช้และมีผลกระทบต่อราชการส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่าง)

2. เพื่อจะได้ทราบถึงข้อขัดข้องอันเกิดจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ให้ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีอำนาจใช้และส่งผลกระทบต่อราชการส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะข้อขัดข้อง อุปสรรค ในเชิงของกฎหมาย พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ระเบียบกระทรวงมหาดไทย กฎกระทรวงต่างๆ

3. เพื่อจะได้ทราบถึงทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่างถึงผลกระทบที่ได้รับจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่มีอยู่ตามกฎหมาย ของราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

4. เพื่อหาข้อสรุปแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันดังกล่าว ทั้งในเชิงมิติของหลักทฤษฎีทางกฎหมาย และในทางรูปธรรม ของการปฏิบัติงานในระหว่างราชการทั้งสามส่วนต่อไป

และการศึกษาจะครอบคลุมในขอบเขตต่อไปนี้

1. การศึกษาจะครอบคลุมเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ปกครองเท่านั้น ในราชการส่วนกลาง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการและช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย, ปลัดกระทรวงฯ, อธิบดีฯ ข้าราชการของกระทรวงมหาดไทย ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) ในราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด, ปลัดจังหวัด, ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ อ.บ.จ. ในราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการที่ทำงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ

คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. โดยเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ข้อมูลปฐมภูมิจะได้จากการสัมภาษณ์ โดยกำหนดเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็นหัวข้อในการสัมภาษณ์ และบันทึก พร้อมทั้งให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งที่เป็นข้าราชการและนักการเมืองท้องถิ่น ทั้ง 2 กลุ่ม ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ ส่วนข้อมูลทุติยภูมิได้จากการศึกษาและวิจัยเอกสารกฎหมายต่างๆ ในเชิงคุณภาพ รวมทั้งการสังเกตปฏิบัติการ

2. การศึกษาจะครอบคลุมเฉพาะองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ใน 7 จังหวัด ของภาคใต้ตอนล่าง อันได้แก่ สงขลา ปัตตานี พัทลุง สตูล ยะลา ตรัง และนราธิวาส รวมทั้งพื้นที่ของราชการส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย พบว่า

ในด้านของปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติแผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในสองประเด็นของมาตรา 54(2), 54(3) และ 55 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องกรณีความขัดแย้งของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในด้านข้อบัญญัติทั่วไป หรือมติที่มิใช่ข้อบัญญัติ จนต้องมีการส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ชี้ขาดอีกครั้งหนึ่งกับกรณีความขัดแย้งระหว่างสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อบัญญัติที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องยืนยันไปอีกครั้งหนึ่งเป็นจำนวน 2 ใน 3 ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้อบัญญัตินั้นจึงใช้บังคับได้ ในสองประเด็นนี้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทุก อ.บ.จ. สรุปตรงกันว่า ไม่มีปัญหาเกิดขึ้นมากนัก และเป็นกรณีที่สามารถแก้ไขได้ในการประสานงานกันระหว่างส่วนราชการ ส่วนประเด็นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. นี้ อ.บ.จ. ที่สรุปว่าไม่มีปัญหา ได้แก่ อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา, สตูล, ตรัง, นราธิวาส ส่วน อ.บ.จ. ที่พบว่ามีปัญหา แต่ไม่มากนัก ได้แก่ อ.บ.จ. ยะลา และ อ.บ.จ. ที่ระบุว่ามีปัญหาในเรื่องนี้มาก ได้แก่ อ.บ.จ. ปัตตานี และพัทลุง

ในด้านของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้และมีผลต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด แยกพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายจังหวัดได้ดังนี้

ในกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในด้านบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดบทบาทใด หากใช้มากไปตามกฎหมาย จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชาท้องถิ่นมิใช่การกำกับดูแลส่งเสริม มีการระบุบทบาทที่เป็นปัญหาในมาตรา 11(4)(5), 24(2), 32, 36, 53, 54, 80 สำหรับกรณีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีการระบุในมาตรา 6 และมาตรา 47 และระเบียบ

กระทรวงมหาดไทย ที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันมากที่สุด ได้แก่ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย วิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

ในกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ในด้านบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดบทบาทใด หากใช้มากไปตามกฎหมาย จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชาท้องถิ่นมิใช่การกำกับดูแล ส่งเสริม มีการระบุบทบาทที่เป็นปัญหาในมาตรา **11(4)(5), 54, 76, 78** สำหรับกรณีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีการระบุในมาตรา **6, 11(5), 47, 78, 79, 80** และระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพัน ได้แก่ ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541, ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม), ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540

ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ในด้านบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดบทบาทใด หากใช้มากไปตามกฎหมาย จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชาท้องถิ่นมิใช่การกำกับดูแล ส่งเสริม มีการระบุบทบาทที่เป็นปัญหาในมาตรา **11(4) 36(2), 77, 80** สำหรับกรณีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีการระบุในมาตรา **47 และ 77** และระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพัน ได้แก่ ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541, และระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการวางแผนพัฒนา อ.บ.จ. พ.ศ. 2541

ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ในด้านบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดบทบาทใด หากใช้มากไปตามกฎหมาย จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชาท้องถิ่นมิใช่การกำกับดูแล ส่งเสริม มีการระบุบทบาทที่เป็นปัญหาในมาตรา **36(2), 49, 53, 54, 76, 77, 80** สำหรับกรณีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีการระบุในมาตรา **47** และระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพัน ได้แก่ ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541, ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม),

ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา ในด้านบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดบทบาทใด หากใช้มากไปตามกฎหมาย จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชาท้องถิ่นมิใช่การกำกับดูแล ส่งเสริม มีการระบุบทบาทที่เป็นปัญหาในมาตรา **11(5), 22, 76, 77, 80** สำหรับกรณีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีการระบุในมาตรา **47 และมาตรา 78, 80** และระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ในด้านบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดบทบาทใด หากใช้มากไปตามกฎหมาย จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชาท้องถิ่นมิใช่การกำกับดูแล ส่งเสริม มีการระบุบทบาทที่เป็นปัญหาในมาตรา **11(5), 77, 80** สำหรับกรณีของรัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงมหาดไทย มีการระบุในมาตรา 77 และ 80 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพัน ได้แก่ ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541, ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการวางแผนพัฒนา อ.บ.จ. พ.ศ. 2541 และระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2538

ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ในด้านบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดบทบาทใด หากใช้มากไปตามกฎหมาย จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชาท้องถิ่นมิใช่การกำกับดูแล ส่งเสริม มีการระบุบทบาทที่เป็นปัญหาในมาตรา 11(4), 76, 77, 78 สำหรับกรณีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีการระบุในมาตรา 6 และ 80 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพัน ได้แก่ ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541, และระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่)

อย่างไรก็ตามในองค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกแห่ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะไม่เห็นด้วยที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะมีอำนาจตามกฎหมายยับยั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับร่างข้อบัญญัติโดยเฉพาะในเรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปี แต่ในเกือบจะทุก อ.บ.จ. ก็เห็นด้วยที่จะให้แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกันกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย มีเพียงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาและนราธิวาสเท่านั้นที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องสอดคล้องเพราะแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันออกไป จึงมีทิศทางในการพัฒนาของตนเอง

Project Title	:	**The Using Problems of Discretion and Mandatory Powers of the Central Government and Provincial Government Services Affecting Local Governments (Provincial Administration Organizations) in Low Southern Thailand.**
Name of Researcher	:	**Assistant Professor Pattana Reonchaidee.**
Date	:	**October 2002 – May 2003**

ABSTRACT

There are two important points of the using problems of discretion and mandatory powers of the central government and the provincial governments affecting the local administration organizations; they are the problems of using the dicretion and the problems of mandatory power. The using of discretion refers to the capability of issuing some orders permitted by law for some cases to attain the purpose of law. The discretion of the mandatory powers is that some government officials or some government organizations are empowered by law with the regulations issued in advance that for some fixed cases the government organizations have to give orders as assigned. So the discretion of the mandatory powers is used less than general discretions.

Following administration rules, the government services are divided into three parts; the central government, the provincial governments and the local government. They are related to each other in the following ways: the central government sets and controls policies, gives orders to the provincial governments in form of decentralization of ministries to the governor, the leader of the provincial officials, and then to the local governments. Therefore, the relationship between the central and provincial governments and the local governments is in form of supervision and support rather than comman and governing. If the central government and the provicial governments do not have the proper roles with the local governments, it will lead to the problems of using the discretion and the mandatory powers that are illegal, shortcut, beyond own powers, without power, and to indulgent discretion. This affects not only the local governments but also the people directly and indirectly.

The provincial administration organization is the biggest of the local government services. It may get affected by the using of such discretion and mandatory powers, be they (1) the using problems of discretion and mandatory powers of the central government and the provincial governments in considering general regulations, budget bills, conclusions, development plans, complaints, applications, consultations of the provincial administration organizations, or (2) the using problems of discretion and mandatory powers of the central government and the provincial governments, that affect the local administration organization.

The objectives of the research are the following:

1. to study the problems and obstacles of using the discretion and mandatory powers of the central government and the provincial governments affecting the local governments (the provincial administration organizations in low southern provinces),

2. to be aware of the difficulties of using the discretion and mandatory powers of the central government and the provincial governments affecting the local governments, particularly the difficulties of law, regulations, royal decrees, regulations of Interior Ministry, and other ministerial regulations,

3. to know the ideas of the officials of the provincial administration organizations in the low southern provinces about the effect of using the discretion and the mandatory powers of the central government and the provincial governments,

4. to find out the ways to solve the problems of using the discretion and the mandatory powers in working among the three government services.

The scope of the studies is the following:

1. The studies cover only the sampling groups of government officials. In the central government they include minister of Interior Ministry, permanent secretary, director generals and other officials of Interior Ministry who are responsible to the provincial government organizations. In the provincial governments, they include governors, assistant governors, inspectors, district chiefs, assistant district chiefs and other officials of the provincial governments who are related to the provincial administration organizations. In the local governments, they include assistant chiefs of the provincial administration organizations, the officials of the organizations, and also the sampling groups of the councillors and executive committees of the provincial administration organizations. As for the data collecting instruments, the primary data

are collected by interviews through questionaires with different topics, and noted, having the samplers, both officials and local politicians, give more ideas, while the secondary data are obtained by studying and qualitative researching the legal documents, as well as observing working.

2. The studies cover the provincial administration organizations of seven provinces in the low southern Thailand : Songkhla, Pattani, Phatthalung, Satun, Yala, Trang and Narathiwat together with the central government in Bangkok.

The result of the research pointed out;

As for the using problems of discretion and mandatory powers of the central government and the provincial governments in considering general regulations, budget regulations, conclusions, development plans, complaints, applications and consultations of the provincial administration organizations, in two points of the **Articles 54(2), 54(3)** and 55 of the Provincial Administration Organization Bill B.E. 2540 (1997), be they the conflicts about general regulations or non-regulations between the chief and the members of the provincial administration organization so much that they are passed to the governor to decide, or the conflicts between the council of the provincial administration organization and the governor about the regulations which two thirds of the councillors have to reaffirm to get them to be enforced, all the provincial administration organizations have the same conclusion that there are few problems and they can be solved by cooperation among the government services. For budget bills of the provincial administration organizations, the provincial administration organizations of Songkhla, Satun, Trang and Narathiwat provinces find no problem, while they have not many problems in Yala but they have many problems in Pattani and Phatthalung.

The result of the research of the using problems of discretion and mandatory powers of the central government and the provincial governments can be discussed each province as the following:

In Songkhla, as for the roles of the governor, if some roles are used much following law, they become control and command rather than supervision and support. The problem roles are referred in the **Articles 11(4) (5), 24(2), 32, 36, 53, 54, 80.** In case of Interior Minister, they are referred in the **Articles 6 and 47**. The ministerial regulation that has the most problems in

using the discretion and mandatory powers is the Regulation of Local government Budget B.E. 2541 (1998).

In Pattani, if the roles of the governor are used much, they become control and command rather than supervision and support, which are mentioned in the **Articles 11(4) (5), 54, 76, 78.** For Interior Minister, they are mentioned in the **Articles 6, 11(5), 47, 78, 79, 80.** The regulations that have the using problems of discretion and mandatory powers are the Budget Bill 2541 (1998), the Baggage Regulation B.E. 2535 (1992) (Amendment), the Meeting Regulation B.E. 2540 (1997).

In Phatthalung, if the governor's roles are used much by law, they will become control and command, not supervision and support. These roles are mentioned in the **Articles 11(4), 36(2), 77, 80.** In case of Interior Minister, they are mentioned in the **Articles 47 and 77.** The ministerial regulations with the problems of using the discretion and mandatory powers are the Budget Bill B.E. 2541 (1998) and the Development Plan B.E. 2541 (1998).

In Satun, as for the governor's roles, some roles when used much by law become control and command rather than supervision and support. These roles are mentioned in the **Articles 36(2), 49, 53, 54, 76, 77, 80.** The Interior Minister is mentioned in the **Article 47** and the ministerial regulations with the problems of using the discretion and mandatory powers are the Budget Bill B.E. 2541 (1998) and the Baggage Regulation B.E. 2535 (1992) (Amendment).

In Yala, the governor's roles when used much by law will become control and command, not supervision and support, which are cited in the **Articles 11(5), 22, 76, 77, 80.** The Interior Minister is cited in the **Articles 47, 78 and 80,** while the ministerial regulations with the problems of using the discretion and mandatory powers are the regulations of Monetary Receipt, Payment, Deposit, Saving Audit B.E. 2541 (1998).

In Trang, the governor's roles used legally much become control and command rather than supervision and support, which are cited in the **Articles 11(5), 77, 80.** Those of the Interior Minister are mentioned in the **Articles 77 and 80.** The ministerial regulations with the problems of using the discretion and mandatory powers are the Budget Regulation B.E. 2541 (1998), the Development Plan B.E. 2541 (1998) and the Employment Regulation B.E. 2535 (1993) and 2538 (1995).

In Narathiwat, if the governor's roles are legally much used, they become control and command, not supervision and support. These roles are mentioned in the **Articles 11(4), 76, 77, 78.** Those of the Interior Minister are mentioned in the **Articles 6** and **80.** The ministerial regulations that have the using problems of discretion and mandatory powers are the Budget Bill B.E. 2541 (1998) and the Baggage Regulation B.E. 2535 (1992) (Admendment).

However, the members of all the provincial administration organizations do not agree that the governors have rights to delay the regulations, particularly the unnual budgets. But almost all of the provincial administration organizations agree that the development plans of the provincial administration organizations are to be coincided with those of the provinces and the Interior Ministry. Only the provincial administration organizations of Songkhla and Narathiwat provinces do not agree that the regulations are to coincide with each other because they are in different areas and so have their own development ways.

คำนำ

รายงานการวิจัย เรื่อง ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้ และส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคใต้ตอนล่างนี้ เป็นรายงานการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทุนการวิจัยจากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. 2546 ซึ่งภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ ในฐานะที่เป็นภาควิชาหนึ่งของคณะวิทยาการจัดการได้มอบหมายให้ผู้วิจัยเป็นหัวหน้าโครงการในการศึกษางานวิจัยในหัวข้อดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทุ่มเทเวลาและใช้ความวิริยะอุตสาหะ ตลอดระยะเวลาเกือบ 1 ปี ที่ทำการวิจัยนี้ เพื่อค้นหาอุปสรรคอันเป็นข้อขัดข้องที่เกิดจากการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคใต้ตอนล่างอันประกอบด้วย จังหวัดสงขลา ปัตตานี พัทลุง สตูล ยะลา ตรัง และนราธิวาส พร้อมทั้งได้หาข้อสรุปอันเป็นทางออกที่ดีในการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่ใช้และมีผลกระทบถึงราชการส่วนท้องถิ่น

การศึกษาวิจัยนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากราชการส่วนกลาง ทั้งระดับกระทรวงฯ และกรมฯ รวมถึงราชการส่วนภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้ตรวจราชการฯ และราชการส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการที่ทำงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และคณะกรรมการบริหารฯ (อ.บ.จ.) ทุกๆ ท่านในพื้นที่ ที่ทำการวิจัย รวมทั้งขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ สมชาติ จุลิกรัชนีกร ผู้ช่วยอธิการบดี ที่มีส่วนช่วยในการประสานงานเก็บข้อมูลภาคสนามในครั้งนี้ไว้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบคุณบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น และผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งได้แก่ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ หัวหน้าภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะวิทยาการจัดการ และภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ ที่ได้ให้ความสนับสนุนการจัดสรรทุนวิจัยนี้ จากเงินงบประมาณแผ่นดินด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัฒนะ เรือนใจดี
หัวหน้าโครงการวิจัย
พฤษภาคม 2546

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทที่ 1 บทนำ **1**

1. สภาพทั่วไปและความสำคัญของปัญหา 1
2. คำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง 5
3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 7
4. วัตถุประสงค์ของการวิจัย 16
5. สมมติฐานการวิจัย 16
6. ขอบเขตการวิจัย 17
7. วิธีดำเนินการวิจัย 17
8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 21
9. การเสนอผลการวิจัย 22

บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือขององค์การบริหารส่วนจังหวัด **24**

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการปกครองราชการส่วนท้องถิ่นกับการบริหารการปกครองราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง 24
2. การปกครองส่วนท้องถิ่นและทฤษฎีการกระจายอำนาจ 32
3. หลักความชอบด้วยกฎหมายในการกระทำทางปกครอง 45

ตอนที่ 2 แนวคิดปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด **72**

1. ความเป็นอิสระทางการคลังของท้องถิ่น 72
2. หลักการควบคุมบังคับบัญชาและการกำกับดูแล 88

ตอนที่ 3 หลักประกันขั้นพื้นฐานของราชการส่วนท้องถิ่น การควบคุมการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค 96

บทที่ 3 ผลการดำเนินการวิจัย (ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคใช้ และมีผลกระทบถึงราชการส่วนท้องถิ่น 116

บทนำ ลักษณะของงานโดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 116

ตอนที่ 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา 143

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 143
2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด 173
3. แนวทางการแก้ไขปัญหา 208

ตอนที่ 2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี 213

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 213
2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด 244
3. แนวทางการแก้ไขปัญหา 278

ตอนที่ 3 องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง 285

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติแผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 285
2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด 315
3. แนวทางการแก้ไขปัญหา 350

ตอนที่ 4 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล 355

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติแผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 355
2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด 385
3. แนวทางการแก้ไขปัญหา 419

ตอนที่ 5 องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา 424

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติแผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 424
2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด 453
3. แนวทางการแก้ไขปัญหา 487

ตอนที่ 6 องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง **491**

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 491
2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด 520
3. แนวทางการแก้ไขปัญหา 554

ตอนที่ 7 องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส **558**

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 558
2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด 588
3. แนวทางการแก้ไขปัญหา 622

ตอนที่ 8 ราชการส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) **627**

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 627
2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด 639

บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ (ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้และมีผลกระทบถึงราชการส่วนท้องถิ่น **653**

1. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่าง 653
2. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด 657

บรรณานุกรม **666**

ภาคผนวก **674**

ประวัตินักวิจัย **719**

บทที่ 1
บทนำ

1. สภาพทั่วไปและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน นับเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ถึงความเหมาะสมของแต่ละส่วนราชการ ที่จะมีความสัมพันธ์ต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น กล่าวสำหรับความสัมพันธ์ในระหว่างราชการส่วนกลางที่มีต่อราชการส่วนภูมิภาคนั้นเป็นไปในลักษณะที่มีการแบ่งหรือโอนอำนาจในส่วนหนึ่ง (Deconcentration) ให้แก่ราชการส่วนภูมิภาค เพื่อที่จะใช้ในการบริหารจัดการองค์กรที่อยู่ภายในสังกัดของราชการส่วนภูมิภาค อันได้แก่ จังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ซึ่งเป็นลักษณะที่แตกต่างจากความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนกลางกับราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นในลักษณะของการกระจายอำนาจ (Decentralization) ให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อ.บ.ต.) หรือรูปแบบการปกครองพิเศษอย่างกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาได้มีโอกาสที่จะปกครองตนเองได้อย่างอิสระ ภายใต้การกำกับ ดูแล ดังนั้น ในแง่ดังกล่าวนี้เอง รัฐที่มีการปกครองโดยยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญในการปกครองที่เรียกกันว่า นิติรัฐ (legal state) จะต้องมีการคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน แต่ในขณะเดียวกัน การใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองก็ยังสามารถที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการใช้ดุลพินิจทั้งที่เป็นดุลพินิจทั่วไป และดุลพินิจที่เป็นอำนาจผูกพัน ในระหว่างราชการทั้ง 3 ส่วน จึงต้องมีระดับของการใช้ที่แตกต่างกันออกไปตามความสัมพันธ์ที่แต่ละส่วนราชการจะมีความสัมพันธ์ต่อกัน เป็นต้นว่า ราชการส่วนกลางกับราชการส่วนภูมิภาค มีลักษณะของความสัมพันธ์ที่ราชการส่วนภูมิภาคได้รับโอน หรือแบ่งอำนาจมาจากราชการส่วนกลาง ความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ จึงเป็นไปในลักษณะของการควบคุมบังคับบัญชา สั่งการได้ แต่ความสัมพันธ์ที่ราชการส่วนกลางมีต่อราชการส่วนท้องถิ่น เป็นไปในลักษณะของการกระจายอำนาจให้มีการปกครองตนเอง ดังนั้นลักษณะของความสัมพันธ์ของราชการทั้ง 2 ส่วนนี้ จึงต่างออกไป โดยเป็นไปในลักษณะกำกับ ดูแล ส่งเสริม (legistrative control) ให้บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ ได้มีความเข้มแข็งและพร้อมที่จะปกครองตนเองได้ ในอนาคตต่อไป ลักษณะของความสัมพันธ์เช่นนี้ ก็คงเป็นเช่นเดียวกันกับความสัมพันธ์ของราชการส่วนภูมิภาคที่จะ

มีต่อราชการส่วนท้องถิ่นเช่นกัน ทั้งนี้เพราะราชการส่วนภูมิภาคถือได้ว่า ได้รับมอบอำนาจมาจากราชการส่วนกลางนั่นเอง

ดังนั้นเมื่อสามารถระบุได้ถึงความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนราชการ ตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้เช่นนี้ ก็ย่อมที่จะเข้าใจได้ถึงขอบเขตแห่งการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่แต่ละส่วนราชการจะมีต่อกันได้ ภายใต้กรอบของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ เพื่อป้องกันมิให้การใช้ดุลพินิจเหล่านี้เป็นดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนั้นก็ควรที่จะมีระบบการควบคุมการใช้ดุลพินิจ ในกิจกรรมที่เป็นความสัมพันธ์ของรัฐ หรือความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนราชการทุกประเภทที่มีกฎหมายหรือพระราชบัญญัติให้อำนาจไว้ โดยมีการแบ่งอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่จะควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารไว้โดยชัดเจน และไม่ซ้ำซ้อนกัน อันจะถือได้ว่าเป็นการสร้างดุลยภาพให้เกิดขึ้นกับกลไกการทำงาน ทั้งในฝ่ายปฏิบัติการ และฝ่ายตรวจสอบการใช้อำนาจ เพื่อที่จะให้การดำเนินการในการจัดทำบริการสาธารณะและการให้บริการกับประชาชนมีประสิทธิภาพและลดการใช้อำนาจอันเกิดจากดุลพินิจที่นำไปสู่อำเภอใจ เกินขอบเขต ไร้ขั้นตอน ปราศจากการมีอำนาจของผู้สั่งการ เหลิงอำนาจ และยากที่จะควบคุมได้ และหากพิจารณาถึงกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2540)[1] ก็จะเห็นได้ว่า ความชัดเจนดังกล่าวปรากฏขึ้นถึงบทบาทที่จะให้ท้องถิ่นได้มีความสามารถในการที่จะปกครองตนเอง โดยเป็นการกระจายอำนาจมาจากราชการส่วนกลาง และนับเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (local government) ดังนั้นภาพโดยรวมถึงการบริหารจัดการในงานต่างๆ ของ

---

[1] โปรดดูรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) ฉบับปัจจุบันในมาตรา 43, 46, 52, 56, 59, 78, 79 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมวดที่ 9 ตั้งแต่มาตรา 282-290 ที่ระบุถึงการปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ซึ่งบทบัญญัติเหล่านี้ได้ส่งผลให้มีการออกกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ (Organic laws) อีกหลายฉบับ รวมไปถึงการเกิดการเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมในหลายประการ โดยสรุปเนื้อหาของมาตรา 282 และมาตรา 283 เป็นการบัญญัติให้อิสระแก่ท้องถิ่นของรัฐ โดยรัฐจะกระทำเพียงการกำกับดูแลท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และการกำกับดูแลนั้นต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม มาตรา 284 เป็นการกำหนดถึงการให้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้มากขึ้น เพื่อให้ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การเงินและการคลัง และเพื่อให้การกระจายอำนาจเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม โดยให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ รวมถึงการให้มีคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการให้บริการสาธารณะของท้องถิ่น และการจัดสรรสัดส่วนรายได้ของท้องถิ่น มาตรา 285 เป็นการบัญญัติถึงโครงสร้างขององค์กรปกครองท้องถิ่น โดยกำหนดว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นต้องประกอบไปด้วยสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องมาจากการเลือกตั้ง (ซึ่งผู้บริหารอาจมาจากการเลือกตั้งทางอ้อมของฝ่ายสภาได้) รวมถึงให้มีวาระการดำรงตำแหน่งที่เท่ากัน คือ 4 ปี ในทุกประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 286 และมาตรา 287 เป็นการบัญญัติถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นที่กว้างขวางขึ้น กล่าวคือ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถถอดถอนสมาชิกสภาและคณะผู้บริหารของท้องถิ่นได้ รวมถึงให้ประชาชนเป็นผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายหรือข้อบังคับของท้องถิ่นได้อีกด้วย มาตรา 288 เป็นการบัญญัติถึงเรื่องการบริหารงานบุคคลของท้องถิ่น โดยให้การบริหารงานบุคคลของท้องถิ่นมีคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล โดยคณะกรรมการฯ นี้ ต้องมีลักษณะเป็นไตรภาคี ที่ประกอบด้วย ผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ และมาตรา 289-290 ก็ได้บัญญัติถึงหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รวมถึงการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ราชการส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์โดยรวมที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน (Public interest) หรือในการบริการสาธารณะ (Public service) ราชการทั้ง 2 ส่วน กล่าวคือ ทั้งราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค จะต้องมิใช่การใช้อำนาจเข้ามาควบคุมบังคับบัญชา แต่ควรจะเป็นลักษณะกำกับดูแลส่งเสริม ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งลักษณะของความสัมพันธ์กันเช่นนี้ก็จะมีผลผูกโยงไปถึงการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในแต่ละส่วนราชการให้ต้องมีอยู่ สอดคล้องกับรูปแบบแห่งความสัมพันธ์กันของแต่ละส่วนราชการตามไปด้วย นั่นคือองค์กรที่ควบคุมกำกับก็จะไม่มีอำนาจในการวินิจฉัยความเหมาะสมของการกระทำขององค์กรที่อยู่ภายใต้การกำกับ คงมีแต่เพียงอำนาจที่จะวินิจฉัยความชอบด้วยกฎหมาย ของการกระทำในทางปกครองเท่านั้น ประเด็นจึงอยู่ที่ความเหมาะสมในการใช้อำนาจดุลพินิจ (Discretionary Power) ที่เป็นเสรีภาพทางกฎหมายให้แก่องค์กรของรัฐ ฝ่ายปกครอง (ราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค) ในการที่จะตัดสินใจว่าในกรณีเฉพาะเรื่องกรณีใดกรณีหนึ่ง สมควรเลือกคำสั่งใด ในบรรดาคำสั่งหลายๆ อย่างที่แตกต่างกันออกไป และออกคำสั่งภายใต้ดุลพินิจที่ตัดสินใจเลือกไป และการใช้ดุลพินิจที่เป็นอำนาจผูกพัน (Mandatory Power) ที่จะตัดสินใจในทางกฎหมายต้องมีข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นมาก่อน ถ้าเป็นข้อเท็จจริงอย่างนั้นเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งในระดับราชการส่วนกลาง (รัฐมนตรี) หรือในระดับราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ก็ต้องผูกพันที่จะต้องตัดสินใจไปในทางนั้นเท่านั้น เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด จะใช้ดุลพินิจประกอบการตัดสินใจมิได้ ในการควบคุมทั้งการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการทำกิจการต่างๆ เช่น การตราข้อบัญญัติหรือข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณรายจ่าย การมีมติ การวางกฎ ข้อบังคับ ระเบียบทั่วไป การออกคำสั่งวินิจฉัย การทำสัญญาในทางปกครอง การปฏิบัติการ และการควบคุมกำกับในตัวบุคคลหรือองค์การ เช่น การยุบสภาท้องถิ่น การไล่ออกหรือพักการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือคณะกรรมการบริหารฯ โดยส่งเจ้าหน้าที่ในองค์กรส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคเข้าไปแทนที่

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) ถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้ประชาชนได้ปกครองกันเอง และเป็นราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าวข้างต้นโดยตรง ในการใช้อำนาจดุลพินิจและอำนาจผูกพันของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ราชการส่วนกลาง) และผู้ว่าราชการจังหวัด (ราชการส่วนภูมิภาค) ทั้งนี้โดยเป็นอำนาจที่

มีอยู่ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่) [2] ยิ่งโดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ต่างๆ อ.บ.จ. จะต้องมีอิสระอันถือได้ว่า เป็นการสร้างหลักประกันให้กับราชการส่วนท้องถิ่น ในการแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนขั้นเงินเดือนให้กับบุคลากรภายใต้สังกัดของตนอย่างเต็มที่ ทั้งจะต้องมีอิสระทางการคลัง การมีรายได้ของตนเอง โดยลดการพึ่งพาจากส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค การจัดสรรภาษีอากรของท้องถิ่นที่ได้รับจัดสรรจากส่วนกลาง จะต้องเป็นสัดส่วนที่เป็นธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดรับกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติความรับผิดในทางละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. 2539 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการในทางปกครอง พ.ศ. 2539 เป็นต้น

ดังนั้นจากปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นได้ว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาวิจัยถึงปัญหาการใช้อำนาจดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคที่ใช้และมีผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการบริหารงานต่างๆ ภายใต้การกำกับ ดูแล ว่าในบรรดาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันดังกล่าว ตามกฎหมายนั้นมีดุลพินิจ และอำนาจผูกพันใดบ้างที่ก่อให้เกิดผลกระทบ และความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อที่จะหาแนวทางในการแก้ปัญหา และอุดช่องว่างของกฎหมาย ลดอำเภอใจ ในการมีดุลพินิจและอำนาจผูกพันเหล่านั้นลด อันถือได้ว่าเป็นการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้

---

[2] ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 เช่น อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด ในมาตรา 11, 18, 22, 24, 32, 36, 43, 49, 53, 54, 55, 77, 78, 79, 80, 82 ส่วนอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในมาตรา 6, 11, 47, 77, 78, 79, 80 นอกจากนี้ ก็ยังเป็นบทบาทของราชการส่วนกลาง อันได้แก่ อำนาจหน้าที่หรือบทบาทของกระทรวงมหาดไทยที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในมาตรา 11, 15, 18, 22, 24, 53, 54, 77, 78, 79, 80 เป็นต้น ซึ่งสาระสำคัญส่วนใหญ่ก็จะเป็นในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจของราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) และอำนาจของราชการส่วนกลาง (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) ในการควบคุม กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด เช่น ในเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภา อ.บ.จ., การเรียกประชุมสภา อ.บ.จ., การที่ผู้ว่าฯ รับหนังสือลาออกจากตำแหน่งของประธาน อ.บ.จ., การสั่งให้ออกจากสมาชิกภาพของสภา อ บ.จ. กรณีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาสัมปทานที่ทำกับ อ.บ.จ., การเสนอข้อบัญญัติของ อ.บ.จ. รวมทั้งข้อบัญญัติที่เกี่ยวกับงบประมาณ และมติของ อ.บ.จ. ด้วย, การที่ผู้ว่าฯ สั่งให้ อ.บ.จ. ชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการได้, การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว, การเพิกถอนมติของสภา อ.บ.จ. ซึ่งไม่ใช่ข้อบัญญัติ, การสั่งให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งการยุบสภา อ.บ.จ. เป็นต้น

2. คำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

อำนาจดุลพินิจในทางปกครอง[3] หมายถึง อำนาจที่กฎหมายให้แก่องค์กรของรัฐฝ่ายปกครองในอันที่จะออกคำสั่งต่างๆ ซึ่งอาจจำแนกได้ 2 ประเภท ได้แก่ อำนาจผูกพัน (Mandatory Power) และอำนาจดุลพินิจ (Discretionary Power)

อำนาจผูกพัน หมายถึง อำนาจที่กฎหมายให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายปกครององค์กรใดองค์กรหนึ่ง โดยบัญญัติบังคับไว้ล่วงหน้าเมื่อมีข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้กำหนดไว้เกิดขึ้น องค์กรของรัฐฝ่ายปกครองต้องออกคำสั่งและต้องมีเนื้อหาตามที่กำหนดไว้

อำนาจดุลพินิจ หมายถึง เป็นอำนาจที่ตรงกันข้ามกับอำนาจผูกพัน สามารถที่จะตัดสินใจออกคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาคำสั่งหลายๆ อย่าง ซึ่งกฎหมายเปิดช่องให้สั่งได้ เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมย์ หรือความมุ่งหมายของกฎหมาย เมื่อมีข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ขึ้นว่า สมควรจะออกคำสั่งหรือไม่สมควรจะออกคำสั่ง โดยมีเนื้อความอย่างไร

เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หมายถึง

1. เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองฝ่ายการเมืองหรือข้าราชการการเมือง เช่น นายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรี, ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี, เลขาธิการนายกรัฐมนตรี, เลขานุการรัฐมนตรี เป็นต้น ระดับท้องถิ่น ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับเลือกจากประชาชนในท้องถิ่น เช่น คณะเทศมนตรี หมายถึง นายกเทศมนตรี และเทศมนตรี คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองประจำ ได้แก่ ข้าราชการประจำ บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมาย ว่าด้วยการบริหารข้าราชการประเภทต่างๆ ให้ปฏิบัติหน้าที่ในกระทรวง ทบวง กรม และในส่วนท้องถิ่น เทศบาล และในองค์การบริหารส่วนตำบล

การควบคุม หมายถึง การตรวจสอบฝ่ายปกครองประการหนึ่งและการเยียวยา โดยฝ่ายปกครองอีกประการหนึ่ง

การตรวจสอบ หมายถึง การสอบสวน การสอดส่อง การดูให้ถูกต้องก่อนมีคำสั่งทางปกครอง ว่ามีความถูกต้องชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ละเมิดกฎหมายหรือไม่

การเยียวยา[4] หมายถึง การแก้ไขความผิดพลาด ในการที่มีนิติกรรมแล้วก่อความเสียหายแก่ประชาชน อันเนื่องมาจากคำสั่งและนิติกรรมทางปกครอง ในภายหลังการกระทำทางปกครองเพื่อขจัดให้หมดไป

---

[3] วรพจน์ วิศรุตพัชญ์. พิมพ์ครั้งแรกในหนังสือ 60 ปี ดร.ปรีดี เกษมทรัพย์. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, พ.ศ. 2531.

[4] Guy Braibant, Nicole Questiaux, Celine Wiener, Le´ Controle de I´ Administration et la Protection des Citoyers, Paris Editions Cujas, 1973 ใน ชาญชัย แสวงศักดิ์. คำบรรยายกฎหมายปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์วิญญูชน พ.ศ.2542. หน้า 88.

คำสั่งในทางปกครอง หมายถึง 1. การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล ในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึง การออกกฎ 2. การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง หมายถึง การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง หรือกฎ และรวมถึง การดำเนินการใดๆ ในทางปกครอง

บริการสาธารณะ[5] หมายถึง กิจการที่อยู่ในความอำนวยการหรือในความควบคุมของฝ่ายปกครองที่จัดทำเพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชน

การกระทำในทางปกครอง หมายถึง การกระทำที่ก่อให้เกิดสถานภาพตามกฎหมายแก่เอกชน ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์หรือจะทำให้เกิดภาระหน้าที่แก่เอกชนผู้อยู่ใต้ปกครองเป็นการกระทำที่มาจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง (มิใช่การกระทำทางนิติบัญญัติ, ตุลาการ หรือการเมือง) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ของตนมิใช่ออกโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะส่วนตัว

รูปแบบการตรวจสอบ[6] หมายถึง การกระทำในการตรวจสอบนิติกรรมในทางปกครอง การกระทำในทางปกครองอาจแสดงออกได้ เช่น การโต้แย้งคัดค้าน การปรึกษาหารือ การไต่สวนทั่วไป การให้ประชาชนรับรู้และเข้าถึงเอกสาร การให้เหตุผลในคำสั่งทางปกครอง สิทธิของคู่ความที่จะเข้าฟังการพิจารณาคดี

การควบคุมฝ่ายปกครอง หมายถึง การคุ้มครองประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการมีคำสั่งในทางปกครอง ถือเป็นการตรวจสอบฝ่ายปกครองที่อาจกระทำการทางปกครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและการแก้ไขความเสียหายแก่ประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อน อันเนื่องมาจากการกระทำของฝ่ายปกครอง ทั้งที่เป็นการควบคุมโดยฝ่ายปกครองเองและการควบคุมจากองค์กรภายนอก เช่น โดยวิธีการทางศาล (ศาลปกครอง) โดยฝ่ายการเมือง (รัฐสภา) หรือโดยองค์กรพิเศษอื่นๆ (ผู้ตรวจการรัฐสภา เป็นต้น)

นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน หมายถึง องค์กรใดของรัฐที่ใช้อำนาจรัฐออกคำสั่งในทางปกครองได้ ทั้งนี้รวมถึง สภาวิชาชีพ มูลนิธิที่มีจุดประสงค์เพื่อประชาชน เป็นต้น

---

[5]ประยูร กาญจนดุล. คำบรรยายกฎหมายปกครอง. คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. พ.ศ. 2538.

[6]ชาญชัย แสวงศักดิ์. การควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักพิมพ์วิญญูชน กรุงเทพฯ พ.ศ. 2540 หน้า 13-14.

นิติกรรมทางปกครอง[7] หมายถึง เป็นการกระทำในทางปกครองของฝ่ายปกครอง เมื่อกระทำไปแล้วก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับฝ่ายปกครอง ผู้กระทำการภายในขอบเขตของกฎหมายมหาชน

การกำกับดูแล[8] หมายถึง การใช้อำนาจในขอบเขตที่มีอยู่อย่างจำกัดของผู้มีอำนาจที่พึงกระทำต่อผู้ที่อยู่ที่ภายใต้การกำกับดูแลหรือต่อองค์กรนั้นๆ ในลักษณะการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย ความถูกต้องของการกระทำ หรือความถูกต้องของคุณสมบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้อย่างชัดเจน โดยผู้ใช้อำนาจกำกับดูแลไม่มีอำนาจในการเข้าไปควบคุมความเหมาะสมในการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นชอบด้วยกฎหมาย

การกระทำในทางปกครอง หมายถึง การใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร ซึ่งอาจแสดงออกได้โดยเป็นการปฏิบัติการในทางปกครอง นิติกรรมทางปกครอง คำสั่งทั่วไปทางปกครอง หรือสัญญาทางปกครองที่มีต่อวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะ

3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

- **Fred W. Riggs (1966)** ได้ศึกษาเรื่อง The Modernization of Bureaucratic Polity พบว่า ระบบราชการไทยมีอิทธิพลครอบงำต่อระบบการเมืองไทยมาโดยตลอด ในประเทศกำลังพัฒนา แม้ว่าสังคมจะมีการกระจายหน้าที่ออกเป็นหน้าที่เฉพาะมากแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะประสานสัมพันธ์เพื่อบรรลุเป้าหมายส่วนรวมได้อย่างดีพอ จึงเกิดช่องว่างหรือความแตกต่างระหว่างโครงสร้างหรือรูปแบบทางการกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง ได้แก่ รูปแบบการปกครองของประเทศไทยที่เป็นแบบประชาธิปไตย แต่พฤติกรรมเป็นการปกครองโดยข้าราชการ

- **ธวัช วิชัยดิษฐ์ (1973)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Provincial Administration in Thailand : Its Development and Present Problem พบว่า ระบบบริหารราชการส่วนภูมิภาคของไทยมีปัญหาที่ระดับจังหวัดที่อยู่ภายใต้อำนาจของราชการส่วนกลาง ในการสั่งการควบคุม ทั้งคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ต่อส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด และกระทรวงอื่นๆ เป็นต้น มาประจำที่ภูมิภาค (จังหวัด) โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าโดยขึ้น

---

[7] กมลชัย รัตนสกาววงศ์. กฎหมายปกครอง. คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักพิมพ์วิญญูชน กรุงเทพฯ พ.ศ. 2540 หน้า 24.

[8] สมคิด เลิศไพฑูรย์. รวมบทความกฎหมายการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ , B.J. Plate processor พ.ศ. 2539 หน้า 70-73.

ตรงต่อกระทรวงมหาดไทย เป็นแบบรวมศูนย์อำนาจ ทำให้เกิดปัญหาขึ้นมา ขาดการมีส่วนร่วมของการปกครองในระดับท้องถิ่นของประชาชน

- **จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ (2522)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาชนบท พบว่า ปัญหาของราชการในแง่ของการพัฒนาชนบท (ท้องถิ่น) คือ การเข้าไม่ถึงชาวบ้าน และเป็นการซ้ำเติม ทำความยากลำบากให้กับชาวชนบทมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะ (1) โครงสร้างราชการมีขึ้นเพื่อให้ราชการเองทำงานได้สะดวก โดยมิได้คำนึงถึงประชาชนในการออกกฎระเบียบใดๆ ที่จะใช้บังคับท้องถิ่น (2) โครงสร้าง กฎเกณฑ์ เหล่านั้นถูกกำหนดมาจากส่วนกลาง โดยมีการมองปัญหาแคบเฉพาะที่ตนรับผิดชอบ (3) มีโครงการหรือการทำงานของกรมกองที่มาก ทำให้ประชาชนเข้าร่วมได้ยาก (4) เป็นโครงการที่ทุ่มเทในจุดที่มีเพียงพอแล้ว (5) การลงทุนในโครงการยึดหลักความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจมากเกินไป งบที่ลงทุน มากกว่าที่จะคำนึงถึงประโยชน์ชาวบ้าน (6) ความคิดในการจัดทำโครงการสู่ชนบทเน้นที่ตัวรัฐ ส่วนกลางคิดเองแล้วสั่งการลงไปสู่ภูมิภาคไปสู่ท้องถิ่น ขาดการสอดประสานที่ถูกต้องและเข้าใจปัญหาที่แท้จริง

- **ประหยัด ยะคะนอง (2523)** ศึกษา เรื่อง ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อบริการสาธารณะของหน่วยงานปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ คือ รับราชการ ค้าขาย เกษตรกรรม ฯลฯ ไม่พอใจต่อการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา เนื่องจากการบริการสาธารณะไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน ทั้งนี้เพราะความไม่สนใจต่อการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนเอง และที่สำคัญมีการควบคุมบังคับบัญชาจากราชการส่วนกลาง ผ่านมาถึงราชการส่วนภูมิภาค อันส่งผลกระทบต่อเทศบาล (ในระดับราชการส่วนท้องถิ่น) และปัญหาคุณภาพบุคลากรที่นำไปสู่ปัญหาต่อเนื่องในการวางแผนเทศบาลไม่เหมาะสม

- **วรเดช จันทรศร (2523)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การขยายตัวของหน่วยงาน ในระบบราชการไทย : ปัญหา อุปสรรค และแนวโน้ม พบว่า หน่วยราชการไทยมีการขยายตัวมากขึ้น และมีแนวโน้มมากขึ้นอย่างมหาศาล โดยเป็นการสร้างอาณาจักรให้แก่ตนเองมากกว่าที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม เช่น ในระดับ กรม กองต่างๆ มีการซ้ำซ้อนกัน โดยไม่ได้คำนึงถึงผลผลิต (out put) ที่จะตามมาเป็นเป้าหมายขององค์กรอย่างแท้จริง ส่งผลให้ประสิทธิภาพลดลงของกรมกองที่มีอยู่และเกิดขึ้นใหม่และตัวข้าราชการด้วย

- **มีชัย ฤชุพันธุ์ (2527)** ได้ศึกษาในเรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะปฏิวัติและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พบว่า มีปัญหาที่สำคัญ (1) การขยายหน่วยงานทำให้เกิดความซ้ำซ้อนขึ้น (2) การกำหนดนโยบายแผนงานจากกระทรวง (3) มีปัญหาที่ตัวกฎหมาย

พิเศษที่สร้างอำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานระดับกรม (ส่วนกลาง) (4) ปัญหาที่การมอบอำนาจ (5) ปัญหาการขาดเอกภาพในการบริหารระดับจังหวัด

- **กระมล ทองธรรมชาติ (2528)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การปฏิรูประบบราชการไทย นโยบาย และผลงานของรัฐบาล พบว่าโครงสร้างของระบบบริหารราชการไทย มีปัญหามากโดยเฉพาะอย่างยิ่งความใหญ่โตของโครงสร้างที่ครอบคันอยู่หลายชั้น และมีความซ้ำซ้อนกันอยู่ภายในโครงสร้างนั้น ทั้งภายในกระทรวงเดียวกัน กรมเดียวกัน และระหว่างกระทรวง กรม โดยเสนอว่าต้องปฏิรูปที่โครงสร้างทั้งหมด ทั้งโครงสร้างระหว่างกระทรวง และภายในกระทรวง (กรม) ภายในกรมด้วย

- **ประเวศ วสี (2528)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง พุทธธรรมกับสังคม พบว่า ปัญหาสำคัญของระบบราชการไทย มีการเน้นที่การรวบรวมอำนาจไว้ที่ราชการส่วนกลางมากเกินไปทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการคิดในการดำเนินการได้ โดยไปเน้นที่ตัวระเบียบต่างๆ (Means) มากกว่าผลงาน (Ends) ที่จะออกมา จึงควรมีการปรับปรุงโครงสร้างใหม่ โดยกระจายอำนาจเหล่านี้ไปสู่ท้องถิ่น ลดอำนาจของข้าราชการลง ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้มีอำนาจมากขึ้นและการพัฒนาให้ชุมชนเข้มแข็ง

- **ประหยัด หงษ์ทองคำ, พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2529)** ศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพของการบริหารเทศบาลไทย พบว่า

(1) เทศบาลส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจโดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นสาธารณูปโภค สาธารณูปการ แต่ให้ความสำคัญน้อยมากกับการพัฒนาทางการเมือง (ท้องถิ่น) โดยการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลอันเป็นการสนองตอบ และสร้างให้เกิดความสำนึกในระบอบประชาธิปไตยที่ตรงจุดกับความต้องการ จึงมีผลทำให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเทศบาลน้อย

(2) บทบาทของกลุ่มการเมืองในองค์การเทศบาลส่วนใหญ่ โดยเฉพาะสมาชิกสภาเทศบาลกับคณะเทศมนตรี มักจะเป็นคนกลุ่มเดียวกัน และมีผลประโยชน์ร่วมกันดังนั้นบทบาทในการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจในระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ (Check and Balance Power) จึงมีน้อย ทำให้เทศบาลมีผลผลิต (outcome) ทางด้านการจัดสรรทรัพยากร ทางการบริหารการพัฒนาเกิดประโยชน์ต่อชุมชนค่อนข้างต่ำ

- **ปธาน สุวรรณมงคล (2530)** ศึกษาวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานของหน่วยงานในท้องถิ่น : ปัญหาและข้อเสนอแนะบางประการ พบว่า สาเหตุที่ท้องถิ่นทำงานได้อย่างไม่เต็มที่นั้นมาจาก (1) โครงสร้างอำนาจทางการเมืองที่เน้นการรวมอำนาจมากไป ทำให้ส่วนกลางต้องแบกภาระ

หนัก มีอำนาจการตัดสินใจอยู่มาก ล่าช้า มีแนวคิดหวงอำนาจ เกรงจะสูญเสียอำนาจไปสู่องค์กรปกครองท้องถิ่น (2) การให้อำนาจกับผู้ว่าราชการจังหวัดที่มากขึ้น ทำให้การสั่งการที่ควรจะมีในสายงานหลักของผู้ว่าราชการ (งานมหาดไทย) ทำได้ไม่ดีและยังมีปัญหาการสั่งงานข้ามสายงานอื่นๆ รวมทั้งปัญหาในการประสานงานในหน่วยงานระดับจังหวัดของภูมิภาคอีกด้วย (Departmentalization) ทำให้มีความซ้ำซ้อนของงานและสิ้นเปลืองงบประมาณ ส่งผลให้ท้องถิ่นทำงานได้ไม่เต็มขีดความสามารถที่สามารถจะทำได้ และมิได้ถึงองค์กรภาคชุมชน ประชาชนเข้าร่วมโดยมีการเสนอตัวแบบการรวมอำนาจแบบใหม่, การแบ่งอำนาจ, การกระจายอำนาจที่มีการควบคุมเพื่อประสานการกระจายอำนาจแบบรัฐราษฎร ร่วมพัฒนากระจายอำนาจสู่ชุมชน มีอำนาจเด็ดขาดในการตัดสินใจ

- **ปกรณ์ ปรียากร (2532)** ได้ศึกษาวิจัยงานของกระทรวงมหาดไทย ลักษณะเด่นและข้อจำกัดของหน่วยงานระดับกระทรวงในการบริหารการพัฒนา พบว่า งานของกระทรวงมีภารกิจมากทั้งราชการส่วนกลาง และภูมิภาค ท้องถิ่นที่ขึ้นตรงต่อ นอกจากนี้ยังมีรัฐวิสาหกิจอีกด้วย ทำให้มีข้อจำกัดมากหลายประการ เป็นต้นว่า อำนาจการตัดสินใจ การขาดเอกภาพในการบังคับบัญชา การจัดส่วนราชการภายในกระทรวง การวิเคราะห์โครงการ และงบประมาณ ฐานข้อมูล การประสานงานของส่วนราชการต่อส่วนราชการ ทั้งในระดับท้องถิ่นต่อส่วนภูมิภาค และระดับภูมิภาคต่อส่วนกลาง จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงระบบการวางแผนการประสานงานการเพิ่มขีดความสามารถของท้องถิ่นในการจัดการ การพัฒนาการทำงานของจังหวัด อำเภอ ในลักษณะกระจายอำนาจการตัดสินใจ การพัฒนาระบบข้อมูล ปรับปรุงหน่วยงาน การบริหารงานบุคคลระดับกระทรวง กรม มีแผนพัฒนาจังหวัดที่ชัดเจน

- **ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2533)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง หน้าที่หลักของส่วนราชการ พบว่า ควรเปลี่ยนวิธีการบริหารแบบการจัดหน้าที่อำนาจลดหลั่นกัน (Hierarchy order) มาเป็นการจัดการเชื่อมโยงการทำงานของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และองค์กรประชาชนแบบเครือข่าย (Net-working) โดยอาศัยการจัดฐานข้อมูล สารสนเทศ (MIS) เน้นการกระจายอำนาจ ปรับบทบาท ภารกิจหลักและภารกิจรองให้ชัดเจน โดยเป็นการทำงานที่ไม่ซ้ำซ้อน แต่เกื้อหนุนกัน (Reinforcing) มากกว่า

- **เพ็ญศรี เพ็ญพาดแสง (2534)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่องอำนาจกำกับ ดูแลการปกครอง ศึกษากรณี องค์การเทศบาล พบว่า อำนาจกำกับ ดูแลทางปกครอง คือ การที่ส่วนกลางเข้ามากำกับดูแลเหนือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องความชอบด้วยกฎหมาย ทั้งเหนือการกระทำ และเหนือบุคคล ซึ่งปรากฏในรูปของการอนุมัติเทศบัญญัติ การดำเนินการแทนในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ยอมดำเนินการ หรือการสั่งพักการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ปัญหาที่พบคือ

การวางระเบียบให้ปฏิบัติ โดยหลักการแล้วมีเนื้อหาเป็นการใช้อำนาจบังคับบัญชา มีทั้งกรณีที่เกินขอบเขตที่กฎหมายเทศบาลกำหนด และเข้ามาควบคุมดุลพินิจของเทศบาลโดยออกหนังสือเวียนสั่งการที่มิได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลให้เทศบาลปฏิบัติ เป็นลักษณะของการก้าวล่วงอำนาจในการกำกับ ดูแล กลายเป็นการบังคับบัญชาไป ทำให้อิสระในการตัดสินใจของท้องถิ่นลดน้อยไปตามลำดับ ไม่ส่งเสริมต่อการที่จะให้ท้องถิ่นได้ปกครองตนเองอันเป็นรากฐานของประชาธิปไตย

- **ธนูชัย หุ่นนิวัฒน์ (2536)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง อำนาจในการตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร พบว่า ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครมี 2 ประเภท คือ ข้อบัญญัติที่ตราขึ้นตามกฎหมายเฉพาะเรื่องกับข้อบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 แต่ทั้ง 2 ประเภทนี้ก็จะต้องมีการตราข้อบัญญัติขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย มีความสมบูรณ์ทั้งเนื้อหาและกระบวนการ ซึ่งก็มีการควบคุมการใช้อำนาจในการตราข้อบัญญัติในประเด็นนี้ จากองค์กรปกครองส่วนกลางอยู่และโดยศาลยุติธรรม ซึ่งไม่ควรให้ก้าวล่วงมาถึงดุลพินิจของกรุงเทพมหานคร และควรระบุให้ข้อบัญญัติที่เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครให้ชัดเจน มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นโดยเฉพาะเพื่อให้ควบคุมข้อบัญญัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย มากกว่าที่จะให้ศาลยุติธรรมพิจารณา ทั้งนี้เพราะศาลยุติธรรมจะดูเฉพาะความสมบูรณ์ของข้อบัญญัติ (ขั้นตอน) แต่ผลคำวินิจฉัยจะมีผลเฉพาะคู่ความเท่านั้น นอกจากนี้ก็ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในการจัดทำร่างข้อบัญญัติด้วย

- **สุเทพ เชาวลิต (2536)** ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารการพัฒนาเมืองพัทยา รูปแบบที่ควรจะเป็นโดยได้สรุปถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมกำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่นในทุกรูปแบบว่าโดยหลักการรัฐบาลจะใช้อำนาจในการควบคุมองค์กรส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นที่ผ่านมารัฐบาลใช้อำนาจในการควบคุมอยู่ในระดับที่สูง ทำให้องค์กรท้องถิ่นมีลักษณะคล้ายกับการปกครองส่วนภูมิภาครูปหนึ่ง ลักษณะของปัญหามี ดังนี้

1. รัฐบาลพยายามที่จะตรากฎหมาย กฎกระทรวง และอื่นๆ ขึ้นเพื่อควบคุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกๆ ด้าน เริ่มตั้งแต่การจัดตั้ง การเลือกตั้ง การจัดเก็บภาษี ตลอดจนการบริหารกิจการต่างๆ ของท้องถิ่น

2. รัฐยังได้ตรากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ในลักษณะที่ให้อำนาจแก่ข้าราชการ ได้แก่ รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่นเข้าควบคุมการปฏิบัติงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

3. การบริหารงานบุคคล ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นคณะกรรมการบริหารงานบุคคลองค์การปกครองท้องถิ่นเกือบทั้งหมด ไม่มีตัวแทนข้าราชการส่วนท้องถิ่นอยู่ในคณะกรรมการในระดับส่วนกลางแต่อย่างใด

- สถาบันวิจัยจุฬาลงกรณ์ (2537) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีและการจัดหารายได้ของหน่วยการปกครองท้องถิ่น พบว่า ควรมีการปรับปรุงทั้งที่เป็นระบบภาษี รายได้ที่หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง และรายได้ที่มิใช่ภาษี (ค่าธรรมเนียม, ค่าใบอนุญาต, ค่าปรับ, เงินที่มีผู้อุทิศให้และรายได้อื่นตามกฎหมาย) ปรับปรุงระบบการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่และภาษีป้าย จัดเก็บแบบพิสัย เพิ่มอัตราการจัดเก็บอากรฆ่าสัตว์ ปรับปรุงระบบการจัดสรร ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสุราและสรรพสามิต ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน รวมทั้งรายได้อื่นๆ นอกจากนี้ยังมีการเสนอให้จัดตั้งธนาคารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (ธ.พ.ท.) หาแหล่งรายได้ใหม่ๆ เช่น จากภาษียาสูบ ค่าธรรมเนียมการโอนอสังหาริมทรัพย์ เก็บภาษีพิเศษ ค่าธรรมเนียมจากเจ้าของที่ดิน ที่ได้รับประโยชน์จากการลงทุนตัดถนน เป็นต้น

- ตระกูล มีชัย (2538) ได้ศึกษา เรื่อง การกำหนดอำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เสนอต่อสถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย งานศึกษานี้มุ่งพิจารณากำหนดอำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับพันธะกิจบทบาทในอนาคต พบว่า รูปแบบการใช้อำนาจรัฐที่เดิมอาศัยรูปแบบการโอนอำนาจ (devolution) มากขึ้น เนื่องจากภารกิจของรัฐขยายขอบเขตมากขึ้นจนกลไกรัฐในส่วนกลางไม่อาจคงบทบาทเดิมไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขณะที่ปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันมากขึ้น การใช้วิธีการแก้ไขปัญหาที่เป็นอย่างเดียวกันทั้งหมด (uniformity) จึงไม่อาจกระทำได้

- ตระกูล มีชัย (2538) ได้จัดทำแผนพัฒนาการเมืองไทยที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจ คือ "แผนพัฒนากระบวนการบริหารราชการแผ่นดิน" ชี้ให้เห็นว่ากระบวนการบริหารราชการแผ่นดินเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้ระบบการเมืองของไทยสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และพัฒนาสถาบันการเมืองต่างๆ ให้มีความเข้มแข็งต้องดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้อย่างเป็นขั้นตอน คือ

1. ลดบทบาทกระทรวง ทบวง กรม ในกระบวนการบริหารราชการแผ่นดินลงโดยมอบ หรือ กระจายอำนาจการวินิจฉัยสั่งการต่างๆ แก่หน่วยการปกครองท้องถิ่น

2. ส่งเสริมให้สถาบันการปกครองท้องถิ่น เป็นอิสระจากการครอบงำของส่วนกลาง โดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทย และมีอำนาจจัดเก็บภาษีอากรบางประเภทได้เอง อันจะส่งผลให้การปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันพื้นฐานที่เข้มแข็งของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3. ต้องปรับปรุงระบบราชการและวิธีการบริการประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เปลี่ยนแปลงทันสมัยกับสถานการณ์ของประเทศ

- **สถาบันดำรงราชานุภาพร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช (2538)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การกำหนดอำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พบว่า ควรมีการกำหนดรูปแบบแห่งความสัมพันธ์ทั้งสามส่วนอย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพราะแนวโน้มในอนาคตจะมีแต่การเน้นที่การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นมากขึ้นๆ ดังนั้นรัฐควรที่จะกำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล มากกว่าเพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่น ยืดหยุ่น คล่องตัว แตกต่างกันออกไปตามความหลากหลายของชุมชน ราชการส่วนกลางเน้นบทบาทนโยบาย ราชการส่วนภูมิภาคเน้นบทบาทอำนวยการ ส่วนกลางมอบอำนาจให้มากขึ้น ทั้งในเรื่องของงบประมาณของจังหวัด อำนาจการตัดสินใจ การบริหารบุคคล และอำนาจการจัดการภายในจังหวัด และราชการส่วนท้องถิ่นเน้นการปฏิบัติและบริหารงานของท้องถิ่นเป็นสำคัญ นอกจากนี้ก็เสนอให้มีกฎหมายกำหนดการบริหารงานของรัฐ วางกรอบความสัมพันธ์ทั้ง 3 ส่วนราชการให้ชัดเจน (Public service Reform Act)

- **โภคิน พลกุล และคณะ (2539)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ควรต้องมีการปรับบทบาทของราชการส่วนภูมิภาคของไทยให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ เช่น ในกรณีของต่างประเทศ ในประเทศอังกฤษ และญี่ปุ่น ไม่มีราชการภูมิภาค แต่ประเทศฝรั่งเศลยังมีอยู่ แต่ต้องมีการปรับปรุงบทบาทไปสู่การเป็นผู้ประสานนโยบาย แผน ช่วยเหลือและส่งเสริม สนับสนุนท้องถิ่นให้มากขึ้น

- **ศุภชัย ยาวะประภาษ และคณะ (2540)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การปฏิรูปการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินไทย พบว่า การบริหารราชการของไทยยังบริหารจากส่วนกลาง โครงสร้างการบริหารของราชการส่วนกลางไม่เอื้อต่อการบริหารพัฒนา กลไกการจัดตั้ง ยุบ เปลี่ยนแปลงราชการยังขาดประสิทธิภาพ ไม่มีการมอบอำนาจและกระจายอำนาจอย่างแท้จริง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ยังไม่สนองตอบความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นต้องทบทวนโดยมีข้อเสนอแนะว่า : รัฐในอนาคตต้องเปลี่ยนจากผู้ผลิต (service producer) มาเป็นผู้จัดหาบริการ (service provider) เพื่อเปิดโอกาสให้เอกชนและท้องถิ่นเข้ามาดำเนินการให้มากขึ้นโดยเฉพาะในบริการสาธารณะ และนอกจากนี้ยังมีข้อเสนอเพิ่มเติมแบ่งออกเป็น 3 ช่วง

ช่วงที่ 1 ภายใน 5 ปี คงไว้ซึ่งราชการทั้ง 3 ส่วน แต่ถ่ายโอนงบประมาณและบุคลากรจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาค

ช่วงที่ 2 ภายใน 10 ปี คงราชการส่วนภูมิภาคไว้ แต่คงมีเพียงแต่ระดับจังหวัดเท่านั้น โดยแปรสภาพอำเภอ ตำบล หมู่บ้านให้เป็นเทศบาล หรือ อ.บ.ต. ทั้งหมด

ช่วงที่ 3 ภายในปี 2563 ให้มีเฉพาะ 2 ส่วนราชการ คือ ราชการส่วนกลางและราชการส่วนท้องถิ่นเท่านั้น เนื่องจากภารกิจ อำนาจหน้าที่ บุคลากรในส่วนภูมิภาคได้แปรสภาพมาอยู่กับราชการส่วนท้องถิ่นหมดแล้ว

- **ดำรง วัฒนา และคณะ (2540)** ศึกษาวิจัย เรื่อง ระบบการบริหารจัดการท้องถิ่น พบว่า กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก บทบาทประชาสังคม การพัฒนาที่ยั่งยืน แนวคิดเรื่องธรรมรัฐ มีผลต่อการจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Local Governance) และรัฐบาลกลางควรเน้นที่การกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการสร้างเครือข่าย (Network) ความร่วมมือรัฐกับเอกชน (Interaction) ร่วมมือกันไว้วางใจ (Trust) และมีการพึ่งพาต่อกัน (interdependence) ในการจัดบริการสาธารณะ (Public service) นอกจากนี้ก็ควรเน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และส่งเสริมบทบาทประชาสังคมในระบบการจัดการท้องถิ่น

- **สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2542)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจของกรมโยธาธิการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า อ.บ.จ. มีศักยภาพความพร้อมที่จะรับโอนได้ทั้ง 9 ภารกิจ คือ ก่อสร้างถนนในหมู่บ้าน ปรับปรุงสะพานไม้เป็นสะพาน ค.ส.ล. ขุดเจาะบ่อบาดาล ก่อสร้างประปาหมู่บ้าน ก่อสร้างฝาย/คลอง ก่อสร้างถังเก็บน้ำฝน ก่อสร้างระบบกำจัดขยะ กำจัดผักตบชวา และขุดลอกคูคลอง และการควบคุมอาคาร เช่นเดียวกับ อ.บ.ต. ชั้น 1-2 ก็มีศักยภาพเช่นกัน แต่ อ.บ.ต. ชั้น 3-5 มีความพร้อม 7 ภารกิจ (ยกเว้น การปรับปรุงสะพานไม้เป็นสะพาน ค.ส.ล. และการก่อสร้างระบบกำจัดขยะ)

- **พัฒนะ เรือนใจดี (2542)** ศึกษา เรื่อง ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ส่งผลกระทบถึงประชาชน ศึกษากรณีการใช้ดุลพินิจของสำนักการช่างเทศบาลนครหาดใหญ่ พบว่า ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองแบ่งแยกดุลพินิจที่สำคัญที่มีอยู่ตามกฎหมาย พ.ร.บ. เทศบาล 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่ได้ว่ามีอยู่ 2 ประเด็นนั่นคือ การใช้ดุลพินิจในกรณีที่ประชาชนยื่นคำร้องคำขอเสนอมาสู่เทศบาล เพื่อขออนุมัติในคำร้องคำขอเหล่านั้นกับปัญหาดุลพินิจในการที่เทศบาลได้ทำการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งดุลพินิจทั้งสองเรื่องนี้ ทำให้ส่งผลกระทบต่อการได้รับการบริการของประชาชนไม่ว่าจะเป็น ในด้านถนน คูทางระบายน้ำ อาคารสิ่งก่อสร้าง การขออนุมัติสร้างอาคารสิ่งก่อสร้าง สัญญาณไฟจราจร ส่วนดุลพินิจที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่เทศบาลดำเนินการไปอันเป็นปัญหา ได้แก่ การปรับลาดยางผิวถนนใหม่ การขยายสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.)

- **สถาบันดำรงราชานุภาพ (2543)** ศึกษาวิจัย เรื่อง การกระจายอำนาจของกระทรวง ทบวง กรม ลงสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น พบว่า ราชการทั้ง 3 ส่วน ควรจะยังมีความสัมพันธ์กันต่อไปในรูปของการรวมอำนาจ การแบ่งอำนาจ และการกระจายอำนาจ ตามลำดับ ทั้งในเชิงควบคุมบังคับบัญชาและในเชิงกำกับดูแลใน 3 ด้าน คือ บริหารราชการ บริหารบุคคล บริหารงบประมาณ โดยเฉพาะกรณีของ อ.บ.จ. การควบคุมกำกับจะเป็นลักษณะของการมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการให้ อ.บ.จ. ปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นการบริหารบุคคล การยุบสภา การอนุมัติการทำกิจการนอกเขต การกู้เงิน การให้เงินอุดหนุน การสนับสนุนและให้คำแนะนำ โดยมีข้อเสนอแนะให้กระจายภารกิจของส่วนกลาง ปรับปรุงโครงสร้างของส่วนภูมิภาคและกระจายอำนาจ ถ่ายโอนอำนาจภารกิจสู่ท้องถิ่น ทั้งเรื่องการบริการสาธารณะ งบประมาณ การจัดเก็บรายได้ บุคลากรท้องถิ่น การพัฒนาอบรม

- **พัฒนะ เรือนใจดี (2544)** ศึกษา เรื่อง ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ส่งผลกระทบถึงประชาชน ศึกษากรณีการใช้ดุลพินิจของสำนักการช่างในเทศบาลนครทั่วภาคใต้ พบว่า ประเด็นที่สำคัญมีความแตกต่างกันในแต่ละจังหวัดโดยแบ่งความแตกต่างอยู่ที่เกณฑ์รายได้ของเทศบาลนครในแต่ละแห่งหากเป็นเทศบาลนครที่มีรายได้มากๆ เช่น เทศบาลนครหาดใหญ่, นครศรีธรรมราช, ยะลา ก็จะทวีความรุนแรงของปัญหาการใช้ดุลพินิจ ทั้งในส่วนของการยื่นคำร้อง คำขอ ของประชาชนและดุลพินิจในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากขึ้น แต่ยังคงเป็นประเด็นเดิมๆ ที่เป็นปัญหาอยู่ ส่วนเทศบาลนครที่มีรายได้รองมาเป็นต้นว่า สงขลา ตรัง ความรุนแรงของปัญหาการใช้ดุลพินิจทั้งสองส่วนนี้ จะมีน้อยกว่า และมีความกระจายในกลุ่มของปัญหาการใช้ดุลพินิจที่มิได้เจาะจงลงที่ดุลพินิจในการยื่นคำร้องคำขอของประชาชนอย่างเดียวหรือดุลพินิจในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพียงเท่านั้น

- **พัฒนะ เรือนใจดี (2545)** ศึกษา เรื่อง ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนภูมิภาคที่ใช้และส่งผลกระทบถึงราชการส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณีดุลพินิจของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอที่ส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัด สงขลา ปัตตานี พัทลุง ตรัง ภูเก็ต พบว่า การใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในกรณีของผู้ว่าราชการจังหวัดจะมีปัญหาดังกล่าวนี้น้อยกว่านายอำเภอในการใช้ดุลพินิจ ทั้งนี้อาจเป็นได้ว่าในแง่ของกฎหมายอำนาจในการกำกับดูแลต่อ อ.บ.ต. นั้น กฎหมายระบุให้เป็นหน้าที่และอำนาจของนายอำเภอมากกว่า และเป็นผู้กรองเรื่องก่อนจะส่งไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด จึงมีปัญหาในการใช้ดุลพินิจมากกว่า ซึ่งก็ได้แก่ปัญหาการเป็นผู้อนุมัติร่างข้อบังคับทั้งที่เป็นทั่วไป และร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายของ อ.บ.ต. ส่วนกรณีของผู้ว่าราชการจังหวัดมีการระบุว่า เป็นกรณีที่ยุบสภา อ.บ.ต. ตามคำเสนอแนะของนายอำเภอนั่นเอง ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจร่วมกัน นอกเหนือจากการเข้า

เป็นผู้ไกล่เกลี่ย กรณีเกิดความขัดแย้งของ อ.บ.ต. กับอำเภอ ในเรื่องงบประมาณรายจ่าย อ.บ.ต. (เป็นผู้ชี้ขาด) โดยระดับความรุนแรงของปัญหาจะมีส่วนสัมพันธ์กับรายได้หรือชั้นของ อ.บ.ต. เช่น ในจังหวัดภูเก็ต สงขลา ซึ่งมี อ.บ.ต. ชั้น 1 ถึง ชั้น 3 มาก ก็จะได้รับผลกระทบรุนแรงกว่าในจังหวัดตรัง ปัตตานี และพัทลุง

4. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการใช้อำนาจดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคใช้และมีผลกระทบต่อราชการส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่าง)

2. เพื่อจะได้ทราบถึงข้อขัดข้องอันเกิดจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ให้ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีอำนาจใช้และส่งผลกระทบต่อราชการส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะข้อขัดข้อง อุปสรรค ในเชิงของกฎหมาย พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ระเบียบกระทรวงมหาดไทย กฎกระทรวงต่างๆ

3. เพื่อจะได้ทราบถึงทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่างถึงผลกระทบที่ได้รับจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่มีอยู่ตามกฎหมาย ของราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

4. เพื่อหาข้อสรุปแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันดังกล่าว ทั้งในเชิงมิติของหลักทฤษฎีทางกฎหมาย และในทางรูปธรรม ของการปฏิบัติงานในระหว่างราชการทั้งสามส่วนต่อไป

5. สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีสมมติฐานเบื้องต้นว่า

5.1 การใช้อำนาจดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้มีผลกระทบต่อราชการส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งดุลพินิจและอำนาจผูกพันของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีอำนาจตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ในการออกกฎหมายวางระเบียบ มีหนังสือสั่งการมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัดเกี่ยวด้วยเรื่องและประเด็นตามกฎหมายดังกล่าว

5.2 ในอีกด้านหนึ่งของการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด) ได้ยื่นร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือไปยังราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง (ผู้ว่าราชการจังหวัด, รัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงมหาดไทย) อาจได้รับผลกระทบจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันดังกล่าวได้ จึงสมควรให้มีการได้ปรับปรุงและจัดระบบโครงสร้างการใช้อำนาจดุลพินิจ ทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าวเสียใหม่ ทั้งนี้รวมถึง แบบวิธีปฏิบัติราชการในทางปกครอง การให้เหตุผลในคำสั่งทางปกครอง ขั้นตอนลำดับกระบวนการพิจารณาการออกคำสั่ง การแจ้งสิทธิ การรับรู้ถึงสิทธิ ในการอุทธรณ์คำสั่งต่างๆ เป็นต้น

6. ขอบเขตการวิจัย

6.1 การวิจัยเรื่องนี้กำหนดขอบเขตในการสำรวจทัศนคติของรัฐมนตรีฯ ปลัดกระทรวงฯ อธิบดีฯ หน่วยงานกลางของกระทรวงมหาดไทยที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวด้วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าฯ ปลัดจังหวัด ปลัด อ.บ.จ. ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ หน่วยงานของจังหวัดที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ อ.บ.จ. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด

6.2 การวิจัยเรื่องนี้กำหนดประเด็นที่จะศึกษาไว้เฉพาะปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้และมีผลกระทบกับราชการส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) เฉพาะแต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่าง อันได้แก่ พัทลุง สงขลา ปัตตานี ตรัง ยะลา สตูล และนราธิวาส เท่านั้น (7 จังหวัด) นอกจากนี้ก็เป็นการวิจัยในแง่ของวิจัยเอกสาร กฎหมาย กฎระเบียบ คำสั่ง ประกาศของกระทรวงต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันอันส่งผลกระทบถึงราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและหาแนวทางการแก้ไขต่อไป

7. วิธีดำเนินการวิจัย

7.1 ประเภทข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้เป็นการวิจัยแบบเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยแบบภาคสนาม (Field Research)

ในการวิจัยเชิงเอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary source) อาทิเช่น

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 (และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่จนถึงปัจจุบัน)
- พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545

- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542) พร้อมกฎกระทรวง
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- พระราชกฤษฎีการะเบียบข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2541
- พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติการจัดตั้งและวิธีพิจารณาคดีในศาลปกครอง พ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดในทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการในการปกครอง พ.ศ. 2539
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2538
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินทุนสะสมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2541
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2541

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2541

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดในทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริการประชาชนของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2532

ส่วนเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary source) นั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมจากรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ตำราทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และการวิจัยภาคสนามนั้น ได้แก่ การสังเกตการณ์ (observation) การสัมภาษณ์ (Face to Face interview) การทำแบบสอบถามเก็บข้อมูล (Questionaire)

7.2 วิธีการเก็บข้อมูล

ดำเนินการโดยการศึกษาจากเอกสารขั้นปฐมภูมิ และเอกสารที่มีผู้บันทึกรวบรวมไว้แล้ว เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขในการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันดังกล่าว อย่างเป็นระบบ

หลังจากนั้น จะทำการเก็บข้อมูลแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ สังเกตการณ์ โดยในส่วนแรกของแบบสอบถาม จะเป็นการใช้เครื่องมือทดสอบวัดภูมิหลังของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ทั้งในส่วนของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนที่สอง เป็นการวัดการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ส่งผลกระทบต่อราชการส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไข ในลักษณะของคำถามแบบปลายเปิดและสัมภาษณ์ การสัมมนากลุ่มย่อยในระหว่างทั้งสองส่วนราชการ (ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น) เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับรู้ปัญหาซึ่งกันและกัน เพื่อที่จะได้นำผลการสัมมนากลุ่มย่อยนี้เป็นข้อสรุปอีกชั้นหนึ่ง เพื่อให้เกิดความแม่นยำและเที่ยงตรง น่าเชื่อถือ ในระเบียบวิธีวิจัย ส่วนข้อมูลทุติยภูมิได้จากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ศึกษาจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ทั้งนี้ประเด็นที่มุ่งจะศึกษาวิจัยในเอกสาร (Research Documentary) ก็คือประเด็นเกี่ยวกับอำนาจดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่มีอยู่ในกฎหมายและพระราชบัญญัติระเบียบต่างๆ ข้างต้น ที่ให้อำนาจเหล่านี้แก่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค แต่การใช้อำนาจดังกล่าว อาจเกิดผลกระทบต่อราชการส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.)

Central Library
Prince of Songkla University

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะจัดเก็บข้อมูลในส่วนของระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

ราชการส่วนท้องถิ่น

ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) ที่เป็นกลุ่มพื้นที่เป้าหมายใน 7 จังหวัด ภาคใต้ตอนล่าง (ส่วนราชการท้องถิ่น) อันได้แก่ อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง, สตูล, สงขลา, ปัตตานี, นราธิวาส, ยะลา, ตรัง โดยเก็บข้อมูลจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อ.บ.จ.) ที่มีจำนวน 18-36 คน แตกต่างกันตามจำนวนประชากรในจังหวัดนั้นๆ และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และคณะผู้บริหารที่เป็นฝ่ายการเมือง และ (ฝ่ายประจำ) ข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงไป) โดยมีการกำหนดจำนวนของข้อมูล (Quota) ที่ต้องการเก็บในแต่ละแห่งไว้ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accident sampling) โดยให้มีทั้งสัดส่วนของสมาชิก อ.บ.จ. ทั่วไปและคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. และข้าราชการที่ทำงานในสำนักงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกัน

ราชการส่วนภูมิภาค

ส่วนของการเก็บข้อมูลราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด, รองผู้ว่าราชการจังหวัด, ปลัดจังหวัด, ผู้ช่วยปลัดจังหวัด, ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น, เสมียนตราจังหวัด, นายอำเภอ, ปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนาและฝ่ายพัฒนาท้องที่ และที่เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอเป็นต้น ทั้งนี้เพราะบุคคลดังกล่าวมีลักษณะของการทำงานที่แม้จะสังกัดอยู่กับราชการส่วนภูมิภาค แต่ด้วยอำนาจหน้าที่และพันธกิจทางกฎหมายหลายประการก็มีความเกี่ยวโยง ทั้งโดยตำแหน่งและโดยสภาพความเป็นจริงกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ท้องถิ่น) โดยจะใช้วิธีเก็บข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในทุกๆ จังหวัดในภาคใต้ตอนล่างที่เป็นพื้นที่ทำวิจัย

ราชการส่วนกลาง

ในราชการส่วนกลางนั้น จะดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานกลางของกระทรวงมหาดไทยที่รับผิดชอบในงานการปกครองท้องถิ่น (อ.บ.จ.) และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากหัวหน้าสำนัก หรือฝ่าย และผู้อำนวยการกอง ตลอดจนถึงอธิบดี และปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้ากระทรวง และผู้เกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากส่วนกลางในงานของท้องถิ่น (อ.บ.จ.)

โดยมีการแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด นั่นคือ ชุดที่หนึ่ง ลักษณะนี้จะใช้จัดเก็บเฉพาะแต่ส่วนท้องถิ่น อ.บ.จ. เป็น อ.บ.จ. ที่อยู่ในภาคใต้ตอนล่างทั้งหมด ชุดที่สอง ลักษณะนี้จะเป็นแบบสอบถามที่จัดเก็บกับราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

7.3 วิธีวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อมีการแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุดดังกล่าว ภายในแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญ ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการตรวจสอบการรับรู้สภาพปัญหา (Perception) ภูมิหลังในปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในระหว่างราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) โดยจัดเก็บจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ส่วนราชการ ตามที่กล่าวแล้ว

ส่วนที่ 2 เป็นการตรวจสอบทัศนคติของกลุ่มข้าราชการทั้งสามส่วนราชการ และสมาชิก อ.บ.จ. คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ถึงผลกระทบที่ได้รับจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันดังกล่าว และหาแนวทางเพื่อการแก้ไขปัญหาต่อไป

โดยนำการวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรม SPSS ทั่วไปเพื่อหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่สะสม วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ในการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย และดูความสัมพันธ์ด้านอื่นๆ การ crosstabulation ข้อมูลดูความเชื่อมโยงกันในระหว่างภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถามและปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันควบคู่ไปกับการวิจัยเอกสาร กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อสรุปงานวิจัย

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคใช้ส่งผลกระทบกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ทั้งในแง่ของดุลพินิจ และอำนาจผูกพันที่มีอยู่ตามกฎหมาย พระราชบัญญัติ ระเบียบข้อบังคับ กฎกระทรวง และในทางปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริง ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการออกคำสั่งวินิจฉัยการทำสัญญานิติกรรมในทางปกครอง การควบคุมกำกับดูแล ทั้งในแง่ของตัวบุคคล และองค์กรปกครองท้องถิ่น ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่มีประสิทธิภาพในการที่จะดำเนินการในฐานะที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุด และมีหน้าที่ให้การสนับสนุนหน่วยการปกครองท้องถิ่นในระดับอื่นๆ ได้อย่างเต็มที่และเข้มแข็ง (องค์การบริหารส่วนตำบล, เทศบาล) เพื่อที่จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น สู่ประชาชน มิใช่เป็นประชาธิปไตยที่รวมศูนย์อำนาจ นอกจากนั้นยังส่งผลกระทบถึงการตราข้อบัญญัติจังหวัดที่เป็นกฎหมายสำคัญที่ใช้บังคับภายในจังหวัด และเกี่ยวโยงกับการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฝ่ายการเมือง) ไม่ว่าจะเป็นในด้านการบริหารงานบุคคลภายในองค์กร การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การให้การสนับสนุนการแบ่งสรรด้านการเงิน ไปสู่องค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่น การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ การจัดทำกิจการ อันเป็นอำนาจหน้าที่

ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และการจัดทำกิจการอื่นใดที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือตามกฎหมายอื่นๆ หรือแม้กระทั่งกิจการที่ส่วนกลางเองหรือส่วนภูมิภาคจะมอบหมายให้ทำก็ตาม ก็จะทำได้อย่างไม่เต็มที่และอิสระ ทั้งนี้ เพราะได้รับผลกระทบจากการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันดังกล่าวที่เกินไปกว่าการกำกับดูและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ควรมีอำนาจอยู่ตามกฎหมาย

ดังนั้นการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ก็เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการหาวิธีการในการแก้ไขเยียวยาปัญหาดังกล่าว โดยวางระบบการควบคุมการใช้อำนาจของราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทั้งในทางระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่มีอยู่ ในมิติของกฎหมายพระราชบัญญัติต่างๆ ในส่วนของศาล ในแบบวิธีทางการเมือง และในทางบริหารการปกครองด้วยกันเอง และโดยองค์กรอิสระ ทั้งนี้เพราะการมีดุลพินิจและการใช้อำนาจผูกพัน จะต้องมีเหตุผลประกอบที่เรียกว่า เหตุผลในทางปกครอง เสมอเพื่อเป็นการตรวจสอบคำวินิจฉัยสั่งการตามอำนาจนั้นๆ ว่าเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายหรือไม่ หรือเป็นไปโดยอำเภอใจของราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (รัฐมนตรี, ปลัดกระทรวง, อธิบดี, ผู้ว่าราชการจังหวัด) อันถือได้ว่าเป็นการสอดคล้องกับหลักการกำกับส่งเสริมราชการส่วนท้องถิ่น มิใช่ควบคุมบังคับบัญชาถือเป็นการประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและอิสระในการทำงานของสมาชิกสภา อ.บ.จ. ที่ได้รับอาณัติดังกล่าวที่จะทำงานโดยปราศจากการแทรกแซงอันเป็นดุลยภาพที่เหมาะสมที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (เรื่องการถ่ายโอนอำนาจ) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติความรับผิดในทางละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. 2539 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เช่นกัน เพราะดุลพินิจและอำนาจผูกพันตามอำเภอใจตนนี้มักจะซ่อนอยู่เบื้องหลังการให้เหตุผลที่ปรากฏแก่ภายนอก นอกจากนี้ในคำวินิจฉัยสั่งการจะต้องแจ้งให้คู่กรณีหรืออีกองค์กรหนึ่งทราบ และรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนที่พึงมีตามกฎหมาย เป็นต้นว่า สิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งขององค์กรที่อยู่เหนือกว่า การอุทธรณ์ต่อองค์กรใดและมีกำหนดระยะเวลาอย่างไร หรือแม้กระทั่งนำสิ่งต่างๆ ที่เป็นปัญหาจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันดังกล่าวไปฟ้องร้องยังศาลปกครองก็ย่อมได้

9. การเสนอผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องนี้แบ่งออกเป็น 4 บท คือ

บทที่ หนึ่ง ว่าด้วย บทนำ

บทที่ สอง ว่าด้วย แนวคิดทฤษฎีและหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

บทที่ สาม ว่าด้วย ผลการดำเนินการวิจัย

บทที่ สี่ ว่าด้วย บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก

บทที่ 2
แนวคิดทฤษฎีและหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการปกครองราชการส่วนท้องถิ่นกับการบริหารการปกครองราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง

หากจะพิจารณาถึงพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 หรือแม้กระทั่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545[1] ซึ่งถือว่ามีการแก้ไขเป็นฉบับที่เป็นปัจจุบันที่สุด ในขณะนี้ควบคู่กับการพิจารณาพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545[2] แล้วก็ตามก็จะพบว่าหลักการที่สำคัญที่ใช้ในการจัดระเบียบบริหารราชการ

---

[1] ซึ่งเหตุผลในการตราพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวก็คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระบบบริหารราชการเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยกำหนดให้การบริหารราชการแนวทางใหม่ต้องมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน มีกรอบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการกำกับการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติราชการ และเพื่อให้กระทรวงสามารถจัดการบริหารงานให้เป็นไปตามเป้าหมายได้ จึงกำหนดให้มีรูปแบบการบริหารใหม่ โดยกระทรวงสามารถแยกส่วนราชการ จัดตั้งเป็นหน่วยงานตามภาระหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสอดคล้องกับเป้าหมายของงานที่จะต้องปฏิบัติ และกำหนดให้มีกลุ่มภารกิจของส่วนราชการต่างๆ ที่มีงานสัมพันธ์กัน เพื่อที่จะสามารถกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันได้ และมีผู้รับผิดชอบกำกับการบริหารงานของกลุ่มภารกิจนั้นโดยตรงเพื่อให้งานเป็นไปอย่างประสิทธิภาพและรวดเร็ว รวมทั้งให้มีการประสานการปฏิบัติงาน และการใช้งบประมาณเพื่อที่จะให้การบริหารงานของทุกส่วนราชการบรรลุเป้าหมายของกระทรวงได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อน มีการมอบหมายงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ และสมควรกำหนดการบริหารราชการในต่างประเทศให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่และสามารถปฏิบัติการได้อย่างรวดเร็วและมีเอกภาพ โดยมีหัวหน้าคณะผู้แทนเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการ นอกจากนี้ สมควรให้มีคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดูแลการจัดส่วนราชการและการปรับปรุงระบบการทำงานของภาคราชการให้มีการจัดระบบราชการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

[2] ในส่วนของกระทรวงมหาดไทย มีหน่วยงานใหม่ภายหลังการปรับปรุงดังต่อไปนี้ สำนักงานรัฐมนตรี, สำนักงานปลัดกระทรวง, กรมการปกครอง, กรมการพัฒนาชุมชน, กรมที่ดิน, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรมโยธาธิการและผังเมือง, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีการแบ่งงานบางส่วนไปอยู่กับกระทรวงยุติธรรม ดังนี้ สำนักงานรัฐมนตรี, สำนักงานปลัดกระทรวง, กรมคุมประพฤติ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, กรมบังคับคดี, กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, กรมราชทัณฑ์, กรมสอบสวนคดีพิเศษ, สำนักงานกิจการยุติธรรม, สถาบันนิติวิทยาศาสตร์, ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น ส่วนสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีฐานะเป็นกรมอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

แผ่นดิน ยังคงมีแนวคิดและหลักการที่สำคัญๆ ไม่เปลี่ยนแปลงไปมากนัก เป็นแต่เพียงว่ามีการจัดแบ่งภาระกิจของงานในระหว่างราชการส่วนกลาง กระทรวง ทบวง กรม เสียใหม่ให้สอดคล้องกับแนวทางใหม่ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่ระบบการบริหารการจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในระดับของราชการส่วนกลางก็ย่อมส่งผลกระทบถึงราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นบ้าง ในการเปลี่ยนแปลงสังกัดยุบรวมหรือตั้ง โอน ย้าย หน่วยงาน และข้าราชการต่างๆ แต่แนวความคิดที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญ คือ การที่ประเทศไทยถือเป็นรัฐที่มีรูปแบบเป็นรัฐเดี่ยว และมีการปกครองโดยระบบรัฐสภา ดังนั้นการวางระบบความสัมพันธ์ของส่วนราชการต่างๆ ที่มีอยู่ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น จึงมีการวางระดับของความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ หากเป็นการบริหารราชการในส่วนกลางบรรดา กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ก็จะเป็นในลักษณะของการรวมอำนาจ ส่วนถ้าเป็นการบริหารราชการส่วนภูมิภาคนั้นก็จะยึดถือหลักการแบ่งอำนาจจากส่วนกลางมา (Deconcentration) กล่าวสำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะยึดถือหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยมีพื้นฐานที่สำคัญอยู่ที่ความไม่เท่าเทียมกันในสถานะ และอำนาจหน้าที่ของราชการแต่ละส่วน และความต้องการที่จะผสมผสานหลักการรวมอำนาจ การแบ่งอำนาจ และการกระจายอำนาจให้ไปด้วยกันได้[3] ยิ่งเมื่อพิจารณาหลักความไม่เท่าเทียมกันในสถานะและอำนาจหน้าที่ของการบริหารราชการแต่ละส่วนแล้วจะพบว่า ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนกลางมีสถานะทางกฎหมายและอำนาจหน้าที่ที่เหนือกว่าราชการส่วนท้องถิ่น[4] โดยมีอำนาจในการจัดตั้ง ยุบเลิก และควบคุมบังคับบัญชาการปฏิบัติงานต่างๆ ของราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้นความสัมพันธ์ดังกล่าวของส่วนราชการส่วนท้องถิ่นกับราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จึงสะท้อนได้จากมิติของกฎหมาย

---

[3] ดังนั้นหากจะสรุปหลักการทั้ง 3 ประการ ที่ถือเป็นหลักการที่สำคัญในการบริหารราชการแผ่นดินก็คือ

1. **ราชการบริหารส่วนกลาง** หมายถึง การบริหารราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารในส่วนกลาง อันได้แก่ กระทรวง ทบวงกรมและส่วนราชการอื่นๆ ของส่วนกลาง และมีอำนาจหน้าที่ริเริ่มกำหนดนโยบาย วินิจฉัยสั่งการ จัดทำงบประมาณ และควบคุมดูแลให้ราชการบริหารส่วนอื่นๆ ปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน และโครงสร้างทั้งหลายเหล่านั้น

2. **ราชการบริหารส่วนภูมิภาค** หมายถึง การบริหารราชการรูปแบบหนึ่งที่ราชการบริหารส่วนกลางไปจัดตั้งหน่วยงานของตนขึ้นในส่วนภูมิภาคต่างๆ และแบ่งอำนาจบางอย่างไปให้ปฏิบัติและรับผิดชอบแทนส่วนกลางโดยราชการบริหารส่วนกลางยังคงมีอำนาจควบคุมบังคับบัญชาการปฏิบัติงานอยู่

3. **ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น** หมายถึง การบริหารราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนั้น โดยองค์การดังกล่าวมีหน้าที่และรับผิดชอบในการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในท้องถิ่นหรือเฉพาะในเขตชุมชนนั้น โดยมีผู้บริหารหรือองค์การบริหารที่เป็นบุคคลในท้องถิ่นนั้นๆ เอง

[4] เกี่ยวกับประเด็นปัญหาดังกล่าวนี้ จึงนำไปสู่หัวข้อการวิจัยถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนกลาง (รัฐมนตรีฯ) และราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ที่ใช้และมีผลกระทบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 หรือตามกฎกระทรวง ประกาศหนังสือสั่งการ ระเบียบของกระทรวงมหาดไทยต่างๆ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนา อ.บ.จ. และการปฏิบัติงานที่จะสร้างความเจริญให้ท้องถิ่นโดยเฉพาะปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป

ในการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าว ในลักษณะที่ราชการส่วนท้องถิ่นมีสถานะที่ต่ำกว่า อันส่งผลถึงอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบพิเศษอย่างกรุงเทพมหานคร, เมืองพัทยา และในรูปแบบของเทศบาล, องค์การบริหารส่วนจังหวัด, องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้เพราะความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนกลางกับราชการส่วนท้องถิ่น แม้จะใช้หลักการกระจายอำนาจก็ตาม แต่ก็มีหลักการรวมอำนาจแฝงอยู่ โดยผ่านราชการส่วนภูมิภาคเป็นผู้ใช้อำนาจดังกล่าวนั้นในลักษณะเป็นการแบ่งอำนาจมาปกครองดูแลท้องถิ่น ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วความสัมพันธ์ขององค์กรปกครองท้องถิ่นกับราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคนั้นจะต้องเป็นไปในลักษณะของการกำกับส่งเสริมดูแล มิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา นั่นคือองค์กรปกครองราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค จะไม่เข้าไปก้าวก่ายในเรื่องที่เป็นเนื้อหาสาระของการกระทำทางปกครอง ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่จะเป็นการตรวจสอบดูเฉพาะความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรม หรือการกระทำในทางปกครองเหล่านั้นมากกว่า โดยพิจารณาถึงความถูกต้องของการกระทำ หรือความถูกต้องของคุณสมบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในการกำกับดูแล[5] แต่หลักการดังกล่าวมักเกิดปัญหาขึ้นเสมอในทางปฏิบัติ

ทั้งนี้เพราะแม้ราชการส่วนท้องถิ่นจะไม่เห็นด้วยกับคำสั่งหรือการวินิจฉัยสั่งการของราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคก็จำต้องปฏิบัติตาม ทั้งที่โดยสถานะแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีสถานะเป็นนิติบุคคลเช่นเดียวกันกับราชการส่วนกลาง มีความสามารถในการทำนิติกรรมใดๆ กับบุคคลหรือองค์กรอื่นได้ในนามของตนเอง[6] และหากพิจารณาความสัมพันธ์ในด้านของบุคลากร แม้ว่าสถานะของบุคลากรที่ทำงานให้กับทั้งราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคส่วนท้องถิ่นจะเป็นข้าราชการประจำเช่นกัน แต่ข้าราชการประจำในราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคก็มีสถานะเป็นข้าราชการประจำตามหน่วยงานและกรม กอง ที่ตนปฏิบัติงานอยู่ ซึ่งต่างกับข้าราชการประจำที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมืองพัทยา ที่เป็นพนักงานขององค์กรบริหารการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ทำให้การปกครองบังคับบัญชา การเลื่อนยศ ปลดย้าย และการปูนบำเหน็จความชอบ การลงโทษทางวินัย

---

[5] สมคิด เลิศไพฑูรย์. รวมบทความกฎหมายการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพ, B.J. Plate Processor พ.ศ. 2539. หน้า 72.

[6] เกี่ยวกับสถานะความเป็นนิติบุคคลนี้มีข้อน่าสังเกตว่า เมื่อยึดหลักการกระจายอำนาจในการปกครอง (Decentralization) สถานะดังกล่าวราชการที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีสถานะดังกล่าวได้ และเมื่อพิจารณาหลักการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) ที่ราชการส่วนภูมิภาคได้รับอำนาจจากราชการส่วนกลางมา องค์กรปกครองของราชการส่วนภูมิภาคก็ต้องมีสถานะเป็นนิติบุคคลเช่นกัน แต่ปรากฏว่าคงมีเพียงแต่จังหวัดเท่านั้นที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล แต่รูปแบบของอำเภอ มิได้รับสถานะดังกล่าวนั้นด้วย จึงเกิดปัญหาการลักลั่นกันในการปฏิบัติงาน ความล่าช้าและความไม่คล่องตัวในการทำงาน อันส่งผลถึงประสิทธิภาพการทำงานโดยตรงขององค์กรที่อยู่ในราชการส่วนภูมิภาคเสมอๆ

ไม่เหมือนกัน ทั้งที่มีสถานะเป็นข้าราชการประจำเช่นเดียวกัน[7] ในด้านของรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและราชการบริหารส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค หากพิจารณาถึงการให้การบริการสาธารณะจะพบว่าการบริหารราชการส่วนกลางมีพื้นที่ในการให้การบริการสาธารณะที่กว้างกว่าและครอบคลุมทั่วไป แต่ราชการส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ยังมีพื้นที่ในการจัดการบริการสาธารณะที่ทับซ้อนกัน ในจังหวัดและในอำเภอเดียวกันเสมอๆ จึงเกิดปัญหาการปัดความรับผิดชอบ และหาผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ยาก (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ในฐานะที่เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่พิเศษออกไป) แต่ในจังหวัดต่างๆ จะมีอย่างน้อยองค์การบริหารส่วนจังหวัด รับผิดชอบทั้งเขตพื้นที่ในจังหวัดในการจัดการบริการสาธารณะ นอกจากนี้ก็มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นต่างๆ เป็นต้นว่า เทศบาล ตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ทำหน้าที่แบ่งขอบเขตในการรับผิดชอบย่อยลงไป แต่ก็ยังรวมอยู่ในจังหวัดเดียวกัน ดังนั้นเมื่อราชการบริหารทั้งส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งและดำเนินการภายในเขตพื้นที่เดียวกันเช่นนี้ กฎหมายจึงกำหนดความสัมพันธ์ต่อกันในแนวดิ่ง เพื่อป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกันได้โดยง่าย โดยกำหนดให้ราชการบริหารส่วนภูมิภาคมีอำนาจหน้าที่เหนือกว่าราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ดังนั้น ราชการบริหารส่วนภูมิภาคจึงสามารถควบคุมการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกองค์การที่อยู่ในเขตพื้นที่ของตนได้ อีกทั้งยังอาจได้รับมอบหมายอำนาจจากราชการบริหารส่วนกลางดำเนินการควบคุมบังคับบัญชาองค์กรการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นได้อีกด้วย[8]

---

[7] ยิ่งในอดีตที่ผ่านมา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการจังหวัด พ.ศ. 2498 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495 ก็มีนัยยะเช่นเดียวกัน ให้นายอำเภอท้องที่เป็นประธานคณะกรรมการสุขาภิบาล โดยตำแหน่ง ลักษณะที่เป็นข้าราชการ 2 ระบบ (สวมหมวก 2 ใบ) 2 มาตรฐานดังกล่าวจึงเห็นภาพได้ชัด ภายหลังจึงมีการยกเลิกไป แต่ลักษณะดังกล่าวก็ยังมีปรากฏให้เห็นอยู่ทั้งใน พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และ พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537.

[8] กุลธน ธนาพงศธร. **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา การบริหารการปกครองท้องถิ่น.** นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2530 หน่วยที่ 5 หน้า 150-163.

ทั้งนี้เพราะหน้าที่ที่มีระบุอยู่ในกฎหมายขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น[9] แต่ละรูปแบบจะมีหน้าที่ระบุไว้ค่อนข้างตายตัว และจะปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกเหนือจากที่กฎหมายได้กำหนดไว้มิได้ เช่น อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด[10] นอกจากนี้ก็เป็นหน้าที่ที่อาจได้รับมอบหมายมาจากราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพิ่มเติมอีกด้วย ซึ่งตรงกันข้ามกับอำนาจหน้าที่ของจังหวัดและอำเภอที่เป็นราชการส่วนภูมิภาคที่กฎหมายให้อำนาจไว้อย่างกว้างขวางในการดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบ[11] อย่างไรก็แล้วแต่ในตัวกฎหมายที่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของทั้งราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น จะพบว่ากฎหมายได้กำหนดหน้าที่ที่องค์กรเหล่านี้จะต้องปฏิบัติในพื้นที่รับผิดชอบเป็นแบบเดียวกันทั่วประเทศ โดยมิได้คำนึงถึงว่าองค์กรเหล่านี้แต่ละแห่งจัดตั้งอยู่ในส่วนใดของประเทศ มีขนาดของพื้นที่ จำนวนของประชากรผู้รับบริการ และระดับความเจริญของท้องที่มากหรือน้อยต่างกันเพียงใด[12] เช่นจังหวัดภูเก็ต มีทั้งพื้นที่และจำนวนประชากรน้อยกว่าจังหวัดนครราชสีมา แต่กฎหมายได้กำหนดหน้าที่ให้ทั้งสองจังหวัดต้องปฏิบัติเหมือนกัน ในทำนองเดียวกัน เทศบาลนครหาดใหญ่ก็มีระดับความเจริญทางเศรษฐกิจมากกว่าเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน แต่ก็มีหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ทำเหมือนกัน เป็นต้น ดังนั้น ลักษณะของการทำงานของข้าราชการในทั้งสองส่วนราชการกล่าวคือ ทั้งในส่วนราชการภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น จึงมีความเป็นราชการสูง (Bureaucratization) ทั้งนี้เพราะต้องทำงานตามกฎหมายใน

---

[9] องค์การบริหารส่วนจังหวัด จะมีพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 เทศบาลจะมีพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) กรุงเทพมหานคร จะมีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 เมืองพัทยา จะมีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 และองค์การบริหารส่วนตำบล จะมีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตามลำดับ

[10] โปรดดูพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ในหมวด 4 มาตรา 45-57 อำนาจหน้าที่ของ อ.บ.จ. อาทิเช่น ในมาตรา 45 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดดังต่อไปนี้ 1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย 2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด 3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น 4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น 5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น 6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล 7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลป จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น 8. จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง 9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

[11] เสน่ห์ จุ้ยโตและคณะ. **เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารราชการในส่วนภูมิภาค** นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช, 2530 หน่วยที่ 3 และหน่วยที่ 4.

[12] กุลธน ธนาพงศธร. **เรื่องเดิม.** หน้า 159.

การจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ[13] ซึ่งหากพิจารณาถึงหลักการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐบาลหรือการบริหารราชการทั้งที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง แล้วน่าที่จะพิจารณากระจายการจัดการบริการสาธารณะไปสู่ท้องถิ่นบ้าง เพื่อความคล่องตัว และประสิทธิภาพในการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนโดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ 4 ประการ[14] คือ (1) หลักผลประโยชน์สาธารณะ (Public interest) (2) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) ในการจัดบริการ (3) หลักประสิทธิภาพในการจัดการ (Management Efficiency) และ (4) หลักความสามารถของท้องถิ่น (Local Capability) ในด้านของ **หลักผลประโยชน์สาธารณะ** จะคำนึงถึงกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมสาธารณะของท้องถิ่นนั้นโดยเฉพาะโดยที่ไม่มีการส่งผลกระทบในทางบวกหรือทางลบไปยังผู้คนในท้องถิ่นอื่น (Spillover effects) กิจการเหล่านี้ถือว่าควรให้เป็นกิจกรรมในหน้าที่ของรัฐบาลท้องถิ่นดำเนินการ แต่ถ้ากิจกรรมใดที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชาติ โดยส่วนรวมหรือเป็นกิจกรรมที่กระทบต่อผลประโยชน์ของผู้คนหลายพื้นที่ (หลายท้องถิ่น) ก็ให้ถือเป็นกิจกรรมที่กระทบต่อผลประโยชน์ของผู้คนจำนวนมากควรมอบให้เป็นกิจกรรมของรัฐบาลที่อยู่ในระดับสูงขึ้นไปกว่าชุมชนย่อยๆ หรือท้องถิ่น หรือถึงแม้จะทำได้ก็อาจจะก่อปัญหาการขัดแย้งในผลประโยชน์ระหว่างชุมชนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ การประสานประโยชน์และรักษาความเป็นธรรมในสังคมควรเป็นหน้าที่ของรัฐบาลระดับชาติโดยตรง **หลักความรับผิดชอบในการจัดบริการต่อสาธารณชน** (Public Accountability) ถือเป็นหลักการที่สนับสนุนหลักการผลประโยชน์สาธารณะ กล่าวคือ กิจกรรมใดที่ต้องสนองตอบต่อความต้องการของหน่วยชุมชนระดับใดก็ควรมอบให้หน่วยการปกครองระดับนั้นเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการนั้นสนองตอบความต้องการของประชาชนในชุมชนได้ดีที่สุด เช่น การจัดบริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานในชุมชน การสาธารณสุขและสุขาภิบาลพื้นฐานของชุมชน การส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณี และ เอกลักษณ์ของชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน ฯลฯ เหล่านี้เป็นต้น ควรมอบให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับชุมชนเป็นเจ้าของกิจกรรม เป็นผู้จัดการ และอยู่ภายใต้การตรวจสอบควบคุมของประชาชน

---

[13] ซึ่งแท้ที่จริงแล้วการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้นควรที่จะลดความเป็นราชการลง (Debureaucratization) โดยคำนึงถึงการที่จะจัดการบริการสาธารณะให้แก่คนในท้องถิ่นด้วยความรวดเร็วเป็นสำคัญ อย่างไรก็แล้วแต่หากศึกษาจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2540) ในบทที่ว่าด้วยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (มาตรา 282-290) จะพบว่าได้มีการบรรจุการมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุมและตรวจสอบนักการเมืองท้องถิ่นและข้าราชการในระดับท้องถิ่นอยู่เป็นจำนวนมาก ถือเป็นการดึงประชาชนเข้าเป็นแนวร่วมในการตรวจสอบและเป็นการเมืองภาคประชาชน หรือประชาสังคม (civil society) อยู่มาก.

[14] จรัส สุวรรณมาลา. **ปฏิรูประบบการคลังไทย กระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ : จัดพิมพ์โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) 2541, หน้า 39-45.

ในชุมชนนั้นๆ แต่ถ้าเป็นกิจกรรมที่ต้องสนองตอบความต้องการของหน่วยชุมชนที่สูงขึ้นไป เช่น โครงการพัฒนาภูมิภาค (หลายๆ จังหวัดรวมกัน) หรือเป็นกิจกรรมที่มุ่งสนองตอบปัญหาและความต้องการของผู้คนทั้งประเทศหรือปัญหาของชาติโดยส่วนรวม ก็สมควรมอบให้เป็นหน้าที่ของรัฐบาลระดับที่สูงขึ้นไปตามความเหมาะสม ดังนี้เป็นต้น

หลักการที่เรียกว่า **หลักประสิทธิภาพ** นั้นหมายความว่า การจัดทำกิจกรรมใดๆ ควรต้องประหยัด ถ้าสามารถใช้เงินจำนวนน้อยที่สุดเพื่อทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้คนได้จำนวนมากที่สุดก็นับว่าการดี ลักษณะพิเศษของบริการสาธารณะหรือที่เรียกกันตามภาษาเศรษฐศาสตร์ว่า "Public goods" นั้น มักจะมีลักษณะโครงสร้างต้นทุนและการให้บริการที่เป็นแบบเฉพาะตัว กล่าวคือ มีต้นทุนคงที่ในสัดส่วนที่สูง มีต้นทุนแปรผันต่อหน่วยของการให้บริการต่ำ (ในบางกรณีอาจไม่มีต้นทุนแปรผันเลย) และมีหลายกรณีที่มีต้นทุนแบบพิเศษเช่นเพิ่มขึ้นเป็นช่วงขั้นบันได เป็นต้น ฉะนั้นการจัดบริการสาธารณะบางประเภทจะต้องมีจำนวนผู้ใช้บริการมากๆ หรือเป็นชุมชนขนาดใหญ่พอสมควร จึงจะประหยัดต้นทุน ถ้าเป็นชุมชนเล็กๆ ก็อาจจะต้องจัดการผลิตบริการร่วมกันเพื่อให้เกิดการประหยัดและสามารถใช้ประโยชน์จากบริการเหล่านั้นได้เต็มที่ กิจการสาธารณูปโภคบางประเภท เช่น ไฟฟ้า โทรศัพท์ ต้องผลิตให้คนทั้งประเทศใช้บริการจึงจะประหยัดและคุ้มค่ากับการลงทุนในกรณีเช่นนี้ควรให้มีหน่วยงานในระดับชาติทำการผลิตและให้บริการแก่ทุกชุมชน

หลักการประการสุดท้าย คือ **หลักความสามารถของท้องถิ่น (Local Capability)** นั้น นับว่ามีความสำคัญทั้งในเชิงทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นและในหลักการจัดโครงสร้างการบริหารองค์การโดยทั่วไป กล่าวคือ ตามแนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นประการหนึ่งที่นิยมปฏิบัติกันในนานาประเทศนั้น ถือว่าการดำเนินกิจกรรมสาธารณะทั้งมวลเป็นหน้าที่ของหน่วยปกครองท้องถิ่นระดับล่างสุดเสมอ หน่วยการปกครองในระดับสูงขึ้นไปจะเลือกดำเนินกิจกรรมสาธารณะใดๆ ก็ต่อเมื่อท้องถิ่นระดับล่างไม่มีศักยภาพที่จะดำเนินการได้ หรือถึงแม้จะดำเนินการได้ก็อาจจะเกิดปัญหากระทบกับท้องถิ่นอื่นๆ หรืออาจเป็นผลเสียหายต่อประเทศชาติและสังคมโดยรวมเท่านั้น สำหรับทฤษฎีการบริหารนั้นถือว่าการกระจายอำนาจ (ซึ่งหมายถึงการแบ่งหน้าที่ แบ่งทรัพยากร แบ่งอำนาจการตัดสินใจให้หน่วยงานระดับล่าง) จะประสบความสำเร็จได้ (ในที่นี้หมายถึงการส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มการให้หน่วยงานระดับล่างมีความคล่องตัวและสามารถสนองตอบต่อสถานการณ์ภายนอกและลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว) ก็ต่อเมื่อหน่วยงานระดับล่างมีศักยภาพเพียงพอที่จะรับการกระจายอำนาจจากหน่วยงานระดับสูงลงมาเท่านั้น การกระจายอำนาจที่ปราศจากความพร้อมงานรับการกระจายย่อมนำมาซึ่งความล้มเหลว และหากพิจารณาถึงผลกระทบของความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นกับราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามโครงสร้างของกฎหมายก็จะพบว่าราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่า ความสัมพันธ์ดังกล่าวจะ

เป็นไปในลักษณะที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะอยู่ภายใต้การควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแล อันเป็นหลักการกระจายอำนาจที่ถูกต้อง และด้วยอาณัติของกฎหมายเช่นนี้ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถที่จะดำเนินการจัดทำกิจกรรมหรือบริการสาธารณะอื่นใดที่เป็นประโยชน์และเป็นความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ หากมิได้มีการระบุไว้ในกฎหมายหรือได้รับอนุมัติจากทั้งราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนกลาง จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดอิสระในการปกครองตนเองอย่างแท้จริง อันถือได้ว่ามีส่วนสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย ลักษณะดังกล่าวข้างต้นย่อมส่งผลถึงการที่ทำให้ราชการทั้งสามส่วนมีความขัดแย้งในการทำงานซึ่งกันและกัน เนื่องจากในการบริหารงานขององค์กรการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นต้องพยายามตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ตามหลักการปกครองตนเอง แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องปฏิบัติตามคำสั่งและนโยบายของราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จึงเท่ากับว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นเหมือนมีผู้บังคับบัญชา 2 คน 2 ฝ่าย ในเวลาเดียวกัน ทำให้เป็นการยากลำบากในการปฏิบัติงานแก่องค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นอันมาก ยิ่งโดยเฉพาะความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมีความขัดแย้งกับนโยบายจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคด้วยแล้ว โอกาสที่จะได้รับการสนองตอบจึงน้อยลง ปัญหาดังกล่าวนี้จึงลุกลามมาถึงความไม่ลงรอยซึ่งกันและกันในระหว่างตัวข้าราชการที่มีสังกัดแตกต่างกันด้วย ยิ่งโดยเฉพาะที่มีการบังคับใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2540) ที่มีการให้อำนาจกับท้องถิ่น ชุมชน และประชาชนมากขึ้น จึงทำให้การประสานงานในระหว่างราชการส่วนภูมิภาคอันเป็นตัวแทนของราชการส่วนกลางที่ไม่เคยชินกับระบบการทำงานและวิธีคิดจากล่างสู่บน (Bottom up) และการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น จึงทำให้ก่อปัญหายิ่งขึ้นเป็นเท่าทวีคูณ[15] โดยมักจะลงเอยด้วยการถอดถอนคณะผู้บริหารระดับสูงหรือมีการยุบสภาท้องถิ่น แล้วแต่งตั้งข้าราชการของส่วนภูมิภาคเข้าไปดำรงตำแหน่งแทน[16] กรณีดังกล่าวนี้จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสร้างหลักประกันพื้นฐานให้กับการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อป้องกันการใช้อำนาจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ข้ามขั้นตอน และอำเภอใจของราชการทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ที่ใช้อำนาจตามกฎหมายอันส่งผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้นคือมีระบบการควบคุมการ

---

[15] เกี่ยวกับปัญหาการประสานงานและการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค (รัฐมนตรี, ผู้ว่าราชการจังหวัด) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติของกฎหมาย สามารถศึกษาประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ในบทที่ 3 ผลการดำเนินการวิจัย

[16] นอกจากนั้นก็อาจเป็นการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในการกำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่น โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ โปรดดูอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในมาตรา 6, 11(5), 47, 77, 78, 79, 80 และบทบาทของกระทรวงมหาดไทยในมาตรา 11(4) 15, 22, 53, 54 และอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในมาตรา 11(4)(5), 18, 22(2), 24(2) 32, 36(2), 43(2), 49, 53, 54, 55, 77, 78, 79, 80, 82(3) เป็นต้น ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่

ใช้อำนาจขององค์กรทั้งสองส่วนราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจนหวังผลได้ ซึ่งจะได้นำเสนอต่อไปถึงหลักประกันขั้นพื้นฐานดังกล่าว นอกจากนี้ ก็ควรแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับรูปแบบวัฒนธรรม โครงสร้างของแต่ละท้องถิ่น มิใช่ใช้บังคับตามพระราชบัญญัติใดพระราชบัญญัติหนึ่งเป็นการถือปฏิบัติร่วมกันทุกท้องถิ่น มิฉะนั้นแล้วองค์กรปกครองท้องถิ่นก็จะปฏิบัติหน้าที่ซ้ำซากอยู่เฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เท่านั้น โดยขาดความคิดริเริ่มในการจัดทำกิจกรรมที่จะสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน[17] ทั้งนี้เพราะกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านั้นไม่อนุญาตให้ดำเนินการจึงเกรงว่าหากกระทำลงไปจะเป็นการผิดกฎหมายนั่นเอง ท้ายที่สุดของความสัมพันธ์ดังกล่าวก็จะเป็นการนำระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นรากฐานของประชาธิปไตยในการพัฒนาและพึ่งพาตนเองของท้องถิ่นไกลออกไปจากประชาชน และถูกดึงเข้าสู่ศูนย์กลางอำนาจ โดยมีราชการส่วนภูมิภาคเป็นสะพานเชื่อมไปสู่การรวมอำนาจ ประชาชนเองก็จะไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารปกครององค์กรเหล่านี้อย่างกว้างขวางเท่าที่ควรจะเป็น และมีความรู้สึกเบื่อหน่าย ขาดศรัทธาต่อระบบ ซึ่งไม่เป็นผลดีในการบริหารและพัฒนาประชาธิปไตยแต่อย่างใดไม่[18]

2. การปกครองท้องถิ่นและทฤษฎีการกระจายอำนาจ

ภายใต้หลักการตามหลักรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่เน้นให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นให้ท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีความเข้มแข็ง และสามารถที่จะปกครองตนเองได้ สิ่งสำคัญที่เป็นพื้นฐานดังกล่าว ก็คือ การจัดวางระเบียบแห่งความสัมพันธ์กันของแต่ละส่วนราชการที่ประกอบกันเป็นหลักการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงระบบการบริหารการจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Local Governance) ทั้งนี้เพราะสภาพการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัฒน์ การเน้นและเพิ่มบทบาทให้ภาคเอกชนและภาคประชาชน ประชาสังคม ได้เข้ามามีบทบาทอันจะเป็นการตอบสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารจัดการในท้องถิ่น จะต้องประกอบไปด้วยความสัมพันธ์ที่เหมาะสม และเน้นไปที่การเปิดโอกาสให้แก่ความ

---

[17] กุลธน ธนาพงศธร. **การเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนกับการปกครองท้องถิ่นของไทย.** ใน **ชูศักดิ์** เที่ยงตรง (บรรณาธิการ) เทศบาลกับการพัฒนา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2517 หน้า 34-37.

[18] พัฒนะ เรือนใจดี **ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนภูมิภาคใช้และมีผลกระทบถึงราชการส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณีดุลพินิจและอำนาจผูกพันของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอที่มีผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด สงขลา ปัตตานี พัทลุง ตรัง ภูเก็ต** (วิจัย) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา : โรงพิมพ์หาดใหญ่การพิมพ์ (smart print) 2545. หน้า 27.

ร่วมมือของเอกชน ประชาชนต่อภาครัฐ โดยมีพื้นฐานอยู่ที่ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิผลในการจัดการบริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยให้บริการได้อย่างเบ็ดเสร็จต่อเนื่อง เชื่อถือได้ และมุ่งให้ประโยชน์แก่ประชาชนผ่านกลไกทางประชาสังคม พัฒนาระบบบริหารการจัดการท้องถิ่น ควบคู่กับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง[19] และหากสภาพการณ์เป็นดังกล่าวข้างต้นการที่จะเสริมสร้างการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงควรมีจุดเน้นอยู่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อ.บ.จ., อ.บ.ต.) โดยมีการเพิ่มอำนาจในการบริหารจัดการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในแง่ของการจัดการบริการสาธารณะให้กับประชาชน ชุมชน ในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ มากกว่าที่เป็นอยู่นี้ เพื่อลดปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคใช้และส่งผลกระทบกับส่วนท้องถิ่น แต่ในขณะเดียวกันก็ยังสามารถที่จะมีบทบาทในการกำกับดูแล องค์กรปกครองท้องถิ่น เหล่านั้นได้อยู่ในแง่ของความชอบด้วยกฎหมายในการดำเนินการของท้องถิ่น (legistrative control) แต่จะไม่เข้าไปดูถึงความเหมาะสมในเนื้อหาของดุลพินิจและอำนาจผูกพันในการดำเนินการ ดังนั้นทิศทางที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ที่รัฐบาลภายใต้การนำของ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ที่มุ่งในการเพิ่มอำนาจในการบริหารจัดการ แบบที่เรียกว่า "ผู้ว่าฯบูรณาการ" หรือ เรียกเป็นชื่อย่อว่า ผู้ว่าฯ C.E.O (Chief Excecvtive officer) น่าจะมิใช่ทิศทางที่ถูกต้องและสวนทางกับแนวทางที่ต้องการให้ท้องถิ่นได้มีความเข้มแข็งและสามารถปกครองตนเองได้ แต่กลับเป็นการเพิ่มอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีการทดลองนำล่องในบางจังหวัด อาทิเช่น ภูเก็ต, นราธิวาส, ชัยนาท,ลำปาง, ศรีสะเกษ เป็นต้น มีอำนาจในเชิงรวมศูนย์อำนาจการสั่งการที่มากขึ้น แม้จะเป็นลักษณะเบ็ดเสร็จแต่ก็ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอันเป็นราชการส่วนกลาง ถือเป็นการดึงอำนาจไปจากราชการส่วนท้องถิ่น ที่มุ่งจะให้ประชาชนได้มีโอกาสในการปกครองตนเอง ดังนั้น พื้นฐานที่สำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยก็คือ ประชาชนต้องมีความเข้าใจในหลักนิติธรรมการยอมรับและปฏิบัติตามกฎหมาย เห็นความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายเป็นเรื่องที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะการเคารพและถือปฏิบัติตามกฎหมายจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ และถือเป็นสิ่งที่นิติรัฐพึงกระทำในการที่จะออกกฎหมายอย่างมีเหตุผลหรือให้ความสำคัญกับความยุติธรรม ทำให้เกิดความมั่นคงในเสรีภาพของประชาชนต่อการใช้อำนาจรัฐ และยึดมั่นในกฎหมาย (Principle of legality) นั่นคือต้องมีการเลิกล้มการปกครองโดยตัวบุคคลมาใช้การปกครองโดยตัวบทกฎหมาย (Legal state) การเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นได้ของแต่ละบุคคล การเลือกตั้ง

---

[19] คำรง วัฒนาและคณะ. ระบบการบริหารจัดการท้องถิ่น (วิจัย). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). 2544 (บทคัดย่อ).

และการเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันโดยเสรี การตัดสินใจโดยเสียงข้างมาก และการคำนึงถึงการยอมรับฟังเสียงข้างน้อย การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันฝึกสอนให้ประชาชนรู้สึกว่าตนมีความเกี่ยวข้องและกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของชุมชน และของส่วนรวม อันเป็นที่ตั้งของท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นต้องมีอาณาเขตที่แน่นอน มีประชากรตามเกณฑ์ มีการเลือกตั้งสภาของท้องถิ่น มีการบริหารงานคลังของตนเองได้อย่างอิสระภายใต้การกำกับดูแลจากส่วนกลาง[20] และเป็นนิติบุคคลโดยเอกเทศ แต่มิได้มีอำนาจอธิปไตยเช่นเดียวกับประเทศได้ ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นนั้นคือ หัวใจที่สำคัญในการกระจายอำนาจเพื่อปกครองตนเองของรัฐบาลท้องถิ่น (Local Self Government) ส่วนใหญ่เน้นถึงความเป็นจริงที่ว่า[21] ถ้ารัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ท้องถิ่นได้มีการปกครองตนเองแล้ว องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นก็จะสามารถจัดบริการสาธารณะให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีกว่าการจัดบริการให้ประชาชนในท้องถิ่นโดยส่วนกลาง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความต้องการที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมอันเป็นลักษณะเฉพาะตัวของท้องถิ่น กล่าวคือ ความแตกต่างทางธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรมหรือ

---

[20] เกี่ยวกับข้อสนับสนุนการรวมอำนาจทางการคลังและการกระจายอำนาจของรัฐบาลทางการคลังนี้

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่า **การรวมอำนาจทางการคลัง** มีทั้งเหตุผลที่เป็นในเชิงเศรษฐกิจและเหตุผลในทางการเมือง กล่าวคือ เหตุผลในทางเศรษฐกิจ รัฐบาลกลางจะอ้างถึงประสิทธิภาพในการจัดสรรการใช้ทรัพยากรของสังคมที่ต้องมีหน่วยงานกลาง (รัฐบาลกลาง) ควบคุมเอง นอกจากนี้ก็เป็นการรักษาเสถียรภาพในทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ รัฐบาลกลางเป็นผู้กระจายรายได้และความมั่นคงของสังคม ส่วนเหตุผลในทางการเมือง รัฐบาลกลางต้องการคงอำนาจที่มีอยู่เหนือท้องถิ่นโดยเฉพาะในแง่งบประมาณไว้ เพื่อการควบคุมบังคับบัญชาและปกครองท้องถิ่นมีพลังเหนือได้ นอกจากนั้นก็อ้างถึงการที่อำนาจการปกครองสูงสุดถูกรวบไว้ที่ส่วนกลาง จะเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมได้ ส่วน **การกระจายอำนาจของรัฐบาลทางการคลัง** ก็มีทั้งเหตุผลในเชิงสนับสนุนทั้งในแง่ของเศรษฐกิจและการเมืองเช่นกัน ในด้านเศรษฐกิจ รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น เนื่องจากว่าหากเป็นการจัดทำบริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้องอยู่กับท้องถิ่นนั้นเท่านั้น (Spillovers) เช่น ถนนหนทางที่ใช้ในท้องถิ่นนั้นเพื่อการคมนาคมในชุมชนนั้นเท่านั้น หรือบริการดับเพลิง สวนสาธารณะ ขยะมูลฝอย หรือบริการอื่นใด ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นนั้นๆ โดยเฉพาะ ทั้งนี้เพราะรัฐบาลท้องถิ่นย่อมทราบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีกว่า สามารถปรับค่าใช้จ่ายของตนให้เข้ากับฐานะทางการเงินและความเสียสละของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และทราบถึงขนาดและจำนวนในการผลิตสินค้าหรือการให้บริการจากชุมชนในท้องถิ่นได้ นอกจากนี้ หากบริการสาธารณะเหล่านี้กลับคืนได้มาสู่ชุมชน จะช่วยให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการเสียภาษีโดยสมัครใจ ทั้งนี้เพราะมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ที่เสียไปกับประโยชน์ที่ได้รับมา (Tax conciousness) ในแง่ของด้านการเมือง ก็ถือเป็นรากฐานในการสนับสนุนการปกครองประชาธิปไตยให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ร่วมคิดร่วมทำ เกิดความเป็นเจ้าของ และมีตัวแทนเข้าไปบริหารเป็นการเปิดโอกาสให้รัฐบาลท้องถิ่นใกล้ชิดในการนำปัญหาของประชาชนนำมาแก้ไข และยังเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระดังกล่าวนี้จากรัฐบาลกลางให้มีเวลาในการบริหารประเทศโดยรวม เป็นรากฐานในการฝึกผู้นำทางการเมือง ผู้นำในการบริหารงานสาธารณะ ใน เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม **การคลังท้องถิ่นและการกระจายอำนาจการคลังในประเทศไทย** กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์ดวงกมล จำกัด ร่วมกับสมาคมเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.2522 หน้า 3-18.

[21] **ชูศักดิ์ เที่ยงตรง. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารการปกครองท้องถิ่น.** นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2530 หน่วยที่ 1. หน้า 7-8.

ประเพณีนิยมทางประวัติศาสตร์ ความได้เปรียบและเสียเปรียบทางเศรษฐกิจ ตลอดจนชั้นหรือดีกรีของการพัฒนาและปัจจัยอื่นๆ

เมื่อยอมรับความจริงว่าท้องถิ่นต่างๆ ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศที่มีดินแดนกว้างใหญ่ไพศาลหรือประเทศที่มีอาณาเขตขนาดเล็กก็ตาม ความต้องการของท้องถิ่นย่อมจะแตกต่างกันไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องแสวงหาวิธีการที่จะนำเอาบริการของรัฐบาลไปสู่ท้องถิ่นในลักษณะที่ตรงตามความต้องการของเขา ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การกระจายอำนาจการบริหารและการปกครองด้วยการจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์การขึ้นในแต่ละท้องถิ่น เพื่อจัดบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความอิสระในการดำเนินการให้เหมาะสมกับอัตภาพของท้องถิ่น ย่อมจะสามารถแก้ปัญหาการจัดบริการโดยส่วนกลางซึ่งไม่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นได้

การปกครองประเทศในลักษณะนำการบริหารงานทุกอย่างของรัฐมารวมไว้ที่ส่วนกลางหรือเมืองหลวงเพียงแห่งเดียวที่เรียกกันว่า "การรวมอำนาจ" (Centralization) นั้น ตามความเป็นจริงแล้ว หาใช่เพียงการรวมอำนาจแต่เพียงอย่างเดียวไม่ สิ่งที่ตามมาก็คือ การรวมเอาความเจริญไว้แต่เฉพาะส่วนกลางด้วย ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างชนบทกับเมืองหลวงเกิดความแตกต่างซึ่งสามารถเปรียบเทียบได้โดยชัดเจน และย่อมเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่พยายามดิ้นรนเข้ามาหาความเจริญซึ่งมีอยู่จุดเดียว คือส่วนกลางหรือเมืองหลวง ประชาชนผู้มีภูมิลำเนาห่างไกลและแร้นแค้นทอดทิ้งถิ่นฐานของตนเองมุ่งหน้าเข้ามาสู่จุดเดียวกัน แล้วในที่สุดความเจริญซึ่งรวมเอาไว้จุดเดียวนั้น ก็ต้องกลับกลายเป็นความเสื่อม เกิดปัญหาแหล่งสลัม จราจรเป็นอัมพาต สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ คนว่างงาน ปัญหาอาชญากรรมต่างๆ

สภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้นเกิดขึ้นเสมอในประเทศที่ไม่พยายามกระจายอำนาจการบริหารไปสู่ท้องถิ่น หรือในประเทศที่ประสบความล้มเหลวในการจัดระบบการปกครองท้องถิ่น ในยุคสมัยแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อความมั่นคงของประเทศปัจจัยที่สำคัญก็คือการพัฒนาชนบท ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของ ดร.เอ.บี.เลวิส (Dr.A.B. Lewis) ที่ว่า **"ถ้าประเทศด้อยพัฒนาต้องการจะพัฒนาเศรษฐกิจให้สำเร็จสิ่งแรกที่ต้องทำก็คือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการปกครอง โดยให้หมู่บ้านและอำเภอที่ห่างไกลความเจริญได้มีการปกครองตนเอง"**[22]

ทางด้านการเมืองและการปกครองนั้น เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าการปกครองท้องถิ่นนับเป็นรากฐานในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย (basic democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนให้ประชาชนรู้สึกว่าตนมีความเกี่ยวพันกับส่วนได้เสียในการบริหาร เกิดความรับผิดชอบและหวงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่ง

---

[22] ชูศักดิ์ เที่ยงตรง. **การปกครองท้องถิ่นของไทย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.2518. หน้า 12-13.

ความศรัทธาเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในที่สุด การมีส่วนร่วมของประชาชน (participation) จึงเป็นลักษณะสำคัญยิ่งของการปกครองท้องถิ่น จะเห็นได้ว่าในประเทศที่ประสบความสำเร็จในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เช่น อังกฤษและสหรัฐอเมริกานั้น ได้เน้นถึงคุณค่าของการมีส่วนร่วมโดยประชาชนในการปกครองท้องถิ่นมาก ประชาชนจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการปกครองและควบคุมการปกครอง จึงถือได้ว่าการจัดให้มีการปกครองท้องถิ่นเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการพัฒนาทางการเมือง

แนวคิดที่สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง (political participation) ตามรูปแบบของการมีรัฐบาลที่มาจากตัวแทนของประชาชน (representative government) นั้น เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในหมู่นักรัฐศาสตร์ซึ่งเลื่อมใสในลัทธินิยมตั้งแต่สมัยของ จอห์น สจวต มิลล์ (John Stuart Mill) ซึ่งได้เคยให้ทรรศนะไว้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นรากฐานในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย สอนให้ประชาชนรู้สึกว่าตนมีความเกี่ยวพันกับส่วนได้ส่วนเสียในการบริหาร เกิดความรับผิดชอบและหวงแหนต่อสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับและปกป้อง อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสและนำประเทศให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาการเมืองตามระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด

ในด้านของความหมายของการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางได้ใช้หลักการกระจายอำนาจทางการเมือง (Decentralization Political) ให้หน่วยงานปกครองท้องถิ่นได้มีโอกาสในการที่จะรับผิดชอบทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่และอาณาเขตของตนที่มีกฎหมายกำหนดไว้ซึ่งอาจจะพิจารณาลักษณะสำคัญได้ 4 ประการ[23]

1. มีความเป็นอิสระอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลกลางน้อยมาก พนักงานท้องถิ่นย่อมอยู่ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับขององค์กรกลางการบริหารงานบุคคลของท้องถิ่นเอง รวมทั้งได้รับเงินเดือนจากงบประมาณขององค์กรการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วย

2. องค์กรปกครองตนเองของท้องถิ่นเป็นนิติบุคคลโดยเอกเทศ ตั้งขึ้นโดยกฎหมายแยกจากส่วนกลาง มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอนและมีคณะผู้บริหารที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น

3. มีอำนาจอิสระในด้านการคลัง เช่น การจัดเก็บภาษีและหารายได้อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด และการจัดทำงบประมาณของตนเอง

4. มีอำนาจอิสระในการวางนโยบายและมีการบริหารงานของตนเอง ไม่ต้องขอคำสั่งจากราชการบริหารส่วนกลางก่อน ถ้าหากองค์กรปกครองท้องถิ่นมีแต่เพียงอำนาจหน้าที่ในการ

---

[23] ชูศักดิ์ เที่ยงตรง. เรื่องเดิม. หน้า 9-10.

เสนอข้อแนะนำหรือให้คำปรึกษา โดยไม่มีอำนาจในการปฏิบัติด้วย ก็ไม่ถือว่าเป็นการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

ลักษณะทั้งสี่ประการนี้ ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการปกครองตนเองของท้องถิ่น (Local Self Government) หรือที่นิยมเรียกสั้นๆ ว่า การปกครองท้องถิ่น (Local Government) กับการปกครองส่วนภูมิภาค กล่าวคือ รัฐบาลกลางจัดส่งข้าราชการซึ่งสังกัดอยู่ส่วนกลางออกไปประจำอยู่ในส่วนภูมิภาค โดยมอบหมายให้ปฏิบัติการบริหารงานแทนรัฐบาลกลางและรับผิดชอบโดยตรงต่อรัฐบาลกลาง ตัวอย่างเช่น การบริหารราชการระดับจังหวัดและอำเภอ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อกล่าวถึงการปกครองท้องถิ่นโดยตนเอง ย่อมจะหมายรวมถึงการบริหารด้วย เพราะวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นก็เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันปฏิบัติหรือดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ หรืออีกนัยหนึ่งเมื่อกล่าวถึง "Local Government" ก็เท่ากับการกล่าวถึง "Local Government and Administration" นั่นเอง

ในด้านของการกระจายอำนาจนั้น ถือเป็นการยกอำนาจในการปกครองและบริหารซึ่งเดิมเป็นของส่วนกลางให้องค์การอื่นจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างตามที่ได้กล่าวแล้ว โดยมีความเป็นอิสระตามควรและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากทั้งราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค แต่จะไม่ใช่ดำเนินการของราชการทั้งสองส่วนแต่อย่างใดไม่ โดยมีการดำเนินการโดยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ในการจัดการบริการสาธารณะ การกระจายอำนาจจึงมีลักษณะอยู่ 2 รูปแบบ[24]

1. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต คือการโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องซึ่งมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียของราษฎรในท้องถิ่นหนึ่งโดยเฉพาะจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ราษฎรในท้องถิ่นนั้นๆ ร่วมกันจัดทำแยกต่างหากจากองค์กรปกครองส่วนกลาง และอย่างเป็นอิสระจากองค์การปกครองส่วนกลาง การกระจายอำนาจตามอาณาเขตมีลักษณะสำคัญ 5 ประการ

1.1 เกิดจากการยอมรับว่าความต้องการส่วนรวมของราษฎร หรือประโยชน์มหาชน (Public Interest) นั้นมีทั้งที่เป็นความต้องการส่วนรวมของราษฎรทั่วทั้งประเทศ และความต้องการส่วนรวมของราษฎรในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้น การบริการสาธารณะ (Public Service) หรือกิจการที่กระทำไปเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนรวมของราษฎรจึงมีทั้งกิจการระดับชาติ และกิจการระดับท้องถิ่น รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางควรจำกัดตนเองอยู่เฉพาะกับ

---

[24] วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. หลักการรวมอำนาจ หลักการแบ่งอำนาจและหลักการกระจายอำนาจ. ผู้จัดการรายวัน 14 ธันวาคม 2537 หน้า 11.

การจัดทำกิจการระดับชาติเท่านั้น ส่วนกิจการระดับท้องถิ่นควรมอบหมายให้ราษฎรในท้องถิ่นรับผิดชอบจัดทำกันเองอย่างอิสระเพราะราษฎรในท้องถิ่นย่อมทราบความต้องการส่วนรวมของตนและเล็งเห็นปัญหาตลอดจนวิธีการแก้ไขปัญหาการตอบสนองความต้องการส่วนรวมได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนกลางที่อยู่ตามภูมิภาคต่างๆ

1.2 กฎหมายจัดตั้งชุมนุมชนในท้องถิ่นต่างๆ ของประเทศขึ้นเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่จัดทำกิจการท้องถิ่นที่กำหนดไว้ สนองตอบความต้องการส่วนรวมของราษฎรที่เป็นสมาชิกของชุมชนนั้นๆ และรับรองให้องค์การที่จัดตั้งขึ้นมีฐานะเป็นนิติบุคคล คือมีความสามารถมีสิทธิและหน้าที่ของตนให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

1.3 "องค์กร" หรือ "ผู้แทน" ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่จัดการนิติบุคคลเช่น ดำเนินการต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิและหน้าที่ต่างๆ ตามกฎหมายหรือใช้สิทธิและปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นแทนนิติบุคคลจะต้องสามารถทำหน้าที่จัดการนิติบุคคลได้อย่างเป็นอิสระจากองค์กรของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลาง

1.4 บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ต่างๆ ที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือ "องค์กร" หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นนิติบุคคลในการจัดการนิติบุคคลนี้จะต้องอยู่ในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ ต้องได้รับแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนขั้นเงินเดือนโดยองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับเงินเดือนและเงินตอบแทนอย่างอื่นๆ จากงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาขององค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นนิติบุคคลจะต้องมีอิสระทางการคลัง คือ มีแหล่งรายได้และอำนาจจัดสรรรายได้เพื่อใช้จ่ายในการจัดทำกิจการอันอยู่ในขอบแห่งอำนาจหน้าที่ของตนได้ อิสระทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้เกิดขึ้นได้ยากเพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักจะมีรายได้จำกัด การจะจัดทำบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพและทั่วถึงจึงต้องอาศัยเงินอุดหนุนจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลาง ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนกลางจึงอยู่ในวิสัยที่จะใช้เงินอุดหนุนเป็นเครื่องมือบีบบังคับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำ "กิจการท้องถิ่น" ไปในทางที่ส่วนกลางต้องการ

2. การกระจายอำนาจตามบริการหรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค คือการโอนกิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้หน่วยงานบางหน่วยรับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างเป็นอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลาง การกระจายอำนาจรูปแบบนี้มีแนวโน้มที่จะพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ กิจการบริการสาธารณะที่โอนจากองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้หน่วยงานต่างๆ รับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างเป็นอิสระจากองค์กร

ปกครองส่วนกลาง โดยปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงใดแขนงหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น กิจการสื่อสาร กิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กิจการผลิตกระแสไฟฟ้าหรือที่ต้องอาศัยความคล่องตัวไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎระเบียบที่เคร่งครัดของระบบราชการจึงจะมีประสิทธิภาพ

ข้อสังเกต

ข้อดีและข้อเสียของการกระจายอำนาจ การกระจายอำนาจทั้ง 2 รูปแบบ มีข้อดีที่เป็นการปลดเปลื้องภาระขององค์กรปกครองส่วนกลาง ทำให้การตัดสินใจในปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะ ทั้งโดยองค์การขององค์กรปกครองส่วนกลาง องค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การขององค์กรมหาชนเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

ข้อดีบางประการของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นหรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต ทำให้สามารถสนองตอบความต้องการส่วนรวมของราษฎรในแต่ละท้องถิ่นซึ่งมีความแตกต่างกันออกไปได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะผู้ดำรงตำแหน่งเป็น "องค์กร" หรือ สมาชิกของ "องค์กร" ขององค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของราษฎรในท้องถิ่นย่อมทราบปัญหาและความต้องการของราษฎร ตลอดจนกระตือรือร้นที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขของราษฎรยิ่งกว่าเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนกลาง ยิ่งกว่านั้นการให้ราษฎรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะภายในท้องถิ่น โดยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเป็น"องค์กร" หรือสมาชิกของ "องค์กร" ขององค์กรปกครองท้องถิ่นจึงเป็นวิธีการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ดีที่สุด

ส่วนการกระจายอำนาจตามบริการย่อมมีผลให้การบริการสาธารณะซึ่งอยู่ในขอบวัตถุประสงค์แห่งการจัดตั้งองค์กรมหาชนแต่ละองค์กรดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม เพราะผู้รับผิดชอบจัดทำเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในทางเทคโนโลยีหรือคล่องตัวเพราะไม่ต้องตกอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่เคร่งครัดของระบบราชการ

การกระจายอำนาจมีข้อเสีย คือ

(1) ทำให้อำนาจของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางน้อยลง ซึ่งเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ

(2) เกิดการสิ้นเปลือง เพราะเจ้าหน้าที่และทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้จัดทำบริการสาธารณะในขอบอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเท่านั้นไม่สามารถสับเปลี่ยนหมุนเวียนไปปฏิบัติการทั่วประเทศได้

(3) ทำให้การจัดทำบริการสาธารณะทั้งหมดในภาพรวมขาดเอกภาพ เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การมหาชนแต่ละองค์การต่างมีแนวโน้มที่จะแก่งแย่งแข่งขันกันจัดทำกิจการบริการสาธารณะภายในขอบอำนาจหน้าที่ของตนให้เจริญก้าวหน้า โดยไม่สนใจว่าจะมีผลเป็นการบั่นทอนความเจริญก้าวหน้าและประสิทธิภาพของบริการสาธารณะที่อยู่ภายในขอบอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือขององค์การมหาชนอื่นหรือไม่

(4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดถ้าผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นมือสมัครเล่น ขาดความรู้หรือขาดประสบการณ์ในการบริหารองค์การแล้วอาจทำให้การบริการสาธารณะอันอยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหย่อนประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ก็มีแนวคิดทฤษฎีทั้งในแบบดั้งเดิม และแนวคิดสมัยใหม่ที่ได้มีการระบุถึงการกระจายอำนาจที่แตกต่างกันออกไปอีก[25] แนวคิดทฤษฎีดั้งเดิมได้ระบุถึงการกระจายอำนาจ มีอยู่ 2 ลักษณะ

(1) "การกระจายอำนาจตามอาณาเขต" (Decentralization by Territory) หมายถึงการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะภายในเขตของแต่ละท้องถิ่นและท้องถิ่นมีอิสระบางประการในการปกครองตนเอง

(2) "การกระจายอำนาจตามกิจการ" (Decentralization by Function) หมายถึงการมอบอำนาจให้องค์การสาธารณะจัดทำกิจการประเภทใดประเภทหนึ่งเพื่อให้มีความอิสระในการดำเนินการให้สมแก่เทคนิคของงานนั้น (เช่น School districts ในสหรัฐอเมริกา Highway and Transportation Committee ในประเทศอังกฤษ)

แนวคิดทฤษฎีสมัยใหม่เห็นว่าการที่จะพิจารณาว่าเป็นการรวมอำนาจหรือกระจายอำนาจควรจะพิจารณาว่าอำนาจที่จะวินิจฉัยชี้ขาดอยู่แก่องค์การปกครองเดียวหรือหลายองค์การปกครอง ถ้ารวมอยู่ในองค์การปกครองเดียวเรียกว่าการรวมอำนาจ แต่ถ้าอำนาจนี้ตกอยู่แก่หลายองค์การเรียกองค์การเหล่านั้นว่า องค์การกระจายอำนาจ แนวทฤษฎีนี้ไม่เห็นด้วยที่จะแยกความหมายของการกระจายอำนาจออกเป็นการกระจายอำนาจตามอาณาเขตและกระจายอำนาจตามกิจการ เพราะการพิจารณาว่ากระจายอำนาจหรือไม่ ควรพิจารณาว่าองค์การนั้นมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดหรือไม่

นอกจากนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอิสระ (Autonomy) แต่ในที่นี้มิได้หมายถึง การแยกตัวออกไปเป็นรัฐอิสระ (Independence state) แต่ต้องมีบุคลากรของตนเอง มีรายได้เป็นของตนเอง มีแหล่งรายได้และมีอำนาจในการจัดสรรเพื่อใช้จ่ายในการจัดทำกิจการต่างๆ โดยส่วนกลาง ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหารายได้ด้วยวิธีการต่างๆ

---

[25] ชำนาญ ยุวบูรณ์. **การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจทางปกครองของกฎหมายไทย.** พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น. 2503 หน้า 8-9.

ทั้งที่เป็นรายได้ทางตรงจากภาษีอากร ค่าปรับ ค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมต่างๆ และจากรายได้ทางอ้อม การกู้ในลักษณะต่างๆ มาจัดทำบริการสาธารณะ[26]

นอกจากนี้ ก็จะต้องมีการจัดเงินอุดหนุน[27] เพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการคลังของราชการแต่ละส่วน (Fiscal equalization) อย่างไรก็แล้วแต่เงินอุดหนุนก็มีส่วนทำให้ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระลดลงต้องทำตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนกลาง เพื่อหวังผลในเงินดังกล่าว เปรียบเสมือนลูกที่ยังไม่โตที่ต้องแบมือขอเงินจากพ่อแม่ เมื่อพ่อแม่ให้เงินมา ก็มักจะให้มาพร้อมกับคำสั่งในการบังคับบัญชา นอกจากนี้ ก็ต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคลเพื่อที่จะถือสิทธิแยกต่างหากจากองค์กรปกครองส่วนกลางถือเป็นการประกันความเป็นอิสระ และเป็นรูปแบบขององค์กรนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนเพราะได้จัดทำบริการเพื่อสาธารณะประโยชน์ โดยอยู่ภายใต้การกำกับ[28] ขององค์กรปกครองส่วนกลาง และองค์กรปกครองส่วนกลางก็ยังมีอำนาจในการที่จะมองภาพรวมของการพัฒนาประเทศได้อยู่[29] ดังนั้น จึงอยู่ที่แนวทางการกระจายอำนาจโดยมีการ

---

[26] รัฐบาลกลางจะต้องยอมให้ท้องถิ่นได้มีอำนาจในการจัดเก็บภาษีอากร ค่าปรับ ค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมต่างๆ ในลักษณะใหม่ๆ เกิดขึ้นโดยต้องมีการตกลงในส่วนของการแบ่งสรรอย่างเป็นธรรม (โปรดดูในมาตรา 284 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540)

[27] เกี่ยวกับเรื่องเงินอุดหนุนนี้มีทฤษฎีที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุน (The Theory of Grants) ระบุว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) แก้ปัญหาที่ท้องถิ่นใดเป็นผู้ผลิตบริการสาธารณะขึ้นมาแล้วประชาชนในท้องถิ่นอื่นก็ได้รับประโยชน์ในบริการสาธารณะนั้น แต่ท้องถิ่นนั้นไม่สามารถจัดเก็บเงินประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นอื่นได้ (Spillover) (2) เพื่อช่วยให้ท้องถิ่นสามารถผลิตบริการสาธารณะที่จำเป็นได้ (Provision for local merit good) (3) เพื่อก่อให้เกิดความเสมอภาคระหว่างท้องถิ่น (4) เพื่อผลในการเมืองการปกครอง ซึ่งต้องพิจารณาว่าเงินอุดหนุนที่ให้นั้นควรเป็นแบบทั่วไปหรือแบบเฉพาะกิจ ควรให้แบบให้เปล่าหรือแบบร่วมสมทบ (Nonmatching and Matching Grants) และจะต้องพิจารณาถึงฐานะการคลังของท้องถิ่นนั้นด้วย ใน เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม **เรื่องเดิม** หน้า 113-118.

[28] การควบคุมกำกับโดยองค์กรปกครองส่วนกลาง คือ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากรของตนเอง มีรายได้ของตนเองและมีฐานะเป็นนิติบุคคลนั้น หากรัฐไม่กำหนดมาตรการควบคุมเอาไว้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้อำนาจโดยไม่ชอบหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในบางเรื่องทำให้การจัดทำบริการสาธารณะขาดประสิทธิภาพหรือไม่ได้มาตรฐานขั้นต่ำและรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานของการจัดทำบริการนั้นตามอำนาจหน้าที่ที่รัฐบาลมอบหมายได้ แต่การควบคุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมิใช่การควบคุมโดยใช้อำนาจตามสายการบังคับบัญชา หากเป็นการควบคุมการกระทำขององค์กรหนึ่งโดยอีกองค์กรหนึ่งอันเป็นการควบคุมตามตัวบทกฎหมาย (Legistrative Control) ให้อำนาจองค์กรควบคุมกำกับไม่มีอำนาจวินิจฉัยความเหมาะสมของการกระทำขององค์กรภายใต้การควบคุมกำกับ แต่มีอำนาจวินิจฉัยความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำเท่านั้น การควบคุมกำกับมี 2 ลักษณะคือ

(1) การควบคุมการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกระทำกิจการต่างๆ เช่น การวางกฎข้อบังคับทั่วไป การออกคำสั่งวินิจฉัย การกระทำสัญญา และการปฏิบัติการ

(2) การควบคุมกำกับตัวบุคคลหรือองค์กร เช่น การยุบสภาท้องถิ่น การไล่ออกหรือพักการปฏิบัติงานนายกเทศมนตรี และการส่งเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนกลางเข้าไปปฏิบัติหน้าที่แทน

ในตระกูล มีชัย **การกระจายอำนาจ** กรุงเทพฯ สถาบันนโยบายศึกษา บริษัทสุขุมและบุตร พ.ศ. 2538 หน้า 9

[29] โดยหากเป็นการเปรียบเทียบแล้ว อำนาจของรัฐก็มิได้ลดลงหรือลบล้างอำนาจดังกล่าว อำนาจรัฐไทยปัจจุบันนั้นเปรียบเสมือนโคมไฟใหญ่ที่แขวนไว้กลางห้อง แสงสว่างที่เกิดจากโคมไฟนั้น หากห้องเป็นห้องเล็กๆ แคบๆ ก็จะส่องสว่างได้ทั่ว แต่หากห้องใหญ่และเป็นห้องที่มีการแยกซอยออกเป็นส่วนเป็นหลืบเล็กๆ น้อยๆ แสงของโคมไฟนั้นแม้จะมีแรงเทียนสัก 500 วัตต์ ก็จะส่องไม่ทั่วห้อง การกระจายอำนาจมิได้หมายความว่าแสงไฟเดิมมีอยู่ 500 วัตต์ จะลดลงเหลือเพียง 100 วัตต์ แต่หมายถึงการลดแรงไฟฟ้าที่ส่วนกลางลงเหลือเพียง 100 วัตต์และจัดให้ส่วนอื่นๆ แบ่งการกระจายแรงไฟไปเป็นจุดๆ ที่ละ 50 บ้าง 100 บ้าง แต่ให้มีการกระจายตัวกัน แสงไฟเมื่อรวมกันแล้วก็จะเป็น 500 วัตต์เท่าเดิมทุกๆ ส่วนของห้องที่ใหญ่และซับซ้อนก็จะได้รับแสงอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น ใน **ชัยอนันต์ สมุทวณิช 100 ปีแห่งการปฏิรูประบบราชการ : วิวัฒนาการของอำนาจรัฐและอำนาจการเมือง** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรกฎาคม 2535 หน้า 200.

ประสานงานกันทั้งสามส่วน[30] (1) การปรับโครงสร้างใหญ่ของกลไกอำนาจรัฐระดับกระทรวงและกรมด้วยการทบทวนจัดกลุ่มกิจกรรมของรัฐ (2) การปรับโครงสร้างใหญ่โดยการปรับจากกลไกอำนาจรัฐ จะนำไปสู่การปรับโครงสร้างการบริหารทางการเมือง (3) การกำหนดให้การกระจายอำนาจและการจัดการแบบเครือข่ายเป็นมาตรการสำคัญในการปฏิบัติงานของโครงสร้างใหม่ซึ่งจะมีการจัดกลุ่มที่เล็กลงที่สอดคล้องกันและประสานสัมพันธ์ไม่เฉพาะระหว่างกันเอง แต่กับภาคเอกชนและภาคประชาชนด้วย

รูปแบบของการดำรงอยู่ของรัฐเดี่ยว อยู่ที่ความสามารถในการปรับเปลี่ยนให้มีโครงสร้างใหม่ที่เหมาะสมเป็นโครงสร้างที่มีลักษณะเป็นวงกลมมากกว่าสามเหลี่ยม จะต้องเปิดโอกาสให้มีการกระจายอำนาจ ยอมให้ชุมชนที่มีลักษณะเฉพาะสามารถมีวิถีชีวิตที่ตนเป็นผู้กำหนด ยอมให้ชุมชนมีระเบียบของชุมชนเองแทนที่จะอ้างเหตุของการเป็นรัฐเดี่ยวที่ต้องใช้ระเบียบแบบเดียวกันกับทุกๆ ส่วนของรัฐ

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 เป็นการเปิดศักราชของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนแต่อำนาจทางการเมืองของประชาชนมิได้มีมากขึ้น เพราะการมีอยู่ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองมิได้สัมพันธ์กับการแปรเปลี่ยนลักษณะของอำนาจทางการบริหาร ในขณะที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองได้รับการยอมรับและมีหลักประกันโดยรัฐธรรมนูญเป็นระยะๆ แต่การกระจายอำนาจทางการเมืองและการบริหารในระดับต่างๆ กลับไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะการรวมศูนย์–การแบ่งอำนาจรัฐยังคงอยู่ในอาณาบริเวณของการตัดสินใจระหว่างข้าราชการด้วยกันเอง รัฐธรรมนูญไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการจัดความสัมพันธ์ระหว่างกลไกอำนาจรัฐ การกระจายอำนาจหรือไม่กระจายอำนาจ แต่เป็นการตัดสินใจทางการบริหารมากกว่าการตัดสินใจทางการเมือง

สาเหตุที่การกระจายอำนาจเป็นไปได้ยากในประเทศไทยเพราะข้าราชการซึ่งไม่ต้องการสูญเสียอำนาจแบบรวมศูนย์มักจะอ้างว่าประเทศไทยเป็นรัฐเดี่ยว การกระจายอำนาจแบบให้อิสระเต็มที่แบบการโอนอำนาจให้ชุมชนทำการตัดสินใจและจัดการกับปัญหาบางเรื่อง เช่น การใช้ทรัพยากรป่าไม้แบบการจัดป่าชุมชนและเรื่องอื่นๆ เป็นการขัดกับลักษณะของรัฐเดี่ยว จึงถกเถียงกันตลอดเวลาในเรื่องการกระจายอำนาจไม่สามารถก่อให้เกิดมรรคผลได้เพราะไม่มีการแยกแยะปัจจัยสำคัญสองประเภท คือ (1) ระดับของการมีส่วนร่วมและความเกี่ยวโยงกันระหว่างรัฐกับประชาชนเพื่อระบุอาณาบริเวณแต่ละระดับของการมีส่วนร่วมกับการกระจายอำนาจ (2) ลักษณะและประเภทของกิจกรรมที่จะเป็นเนื้อหาของการกระจายอำนาจ อันจะส่งผลถึงการให้บริการ

---

[30] ชัยอนันต์ สมุทวณิช. เรื่องเดียวกัน. หน้า 195-293.

การจัดทำบริการสาธารณะของท้องถิ่น ไม่ว่ารูปแบบการกระจายอำนาจจะถูกมองในมิติของการกระจายอำนาจทางการบริหาร โดยมีพันธะกิจสำคัญในการทำให้นโยบายและแผนงานโครงการของหน่วยงานส่วนกลางได้รับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยองค์กรส่วนท้องถิ่นหรือการกระจายอำนาจทางการเมือง การโอนอำนาจการตัดสินใจในบางส่วนให้กับท้องถิ่น ตามที่มีการบัญญัติไว้ในกฎหมาย การดำเนินการบริหารงานสาธารณะจึงต้องมีลักษณะที่[31]

(1) มีการกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากรไปถึงระดับท้องถิ่น โดยส่วนกลางกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา นโยบายและแผนอย่างกว้างๆ โดยมีศูนย์ข่าวสารข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินนโยบายระดับชาติกับมีการดำเนินกลยุทธ์เพื่อให้สามารถแข่งขันในระดับชาติได้ หน่วยงานระดับท้องถิ่นจะกำหนดนโยบาย แผนดำเนินนโยบาย และปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ในการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น เป็นการให้สิทธิมวลชนในการตัดสินใจเลือกทางเลือกในการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง ซึ่งการกระจายอำนาจดังกล่าวไม่น่าขัดแย้งต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจส่วนรวมแต่อย่างใด หากแต่กลับช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการเผชิญหน้าปัญหาเศรษฐกิจในอนาคต

(2) การกำหนดนโยบาย โครงสร้างองค์การและการจัดการ และระเบียบข้อบังคับมีลักษณะแตกต่างกันตามท้องถิ่น (fragmentation) ไม่รวมเป็นแบบเดียวกัน (uniformity) เนื่องจากลักษณะท้องถิ่นและชุมชนมีปัญหาและความต้องการแตกต่างกัน นโยบาย โครงสร้าง องค์กรและการจัดการ ตลอดจนระเบียบข้อบังคับจึงควรแตกต่างกันด้วย

(3) การเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานของระบบบริหารสาธารณะจากการปฏิบัติงานเองมาเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ (regulatory) กำกับดูแลติดตามและประเมินผล

(4) โครงสร้างองค์กรบริหารมีขนาดเล็กและยืดหยุ่นคล่องตัว เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โครงสร้างองค์กรบริหารและการจัดการจำเป็นต้องมีการปรับตัวตลอดเวลา

ลักษณะการบริหารงานสาธารณะในอนาคต จึงจำเป็นต้องมีการทบทวนและกำหนดพันธกิจ (mission) บทบาท หน้าที่หลักของรัฐใหม่ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีความสัมพันธ์ชัดเจนและสอดคล้องกัน นอกจากนี้หน้าที่หลักของรัฐแต่ละหน้าที่ต้องมีความแตกต่างกันทั้งในด้านกิจกรรมต่างๆ และความครอบคลุมของหน้าที่เป็นผลให้การใช้อำนาจรัฐในแต่ละหน้าที่มีความแตกต่างกันด้วย เนื่องจากการใช้อำนาจรัฐในรูปลักษณ์ของการรวม

---

[31] โครงการวิทยาลัยการเมือง สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. **การกำหนดอำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น.** กันยายน 2537.

อำนาจ มอบอำนาจ และกระจายอำนาจจะเป็นการกล่าวโดยรวมขาดการแยกแยะให้ชัดเจนในแต่ละหน้าที่หลัก โดยมีประเด็นของการบริหารงาน บริหารงบประมาณและการบริหารงานบุคคลเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่หลักของรัฐทุกหน้าที่ซึ่งจะต้องมีการมอบอำนาจและกระจายอำนาจในประเด็นดังกล่าวออกไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมิใช่การพิจารณาอยู่ที่ตัวของมิติทางโครงสร้างรัฐหรือในเชิงการเมืองและกฎหมายแต่เพียงอย่างเดียว ต้องมีการคำนึงถึงชุมชน (Local community) และมิติทางเศรษฐกิจประกอบด้วย[32] อันจะส่งผลให้การปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพได้สมดังความมุ่งหวังเจตนาที่ต้องการให้มีการกระจายอำนาจ โดยหากพิจารณากรอบที่ใช้อ้างอิง (Frame of Reference) ไม่ว่าจะเป็นลักษณะที่จะต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ขึ้นอยู่กับการบังคับบัญชาจากราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระภายในขอบเขตแห่งกฎหมายที่กำหนดให้เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน โดยต้องมีทรัพย์สินและเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานของตนเอง เพื่อเป็นการประกันความเป็นอิสระและถือเป็นการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน ในการเข้ามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง โดยไม่มีการเข้าแทรกแซงจากราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในปัญหาการใช้ดุลพินิจ ทั้งที่เป็นดุลพินิจโดยทั่วไปและดุลพินิจที่เป็นอำนาจผูกพัน ที่มีอยู่ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะขอบเขตและมาตรฐานแห่งการใช้ดุลพินิจดังกล่าวทั้งสองข้างต้นมีมาตรฐานการใช้ที่แตกต่างกันที่ฝ่ายปกครองราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคจะต้องคำนึงถึงในการมีนิติกรรมหรือคำสั่งในทางปกครองที่จะกระทบต่อประชาชนหรือองค์กรอื่นของรัฐภายใต้การกำกับดูแลอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ตาม[33] กล่าวโดยสรุป การกระจายอำนาจนั้นมีประโยชน์ในแง่ที่ว่าทำให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้เข้ามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายการปกครองการบริหารตามความต้องการของท้องถิ่นที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันและเป็นการแบ่งเบาภารกิจในการจัดบริการสาธารณะซึ่งเคยเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนกลาง แต่การกระจายอำนาจก็ยังคงมีผลเสียอยู่บ้าง ถ้าหากขาดการพิจารณาโดยรอบคอบก่อนที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามที่ต้องการ การกระจายอำนาจมากจนเกินไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่กำลังเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองให้เข้ารูปยังไม่เรียบร้อย จะทำให้เกิดปัญหาทางด้านความมั่นคงของชาติขึ้นได้ เพราะขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางการเมือง (political unity) การกระจายอำนาจจะประสบความสำเร็จได้ย่อมขึ้นอยู่

---

[32] บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. **กฎหมายกับทางเลือกของสังคมไทย**. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์นิติธรรม เมษายน 2537 หน้า 362-366.

[33] พัฒนะ เรือนใจดี. **ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ส่งผลกระทบถึงประชาชน ศึกษากรณี การใช้ดุลพินิจของสำนักการช่างในเทศบาลนครภาคใต้**. สงขลา พิมพ์ที่ หาดใหญ่การพิมพ์ (Smart print) 2544 หน้า 47-60 (วิจัย).

กับความสนใจทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นสำคัญ ถ้าประชาชนขาดความสนใจก็จะทำให้การจัดบริการสาธารณะขาดประสิทธิภาพและสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ ในทำนองกลับกันถ้าประชาชนในท้องถิ่นเกิดความรู้สึกรักท้องถิ่นของตนเองอย่างรุนแรง (local patriotism) ก็จะทำให้เกิดความหวงแหนและคำนึงถึงเฉพาะประโยชน์ของท้องถิ่น (local interest) จนลืมคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติ (national interest) อันเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญต่อความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของประเทศอันเป็นส่วนรวม ดังนั้น กรรมวิธีในการกระจายอำนาจจึงต้องอาศัยความผสมผสานกลมกลืน (assimilation) และมีความอดกลั้น (toleration) โดยให้ระยะเวลาพอเพียงต่อการปรับตัวเข้าหากัน และเกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันอีกด้วย

3. หลักความชอบด้วยกฎหมายในการกระทำทางปกครอง

สิ่งที่สำคัญของการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันนั้นก็คือ การใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันนั้นจะต้องเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย มิได้เป็นการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่อำเภอใจ ข้ามขั้นตอน ปราศจากอำนาจ เกินกว่าขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ดังนั้นในลักษณะของการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคอยู่ในฐานะที่เหนือกว่าและมีอำนาจในการกำกับไม่ว่าจะเป็นการมีดุลพินิจและการใช้อำนาจผูกพันในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไปร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวด้วยงบประมาณ มติ แผนพัฒนาจังหวัด คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ทั้งที่มีผลต่อตัวของบุคคล (ข้าราชการ, คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. หรือสมาชิก อ.บ.จ.) หรือที่ใช้และมีผลกระทบต่อตัวองค์กร (Bottom up) หรืออีกนัยหนึ่งก็เป็นลักษณะที่ออกเป็นกฎหมาย กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติ คำสั่ง หนังสือเวียน หนังสือสั่งการ อันส่งผลกระทบต่อตัวบุคคลหรือ อ.บ.จ. (Top –down) อาจถือได้ว่าการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันตามที่มีกฎหมายให้อำนาจแก่ราชการส่วนกลาง (รัฐมนตรีฯ) และราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ต้องตกอยู่ใต้การควบคุมของการกระทำในทางปกครองนั่นต้องชอบด้วยกฎหมาย โดยเป็นคำสั่งที่ออกโดยเจ้าหน้าที่รัฐในฐานะที่เป็นตัวแทนของรัฐ ในตำแหน่งที่ตนได้รับมอบหมาย และมีผลเป็นความสัมพันธ์กับประชาชนผู้รับคำสั่ง มิใช่เป็นการออกในฐานะที่เป็นส่วนตัว[34] จุดประสงค์ที่สำคัญในการออกคำสั่งหรือมีการกระทำในทางปกครองก็เพื่อที่จะบริหารกิจการองค์กรหรือตอบแทนกระทำให้เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หรือในกรณีที่เป็นการมีนิติกรรม ในทางปกครองที่มีผลเฉพาะถึงตัวแก่เอกชนทั่วไปก็ตาม ดังนั้นเป้าหมายในทางปกครองก็คือ การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มิชอบ

---

[34] กมลชัย รัตนสกาวงศ์. กฎหมายปกครอง. คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2539. หน้า 11-23.

ด้วยกฎหมาย ต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ให้ชอบด้วยกฎหมาย ดังที่รู้จักกันว่า ภายใต้กรอบของการเป็นรัฐที่มีการปกครองด้วยหลักกฎหมาย (นิติรัฐ) นั่นคือ หากมีคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ย่อมยกเลิก เพิกถอน การกระทำที่ไม่ชอบนั่นเสียได้ ประเด็นที่มีการพิจารณากันจึงอยู่ที่เงื่อนไขแห่งการกระทำ ในทางปกครองวิธีพิจารณาดุลพินิจในการออกคำสั่ง การบังคับตามคำสั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสำคัญของกฎหมายปกครองและกฎหมายมหาชน อันได้แก่

1. หลักความชอบด้วยกฎหมาย
2. หลักความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ
3. หลักกฎหมายว่าด้วยบริการสาธารณะ
4. หลักสัญญาทางปกครอง
5. หลักการแบ่งแยกอำนาจ
6. หลักความรับผิดชอบของรัฐ
7. หลักการเป็นนิติบุคคลของรัฐ

การกระทำในทางปกครองนั้นมีความหมายที่กว้างมาก[35] และโดยเหตุของการกระทำดังกล่าวอาจนำไปสู่ความผิดหรือใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ ทั้งที่เป็นอำนาจดุลพินิจทั่วไปหรือดุลพินิจที่เป็นอำนาจผูกพันก็ตาม ส่งผลให้องค์กรของรัฐอื่นเสียหายได้รับผลกระทบหรือส่งผลกระทบถึงเอกชนหรือสาธารณชน อันเป็นเหตุให้ต้องมีการฟ้องเรียกค่าเสียหาย หรือให้เพิกถอนยกเลิก การกระทำในทางปกครองนั้นเสีย หากเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การกระทำการเกินอำนาจ ปราศจากอำนาจและอาจนำไปสู่ความผิดในทางอาญาได้อีกด้วยโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้สั่งการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย[36] ส่วนการดำเนินการทางแพ่ง ก็เป็นเรื่องที่รัฐสามารถที่จะเอาผิดกับผู้สั่งการนั้นได้ หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นความผิดที่เกิดขึ้นจากการใช้ดุลพินิจที่ผิดพลาดบกพร่องโดยเจตนา หรือประมาทเลินเล่อโดยเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดในทางละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ.2539 และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการในทางปกครอง พ.ศ.2539 เช่นกัน นอกจากนี้ก็ยังเป็นสิทธิที่จะให้มีการฟ้องร้องได้ยังศาลปกครอง เพื่อให้มีการยกเลิกเพิกถอน นิติกรรมหรือการกระทำในทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นเสียได้ เพื่อที่จะให้

---

[35] การกระทำในทางปกครอง หมายถึง รูปแบบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารซึ่งอาจแสดงออกโดยเป็นปฏิบัติการในทางปกครอง นิติกรรมทางปกครอง คำสั่งทั่วไปทางปกครอง สัญญาทางปกครองที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะ

[36] ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 157 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

คำสั่งหรือนิติกรรมทางปกครองนั้นสิ้นผลบังคับไป การกระทำในทางปกครองมีประเด็นที่ต้องพิจารณาได้ ดังนี้[37]

1. เป็นการที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือกระทำอื่นใด โดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต เลือกปฏิบัติ ไม่เป็นธรรม หรือสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือโดยเป็นการใช้ดุลพินิจที่มิชอบอันส่งผลกระทบถึงสิทธิเสรีภาพขององค์กรอื่นของรัฐหรือประชาชน

2. เป็นการที่เกี่ยวกับหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่รัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

3. เป็นการที่เกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่รัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่นจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

4. เป็นคดีที่พิพาทกันเกี่ยวกับสัญญาในทางปกครอง การจัดทำบริการสาธารณะ

5. เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่รัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด

ดังกล่าวข้างต้นนี้จึงเห็นได้ว่า หน่วยงานทางปกครอง ซึ่งได้แก่ ราชการส่วนกลาง (กระทรวงทบวง, กรม) ราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด, อำเภอ) อาจจะมีการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำทางปกครองที่เข้าข่ายที่จะสามารถฟ้องร้องยังศาลปกครองให้มีการยกเลิก เพิกถอน นิติกรรมหรือการกระทำในทางปกครองนั้นได้ หากเข้าเกณฑ์ข้างต้น[38] แต่ศาลปกครองจะไม่มีอำนาจเข้าไปสั่งให้มีการกระทำหรือนิติกรรมในทางปกครองใหม่เองได้ ภายหลังจากที่มีการพิพากษา ยกเลิก เพิกถอน แล้ว เพราะมิฉะนั้น ศาลปกครองก็จะเป็นองค์กรฝ่ายบริหาร

---

[37] โปรดดูในมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยละเอียดถึงอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครอง ซึ่งรวมถึงคดีที่ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับไว้พิจารณาพิพากษาได้ เช่น การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ หรือคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลล้มละลาย หรือศาลชำนัญพิเศษอื่น

[38] หน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) ต้องเสนอคำร้อง คำขอ ข้อหารือ ร่างข้อบัญญัติ งบประมาณ แผนพัฒนาจังหวัด ไปสู่ราชการส่วนภูมิภาคในระดับจังหวัดและราชการส่วนกลางในระดับกระทรวงทั้งนี้ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ระบุไว้ กรณีดังกล่าวนี้ อาจมีการสั่งคำร้อง คำขอ ข้อหารือ ร่างข้อบัญญัติ งบประมาณ และแผนพัฒนาจังหวัด ที่เป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเกิดขึ้นได้ และรวมถึงการมีการกระทำในทางปกครองสั่งการลงมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัดเองด้วยอีกทางหนึ่งโดยเป็นไปในรูปของกฎหมาย กฎ ระเบียบ หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน ก็เป็นได้

เสียเอง คงทำได้แต่เพียงการพิพากษา ยกเลิก เพิกถอน นิติกรรม หรือการกระทำในทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นเสีย และพิพากษาค่าเสียหาย อันเป็นการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการได้รับผลกระทบของการกระทำในทางปกครองนั้น ในกรณีดังกล่าวนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ได้ถือเอาวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนของสภาพบังคับในทางปกครองภายหลังจากมีคำพิพากษาของศาลปกครองแล้วโดยอนุโลมตามเพื่อให้ผลของคำพิพากษามีความศักดิ์สิทธิ์ และคู่กรณีจะต้องถือปฏิบัติตามต่อไป ส่วนการดำเนินคดีกับรัฐหรือหน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่รัฐผู้ออกคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นคดีอาญาก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องไปดำเนินการฟ้องร้องยังศาลยุติธรรม (ศาลอาญา) เอง ดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น นอกจากนี้แล้ว สิ่งที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่รัฐจะต้องกระทำก็คือ การแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีปกครองให้กับองค์กรหรือหน่วยงานตลอดจนกระทั่งประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งหรือการกระทำในทางปกครองนั้น สามารถฟ้องร้องได้ยังศาลปกครองซึ่งเป็นขั้นตอนที่สามารถกระทำได้ ภายหลังจากการอุทธรณ์ภายในต่อองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐที่สั่งการในคำสั่งที่มิชอบด้วยกฎหมายนั้นก่อนแล้ว โดยทั้งการอุทธรณ์ หรือการโต้แย้งสิทธิ และการใช้สิทธิฟ้องร้องยังศาลปกครองต้องมีการแจ้งสิทธินั้นให้ทราบ ทั้งนี้เพราะระบบการควบคุมการใช้อำนาจของรัฐถือเป็นสิ่งจำเป็นที่รัฐสมัยใหม่ นิติรัฐ จะพึงต้องมีนอกเหนือจากการควบคุมการใช้อำนาจของรัฐ โดยรูปแบบอื่นๆ แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมโดยทางการเมืองหรือทางฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งมักจะหวังผลไม่ค่อยได้ ทั้งนี้ต้องอาศัยการสนับสนุนอีกด้านหนึ่งจากสื่อสารมวลชนในการช่วยกดดัน เพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็แล้วแต่ปัญหาการกระทำในทางปกครองที่กระทบกับราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเรื่องที่ไม่สามารถที่จะหยิบยกนำไปอภิปรายในสภาฯ ได้ ดังนั้นในจุดนี้จึงเห็นได้ว่าเป็นข้อจำกัดของวิธีการควบคุมโดยฝ่ายนิติบัญญัติ ส่วนการควบคุมโดยฝ่ายบริหารดังกล่าวแล้วข้างต้นจะเห็นว่าอาจจะร้องเรียนต่อผู้สั่งการนั่นเองโดยตรง หรือร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น เพื่อให้มีคำสั่งหรือนิติกรรมในทางปกครองใหม่ออกมา เพื่อลบล้างนิติกรรมในทางปกครองของเดิม ซึ่งไม่ชอบด้วยกฎหมายนั่นเสีย แต่หากไม่มีการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ก่อนที่ผู้ร้องจะนำคดีมาสู่ศาลปกครองนั้น ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าต้องมีการใช้สิทธิอุทธรณ์ภายในฝ่ายบริหารเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำเอาเหตุผลในทางปกครองเหล่านั้นเป็นเหตุผลประกอบคำฟ้อง เพื่อโต้แย้งสิทธิ และแสดงถึงความจำเป็น เดือดร้อน เสียหาย ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกระทำขององค์กรของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ตลอดจนกระทั่งต้องแจ้งให้

ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำในทางปกครองนั้นทราบเสมอ[39] เป็นต้นว่า การระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ในคำสั่ง ในกรณีที่เป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ การระบุการยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง ประกอบด้วย บุคคลผู้รับคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง สถานที่ที่ยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง เงื่อนไขอันเป็นสาระสำคัญในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งในกรณีที่กฎหมายกำหนดไว้ ระยะเวลาสำหรับการยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้งโดยครบถ้วน[40]

ที่มาของการใช้อำนาจทางปกครอง

1. การกระทำของฝ่ายปกครองที่รุกเข้าไปในสิทธิเสรีภาพของประชาชน จะบัญญัติในรัฐธรรมนูญว่า ถ้าไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ทำไม่ได้ แต่แม้จะมีกฎหมายให้อำนาจรุกเข้าไปในสิทธิของประชาชนได้ แต่ก็รุกเข้าไปได้ระดับหนึ่งเท่านั้น จะเข้าไปทำลายสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

---

[39] **โปรดดูพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539**

มาตรา 35 ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองเป็นคำสั่งด้วยวาจา ถ้าผู้รับคำสั่งนั้นร้องขอและการร้องขอได้กระทำโดยมีเหตุอันสมควรภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งต้องยืนยันคำสั่งนั้นเป็นหนังสือ **มาตรา 40** คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ให้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งการยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งเริ่มนับใหม่ ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลาสั้นกว่าหนึ่งปีให้ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครอง **มาตรา 44** ภายใต้บังคับมาตรา 48 ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองใดไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรีและไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว คำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือโดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลาการบังคับตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง **มาตรา 45** ให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่ง พิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย ถ้าเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จนได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว เจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง บทบัญญัติมาตรานี้ไม่ใช้กับกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น **และตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 มาตรา 49** การฟ้องคดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีหรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น มาตรา 50 คำสั่งใดที่อาจฟ้องต่อศาลปกครองได้ ให้ผู้ออกคำสั่งระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วย ในกรณีที่ปรากฏต่อผู้ออกคำสั่งใดในภายหลังว่า คนมิได้ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นดำเนินการแจ้งข้อความซึ่งพึงระบุตามวรรคหนึ่งให้ผู้รับคำสั่งทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีนี้ให้ระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องเริ่มนับใหม่นับแต่วันที่ผู้รับคำสั่งได้รับแจ้งข้อความดังกล่าว ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่ตามวรรคสองและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องมีกำหนดน้อยกว่าหนึ่งปีให้ขยายเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

[40] โปรดดูรายละเอียดได้ในคำแนะนำของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ที่ 1/2540 เรื่อง หลักเกณฑ์การแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง และคำแนะนำของสำนักงานศาลปกครอง ที่ 1/2544 เรื่องหลักเกณฑ์การแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีปกครอง

ทั้งหมดไม่ได้ หากกระทบถึงทรัพย์สิทธิของประชาชนรัฐต้องชดใช้ค่าทดแทน ซึ่งเจ้าหน้าที่ก็ต้องกระทำการตามกฎหมาย และในคำสั่งนั้นๆ ของฝ่ายปกครองต้องอ้างกฎหมายที่ให้อำนาจในการกระทำนั้นด้วย

2. การกระทำที่ให้คุณประโยชน์แก่ประชาชนอาจเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินจำนวนเงิน หรืออาจเป็นสิทธิ เช่น ให้ใบอนุญาตขับขี่ ลักษณะการให้คุณประโยชน์อาจแบ่งได้ 2 ประเภท

1) มีกฎหมายกำหนดให้อำนาจหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐไว้อย่างชัดแจ้ง ก็จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้น

2) ถ้าเป็นเรื่องให้คุณประโยชน์แล้ว การที่ต้องมีกฎหมายให้อำนาจไว้หรือไม่นั้นไม่ใช่เรื่องสำคัญ ซึ่งมีลักษณะยืดหยุ่นพอสมควร ถ้ารัฐต้องออกกฎหมายทุกเรื่องแม้ในเรื่องที่เป็นคุณประโยชน์ ทุกอย่างก็คงจะล่าช้าไปหมด ฉะนั้นถ้าไม่เป็นการกระทบสิทธิของประชาชนในทางที่เป็นภาระแก่เขา หรือไม่ได้ทำให้ประชาชนเสียสิทธิ แต่กลับเป็นการให้สิทธิแก่ประชาชน แม้ไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ก็ควรให้เจ้าหน้าที่กระทำการนั้นได้ ซึ่งทำให้มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติราชการ แต่ถ้ามีกฎหมายบัญญัติเอาไว้ กฎหมายต้องมาก่อน กล่าวคือจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้น

ส่วนเรื่องของการวางแผนในการปฏิบัติการตามแผนต้องเอา ข้อ 1 และข้อ 2 มาเป็นหลักของการพิจารณา

ที่มาของการใช้อำนาจปกครองเหล่านี้ ฝ่ายปกครองต้องคำนึงถึงกฎหมาย หากเปรียบเทียบกับกฎหมายแพ่ง ในการทำสัญญาทางแพ่งสัญญาค่อนข้างมีอิสระ เพราะยึดหลักเสรีภาพในการทำสัญญา จำกัดเพียงหลักความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนแบบแห่งนิติกรรม และหลักความสามารถของบุคคลเท่านั้น แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีอำนาจสั่งการประชาชนได้ต้องมีอำนาจของกฎหมายสนับสนุนให้อำนาจ เว้นแต่เป็นเรื่องให้คุณประโยชน์และกฎหมายมิได้บัญญัติในเรื่องนั้นๆ เอาไว้จึงสั่งการได้เลย กฎหมายที่ให้อำนาจดังกล่าวมีอยู่หลากหลายระดับ เช่น (1) กฎหมายรัฐธรรมนูญ (2) พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด ประกาศของคณะปฏิวัติ (3) กฎหมายลำดับรอง เช่น กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง เป็นต้น รวมถึงข้อบัญญัติที่ออกโดยองค์กรปกครองตนเอง เช่น ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติเมืองพัทยา กฎหมายลำดับรองเหล่านี้ออกไว้ภายใต้กรอบของพระราชบัญญัติที่ให้อำนาจไว้หากออกนอกกรอบจะต้องถูกตรวจสอบ แต่จะต้องมีการออกคำสั่งตามกฎหมายนั้นก่อน เช่น คำสั่งของเจ้าหน้าที่เทศบาลอ้างเทศบัญญัตินั้นมาสั่งการกับตน คือต้องมีดีความขึ้นมาก่อนจึงจะตรวจสอบการออกกฎหมายลำดับรองนั้นได้ ซึ่งเราเรียกว่า เป็นการตรวจสอบอย่างเป็น “รูปธรรม” ในกรณีที่ยังไม่มีการออกคำสั่งหากกฎหมายให้ตรวจสอบได้เรียกว่าการตรวจสอบอย่างเป็น “นามธรรม” คือ พอออกเทศบัญญัตินอกกรอบเมื่อไร ประชาชนผู้ที่อาจถูกเทศบัญญัตินั้นบังคับใช้ก็ฟ้องศาลได้ทันที (4) ประกาศต่างๆ

ที่ออกโดยองค์กรปกครอง มาตรการที่ฝ่ายปกครองใช้ต้องไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ถ้าเจ้าหน้าที่กระทำการโดยไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญก็จะเป็นข้อพิพาททางรัฐธรรมนูญ อันเป็นผลให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิในทางฟ้องร้อง นำเสนอเรื่องสู่ศาลรัฐธรรมนูญได้ อำนาจของฝ่ายปกครองนั่นอาจกล่าวได้ว่า เป็นอำนาจที่องค์กรฝ่ายบริหารมีอยู่ในการจัดการแก่ส่วนราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบ ซึ่งทั้งนี้ก็รวมถึงราชการส่วนท้องถิ่นด้วย ทั้งที่มีกฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษรอนุญาตไว้และที่เป็นลักษณะที่มิใช่ลายลักษณ์อักษร เช่น หลักกฎหมายทั่วไป หลักจารีตประเพณี หลักการรับฟังคู่ความก่อนที่เจ้าหน้าที่จะออกคำสั่งที่จะไปกระทบถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชน หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ เป็นต้น ที่มาของอำนาจฝ่ายปกครองอีกประการหนึ่งที่มักจะอ้างมาเป็นอำนาจในการออกคำสั่งของฝ่ายปกครอง ซึ่งต้องอยู่ในกรอบของกฎหมายนั้นก็คือ แนวทางในการใช้ดุลพินิจของฝ่ายปกครอง ซึ่งส่วนราชการของประเทศไทยมักจะออกมาในรูปของหนังสือเวียนให้ทราบแนวทางปฏิบัติของกระทรวง ทบวง กรม เป็นต้น การที่ส่วนราชการจะวางแนวทางการใช้ดุลพินิจภายในของฝ่ายปกครองได้จะต้องมีกฎหมายกำหนดให้ฝ่ายปกครองมีอำนาจใช้ดุลพินิจเสียก่อน กล่าวคือ กำหนดกรอบการใช้ดุลพินิจเอาไว้และต้องการให้ผู้ใช้อำนาจนี้ใช้อำนาจอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในทางปฏิบัติก็จะวางแนวปฏิบัติภายในของฝ่ายปกครอง ซึ่งอาจออกเป็นหนังสือเวียนถ้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองอ้างหนังสือเวียนมาออกคำสั่งแล้ว คำสั่งนั้นมากระทบสิทธิประชาชน แล้วประชาชนนำคดีขึ้นสู่ศาล ศาลจะมีอำนาจในการตรวจสอบคำสั่งนั้น รวมทั้งหนังสือเวียนด้วย อาจกล่าวได้ว่าศาลมีอำนาจตรวจสอบแนวปฏิบัติภายในลักษณะ "การตรวจสอบทางอ้อม" จะเข้าไปตรวจสอบ "โดยตรง" ไม่ได้ จะต้องผ่าน คำสั่งของฝ่ายปกครองที่อ้างหนังสือเวียนนั้นก่อน ถ้ามีการฟ้องคัดค้านคำสั่ง ศาลจะใช้อำนาจตรวจสอบคำสั่ง ในขณะเดียวกันก็ตรวจสอบหนังสือเวียนด้วย

อีกเหตุผลหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจภายในของฝ่ายปกครองก็คือ ข้อเรียกร้องตามหลักรัฐธรรมนูญ คือ "หลักความเสมอภาค" กล่าวคือ ประชาชนจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคจากรัฐซึ่งก็รวมไปถึงการปฏิบัติต่อกันในระหว่างความสัมพันธ์ของแต่ละองค์กรในระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

ในเรื่องอายุความ "เสียสิทธิฟ้องร้องถ้าไม่ใช้สิทธิภายในกำหนด" ก็เอามาใช้ในกฎหมายปกครองด้วย เพียงแต่แนวคำพิพากษาของศาลไทย ศาลพยายามไม่ใช้คำว่า "อายุความ" แต่ใช้คำว่า "ระยะเวลา" โดยถือว่าเรื่องระยะเวลาในทางปกครองเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยฯ ถ้าไม่ใช้สิทธิภายในกำหนดจะสิ้นสิทธิอุทธรณ์หรือฟ้องร้องคดี โดยหลักแล้วในทางปกครองศาลยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ และศาลไทยก็จะยกขึ้นมาตัดสิทธิเอกชน ถ้าไม่ดำเนินคดีภายในกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในทางแพ่งหากคู่กรณีไม่ยกอายุความขึ้นต่อสู้ ศาลจะยกขึ้นตัดฟ้องโจทก์ไม่ได้

เนื่องจากกฎหมายปกครองยังไม่สมบูรณ์เหมือนกฎหมายแพ่ง เพราะฉะนั้นในทางพิจารณาจึงต้องนำหลักจากกฎหมายแพ่งมาปรับใช้ เช่น หลักสุจริต และบางครั้งศาลก็นำหลักในกฎหมายอาญามาใช้ เช่น หลักกฎหมายไม่มีผลย้อนหลังเป็นโทษแก่ประชาชน ดังนั้น ถ้าออกกฎหมายมาใหม่ศาลจะไม่ไปบังคับกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว หลัก "นิติรัฐ" คือรัฐที่ต้องมีหลักประกันให้กับประชาชน ฉะนั้น หลักนิติรัฐจะต้องแยกอำนาจออกมิให้อยู่ในมือของคนคนเดียว ต้องแยกเป็นสามส่วน คือ นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ จากหลักนี้เองอำนาจการกระทำของฝ่ายปกครองจึงต้องถูกตรวจสอบโดยอำนาจตุลาการ โดยองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการต้องยึดกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติ หรือโดยฝ่ายบริหารที่อยู่ภายในกรอบที่ฝ่ายนิติบัญญัติให้ไว้เป็นมาตรฐาน เพราะฝ่ายนิติบัญญัติไม่อาจกำหนดได้หมดทุกอย่าง ดังนั้นฝ่ายนิติบัญญัติจึงกำหนดขอบเขตของการใช้อำนาจ "ดุลพินิจ" ของฝ่ายปกครอง และถูกตรวจสอบโดยศาล ซึ่งไม่มีอำนาจตรวจสอบทั้งหมด มิฉะนั้นศาลจะกลายเป็นฝ่ายปกครองเสียเอง ดังที่กล่าวแล้ว แต่จุดหนึ่งที่ศาลสามารถตรวจสอบได้ คือความชอบด้วยกฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นองค์กรที่บัญญัติกฎหมายนั้นขึ้นมา แต่ในส่วนที่ฝ่ายนิติบัญญัติให้อำนาจฝ่ายบริหารใช้อำนาจดุลพินิจภายในกรอบนั้น ศาลไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบในเนื้อหาของการใช้อำนาจดุลพินิจนั้นได้[1] หัวใจสำคัญของการตรวจสอบการกระทำฝ่ายปกครองโดยศาลอยู่ตรงที่การกระทำของฝ่ายปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย และอยู่ภายในกรอบของอำนาจดุลพินิจที่ฝ่ายนิติบัญญัติกำหนดมาให้ จะไปทะลุกรอบของอำนาจดุลพินิจมิได้ ฉะนั้นในระบบกฎหมายปกครอง ระบบที่สมบูรณ์ที่สุด คือ ระบบที่มีองค์กรตรวจสอบ โดยสร้างองค์กรตรวจสอบให้เป็นอิสระ ซึ่งหลายประเทศใช้ระบบศาล คือใช้ศาลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษโดยยึดหลักที่ว่า "การทำงานของฝ่ายปกครองอยู่ภายใต้การตรวจสอบโดยศาล" ดังนั้น คำสั่งใดของฝ่ายปกครองที่ว่าห้ามนำคดีขึ้นสู่ศาลเราจึงบอกได้ทันทีว่า ขัดกับหลัก "นิติรัฐ" แต่ในความเป็นจริงก็มีเหมือนกัน เช่น ในพระราชบัญญัติที่มีข้อความว่า ให้คำวินิจฉัยของอธิบดีเป็นที่สุด ศาลฎีกาพิพากษาว่า ให้ถือว่าเป็นที่สุดในทางบริหารมาฟ้องทางศาลก็ได้ ดังนั้น องค์กรสุดท้ายที่จะมาตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายปกครอง ก็คือ องค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการ ดังนั้นกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศที่ยึดหลักนิติรัฐอย่างเคร่งครัดและจริงจังจึงมีบทบัญญัติไว้ว่าคดีที่เกี่ยวกับข้อพิพาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไปกระทบสิทธิเสรีภาพของประชาชนประชาชนชอบที่จะนำคดีขึ้น

---

[1] โทษทางวินัยของข้าราชการ กรณีข้าราชการปฏิบัติผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ดี โทษไล่ออก-ปลดออก ความชอบด้วยกฎหมายจะอยู่ที่ว่าการกระทำนั้นของข้าราชการถือว่าเป็นความผิดอย่างร้ายแรงหรือไม่ ส่วนดุลพินิจของฝ่ายบริหารอยู่ตรงที่คณะกรรมการเรื่องวินัยนั้นจะเลือกลงโทษอย่างไร คือ ไล่ออก ปลดออก ดุลพินิจจุดนี้ศาลปกครองตรวจสอบไม่ได้ แต่ถ้าผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วฝ่ายปกครองใช้ดุลพินิจเพียงลดขั้นเงินเดือน ศาลเข้าไปตรวจสอบได้

สู่ศาลได้ ตามรัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบันในเรื่องดังกล่าวนี้ถือเป็นอำนาจที่มอบให้ศาลปกครองแล้ว มาตรา 276 ถึงมาตรา 280)

รูปแบบการกระทำทางปกครอง แบ่งได้ 4 รูปแบบ

1. ปฏิบัติการในทางปกครอง
2. นิติกรรมทางปกครอง
3. คำสั่งทั่วไปทางปกครอง
4. สัญญาทางปกครอง ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะ

1. ปฏิบัติการทางปกครอง

โดยทั่วไปแล้วการปฏิบัติการทั่วๆ ไปของฝ่ายปกครองไม่ค่อยมีผลในทางปกครองเท่าใดนัก แต่ถ้าหากเป็นการละเมิดหรือกระทบสิทธิของประชาชน ก็อาจมีผลในทางแพ่งหรือทางอาญา ซึ่งเราเรียกว่า ปฏิบัติการในทางปกครอง หรือ เป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของการกระทำที่มีวัตถุประสงค์ในทางปกครองของฝ่ายปกครอง

ปฏิบัติการในทางปกครอง เช่น การตรวจตราว่ามีการฝ่าฝืนกฎหมายหรือไม่ เช่น ตรวจโรงงาน แรงงาน อาคาร ซึ่งไม่มีผลอะไรไปกระทบสิทธิของประชาชนโดยตรง แต่ถ้ามีการสั่งการจะเริ่มมีการกระทบสิทธิ เพราะฉะนั้นการปฏิบัติการในทางปกครองมักไม่มีคดีขึ้นสู่ศาล เพราะยังไม่มีข้อพิพาท แต่อาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาได้ ถือเป็นการตรวจสอบภายในของฝ่ายบริหารเอง

2. นิติกรรมทางปกครอง หรืออาจเรียกว่า คำสั่งในทางปกครอง

นิติกรรมทางปกครอง คือ สิ่งที่ฝ่ายปกครองกระทำการไปแล้วก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับฝ่ายปกครองผู้กระทำการภายในขอบเขตของกฎหมายมหาชน โดยมีการแสดงเจตนาคล้ายกับกฎหมายแพ่ง ถ้าเป็นนิติกรรมทางปกครองจริงๆ แล้วจะต้องมีองค์กรมาคอยตรวจสอบด้วย ว่านิติกรรมนั้นๆ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ถ้าไม่ชอบจะยกเลิกเพิกถอนอย่างไร

"คำสั่งในทางปกครอง" ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หมายถึง การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นต่อบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนระงับ หรือมีผลต่อสภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัย การอุทธรณ์ การรับรอง การจดทะเบียน แต่ไม่รวมถึงการออกกฎ ในที่นี้หมายความถึงกฎทั่วๆ ไป เช่น กฎกระทรวง เพราะกฎไม่มีลักษณะเป็นการสั่งการเฉพาะราย เป็นแต่เพียงการประกาศโดยทั่วไป

ซึ่งโดยปกติแล้ว กฎหมาย (norm) มักไม่กระทบสิทธิของประชาชนโดยตรงจนกว่าจะมีการอาศัยอำนาจตามกฎหมายนั้นๆ สั่งการให้ประชาชนปฏิบัติ (act) กล่าวอีกนัยหนึ่งประชาชนจะถูกกระทบสิทธิในกรณีที่มีคำสั่งให้ปฏิบัติ (ตอนออกกฎหมายมายังไม่กระทบสิทธิโดยตรง จนกว่าจะมีการออกคำสั่งให้ปฏิบัติ)

ความหมายของคำว่า "นิติกรรมในทางปกครอง" ตามกฎหมายสาระสำคัญอยู่ที่การกระทำ ซึ่งอาจออกมาในรูปของวาจา หรือลายลักษณ์อักษร รวมทั้งมาตรการต่างๆ ที่ฝ่ายปกครองเอามาใช้กับประชาชน เช่น มาตรการล็อคล้อรถยนต์ที่จอดในที่ห้ามจอด มาตรการสลายการชุมนุมประท้วงที่ผิดกฎหมาย เป็นต้น

องค์ประกอบเบื้องต้นของนิติกรรมทางปกครอง

1. คำสั่ง คำวินิจฉัย รวมทั้งมาตรการต่างๆ ของฝ่ายปกครองนั้นเอง นิติกรรมทางปกครองจึงไม่จำเป็นต้องเป็นหนังสือหรือลายลักษณ์อักษรเสมอไป กล่าวคือ รูปแบบอาจจะเป็นวาจาหรือท่าทางก็ได้ เช่น ตำรวจจราจรโบกรถ ก็เป็นคำสั่งของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่จะมาอำนวยความสะดวกถ้าฝ่าฝืนก็เท่ากับขัดคำสั่งเจ้าหน้าที่ อาจได้รับโทษทางปกครอง หรือทางอาญา

2. เจ้าหน้าที่ที่ออกคำสั่งต้องมีอำนาจในทางปกครองที่จะออกคำสั่งนั้นๆ ถ้าไม่มีอำนาจก็ไม่ใช่คำสั่งในทางปกครอง รัฐจะใช้อำนาจได้โดยผ่านเจ้าหน้าที่ เช่น ข้าราชการพลเรือน เจ้าพนักงานตำรวจ อีกประการหนึ่ง งานบางอย่างเป็นงานส่วนราชการหรือของรัฐ แต่รัฐไม่ได้ทำเองมอบให้บางองค์กรทำแทน เช่น สภาวิชาชีพ หรือบางกรณีรัฐทำเองบางส่วน เช่น การตรวจสภาพรถยนต์เมื่อมาต่อทะเบียน การตรวจสภาพรถยนต์รัฐมอบหมายให้องค์กรเอกชนทำแทน ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำองค์กรของฝ่ายปกครองด้วย ฉะนั้นเราต้องถือตามความหมายอย่างกว้าง คือ แม้รัฐไม่ได้ทำเองแต่ให้องค์กรเอกชนทำแทนซึ่งได้รับมอบอำนาจมาจากรัฐ เราก็ถือว่าเป็นองค์กรของฝ่ายปกครองด้วย

3. ในคำสั่ง การอนุมัติ การวินิจฉัย จะต้องมีเนื้อหาสาระให้ผู้รับคำสั่งกระทำการหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่ง อย่างใด ถ้าอ่านแล้วไม่รู้ว่าให้ทำอะไร ก็ไม่เป็นนิติกรรมทางปกครอง ฉะนั้นในคำสั่งนั้นๆ จะต้องมีกฎเกณฑ์ ข้อกำหนด มีเนื้อหาที่ให้สิทธิหรือกำหนดหน้าที่ให้กับผู้รับคำสั่งนั้นว่า เมื่อเขาได้รับคำสั่งแล้ว เขาควรทำอย่างไร หรือเขาได้สิทธิอะไรบ้างให้ครบ ไม่ควรขาดเนื้อหาแห่งสิทธิจึงเป็นนิติกรรมทางปกครองได้ เพราะขาดเนื้อหาสาระสำคัญ ดังนั้นเมื่อไม่มีกฎเกณฑ์ เนื้อหาสาระที่จะเป็นนิติกรรมในทางปกครอง เราก็อาจกล่าวได้ว่าเป็นเพียง "การปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในทางปกครอง" ซึ่งไม่มีผลใดๆ ในทางกฎหมายปกครอง

คำว่า "กฎเกณฑ์" ในความหมายที่จะทำให้เป็นนิติกรรมในทางปกครองนี้ ต้องมีลักษณะเป็นการเจาะจง เป็นรูปธรรมว่าจะต้องกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด และต้องเจาะจงถึงตัวผู้ปฏิบัติด้วย ซึ่งอาจเป็นบุคคลเดียว กลุ่มบุคคล บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก็ได้ ฉะนั้นถ้าออกคำสั่งมาลอยๆ ไม่ระบุให้ใครปฏิบัติก็ไม่ต้องทำอะไร เช่น ใบอนุญาตประกอบร้านค้า แต่ไม่ระบุตัวบุคคล ดังนี้ก็ไม่มีใครได้สิทธิ เพราะฉะนั้นนิติกรรมในทางปกครองจะต้องรู้ว่าได้สิทธิหรือเสียสิทธิ มีหน้าที่ปฏิบัติอย่างไร ซึ่งต่างกับกฎหมาย เพราะกฎหมายไม่ระบุตัวบุคคลใด และมีผลใช้บังคับทั่วไป แต่นิติกรรมทางปกครองจะต้องมีการระบุตัวบุคคลผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือผู้ได้รับสิทธิตามใบอนุญาตนั้นๆ

ข้อสังเกต[42] ความแตกต่างระหว่างกฎหมายและนิติกรรมในทางปกครอง

1. กฎหมายเป็นนามธรรม (norm) นิติกรรมทางปกครองเป็นรูปธรรม (act)

2. กฎหมายไม่เจาะจงตัวผู้ปฏิบัติ นิติกรรมทางปกครองเจาะจงตัวบุคคล

4. นิติกรรมทางปกครองต้องมีลักษณะเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวที่ออกโดยรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์กรของรัฐมีอำนาจเหนือกว่าในการที่ออกคำสั่ง หรืออนุมัติสั่งการลงมาให้ ดังนั้น สถานะระหว่างผู้ออกคำสั่งกับผู้รับคำสั่งจึงไม่เท่าเทียมกัน ไม่เหมือนกับนิติกรรมทางแพ่งที่ต้องอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค

5. การสั่งการต้องมีลักษณะของการใช้อำนาจปกครอง ถ้าไม่มีการใช้อำนาจทางปกครอง ก็ไม่ใช่นิติกรรมทางปกครอง

6. ต้องมีลักษณะไปกระทบสิทธิหรือหน้าที่ของประชาชน อาจเป็นการให้มีสิทธิขึ้นมาใหม่ เปลี่ยนแปลง ระงับ ยกเลิกสิทธิ ถ้าไม่กระทบก็ไม่เป็นนิติกรรมในทางปกครอง

3. คำสั่งทั่วไปทางปกครอง

คำสั่งทั่วไปทางปกครองนี้มีลักษณะผสมระหว่างความที่เป็นกฎหมายอันเป็นนามธรรมบังคับโดยทั่วไป และเป็นนิติกรรมทางปกครองอันมีผลเป็นการเฉพาะเจาะจงแก่เอกชนคนใดคนหนึ่ง เช่น ป้ายจราจร ป้ายเหล่านี้ไม่ใช่กฎหมาย แต่ที่เป็นกฎหมาย คือตัวพระราชบัญญัติป้ายที่ออกมาอาศัยอำนาจตามกฎหมาย เป็นคำสั่งโดยทั่วไป เพราะมีลักษณะเจาะจงเฉพาะเรื่อง แต่ไม่ระบุตัวบุคคล เมื่อใครมาพบต้องปฏิบัติตาม ในทางกฎหมายปกครอง คำสั่งทั่วไปจึงไม่เป็นนิติกรรมทางปกครองในตัวเอง แต่กฎหมายให้ถือว่าเป็นนิติกรรมทางปกครอง เพราะมีหลักเกณฑ์ใน

---

[42] กมลชัย รัตนสกาวงศ์. **เรื่องเดียวกัน**. หน้า 25-27.

การพิจารณาความชอบด้วยกฎหมาย การยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งทั่วไปในทางปกครอง ฯลฯ เช่น เดียวกับนิติกรรมทางปกครอง

4. สัญญาทางปกครอง

ข้อพิจารณาว่าสัญญาใดจะเป็นสัญญาทางปกครองได้ ต้องดูเนื้อหาสาระของสัญญานั้นว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือส่วนรวมหรือไม่ สัญญาทางปกครองที่ทำขึ้นนั้น คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งอย่างน้อยจะต้องเป็นส่วนราชการ (ฝ่ายปกครอง)

สัญญาทางฝ่ายปกครองอาจแบ่งได้ 2 แบบ

1. สัญญาที่ฝ่ายปกครองทำกับเอกชน (subordination) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะ

2. สัญญาที่ส่วนราชการด้วยกันทำกันเอง (co-ordination) เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เช่น ร่วมทุนกันสร้างเครื่องกำจัดขยะ แต่ถ้าส่วนราชการทำกับเอกชน มิใช่เพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่เพื่อสนับสนุนกิจการของรัฐ ดังนี้ ไม่ใช่สัญญาทางปกครอง แต่เป็นสัญญาทางแพ่ง

นิติกรรมทางปกครองฝ่ายเดียว

เป็นลักษณะของคำสั่งในทางปกครองที่มุ่งให้มีผลบังคับในทันที ถือเป็นกระบวนการทางกฎหมายที่ใช้ปกติในกิจการทางปกครอง โดยมุ่งให้เกิดผลในทางกฎหมาย นั่นคือมีอยู่ 2 ลักษณะ คำสั่งที่มีผลบังคับเป็นการกระทำทางปกครอง และคำสั่งที่เป็นนิติกรรมทันที ในหลักกฎหมายฝรั่งเศสแล้วได้อาศัยหลักเกณฑ์ทางด้านวัตถุ เป็นตัวชี้อำนาจของศาลปกครองในส่วนที่เกี่ยวกับองค์กรทางศาล โดยแยกความแตกต่างระหว่างการกระทำที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน และการกระทำที่เกี่ยวกับการจัดระเบียบออกจากกัน โดยที่ถือว่าการกระทำที่เกี่ยวกับการจัดระเบียบขึ้นอยู่ในอำนาจศาลปกครอง[43] คำสั่งที่มีผลบังคับเป็นการกระทำทางปกครองอยู่บนพื้นฐานที่ต้องคำนึงถึง

1. หลักเกณฑ์สภาพขององค์กร
2. หลักเกณฑ์สภาพของกระบวนการทางกฎหมายที่ใช้อยู่
3. หลักเกณฑ์สภาพของด้านวัตถุ

ส่วนคำสั่งที่มีผลบังคับทันทีเป็นนิติกรรม ก็มีข้อควรคำนึงโดยศึกษาถึงมาตรการที่ไม่มีลักษณะเป็นคำสั่งที่มีผลบังคับประการหนึ่ง กับมาตรการภายในของฝ่ายปกครองอีกประการหนึ่ง

---

[43] พูนศักดิ์ ไวสำรวจ. นิติกรรมฝ่ายเดียวทางปกครองในกฎหมายฝรั่งเศส. บทความวารสารนิติศาสตร์ พ.ศ.2528. หน้า 280-310.

ซึ่งรวมถึงการมีดุลพินิจของฝ่ายปกครองด้วย ในการที่จะมีดุลพินิจในแบบคำร้องที่มีการยื่นเพื่อขออนุมัติ อนุญาตขึ้นมา ทั้งนี้ต้องอาศัยหลักความชอบด้วยกฎหมายในการมีคำสั่งในนิติกรรมทางปกครองที่จะมีออกไป ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบังคับใช้อยู่ และศาลจะเป็นผู้ตรวจดูถึงความถูกต้อง หรือการสั่งการที่ละเมิดเกินขอบของกฎหมายให้อำนาจไว้ โดยศาลจะเป็นผู้เพิกถอนการกระทำนั้นเสีย โดยดูจากแบบพิธี เช่น อำนาจหน้าที่และรูปแบบกับคุณสมบัติเกี่ยวกับปัจจัยทางวัตถุ เป้าหมายของการกระทำ อาจเป็นการไร้ผลของนิติกรรมทางปกครองที่เรียกว่า ไร้ผลแบบสัมพันธ์ ซึ่งเกิดจากการขาดแบบพิธีบางประการที่เป็นแบบพิธีเพื่อผลประโยชน์ของฝ่ายปกครองเอง กรณีนี้ฝ่ายปกครองเท่านั้นที่มีอำนาจยกเลิกได้ หรือ **"การไร้ผลแบบสมบูรณ์"** (absolute) ซึ่งมีความใกล้เคียงถึงหลักตามกฎหมายแพ่ง (เช่น การละเว้นแบบพิธีบางอย่างที่สำคัญ) นอกจากนี้ยังมีการกระทำชนิดที่ถือว่า **"ไม่มีอยู่"** ซึ่งเป็นแบบที่รุนแรงที่สุดด้วย เช่น คำวินิจฉัยสั่งการของรัฐมนตรีแทนคำวินิจฉัยของศาล ในกรณีนี้ การกระทำ **"ไม่มีผลใดๆ เลย"** ซึ่งส่งผลให้ไม่มีความผูกพันใดๆ ที่จะปฏิบัติตาม การฟ้องการกระทำที่ไม่มีอยู่นี้ ไม่ใช่การฟ้องเพิกถอน แต่เป็นการฟ้องเพื่อให้ศาลยืนยันความไม่มีอยู่นี้เท่านั้นและศาลจะกล่าวยืนยันนี้ได้ก็อาจทำได้ทั้งศาลปกครองและศาลยุติธรรม

นอกจากการฟ้องขอเพิกถอนการกระทำได้แล้ว ยังอาจฟ้องเรียกให้ชำระค่าเสียหายจากนิติกรรมในทางปกครองที่มิชอบด้วยกฎหมายได้อีกด้วย แม้ระยะเวลาการฟ้องขอเพิกถอนจะพ้นกำหนดแล้วก็ตาม (โดยปกติ 2 เดือน)

1. กระบวนการในการออกคำสั่งทางปกครอง

1.1 เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ หลักเกณฑ์ที่เป็นผลจากหลักเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยโดยปกติ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการทำคำสั่งในการปกครองจะเป็นผู้ที่มีอำนาจในการยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งนั้นเสียเองได้

หลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่

เนื้อหาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ใด จะถูกกำหนดไว้ในกฎหมายหรือโดยคำพิพากษา เจ้าหน้าที่ในลำดับต่ำกว่าไม่สามารถเข้าไปก้าวก่ายอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่ลำดับสูงกว่า ในทางตรงกันข้าม ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเหนือจะไปใช้อำนาจแทนเจ้าหน้าที่ลำดับต่ำกว่าไม่ได้

การมอบหมายให้ใช้อำนาจแทน

เจ้าหน้าที่เหนือกว่าจะมอบหมายอำนาจหน้าที่หรือให้ลงนามแทนแก่เจ้าหน้าที่ในลำดับต่ำกว่าไม่ได้ ถ้าไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ การมอบหมายดังกล่าวไม่สามารถกระทำได้ทั้งหมดและจะกระทำให้เกิดความเสียหายต่อหลักประกันของผู้อยู่ในปกครองไม่ได้ อีกทั้งจำเป็นต้องประกาศให้ทราบ การมอบหมายทั้ง 2 ประการนี้มีผลต่างกัน การมอบหมายให้ใช้อำนาจแทนแล้วเจ้าหน้าที่ที่มอบหมายจะใช้อำนาจที่มอบไปแล้วไม่ได้ตราบที่ยังอยู่ในเวลาที่มอบอำนาจไว้ กรณีที่มอบหมายให้ลงนามแทน สามารถใช้อำนาจในเรื่องนี้ได้ เพราะกรณีหลังถือว่าการมอบหมายการลงนามแทนเป็นลักษณะส่วนตัว แต่การมอบหมายอำนาจเป็นลักษณะทั่วไป ผลประการสุดท้ายก็คือ ในกรณีมอบหมายการลงนามแทน ถือว่าผู้มอบหมายเป็นผู้ออกคำสั่งนั้นเอง แต่การมอบหมายอำนาจถือว่า ผู้รับมอบอำนาจเป็นผู้ออกคำสั่งหรือผู้มีการกระทำในทางปกครองนั้นเอง

ขอบเขตพื้นที่ของอำนาจเจ้าหน้าที่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลางหรือในเขตการปกครองอื่นๆ จะใช้ได้เพียงในเขตพื้นที่ที่ตนมีอำนาจเท่านั้น อย่างไรก็ดี เจ้าหน้าที่ทางปกครองตำแหน่งเดียวกัน อาจมีอำนาจซ้อนกันในหลายพื้นที่ได้ เช่น กรณีผู้ว่าการภาค และผู้ว่าการเขต

ส่วนการที่เจ้าหน้าที่ในทางปกครองใช้อำนาจหน้าที่ของตนตั้งแต่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง (มีการลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง) และสามารถใช้อำนาจได้แม้ก่อนมีการประกาศการแต่งตั้ง อย่างไรก็ดี หลังจากหมดวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว อำนาจที่มีอยู่อาจคงอยู่ต่อไปได้ ถ้ามีกฎหมายกำหนดไว้ (กรณีนายกเทศมนตรีและผู้ช่วย) หรือตามหลักทั่วไปที่ไม่มีบัญญัติไว้ เช่น กรณีรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง อาจใช้อำนาจเกี่ยวกับกิจการประจำวันที่ไม่ใช่นโยบายได้ในฐานะที่เป็นรักษาการ

การกระทำที่ถือว่าไม่มีอำนาจ อาจแบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือ กรณีการใช้อำนาจก้าวก่ายหน้าที่อื่นๆ ของรัฐที่ไม่ใช่หน้าที่ในทางปกครอง ซึ่งเป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่มีกฎหมายใดๆ ให้อำนาจไว้ เช่น เจ้าหน้าที่ทางปกครองเข้ามาใช้อำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องในขอบเขตนิติบัญญัติ กับอีกแบบหนึ่งที่เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ก้าวก่ายอำนาจหน้าที่ในทางปกครองอื่นๆ เช่น การกระทำในการปกครองที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ในทางปกครองที่ไม่อยู่ในอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น

ข้อยกเว้น ในบางกรณีที่สืบเนื่องมาจากทฤษฎีหน้าที่ตามข้อเท็จจริงถือว่า การกระทำโดยเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีอำนาจ หรือแม้แต่กระทำโดยผู้อยู่ใต้ปกครองอาจถือได้ว่ามีผล ในกรณีปกติ เช่น คำสั่งที่กระทำโดยบุคคลที่มีลักษณะภายนอกมองเห็นได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจและทำให้ผู้อยู่ใต้ปกครองมีเหตุผลที่จะเชื่อได้ว่าเขาทำโดยมีอำนาจ เช่น จดทะเบียนสมรสต่อเจ้าหน้าที่

ที่คิดว่ามีอำนาจจดทะเบียนให้ ในภาวะพิเศษมีทฤษฎีที่ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการประกันให้บริการสาธารณะสามารถดำเนินต่อไปได้ ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป

1.2 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการในการออกคำสั่ง

- **รูปแบบ** การกระทำในทางปกครองโดยทั่วไปเป็นการกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ในบางกรณีอาจเป็นการกระทำด้วยวาจาก็ได้ การกระทำในทางปกครองอาจกระทำไปได้โดยไม่ต้องให้เหตุผลในคำสั่งนั้นๆ เว้นเสียแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้ อย่างไรก็ดี การให้เหตุผลในการกระทำบางครั้งผู้พิพากษาก็เห็นว่าจำเป็น เพื่อประกอบการพิจารณากิจการที่อยู่ในอำนาจของเจ้าหน้าที่นั้นๆ เกี่ยวกับพันธะในการให้เหตุผลในการออกคำสั่งของฝ่ายปกครอง เพื่อปรับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายปกครองและมหาชนให้ดีขึ้น อย่างไรก็ดี กฎหมายฉบับนี้เพียงแต่กำหนดว่าการกระทำประเภทใดบ้างที่จำต้องให้เหตุผลเอาไว้และไม่ถือว่าเป็นหลักทั่วไป ที่จะต้องมีการให้เหตุผลทุกๆ คำสั่งในทางปกครองเสมอไป

อาจแบ่งรูปแบบออกได้เป็น 2 แบบ คือ รูปแบบหลัก ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการประกันสิทธิของผู้อยู่ใต้ปกครอง เช่น รูปแบบในการติดต่อส่งเอกสารให้อีกฝ่ายได้รู้ ซึ่งการละเว้นรูปแบบเช่นนี้ต้องเพิกถอนการกระทำได้ กับอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งมีลักษณะรอง อาจมีขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของฝ่ายปกครองเอง ดังนั้นการละเว้นเสียซึ่งรูปแบบรองนี้ อาจไม่จำเป็นต้องมีการเพิกถอนก็ได้ หลักเกณฑ์ที่จะดูว่าเป็นรูปแบบหลักก็คือดูว่าการละเว้นเสียจะมีผลต่อคำสั่งในภายหลังหรือไม่

- **กระบวนการ** อาจมีหลายประการ เช่น จำเป็นต้องได้รับความเห็นร่วมหรือคำปรึกษาของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง นอกจากนี้ ก็อาจมีหลักการเกี่ยวกับสิทธิป้องกัน ถือได้ว่าเป็นหลักกฎหมายทั่วไป สามารถนำมาใช้ได้เลยโดยปราศจากบทบัญญัติทางกฎหมายอื่นอีก สิทธิป้องกันนี้อาจนำมาใช้ได้เมื่อคำสั่งในทางปกครองมีลักษณะมีบทบังคับลงโทษ และอาจจะสร้างความเสียหายแก่สถานะของบุคคลได้ หลักการนี้มีลักษณะโต้แย้งในกระบวนการในทางปกครอง หลักป้องกันนี้อาจยกเว้นเมื่อมาตรการนี้ได้ถูกใช้ไปเพื่อประโยชน์ของหน่วยงาน และไม่ถือเป็นการลงโทษหรือเป็นมาตรการที่มีประโยชน์ต่อความสงบเรียบร้อยหรือเพื่อสุขภาพ และเพื่อความมั่นคงของมหาชน

2. ผลของการนิติกรรมในทางปกครอง

คำสั่งในทางปกครองจะเกิดผลเมื่อใด และจะก่อให้เกิดผลในทางกฎหมายเพียงใดนั้น ในเรื่องนี้อยู่ภายใต้แนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจมหาชน ซึ่งอาจศึกษาได้ดังนี้

- การมีผลบังคับใช้

ก. การออกใช้ คำสั่งทางปกครองมีผลบังคับตั้งแต่ขณะที่ออกใช้แต่จะส่งผลต่อผู้อยู่ใต้ปกครองก็ต่อเมื่อ วันที่มีการประกาศใช้ (publication) หรือการแจ้งให้ทราบ (Notification) แล้วการกระทำมีผลนับแต่วันออก และการที่ยังไม่ประกาศใช้ไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ดี หากยังไม่ประกาศผู้อยู่ใต้ปกครองจะโต้แย้งการกระทำนั้นไม่ได้

ข. การประกาศใช้และการแจ้งให้ทราบ (Publication and notification) การประกาศใช้นั้นจำต้องกระทำโดยเฉพาะในกรณีที่เป็นการกระทำที่มีผลบังคับทั่วไป เช่น กฤษฎีกา เป็นต้น ส่วนการแจ้งให้ทราบก็จำเป็นต้องกระทำในกรณีที่เป็นการกระทำที่มีผลเฉพาะบุคคล อย่างไรก็ดี ในกรณีที่ผู้เกี่ยวข้องมีจำนวนมาก อาจทำเพียงประกาศใช้แต่เพียงอย่างเดียวก็พอ คำสั่งที่ไม่ประกาศไม่ก่อพันธะต่อบุคคลที่สามและผู้เกี่ยวข้อง คำสั่งที่ไม่เป็นลักษณะทั่วไปอาจก่อสิทธิได้ตั้งแต่ออกใช้ แม้ก่อนการแจ้งให้ทราบ

ค. ไม่มีผลย้อนหลัง หลักการ–คำพิพากษาดั้งเดิมได้ยืนยันหลักการที่ว่านี้ ซึ่งหมายถึงว่า นิติกรรมทางปกครองจะไม่ก่อให้เกิดผลย้อนหลังขึ้นไป นับจากวันที่ได้มีการออกใช้ เป็นที่ทราบกันอยู่ว่าการกระทำของฝ่ายนิติบัญญัตินั้น ได้ใช้หลักการไม่มีผลย้อนหลังของกฎหมาย หลักการนี้เห็นได้ชัดแจ้งว่า จะไม่เป็นการสมเหตุผลที่จะนำหลักกฎหมายมาใช้ในยุคที่ไม่มีใครรู้จักหลักการนี้ อีกทั้งยังขัดต่อความมั่นคงของกฎหมายอีกด้วย สำหรับนิติกรรมทางปกครองปัจจุบันนี้พิจารณาว่าหลักการไม่มีผลย้อนหลังนี้เป็นหลักกฎหมายทั่วไป

ข้อยกเว้นหลักการไม่มีผลย้อนหลัง ในบางกรณีการมีผลย้อนหลังก็ชอบด้วยกฎหมายหรือบางครั้งมีความจำเป็นต้องย้อนหลังอย่างถือเป็นพันธะเลยทีเดียว

ในบางกรณี การมีผลย้อนหลังมีความจำเป็นโดยสภาพหรือโดยสถานการณ์บางอย่างของคำสั่งนั้นเอง เช่น คำสั่งที่ออกโดยผลของการเพิกถอนคำสั่งเดิม เช่น มีคำสั่งปลดข้าราชการ ต่อมามีการฟ้องเพิกถอนคำสั่ง และศาลสั่งเพิกถอน จึงมีคำสั่งที่ออกมาภายหลังให้คืนสภาพข้าราชการ คำสั่งภายหลังนี้จึงจำเป็นอยู่เองที่จะต้องให้มีผลย้อนหลัง หรือคำสั่งยกเลิกโดยชอบด้วยกฎหมายที่มีต่อคำสั่งที่ออกมาก่อน มีผลย้อนหลังได้

ต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้กำหนดข้อจำกัดเรื่องการไม่มีผลย้อนหลัง ที่สำคัญในส่วนที่เกี่ยวกับนิติกรรมทางปกครองที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจโดยให้มีผลย้อนหลังได้ ในกรณีที่เป็นคำสั่งเกี่ยวกับการจัดวางระเบียบหรือคำสั่งที่ออกในระหว่างปีหรือระหว่างฤดูกาลในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยมีความจำเป็นที่คำสั่งเหล่านี้ต้องมีผลบังคับ ต้นปีหรือต้นฤดูกาลนั้น คือคดี Soc. Graciet ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการออกระเบียบใหม่เกี่ยวกับการตลาดปลาทูน่า โดยมีการจัดแบ่งสัดส่วนปลาทูน่า albacore โดยใช้แทนระเบียบเดิม โดยที่ในขณะที่ออกระเบียบใหม่นี้อยู่ระหว่างฤดูกาล

จับปลา พนักงานผู้รับผิดชอบได้ชี้ให้เห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงชีวิตทางเศรษฐกิจและสภาพบังคับของการจัดระเบียบการผลิตโดยอำนาจมหาชน พนักงานผู้รับผิดชอบ Baudoin สรุปต่อไปว่า การวางระเบียบเกี่ยวกับการดัดแปลงช่วงระยะเวลาของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (การจับปลา) จำเป็นต้องพิจารณาทั้งช่วงเวลาทั้งหมดจะแบ่งแยกไม่ได้ ต้องครอบคลุมตลอดฤดูกาล ดังนั้นคำสั่งในเรื่องเหล่านี้จึงไม่เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใดหากมีผลย้อนหลัง ศาลปกครองสูงสุดได้ยึดถือแนวคิดนี้โดยชี้แจงเพิ่มเติมว่า ระเบียบเดิมยังไม่ถือว่าได้มีการปฏิบัติการไปแล้วทั้งหมด และไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่ได้รับมาแล้วแต่อย่างไร อย่างไรก็ดีการมีผลย้อนหลังได้ของคำสั่งเกี่ยวกับทางเศรษฐกิจนี้ ไม่ได้ถือว่าเป็นการทั่วไปแต่อย่างใด เพราะมีคำพิพากษาหลายเรื่องทางเศรษฐกิจที่หลักการไม่มีผลย้อนหลังไม่ได้ถูกยกเลิกไป

นอกจากคำสั่งทางเศรษฐกิจแล้วยังมีคำสั่งหรือนิติกรรมทางปกครองของเจ้าหน้าที่ทางปกครองที่มีอำนาจควบคุมกำกับที่เกี่ยวกับคำสั่งเห็นชอบด้วยกับคำสั่งเดิมของผู้อยู่ในกำกับอาจมีผลย้อนหลังไปได้ถึงวันที่มีผลของคำสั่งที่ไม่ได้รับการเห็นชอบ

นอกเหนือจากกรณีเหล่านี้แล้ว ถือว่า การมีผลย้อนหลังของนิติกรรมทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย

- **ผลในทางระเบียบของกฎหมาย** การกระทำทางปกครอง แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงฝ่ายเดียวซึ่งสถานะทางกฎหมาย ที่การกระทำนั้นมุ่งประสงค์ การกระทำในทางปกครองที่มีผลบังคับฉับพลัน ถือว่าก่อพันธะขึ้นและจำต้องปฏิบัติทันที จากหลักเอกสิทธิฝ่ายปกครอง และหลักการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่จากสิ่งที่ตัดสินแล้ว

ประการแรกการกระทำหรือคำสั่งได้รับการสันนิษฐานว่าการ **"กระทำถูกต้องตามกฎหมาย"** เป็นผลให้คำสั่งก่อให้เกิดสถานการณ์ใหม่ขึ้นทันทีมีผลต่อผู้ใต้ปกครองที่อยู่ภายใต้การบังคับของคำสั่งนี้ และผู้ที่ได้รับผลกระทบนี้จะอ้างความไม่ชอบด้วยกฎหมายของการกระทำนี้ได้ก็ต่อเมื่อได้อ้างหลักฐานต่อศาล โดยการฟ้องขอให้เพิกถอนการกระทำที่ละเมิดอำนาจ อย่างไรก็ดีคำฟ้องนี้ไม่ทำให้ผลของคำสั่งหรือการกระทำทางปกครองนี้ต้องยุติลงแต่อย่างใด คงมีผลใช้บังคับต่อไป เว้นเสียแต่บางกรณีที่อาจจะขอให้ระงับยับยั้งการบังคับให้ปฏิบัติตามได้ นอกจากให้สันนิษฐานว่าชอบด้วยกฎหมายแล้ว ฝ่ายปกครองสามารถที่จะดำเนินการให้มีผลปฏิบัติได้เอง โดยไม่ต้องร้องขออำนาจต่อศาล

การกระทำในทางปกครองนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่มีอำนาจที่เกิดจากสิ่งที่ได้ตัดสินลงไปแล้วด้วย อย่างไรก็ดี อำนาจนี้มีลักษณะเคร่งครัดน้อยกว่าอำนาจที่เกิดจากสิ่งที่ได้พิพากษาแล้ว เช่น กรณีที่เป็นคำสั่งในทางปกครองจะแตกต่างกับคำพิพากษาที่เสร็จเด็ดขาดแล้ว กล่าวคือ แม้ภายหลังระยะเวลาอายุความฟ้องเพิกถอนคำสั่งจะได้สิ้นสุดลงแล้วก็ตาม ก็ยังอาจถูกร้องเรียนให้เยียวยา

จับปลา พนักงานผู้รับผิดชอบได้ชี้ให้เห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงชีวิตทางเศรษฐกิจและสภาพบังคับของการจัดระเบียบการผลิตโดยอำนาจมหาชน พนักงานผู้รับผิดชอบ Baudoin สรุปต่อไปว่า การวางระเบียบเกี่ยวกับการดัดแปลงช่วงระยะเวลาของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (การจับปลา) จำเป็นต้องพิจารณาทั้งช่วงเวลาทั้งหมดจะแบ่งแยกไม่ได้ ต้องครอบคลุมตลอดฤดูกาล ดังนั้นคำสั่งในเรื่องเหล่านี้จึงไม่เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใดหากมีผลย้อนหลัง ศาลปกครองสูงสุดได้ยึดถือแนวคิดนี้โดยชี้แจงเพิ่มเติมว่า ระเบียบเดิมยังไม่ถือว่าได้มีการปฏิบัติการไปแล้วทั้งหมด และไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่ได้รับมาแล้วแต่อย่างไร อย่างไรก็ดีการมีผลย้อนหลังได้ของคำสั่งเกี่ยวกับทางเศรษฐกิจนี้ ไม่ได้ถือว่าเป็นการทั่วไปแต่อย่างใด เพราะมีคำพิพากษาหลายเรื่องทางเศรษฐกิจที่หลักการไม่มีผลย้อนหลังไม่ได้ถูกยกเลิกไป

นอกจากคำสั่งทางเศรษฐกิจแล้วยังมีคำสั่งหรือนิติกรรมทางปกครองของเจ้าหน้าที่ทางปกครองที่มีอำนาจควบคุมกำกับที่เกี่ยวกับคำสั่งเห็นชอบด้วยกับคำสั่งเดิมของผู้อยู่ในกำกับอาจมีผลย้อนหลังไปได้ถึงวันที่มีผลของคำสั่งที่ไม่ได้รับการเห็นชอบ

นอกเหนือจากกรณีเหล่านี้แล้ว ถือว่า การมีผลย้อนหลังของนิติกรรมทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย

- **ผลในทางระเบียบของกฎหมาย** การกระทำทางปกครอง แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงฝ่ายเดียวซึ่งสถานะทางกฎหมาย ที่การกระทำนั้นมุ่งประสงค์ การกระทำในทางปกครองที่มีผลบังคับฉับพลัน ถือว่าก่อพันธะขึ้นและจำต้องปฏิบัติทันที จากหลักเอกสิทธิฝ่ายปกครอง และหลักการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่จากสิ่งที่ตัดสินแล้ว

ประการแรกการกระทำหรือคำสั่งได้รับการสันนิษฐานว่าการ **"กระทำถูกต้องตามกฎหมาย"** เป็นผลให้คำสั่งก่อให้เกิดสถานการณ์ใหม่ขึ้นทันทีมีผลต่อผู้ใต้ปกครองที่อยู่ภายใต้การบังคับของคำสั่งนี้ และผู้ที่ได้รับผลกระทบนี้จะอ้างความไม่ชอบด้วยกฎหมายของการกระทำนี้ได้ก็ต่อเมื่อได้อ้างหลักฐานต่อศาล โดยการฟ้องขอให้เพิกถอนการกระทำที่ละเมิดอำนาจ อย่างไรก็ดีคำฟ้องนี้ไม่ทำให้ผลของคำสั่งหรือการกระทำทางปกครองนี้ต้องยุติลงแต่อย่างใด คงมีผลใช้บังคับต่อไป เว้นเสียแต่บางกรณีที่อาจจะขอให้ระงับยับยั้งการบังคับให้ปฏิบัติตามได้ นอกจากให้สันนิษฐานว่าชอบด้วยกฎหมายแล้ว ฝ่ายปกครองสามารถที่จะดำเนินการให้มีผลปฏิบัติได้เอง โดยไม่ต้องร้องขออำนาจต่อศาล

การกระทำในทางปกครองนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่มีอำนาจที่เกิดจากสิ่งที่ได้ตัดสินลงไปแล้วด้วย อย่างไรก็ดี อำนาจนี้มีลักษณะเคร่งครัดน้อยกว่าอำนาจที่เกิดจากสิ่งที่ได้พิพากษาแล้ว เช่น กรณีที่เป็นคำสั่งในทางปกครองจะแตกต่างกับคำพิพากษาที่เสร็จเด็ดขาดแล้ว กล่าวคือ แม้ภายหลังระยะเวลาอายุความฟ้องเพิกถอนคำสั่งจะได้สิ้นสุดลงแล้วก็ตาม ก็ยังอาจถูกร้องเรียนให้เยียวยา

ชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นได้ หรืออาจถูกฟ้องให้พิจารณา กล่าวคือ กรณีที่การกระทำนั้นเกี่ยวพันในคดีแพ่งหรือคดีอาญาที่กำลังดำเนินอยู่ในศาลยุติธรรมหรือเป็นการฟ้องร้องที่ไม่เกี่ยวกับการกระทำนี้โดยตรง แต่เป็นการกระทำอื่นที่กระทำสืบเนื่องจากการกระทำคราวแรก

การบังคับตามนิติกรรมทางปกครอง

ฝ่ายปกครองมีวิธีบังคับได้หลายวิธี เป็นต้นว่าการลงโทษทางอาญา ทางปกครอง หรือการใช้กำลังทางกายภาพ จะเป็นในลักษณะนิติกรรมในรูปของคำสั่งต่างๆ อาจเป็นข้อเสนอให้กระทำการหรือข้อห้ามมิให้กระทำการ หรือหนังสือเรียกให้ชำระเงินค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่างๆ การบังคับตามนิติกรรมทางปกครองเป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่จะดำเนินการบังคับได้เอง โดยมิต้องฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาล ต่างกับการบังคับคดีในทางแพ่งที่ต้องอาศัยคำพิพากษาของศาล แต่การกระทำดังกล่าวถือเป็นการกระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน การที่จะกระทำบังคับตามนิติกรรมทางปกครองเช่นว่านั้นได้ ก็จะต้องมีกฎหมายให้อำนาจในการกระทำนั้นๆ ไว้ด้วยอย่างชัดแจ้ง เป็นต้นว่า

- นิติกรรมทางปกครองที่เป็นการเรียกให้ผู้รับนิติกรรมทางปกครองชำระเงิน อาจเป็นภาษีอากร เงินค่าบริการ หรือเงินสมทบตามกฎหมายก็ได้ เช่น ตามกฎหมายกองทุนเงินทดแทน กรณีของนายจ้างลูกจ้าง

- การเรียกให้ชำระเงิน เงินเพิ่ม เบี้ยปรับ ค่าปรับ

- วิธีการในการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้มีหน้าที่จะต้องชำระเงินดังกล่าว

- การมีคำสั่งให้รื้อถอนอาคารที่สร้างโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือระงับการก่อสร้างอาคารที่ผิดแบบที่ขออนุญาตแปลนไว้ คำสั่งห้ามบุคคลใดเข้าไปหรือใช้ส่วนใดของอาคาร (ตาม ม.40 แห่ง พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535)

และหากมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ก็อาจที่จะดำเนินการได้ดังนี้

1. การให้บุคคลภายนอกเป็นผู้กระทำแทนหรือเจ้าพนักงานกระทำแทน โดยผู้รับนิติกรรมทางปกครองเป็นผู้จ่าย

2. การปรับเป็นมาตรการบังคับทางปกครองที่นำมาใช้ในนิติกรรมทางปกครองที่ไม่เกี่ยวกับการชำระเงิน แต่ผู้รับนิติกรรมทางการปกครองจะต้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยตนเองหรือละเว้นกระทำการนั้น หรือต้องส่งมอบทรัพย์สินให้กับฝ่ายปกครอง ซึ่งฝ่ายปกครองไม่อาจให้ผู้อื่นกระทำแทนได้ ไม่อยู่ในวิสัยที่จะทำได้

3. เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองอาจใช้กำลังทางกายภาพเข้าจัดการเองได้ หากเป็นการได้พยายามใช้มาตรการแรกๆ แล้วไม่เป็นผล ซึ่งเป็นมาตรการที่รุนแรง จึงจำเป็นที่จะต้องใช้อย่างเหมาะสม

4. การจับกุม กักขังผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครอง ใช้ในคดีแพ่งที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีขับไล่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ลูกหนี้และบริวารไม่ออกจากอสังหาริมทรัพย์ เจ้าพนักงานบังคับคดี อาจรายงานให้ศาลมีคำสั่งให้จับกุมกักขัง

5. การเพิกถอนใบอนุญาตต่างๆ ในกรณีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองหรือข้อกำหนดที่ฝ่ายปกครองออกใช้บังคับ

3. การสิ้นสุดของผลของการกระทำหรือคำสั่งในทางปกครอง

การสิ้นสุดของผลของคำสั่งทางปกครอง อาจเกิดจากคำสั่งนั้นเองหรือเกิดจากสถานการณ์ภายนอกจากเจตนารมณ์ของผู้ทำคำสั่ง และจากเจตนารมณ์ของผู้ทำคำสั่งนั้นเอง

1. การสิ้นสุดที่เกิดจากคำสั่งนั้นเอง โดยทั่วไปคำสั่งทางปกครองมีผลบังคับใช้ไม่จำกัดเวลา อย่างไรก็ดี ในคำสั่งนั้นเองอาจแสดงไว้อย่างชัดแจ้ง หรือสันนิษฐานได้ว่าได้กำหนดระยะเวลาการบังคับใช้เอาไว้ด้วย

2. การสิ้นสุดจากเหตุภายนอกเจตจำนงของผู้ออกคำสั่ง เช่น คำสั่งทางปกครองออกใช้บังคับโดยออกจากกฎหมายที่ยกเลิกแล้ว ในกรณีที่เป็นคำสั่งที่มีผลบังคับทั่วไปอาจสิ้นสุดได้ในกรณีดังนี้ มีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ (สถานการณ์จากข้อเท็จจริง หรือมีกฎหมายอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง) ซึ่งมีผลกระทบปัจจัยอื่นๆ ที่เป็นมูลเหตุในการออกคำสั่งนั้น ฝ่ายปกครองอาจจะถูกบังคับให้ยกเลิกการกระทำนั้นเสียโดยผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ

3. การสิ้นสุดเกิดจากเจตนารมณ์ของผู้ออกคำสั่งภายหลังจากได้ออกคำสั่งนั้นไปแล้ว ปัญหาที่ละเอียดอ่อนในเรื่องนี้อยู่ที่ว่า ฝ่ายปกครองจะให้ผลของนิติกรรมทางปกครองที่มีผลบังคับปฏิบัติการนี้สิ้นสุดลงภายใต้เงื่อนไขใด เพราะขณะนั้นนิติกรรมทางปกครองมีผลบังคับที่เป็นพันธะอยู่ ดังนั้นในการจัดสร้างทฤษฎีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงจำต้องอาศัยข้อพิจารณาหลายประการ กล่าวคือ แม้ว่าพิจารณาเกี่ยวกับความมั่นคงทางกฎหมายและหลักป้องกันต่อสิทธิที่ได้รับมาแล้วของเอกชนจะมีความสำคัญอย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องคำนึงถึงและยอมรับความจำเป็นในการให้บริการสาธารณะและชีวิตทางปกครองด้วย เช่นกัน

สิ่งที่ต้องพิจารณาก็คือ เมื่อมีการสิ้นผลของนิติกรรมจะต้องคำนึงถึงว่าคำสั่งทางปกครองเหล่านี้ได้สร้างผล สร้างสิทธิต่างๆ ให้กับผู้รับนิติกรรมทางปกครองนั้นด้วย หากเป็นนิติกรรมที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปจะเป็นการง่ายกว่าที่จะยุบเลิก เพราะว่านิติกรรมประเภทนี้ไม่ส่งผลเฉพาะบุคคล แต่ถ้าเป็นนิติกรรมที่มีผลบังคับเฉพาะบุคคลที่ก่อให้เกิดสิทธิต่างๆ กับเขาแล้ว

จึงมีความสำคัญที่ต้องพิจารณาให้มาก แต่หากเป็นนิติกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ในที่นี้ไม่ว่าจะกระทบถึงใครเป็นการเฉพาะหรือทั่วไปก็ถือเป็นพันธะสำหรับฝ่ายปกครองเลยทีเดียว[44] การเพิกถอน คือ การทำให้การกระทำไร้ผลมาตั้งแต่ต้น และทำให้สิ้นผลในทางกฎหมาย ทั้งในอนาคต และอดีต (มีผลย้อนหลัง) การเพิกถอนการกระทำที่ก่อให้เกิดสิทธิ อาจพิจารณาได้ 3 กรณี

1. กรณีที่เป็นการกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย การเพิกถอนไม่สามารถจะกระทำได้เลย จะเพิกถอนคำสั่งโดยชอบที่ให้ยกเลิกมาตรการทางวินัยไม่ได้

2. กรณีเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง อาจเพิกถอนได้ เฉพาะในมูลเหตุว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย และต้องทำภายในอายุความฟ้องคดีปกครองหรือว่าถ้าได้มีการฟ้องร้องแล้ว และอยู่ในระหว่างการดำเนินการ แต่ภายในเวลาจำกัดก่อนการสรุปคำฟ้องของผู้ร้อง นั่นคือ ผลของการกระทำที่ก่อให้เกิดสิทธิ เริ่มตั้งแต่การลงนามและนับแต่วันลงนาม การจะเพิกถอนการกระทำนั้นต้องเป็นเฉพาะกรณีที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

3. การเพิกถอนการกระทำหรือคำสั่งที่ไม่ก่อสิทธิ อาจถูกเพิกถอนได้ทุกเวลา ไม่ว่าคำสั่งนั้นจะถูกต้องหรือไม่

ซึ่งลักษณะของการเพิกถอนนี้แตกต่างจากการยกเลิกคำสั่ง (Abrogation) การยกเลิกมีผลให้คำสั่งนั้นสิ้นสุดลงสำหรับอนาคต (ไม่มีผลย้อนหลัง)

ส่วนในประเด็น หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำในทางปกครอง (The Principle of legality)

หลักในเรื่องความชอบด้วยกฎหมายนี้ ถือเป็นหลักการสำคัญพื้นฐานที่นิติรัฐจะต้องคำนึงถึงในการมีนิติกรรมออกใช้บังคับหรือการยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมที่ได้มีผลบังคับไปแล้วก็ตาม โดยจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อม และปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องอยู่หลายประการทั้งในแง่ของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่รัฐผู้ออกคำสั่งในนิติกรรมทางปกครองนั้น กระบวนการที่จะออกคำสั่งและวิธีพิจารณาที่ถือเป็นหลักประกันขั้นพื้นฐานถึงความเที่ยงธรรม ยุติธรรม ของคำสั่งนั้นได้ กล่าวสำหรับในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ก็อาจได้รับผลกระทบจากการใช้ดุลพินิจทั้งที่เป็นดุลพินิจทั่วไปและดุลพินิจที่เป็นอำนาจผูกพันตามกฎหมายและข้อเท็จจริงจากราชการส่วนกลาง (รัฐมนตรี) และราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) (นายอำเภอ) ได้[45] หลักการของดุลพินิจเหล่านี้รวมทั้งนิติกรรมทางปกครองที่สั่งออกไป ก็ต้องมีความชอบด้วย

---

[44] พูนศักดิ์ ไวสำรวจ. เรื่องเดียวกัน. หน้า 306

[45] โปรดดูอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในมาตรา 6, 11(5), 47, 77, 78, 79, 80 และอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในมาตรา 11(4)(5), 18, 22(2), 24(2), 32, 36(2), 49, 53, 54, 55, 77, 77, 79, 80, 82(3) เป็นต้น

กฎหมายชัดเจนและมีเหตุผลในคำสั่งในทางปกครองเช่นนั้น[46] ทั้งนี้เพื่อที่จะเป็นการหาทางออกให้ในกรณีที่มีการเรียกร้องหรือฟ้องร้องว่าคำสั่งหรือการกระทำของฝ่ายปกครองมิชอบด้วยกฎหมาย และขอให้องค์กรพิเศษที่ทำหน้าที่ชี้ขาดคดีปกครอง ได้ทำการเพิกถอนคำสั่งหรือการกระทำของเจ้าหน้าที่นั้นเสีย ซึ่งในปัจจุบันตามรัฐธรรมนูญไทย ฉบับ พ.ศ. 2540 ในกรณีนี้ให้นำคดีขึ้นฟ้องร้องยังศาลปกครองได้ และฝ่ายปกครองต้องรับผิดต่อความเสียหายที่ได้ก่อให้เกิดขึ้น อันเป็นผลจากคำสั่ง หรือการกระทำการมีดุลพินิจออกไปของฝ่ายปกครอง

สำหรับในความหมายของนิติรัฐนั้น หมายถึง การที่องค์กรต่างๆ ของรัฐจำต้องผูกพันการกระทำของตนกับกฎเกณฑ์ของกฎหมายในขณะที่รัฐตำรวจนั้น หมายถึง การที่องค์กรต่างๆ ที่ใช้อำนาจรัฐเหล่านี้มีอำนาจที่จะกระทำการใดๆ ก็ได้ตามอำเภอใจของตน

ตามหลักนิติรัฐนั้น องค์กรอื่นๆ ของรัฐไม่เฉพาะแต่ฝ่ายปกครองก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งรัฐนี้เช่นกัน แต่การใช้หลักนี้บังคับแก่องค์กรอื่นของรัฐมีข้อแตกต่างกับลักษณะที่ไม่บังคับแก่ฝ่ายปกครองกล่าวคือ

สำหรับฝ่ายตุลาการ แม้จะถือว่าผู้พิพากษาต้องปฏิบัติตามหลักนี้อย่างเคร่งครัดก็ตาม แต่ผู้พิพากษาก็มีหน้าที่แต่เพียงใช้กฎหมายปรับแก่คดี และจะต้องพิจารณาตัดสินคดีให้เป็นไปตามกฎหมายของรัฐ นอกจากนี้ยังมีการควบคุมกันเป็นชั้นๆ โดยให้มีการอุทธรณ์และฎีกาได้ด้วย

สำหรับฝ่ายนิติบัญญัติ การใช้หลักนี้บังคับย่อมเป็นไปในลักษณะอีกอย่างหนึ่ง กล่าวคือ ฝ่ายนิติบัญญัติจะต้องบัญญัติกฎหมายมิให้ขัดกับรัฐธรรมนูญ เนื่องจากรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดเหนือกฎหมายใดๆ และมีการควบคุมการออกกฎหมายให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญด้วย ฉะนั้นการกระทำของฝ่ายนิติบัญญัติจึงต้องเป็นการกระทำที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ดีในที่นี้จะพิจารณาเฉพาะเรื่องการกระทำในทางปกครอง ส่วนการกระทำของฝ่ายนิติบัญญัติหรือของฝ่ายตุลาการนั้นไม่ถือว่าเป็นการกระทำในทางปกครอง

การกระทำของฝ่ายปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย คำว่า กฎหมาย หมายถึง ในที่นี้นั้นมีความหมายอย่างกว้างเป็นเช่นเดียวกับที่เรากล่าวว่า บุคคลจะปฏิเสธว่าไม่รู้กฎหมายไม่ได้นั่นเอง ซึ่งคำว่า กฎหมาย ในที่นี้มิได้มีความหมายเฉพาะรัฐบัญญัติที่ออกโดยรัฐสภาเท่านั้น แต่หมายถึงสิ่งที่รวมกันเป็นภาวะที่ถูกต้องตามกฎหมายทั้งหมด ซึ่งเราอาจนิยามโดยย่อด้วยว่า หมายถึงกฎหมาย (ในความหมายอย่างกว้าง) และนิติกรรมทางปกครองทั้งปวงที่มีผลบังคับต่อฝ่ายปกครอง

---

[46] ชัยอนันต์ สมุทวณิช. **เหตุผลในทางปกครอง.** วารสารกฎหมาย ปีที่ 26 ฉบับที่ 5, 2526 หน้า 68-85.

นอกจากนี้กฎหมายและนิติกรรมทางปกครองทั้งหมดนี้ยังมีการจัดความสำคัญตามลำดับชั้นหรือที่เราเรียกว่า ระบบชั้นกฎหมาย ซึ่งมีสาระสำคัญว่า กฎหมายแต่ละชั้นจะต้องเคารพกฎหมายซึ่งอยู่ในชั้นที่สูงกว่า และในขณะเดียวกันก็มีผลบังคับแก่กฎหมายซึ่งอยู่ในชั้นที่ต่ำกว่าด้วย กล่าวโดยย่อก็คือว่า กฎหมายที่อยู่ในระดับหรือชั้นที่ต่ำกว่า จะไปขัดหรือแย้งกับกฎหมายที่อยู่ในระดับสูงกว่ามิได้ กฎหมายเหล่านี้อาจเป็นไปได้ทั้งที่บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเช่นบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ สนธิสัญญาระหว่างประเทศ รัฐบัญญัติและกฎหมายอื่นๆ ตลอดจนนิติกรรมในทางปกครองต่างๆ ส่วนกฎหมายที่มิได้บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรนั้นก็มีเช่น ประเพณีบัญญัติและกฎหมายที่มีกำเนิดมาจากคำพิพากษาของศาล ซึ่งเป็นไปในรูปของการกำหนดหลักเกณฑ์ลงในคำพิพากษาที่เป็นบรรทัดฐานต่อคดีอื่นๆ ในภายหลัง หรือบางครั้งผู้พิพากษาก็กำหนดหลักกฎหมายทั่วไปขึ้นใช้บังคับแก่ฝ่ายปกครองด้วย

หลักที่ว่า การกระทำในทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมายนี้ทำให้เกิดข้อขัดแย้งขึ้นระหว่างประโยชน์ 2 ฝ่าย ประโยชน์ฝ่ายหนึ่งคือ การให้หลักประกันแก่เอกชนผู้อยู่ใต้ปกครองและเพื่อให้มีหลักประกันดังกล่าวอย่างสูงสุดจึงมักจะทำให้เกิดมีการขยายหลักที่ให้ใช้บังคับอยู่เดิมให้กว้างขวางออกไปอีกเรื่อยๆ ซึ่งจะไปขัดกับประโยชน์ของอีกฝ่ายหนึ่ง คือ การให้อิสระแก่ฝ่ายปกครองในการดำเนินงานตามที่เห็นสมควร[47] เพราะในบางกรณีฝ่ายปกครองจำเป็นต้องได้รับอำนาจอิสระบางอย่างเพื่อดำเนินงานของฝ่ายปกครอง “ให้เหมาะสมกับสถานการณ์” เช่น การให้ฝ่ายปกครองได้สามารถใช้ดุลพินิจได้ตามควรแก่กรณีเป็นต้น ดังนั้นการใช้หลักนี้บังคับแก่ฝ่ายปกครองจึงจำต้องมีข้อผ่อนผันและข้อยกเว้นบางประการ ทั้งนี้ก็เพื่อรักษาประโยชน์ของทั้ง 2 ฝ่าย คือ ทั้งฝ่ายเอกชนผู้อยู่ใต้ปกครอง และทั้งฝ่ายปกครองนั่นเอง นอกจากนี้ในกรณีที่เกิดภาวะสงครามหรือในยามที่มีสถานการณ์ไม่ปกตินั้น ฝ่ายปกครองก็อาจกระทำการที่ในยามปกติถือว่ามิชอบด้วยกฎหมายได้ ทั้งนี้ก็เพราะเห็นว่า ฝ่ายปกครองจำต้องดำเนินการบางประการโดยเร่งด่วนในยามคับขันหรือฉุกเฉิน เพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้อยู่ใต้ปกครองโดยส่วนรวมนั่นเอง

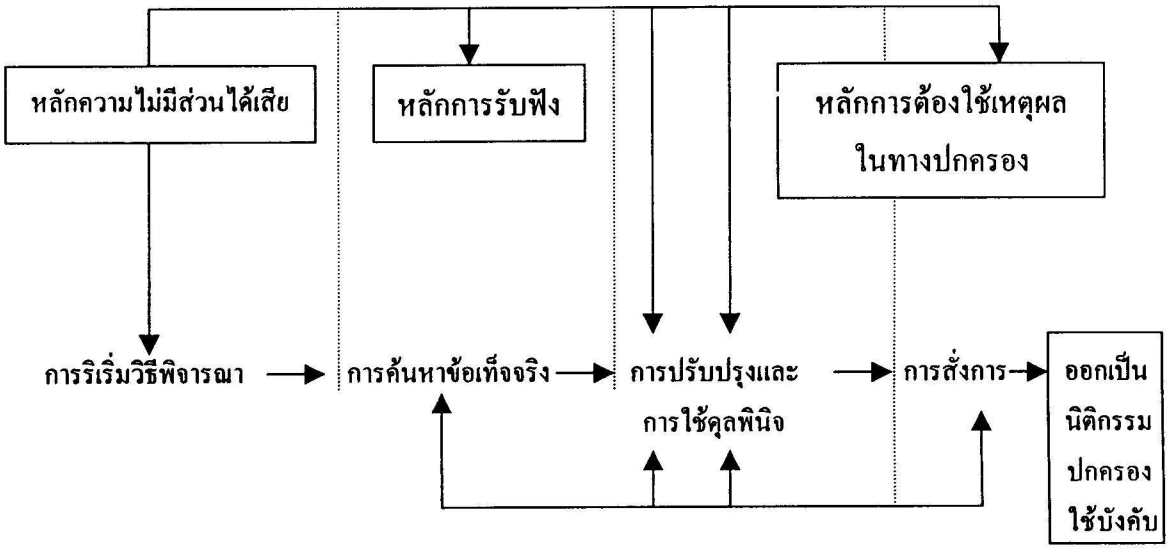
ดังนั้นสิ่งที่เป็นหลักประกันในการที่จะรักษาความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางฝ่ายปกครองเอาไว้ได้ก็คือ การที่จะให้ศาลได้คงไว้ซึ่งอำนาจในการยกเลิกเพิกถอนนิติกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย[48] หรือเป็นการกระทำนอกเหนืออำนาจ หน้าที่ อันเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการประกัน

---

[47] ขวัญชัย สันตสว่าง. **หลักการว่าด้วยการกระทำในทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย.** บทบัณฑิตย์เล่มที่ 44 ตอนที่ 4 ธ.ค. พ.ศ.2531 หน้า 3-10.

[48] โปรดดูรายละเอียดในเรื่อง **ศาลปกครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540** มาตรา 276 ถึงมาตรา 280.

สิทธิให้แก่ประชาชนในฐานะมาตรการในการขจัดการกระทำที่เป็นอำเภอใจของฝ่ายปกครอง[49] และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การใช้วิธีพิจารณาเรื่องในการที่ก่อนจะมีดุลพินิจของฝ่ายปกครอง ต้องอาศัยทั้งหลักความไม่มีส่วนได้เสีย หลักการรับฟังความ และหลักการที่ต้องให้เหตุผลในการวินิจฉัย ว่ามีความสัมพันธ์กับขั้นตอนในการออกนิติกรรมทางปกครองอย่างเป็นระบบ โดยอาจแสดงให้เห็นเป็นเค้าโครงง่ายๆ ได้ดังนี้

ส่วนเหตุเพิกถอนการกระทำนอกเหนืออำนาจหน้าที่ ก็คือ เป็นนิติกรรมทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายมีอยู่หลายรูปแบบและเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง อันนำไปสู่การที่จะต้องถูกยกเลิก หรือเพิกถอนได้ ซึ่งสามารถ จำแนกออกได้ 4 ประการ ด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. ความไม่มีอำนาจ

ความไม่มีอำนาจ คือ กรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่กระทำการนั้นไม่มีอำนาจที่จะทำได้ตามกฎหมาย เช่น กิจการไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น หรือมีการใช้อำนาจหน้าที่นอกเขตอำนาจของตน

ความไม่มีอำนาจนี้เป็นการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมายที่ร้ายแรงมาก ซึ่งเป็นกรณีที่กระทบกระเทือนถึงความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งศาลเห็นเองได้โดยไม่จำต้องถูกหยิบยกเป็นประเด็นขึ้นมาในคดี แต่ความไม่มีอำนาจนี้เป็นความผิดที่ร้ายแรงมากน้อยต่างกันขึ้นอยู่กับว่า

---

[49] พัฒนะ เรือนใจดี. ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ส่งผลกระทบถึงประชาชน ศึกษากรณี การใช้ดุลพินิจของสำนักการช่างเทศบาลนครหาดใหญ่. (งานวิจัย) คณะวิทยาการจัดการ ม.สงขลานครินทร์ พ.ศ. 2542. หน้า 15-17.

เป็นเพียงการไปก้าวก่ายในอำนาจหน้าที่ของบุคคลอื่น หรือว่าเป็นการถึงขั้นยึดอำนาจ เพราะผู้กระทำการไม่ใช่แต่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยซ้ำไป

แต่เหตุเพิกถอนกรณีนี้มีขอบเขตจำกัด ที่สำคัญอยู่ 2 กรณี กรณีแรกเป็นเรื่องของทฤษฎีของการเป็นเจ้าหน้าที่โดยทางพฤตินัย และกรณีที่สอง เป็นกรณีอำนาจที่ถูกผูกพัน ซึ่งในกรณีเช่นว่านี้ไม่ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำการนั้นเป็นผู้ใดก็ต้องปฏิบัติตามนั้นอยู่ดี ไม่มีทางที่จะกระทำการให้เป็นอย่างอื่นได้ ในทั้งสองกรณีนี้ก็อาจรับการยกเว้นไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามความหมายของกรณีเพิกถอนนี้ได้

2. การกระทำผิดแบบที่กฎหมายกำหนดไว้

หมายถึง กรณีที่มีการละเลยหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามแบบ และกระบวนพิจารณาที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับนิติกรรมในทางปกครองนั้นๆ

แบบที่กล่าวมานี้เราจำต้องแยกแบบที่เป็นสาระสำคัญกับแบบที่ไม่ได้เป็นสาระสำคัญ เฉพาะแบบที่เป็นสาระสำคัญของนิติกรรมทางปกครองนี้เท่านั้นที่ในตัวของมันเองสามารถนิติกรรมทางปกครองดังกล่าวถูกเพิกถอนได้ ส่วนอย่างไรเป็นแบบที่เป็นสาระสำคัญหรือไม่ของนิติกรรมทางปกครองนั้น จำต้องพิจารณาดูเป็นเรื่องๆ ไป

สำหรับขอบเขตของการกระทำผิดแบบนี้ เนื่องจากกรณีนี้ไม่ร้ายแรงเท่ากับกรณีความไม่มีอำนาจ ดังนั้น ในบางกรณีจึงอาจทำการแก้ไขได้ก่อนเพราะไม่ร้ายแรงเป็นเรื่องเล็กน้อย และกรณีก็ไม่ถึงขั้นที่จะฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมปกครองได้ เช่น แบบที่ไม่สามารถปฏิบัติหรือแบบที่มีไว้เพื่อประโยชน์ของฝ่ายปกครองโดยเฉพาะ ฯลฯ เป็นต้น

3. การใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ

การใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบนี้ หมายถึง กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจหน้าที่อย่างจงใจเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างอื่น แตกต่างไปจากวัตถุประสงค์ของที่ได้ให้อำนาจเขาไว้นั้น ในกรณีนี้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามที่ตนเองมีอยู่ตามตัวบทกฎหมาย แต่กระทำไปเพราะมีความมุ่งหมายอย่างอื่นที่มิใช่ความมุ่งหมายที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้รับมอบอำนาจหน้าที่ให้ใช้นั่นเอง

กรณีที่จะเป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบนี้ก็มี เช่น

- **ละเมิดวัตถุประสงค์ประโยชน์ทั่วไป** ของประชาชน ซึ่งวัตถุประสงค์นี้มีอยู่กับการใช้อำนาจในทุกกรณี การที่จะละเมิดวัตถุประสงค์ทั่วไปนี้ ได้แก่ กรณีเช่นเจ้าหน้าที่ในทางปกครองกระทำการโดยมีวัตถุประสงค์เป็นการส่วนตัวหรือในทางการเมืองของตน เป็นต้น

- **ละเมิดวัตถุประสงค์เฉพาะกรณี** ซึ่งเป็นการที่กฎหมายกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ไว้เพื่อประโยชน์ทางการเงิน กรณีเช่นนี้จะใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เพื่อจุดประสงค์อื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเงินไม่ได้ เป็นต้น

- **เป็นการไม่ปฏิบัติตามกระบวนพิจารณา** กรณีนี้ก็จัดเป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบประเภทหนึ่งเช่นเดียวกัน

แต่การที่จะฟ้องเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองอันมีสาเหตุมาจากการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบนี้ก็มีขอบเขตจำกัดในหลายกรณีได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ

กรณีแรก เมื่อการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบนั้นไม่เป็นเหตุผลที่ให้ทำการเพิกถอนการกระทำในทางปกครองอีกต่อไป

- ในกรณีอำนาจที่ถูกผูกพัน ซึ่งไม่ว่าจะเป็นเช่นใดก็ตาม ผู้กระทำการนั้นก็ต้องกระทำการเช่นนั้นอยู่ดี

- ในกรณีที่กฎหมายให้อำนาจหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้หลายกรณีด้วยกัน ในกรณีเช่นนี้ถ้าได้มีการปฏิบัติไปตามวัตถุประสงค์อันใดอันหนึ่งก็เป็นการเพียงพอแล้วที่จะทำให้การกระทำนั้นชอบด้วยกฎหมาย และไม่จำต้องปฏิบัติไปตามวัตถุประสงค์ทุกอัน

กรณีที่สอง เป็นกรณีของความยากในการนำพิสูจน์พยานหลักฐานเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่เป็นเจตนาซ่อนเร้นของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำการนั้น สำหรับกรณีของการไม่ปฏิบัติตามกระบวนพิจารณานั้น อาจพิสูจน์ถึงเจตนาซ่อนเร้นได้ง่ายกว่ากรณีอื่น และในทางปฏิบัติผู้พิพากษาก็มักจะดูแต่เฉพาะเหตุผลที่ได้กระทำเช่นนั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ง่ายที่สุด อันทำให้ในหลายกรณีต้องรอดพ้นจากการควบคุมของศาลไปได้เพราะพิสูจน์ยาก

4. การละเมิดกฎหมายหรือความไม่ชอบด้วยกฎหมายที่เกี่ยวกับมูลเหตุของการกระทำนั้น

การละเมิดกฎหมายนี้อาจเป็นการปฏิเสธไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือเพราะเนื้อหาของคำสั่งของเจ้าหน้าที่ในทางปกครองนั้นขัดต่อกฎหมายที่อยู่ในระดับที่สูงกว่า แต่ที่สำคัญที่สุด คือ การควบคุมที่มูลเหตุของการกระทำ ดังนั้น การควบคุมมูลเหตุจึง "เป็นการควบคุมถึงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายก่อนที่จะมีการตัดสินใจกระทำนิติกรรมทางปกครองนั้นๆ และที่ชักจูงใจให้เจ้าหน้าที่ในทางปกครองกระทำการนั้น"

แต่มีข้อที่ต้องคำนึงก็คือว่า การสั่งการหรือการดำเนินการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ในทางปกครอง โดยปกตินั้นไม่จำต้องบอกเหตุผลไว้ทุกกรณีไป เว้นแต่กฎหมายจะได้กำหนดไว้ชัดแจ้งเช่นนั้นหรือในบางกรณีที่คำพิพากษาของศาลได้วางแนวปฏิบัติเช่นนั้นไว้ ซึ่งในกรณีเหล่านี้จึงต้องชี้แจงเหตุผลของการสั่งการหรือการดำเนินการนั้นๆ ไว้แต่แม้ว่ากฎหมายจะไม่บังคับว่าเจ้าหน้าที่ในทางปกครองจะต้องชี้แจงถึงมูลเหตุของคำสั่งหรือการดำเนินการเหล่านั้นในคำสั่งของตน แต่มูลเหตุ

ของคำสั่งเหล่านี้ก็จะต้องมีและถูกต้องตามกฎหมายด้วย ซึ่งพอจะแยกการควบคุมกรณีนี้ได้ย่อยๆ ลงไปอีกคือ

ก. ความสำคัญผิดในข้อกฎหมาย เป็นกรณีที่ผู้ออกคำสั่งยกกฎหมายเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นมาซึ่งความจริงกฎหมายนั้นๆ ไม่มี หรือเป็นกรณีที่ตีความกฎหมายผิดพลาดไป ตัวอย่างในกรณีดังกล่าวนี้ เช่น การกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการพิสูจน์พยานหลักฐาน ซึ่งความจริงกฎหมายไม่ได้กำหนดในเรื่องนี้ไว้แต่ประการใดหรือการปฏิเสธไม่รับผู้สมัครเข้าสอบแข่งขันเข้าโรงเรียนวิทยาลัยการปกครองของฝรั่งเศส โดยอ้างมูลเหตุเกี่ยวกับความคิดเห็นทางการเมืองของผู้สมัคร เป็นต้น

ข. ความสำคัญผิดในข้อเท็จจริง เป็นการที่ผู้ออกคำสั่งสั่งการโดยอาศัยข้อเท็จจริงซึ่งไม่มีอยู่จริง หรือว่าสำคัญผิดในข้อเท็จจริงที่มีผลต่อการออกคำสั่ง ตัวอย่างเช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งพักราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้หนึ่งตาม "คำร้องขอพักราชการของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น" แต่ความจริงปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่เคยขอพักราชการเลย

ค. เทคนิคในการควบคุมมูลเหตุการกระทำ

เทคนิคในการควบคุมมูลเหตุการกระทำในทางปกครองที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ ในศาลปกครองเช่นนี้ทำให้เป็นการขยายอำนาจของผู้พิพากษาไปในตัว

กรณีแรก คือในกรณีที่มีมูลเหตุของการกระทำหลายอย่าง ผู้พิพากษาจะแยกว่ามูลเหตุอย่างใดสำคัญอย่างใดไม่สำคัญ หรือสำคัญรองลงมา มูลเหตุที่มิชอบด้วยกฎหมายที่จะทำให้ศาลเพิกถอนการกระทำในทางปกครองนั้นก็ต่อเมื่อเป็นมูลเหตุที่สำคัญของการกระทำนั้นๆ ด้วย ส่วนการจะพิจารณาว่ามูลเหตุอย่างใดเป็นมูลเหตุสำคัญของการสั่งการหรือการกระทำนั้น กระทำโดยการที่ผู้พิพากษาจะถามตนเองว่าเจ้าหน้าที่ในทางปกครองจะออกคำสั่งเป็นเช่นเดียวกันหรือไม่ถ้ากระทำโดยอาศัยมูลเหตุที่ชอบด้วยกฎหมายแต่เพียงอย่างเดียวหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือเท่ากับผู้พิพากษาทดลองทำตัวเป็นเจ้าหน้าที่ในทางปกครองเสียเอง ในการวินิจฉัยเกี่ยวกับมูลเหตุสำคัญหรือไม่สำคัญนี้

กรณีที่สอง การใช้มูลเหตุแทนกัน โดยหลักแล้วทำไม่ได้ แต่จะกระทำเช่นนี้ได้เฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจที่ถูกผูกพันเท่านั้น กล่าวคือ ในกรณีเช่นนั้น เจ้าหน้าที่ในทางปกครองถูกผูกพันให้ต้องออกคำสั่งหรือดำเนินการเช่นนั้นอยู่แล้วไม่ว่ามูลเหตุจะเป็นไปในรูปใดก็ตาม ดังนั้นในกรณีเช่นนี้ผู้พิพากษาจึงสามารถนำมูลเหตุที่ถูกต้องตามกฎหมายมาใช้แทนมูลเหตุที่ไม่ถูกต้องได้

กรณีที่สาม ในทางปฏิบัติผู้พิพากษาพัฒนาเทคนิคของการค้นหามูลเหตุการกระทำไปจนกระทั่งนับได้ว่าเป็นการปลดเปลื้องภาระที่เจ้าหน้าที่ในทางปกครองจะต้องพิสูจน์ไปได้มาก เจ้าหน้าที่ในทางปกครองเพียงแต่ต้องแสดงถึงเหตุผลต่างๆ ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่ทำให้ตนได้กระทำการนั้นเท่านั้น

ง. ระดับของการควบคุมมูลเหตุการกระทำ

ผู้พิพากษาจะควบคุมในทุกกรณีเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมาย หรือภาวะที่ถูกต้องตามกฎหมายภายนอกของการกระทำ (ซึ่งได้แก่ความไม่มีอำนาจ การกระทำผิดแบบที่กำหนดไว้) นอกจากนี้ ยังควบคุมวัตถุประสงค์ (ได้แก่ การใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ) และในส่วนที่เกี่ยวกับมูลเหตุที่เป็นข้อกฎหมาย (สำคัญผิดในข้อกฎหมาย)

แต่ตรงกันข้าม การควบคุมของผู้พิพากษาต่อมูลเหตุที่เป็นข้อเท็จจริง (สำคัญผิดในข้อเท็จจริง) นั้นกลับมีระดับมากน้อยแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ **ขึ้นอยู่กับการที่เจ้าหน้าที่ในทางปกครองนั้นๆ มีอำนาจดุลพินิจในเรื่องดังกล่าวมากน้อยเพียงใดเป็นเกณฑ์** ดังนั้นการให้ความคุ้มกันต่อประชาชนในการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายปกครองนั้น จึงขึ้นอยู่กับระดับของการควบคุมมูลเหตุการกระทำนี้ด้วยนั่นเอง ได้มีการวางหลักเกี่ยวกับระดับของการควบคุมมูลเหตุการกระทำนี้ออกเป็น 3 ระดับ คือ

- ระดับต่ำสุด
- ระดับธรรมดา และ
- ระดับสูงสุด

อันเป็นเทคนิคที่ศาลปกครองฝรั่งเศสใช้อยู่ในปัจจุบันนั่นเอง

ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้ เป็นการควบคุมการกระทำของฝ่ายปกครองโดยศาลเพื่อบังคับให้การกระทำของฝ่ายปกครองเป็นไปตามหลักของความชอบด้วยกฎหมาย โดยการฟ้องขอให้เพิกถอนการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมายนั้นเสียโดยวิธีการที่เรียกว่า "ฟ้องว่ากระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่" และเมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นกรณีใดกรณีหนึ่งของเหตุเพิกถอนตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ศาลก็จะตัดสินเพิกถอนคำสั่งหรือการกระทำที่มิชอบนั้น

แต่อย่างไรก็ตาม วิถีทางเพิกถอนการกระทำในทางปกครองที่มิชอบด้วยกฎหมายนี้มิใช่หนทางเดียวที่องค์กรหรือหน่วยงานผู้อยู่ใต้ปกครองหรือเอกชนที่เดือดร้อนจะใช้แก้ไขเยียวยาในความเสียหายของตนอันเกิดจากการกระทำที่มิชอบของฝ่ายปกครองนั้น ด้วยเหตุนี้ จึงมีอีกทางหนึ่งซึ่งอาจจัดได้ว่าเป็นการควบคุมการกระทำของฝ่ายปกครองให้กระทำการโดยชอบด้วยกฎหมายทางอ้อม ซึ่งก็คือ การฟ้องให้ฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ตนได้ตาม "หลักว่าด้วยความรับผิด" ซึ่งก็เป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขเยียวยาความทุกข์ร้อนของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำหรือคำสั่งของฝ่ายปกครอง อันจะทำให้เขาเหล่านั้นได้รับความเป็นธรรมอย่างสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะทำได้ อันเป็นการควบคุมได้ ทั้งในเชิงภายในและภายนอก ทั้งในแบบป้องกันและแก้ไข ทั้งในลักษณะการร้องเรียนต่อฝ่ายปกครององค์กรภายในฝ่ายปกครองนั้นเอง หรืออาศัยศาลหรือองค์กรพิเศษภายนอกเข้าเยียวยาก็ได้

ตอนที่ 2 แนวคิดปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ความเป็นอิสระทางการคลังของท้องถิ่น

ดังที่ได้กล่าวแล้วในเบื้องต้นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองอย่างกว้างขวาง และรู้จักปกครองตนเอง (local self-Government) อันเป็นการสอดคล้องกับแนวคิดประชาธิปไตยที่ถือการปกครองโดยประชาชน เพื่อประชาชน ของประชาชน เป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้เพราะหากการปกครองที่เป็นไปโดยประชาชนในท้องถิ่นนั้นอย่างแท้จริง ก็จะเป็นการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ในด้านการรับรู้ถึงปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด และแนวทางการพัฒนา ถือได้ว่าเป็นการแบ่งเบาการบริหารหรือภาระของรัฐบาลกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคโดยตรงได้อีกทางหนึ่งด้วย ดังนั้นโดยเหตุดังหล่าวรัฐจึงมิอาจปฏิเสธการปกครองโดยประชาชนปกครองกันเองได้เลย แต่สิ่งสำคัญที่จะต้องมีการคำนึงถึงและตระหนักให้มากเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นก็คือ ความเป็นอิสระอย่างแท้จริงของท้องถิ่นในการปกครองตนเอง ภายใต้การกำกับดูแลจากส่วนราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มิใช่การควบคุมบังคับบัญชาแต่อย่างใดไม่ ทั้งนี้ความเป็นอิสระดังกล่าวได้มีบทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญ[50] รับรองคุ้มครองและเป็นประกันถึงการทำงานการปฏิบัติงานของ

---

[50] ไปรดดูรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2540) มาตรา 40, มาตรา 59, มาตรา 62 (หลักการที่คำนึงถึงประชาชนในท้องถิ่น), มาตรา 43, มาตรา 46, มาตรา 52, มาตรา 56, มาตรา 58 (การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการให้การบริการสาธารณะแก่ชุมชน), มาตรา 64 (การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพพนักงานส่วนท้องถิ่น), มาตรา 70 (การเน้นย้ำให้พนักงานส่วนท้องถิ่นตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่), มาตรา 77 (การสร้างระบบป้องกันการทุจริตของนักการเมืองและพนักงานส่วนท้องถิ่น), มาตรา 78 (การพัฒนาท้องถิ่นและจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่), มาตรา 144-147 (ว่าด้วยอำนาจบทบาทคณะกรรมการการเลือกตั้งกับการปกครองส่วนท้องถิ่น), มาตรา 197 (บทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากับการปกครองส่วนท้องถิ่น), มาตรา 256, มาตรา 258 (คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งศาลรัฐธรรมนูญต้องไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น), มาตรา 276 (รับรองให้ศาลปกครองสามารถรับเรื่องที่เกี่ยวกับวงงานของราชการส่วนท้องถิ่นที่พิพาทกับหน่วยงานอื่นของรัฐหรือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันหรือต่อเอกชนไว้ได้), มาตรา282 (ได้ระบุถึงความเป็นอิสระของท้องถิ่นกับความเป็นเอกภาพของประเทศ), มาตรา283 (เกณฑ์การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรอบการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น), มาตรา 284 (ความเป็นอิสระในการบริหารกิจการของท้องถิ่นทั้งในด้านนโยบาย การปกครอง การบริหารและการบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และอำนาจหน้าที่ขององค์กรเป็นการเฉพาะไป), มาตรา 285 (การจัดรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์ประกอบ, ที่มา, คณะผู้บริหารท้องถิ่น, การเลือกตั้ง, การออกเสียงลงคะแนน, วาระการดำรงตำแหน่ง, การห้ามเป็นข้าราชการประจำ พนักงาน หรือลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานท้องถิ่น, คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง), มาตรา 286 (อำนาจในการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น), มาตรา 287 (สิทธิในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น), มาตรา 288 (ความเป็นอิสระด้านการบริหารงานบุคคล), มาตรา 289-290 (ท้องถิ่นกับบทบาทหน้าที่ด้านการศึกษาศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม), มาตรา 291-296 (การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐซึ่งรวมถึงราชการส่วนท้องถิ่นด้วย) นอกจากนี้ก็ยังมีรายละเอียดย่อยอีกในมาตรา 335 ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาล

ท้องถิ่นที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ตามกรอบที่กฎหมายให้อำนาจไว้ หลักการดังกล่าวที่มีอยู่ตามรัฐธรรมนูญนี้ โดยเฉพาะใน มาตรา 284 ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) ทำให้เห็นได้ว่ารัฐจำเป็นจะต้องมีการกำหนดแผนให้มีการระบุขั้นตอนการกระจายอำนาจนั้นอย่างเป็นรูปธรรมไปสู่ท้องถิ่น[51] โดยต้องมีเนื้อหาที่สำคัญ กล่าวคือ (1) กำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง (2) การจัดสรรสัดส่วนภาษี และอากรระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับท้องถิ่นและระหว่างท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ (3) ให้มีคณะกรรมการในลักษณะไตรภาคี[52] ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีจำนวนฝ่ายละเท่าๆ กัน เพื่อทำหน้าที่สองประการข้างต้น และทำหน้าที่ในการทบทวนเกี่ยวกับกำหนดอำนาจหน้าที่และการจัดสรรภาษีอากรทุก 5 ปี โดยต้องคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นเป็นสำคัญ ในการทบทวนดังกล่าวเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานให้รัฐสภาทราบแล้วก็ให้มีผลใช้บังคับได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการนิติบัญญัติ อันจะทำให้ท้องถิ่นได้รับความเป็นธรรมในการจัดสรรเรื่องงบประมาณ และการเก็บภาษีอากรที่ถือได้ว่าเป็นหัวใจที่สำคัญประการหนึ่งในการกระจายอำนาจ

---

[51] จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2540)จึงเป็นที่มาให้ต้องมีกฎหมายลำดับรอง (Organic law) ที่ว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนในการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น คือ พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542

[52] **โดยคณะกรรมการมีหน้าที่** 1. จัดทำแผนกระจายอำนาจและแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ 2. กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้แก่ท้องถิ่น 3. กำหนดการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับท้องถิ่นและระหว่างท้องถิ่นด้วยกันเอง 4. เสนอแนะคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการกระจายอำนาจ และปรับปรุงสัดส่วนภาษีอากรและรายได้ระหว่างรัฐกับท้องถิ่น และระหว่างท้องถิ่นด้วยกันเอง 5. พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนแก่ท้องถิ่น 6. เร่งรัดการออกกฎหมายที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจแก่ท้องถิ่น โดยมีสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ ในสำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ **นอกจากนี้ยังมีการกำหนดแผนการกระจายอำนาจ เพื่อเป็นกรอบการทำงานของคณะกรรมการข้างต้น 5 ประการ คือ 1. ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจบริการสาธารณะที่รัฐจัดทำอยู่ให้แก่ท้องถิ่นภายใน 4 ปี 2. กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและท้องถิ่น และระหว่างท้องถิ่นด้วยกันเอง 3. กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้รัฐประสานความร่วมมือและช่วยเหลือดำเนินงานของท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพ 4. กำหนดการจัดสรรภาษีอากร เงินอุดหนุนและรายได้อื่น ให้แก่ท้องถิ่น 5. การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณะในท้องถิ่น ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนตามความจำเป็น และความต้องการของท้องถิ่น**

มิฉะนั้นแล้วก็จะเป็นรูปแบบการกระจายอำนาจที่ไม่สมบูรณ์และพึ่งพาตนเองได้ (Quasi–local government) เมื่อเปรียบเทียบกับการปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศอื่น[53]ดังนั้นสิ่งที่ต้องพิจารณาก็คือ การที่จะกระจายอำนาจความรับผิดชอบให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นหรือรูปแบบการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นนั้นควรจะต้องคำนึงถึง

(1) ลักษณะของบริการสาธารณะที่รัฐบาลท้องถิ่นควรจะเป็นผู้รับผิดชอบ กล่าวคือ บริการสาธารณะต่างๆ ที่รัฐบาลท้องถิ่นจะเป็นผู้จัดสรรนั้น ควรจะเป็นบริการที่ผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ลักษณะของบริการจะแผ่ขยายอยู่ในอาณาเขตอันจำกัดที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น เช่น การศึกษาในระดับท้องถิ่น การจัดระบบการคมนาคมสำหรับท้องถิ่น บริการสาธารณะสุข การป้องกันอัคคีภัย บริการตลาดสด สวนสาธารณะ การจัดระบบและการรักษาความสงบภายในท้องถิ่นและบริการสาธารณะสำหรับท้องถิ่นอื่นๆ

(2) ระดับความสามารถในการบริหารของรัฐบาลท้องถิ่น

ในการที่จะมอบภาระความรับผิดชอบให้แก่รัฐบาลท้องถิ่น ในแต่ละระดับและแต่ละท้องถิ่นมากน้อยแค่ไหนนั้น จะต้องพิจารณาถึงขีดความสามารถของรัฐบาลท้องถิ่นที่จะเข้ารับหน้าที่ความรับผิดชอบดังกล่าว โดยหลักการแล้วควรมอบภาระหน้าที่แก่รัฐบาลท้องถิ่นทำการจัดสรรบริการสาธารณะในสิ่งที่ท้องถิ่นจะสามารถทำการตัดสินใจหรือบริการเกี่ยวกับการจัดสรร

---

[53] กรณีประเทศอังกฤษมีข้อพิจารณาเชิงประวัติศาสตร์การเมืองที่น่าสนใจ กล่าวคือ ประเทศอังกฤษไม่สามารถรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางได้เลย พระเจ้าจอห์นแห่งอังกฤษ ต้องจำยอมอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญการปกครองประเทศที่เรียกว่า "Magnachartar" อันเป็นการให้หลักประกันในด้านสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนพลเมือง นอกจากนั้นในสมัยต่อมาก็มี Bill of Right ที่เป็นการระบุถึงสิทธิและการรับรองเสรีภาพของประชาชนออกมาเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าด้วยลักษณะพิเศษของที่มาและรูปแบบการปกครองของอังกฤษที่แม้จะเป็นรูปแบบรัฐเดี่ยว (Unitary State) เช่นเดียวกับประเทศไทยก็ไม่สามารถที่จะปกครองโดยรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางได้ จึงมีเฉพาะการปกครองส่วนกลางกับการปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น โดยไม่มีรัฐธรรมนูญปกครองประเทศเป็นลายลักษณ์อักษร แต่คงใช้จารีตประเพณีในการปกครองประเทศ และเป็นแม่แบบการปกครองระบบรัฐสภา (Parliamentary system) ของประเทศไทยอีกด้วย ซึ่งต่างกับกรณีของ สหรัฐอเมริกา (Federation) ที่ใช้รูปแบบประธานาธิบดีปกครอง (Presidential System) ที่ยึดมั่นในการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่มลรัฐต่างๆ ให้ปกครองกันเองได้ โดยอิสระมีการเลือกตั้งผู้ว่าการรัฐ (Governor) ขึ้นมาทำหน้าที่บริหารจัดการดูแลในเรื่องกิจการบริการสาธารณะต่างๆ ของท้องถิ่น (มลรัฐ) และยังมีระบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีที่เข้มแข็งอันถือเป็นรูปแบบการกระจายอำนาจที่สำคัญและควรค่าแก่การศึกษาเปรียบเทียบอย่างยิ่งกับระบบของประเทศไทยโดยรัฐบาลกลาง (State government) คงไว้เฉพาะอำนาจที่สำคัญๆ เท่านั้น เป็นต้นว่า การทหาร ความมั่นคง การต่างประเทศ แม้กระทั่งเรื่องการจัดเก็บภาษีก็ให้ถือเป็นกฎหมายที่อิสระของท้องถิ่นในแต่ละมลรัฐในการเลือกจัดเก็บจากประชาชนในกิจการต่างๆ โดยรัฐบาลกลางมีส่วนแบ่งในจำนวนที่ไม่มากเมื่อเทียบกับรูปแบบของประเทศที่มุ่งรวมอำนาจไปไว้ที่ส่วนกลาง กรณีศึกษาของญี่ปุ่น ก็มีความน่าสนใจอยู่ที่ เดิมก่อนที่ญี่ปุ่นจะแพ้สงครามโลกครั้งที่สองก็ใช้รูปแบบการปกครองที่รวมอำนาจไว้ที่จักรพรรดิเด็ดขาดในลักษณะสมมติเทพ (Divinity of Emperor หรือ Sun-God) แต่เมื่อแพ้สงครามโลกแล้วต้องยอมเปิดประเทศมากขึ้นแก่ชาติตะวันตก และมีการรับเอารูปแบบการกระจายอำนาจดังกล่าวมาใช้ มีการเลือกตั้งผู้ว่าการรัฐ (ผู้ว่าราชการจังหวัด) โดยตรงจากประชาชน แม้จะเป็นรูปแบบรัฐเดี่ยวเช่นเดียวกับประเทศไทยก็ตาม ส่วนกรณีของประเทศฝรั่งเศส ยังคงมีรูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินเช่นเดียวกับประเทศไทยเวลานี้ กล่าวคือ แม้จะมีราชการส่วนกลางก็มีการกระจายอำนาจออกไปและยังคงราชการส่วนภูมิภาคไว้อยู่ อ้างใน อาษา เมฆสวรรค์ **การกระจายอำนาจแก่ท้องถิ่น** (2) (บทความ) วารสารพัฒนาชุมชน 34, 9 (ก.ย.38) หน้า 22-28.

บริการเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแนวปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวนั้นจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยสำคัญสองประการดังนี้

- ขึ้นอยู่กับอาณาเขตที่รัฐบาลท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบ
- ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นที่จะเข้ารับงานบริหารเพื่อจัดสรรบริการสาธารณะ

ปัจจัยทั้งสองประการดังกล่าวนั้นจะเป็นสิ่งที่ใช้ประกอบการพิจารณาการกระจายอำนาจให้แก่รัฐบาลท้องถิ่น ในกรณีที่ขีดความสามารถในการบริหารงานของท้องถิ่นต่ำ รัฐบาลกลางควรกระจายอำนาจแก่ท้องถิ่นดังกล่าวน้อย และให้รับผิดชอบในอาณาเขตที่ไม่ใหญ่มากนัก แต่ในกรณีตรงกันข้าม ถ้าขีดความสามารถในการบริหารของประชาชนสูงรัฐบาลกลางก็ควรกระจายหน้าที่ให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นมากและให้รับผิดชอบในอาณาเขตที่กว้างใหญ่ขึ้น รัฐบาลท้องถิ่นในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะได้แก่ท้องถิ่นที่เป็นเมืองใหญ่ต่างๆ

จุดประสงค์ในการใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นเครื่องกำหนดการกระจายอำนาจให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นนั้น ก็เพื่อที่จะหาขนาดของท้องถิ่นที่เหมาะสมที่สุด (Optimumsize) เพื่อที่จะให้รัฐบาลแต่ละแห่งสามารถบริหารงานของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสียค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อบริการที่ผลิตได้ในอัตราที่ต่ำ

(3) รูปแบบการปกครองและเหตุผลทางการเมือง

ในการกระจายอำนาจแก่รัฐบาลท้องถิ่นในระดับต่างๆ นั้นนอกจากจะพิจารณาถึงเหตุผลสองประการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังขึ้นอยู่กับรูปแบบการปกครองหรือการก่อตั้งประเทศอีกด้วย ตัวอย่างเช่น ประเทศที่ปกครองในรูปของสมาพันธรัฐ (Federation) การกระจายอำนาจแก่รัฐบาลท้องถิ่นในระดับต่างๆ จะมีมาก ส่วนประเทศที่ปกครองในรูปรัฐบาลอันหนึ่งอันเดียวกัน (Unitary constitution) นั้นการกระจายอำนาจแก่รัฐบาลท้องถิ่นก็มักจะมีน้อยกว่าประเทศที่ปกครองในรูปสมาพันธรัฐอย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันแนวโน้มของการกระจายอำนาจแก่รัฐบาลท้องถิ่นของประเทศที่ปกครองในสองระบบดังกล่าวนั้น มักจะมีลักษณะที่ใกล้เคียงกันมากขึ้น กล่าวคือมักจะกระจายอำนาจแก่รัฐบาลท้องถิ่นโดยคำนึงถึงความสามารถและความเหมาะสมของรัฐบาลแต่ละท้องถิ่น

นอกจากนี้ ในบางกรณีการกระจายอำนาจแก่รัฐบาลท้องถิ่นนั้น อาจจะคำนึงถึงเหตุผลทางการเมืองเป็นสำคัญ เพื่อให้ท้องถิ่นบางแห่ง หรือบางภูมิภาคมีอิสระในการปกครองตนเองมากขึ้น เช่นในอดีตที่ผ่านมา ในประเทศอิตาลี รัฐบาลกลางยอมให้เกาะซิซิลี (Sicily) มีอำนาจในการปกครองตนเองมากกว่าท้องถิ่นอื่นๆ เป็นต้น

ขอบเขตการกระจายอำนาจทางการคลัง

เมื่อมีการกระจายอำนาจทางการปกครองแล้ว ก็จำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจทางการคลังควบคู่กันไปด้วย เพื่อเปิดโอกาสให้รัฐบาลท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองและตัดสินการใช้จ่ายเพื่อผลิตบริการต่างๆ สำหรับท้องถิ่นของตน ลำพังแต่การกระจายอำนาจการปกครองแต่เพียงอย่างเดียวแต่ท้องถิ่นไม่มีอำนาจทางการคลัง หรือมีอำนาจทางการคลังน้อยมากนั้น จะถือเป็นการกระจายอำนาจแก่ท้องถิ่นหาได้ไม่

แต่อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาการกระจายอำนาจทางการคลังแก่ท้องถิ่นนั้น ประเด็นสำคัญที่สุด อยู่ที่จะแบ่งอำนาจในการหารายได้หรือการจัดเก็บภาษีอากรต่างๆ ระหว่างรัฐบาลกลางกับรัฐบาลท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องจากว่า ทั้งรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นต่างก็ต้องการรายได้เพื่อไปใช้จ่าย ซึ่งจะเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ในขณะเดียวกัน ภาษีอากรหรือรายได้ที่รัฐบาลทั้งสองระดับจะได้มานั้น จะมาได้จากฐานอันเดียวกัน คือความสามารถในการเสียภาษีอากร (tax capacity) ของประชาชนในประเทศ ดังนั้น ปัญหาที่รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นจะต้องทำการตกลงกันก็คือ ใครควรจะเป็นผู้จัดเก็บภาษีอากรประเภทไหนจึงจะเป็นการเหมาะสมที่สุด ซึ่งในเรื่องนี้อาจพิจารณาได้ดังนี้[54]

ภาษีอากรที่รัฐบาลกลางควรจะเป็นผู้จัดเก็บ

โดยทั่วไปแล้ว ภาษีอากรที่รัฐบาลควรจะเป็นผู้จัดเก็บนั้น จะเป็นภาษีอากรที่สามารถทำรายได้ให้แก่รัฐบาลเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลกลางจะมีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายในด้านต่างๆ มากมาย ดังนั้นรัฐบาลกลางจึงต้องดึงอำนาจการจัดเก็บภาษีอากรต่างๆ ที่สามารถทำรายได้สูงนั้นมาไว้ที่ตน อย่างไรก็ตาม โดยหลักการแล้ว รัฐบาลกลางจะเก็บภาษีอากรต่างๆ ที่ใช้เป็นรากฐานในการควบคุมนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ 3 ประเภทดังนี้

1. ภาษีอากรที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงการรักษาฐานะของดุลการชำระเงิน
2. ภาษีอากรที่เกี่ยวกับการรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจภายในประเทศ
3. ภาษีอากรที่เกี่ยวกับการกระจายรายได้และความมั่งคั่งของสังคม

ลักษณะของภาษีอากรทั้งสามประเภทดังกล่าว พอจะพิจารณาได้โดยย่อดังนี้

---

[54] เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. เรื่องเดิม. หน้า 20-36.

(1) ภาษีอากรที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ภาษีอากรที่ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อควบคุมนโยบายเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับต่างประเทศ และรักษาฐานะของดุลการค้าและดุลการชำระเงินของประเทศนั้น ซึ่งได้แก่ ภาษีศุลกากร (customs duties) ของสินค้าที่ส่งออกและสั่งเข้าประเทศ

ถึงแม้ว่าภาษีทั้งสองชนิดนั้นจะใช้เก็บเพื่อผลทางนโยบายอันเดียวกันก็ตาม แต่ผลของภาษีแต่ละประเภทนั้นจะมีความแตกต่างกันอย่างมาก กล่าวคือ ภาษีขาเข้านั้นมีลักษณะเป็นภาษีทางอ้อม ซึ่งภาระของภาษีส่วนใหญ่จะตกแก่ผู้ซื้อสินค้า ทั้งนี้เพราะว่าภาษีที่ถูกเก็บนั้นมักจะบวกเข้ากับราคาสินค้าที่ซื้อขายกัน ส่วนภาษีขาออกนั้นมีลักษณะเป็นการเก็บภาษีรายได้ (Income tax) ในรูปหนึ่ง ซึ่งภาระของภาษีดังกล่าวส่วนใหญ่จะตกแก่ผู้ผลิตสินค้าชนิดนั้น

อย่างไรก็ตาม รายได้ที่เก็บได้จากภาษีอากรดังกล่าวนั้น ย่อมจะขึ้นอยู่กับปริมาณการค้าขายติดต่อกับต่างประเทศของประเทศนั้นเป็นสำคัญ เช่น ในกรณีที่ประเทศมีการค้าขายติดต่อกับต่างประเทศมาก รายได้ที่ได้จากภาษีดังกล่าวก็จะมากเป็นต้น

(2) ภาษีอากรที่เกี่ยวกับการรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจภายในประเทศ

ในการรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในประเทศนั้น รัฐบาลจะพยายามป้องกันภาวะเงินเฟ้อ และพยายามให้อัตราการจ้างงานของประเทศอยู่ในระดับที่สูง ภาษีอากรที่รัฐบาลมักจะใช้เป็นเครื่องมือ ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระบบที่ก้าวหน้า และภาษีเงินได้ของนิติบุคคล รายได้ของภาษีดังกล่าวมักจะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเปลี่ยนแปลงตามภาวะการณ์เศรษฐกิจของประเทศ

นอกจากนี้ก็อาจจะได้แก่ภาษีจากการค้าในรูปต่างๆ เช่น ภาษีการค้าปลีก การค้าส่ง ภาษีสรรพสามิต และภาษีมูลค่าเพิ่ม (value added tax) เป็นต้น ภาษีดังกล่าวใช้เพื่อควบคุมการใช้จ่ายของผู้บริโภคซึ่งรัฐบาลจะใช้ภาษีดังกล่าวแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศโดยวิธีการเพิ่มหรือลดอัตราภาษีที่เก็บจากสินค้าหรือบริการแต่ละชนิด อย่างไรก็ตาม ภาษีอากรดังกล่าวนั้นมีข้อเสียที่สำคัญ คือ ภาระของภาษีนั้นส่วนใหญ่จะตกแก่ผู้บริโภค และมีลักษณะเป็นภาษีถอยหลัง (Regressive tax)

(3) ภาษีอากรที่เกี่ยวกับการกระจายรายได้และความมั่งคั่งของสังคม

ภาษีอากรที่ใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้และความมั่งคั่งของสังคมนั้นที่สำคัญได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระบบที่ก้าวหน้า นอกจากนั้นก็ได้แก่การเก็บภาษีเกี่ยวกับการตายในรูปต่างๆ เช่น อากรมรดก (Estate tax) อากรการรับมรดก (Inheritance tax) และภาษีการให้โดยเสน่หา (Gift tax) ภาษีที่เก็บจากมูลค่าของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้น (Capital gains tax) และภาษี

ทรัพย์สิน (Property tax) ในรูปต่างๆ เช่น ภาษีที่ดิน ภาษีเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง และภาษีรถยนต์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงภาษีอากรต่างๆ ที่จัดเก็บในแต่ละประเทศแล้วจะสังเกตได้ว่าภาษีเกือบทั้งหมดจะเข้าลักษณะของภาษีอากรทั้งสามประเภทดังกล่าวที่รัฐบาลกลางควรจะเป็นผู้ควบคุมหรือมีอำนาจในการจัดเก็บ ดังนั้น ปัญหาสำคัญที่สุดที่จำต้องพิจารณากันก็คือ จะมีภาษีอากรใดบ้างที่รัฐบาลท้องถิ่นควรเป็นผู้จัดเก็บ เมื่ออำนาจในการจัดเก็บภาษีอากรส่วนใหญ่จะตกแก่รัฐบาลกลางและภาษีที่จะเก็บได้ภายในประเทศนั้น ก็จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการเสียภาษี (Tax capacity) ของประชาชนของประเทศเป็นสำคัญ ดังนั้น ทั้งรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นต่างก็จำต้องพึ่งรายได้จากฐานของภาษีอันเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตาม รายได้ของภาษีอากรที่พึ่งจะเก็บได้จากภาษีอากรแต่ละชนิดนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการเสียภาษีของประชาชนแล้ว ยังขึ้นอยู่กับความพยายามในการจัดเก็บ (Tax efforts) ของรัฐบาลในแต่ละระดับอีกด้วย จากข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติดังกล่าวทำให้เราพอจะเห็นทางที่จะแบ่งแยกอำนาจในการจัดเก็บภาษีอากรระหว่างรัฐบาลกลางกับรัฐบาลท้องถิ่นได้มากขึ้น โดยทั่วไปแล้วภาษีอากรที่รัฐบาลกลางจะมอบให้รัฐบาลท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจในการจัดเก็บนั้น อาจจะพิจารณาได้ดังนี้

1. ภาษีอากรที่มอบอำนาจให้รัฐบาลท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บ
2. ให้รัฐบาลท้องถิ่นเก็บภาษีอากรบางอย่างร่วมกับรัฐบาลกลาง
3. รัฐบาลกลางแบ่งรายได้ให้แก่รัฐบาลท้องถิ่น

ภาษีอากรทั้งสามประเภทดังกล่าวนั้น พอจะพิจารณาได้ดังนี้

(1) ภาษีอากรที่มอบให้รัฐบาลท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บ

เนื่องจากรัฐบาลท้องถิ่นในแต่ละระดับต่างๆ ก็มีความต้องการจะใช้เงิน ดังนั้น รัฐบาลกลางจึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณามอบอำนาจการจัดเก็บภาษีอากรบางอย่างให้แก่รัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งมักจะพิจารณาหลักสำคัญสองประการดังนี้

(ก) ภาษีที่เก็บตามหลักผลประโยชน์ที่ได้รับ

โดยทั่วไปแล้วภาษีที่รัฐบาลกลางมอบให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บนั้น มักจะคำนึงถึงการเก็บภาษีตามหลักของผลประโยชน์ที่ได้รับ (Benefits Received Principle) กล่าวคือ ประชาชนผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการใช้บริการสาธารณะ ควรจะต้องเป็นผู้เสียภาษีอากร เพื่อนำมาใช้ในการผลิตบริการนั้น ซึ่งจะมีผลเท่ากับว่า ประชาชนเป็นผู้จ่ายเงินเพื่อซื้อบริการสาธารณะโดยปริยาย นั่นเอง ในทางทฤษฎีแล้ว ถือว่าแนวการจัดสรรบริการสาธารณะดังกล่าวข้างต้นนั้นใกล้เคียงกับการจัดใช้โดยการใช้กลไกราคาหรือกลไกตลาดได้มากที่สุด และทำให้การจัดการจัด

สรรบริการสาธารณะนั้นเป็นไปโดยมีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด ซึ่งการคิดค่าบริการตามทฤษฎีนั้นมักจะใช้หลักการของ "Marginal cost pricing" เป็นหลักในการคิดค่าบริการ

ดังนั้น รัฐบาลกลางจึงมักจะใช้หลักการ "ผลประโยชน์ที่ได้รับ" เป็นบรรทัดฐานมอบให้ท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บภาษีอากรบางชนิด ในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดสรรบริการของท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลจะปล่อยให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบ ตัดสินเอง กล่าวคือ ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นจะต้องพิจารณาว่า ท้องถิ่นของตนต้องการบริการใดบ้าง? และประชาชนในท้องถิ่นจะแบกภาระค่าใช้จ่ายในการผลิตบริการดังกล่าวอย่างไร? ตราบใดที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นโดยเฉพาะแล้ว รัฐบาลกลางมักจะไม่เข้าไปแทรกแซง จะปล่อยท้องถิ่นแต่ละแห่งพิจารณาจัดเก็บภาษีอากรที่เกี่ยวกับท้องถิ่นได้ ดังนั้น ภาษีอากรต่างๆ ที่จัดเก็บอยู่ในแต่ละท้องถิ่นจึงไม่จำเป็นจะต้องเหมือนกัน ทั้งนี้เพราะว่าสภาพการและความอุดมสมบูรณ์ของแต่ละท้องถิ่นไม่เหมือนกัน

(ข) พิจารณาถึงความสามารถหรือความพยายามในการจัดเก็บ (Tax efforts)

รายได้ของภาษีอากรบางประเภทนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับฐานและอัตราของภาษีแล้ว ยังขึ้นอยู่กับความสามารถหรือความพยายามในการจัดเก็บภาษีอากรดังกล่าวด้วย ในเรื่องนี้รัฐบาลท้องถิ่นอาจจะมีข้อได้เปรียบเหนือรัฐบาลกลางในการจัดเก็บภาษีอากรบางประเภท เนื่องจากรัฐบาลท้องถิ่นอยู่ใกล้ชิดกับผู้เสียภาษี และผู้เสียภาษีมีความสมัครใจที่จะเสียภาษีให้แก่ท้องถิ่นมากกว่าให้รัฐบาลกลาง ตัวอย่างของภาษีที่เข้าลักษณะดังกล่าวมักจะได้แก่การจัดเก็บภาษีจากทรัพย์สิน (Property tax) โดยทั่วไปจะพิจารณาได้ดังนี้

ประการแรก รัฐบาลท้องถิ่นเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์สินที่จะจัดเก็บ เช่น ภาษีที่ดิน ภาษีเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น ดังนั้น รัฐบาลท้องถิ่นย่อมจะรู้ดีว่าทรัพย์สินนั้นอยู่ที่ไหน และได้เสียภาษีครบถ้วนหรือไม่ ซึ่งย่อมจะทำให้รัฐบาลท้องถิ่นสามารถเก็บภาษีจากทรัพย์สินดังกล่าวได้มากกว่ารัฐบาลกลาง อย่างไรก็ตาม รายได้ของการจัดเก็บภาษีในกรณีนี้ จะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดเก็บของรัฐบาลท้องถิ่นด้วย ถ้าสมมติว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลท้องถิ่นมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บต่ำ ก็จะทำให้เก็บภาษีได้น้อย ซึ่งในกรณีนี้อาจจะแก้ไขโดยให้รัฐบาลกลางเป็นผู้จัดเก็บแล้วจัดสรรรายได้ของภาษีอากรดังกล่าวแก่รัฐบาลท้องถิ่น

ประการที่สอง การที่รายได้จากภาษีนั้นถูกนำไปใช้เพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่น ย่อมจะให้ผู้เสียภาษีมีความโน้มเอียงที่จะยอมเสียภาษีโดยสมัครใจแก่ท้องถิ่นมากขึ้น และในขณะเดียวกันประชาชนในท้องถิ่นก็จะให้ความสนใจเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงการเสียภาษีดังกล่าวมากขึ้น ดังนั้น ก็อาจจะทำให้รัฐบาลท้องถิ่นสามารถเก็บภาษีจากทรัพย์สินดังกล่าวได้มากกว่ารัฐบาลกลาง

หลักการกระจายอำนาจในการจัดเก็บภาษีอากรแก่รัฐบาลท้องถิ่นนั้นส่วนใหญ่จะเน้นถึงผลประโยชน์ที่ผู้เสียภาษีได้รับ ความสามารถในการจัดเก็บภาษี และความเหมาะสมในการจัดสรรบริการสาธารณะบางอย่าง ภาษีอากรที่รัฐบาลแต่ละท้องถิ่นและแต่ละระดับจะจัดเก็บนั้นจะมีความแตกต่างตามปัจจัยที่ได้กล่าวมานั้น ซึ่งจะพิจารณาจากคุณลักษณะของบริการสาธารณะบางอย่างที่รัฐบาลท้องถิ่นจะเป็นผู้จัดสรรได้ดังนี้

1) การป้องกันอัคคีภัย

ได้แก่ ผู้ที่เป็นเจ้าของทรัพย์สิน ดังนั้นภาษีท้องถิ่นที่จัดเก็บ จึงมักจะประเมินจัดเก็บตามมูลค่าของทรัพย์สินของสิ่งปลูกสร้าง ในแต่ละเขตของท้องที่นั้นๆ

2) การอำนวยความสะดวกในการขนส่ง

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสร้างและบำรุงรักษาถนนหนทาง หรือเส้นทางคมนาคมอย่างอื่นนั้น ควรจะตกแก่ผู้ที่ใช้ถนนหรือบริการเหล่านั้น ดังนั้น ภาษีหรือค่าธรรมเนียมต่างๆ ซึ่งมักจะเก็บจากรถยนต์ หรือผู้ที่ใช้บริการเหล่านั้น

3) บริการจัดหาน้ำสะอาดและสิ่งสาธารณูปโภคอื่นๆ

การจัดหาน้ำสะอาดให้ประชาชนท้องถิ่นได้ใช้นั้น รัฐบาลจะเก็บค่าบริการจากผู้ใช้น้ำ ตามปริมาณการใช้น้ำ และอาจจะพิจารณาถึงความเหมาะสมในด้านอื่นๆ เช่น ประเภทของกิจการใช้น้ำ และฐานะของผู้ใช้น้ำ เป็นต้น

นอกจากนี้บริการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคอื่นๆ เช่น ไฟฟ้าหรือการจัดเก็บขยะมูลฝอย เป็นต้น ก็อาจจะจัดเก็บค่าบริการตามหลักการที่ได้กล่าวข้างต้น

4) บริการสาธารณะอื่นๆ

นอกจากบริการที่ได้กล่าวข้างต้นแล้ว ก็ยังมีบริการท้องถิ่นอื่นๆ เช่น การจัดสวนสาธารณะ การรักษาความสงบของท้องถิ่น บริการสาธารณะสุขและการศึกษาในระดับของท้องถิ่นนั้น อาจจะไม่สามารถใช้หลักการจัดเก็บภาษีตามผลประโยชน์ที่ได้รับมาใช้ได้ เนื่องจากเราไม่สามารถวัดผลประโยชน์ที่แต่ละคนได้รับโดยชัดแจ้ง และผลประโยชน์ที่ตกแก่สังคมหรือผู้อื่นก็มีมาก อย่างไรก็ตาม การจัดเก็บภาษีเพื่อนำมาใช้จ่ายในการผลิตบริการเหล่านั้นก็อาจจะคำนึงถึงฐานะหรือความสามารถของผู้เสียภาษี (Ability to pay principle) เป็นสำคัญ และในกรณีของการผลิตบริการเหล่านี้รัฐบาลจำเป็นที่จะต้องเข้ามาให้ความช่วยเหลือแก่รัฐบาลท้องถิ่นด้วย

(2) ให้รัฐบาลท้องถิ่นเก็บภาษีอากรบางอย่างร่วมกับรัฐบาลกลาง

ความจำเป็นในเรื่องของรายได้ที่จะต้องใช้จ่ายเพื่อทำนุบำรุงท้องถิ่นนั้น รัฐบาลกลางอาจจะยอมให้รัฐบาลท้องถิ่นเข้ามาร่วมกับรัฐบาลในการจัดเก็บภาษีอากรบางอย่างซึ่งเรียกว่า "Surcharged Tax" หรือ "Supplement Tax" ที่จัดเก็บจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ลักษณะของภาษี

ชนิดนี้รัฐบาลท้องถิ่นจะใช้ภาษีอากรบางอย่างที่รัฐบาลจัดเก็บอยู่แล้วเป็นฐานในการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่น เช่น ภาษีรายได้ท้องถิ่น (State income tax) หรือภาษีการค้าที่เทศบาลจัดเก็บเพิ่ม เป็นต้น ภาษีที่รัฐบาลท้องถิ่นจัดเก็บเพิ่มนั้นอาจจะแบ่งออกได้เป็นสองชนิดคือ

- ภาษีที่ท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บเอง (Pure tax supplement)

ภาษีชนิดนี้ หมายถึง รัฐบาลท้องถิ่นจะทำการจัดเก็บภาษีที่เพิ่มขึ้นเอง โดยมีหน่วยงานการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งรัฐบาลท้องถิ่นอาจจะเลือกใช้อัตราภาษีที่ตนจะเก็บเพิ่มนั้นได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น

- ภาษีที่ท้องถิ่นให้รัฐบาลกลางเป็นผู้จัดเก็บให้ (The tax piggybacking)

ภาษีชนิดนี้ รัฐบาลกลางจะมอบอำนาจให้รัฐบาลท้องถิ่นแต่ละระดับมีสิทธิจัดเก็บภาษีอากรบางชนิดเพิ่มขึ้นตามอัตราที่รัฐบาลกลางกำหนดให้ แต่หน่วยงานของรัฐบาลกลางจะเป็นผู้จัดเก็บเอง เช่น การจัดเก็บภาษีการค้าในเทศบาล ภาษีแบบนี้มีลักษณะเป็นการแบ่งรายได้จากรัฐบาลกลางหรือเรียกว่า "Revenue sharing" การจัดเก็บภาษีแบบนี้ มีข้อดีที่น่าสังเกตสองประการด้วยกันคือ

ประการแรก ทำให้ท้องถิ่นประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีเพราะว่า รัฐบาลกลางจะเป็นผู้จัดเก็บให้เอง ซึ่งโดยปกติแล้วหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐบาลกลางมักจะมีความสามารถสูงกว่าหน่วยงานของรัฐบาลท้องถิ่น

ประการที่สอง รัฐบาลกลางอาจจะให้อำนาจแก่รัฐบาลท้องถิ่นในแต่ละระดับและแต่ละท้องถิ่น จัดเก็บภาษีเพิ่มได้ในอัตราที่แตกต่างกัน เป็นเครื่องกระจายความเสมอภาคทางการคลังให้แก่ท้องถิ่นแต่ละแห่ง หรือเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของรัฐบาลกลาง

(3) รัฐบาลกลางแบ่งรายได้ให้แก่รัฐบาลท้องถิ่น

การแบ่งส่วนรายได้ของภาษีอากรบางชนิดที่รัฐบาลกลางจัดเก็บได้แต่ละท้องถิ่นให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นนั้นๆ เรียกว่า "Tax sharing" ในบางกรณีรัฐบาลกลางอาจจะแบ่งรายได้ที่เก็บได้ในท้องถิ่นนั้นแก่รัฐบาลท้องถิ่นตามอัตราส่วนที่กำหนด ซึ่งเรียกว่า "Revenue sharing" การแบ่งส่วนรายได้ทั้งสองรูปดังกล่าวมีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก จะแตกต่างกันก็เฉพาะแต่รายได้ที่รัฐบาลกลางจะแบ่งให้ จะครอบคลุมกว้างขวางมากน้อยแค่ไหน รูปแบบของการแบ่งสรรรายได้นั้นยังแบ่งออกได้เป็นอีกสองชนิดด้วยกันคือ

(ก) การแบ่งส่วนรายได้โดยมีเงื่อนไข (Condition revenue sharing)

การแบ่งส่วนรายได้โดยมีเงื่อนไขนั้น หมายถึง การพิจารณาแบ่งรายได้ภาษีอากรที่รัฐบาลกลางจัดเก็บได้ในแต่ละท้องถิ่น ให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นนั้น รัฐบาลกลางจะพิจารณาให้ตาม

ความเหมาะสม โดยใช้ปัจจัยหรือหลักการบางอย่างเป็นบรรทัดฐานในการแบ่งรายได้ ซึ่งบรรทัดฐานที่ใช้เป็นตัวกำหนดอัตราการแบ่งรายได้โดยทั่วไปแล้วมักจะพิจารณาถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

(1) พิจารณาถึงรายได้ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น การให้ความช่วยเหลือหรือการแบ่งส่วนรายได้จากรัฐบาลกลางนั้น อาจจะพิจารณาถึงฐานะและรายได้ของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นเป็นสำคัญ ในกรณีที่รัฐบาลกลางต้องการกระจายความเสมอภาคระหว่างท้องถิ่น หรือระหว่างภูมิภาค รัฐบาลอาจจะแบ่งส่วนรายได้ให้แก่ท้องถิ่นที่ประชากรมีรายได้ต่อหัว (per capital income) ต่ำในอัตราที่สูง ส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้ต่อหัวสูง รัฐบาลอาจจะแบ่งส่วนรายได้ในอัตราที่ต่ำ หรืออาจจะไม่ให้เลยก็ได้

(2) พิจารณาถึงความเจริญของแต่ละภูมิภาค ในกรณีที่รัฐบาลต้องการจะกระจายความเจริญให้แก่ภูมิภาคต่างๆ อย่างทั่วถึง หรือต้องการเน้นการพัฒนาการในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่งโดยเฉพาะนั้น รัฐบาลอาจจะกำหนดอัตราการแบ่งส่วนรายได้ที่จะให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นในแต่ละภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม

(3) พิจารณาถึงจำนวนประชากรในแต่ละท้องถิ่น ในการให้ความช่วยเหลือหรือแบ่งส่วนรายได้ให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นแต่ละแห่งนั้น รัฐบาลจะใช้ประชากรที่อยู่ในแต่ละท้องถิ่นเป็นหลักในการกำหนดอัตราส่วนแบ่งของรายได้

(4) พิจารณาถึงเหตุผลทางการเมือง นอกจากพิจารณาถึงปัจจัยทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในบางครั้งการกำหนดส่วนแบ่งรายได้ให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นแต่ละแห่งนั้นอาจจะคำนึงถึงเหตุผลทางการเมืองเป็นหลักในการพิจารณาก็ได้

การกำหนดเงื่อนไขในการแบ่งส่วนรายได้จากรัฐบาลกลางดังกล่าวข้างต้นนั้น โดยปกติแล้วมักจะใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายความเสมอภาคทางการคลังแก่รัฐบาลท้องถิ่นต่างๆ เป็นวิธีการลดความแตกต่างในความสามารถทางการคลัง (Horizontal fiscal imbalance) ในระหว่างท้องถิ่น

(ข) การแบ่งส่วนรายได้โดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Revenue Sharing)

การแบ่งส่วนรายได้โดยไม่มีเงื่อนไขนี้ หมายถึง การที่รัฐบาลกลางพิจารณาแบ่งรายได้ที่จัดเก็บได้ในแต่ละท้องถิ่น ให้แก่รัฐบาลในท้องถิ่นนั้นๆ โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ มากนัก เช่น รัฐบาลกลางอาจจะกำหนดแบ่งรายได้ที่จัดเก็บได้ในแต่ละท้องถิ่นให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นนั้นร้อยละ 10 ของภาษีอากรที่จัดเก็บได้เป็นต้น การแบ่งส่วนรายได้ในรูปนี้ มุ่งเพื่อให้รัฐบาลท้องถิ่นแต่ละแห่งมีรายได้เพื่อใช้จ่ายในกิจการของท้องถิ่นมากขึ้น เป็นวิธีการที่ใช้เพื่อลดความแตกต่างในฐานะทางการคลังระหว่างรัฐบาลกลางกับรัฐบาลท้องถิ่นในแต่ละระดับ หรือที่เรียกว่า “Vertical fiscal imbalance”

อย่างไรก็ตาม การแบ่งส่วนรายได้โดยไม่มีเงื่อนไขนี้ อาจจะทำให้เกิดความแตกต่างในทางการคลังระหว่างท้องถิ่นมีมากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าท้องถิ่นที่มีรายได้สูงนั้น ก็จะได้รับส่วนแบ่งรายได้มากกว่าท้องถิ่นที่มีรายได้น้อย นอกเสียจากว่ารัฐบาลกลางจะกำหนดอัตราส่วนแบ่งรายได้ให้แก่แต่ละท้องถิ่นในอัตราส่วนที่แตกต่างกัน

รายได้อื่นของรัฐบาลท้องถิ่น[55]

นอกจากรัฐบาลท้องถิ่นจะมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรในรูปต่างๆ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว รัฐบาลท้องถิ่นยังอาจจะได้รับรายได้จากแหล่งอื่นๆ อีก เช่น

(ก) รายได้จากการประกอบกิจการของรัฐบาลท้องถิ่น

รัฐบาลท้องถิ่นบางแห่งอาจจะหารายได้เพื่อมาใช้จ่ายในท้องถิ่น โดยการเข้าไปประกอบธุรกิจบางประเภท เช่นเดียวกันกับการที่รัฐบาลประกอบกิจการในรูปของรัฐวิสาหกิจ เช่น เป็นผู้ผูกขาดการขายสินค้าหรือบริการบางอย่าง หรือผูกขาดการประกอบกิจการเกี่ยวกับการพนัน เป็นต้น

(ข) การได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง (Grant – in - aid)

โดยปกติแล้ว รัฐบาลท้องถิ่นมักจะได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลกลางท้องถิ่นในรูปต่างๆ ทั้งในรูปโดยทั่วไป (General grants) หรือในรูปที่มีเงื่อนไข (Selective grants) หรือบางกรณีที่รัฐบาลอาจจะกำหนดให้รัฐบาลท้องถิ่นต้องออกเงินร่วมสมทบกับเงินช่วยเหลือที่ได้รับจากรัฐบาลกลาง (Matching grants) หรืออาจจะให้เงินช่วยเหลือแบบให้เปล่า (Nonmatching grants)

การให้เงินอุดหนุนหรือเงินช่วยเหลือในรูปต่างๆ นั้น รัฐบาลกลางสามารถที่จะเลือกใช้การช่วยเหลือแต่ละรูปแบบให้เหมาะสมกับความต้องการของรัฐบาลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายเกี่ยวกับการปกครองประเทศได้ หรือเพื่อแก้ไขความไม่เสมอภาคระหว่างท้องถิ่น หรือเพื่อช่วยให้ท้องถิ่นสามารถเลี้ยงตนเองได้

ดังนั้นสิ่งที่ต้องพิจารณาก็คือ เป้าหมายของการกระจายอำนาจทางการคลังเป็นสำคัญ โดยจะต้องมีเนื้อหาหลักๆ 4 ประการดังนี้ [56]

---

[55] รายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในมาตรา 73 พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ระบุว่า (1) ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ (2) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ (3) รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ. (4) รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ. (5) รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ. (6) พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ (7) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี (8) เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้ (9) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้ (10) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ.

[56] จรัส สุวรรณมาลา. **เรื่องเดิม.** หน้า 53-80.

1. ระบบการคลังที่สนับสนุนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด และหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิผล ปรับโครงสร้างระบบงบประมาณที่มีลักษณะ "แยกส่วนต่างคนต่างทำ" (Fragmented Budgeting) ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้เป็นระบบงบประมาณแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ปฏิบัติการ (Area–Integrated–Program Budgeting) โดยมีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดและท้องถิ่นเป็นเครื่องชี้นำ

2. ระบบการคลังที่ช่วยสร้างดุลยภาพระหว่าง "ผลประโยชน์ภาระของการพัฒนา" ในระดับจังหวัดและท้องถิ่น

3. จังหวัดและหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีความคล่องตัวและมีเสถียรภาพทางการคลัง

4. ระบบการควบคุมทางการคลังที่เน้นการประเมินผลงาน (Performance audit) เป็นหลักและใช้มาตรการด้านการบริหารเสริม ยกเลิก/ผ่อนปรนการควบคุมแบบดั้งเดิมที่ใช้วิธีการอนุมัติ อนุญาต ฯลฯ และการควบคุมปัจจัยการผลิต (Input control) แบบต่างๆ ผ่านงบประมาณแผ่นดิน

นอกจากนี้หากพิจารณาถึงระบบภาษีร่วมการจัดสรร การแบ่งสรรรายได้ระหว่างรัฐบาลระดับชาติและระดับล่าง (จังหวัดและหน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับชุมชน) นั้น นอกจากจะใช้ระบบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายแล้ว รัฐบาลยังสามารถใช้ระบบภาษีร่วม (Revenue-Sharing taxes) ได้อีกด้วย คำว่า "ภาษีร่วม" ในที่นี้หมายถึง ภาษีที่เป็นฐานรายได้ร่วมกันระหว่างรัฐบาลระดับต่างๆ นั่นเอง ภาษีที่นิยมใช้เป็นฐานภาษีร่วมระหว่างรัฐบาลระดับต่างๆ คือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีการค้า หรือภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีทรัพย์สิน (เฉพาะที่เก็บจากสังหาริมทรัพย์บางประเภท) ภาษี Capital gain tax ภาษีสรรพสามิต และภาษีที่เก็บจากการผลิตและการบริโภคอีกหลายประเภท ฯลฯ เป็นต้น

การจัดสรรหรือแบ่งปันรายได้ระหว่างรัฐบาลระดับต่างๆ ที่นิยมปฏิบัติกันในปัจจุบัน คือ การกำหนดอัตราส่วนแบ่งเป็นร้อยละของรายได้ที่จัดเก็บได้จริง เช่น ประเทศสาธารณรัฐเยอรมันกำหนดให้แบ่งเงินได้บุคคลธรรมดาที่เก็บได้ในท้องถิ่นหนึ่งๆ ให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นร้อยละ 15 และแบ่งให้รัฐบาลมลรัฐและรัฐบาลสาธารณรัฐ (ระดับชาติ) ร้อยละ 42.5 เท่าๆ กัน เป็นต้น อัตราส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าวนี้มักกำหนดขึ้นเป็นกฎหมาย การจัดสรรรายได้จากภาษีร่วมให้แก่รัฐบาลระดับต่างๆ มักกระทำเป็นช่วงๆ ละ 3-4 ปีงบประมาณ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและความสะดวกต่อการจัดทำงบประมาณประจำปีของท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ยอดเงินจัดสรรที่แน่นอนจะได้รับการยืนยันจากรัฐบาลผู้มีหน้าที่จัดเก็บเป็นปีๆ ไป

การจัดแบ่งรายได้จากภาษีร่วมนี้จะทำให้ท้องถิ่นที่เก็บภาษีชนิดนั้นๆ ได้มาก (มีฐานภาษีมาก) ได้รับส่วนแบ่งในสัดส่วนที่สูงกว่าท้องถิ่นที่จัดเก็บภาษีชนิดนั้นได้น้อยกว่า ทั้งนี้เพราะการจัดสรรรายได้ในระบบนี้มิได้มีวัตถุประสงค์ที่จัดสรรเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมระหว่างท้องถิ่นแต่อย่างใด

รัฐบาลควรพัฒนาระบบภาษีร่วมขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายความเจริญสู่จังหวัดและท้องถิ่น ระบบภาษีร่วมจะช่วยสร้างดุลยภาพระหว่าง "ผลประโยชน์ ภาระของการพัฒนา" ในระดับจังหวัดและท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะรัฐบาลในระดับต่างๆ ทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น ล้วนมีรายจ่ายในการจัดทำกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งก่อให้เกิดมีฐานภาษีชนิดนั้นๆ ขึ้น (เช่น รัฐบาลระดับชาติ และท้องถิ่น ร่วมกันส่งเสริมการลงทุนในท้องถิ่น อันก่อให้เกิดรายได้ การจ้างงาน การซื้อขาย และการบริโภคขึ้นในท้องถิ่น เป็นต้น) ดังนั้นจึงควรมีส่วนในการจัดเก็บภาษีจากฐานรายได้ ทรัพย์สิน หรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจเหล่านั้นร่วมกัน สำหรับวิธีการจัดเก็บนั้น มักจะมอบให้รัฐบาลระดับใดระดับหนึ่งที่สามารถจัดเก็บภาษีชนิดนั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ

ระบบภาษีร่วมมีจุดเด่นอย่างน้อย 3 ประการคือ ประการแรก เป็นระบบเงินอุดหนุนที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศค่อนข้างสูง กล่าวคือ ในช่วงที่เศรษฐกิจดี รัฐบาลเก็บภาษีได้มาก เงินอุดหนุนประเภท Revenue sharing ก็สูงตามไปด้วย จึงทำให้รายได้ของท้องถิ่นสามารถปรับตัวสูงตามไปในสัดส่วนที่เหมาะสมกับรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นตามระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในประการที่สอง ระบบภาษีร่วมนี้จะทำให้รัฐบาลทุกระดับต้องรับผิดชอบในทางการคลังร่วมกัน กล่าวคือ เมื่อภาครัฐบาลต้องเผชิญปัญหาเศรษฐกิจ เช่น เศรษฐกิจตกต่ำ รายได้ลดลง รัฐบาลทุกระดับจะได้รับผลกระทบในสัดส่วนเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจัดการปัญหาด้านการคลังร่วมกัน ในประการที่สาม ระบบภาษีร่วมนี้ จะเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นได้ใช้ดุลพินิจ (Discretion) ในการใช้จ่ายเงินอย่างกว้างขวางเช่นเดียวกับการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป อันเป็นวัตถุประสงค์หลักของการกระจายอำนาจทางการคลัง

อย่างไรก็ตาม ระบบเงินอุดหนุนแบบ Revenue sharing นี้มีจุดอ่อนตรงที่ไม่อาจใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเท่าเทียม หรือความเสมอภาคในการจัดบริการฯ ระหว่างท้องถิ่นต่างๆ ได้ ดังนี้ เพราะหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนประเภทนี้ มักใช้ฐานรายได้จากภาษีที่จัดเก็บในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นหลัก ทำให้ท้องถิ่นที่มีศักยภาพทางการคลังสูงอยู่แล้ว ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนประเภทนี้มากกว่าท้องถิ่นที่ด้อยพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ด้วยเหตุที่ระบบเงินอุดหนุนแบบต่างๆ รวมทั้งระบบภาษีร่วมมีข้อดีและข้อด้อยแตกต่างกัน ดังนั้น รัฐบาลจึงควรใช้ระบบเงินอุดหนุนหลายประเภทร่วมกัน โดยหลักการแล้ว รัฐบาลควร

พัฒนาการคลังจังหวัดและหน่วยการปกครองท้องถิ่น ให้มีรายได้จากภาษีร่วมในสัดส่วนที่สูงพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนของหน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับล่างนั้นควรจะให้มีรายได้จากภาษีร่วมและรายได้อื่นๆ ที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ ในท้องถิ่นร่วมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของรายจ่ายประจำสำหรับจัดบริการสาธารณะพื้นฐานของท้องถิ่น สำหรับเงินอุดหนุนที่ผ่านระบบงบประมาณประจำปีนั้น ควรมีสัดส่วนน้อยกว่าเงินอุดหนุนประเภท Revenue sharing (เพื่อป้องกันมิให้ท้องถิ่นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนประเภทนี้จากรัฐบาลมากเกินไป) และควรใช้เงินอุดหนุนประเภทนี้เป็นเครื่องมือสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการจัดบริการสาธารณะพื้นฐานระหว่างชุมชนในภูมิภาคต่างๆ หรืออาจใช้เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ท้องถิ่นดำเนินกิจกรรมใดๆ ตามนโยบายของรัฐบาลเท่านั้น ไม่ใช่เพื่อให้เป็นรายได้หลักในการดำเนินกิจกรรมขั้นพื้นฐานของท้องถิ่น

ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับการกระจายอำนาจทางการคลังเพื่อให้อิสระกับท้องถิ่นอย่างแท้จริงในการจัดทำงบประมาณของตนเองได้ ในการนี้รัฐบาลจะต้องยกเลิกมาตรการต่างๆ ที่ใช้ควบคุมการบริหารการคลังและงบประมาณของท้องถิ่นที่เป็นอุปสรรค เป็นต้นว่า เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างองค์การ การบริหารงานบุคคล[57] การบริหารพัสดุ การเก็บรักษาและการเบิกจ่ายเงิน การจัดทำงบประมาณ[58] เพื่อให้ท้องถิ่นมีอิสระในการพัฒนาระบบงานงบประมาณ การบริหารงาน

---

[57] ซึ่งผลจากการมีรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 (ฉบับปัจจุบัน) ขึ้นใช้บังคับส่งผลให้มี พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยมีคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ) มีประธานกรรมการ 1 คน เป็นบุคคลที่ได้รับเลือกและนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานกลางและกำกับดูแลการบริหารงานบุคคลของพนักงานส่วนท้องถิ่นทุกประเภท โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการลักษณะไตรภาคี คือกรรมการโดยตำแหน่ง 6 คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน และกรรมการผู้แทนในคณะกรรมการกลางพนักงาน ส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทรวม 5 คน ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการฯ อยู่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สำหรับ อ.บ.จ. ให้มีคณะกรรมการกลางข้าราชการ อ.บ.จ. โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการมีลักษณะไตรภาคีและรองอธิบดีกรมการปกครองเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานหลักเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารบุคคลของ อ.บ.จ. และ อ.บ.จ. แต่ละแห่งมีคณะกรรมการข้าราชการ อ.บ.จ. โดยผู้ว่าฯ เป็นประธานกรรมการมีลักษณะไตรภาคีและปลัด อ.บ.จ. เป็นเลขานุการ ทำหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์และดำเนินการด้านบริหารงานบุคคลใน อ.บ.จ.นั้นๆ กำหนดอัตราตำแหน่ง อัตราเงินเดือน วิธีจ่าย เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่น วางหลักเกณฑ์การบรรจุแต่งตั้ง โอนย้ายและการดำเนินการทางวินัย ตลอดจนพัฒนาบุคคล

[58] แต่หากพิจารณา พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ใน มาตรา55 "เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้พิจารณาและไม่เห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติมไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเป็นอันตกไป และให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหนังสือแจ้งความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดไปยังประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมคืนไปยัง สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาใหม่ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมคืนมา ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังยืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่ ให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเป็นอันตกไป" จะเห็นได้ว่าการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. ยังไม่เป็นอิสระอย่างแท้จริง ภายใต้การเสนอของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อสภา อ.บ.จ. แต่ยังมีการกำกับโดยผู้ว่าราชการจังหวัด (ส่วนภูมิภาคอยู่) ยิ่งในกรณีมติที่มิใช่ข้อบัญญัติ (ม. 78) ยิ่งจะเห็นได้ชัดถึงการเข้ามามีบทบาทของราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง

บุคคล การปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารงานของตนเองได้อย่างกว้างขวาง และสนองตอบกับความต้องการของท้องถิ่น โดยทั้งผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการเจ้าหน้าที่ ที่ทำงานในองค์กรเหล่านั้นจะต้องลดความเป็นราชการให้น้อยลง มีการส่งเสริมให้ภาคเอกชน องค์กรภายนอกเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมมากขึ้น นำการใช้กลไกตลาดมามีส่วนส่งเสริมการจัดการบริการสาธารณะ ทั้งนี้อาจเป็นการเพิ่มรายได้ให้ท้องถิ่นในรูป ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ (Impact frees and user charges) ได้อีกทางหนึ่งด้วย มีการส่งเสริมให้มีบุคลากรประเภทอาสาสมัครจากชุมชนเข้าร่วมในการให้บริการของท้องถิ่นมากขึ้น โดยมีพื้นฐานที่การยึดหลักความรับผิดชอบ และเปิดเผยต่อชุมชน อันจะส่งผลดีต่อการดำเนินงานของท้องถิ่นในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการจัดทำบริการสาธารณะ[59]

นอกจากนั้นก็ต้องสร้างระบบการควบคุมและการประเมินที่ดี เพื่อให้มีการพัฒนาระบบการให้บริการสาธารณะที่ดีขึ้น ควบคู่ไปกับการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีและการจัดหารายได้ของ

---

[59] โดยท้องถิ่นอาจเลือกรูปแบบในการจัดทำบริการสาธารณะได้ไม่ว่าจะเป็น (1) ท้องถิ่นจัดบริการในระบบและเก็บค่าบริการ (2) หน่วยการปกครองท้องถิ่น contracting out ให้หน่วยงานในภาคเอกชนดำเนินการ เช่น กรณีของต่างประเทศอย่างออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกาดำเนินการเช่นกรณีของออสเตรเลียมีดังนี้ 1. งานบำรุงรักษาและรักษาความสะอาดสวนสาธารณะ 2. งานบำรุงรักษาและรักษาความสะอาดห้องสมุดประชาชน 3. งานบำรุงรักษาและรักษาความสะอาดพิพิธภัณฑ์ /ชายหาด และสถานที่ท่องเที่ยว 4. งานบำรุงรักษาระบบระบายน้ำ 5. งานรักษาความสะอาดอาคาร สำนักงานและสถานที่ราชการของหน่วยการปกครองท้องถิ่น 6.งานตรวจสอบสภาพความปลอดภัยของอาคารในชุมชน 7.บริการที่จอดรถ 8.บริการฌาปณสถาน 9. บำรุงรักษาถนน ทางเท้า สะพาน 10. บริการเก็บขยะจากที่อยู่อาศัย 11. บริการเก็บขยะทั่วไป 12. โครงการ Recycle 13. งานบำบัดน้ำเสีย 14. บริการ Nursing Home 15. บริการอาหารและพาหนะสำหรับผู้สูงอายุ 16. บริการสำหรับผู้สูงอายุทั่วไป 17. โรงเรียนอนุบาล 18. สถานที่รับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน 19. ศูนย์การแพทย์และสถานีอนามัยชุมชน 20. งานป้องกันและดับเพลิงและกรณีของสหรัฐอเมริกามีดังนี้ 1. บริการลากรถและที่เก็บรถชั่วคราว 2. บริการให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย 3. แสงสว่างบนถนน 4. กำจัดขยะที่มีพิษหรืออันตราย 5. จัดหาที่อยู่อาศัยแก่ผู้ไร้ที่พักอาศัย 6. บริการขนส่งมวลชนและซ่อมบำรุงรถยนต์ 7. บริการเก็บขนขยะในย่านธุรกิจ 8. บริการเก็บขยะในย่านที่อยู่อาศัย 9. ซ่อมบำรุงรักษาถนน 10. ปลูก ดูแลรักษา และตกแต่งต้นไม้ สวนหย่อม 11. จัดให้มีสถานบริการให้คำปรึกษาและบำบัดรักษาด้านสุขภาพจิต 12. บริการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดและติดสุรา 13. จัดให้มีสถานบริการเลี้ยงเด็กกลางวัน 14.บริการจัดหางานและแรงงานสัมพันธ์ 15. บริการจัดเก็บหนี้ค่าสาธารณูปโภค (3) การให้สัมปทาน (Franchising) แก่หน่วยงานภายนอก ทั้งที่เป็นแบบการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และเพื่อหารายได้เข้ารัฐ (4) หน่วยงานปกครองท้องถิ่นร่วมทุนกับหน่วยงานอื่น (Joint venture)

ที่มา : International city Management Accusiation. 1989. อ้างใน จรัส สุวรรณมาลา **เรื่องเดิม** หน้า 90-100 .

หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น[60] เพื่อนำมาซึ่งการเสริมสมรรถนะในการบริหาร

2. หลักการควบคุมบังคับบัญชาและการกำกับดูแล

จากการพิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนกระทั่งถึงปัจจุบัน) ที่ได้มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 ส่วน ที่สำคัญในการบริหาร

---

[60]รายได้ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย ภาษีที่จัดเก็บเอง (ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ อากร ฆ่าสัตว์) และภาษีที่รัฐจัดแยกเก็บให้เต็มจำนวน (Shared Tax) ภาษีและค่าธรรมเนียมล้อเลื่อน และภาษีที่รัฐเก็บเพิ่มให้ (Surcharged Tax) ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสุราและภาษีสรรพสามิต **รายได้ที่มิใช่ภาษี** ได้แก่ ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามกฎหมาย รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากสาธารณูปโภค และการพาณิชย์ รายได้เบ็ดเตล็ด (เงินที่มีผู้อุทิศให้ รายได้อื่น) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล **ข้อเสนอแนะจากโครงสร้างแหล่งรายได้เดิม**

ภาษีโรงเรือนและที่ดิน การประเมินภาษีใช้ค่ารายปี ของโรงเรือนและที่ดินเป็นฐานอัตราภาษีร้อยละ 12.5 ของค่ารายปีเป็นการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ขาดมาตรฐาน ไม่เป็นธรรม การประเมินส่วนควบยังไม่เหมาะสม ควรรวมภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่เป็นภาษีเดียวกัน เรียกว่า ภาษีบำรุงท้องที่

ภาษีบำรุงท้องที่ อัตราภาษีต่ำ ไม่คุ้มค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ ควรพัฒนาระบบประเมินมูลค่าทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษี ให้มีมาตรฐานข้อมูลทันสมัย

ภาษีป้ายควรกำหนดอัตราพิสัย เพื่อให้ท้องถิ่นเลือกเก็บให้เหมาะสม กับภาวะเศรษฐกิจและความจำเป็น รวมทั้งการเพิ่ม อากรฆ่าสัตว์ ให้เก็บอัตราสูงขึ้น

ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ ควรลดค่าบริการจัดเก็บจากร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 3 ปรับปรุงเกณฑ์จัดสรร โดยใช้แหล่งกำเนิดภาษีและเพิ่มตัวแปรอีก 2 ตัว คือ สัดส่วนของประชากร และสัดส่วนภาษีที่เก็บได้ในแต่ละท้องถิ่น ในระยะยาวควรเพิ่มอัตราภาษีอีกร้อยละ 1-2 โดยส่วนที่เพิ่มเป็นรายได้ของท้องถิ่น

ภาษีสุราและสรรพสามิต ข้อเสนอเช่นเดียวกับภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ

ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน ในระยะยาวควรปรับปรุงเกณฑ์การจัดสรร โดยพิจารณาจากการสร้างและการบำรุงถนน จำนวนกิโลเมตรของถนน เป็นต้น

รายได้อื่นๆ ได้แก่ ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับ รายได้จากทรัพย์สิน สาธารณูปโภค เทศพาณิชย์ ท้องถิ่นควรมีอำนาจและสิทธิในการกำหนดค่าปรับ ควรร่วมมือกับเอกชนในลักษณะร่วมทุน (Joint-venture)

เงินอุดหนุน ระบบเงินอุดหนุน ควรมีเฉพาะเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจโดยควรปรับปรุงเกณฑ์คำนวณเงินอุดหนุนทั่วไปจากตัวแปร 2 ตัว คือ ความพยายามจัดเก็บภาษีและระดับความต้องการด้านบริการสาธารณะของท้องถิ่น เงินอุดหนุนเฉพาะกิจควรมี 2 ลักษณะ คือ เงินอุดหนุนเป็นก้อน (Block Grant) เป็นเงินที่ไม่เน้นควบคุมรายละเอียด แต่เน้นผลการจ่ายตามวัตถุประสงค์ และเงินอุดหนุนสมทบ (Matching Grant) โดยรัฐบาลออกส่วนหนึ่ง ท้องถิ่นสมทบส่วนหนึ่งตามฐานะการคลัง ระดับความรุนแรงของปัญหา วงเงินโครงการ และขนาดของท้องถิ่น

เงินกู้ ควรยกเลิกกองทุนหลัก 3 กองทุน ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้ท้องถิ่นกู้ ได้แก่ กองทุนส่งเสริมกิจการของเทศบาล (กสท.) กองทุนส่งเสริมกิจการของสุขาภิบาล (กสส.) และกองทุนสะสมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (กสอ.) แล้วจัดตั้งธนาคารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (ธพท.) โดยรัฐจัดสรรเงินจำนวนหนึ่งเป็นเงินประเดิมและท้องถิ่นสมทบอีกส่วนหนึ่ง ให้บริการกู้แก่ท้องถิ่นในอัตราดอกเบี้ยต่ำ

การพัฒนาแหล่งรายได้ใหม่ จากการเก็บภาษียาสูบเสริม เพิ่มจากภาษียาสูบที่รัฐบาลกลางจัดเก็บในปัจจุบัน แบ่งรายได้จากค่าธรรมเนียมการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้ท้องถิ่น จัดเก็บค่าธรรมเนียมพัฒนาการ หรือ ค่าธรรมเนียมผลกระทบจากการพัฒนา จัดเก็บภาษีประเมินพิเศษ เช่น ค่าธรรมเนียมจากเจ้าของที่ดินที่ได้รับประโยชน์ จากการลงทุนตัดถนน รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยรัฐจัดแบ่งให้แก่จังหวัดที่มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ รายได้จากรัฐบาลโดยคำนวณให้ร้อยละ 2 ของรายได้ประชาชาติจากภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการสาธารณะ การจัดรูปที่ดินใหม่ (Land Readjustment)

ราชการแผ่นดิน นั้นคือ ราชการส่วนกลาง ยึดถือหลักการในการรวมอำนาจ (Centralization) ราชการส่วนภูมิภาคยึดหลักการแบ่งอำนาจ (Deconcentralization) และราชการส่วนท้องถิ่น ยึดหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) จากหลักการดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่าการวางรูปแบบในแง่ของโครงสร้างความสัมพันธ์ของราชการแต่ละส่วนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ของราชการส่วนกลางที่มีต่อราชการทั้งส่วนภูมิภาคและทั้งราชการส่วนท้องถิ่น หรือในระหว่างราชการส่วนภูมิภาคกับราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งความสัมพันธ์ขององค์กรภายในส่วนราชการต่างๆ เองด้วย ไม่ว่าจะเป็นกระทรวง ทบวง กรม ที่อยู่ในราชการส่วนกลาง จังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ที่อยู่ในราชการส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ทั้งที่เป็นรูปแบบพิเศษ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล[61] ซึ่งในลักษณะของความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในระหว่างส่วนราชการต่างๆ จะเป็นลักษณะที่มีทั้งในรูปแบบที่ใช้การควบคุมบังคับบัญชา และในลักษณะที่เป็นการกำกับดูแล ในกรณีของความสัมพันธ์ของราชการส่วนกลางที่มีต่อราชการส่วนภูมิภาค จะเป็นในลักษณะของการแบ่งอำนาจการปกครองมาให้ โดยให้ราชการส่วนภูมิภาคเป็นตัวแทนของราชการส่วนกลางในการประสานงานกับราชการส่วนท้องถิ่น จากแนวคิดหลักการดังกล่าวนี้เอง จึงส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนกลางที่มีต่อราชการส่วนภูมิภาค จะเป็นลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแลส่งเสริม ซึ่งถือเป็นหลักการความสัมพันธ์ที่สำคัญ ในระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนท้องถิ่น **การกำกับดูแลส่งเสริม** องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อ.บ.ต.) เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยให้มีความเข้มแข็งดังนั้นบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการในระดับจังหวัดและในระดับอำเภอ ที่ก็ถือเป็นราชการส่วนภูมิภาค โดยในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนภูมิภาคกับราชการส่วนท้องถิ่น ก็คงเป็นไปในลักษณะเช่นเดียวกันกับความสัมพันธ์ของราชการส่วนกลางกับราชการส่วนท้องถิ่น นั่นคือเป็นการกำกับดูแลมากกว่าการควบคุมบังคับบัญชา ทั้งนี้เพราะราชการส่วนภูมิภาคนั้นก็รับหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากราชการส่วนกลางนั่นเอง ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) อยู่ภายใต้การกำกับของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งแต่เดิมก็เคยดำรงตำแหน่ง นายก

---

[61] โปรดดูรายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นได้ ในบทนี้ตอนที่ 1 และศึกษาการจัดแบ่งส่วนราชการได้จากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 มาตรา 51 (การจัดระเบียบการปกครองราชการส่วนภูมิภาค) มาตรา 70 (การจัดระเบียบการปกครองส่วนท้องถิ่น)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด ถือเป็นการสวมหมวกสองใบ นั่นคือเป็นทั้งตัวแทนของราชการส่วนกลางและเป็นหัวหน้าขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่ในสถานะเดียว โดยเป็นหัวหน้าราชการส่วนภูมิภาค แยกต่างหากกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด[62] และหากพิจารณาจากพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2542 ก็จะพบบทบาทที่เกี่ยวข้องกันอย่างยิ่ง ในระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัด กับ อ.บ.จ. หรือแม้กระทั่งราชการส่วนกลาง ที่ยังคงอำนาจในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ไว้โดยผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด นอกจากนี้ก็เป็นการเกี่ยวข้องจากกฎหมายอื่นๆ กฎ ประกาศ หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยต่างๆ เช่นในด้าน การกำกับดูแลด้านโครงสร้างและการบริหารทั่วไป ได้แก่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่ (พ.ศ. 2540)

2. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542

3. พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียง เพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542

4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการลาของคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภา รองประธานสภาและสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เป็นต้น

ในด้านการกำกับดูแลด้านงบประมาณและการคลัง มีระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

---

[62] **ใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 35** " ให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด...." โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. บริหารงาน อ.บ.จ. ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและตามมติของ อ.บ.จ.
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการใน อ.บ.จ. ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัด อ.บ.จ. เป็นหัวหน้า นอกจากนายก อ.บ.จ. อาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติ อ.บ.จ. นายก อ.บ.จ.จง มีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติ เช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายก อ.บ.จ. ที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป
4. ตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีการกระทู้ขอให้นายก อ.บ.จ. ตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการของ อ.บ.จ.
5. อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

1. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่ พ.ศ. 2542

2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541

5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540

ในด้านการกำกับดูแลด้านบุคลากร มีระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่ พ.ศ. 2542

2. พระราชกฤษฎีการะเบียบข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2541

3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2538

4. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดประชุมของทางราชการ พ.ศ. 2524 โดยเหตุที่ทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่โดยตรงตามกฎหมายระเบียบต่างๆ ดังที่ได้กล่าวแล้ว ในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาอีกชั้นหนึ่ง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่บุคคลที่ดำรงตำแหน่งทั้งสองดังกล่าวได้ใช้อำนาจหน้าที่กำกับดูแล อ.บ.จ. ว่าเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ภายใต้หลักการกำกับดูแลมิใช่การควบคุมบังคับบัญชา หลักในการกำกับดูแลนั้นจะต้องมีดังนี้[63]

1. ต้องกำกับดูแล "เท่าที่จำเป็น" เท่านั้น โดยขอบเขตที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลจะพึงกระทำต่อผู้ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลคือ "การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย หรือความถูกต้องของการกระทำ หรือความถูกต้องของคุณสมบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย" การกำกับดูแลซึ่งในที่นี้หมายถึงความถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดให้ท้องถิ่นกระทำการ การใช้อำนาจควบคุมไปตามหลักการย่อมเป็นการส่งเสริม ให้ท้องถิ่นปฏิบัติการ

---

[63] สมคิด เลิศไพฑูรย์. **เรื่องเดิม.** หน้า 70-73.

ในทางที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น แต่ถ้าหากใช้ความเข้มงวดไม่มีการผ่อนปรนตามสถานการณ์ เช่นหากการที่ท้องถิ่นจะกระทำการใดๆ จะต้องขออนุมัติจากส่วนกลางทุกเรื่องจะไม่มีอำนาจตัดสินใจหรือริเริ่มก็จะทำให้การปกครองท้องถิ่นไร้ความหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะเป็นการขัดต่อเจตนารมย์แห่งการกระจายอำนาจนั่นเอง

2. การกำกับดูแลมีขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศชาติโดยส่วนรวมเพื่อมิให้ผู้ใดผู้หนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้กระทำการใดๆ ในนามขององค์กรท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง หรือในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นมิได้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย มิได้สนใจดูแลทุกข์สุขของประชาชน จึงต้องมีการกำกับดูแลเพื่อให้เป็นผลดีขึ้น

ลักษณะของการกำกับดูแลในลักษณะนี้คือ ผู้มีอำนาจหน้าที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ต่อเมื่อได้มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้อำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลไว้อย่างชัดแจ้ง โดยวัตถุประสงค์หลักอยู่ที่การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใช้อำนาจกำกับดูแลไม่มีอำนาจในการเข้าไปควบคุมความเหมาะสมในการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นชอบด้วยกฎหมายแล้ว จึงพิจารณาแนวทางในการกำกับดูแลได้เป็น 2 ทาง คือ เป็นการกำกับดูแลโดยตรง กับการกำกับดูแลโดยอ้อม

1. การกำกับดูแลโดยตรงเป็นการกำกับดูแลโดยผู้มีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด เช่น กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ ในกรณีที่เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอาจเป็นคณะผู้บริหาร หรือผู้บริหารของท้องถิ่น ได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด ผู้มีอำนาจดังกล่าวข้างต้นอาจดำเนินการพิจารณายับยั้ง ยกเลิก หรือสั่งให้คณะผู้บริหารหรือผู้บริหารของท้องถิ่นนั้นออกจากตำแหน่งได้ เป็นการใช้อำนาจกำกับดูแลโดยตรง

2. การกำกับดูแลโดยอ้อม แยกออกเป็น 2 กรณี คือ

2.1 การใช้เงินอุดหนุนเป็นมาตรการในการกำกับดูแล ทั้งเงินอุดหนุนทั่วไป (general grant) และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (specific grant) เป็นเงินที่ระบุกิจการที่จะใช้จ่ายโดยตรงที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจ่ายตามที่กำหนดไว้ และส่วนกลางจะดูแลควบคุมอย่างใกล้ชิด โดยทั่วไปเงินอุดหนุนเฉพาะกิจกรณีพิเศษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้เสนอขอจากส่วนกลางเอง

2.2 การกำกับดูแลโดยใช้สัญญามาตรฐาน เป็นกรณีที่ส่วนกลางได้รูปแบบมาตรฐานของสัญญาอันเป็นลักษณะของการกำหนดขึ้นจากบุคคลที่สาม ผู้ใดจะต่อเติมเปลี่ยนแปลงเบี่ยงเบนไปจากรูปแบบหรือสาระสำคัญอันจะทำให้องค์กรท้องถิ่นเสียเปรียบมิได้ เช่น การจัดทำสัญญาจ้าง

ขององค์กรท้องถิ่นกับผู้รับจ้างทั่วไปซึ่งจะต้องดำเนินการไปตามหลักเกณฑ์ ตามแบบสัญญาจ้างที่กำหนดไว้ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ หรือกรณีจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ก็จะต้องถูกกำหนดราคามาตรฐานขึ้นโดยส่วนกลาง เพื่อมิให้องค์กรท้องถิ่นต้องถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้า เป็นต้น นอกจากนี้การกำกับดูแลยังมีประเด็นที่ต้องพิจารณาอีก[64] เพราะถือเป็นมาตรการหนึ่งของส่วนกลางที่ใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดไว้ ผู้มีอำนาจกำกับดูแลและผู้อยู่ภายใต้การกำกับดูแล อาจเป็นได้ทั้งองค์กร และตัวบุคคลขึ้นอยู่กับบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดไว้

ในแง่ของเนื้อหาของการกำกับดูแล หมายถึง ขอบเขตที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลจะพึงกระทำได้แก่ การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายหรือความถูกต้องตามกฎหมายของการกระทำ วัตถุประสงค์ ความมุ่งหมายของบทบัญญัติที่กำหนดไว้ให้อำนาจท้องถิ่นกระทำการ มาตรการกำกับดูแล ได้แก่ วิธีการที่กฎหมายกำหนดให้ผู้มีอำนาจกำกับดูแลต่อการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมาย มี 2 ลักษณะ คือ การกำกับดูแลการกระทำ และการกำกับดูแลองค์กรและตัวบุคคล

- **การกำกับดูแลการกระทำ** ได้แก่ การกระทำที่เป็นอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นตามกฎหมาย มาตรการทั่วไปที่ใช้กำกับดูแล คือ การอนุมัติ การอนุญาต หรือการให้ความเห็นชอบเป็นมาตรการกำกับดูแลก่อนกระทำการ เป็นอำนาจในการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น ผู้กำกับดูแลไม่มีอำนาจตัดสินใจให้ผู้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลกระทำการ หรือไม่กระทำการ เพราะอำนาจการตัดสินใจอยู่ที่ท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ แม้จะมีดุลพินิจเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยก็เป็นดุลพินิจในขอบเขตของกฎหมาย ตามที่ได้มีบทบัญญัติไว้รองรับเท่านั้น จะใช้อำนาจดังกล่าวเช่นเดียวกับผู้บังคับบัญชาใช้กับผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ได้

การสั่งการระงับยับยั้งการกระทำ การเพิกถอน เป็นการกำกับดูแลหลังการกระทำ ในกรณีที่มีการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมาย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประเทศ ซึ่งกฎหมายได้ให้อำนาจผู้กำกับดูแลในการสั่งการได้ การชี้แจง แนะนำหรือตักเตือน หรือให้คำปรึกษา เป็นการกำกับดูแลในลักษณะส่งเสริมให้ท้องถิ่นกระทำการให้ถูกต้องตามกฎหมาย การแนะนำวิธีนี้มีความจำเป็นมากสำหรับองค์กรท้องถิ่นที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน เช่น การกำกับดูแล อ.บ.ต. ในประเทศไทยปัจจุบัน เป็นต้น

---

[64] พรชัย รัศมีแพทย์. หลักกฎหมายการปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ.2535 หน้า 43-52.

- การกำกับดูแลองค์กรหรือบุคคลผู้กระทำการในนามของท้องถิ่น เป็นการกำกับดูแลการปฏิบัติที่ใช้กับตัวองค์กรเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เช่น การยุบสภา หรือการบริหารงานทั่วไปเช่น การเลือกตั้ง เป็นต้น ซึ่งอยู่บนหลักการของความชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้หากจะพิจารณาความหมายและความแตกต่างของการควบคุมบังคับบัญชาและการกำกับดูแลแล้ว อีกประเด็นหนึ่งที่ต้องพิจารณาควบคู่กันไปด้วยเสมอก็คือการใช้อำนาจดุลพินิจทั้งที่เป็นดุลพินิจทั่วไป และดุลพินิจที่เป็นอำนาจผูกพันในการที่จะมีการกระทำในทางปกครองต่อองค์กรหรือหน่วยงาน บุคคลที่อยู่ในลำดับที่มีศักดิ์ต่ำกว่า จึงเป็นเหตุผลให้ต้องมีหลักประกันการควบคุมการใช้ดุลพินิจ เพื่อเป็นหลักประกันในขั้นพื้นฐานถึงการทำงานโดยอิสระภายใต้การกำกับดูแลในขอบอำนาจที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้อย่างเคร่งครัด ซึ่งก็เป็นการสอดคล้องกับแนวคิดในการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองที่แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ[65]

1. การควบคุมบังคับบัญชา ได้แก่ ลักษณะของการควบคุมบังคับบัญชา การควบคุมเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจทั่วไปที่ตนมีอยู่เหนือผู้ใต้บังคับบัญชา กระทำการตรวจสอบความชอบและกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชา หากพบการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่เหมาะสมผู้บังคับบัญชามีอำนาจที่จะยกเลิกเพิกถอน หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำนั้นได้ การควบคุมบังคับบัญชาอาจกระทำต่อผู้ใต้บังคับบัญชาโดยพลการก็ได้

2. ส่วนการกำกับดูแลเป็นกรณีที่องค์กรของส่วนกลาง หรือภูมิภาคใช้อำนาจตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น กรณีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบความชอบว่าด้วยกฎหมายของร่างเทศบัญญัติที่เทศบาลต่างๆ ได้จัดทำขึ้นและหากเห็นว่าการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ชอบด้วยกฎหมาย องค์กรปกครองส่วนกลางและส่วนภูมิภาคก็มีอำนาจที่จะไม่อนุมัติให้การกระทำนั้นมีผลบังคับได้ หรือใช้อำนาจยกเลิกเพิกถอนการกระทำนั้นแล้วแต่กรณี

การควบคุมบังคับบัญชากับการกำกับดูแล มีความแตกต่างกันในสาระสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก อำนาจของผู้บังคับบัญชาที่จะควบคุมการกระทำของผู้ใต้บังคับบัญชานั้นเป็นอำนาจทั่วไปที่เกิดขึ้นจากการจัดระเบียบภายในหน่วยงาน ไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ แต่อำนาจของผู้กำกับดูแลที่จะควบคุมการกระทำของผู้อยู่ภายใต้การกำกับดูแล เป็นอำนาจที่ต้องมีกฎหมายบัญญัติให้ไว้โดยเฉพาะและผู้กำกับดูแลจะใช้อำนาจควบคุมเกินขอบเขตที่

---

[65] วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ธรรมสาร พ.ศ.2538. หน้า 65-67.

กฎหมายกำหนดไว้มิได้ ประการที่สอง ผู้บังคับบัญชามีอำนาจควบคุมการกระทำของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทั้งในแง่ของความชอบด้วยกฎหมายและความเหมาะสม แต่โดยปกติผู้กำกับดูแลจะมีอำนาจควบคุมกำกับดูแลได้ก็เฉพาะแต่ในแง่ความชอบด้วยกฎหมายเท่านั้นจะก้าวล่วงเข้าไปควบคุมความเหมาะสมของการกระทำมิได้ เพราะจะเป็นการกระทำที่เป็นการทำลายความเป็นอิสระ (autonomy) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นเมื่อพิจารณาได้ดังนี้ ก็จะเห็นว่ากรอบการใช้อำนาจดุลพินิจและดุลพินิจที่เป็นอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีอยู่เหนือองค์กรปกครองท้องถิ่น (อ.บ.จ.) จะต้องเป็นไปด้วยความระมัดระวัง และอยู่ภายใต้กฎหมาย มิได้เป็นไปโดยอำเภอใจ ข้ามขั้นตอน ปราศจากอำนาจ ล่าช้าใดๆ ทั้งสิ้น อันนำไปสู่ความไม่ชอบด้วยกฎหมาย และจะสั่งการเลยไปถึงความเหมาะสมในเนื้อหาของการกระทำของ อ.บ.จ. มิได้ ไม่ว่าจะเป็นในด้านโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ การบริหาร บุคลากร งบประมาณและการคลัง ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป ในรายละเอียดของดุลพินิจที่จะต้องกระทำภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เช่น อำนาจในการสั่งการ การอนุมัติ การอนุญาต การตอบข้อหารือ การพิจารณาร่างข้อบัญญัติและร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ มติต่างๆ การพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนา อ.บ.จ. การมีหนังสือเวียน ออกระเบียบ หรือการสั่งการ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำ โดยจะอ้างแต่ความเหมาะสมมิได้ จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายและบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับดูแลด้วย เช่น การกำกับดูแล อ.บ.จ. รัฐบาลจะต้องกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของ อ.บ.จ. ที่จะต้องปฏิบัติและบทบาทหน้าที่ที่มีต่อกระทรวงและจะต้องกำหนดบทบาทหน้าที่กำกับดูแลของจังหวัดไว้อย่างชัดเจนด้วย ซึ่งรวมถึงอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนของรัฐมนตรีฯ และผู้ว่าราชการจังหวัด แนวทางการกำกับดูแล จะต้องคำนึงถึงความจำเป็นเท่านั้น โดยเน้นที่การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายหรือความถูกต้องของการกระทำ โดยส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคจะก้าวล้ำเข้าไปบังคับบัญชา สั่งการหรือชี้นำในการตัดสินใจของส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ปฏิบัติไปตามหน้าที่โดยชอบแล้วมิได้ ยกเว้นมีการปฏิบัติหรือการบริหารงานที่มิชอบหรือฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้มีหน้าที่ควบคุมย่อมมีอำนาจตามกฎหมายในการควบคุมดูแล เช่น การยกเลิก เพิกถอน หรือการยุบสภา เป็นต้น แนวคิดนี้เป็นการสอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 283 วรรค 2 ซึ่งบัญญัติไว้ถึงการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องกระทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไปเพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ตอนที่ 3 หลักประกันขั้นพื้นฐานของราชการส่วนท้องถิ่นการควบคุมการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าโดยเหตุที่มีกฎหมายและประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย ทั้งในประเด็นของการพิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย หรืองบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มติ แผนพัฒนา อ.บ.จ. คำร้องคำขอ ข้อหารือ หรือในลักษณะของการสั่งการโดยหนังสือสั่งการ หนังสือเวียน คำสั่งจากกระทรวง (ราชการส่วนกลาง) หรือจังหวัด (ราชการส่วนภูมิภาค) มายัง อ.บ.จ. สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า หากอำนาจในการกำกับดูแลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการมีดุลพินิจ และอำนาจผูกพันในการสั่งการลงมา ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็จะทำให้หลักการแห่งความสัมพันธ์ ในระหว่างส่วนราชการทั้งสามส่วนเสียไป และจะเป็นในลักษณะของการควบคุมบังคับบัญชา ซึ่งเป็นการเข้าไปดูถึงความเหมาะสมของนิติกรรมหรือการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นการขัดกับหลักการส่งเสริมการปกครองตนเอง การกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญ และระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ดังนั้นการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรที่จะมีลักษณะดังนี้

1) การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กระทำได้ เมื่อมีกฎหมายกำหนดให้อำนาจและหน้าที่ให้กระทำได้ไว้โดยชัดแจ้ง ทั้งนี้การกำกับดังกล่าวต้องสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญ และบรรดากฎหมายในลำดับรอง ที่ออกตามความแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็น พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 พ.ร.บ. ความรับผิดในทางละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. 2539 พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 เป็นต้น

2) การกำกับดูแลจะต้องทำเท่าที่จำเป็นภายในกรอบของกฎหมายโดยเคร่งครัด หรือกำกับดูแล (legistrative control) เฉพาะความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ไม่ดูไปถึงเนื้อหาของการกระทำว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ด้วย

3) การกำกับดูแลต้องเป็นไปเพื่อคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม

4) การกำกับดูแลจะกระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ หรือนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้มิได้

เมื่อพิจารณาได้ดังนี้แล้ว จะเห็นได้ว่า ความสำคัญแห่งการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันพันต่างๆ ของทั้งกระทรวงมหาดไทย (รัฐมนตรีฯ) และจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ที่มีอยู่เหนือองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ) โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามพระราชบัญญัติองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 เป็นต้นว่า **บทบาทของกระทรวงมหาดไทย** ที่มีในด้านการกำกับ อ.บ.จ. เช่น 1. การเลือกตั้งสมาชิกสภา อ.บ.จ. (ม. 15) 2. การเรียกประชุมสภา อ.บ.จ. ครั้งแรก (ม. 22) 3. การเรียกประชุมสภา อ.บ.จ. กรณีไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย (ม. 24) 4. การที่ผู้ว่าราชการจังหวัด รับหนังสือลาออกจากตำแหน่งของประธาน อ.บ.จ. (ม. 18) 5. การสั่งให้ออกจากสมาชิกสภาพของสภา อ.บ.จ. กรณีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย (ม. 11(4)) 6. การสั่งให้ออกจากสมาชิกภาพของสภา อ.บ.จ. กรณีเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาสัมปทานที่ทำกับ อ.บ.จ. (ม. 11(5)) 7. การเสนอข้อบัญญัติของ อ.บ.จ. (ม. 53, 54) 8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. 9. การกำกับดูแลการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. เช่น ผู้ว่าฯ สั่งให้ อ.บ.จ.ชี้แจงแสดงข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการได้ (ม. 77) 10. การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว (ม. 77) 11. การเพิกถอนมติของสภา อ.บ.จ. ซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติ (ม. 78) 12. การสั่งให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง (ม. 79) 13. การยุบสภา อ.บ.จ. (ม.80) เป็นต้น หรือแม้กระทั่ง **ระเบียบของกระทรวงมหาดไทย** ที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) เช่น 1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541 2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 5.ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540 6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2538 เป็นต้น และกล่าวสำหรับตัวของ**รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย** (ราชการส่วนกลาง) ก็มีอำนาจดุลพินิจและอำนาจผูกพันได้ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ดังนี้ 1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ม.6) 2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งสอบสวนแล้วปรากฏว่าสมาชิกสภาผู้นั้นเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น (ม.11(5)) 3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการซึ่งเป็นกิจการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพึงจัดทำตามอำนาจหน้าที่ แต่มิได้จัดทำ (ม. 47) 4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดให้อำนาจยับยั้งการปฏิบัติการของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้เป็นการชั่วคราวและรายงานรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันออกคำสั่ง กรณีนี้รัฐมนตรีวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัด (ม. 77) 5. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้อำนาจเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติและต่อมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยืนยันมติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิก ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานการยืนยันมติและเหตุผลการเพิกถอนมติต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สภามีมติยืนยันมติเดิม กรณีรัฐมนตรีว่าจะวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัด (ม.78) 6. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตามข้อเสนอของผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดละเลย ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของประชาชน (ม. 79) 7. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยการเสนอความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน (ม. 80) เป็นต้น ส่วน **ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งถือเป็นราชการส่วนภูมิภาค** ก็มีอำนาจในการกำกับดูแลตาม พ.ร.บ. องค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ดังนี้ 1. ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่ง เมื่อปรากฏว่าเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ม. 11(4) 2. ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเมื่อปรากฏว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ม. 11(5)) 3. ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับหนังสือลาออกจากตำแหน่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ม. 18(2)) 4. ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้มาประชุมเป็นการประชุมครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ม.22(2) 5. ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดและปิดการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือประธานองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย (ม.24 (2)) 6. ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่ชี้แจงข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคตามที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสนอข้อสอบถามต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ม.32) 7. ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเมื่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งและสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่สามารถเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น

ใหม่ได้ภายในสิบห้าวัน (ม. 36(2) 8. ผู้ว่าราชการจังหวัดทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสนอเรื่องให้ขอยืมตัวข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีกำหนดเวลา (ม.43 (2) 9. ผู้ว่าราชการจังหวัดและสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ความเห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ม. 49) 10. ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติและประกาศข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในสิบห้าวัน หากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น (ม. 53) 11. ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้วินิจฉัยกรณีร่างข้อบัญญัติได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงนาม แต่ถ้านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ลงนามภายในเจ็ดวัน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนาม และประกาศใช้บังคับข้อบัญญัติจังหวัดนั้น หากผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาใหม่ (ม. 54) 12. ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้วินิจฉัยกรณีสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นชอบกับหลักการของร่างข้อบัญญัติงบประมาณซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไปและให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง หากผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ม. 55) 13. ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชี้แจงแสดงความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยับยั้งการปฏิบัติของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เป็นการชั่วคราวแล้วรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัย (ม. 77) 14. ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติโดยต้องกระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติ หากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยืนยันมติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัย (ม. 78) 15. ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการ

ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่หรือประพฤติตนฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของประชาชน (ม. 79) 16. ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้ โดยมีเหตุผลเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด มาตรา 17 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ได้ใช้บังคับ (ม. 82(3) เป็นต้น จึงเห็นได้ว่าอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวนี้ หากมีการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งของราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ก็จะส่งผลกระทบกับ อ.บ.จ. ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ว่าราชการจังหวัด[66] ซึ่งถือว่าเป็นหัวหน้าของราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งต้องทำงานประสานกับ อ.บ.จ. โดยตรง ในลักษณะของการรับมอบอำนาจมาจากราชการส่วนกลางให้มีอำนาจตามกฎหมายในการกำกับดูแล อ.บ.จ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านโครงสร้างการบริหารทั่วไป ด้านการเงิน งบประมาณ การคลัง และด้านบุคลากร[67] จึงทำให้เห็นได้ว่าปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันตามกฎหมายดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่ง และอาจส่งผลกระทบถึงการทำงานโดยอิสระของท้องถิ่นได้ โดยเหตุดังกล่าวนี้ จึงจำเป็นที่จะต้องมีระบบการควบคุมการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่มีอยู่ตามกฎหมายมิให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของท้องถิ่นและย่อมหมายถึงการ

---

[66] **โปรดศึกษา พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด** มาตรา 11, 18, 22, 24, 32, 36, 43, 49, 53, 54, 55, 77, 78, 79, 80, 82 ประกอบควบคู่กับ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 **ในมาตรา 57** ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(1) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

(2) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มอบหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

(3) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำชี้แจงของผู้ตรวจราชการกระทรวง ในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรีหรือสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(4) กำกับดูแลการปฏิบัติราชการอันมิใช่ราชการส่วนภูมิภาคของข้าราชการ ซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดนั้น ยกเว้นข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและข้าราชการครู ให้ปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีหรือยับยั้งการกระทำใดๆ ของข้าราชการในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรีหรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราวแล้วรายงานกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง

(5) ประสานงานและร่วมมือกับข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และข้าราชการครู ผู้ตรวจราชการและหัวหน้าส่วนราชการในระดับเขตหรือภาค ในการพัฒนาจังหวัดหรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ

(6) เสนองบประมาณต่อกระทรวงที่เกี่ยวข้องตามโครงการหรือแผนพัฒนาจังหวัดและรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

(7) ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตามกฎหมาย

(8) กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ ในการนี้ให้มีอำนาจทำรายงานหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ

(9) บรรจุ แต่งตั้ง ให้บำเหน็จ และลงโทษข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดตามกฎหมาย และตามที่ปลัดกระทรวง ปลัดทบวงหรืออธิบดีมอบหมาย

[67] ชูวงศ์ ฉายะบุตร. **แนวทางการบริหารและการบริการของฝ่ายปกครอง.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, หน้า 64.

สร้างหลักประกันในด้านสิทธิและเสรีภาพให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนอีกทางหนึ่งด้วย อันเป็นการสอดคล้องกับหลักรัฐธรรมนูญว่าด้วยการกระจายอำนาจ การเสริมสร้างให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและปกครองตนเองได้ แต่ในขณะเดียวกัน การทำงานที่ยึดหลักการกำกับดูแลราชการส่วนท้องถิ่นของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคก็จะต้องกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะสร้างเอกภาพในการบริหารราชการแผ่นดิน

กล่าวสำหรับวิธีการในการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัดของราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สามารถที่จะแบ่งวิธีการในการกำกับดูแลดังกล่าวออกได้ 2 ลักษณะ

1. วิธีการกำกับดูแล ซึ่งระเบียบกฎหมายได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเจาะจง ให้เป็นอำนาจของจังหวัด โดยเฉพาะ ดังที่กล่าวข้างต้นแล้วซึ่งบทบาทดังกล่าวถือได้ว่าเป็นอำนาจหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจหรือพิจารณาตัดสินใจในขั้นสุดท้าย (discretionary power) ซึ่งเมื่อจังหวัดได้พิจารณาอนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบแล้วจะมีผลทางกฎหมายเกิดขึ้นทันที

2. วิธีการกำกับดูแลทั่วไป ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้โดยกว้างมิได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงอำนาจในการพิจารณาเบื้องต้น เพื่อเสนอให้รัฐมนตรีฯ หรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจสั่งการ กรณีเช่นนี้จะต้องเป็นดุลพินิจหรือการตัดสินใจของจังหวัดเองต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมความเรียบร้อยถูกต้องของการบริหารงานและโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม เช่น การพิจารณาเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สั่งยุบสภา อ.บ.จ. การบริหารงานบุคคลวินัย, การพิจารณาความดีความชอบของพนักงานและลูกจ้างเสนอคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.ก.จ.) หรือ ก.จ. ในการให้ความเห็นชอบ เป็นต้น

วิธีการกำกับดูแลทั้งสองลักษณะดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นบทบาทที่กำหนดไว้เป็นของผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเฉพาะก็ดี หรือบทบาทในการพิจารณานำเสนอต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจสั่งการก็ดี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) ในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องยึดมั่นหรืออยู่ในกรอบหลักการกระจายอำนาจ และมีการควบคุมเพื่อสร้างหลักประกันขั้นพื้นฐานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั่นคือ ราชการส่วนกลาง (กระทรวง) ราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) จะเข้ามากำกับดูแลได้เท่าที่เป็นความจำเป็นและเพื่อวัตถุประสงค์ประโยชน์ของท้องถิ่นเท่านั้น โดยลักษณะของการเข้ามากำกับดูแลที่เหมาะสม ได้แก่[68]

1. เพื่อป้องกันการผิดพลาดของการทำงานของราชการส่วนท้องถิ่น

---

[68] วิญญู อังคณารักษ์. แนวความคิดในการปกครองท้องถิ่น. ในเอกสารประกอบความรู้ การประชุมใหญ่ สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 13 ณ จังหวัดเชียงใหม่ (กรุงเทพฯ) โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2515 หน้า 84.

2. เพื่อดูว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้บริการที่จำเป็นแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างไรบ้าง

3. เพื่อจะดูว่าบริการที่จัดทำนั้นเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

4. เพื่อส่งเสริมให้การบริการมีมาตรฐานสูงขึ้น

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึงการควบคุมการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค (ฝ่ายปกครอง) เพื่อที่จะเป็นการตรวจสอบของฝ่ายปกครอง และแก้ไขความผิดพลาดจากการใช้ดุลพินิจ ให้มีความถูกต้องก่อนการกระทำในทางปกครอง ว่าได้ดำเนินการสอดคล้องกับกฎหมายที่ให้อำนาจไว้หรือไม่ ถูกต้องตามหลักนิติรัฐในการมีนิติกรรมหรือการกระทำในทางปกครอง อันส่งผลกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ก็เพื่อนำไปสู่รูปแบบการปกครองที่ดี (Good Governance)[69] และสร้างความเข้มแข็งให้กับ อ.บ.จ. ภายใต้หลักการธรรมาภิบาล จึงอาจพิจารณาตัวชี้วัดเหล่านี้ประกอบด้วย[70] ในด้านนิติธรรม (1) องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มีการจัดทำประชาพิจารณ์เกี่ยวกับร่างข้อบัญญัติต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับประชาชนอย่างไร ความโปร่งใส (2) การจัดตั้งหน่วยการให้ข้อมูลของ อ.บ.จ. แก่ประชาชน (3) การจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบความโปร่งใสของสมาชิก อ.บ.จ. ความรับผิดชอบ (4) การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณได้ครอบคลุมปัญหาและกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ (5) สมาชิก อ.บ.จ. ขาดประชุมไม่เกิน 20% ของเวลาประชุม (6) การจัดสรรงบประมาณของ อ.บ.จ. มากกว่า 70% ของงบพัฒนาเป็นโครงการที่อยู่ในแผนพัฒนา อ.บ.จ. ที่มาของประสิทธิภาพและประสิทธิผล (7) การพิจารณาการใช้งบประมาณกับผลงานที่ได้ว่าคุ้มกับเงินที่ได้ใช้จ่ายไปหรือไม่ การมีส่วนร่วมของประชาชน (8) ฝ่ายบริหาร อ.บ.จ. ได้ใช้กลไกการประชาพิจารณ์ในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชนในจังหวัดหรือไม่ (9) เมื่อมีข้อขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ของ อ.บ.จ. และประชาชนได้มีการจัดเวทีเพื่อไต่สวนสาธารณะเกี่ยวกับข้อเท็จจริงอย่างไร (10) อ.บ.จ. ควรจัดให้มีการลงประชามติของประชาชนในโครงการที่ไม่สามารถหาฉันทามติได้ (11) การให้ประชาชนเข้าร่วมฟังการประชุมของสภา อ.บ.จ. ได้ ซึ่งก็เป็นหลักการที่สำคัญของการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและนโยบายของกระทรวงมหาดไทย

---

[69] ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการปกครองที่ดี (Good Governance) หรือธรรมาภิบาลนี้จะต้องประกอบด้วย หลักความชอบธรรม (Legitimacy) หลักนิติธรรม (Rule of law) ความเป็นอิสระของกระบวนการยุติธรรม (Independence of Judiciary) การมีการเมืองที่ชอบธรรม (Political Legitimacy) ความโปร่งใส (Transparency) ความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้ (Accountability) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) และการมีส่วนร่วม (Participation)

[70] สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (T.D.R.I) จากวิกฤตสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (กลุ่มที่ 4) ธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การสัมมนาวิชาการ T.D.R.I 11-12 ธ.ค. 2541 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ซิตี้ จ.ชลบุรี (Strategic intervention in Support of Emerging issue on Governance)

ที่มีถึง อ.บ.จ.(12) การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน และจัดทำแผนพัฒนา อ.บ.จ. เพื่อนำไปสู่ข้อบัญญัติงบประมาณประจำปีของ อ.บ.จ. โดยนำแผนที่จัดทำแล้วมาประชาพิจารณ์เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และสั่งการมาจากราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในลำดับที่สูงขึ้นไป (Top-down plan) กรอบคุณธรรม (13) มีหรือไม่ที่คณะผู้บริหาร อ.บ.จ. ถูกฟ้องร้องหรือร้องเรียนเรื่องทุจริต (14) มีการให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาคหรือไม่ เลือกปฏิบัติหรือไม่ (15) ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีต้องจัดเก็บได้ไม่ต่ำกว่า 80% ของรายได้ อ.บ.จ.

จะเห็นได้ว่า หากพิจารณาถึงหลักธรรมาภิบาลข้างต้นควบคู่ไปกับการควบคุมการใช้อำนาจของราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (ฝ่ายปกครอง) ที่จะมีนิติกรรมหรือการกระทำในทางปกครองมากระทบกับ อ.บ.จ. ด้วยแล้ว ก็จะทำให้การทำงานของ อ.บ.จ. มีความคล่องตัวเป็นอิสระ แต่ในขณะเดียวกันก็อยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ระบบควบคุมการใช้อำนาจดังกล่าวนี้สอดคล้องกันกับหลักรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2540)[71] และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 และ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ

---

[71] มาตรา 248 ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่นให้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดโดยคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลอื่นและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินสี่คนตามที่กฎหมายบัญญัติเป็นกรรมการ หลักเกณฑ์การเสนอปัญหาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 276 ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลด้วยกัน ซึ่งเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติให้มีศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น และจะมีศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ด้วยก็ได้

ราชการในทางปกครอง พ.ศ.2539[72] ที่ให้อำนาจในการนำปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันดังกล่าวหากไม่ชอบด้วยกฎหมายมาฟ้องร้องได้ยังศาลปกครอง ซึ่งอาจเป็นกรณีที่หน่วยงานทางปกครองของรัฐด้วยกันเอง (ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคกับราชการส่วนท้องถิ่น) ฟ้องกัน

---

[72] พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542

มาตรา 9 ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด เนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

(2) คดีพิพาทเกี่ยวกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(3) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

(4) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

(5) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด

(6) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

เรื่องดังต่อไปนี้ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง

(1) การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร

(2) การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

(3) คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ ศาลล้มละลาย หรือศาลชำนัญพิเศษอื่น

มาตรา 42 ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา 9 และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา 72 ผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการในทางปกครอง พ.ศ.2539

มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

(1) รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี

(2) องค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ

(3) การพิจารณาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในงานทางนโยบายโดยตรง

(4) การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์

(5) การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์และการสั่งการตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา

(6) การดำเนินงานเกี่ยวกับนโยบายการต่างประเทศ

(7) การดำเนินงานเกี่ยวกับราชการทหารหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ทางยุทธการร่วมกับทหารในการป้องกันและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในประเทศ

(8) การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(9) การดำเนินกิจการขององค์การทางศาสนา

การยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การดำเนินกิจการใดหรือกับหน่วยงานใดนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

และอาจเป็นกรณีที่ อ.บ.จ. ฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาคก็ย่อมจะทำได้ (ผู้ว่าราชการจังหวัด, รัฐมนตรีฯ) โดยเป็นการฟ้องร้องตำแหน่งดังกล่าวที่ใช้ดุลพินิจที่มิชอบด้วยกฎหมาย มิใช่เป็นการฟ้องร้องตัวบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง เพื่อให้ศาลปกครองมีคำพิพากษายกเลิก เพิกถอน นิติกรรมหรือการกระทำในทางปกครองที่ไม่ชอบนั้นเสียได้ อันถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายปกครอง (ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค) ให้ปฏิบัติราชการในการกระทำการหรือละเว้นกระทำการ จะต้องมีเหตุผลในทางปกครอง และเหตุผลในทางกฎหมายมาสนับสนุนได้ก่อนอยู่เสมอ[73] โดยปราศจากอำเภอใจ ส่วนการดำเนินคดีอาญาแก่เจ้าหน้าที่ที่สั่งการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายก็เป็นสิทธิที่สามารถจะกระทำได้เช่นกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157[74] โดยฟ้องร้องยังศาลยุติธรรมมิใช่ศาลปกครอง จึงถือได้ว่าเป็นการควบคุมการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันได้ทั้งในระดับหน่วยงานทางปกครองของรัฐ (กระทรวง,

---

[73] โปรดดู **พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539** มาตรา 37 ซึ่งเหตุนั้นอย่างน้อยต้องประกอบไปด้วย (1) ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ (2) ข้อกฎหมายที่อ้างอิง (3) ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจหรืออำนาจผูกพันเช่นนั้น และจะต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษรประกอบด้วย เนื้อหาที่แสดงการพิจารณาทั้งในประเด็นข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นมูลฐานแห่งคำวินิจฉัยสั่งการนั้นๆ โดยเหตุผลจะต้องกระจ่างแจ้งและถ่องแท้ ไม่กำกวมด้วย จึงจะถือเป็นการแสดงเหตุผล ประกอบคำวินิจฉัยที่ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย หากละเลยไม่แสดงเหตุผลประกอบคำวินิจฉัยในตัวคำสั่งทางปกครอง ก็จะถือว่า เป็น **เพียงคำสั่งทางปกครองที่ไม่สมบูรณ์** ในกรณีนี้มาตรา 41(1) ระบุยินยอมให้เจ้าหน้าที่แสดงเหตุผลในภายหลังได้ ภายใต้เงื่อนไข 2 ประการ (1) เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่ง จะต้องบันทึกข้อเท็จจริง และความประสงค์ของตนไว้ในคำสั่งเดิม หรือแนบไว้กับคำสั่งเดิมและจะต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ของตนให้ผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ทราบด้วย (2) การจัดให้มีเหตุผล ซึ่งได้กระทำลงในภายหลังนี้ ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง จะต้องกระทำในกำหนดระยะเวลาดังต่อไปนี้ คือ (2.1) กรณีที่ต้องมีการอุทธรณ์จะต้องจัดให้มีเหตุผล ก่อนสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ (2.2) กรณีที่ไม่ต้องมีการอุทธรณ์จะต้องจัดให้มีเหตุผลก่อนมีการนำคำสั่งไปสู่การพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองนั้น ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า พ.ร.บ. ฉบับนี้มีสาระสำคัญคือ ประการที่หนึ่ง ก่อนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะสั่งการในเรื่องใดจะต้องรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และเอกสารหลักฐานต่างๆ ให้ครบถ้วนเสียก่อนเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ประการที่สอง แม้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างรอบคอบแล้วก็ตาม ถ้าจะวินิจฉัยสั่งการในเรื่องใดที่จะมีผลกระทบสิทธิของบุคคล หรือองค์กรใด เช่น จะมีคำสั่งไม่อนุมัติ ไม่อนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งระงับการดำเนินการต่างๆ ของบุคคลใด เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเปิดโอกาสให้บุคคลนั้นเข้ามาชี้แจงและโต้แย้ง คัดค้านได้เสียก่อน เช่น ก่อนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตดำเนินกิจการของโรงงาน จะต้องแจ้งให้เจ้าของโรงงานทราบเสียก่อน เพื่อเปิดโอกาสให้มาชี้แจงเหตุผลหรือแสดงหลักฐานได้แย้งในเรื่องนั้น ถ้าเจ้าของโรงงานมีความประสงค์จะโต้แย้ง ก็มีสิทธิที่จะขอดูเอกสารหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อ้างอิงในการที่จะมีคำสั่งดังกล่าวเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ประการที่สาม เมื่อได้ฟังคำชี้แจงหรือคำโต้แย้งคัดค้านของเอกชนที่จะถูกกระทบสิทธิจากคำสั่งดังกล่าวข้างต้นแล้ว ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐยังเห็นว่า การมีคำสั่งดังกล่าวเป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐก็มีอำนาจที่จะมีคำสั่ง ดังกล่าวได้ แต่จะต้องให้เหตุผลว่าที่ต้องมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นเป็นเพราะอะไร ซึ่งถ้าเอกชนผู้นั้นได้รับทราบเหตุผลแล้วยอมรับเรื่องก็ยุติ ประการที่สี่ ในการมีคำสั่งดังกล่าวข้างต้น นอกจากจะต้องใช้เหตุผลแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐยังจะต้องแจ้งให้เอกชนผู้นั้นทราบด้วยว่าเขามีสิทธิอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งดังกล่าวต่อไปได้หรือไม่ และจะต้องดำเนินการต่อไปอย่างไร ซึ่งเอกชนผู้นั้นก็มีสิทธิที่จะอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งดังกล่าวต่อไปได้ตามกระบวนการฝ่ายบริหาร เมื่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยอย่างไรแล้ว ถ้ายังไม่เป็นที่พอใจของเอกชนผู้นั้น ก็มีสิทธิที่จะนำเรื่องนั้นไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้อีก

[74] **ประมวลกฎหมายอาญา** มาตรา 157 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

จังหวัด) และในระดับตัวบุคคลที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ (รัฐมนตรีฯ, ผู้ว่าราชการจังหวัด) นอกจากนี้ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันยังมีองค์กรอิสระอื่นที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบปัญหาการใช้ดุลพินิจดังกล่าวควบคู่กันไปอีกด้วยถึงความเหมาะสมและเป็นธรรม เช่น สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือการแยกตรวจสอบการทุจริตทางการเมืองออกจากการตรวจสอบของกฎหมาย เป็นลักษณะของศาลอาญาในทางการเมือง (ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง) อันเป็นการควบคุมการใช้ดุลพินิจได้ถึงในระดับของรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง (ราชการส่วนกลาง) และยังมีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ดำเนินการอีกทางหนึ่งด้วยในการควบคุมดังกล่าว โดยประการทั้งปวงนี้ก็จะทำให้มีการควบคุมการกระทำในทางปกครองทั้งก่อนและหลังจากที่มีการกระทำในทางปกครองที่มากระทบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) และจะไม่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของราชกรส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ในทางตรงกันข้ามจะเป็นการเสริมการทำงานและส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประชาชน[75] หรือการมีนิติกรรมในทางปกครองใดๆ ไม่ว่าจะเป็นนิติกรรมทางปกครองฝ่ายเดียว หรือสองฝ่ายก็ตาม การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐมี 2 รูปแบบ[76] คือ ลักษณะการใช้อำนาจผูกพัน และอำนาจดุลพินิจ

1. อำนาจผูกพัน อำนาจที่กฎหมายให้แก่องค์กรของรัฐฝ่ายปกครององค์กรใดองค์กรหนึ่งโดยบัญญัติบังคับไว้ล่วงหน้าว่าเมื่อมีข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้เกิดขึ้น องค์กรของรัฐฝ่ายปกครององค์กรนั้นจะต้องออกคำสั่งและจะต้องตามคำสั่งที่มีเนื้อความตามที่ได้กำหนดไว้นั้น

ดังนั้น ลักษณะของการใช้อำนาจผูกพันนั้น จึงหมายความว่า การจะตัดสินใจในทางกฎหมายต้องข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นมาก่อน ถ้าข้อเท็จจริงอย่างนี้เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ก็ผูกพันที่ว่าต้องตัดสินใจไปในทางนี้งานนั้น คือตามกฎหมายกำหนดไว้ จะตัดสินใจเป็นอย่างอื่นไปไม่ได้ เช่น ในเรื่องการสมรส ถ้าชายอายุ 20 ปี และหญิงอายุ 20 ปี เงื่อนไขครบถ้วนตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สมัครใจสมรสนั้น ต้องการจะจดทะเบียนสมรสกัน เจ้าหน้าที่ต้องรับจดทะเบียนให้ (ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว) จะปฏิเสธไม่จดทะเบียนให้ไม่ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีชาย

---

[75] เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. **องค์กรและวิธีการคุ้มครองประชาชนและควบคุมฝ่ายปกครองในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2531 หน้า 2-3 อ้างใน พัฒนะ เรือนใจดี **เรื่องเดิม** หน้า 48. (งานวิจัย)

[76] ไกรินทร์ พลกุล. **หลักกฎหมายมหาชน.** คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.2539 หน้า 180-190.

หญิงอายุ 14 กับ 13 ปี จะมาจดทะเบียนสมรส กรณีข้อเท็จจริงในเรื่องอายุไม่เป็นไปตามกฎหมาย กรณีนี้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิเสธการจดทะเบียนสมรสได้

2. อำนาจดุลพินิจ (Discretionary Power) เป็นเรื่องตรงกันข้ามกับอำนาจผูกพันมีคำอธิบาย คำนิยามของอำนาจดุลพินิจ โดยนักกฎหมายหลายท่านได้กล่าวว่า

"อำนาจดุลพินิจ" คือ เสรีภาพที่กฎหมายให้แก่องค์กรของรัฐฝ่ายปกครอง ในอันที่จะตัดสินว่าในกรณีเฉพาะเรื่องกรณีใดกรณีหนึ่ง สมควรเลือกคำสั่งใดในบรรดาคำสั่งหลายๆ อย่างที่แตกต่างกันออกไป และออกกำลังตามที่ได้ตกลงใจเลือกไว้

"อำนาจดุลพินิจ" ย่อมปรากฏขึ้นทุกครั้งที่องค์กรของรัฐฝ่ายปกครองกระทำการอย่างอิสระ โดยที่กฎหมายมิได้บัญญัติกำหนดการอันตนจักต้องการทำไว้ล่วงหน้า

"อำนาจดุลพินิจ" แท้จริงแล้วเพียงแต่เป็นความสามารถอันกฎหมายให้แก่องค์กรของรัฐฝ่ายปกครองในอันที่จะเลือกว่าในบรรดาคำสั่งสองหรือหลายคำสั่ง ซึ่งตามกฎหมายแล้วล้วนแต่ออกได้ทั้งสิ้น คำสั่งใดที่ตนเห็นว่าสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามความมุ่งหมายแห่งอำนาจหน้าที่ของตนได้ดีที่สุด

"อำนาจดุลพินิจ" คือ ข้อความคิดที่แท้จริงของดุลพินิจทางปกครองเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในอันที่จะเลือกกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาหลายๆ อย่างซึ่งเป็นไปได้ที่จะกระทำและซึ่งเปิดช่องให้วิญญูชนมีความเห็นแตกต่างกันออกไปว่า การใดเป็นการอันถึงปรารถนา

"อำนาจดุลพินิจ" คือ อำนาจในอันที่จะออกคำสั่งซึ่งในทางภววิสัยแล้ว ไม่อาจตัดสินใจได้ว่าถูกหรือผิด

ความแตกต่างระหว่างอำนาจผูกพันและอำนาจดุลพินิจ

1. อำนาจผูกพัน (Mandatory Power) คือ อำนาจหน้าที่องค์กรฝ่ายปกครองของรัฐต้องปฏิบัติเมื่อมีข้อเท็จจริงอย่างใดๆ เกิดขึ้นตามที่กฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ ได้บัญญัติกำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว ดังนี้ องค์กรฝ่ายปกครองของรัฐจะต้องออกคำสั่ง และคำสั่งนั้นต้องมีเนื้อความเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น เรื่องการร้องขอจดทะเบียนสมรส เมื่อชายหญิงผู้ร้องขอมีคุณสมบัติครบถ้วนและปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งการสมรสที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว นายทะเบียนครอบครัวจะต้องทำการจดทะเบียนสมรสให้แก่ผู้ร้องเสมอ เป็นต้น

เหตุที่เรียกอำนาจหน้าที่ว่าเป็นอำนาจผูกพันก็เพราะคำวินิจฉัยสั่งการดังกล่าวเป็นผลมาจากการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การฝ่ายปกครองของรัฐ ซึ่งกฎหมายยอมรับว่าการปฏิบัติหน้าที่นั้นมีผลใช้บังคับได้สมบูรณ์ นั่นเอง

2. อำนาจดุลพินิจ (Discretionary Power) อำนาจดุลพินิจแตกต่างกับอำนาจผูกพันข้างต้น กล่าวคือ อำนาจดุลพินิจเป็นอำนาจที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ หรือองค์กรฝ่ายปกครองของรัฐสามารถเลือกตัดสินใจออกคำสั่ง หรือเลือกสั่งการใดๆ ได้ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายหรือตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย กล่าวอีกนัยหนึ่ง อำนาจดุลพินิจก็คืออำนาจที่กฎหมายเปิดช่องให้องค์กรฝ่ายปกครองของรัฐมีอิสระในการตัดสินใจเมื่อมีเหตุการณ์หรือมีข้อเท็จจริงใดๆ ที่กำหนดไว้เกิดขึ้น

ทั้งอำนาจผูกพันและอำนาจดุลพินิจนี้ ส่วนใหญ่แล้วกฎหมายจะกำหนดให้ใช้อำนาจทั้งสองนี้ไปด้วยกัน กล่าวคือเมื่อมีข้อเท็จจริงอย่างใดเกิดขึ้นแล้วองค์กรฝ่ายปกครองของรัฐจะต้องออกคำสั่งในเรื่องนั้นๆ (อำนาจผูกพัน) แต่จะออกคำสั่งอย่างไรนั้นสามารถตัดสินใจได้อย่างมีอิสระตามที่กฎหมายเปิดช่องไว้ (อำนาจดุลพินิจ) เช่น กรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กฎหมายบังคับไว้ชัดเจนว่า ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้งต้องสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยกับข้าราชการผู้นั้น แต่ผู้บังคับบัญชา ก็มีอิสระในการตัดสินใจว่าจะสั่งลงโทษข้าราชการผู้นั้นสถานใด กล่าวคือจะสั่ง ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ เป็นต้น

บางกรณีกฎหมายอาจกำหนดว่า เมื่อมีข้อเท็จจริงอย่างใดๆ ที่กำหนดไว้แล้วนั้นเกิดขึ้น องค์กรฝ่ายปกครองของรัฐก็มีอิสระในการตัดสินใจว่าจะออกคำสั่งในเรื่องนั้นหรือไม่ เป็นดุลพินิจ แต่ได้มีการออกคำสั่งไปก็ต้องเป็นไปโดยสอดคล้องกับกฎหมาย

ระบบการควบคุมการใช้อำนาจของรัฐที่ควรจะจัดตั้งขึ้นนั้นจะต้องมีลักษณะ[77]

1. ต้องเป็นระบบที่ครอบคลุมกิจกรรมของรัฐทุกด้าน

2. มีความเหมาะสมกับสภาพกิจกรรมของรัฐที่ถูกควบคุมมีดุลยภาพระหว่างการใช้อำนาจรัฐและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

3. มีความเป็นอิสระ รวมทั้งมีการกำหนดหลักประกัน เช่น วิธีดำเนินงาน, วิธีพิจารณา การถูกตรวจสอบจากองค์กรอื่น

4. กระบวนการนำเรื่องที่ประชาชนจะร้องเรียนมาสู่องค์กรต้องไม่สลับซับซ้อน และเป็นไปโดยกว้างขวาง

ดังนั้นสิ่งที่สำคัญที่จะเป็นหลักประกันการใช้อำนาจของฝ่ายปกครอง (เช่น กรณีของ อ.บ.จ.) ทั้งในแง่ของดุลพินิจ และอำนาจผูกพันตามข้อเท็จจริง จึงอยู่ที่รูปแบบ การควบคุมการใช้อำนาจ ขององค์กรฝ่ายปกครองนั่นเอง โดยอาจถือเอาจำแนกตามระยะเวลานั่นคือ ถือเอากำหนด

---

[77] บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. **ระบบการควบคุมการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐ**. วารสารกฎหมายปกครอง เล่มที่ 13 ตอน 2 พ.ศ.2538 หน้า 14-16.

เวลาในการมีคำสั่งนิติกรรมทางปกครองก่อนดำเนินการหรือหลังจากที่ได้มีการดำเนินการแล้วก็ตาม หรืออาจจะแบ่งแยกโดยถือเอาองค์กรที่ทำหน้าที่ในการควบคุมเป็นหลักก็ได้ โดยถือว่าหากเป็นการควบคุมโดยวิธีการร้องเรียนต่อผู้สั่งการ หรือผู้บังคับบัญชาของผู้ที่มีอำนาจสั่งการนั้นก็เป็นการควบคุมโดยองค์กรภายใน ส่วนการควบคุมโดยองค์กรอื่นๆ เช่น รัฐสภา หรือศาลปกครอง ก็ถือได้ว่าเป็นการควบคุมภายนอก

1. การควบคุมแบบป้องกันหรือการควบคุมก่อนการดำเนินการ[78]

การควบคุมแบบป้องกัน คือ การควบคุมในขั้นตอนตระเตรียมการก่อนที่องค์กรของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายบริหารจะมีคำสั่ง หรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งการควบคุมแบบนี้ยังแยกได้เป็น 3 ประเภทย่อย คือ

1. การควบคุมโดยการปรึกษาหารือองค์กรที่ปรึกษา เช่น การขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย) ตรวจพิจารณาร่างกฎหมายหรือให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

2. การควบคุมโดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นอาจแบ่งได้ 3 วิธี คือ

(ก) การโต้แย้งคัดค้านก่อนที่องค์กรของรัฐฝ่ายบริหารจะมีคำสั่งทางปกครอง

(ข) การปรึกษาหารือกับองค์กรหรือตัวแทนของกลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้เสีย

(ค) การรับฟังความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง

3. การควบคุมโดยการให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการและการให้เหตุผลในคำสั่งทางปกครอง

2. การควบคุมแบบแก้ไขหรือการควบคุมภายหลังการดำเนินการ

การควบคุมแบบแก้ไขอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. การควบคุมภายใน ได้แก่

(ก) การร้องเรียนต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายปกครองผู้ที่ทำคำสั่งทางปกครอง และ

(ข) การขอให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายปกครองผู้ที่ทำคำสั่งปกครองทบทวนคำสั่งทางปกครองนั้น

2. การควบคุมภายนอก ได้แก่

---

[78] โกคิน พลกุล. **รูปแบบและวิธีการควบคุมฝ่ายปกครอง**. วารสารนิติศาสตร์ ฉบับที่ 1 ปีที่ 12 พ.ศ.2524 หน้า 38-50.

(ก) การอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

(ข) การร้องทุกข์ (คณะกรรมการรับเรื่องร้องทุกข์ต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา)

นอกจากนี้ยังมีวิธีควบคุมโดยองค์กรภายนอก เช่น ศาลปกครอง, รัฐสภา,[79] ผู้ตรวจการรัฐสภา ดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้นอีกด้วย มีข้อสังเกตประการหนึ่ง เกี่ยวกับการควบคุมการใช้อำนาจขององค์กรของรัฐฝ่ายบริหาร ซึ่งสามารถแยกประเภทและหน่วยงานองค์กรที่ทำหน้าที่ในการควบคุมได้ดังนี้[80]

1. ถ้าเป็นการใช้อำนาจทางการเมืองของฝ่ายบริหาร เช่น การดำเนินการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การดำเนินการทางสภาฯ มักจะใช้การควบคุมทางการเมืองโดยสภาฯ โดยสื่อมวลชน หรือองค์กรภาคประชาชน

2. ถ้าเป็นการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารที่มีปัญหาด้านความไม่ชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครอง มักใช้การควบคุมโดยทางศาล (ปกครอง)

3. ถ้าเป็นการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารที่มีปัญหาด้านความไม่เหมาะสมหรือความไม่เป็นธรรม มักใช้การควบคุมโดยผู้ตรวจการรัฐสภา (ออมบุดแมน)

4. ถ้าเป็นการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารที่มีปัญหาด้านทุจริตมักใช้องค์กรคณะกรรมการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ช.)

ซึ่งจากกรณีการควบคุมการใช้อำนาจทางปกครองของฝ่ายบริหารต่อการมีดุลพินิจดังกล่าวก็ถือเป็นการสอดคล้องกับกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง[81] ที่ระบุว่าเป็นกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์ ในทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ในการออกคำสั่งทางปกครองว่าจะต้องมีการเตรียมการดำเนินการอย่างไรและถือเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชน อันถือได้ว่าประชาชนก็คือผู้ทรงสิทธิ ในขอบเขตของกฎหมายมหาชน สถานะของประชาชนมิใช่ เป็นผู้อยู่ภายใต้การปกครองไร้สิทธิแต่ประการใดไม่[82] นั่นคือ ก่อนมีคำสั่งทางปกครองที่อาจกระทบถึงสิทธิของบุคคล

---

[79] การควบคุมโดยองค์กรรัฐสภานี้ มักมองกันว่าหวังผลไม่ค่อยได้ ทั้งนี้เนื่องจากมักถูกมองเป็นเรื่องการเมือง และในรัฐสภามักจะพิจารณาเฉพาะเรื่องใหญ่ๆ หลักการสำคัญๆ จึงต้องหาทางออกของการตรวจสอบโดยการตั้งกระทู้ถาม, การร้องเรียนผ่านกรรมาธิการต่างๆ, การยื่นญัตติ และอาศัยการกดดันจากสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นการหวังผลทางอ้อมนั่นเอง

[80] ชาญชัย แสวงศักดิ์. **การควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร**. สำนักพิมพ์วิญญูชน พ.ศ. 2540 หน้า 30-35.

[81] คมลชัย รัตนสกาววงศ์. **สาระสำคัญและหลักกฎหมายพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539** หน้า 7-8.

[82] มาตรา 3 วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่างๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องใดไว้โดยเฉพาะและมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ใด เจ้าหน้าที่ต้องให้บุคคลนั้นมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาส โต้แย้งและแสดงหลักฐานของตน คำสั่งในทางปกครองที่เป็นหนังสือต้องจัดให้มีเหตุผลประกอบทั้งข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ ให้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งการยื่นคำอุทธรณ์ หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ หรือโต้แย้งดังกล่าวไว้ในกรณีคำสั่งทางปกครอง ไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณีอุทธรณ์ คำสั่งทางปกครอง โดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว โดยให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นพิจารณาคำอุทธรณ์ และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบโดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ถ้าไม่เห็นด้วยกับอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผล ไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน[83]

ส่วนการร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์[84] นั้นเป็นกรณีที่ต้องเป็นเรื่องที่ผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายไม่ได้รับความเป็นธรรม เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือเป็นการละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

1. ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

---

[83] ชาญชัย แสวงศักดิ์. **คำอธิบายพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539.** สำนักพิมพ์วิญญูชน กรุงเทพฯ ธันวาคม 2540

[84] ในปัจจุบันนี้ได้โอนงานในส่วนดังกล่าวไปขึ้นยังศาลปกครองแล้ว อย่างไรก็แล้วแต่ ในอดีตที่ผ่านมาก่อนที่จะได้มีการบังคับใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) อันส่งผลให้เกิดศาลปกครองขึ้นนั้น การร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ คณะกรรมการกฤษฎีกา ก็ถือไว้ว่าเป็นวิธีการควบคุมฝ่ายปกครอง โดยภายในฝ่ายบริหารวิธีการหนึ่ง ซึ่งได้ผลอยู่มาก โดยมีการกำหนดวิธีการร้องทุกข์ให้กระทำได้โดยง่าย และอาจส่งทางไปรษณีย์ไปยังสำนักงานฯ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใดๆ เช่นเดียวกับการฟ้องร้องยังศาลปกครองในปัจจุบันนี้ โดยมีขั้นตอนที่สำคัญๆ 3 ขั้นตอน **ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522** (1) การพิจารณาสั่งรับหรือไม่รับไว้พิจารณา (2) การสอบสวนและสรุปสำนวนโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ (3) การติดตามผลการดำเนินการตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ซึ่งก็จะเป็นการประสานงานกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกับหน่วยงานอื่น เช่น ถ้าเป็นเรื่องการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการก็จะส่งให้ ป.ป.ช. (เดิม) ดำเนินการต่อไป ถ้าเป็นคดีอาญามีความผิดก็แจ้งพนักงานสอบสวน หรือถ้าเป็นเรื่องที่ไม่อาจรับไว้ได้ เช่น ขาดอายุความ ไม่ใช่คดีปกครอง เป็นเรื่องเชิงนโยบาย ก็จะส่งเรื่องให้หน่วยงานที่ถูกร้องทุกข์โดยตรง ส่งผลให้มีการทบทวนคำสั่งทางการบริหารเพื่อเยียวยาความเสียหายได้บ้าง เมื่อเปรียบเทียบกับการฟ้องยังศาลยุติธรรม (ฝ่ายตุลาการ) ซึ่งศาลจะไม่ก้าวล่วงเข้าไปในวงงานของฝ่ายบริหาร และไม่อาจพิพากษาเกินคำขอได้ นอกจากนี้ก็นำไปสู่การแก้ไขกฎหมายที่ล้าสมัย ไม่ชัดเจนเป็นธรรม มีช่องโหว่ เสนอรัฐบาลต่อไป รวมทั้งการสร้างแนวปฏิบัติความเข้าใจในระเบียบให้ตรงกัน เกิดขึ้นได้ ระหว่างส่วนราชการต่างๆ **โปรดดูใน พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542** ในมาตรา 103(3)(4) เมื่อได้มีประกาศวันเปิดทำการศาลปกครองแล้วบรรดาเรื่องที่ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาหรือมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์แล้ว แต่นายกรัฐมนตรียังมิได้สั่งการให้โอนไปเป็นคดีของศาลปกครองกลาง และถ้าศาลปกครองกลางเห็นว่าเป็นคดีตามมาตรา 9 ก็ให้พิจารณาและมีคำพิพากษาต่อไป

เพื่อสะดวกในการดำเนินคดีปกครองของผู้ร้องทุกข์ ถ้าได้มีการเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคแล้ว เมื่อเห็นสมควรศาลปกครองกลาง จะโอนคดี นั้นไปยังศาลปกครองภูมิภาคที่มีเขตอำนาจก็ได้

2. ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

3. กระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือขัดหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

4. กระทำการไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น หรือ

5. กระทำการโดยไม่สุจริตหรือโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

เรื่องที่ไม่อาจนำมาร้องทุกข์ได้ คือ

1. เรื่องที่มีลักษณะเป็นไปทางนโยบายโดยตรงซึ่งรัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา

2. เรื่องที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเด็ดขาดแล้วหรือนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว

3. เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว

4. เรื่องที่ยังมิได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายครบขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้

5. เรื่องที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว

6. เรื่องที่ขาดอายุความร้องทุกข์แล้ว

ข้อแตกต่างระหว่างมาตรการต่างๆ ในการควบคุม

มาตรการต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นมีข้อแตกต่างกันในสาระสำคัญดังนี้[85]

1. การควบคุมโดยองค์กรฝ่ายปกครองโดยทั่วไป

การร้องทุกข์ต่อองค์กรฝ่ายปกครองโดยทั่วไปนั้นมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์และการพิจารณาคำร้องทุกข์ไว้อย่างแน่ชัด

2. ในการร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์อาจใช้ข้ออ้างทางกฎหมายหรือข้ออ้างอย่างอื่น (เช่น ความไม่เป็นธรรม) มาเป็นเหตุผลในการร้องทุกข์ได้

3. องค์กรผู้พิจารณาคำร้องทุกข์อาจตรวจสอบการกระทำที่เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นได้ทั้งในแง่ของความชอบด้วยกฎหมายความเหมาะสมทางบริหาร หรือความเหมาะสมทางการเมือง

4. หากองค์กรผู้พิจารณาเห็นว่าการกระทำที่เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่เหมาะสมทางบริหาร หรือไม่เหมาะสมทางการเมือง ก็อาจมีคำสั่งระงับ ยกเลิก หรือเพิกถอนการกระทำดังกล่าวได้

---

[85] ชาญชัย แสวงศักดิ์. คำอธิบายกฎหมายปกครอง. สำนักพิมพ์วิญญูชน พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ.2542 หน้า 317-318.

5. เรื่องที่นำมาร้องทุกข์นั้น แม้ว่าองค์กรผู้พิจารณาจะได้พิจารณาและมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด (เช่น ให้ยุติเรื่อง) แล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องก็ยังสามารถหยิบยกเรื่องเดียวกันนั้นขึ้นมาร้องทุกข์ใหม่ได้อีก

2. การควบคุมโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. (องค์กรอิสระ)

คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรของรัฐฝ่ายปกครองซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการพิจารณาตรวจสอบการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าเป็นการทุจริตหรือประพฤติมิชอบหรือไม่

1. การร้องเรียนต่อ ป.ป.ช. มีหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น เรื่องร้องเรียนประเภทใดที่อาจรับไว้พิจารณาได้

2. ป.ป.ช. มุ่งตรวจสอบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบหรือไม่

3. ถ้า ป.ป.ช. ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ก็จะเสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้มีการดำเนินการทางวินัยและดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ที่กระทำความผิด แต่ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจโดยตรงในการเยียวยาทุกข์ให้แก่ผู้ร้องทุกข์

3. การควบคุมโดยองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติและองค์กรทางการเมือง

การร้องทุกข์ต่อองค์กรของรัฐฝ่ายนิติบัญญัติและองค์กรทางการเมือง เช่น คณะกรรมาธิการของสภาฯ นั้นมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์และการพิจารณาคำร้องทุกข์ไว้อย่างแน่ชัด

2. ในการร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์อาจใช้ข้ออ้างทางกฎหมายหรือข้ออ้างอย่างอื่น (เช่น ความไม่เป็นธรรม) มาเป็นเหตุผลในการร้องทุกข์ได้

3. คณะกรรมาธิการของสภาฯ อาจพิจารณาตรวจสอบการกระทำที่เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นได้ในแง่ของความชอบด้วยกฎหมายความเหมาะสมทางบริหารหรือความเป็นธรรม

4. คณะกรรมาธิการของสภาฯ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการกระทำดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นธรรม หรือไม่เหมาะสม ก็ไม่มีอำนาจที่จะสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กรของรัฐฝ่ายปกครองกระทำการหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดได้ คงทำได้แต่เพียงแจ้งผลพิจารณาและความเห็นของคณะกรรมาธิการฯ ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือรัฐบาลทราบเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาต่อไปโดยใช้วิธีการกดดันทางการเมืองผ่านสื่อมวลชนเป็นต้น

4. การควบคุมโดยองค์กรตุลาการ (ศาลปกครอง)

การขอรับการเยียวยาทุกข์โดยการฟ้องคดีต่อศาลมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. มี "วิธีพิจารณาความ" กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการฟ้องคดีและการพิจารณาคดีไว้เป็นที่แน่นอน เช่น คำฟ้องต้องใช้แบบที่กำหนดขึ้นและปิดอากร ฯลฯ

2. เรื่องที่นำมาฟ้องคดีจะต้องเป็นเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีเป็น "ผู้เสียหาย" หรือเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง

3. ในการฟ้องคดีนั้น ผู้ฟ้องคดีจะอ้างได้ก็แต่เพียงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของการกระทำดังกล่าวเท่านั้น จะยกข้ออ้างอย่างอื่น (เช่น ความไม่เป็นธรรมหรือความไม่เหมาะสม) ขึ้นมาเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีไม่ได้

4. ถ้าศาลได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำที่ถูกนำมาฟ้องคดีนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลก็จะมีคำพิพากษาให้เพิกถอนการกระทำนั้น เมื่อคดีถึงที่สุดแล้วย่อมเป็นอันยุติไปตามนั้น คู่ความจะนำเรื่องนั้นมาฟ้องคดีใหม่อีกมิได้

อำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง

อำนาจหน้าที่ของศาลปกครองจึงแยกพิจารณาได้เป็น 3 ส่วน คือ[86]

1. องค์กรที่อยู่ภายใต้การควบคุมตรวจสอบของศาลปกครอง คือ องค์กรผู้ใช้อำนาจปกครอง ซึ่งได้แก่ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น ราชการอิสระ รัฐวิสาหกิจและองค์กรอื่นๆ ที่ใช้อำนาจปกครอง เช่น คณะกรรมการ และสภาวิชาชีพต่างๆ

2. การกระทำที่ถูกควบคุมตรวจสอบโดยศาลปกครอง คือ การกระทำขององค์กรฝ่ายปกครอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

(ก) การกระทำทางปกครองที่เป็นการปฏิบัติทางกายภาย เช่น การรื้อถอนอาคารการก่อสร้างถนน ฯลฯ ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนได้

(ข) คำสั่งหรือคำวินิจฉัยทางปกครองที่มีผลใช้บังคับเป็นการเฉพาะ เช่น คำสั่งอนุมัติ คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ฯลฯ หรือนิติกรรมทางปกครองที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป เช่น พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ

---

[86] บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. **ศาลปกครองกฎหมายปกครองและตัวอย่าง "สัญญาทางด่วน".** วารสารกฎหมาย ปกครอง เล่มที่ 13 ตอน 2 สิงหาคม 2537 หน้า 19-20.

3. ลักษณะของการควบคุมตรวจสอบ ศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองและนิติกรรมทางปกครองทั้งในแง่ของรูปแบบอำนาจ วัตถุประสงค์ และวิธีการใช้อำนาจว่าเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

นอกจากนี้ในตัวของพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่) ก็ยังได้กำหนดถึงวิธีการในการควบคุม กำกับ อ.บ.จ. โดยภายในของฝ่ายปกครองด้วยกันเอง นั่นคือเป็นการคานอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในลักษณะของการกำกับดูแลโดยอยู่ภายใต้ราชการส่วนกลาง (รัฐมนตรีฯ) อีกชั้นหนึ่งด้วย [87]

---

[87] โปรดดูใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่) ในส่วนของการกำกับดูแล อ.บ.จ. มาตรา 53, 54, 77, 78, 79, 80 เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าสามารถแยกได้เป็น (1) การควบคุมองค์กรและเจ้าหน้าที่ขององค์กรนั้น (2) เป็นการควบคุมกิจการของ อ.บ.จ. ที่กระทำในบริการสาธารณะหรือรูปแบบอื่นๆ ให้มีความชอบด้วยกฎหมาย

บทที่ 3
ผลการดำเนินการวิจัย

บทนำ ลักษณะของงานโดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

เมื่อพิจารณาในปัจจุบันนี้ถึงหลักการบริหารราชการแผ่นดินที่มีการแบ่งระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน นั่นคือ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ดังที่ได้กล่าวแล้ว ในบทก่อนหน้านี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นมีพัฒนาการมาจากรูปแบบที่ได้มีการจัดตั้งสภาจังหวัด[1] ขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2477 โดยมีการกำหนดให้สภาจังหวัดมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับงบประมาณที่ตั้งจากจังหวัด การแบ่งเงินจัดสรรอุดหนุนของรัฐบาลระหว่างเทศบาลในจังหวัด ต่อมา พ.ศ. 2481 ได้แยกออกจากกฎหมายเทศบาลโดยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการจังหวัด จนถึงปี พ.ศ. 2498 จึงมีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ขึ้น และถือเป็นพระราชบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้นแบบจนกระทั่งมีการแก้ไขและปรับปรุงเพิ่มเติมถึงปัจจุบันตาม **พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่)**[2] ดังนั้นบทบาทของสภาจังหวัดใน

---

[1] การจัดตั้งสภาจังหวัดดังกล่าวถือตาม พ.ร.บ. สภาจังหวัด พ.ศ. 2481 และตามนัยแห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 มาตรา 55 ซึ่งระบุหน้าที่ของสภาจังหวัด ดังนี้ (1) ตรวจและรายงานเรื่องงบประมาณซึ่งตั้งทางจังหวัดและสอบสวนการคลังจังหวัดตามระเบียบ ซึ่งจะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้ (2) แบ่งสรรเงินอุดหนุนของรัฐบาลระหว่างบรรดาเทศบาลในจังหวัด (3) เสนอข้อแนะนำรัฐบาลในการจังกอบ การเงิน และการอื่นๆ ของเทศบาลและกิจการในจังหวัด อาทิ คือ การเกษตร การหัตถกรรม การขนส่ง การค้าขาย ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดี และกิจกรรมอื่นใดอันจะส่งเสริมสวัสดิภาพของราษฎรในจังหวัดนั้น (4) ตั้งกระทู้ถามกรมการจังหวัดในที่ประชุมสภาจังหวัดในข้อความใดๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่กรมการจังหวัดทรงไว้ ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อเห็นว่าข้อความนั้นๆ ยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของจังหวัด (5) ให้คำปรึกษาต่างๆ เมื่อรัฐบาลร้องขอ

[2] ซึ่งก็ส่งผลให้มีการยกเลิก

(1) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498
(2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2499
(3) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2499
(4) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2506
(5) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2509
(6) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2510
(7) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2511
(8) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2511
(9) ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 93 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2515
(10) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2521
(11) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2523 เป็นต้น ทั้งนี้ตามความในมาตรา 3 แห่ง พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

ระยะแรกนี้จึงมีลักษณะเป็นองค์กรที่ปรึกษาเท่านั้น มิได้มีอำนาจในการออกกฎหมายหรือข้อบัญญัติใดๆไม่ ให้แก่คณะกรรมการจังหวัด โดยให้จังหวัดถือเป็นราชการส่วนภูมิภาค และบริหารงานโดยมีคณะกรรมการจังหวัด และคณะกรรมการอำเภอ เป็นคณะผู้บริหารของจังหวัดและอำเภอตามลำดับ แทนข้าหลวงประจำจังหวัด และอำเภอ เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะเป็นช่วงระยะเวลาเริ่มต้นที่พึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ สภาจังหวัด จึงคงทำหน้าที่แต่เพียงเป็นช่องทางที่รัฐจะรับฟังปัญหาจากประชาชนในท้องถิ่นบ้าง มิได้มีการกระจายอำนาจให้อย่างเป็นรูปธรรม และมิได้มีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และก็ถูกยกเลิกไปในปี พ.ศ. 2481 ดังที่กล่าวแล้ว ต่อมาในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481-2485) ได้ตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481 ขึ้น กำหนดให้ทุกจังหวัดมีสภาจังหวัดประกอบด้วยสมาชิก อย่างน้อย 9 นาย ซึ่งราษฎรในอำเภอเลือกตั้งขึ้นอำเภอละ 1 คน ในขณะเดียวกันก็กำหนดว่า อำเภอใดมีราษฎรมากกว่า 30,000 คน ให้อำเภอนั้นมีสิทธิเพิ่มขึ้นอีก 1 คน ทุกๆ 30,000 คน ดังนั้นสมาชิกสภาจังหวัดจึงมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของพัฒนาการสภาจังหวัดที่สำคัญในเวลาต่อมา แต่อย่างไรก็ตามบทบาทหน้าที่ของสภาจังหวัด ก็มิได้แตกต่างจากเดิมมากนัก ยังคงมีสถานะเป็นเพียงคณะกรมการจังหวัด และไม่มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นแต่อย่างใด ยังคงเป็นลักษณะรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางโดยคณะราษฎร ต่อมาในปี พ.ศ. 2497 กระทรวงมหาดไทยในคราวที่ประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วราชอาณาจักรที่ประชุมมีมติเห็นควรให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองจึงลงมติให้สภาจังหวัดมีอยู่ต่อไป แต่ควรปรับปรุงให้สภาจังหวัดมีอำนาจในการควบคุมการบริหารราชการของจังหวัด เฉพาะกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาจังหวัดได้ด้วย มิใช่เป็นเพียงสภาที่ปรึกษา และด้วยเหตุที่พื้นที่ในเขตชุมชนเมืองและชุมชนในอำเภอต่างๆ มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นดำเนินการอยู่แล้วคือ เทศบาล และสุขาภิบาล พื้นที่ที่เหลือทั้งจังหวัดซึ่งเป็นพื้นที่ชนบทและเป็นพื้นที่ที่หน่วยงานทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่ดำเนินงานอยู่แล้ว ดังนั้น เมื่อรัฐบาลมีนโยบายจัดตั้งหน่วยงานปกครองท้องถิ่นระดับจังหวัดขึ้นมา จึงมีรูปลักษณ์ที่แตกต่างไปจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีอยู่เดิม (เทศบาล, สุขาภิบาล) นั่นคือ **องค์การบริหารส่วนจังหวัด** โดยมีตัวแทนของรัฐเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร (ผู้ว่าราชการจังหวัด) และมีตัวแทนประชาชนในสภาจังหวัด (สมาชิกสภาจังหวัด) และมีพื้นที่ของราชการบริหารส่วนภูมิภาค (จังหวัด, อำเภอ) ทับซ้อนกันกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด[3] ดังนั้นเมื่อพิจารณาโครงสร้างต้นแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบ

---

[3] ปธาน สุวรรณมงคล และคณะ. **การปรับปรุงการบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด** รายงานวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปี 2531. หน้า 10-20.

บริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 จะพบว่าได้มีการระบุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานในกิจการส่วนจังหวัด มีรายได้และบุคลากรของตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีและสำคัญ ทั้งนี้เพราะการมีสถานะและความคล่องตัว อิสระในเรื่องดังกล่าวเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีสาระสำคัญของการแบ่งแยกองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกเป็น 2 ฝ่าย

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ สภาจังหวัด ประกอบด้วยสมาชิกที่ราษฎรในอำเภอเลือกตั้งขึ้น จำนวนตามเกณฑ์ที่กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดกำหนดไว้อยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี หน้าที่หลักของสมาชิกสภาจังหวัด ได้แก่ การเสนอ พิจารณาและออกข้อบัญญัติจังหวัด เพื่อบังคับใช้ในเขตจังหวัดนั้น และควบคุม ติดตามการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามมติของสภาจังหวัดโดยการตั้งกระทู้ถาม การสอบถามข้อเท็จจริงและการเสนอญัตติ

2. ฝ่ายบริหาร ตามกฎหมายกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปกครอง บังคับบัญชาข้าราชการส่วนจังหวัด และบริหารงานภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดให้เป็นกิจการส่วนจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่ปฏิบัติตามมติของสภาจังหวัดที่มิใช่มติที่มีลักษณะเป็นการเมืองแห่งรัฐ หรือฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ หรือนอกเหนือกิจการส่วนจังหวัด และนอกจากผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วยังมีข้าราชการส่วนภูมิภาคตำแหน่งต่างๆ เข้ามาและปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สำหรับกิจการส่วนจังหวัดตามกฎหมายระบุอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ถึง 20 กิจการ ได้แก่

1. การรักษาความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน
2. การศึกษา การทำนุบำรุงศึกษา และการส่งเสริมวัฒนธรรม
3. การสาธารณูปการ
4. การป้องกันโรค การบำบัดโรค และการจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล
5. การจัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
6. การจัดให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
7. การรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ
8. การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
9. การจัดให้มีน้ำสะอาด หรือการประปา
10. การจัดให้มีโรงฆ่าสัตว์
11. การจัดให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
12. การจัดให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

13. การจัดให้มีสุสานและฌาปนสถาน

14. การจัดให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ ตลอดจนสถานที่ประชุมอบรมราษฎร

15. การบำรุงและการส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร

16. การแบ่งสรรเงินซึ่งกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น

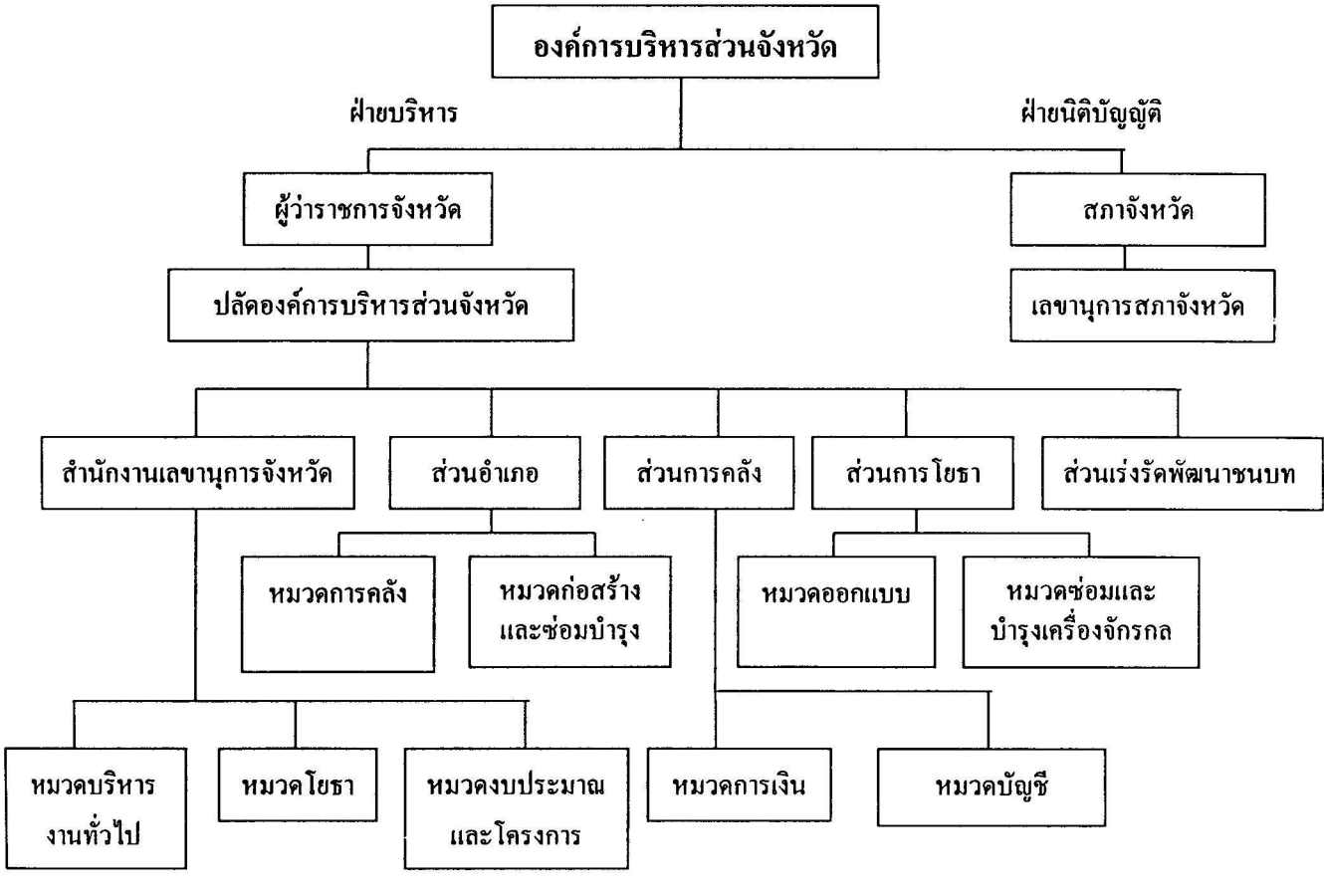
17. การจัดการคุ้มครอง ดูแล และหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินส่วนจังหวัด

18. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

19. การพาณิชย์

20. กิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นเพื่อประโยชน์ของราษฎร และท้องถิ่นหรือกิจการอื่นๆ ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นกิจการส่วนจังหวัด

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด (เดิม) ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498

โดยมีโครงสร้างรายรับขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2529 จำแนกไว้ 7 ประเภทดังนี้ (1) รายได้จากภาษีอากร (2) รายได้จากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตค่าปรับ (3) รายได้จากทรัพย์สิน (4) รายได้จากสาธารณูปโภค และการพาณิชย์ (5) รายได้จากเงินอุดหนุน (6) รายได้อื่น (7) รายได้เบ็ดเตล็ด และมีโครงสร้างของรายจ่ายอยู่ 2 ประเภท คือ (1) รายจ่ายประจำ แยกเป็น 2 ลักษณะ (1.1) รายจ่ายจากงบกลาง อันได้แก่ ค่าชำระหนี้เงินกู้และดอกเบี้ย, รายจ่ายตามข้อผูกพัน, เงินสำรองจ่าย, เงินที่งบทั่วไปตั้งช่วยเหลือให้งบเฉพาะการหรือเงินที่งบเฉพาะการตั้งช่วยเหลือให้งบทั่วไป (1.2) รายจ่ายของหน่วยงาน ทั้งนี้รวมทั้ง หมวดเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุน หมวดรายจ่ายอื่นๆ (2) รายจ่ายพิเศษ เป็นรายจ่ายที่ตั้งจ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เงินกู้หรือที่เป็นเงินที่จ่ายขาดจากเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วน นอกจากนี้ก็มีพนักงานของตนเองเรียกว่า ข้าราชการจังหวัด ซึ่งแยกออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้าราชการส่วนจังหวัดสามัญ และข้าราชการส่วนจังหวัดวิสามัญ ข้าราชการส่วนจังหวัดมีฐานะ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน โดยมีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของตนเอง เรียกว่า คณะกรรมการข้าราชการจังหวัด (ก.จ.) มีฐานะและอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดไว้สำหรับคณะรัฐมนตรี และคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และมีอำนาจหน้าที่ออกกฎ ก.จ. ข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ ส่วนในระดับจังหวัดก็มีคณะอนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด (อ.ก.จ. จังหวัด) มีหน้าที่ช่วย ก.จ. ปฏิบัติการในจังหวัดตามที่ ก.จ. มอบหมาย

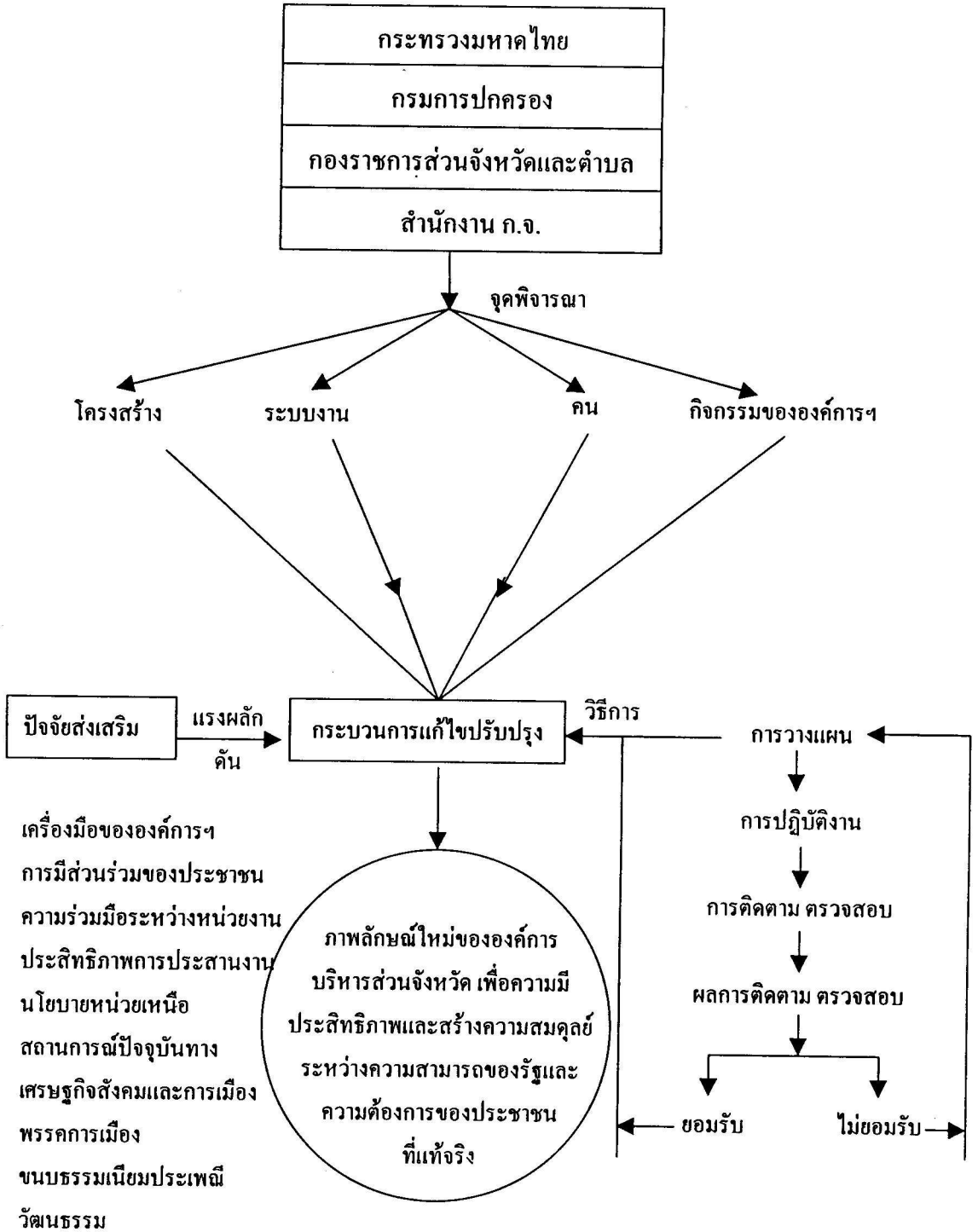
อย่างไรก็ตามหลังจากที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ใช้บังคับมาได้เป็นระยะเวลาเกือบจะ 40 ปี แม้ว่าจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมาแต่ก็มีอยู่หลายปัจจัยอีกเช่นกันที่เป็นตัวเร่งให้จะต้องมีการปรับปรุงขนาดใหญ่ เพื่อทบทวนกันทั้งระบบในการหาแนวทางพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ด้วยเหตุผลดังนี้ [4] (1) เป็นการตอบสนองนโยบายระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ อ.บ.จ. เช่น นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงมหาดไทย นโยบายกรมการปกครอง (2) องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้เท่าที่ควร (3) จากสภาพการณ์ต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ติดตามมาอย่างมากมาย มีความซับซ้อนขึ้น ดังนั้น อ.บ.จ. จะต้องพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงาน ให้สามารถแก้ไข

---

[4] ศิริพงศ์ บุตรงามดี. องค์การบริหารส่วนจังหวัด : การวิเคราะห์ปัญหาเชิงทฤษฎีระบบ เทศาภิบาล, 87(5) พ.ศ. 2535 หน้า 42-48.

ปัญหาดังกล่าวได้ (4) อ.บ.จ. จะต้องสร้างความเข้มแข็งเพื่อรองรับบทบาทของพรรคการเมืองที่เริ่มเข้ามามีบทบาทในการเมืองระดับท้องถิ่นมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อการเปลี่ยนแปลง

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

ในปี พ.ศ. 2540 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน [5] ซึ่งจะเห็นได้ว่าในส่วนที่ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดให้ท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครองและมีอิสระในการภาษีอากร และการเงินแห่งท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ มีการตัดทอนอำนาจในการควบคุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกไป ให้เหลือเพียงอำนาจในการกำกับดูแลเท่านั้น นั่นคือ ราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคจะกระทำได้เพียงการดูถึงความชอบด้วยกฎหมายเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะของนิติกรรม หรือการกระทำในทางปกครองขององค์กรปกครองท้องถิ่นเท่านั้น ไม่มีอำนาจก้าวล่วงไปดูถึงความเหมาะสมแห่งนิติกรรมนั้นๆ ดังที่ได้กล่าวแล้วในบทก่อนหน้านี้

กล่าวสำหรับพระราชบัญญัติการบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540[6] ได้ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 114 ตอนที่ 62 ก ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2540 โดยใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2540 เป็นต้นมา พระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายที่กล่าวถึงระเบียบวิธีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยการบริการราชการส่วนท้องถิ่น แทนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498

สำหรับเหตุผลของการใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้อาจพิจารณาได้จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติซึ่งระบุว่า "โดยที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ ส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่ทั้งจังหวัดที่อยู่นอกเขตสุขาภิบาล และเทศบาลเมื่อได้มีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ออกใช้บังคับเพื่อกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ในการนี้สมควรปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกันและปรับปรุงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น"

นอกจากจะพิจารณาในเหตุผลของพระราชบัญญัติแล้ว จากบันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ..... ครั้งที่ 2 วันที่ 13 มีนาคม 2540 ที่ประชุมได้อภิปรายประเด็นวัตถุประสงค์ของการออกกฎหมาย สรุปว่า

---

[5] โปรดดูรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) ฉบับปัจจุบัน ในมาตรา 43, 46, 52, 56, 58, 59, 64, 78, 79, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290 เป็นต้น

[6] ส่วนพัฒนาโครงสร้างและระบบงาน สำนักบริหารราชการ **พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด** พิมพ์เมื่อ พฤษภาคม 2542

1. เพื่อจัดระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพซึ่งปัจจุบันมีปัญหาด้านการบริหารการจัดการและด้านพื้นที่และรายได้ซ้ำซ้อน

2. เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนตามการเปลี่ยนแปลงของการเมืองการปกครองท้องถิ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการขยายความเจริญเติบโตของแต่ละท้องถิ่น

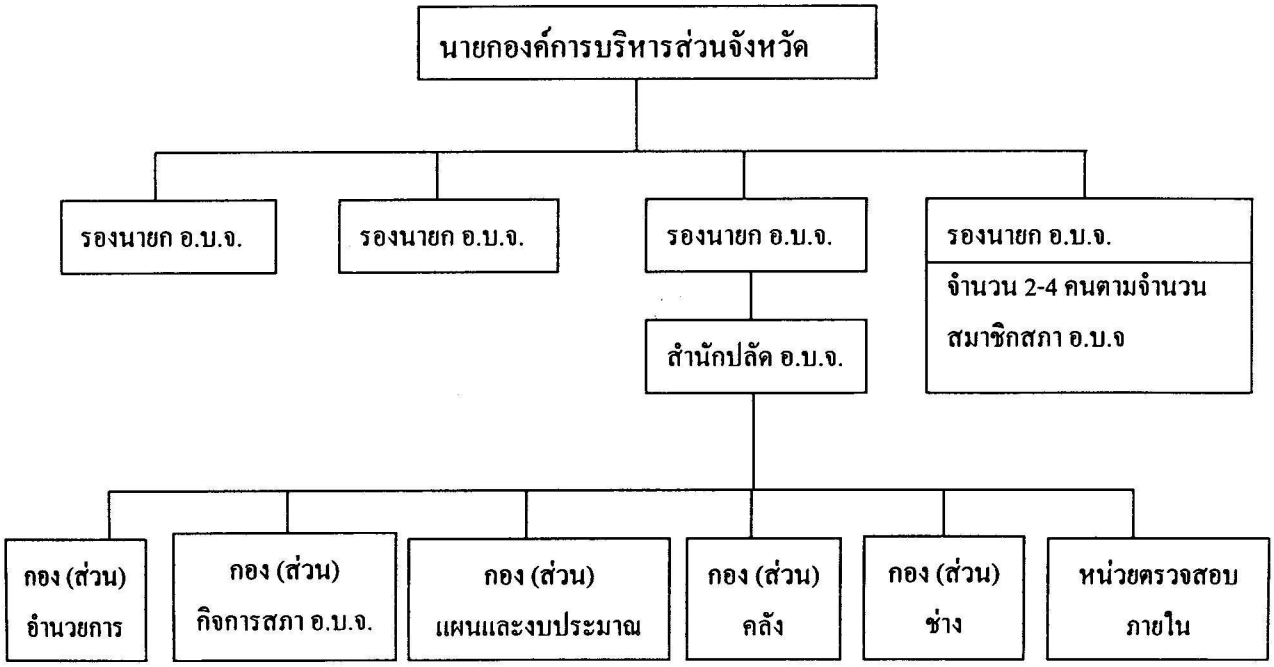
3. เพื่อเป็นการถ่ายโอนอำนาจการปกครองส่วนภูมิภาคมาสู่ท้องถิ่น โดยให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่ในการประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประสานกับรัฐบาลและตัวแทนหน่วยงานของรัฐ การถ่ายโอน ภารกิจและงบประมาณที่เคยอยู่ในภูมิภาคไปอยู่ในองค์การบริหารส่วนจังหวัด

4. เพื่อเป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ให้มากยิ่งขึ้นโดยจะเพิ่มอิสระให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดมากขึ้นด้วยโดยการลดการกำกับดูแลจากส่วนกลาง

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 กำหนดให้มีหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งเรียกว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีอยู่ในทุกจังหวัด จังหวัดละ 1 แห่งรวม 75 แห่ง มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีพื้นที่รับผิดชอบทั้งจังหวัด โดยทับซ้อนกับพื้นที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น คือ เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนั้น

ความเป็นนิติบุคคลก่อให้เกิดความสามารถในการทำนิติกรรม ความเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นก่อให้เกิด อำนาจ หน้าที่ และขอบเขตพื้นที่ในการใช้อำนาจหน้าที่นั้น

โครงสร้าง (การบริหาร) องค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. **ส่วนอำนวยการ** มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงาน ดังต่อไปนี้

- งานธุรการ สรรบรรณ จัดทำคำสั่ง ประกาศ
- งานการเจ้าหน้าที่
- งานสิทธิ สวัสดิการข้าราชการ ลูกจ้าง
- งานด้านนิติกร
- งานเกี่ยวกับการตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- งานดำเนินการกิจการพาณิชย์
- งานการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- งานเกี่ยวกับการดำเนินการทางนิติกรรม สัญญา
- งานเกี่ยวกับการรับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน
- งานเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว
- งานเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
- งานเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์และสาธารณูปการ
- งานเกี่ยวกับการป้องกันโรค การบำบัด การจัดตั้งและการบำรุงสถานพยาบาล
- งานเลขานุการผู้บริหาร งานรัฐพิธี พิธีการต่างๆ งานการประชาสัมพันธ์
- งานรักษาความสะอาด ความปลอดภัยสถานที่ราชการ
- งานประสานงานหน่วยงาน ส่วนราชการอื่น
- งานอื่นที่มิได้อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการใด
- งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

2. **ส่วนกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด** มีภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

- งานเกี่ยวกับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- งานเกี่ยวกับการประชุมกรรมการต่างๆ ของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- งานจัดทำระเบียบวาระการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- งานจัดทำระเบียบวาระการประชุมกรรมการต่างๆ ของสภา
- งานจัดทำรายงานการประชุมสภา และกรรมการต่างๆ ของสภา อ.บ.จ.
- งานติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภา หรือกรรมการต่างๆ ของสภา อ.บ.จ.
- งานเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับการประชุม
- งานเกี่ยวกับการตั้งกระทู้ถาม ข้อซักถามของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

- งานเกี่ยวกับระเบียบ กรมทะเบียนประวัติของสมาชิกสภา อ.บ.จ.
- งานสิทธิสวัสดิการของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- งานเลขานุการประธาน / รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

3. **ส่วนแผนและงบประมาณ** มีภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ
   - งานเกี่ยวกับวิเคราะห์นโยบายและแผนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
   - งานเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
   - งานเกี่ยวกับการประสานจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
   - งานคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
   - งานเกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี / ชั่วคราว
   - งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด
   - งานเกี่ยวกับการโอนเงินงบประมาณ
   - งานเกี่ยวกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
   - งานเกี่ยวกับโครงการเงินอุดหนุนต่างๆ
   - งานการตรวจติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการ
   - งานการจัดระบบข้อมูลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
   - งานเกี่ยวกับการจัดการคุ้มครองดูแลรักษาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
   - งานเกี่ยวกับการบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
   - งานเกี่ยวกับแผนงานการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
   - งานเกี่ยวกับการผังเมือง
   - งานเกี่ยวกับการศึกษา การทำนุบำรุงศาสนาและส่งเสริมวัฒนธรรม
   - งานเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ
   - งานเกี่ยวกับการพัฒนารายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
   - งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย
4. **ส่วนการคลัง** มีภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ
   - งานเกี่ยวกับการเบิกจ่าย รับ นำส่ง เก็บรักษาเงินและเอกสารแทนการเงิน
   - งานเกี่ยวกับการตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกา

- งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน และเงินอื่นๆ
- งานเกี่ยวกับการขอรับเงินบำเหน็จบำนาญ
- งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ ฐานะทางการเงิน
- งานเกี่ยวกับการจัดสรรเงินต่างๆ
- งานการจัดทำบัญชีทุกประเภท
- งานทะเบียนคุมเงินรายได้ รายจ่ายทุกประเภท
- งานเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชี
- งานการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ
- การจัดทำงบทดลองประจำเดือน ประจำปี
- งานเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหาพัสดุ
- งานเกี่ยวกับการซ่อมแซม บำรุงรักษาพัสดุ
- งานทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ ทรัพย์สิน
- งานการควบคุมตรวจสอบการรับ จ่ายพัสดุ
- งานการจำหน่ายพัสดุ ครุภัณฑ์
- งานเกี่ยวกับงานวิชาการด้านการเงิน การบัญชี และการพัสดุ
- งานช่วยเหลือให้คำแนะนำทางวิชาการแก่หน่วยงานท้องถิ่น ที่ร้องขอ
- งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

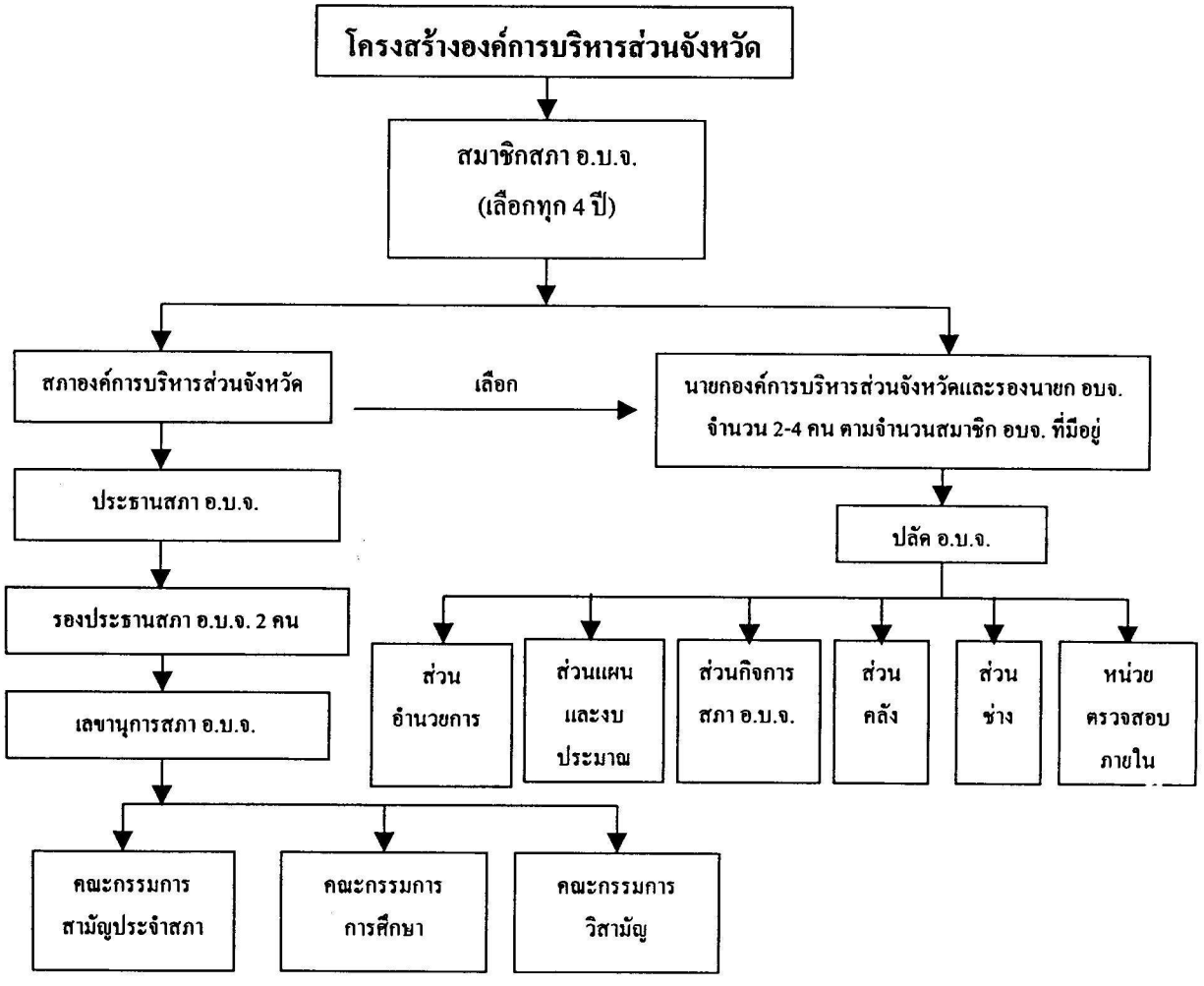
5. ส่วนช่าง มีภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ
   - งานสำรวจ ออกแบบ/ จัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม
   - งานจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ
   - งานแผนการปฏิบัติงานประจำปี
   - งานออกแบบและเขียนแบบ
   - งานการตรวจสอบการก่อสร้าง
   - งานการควบคุมอาคาร ตามระเบียบ กฎหมาย
   - งานแผนการปฏิบัติงานการก่อสร้างและซ่อมบำรุง
   - งานการควบคุมการก่อสร้างทาง อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ
   - งานการควบคุมการซ่อมบำรุงทาง อาคาร สะพาน และแหล่งน้ำ
   - งานรวบรวม จัดเก็บประวัติโครงการต่างๆ
   - งานเกี่ยวกับสาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อม
   - งานเกี่ยวกับการป้องกันและบรรทาสาธารณภัย

- งานแผนงานด้านวิศวกรรมเครื่องจักรกลประจำปี
- งานรวบรวมประวัติ ติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกล
- งานแผนงาน และการควบคุมการบำรุงรักษาซ่อมแซมเครื่องจักรกล และยานพาหนะ
- งานแผนงาน ควบคุม เก็บรักษา การเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ น้ำมัน เชื้อเพลิง
- งานให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนด้านวิชการ ด้านเทคนิคและเครื่องจักรกลแก่หน่วยงานท้องถิ่นอื่นที่ร้องขอ
- งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

6. หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ งานการตรวจสอบบัญชี เอกสารการเบิกจ่าย เอกสารการรับเงินทุกประเภท ตรวจสอบการเก็บรักษาหลักฐานการบัญชี งานตรวจสอบพัสดุ และการเก็บรักษา งานตรวจทรัพย์สิน และการทำประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

โครงสร้าง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีโครงสร้างเป็น 2 ส่วน คือ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย สมาชิกที่เป็นผู้แทนของปวงชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น มีที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี จำนวนสมาชิกที่จะมีได้ในแต่ละจังหวัดจะไม่เท่ากัน โดยให้ถือเกณฑ์จำนวนราษฎรตามหลักฐานทะเบียนราษฎรที่ประกาศ ในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง โดยสรุปจะมีจำนวนสมาชิกในแต่ละจังหวัดดังนี้

จำนวนราษฎรในจังหวัด (คน)			สมาชิก (คน)
ไม่เกิน	500,000		24
มากกว่า	500,000	แต่ไม่เกิน 1,000,000	30
มากกว่า	1,000,000	แต่ไม่เกิน 1,500,000	36
มากกว่า	1,500,000	แต่ไม่เกิน 2,000,000	42
มากกว่า	2,000,000		48

การสิ้นสุดสมาชิกสภาพ

สมาชิกที่ได้รับการเลือกจะสิ้นสุดสมาชิกภาพด้วยเหตุต่างๆ ดังนี้

1. ครบวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี หรือมีการยุบสภาโดยคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

2. ตาย

3. ลาออกโดยยื่นใบลาออกจากตำแหน่งต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การลาออกจะมีผลสมบูรณ์ เมื่อได้ยื่นใบลาออกต่อประธานสภา หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ลงทะเบียนรับตามระเบียบของทางราชการ สำหรับใบลาออกที่มีเงื่อนเวลาจะมีผลสมบูรณ์เมื่อถึงเวลาที่กำหนดขึ้น

4. ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วสั่งให้ออกเมื่อปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

5. รัฐมนตรีสั่งให้ออกเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วปรากฏเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

6. สภามีมติให้ออกจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาหรือกระทำการ อันอาจเสื่อมเสียผลประโยชน์ของ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมติที่ให้ออกจากตำแหน่งต้องไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่

7. ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลง พร้อมกันทั้งหมด ให้ถือว่าเป็นการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

บทบาทหน้าที่

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะมีบทบาทหน้าที่ในการตรวจข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด การควบคุมนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และการทำหน้าที่ผู้แทนประชาชนในจังหวัดโดยใช้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภา และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (มาตรา 17)

2. การเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (มาตรา 35)

3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด (มาตรา 21)

4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญโดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ (มาตรา 25)

5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (มาตรา 29)

6. การขอให้ประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกซึ่งมาประชุมร้องขอ (มาตรา 30)

7. การตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (มาตรา 31)

8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค (มาตรา 32)

9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการ หรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (มาตรา 33)

10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่ง เนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ (มาตรา 11(6))

11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทนแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ (มาตรา 42)

12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่น ทั้งนี้ เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจตราขึ้นมา เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ (มาตรา 51 และมาตรา 54)

13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

การประชุมสภา

การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมี 3 ประเภท คือ

1. การประชุมสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภา หมายความว่า เมื่อเสร็จสิ้นการเลือกตั้งสมาชิกแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องจัดให้มีการประชุมสภาครั้งแรกภายใน 15 วัน เพื่อให้มีการเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองประธานสภา และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด การประชุมลักษณะนี้ไม่นับว่าเป็นการประชุมสมัยสามัญประจำปี และจัดให้เพียงครั้งเดียวต่อการเลือกตั้งสมาชิกเป็นการทั่วไปทั้งประเทศ

2. การประชุมสมัยสามัญ กำหนดให้มีการประชุมสภาสมัยสามัญ ปีละ 2 สมัย โดยมีระยะเวลาประชุมสมัยละ 45 วัน แต่ในกรณีจำเป็นประธานสภาอาจสั่งขยายสมัยประชุมสามัญออกไปได้อีกครั้งละไม่เกิน 15 วัน และสภาไม่อาจเปิดประชุมสมัยสามัญก่อนครบกำหนด เวลาสี่สิบห้าวันได้

3. การประชุมสมัยวิสามัญ จะดำเนินการได้ต่อเมื่อมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือมีเหตุต้องให้เลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งต้องพ้นจาก

ตำแหน่งตามมาตรา 36 สำหรับการขอประชุมสภาสมัยวิสามัญนี้ผู้มีสิทธิขอเปิดได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสมาชิกที่ลงชื่อไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ยื่นคำร้องต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอให้เปิดประชุมสมัยวิสามัญได้

ระยะเวลาเปิดประชุมสภาสมัยสามัญครั้งละไม่เกิน 7 วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ และให้ขยายออกไปได้ไม่เกิน 7 วัน

การเลือกประธานสภา และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ภายหลังการเลือกตั้งเสร็จสิ้นลงต้องจัดให้มีการประชุมครั้งแรกภายใน 15 วัน เพื่อดำเนินการเลือกประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจะเลือกกันเองเป็นประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 คน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภา 4 ปี

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่ดำเนินการกิจการของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และดำเนินการประชุมสภาให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาโดยมีรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ช่วย นอกจากนี้ประธานสภายังเป็นผู้แทนสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในกิจการภายนอกด้วย

การพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ลาออกในกรณีประธานสภาลาออกให้ยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับรองประธานให้ยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภา และให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ขอลาออก
2. พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากการครบวาระของสภาหรือมีการยุบสภาให้มีการเลือกประธานสภาหรือรองประธานสภาภายใน 15 วัน

การแต่งตั้งคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเลือกสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินเจ็ดคนเป็นคณะกรรมการเพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดๆ ที่อยู่ในวงงานของสภา โดยมีคณะกรรมการแบ่งตามองค์ประกอบดังนี้

1. คณะกรรมการสามัญ ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดล้วน
2. คณะกรรมการวิสามัญ ประกอบด้วย สมาชิกและบุคคลภายนอกที่สภาแต่งตั้งร่วมกัน

คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนี้จะมีกี่คณะขึ้นอยู่กับมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ที่มีบัญญัติไว้ให้ทำหน้าที่ ได้แก่ คณะกรรมการสามัญประจำสภาเพื่อให้ความเห็นชอบการออกข้อบัญญัติชั่วคราว เช่น คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม คณะกรรมการการคลัง เป็นต้น

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะทำหน้าที่บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมายและตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีที่มาโดยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลือกสมาชิกคนหนึ่งให้ทำหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเป็นผู้ประกาศชื่อผู้ที่ได้รับเลือกและให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้ารับหน้าที่ตั้งแต่วันถัดจากวันได้รับเลือก

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้ตามสัดส่วนจำนวนสมาชิกที่มีในแต่ละสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนี้

1. สมาชิก 48 คน มีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ 4 คน
2. สมาชิก 42 คน หรือ 36 คน มีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ 3 คน
3. สมาชิก 30 คน หรือ 24 คน มีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ 2 คน

การพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. มีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมดเนื่องจากราษฎร ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้พ้นจากตำแหน่ง
4. พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

5. สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

6. ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

7. รัฐมนตรีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อมีพฤติการณ์ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของประชาชน

8. ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายเกี่ยวกับการลงคะแนนให้สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง

การพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง
2. ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
4. พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
5. ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงให้สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง

อำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่มีปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ

3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาได้พิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายก ฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป

4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้ มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการทั้งภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด และนอกเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ก. ภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย

2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบล และราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัด ตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล

7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(7 ทวิ) บำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้น เป็นการสมควรให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น

9. จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมาย อื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข. ภายนอกเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้เมื่อได้รับความยินยอมจากราชการส่วนท้องถิ่นอื่น หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยจะต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้

1. การนั้นจำเป็นและเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

2. ได้รับความยินยอมจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของตน

3. ได้รับความยินยอมจากสภาท้องถิ่น หรือสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เกี่ยวข้อง

กิจการใดที่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ได้จัดทำ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อาจขอความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีสั่งให้ข้าราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการนั้นได้ นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจตราข้อบัญญัติเพื่อให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือท้องถิ่นอื่น โดยเรียกเก็บค่าบริการได้ หรือจะมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็ได้

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

การเสนอร่างข้อบัญญัติจะกระทำได้โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือราษฎร ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้าชื่อเสนอ แต่สำหรับร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้รับรองด้วย

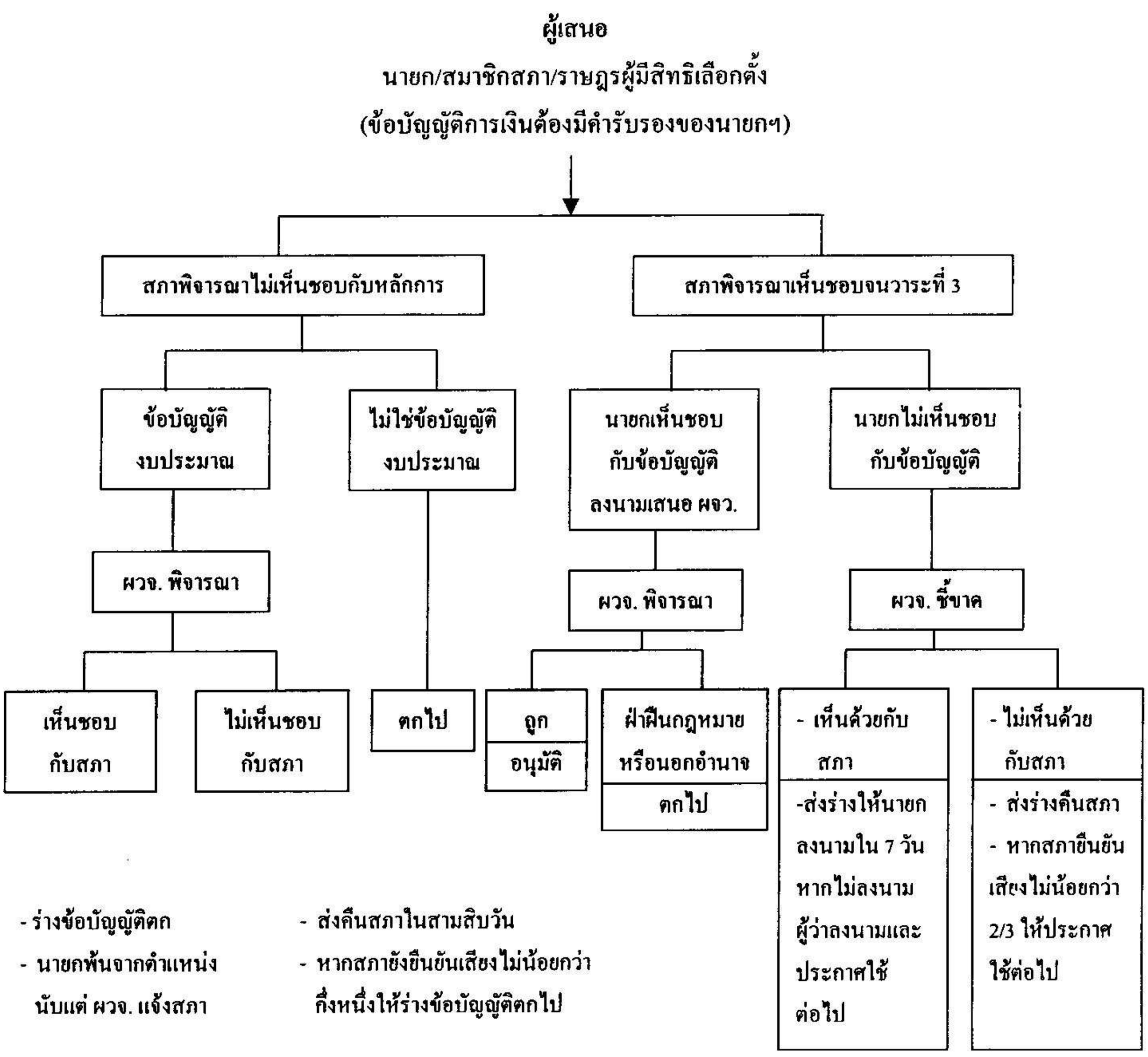
1. เมื่อสภาได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติและให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานสภาส่งร่างข้อบัญญัติไปยังนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อลงนามแล้วส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่ออนุมัติภายใน 7 วัน นับแต่วันที่สภาให้ความเห็นชอบผู้ว่าราชการจังหวัดต้องอนุมัติและประกาศใช้บังคับ ภายใน 15 วัน ในกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดไม่อนุมัติและประกาศร่างข้อบัญญัติภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัติดังกล่าว

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติที่ผ่านสภาแล้ว ให้ส่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดภายใน 7 วัน ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภา ให้ส่งคืนร่างข้อบัญญัติให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงนามภายใน 7 วัน ถ้านายก ฯ ไม่ลงนามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามและประกาศใช้บังคับ

2. ในกรณีที่สภาลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างข้อบัญญัตินั้น ให้ร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป แต่หากร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือ เพิ่มเติมให้ส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน 7 วัน นับแต่สภาไม่ให้ความเห็นชอบ หากผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับสภาให้ร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป และให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งความเห็นไปยังประธานสภา ในกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาให้ส่งคืนร่างข้อบัญญัติให้สภาพิจารณาใหม่ และให้สภาพิจารณาภายใน 30 วัน ถ้าสภายืนยันไม่เห็นด้วย ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ในร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป

3. ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ทัน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติชั่วคราวได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสามัญประจำสภา และเมื่อประกาศโดยเปิดเผยให้ใช้บังคับได้ และให้นำข้อบัญญัติชั่วคราวเสนอต่อสภาเพื่ออนุมัติในการประชุมสภาคราวต่อไป หากสภาไม่อนุมัติให้ข้อบัญญัติตกไป

ขั้นตอนการเสนอข้อบัญญัติ

รายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีรายได้โดยแบ่งตามที่มาดังนี้

1. รายได้ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเก็บเอง ได้แก่

- รายได้จากภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือน และที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ซึ่งรายได้เหล่านี้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยรายได้ อ.บ.ต. ซึ่งได้รับจัดสรรจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2538 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดสรรให้ อ.บ.ต. เต็มจำนวนแล้ว จึงถือเป็นรายได้ของ อ.บ.ต.ไป

- รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซล และน้ำมันที่คล้ายกัน และก๊าซปิโตรเลียม ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เกินลิตรละห้าสตางค์

- รายได้จากยาสูบ ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เกินมวนละห้าสตางค์

- รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักโรงแรม ซึ่งกฎกระทรวงฉบับที่ 4 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเก็บได้ไม่เกินร้อยละสามของค่าเช่าห้องพัก

- รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับในกิจการที่กฎหมายบัญญัติให้เทศบาลเป็นผู้ดำเนินการและกิจการนั้นอยู่นอกเขตราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนั้น

- รายได้จากค่าธรรมเนียมที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้น

2. รายได้ที่ส่วนราชการอื่นเก็บให้จัดสรรให้ หรือส่งมอบให้ได้แก่

- รายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อนที่กรมการขนส่งทางบกจัดสรรให้

- รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละห้าของภาษีที่จัดเก็บได้ที่กรมสรรพากรส่งมอบให้

- รายได้จากค่าภาคหลวงแร่ ซึ่งกรมทรัพยากรธรณีจัดสรรให้ในอัตราร้อยละยี่สิบ และรายได้จากค่าภาคหลวงปิโตรเลียม ซึ่งกรมทรัพยากรธรณีจัดสรรให้ในอัตราร้อยละสามสิบ ทั้งนี้ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 8

- รายได้จากภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน ซึ่งกรมสรรพากรและกรมสรรพสามิตร เก็บเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละสิบตามที่บัญญัติในข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

- รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดอัตราหนึ่งในเก้าของภาษีมูลค่าเพิ่มที่กรมสรรพากรเก็บได้ในจังหวัด ส่วนที่อยู่นอกเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รายได้ส่วนนี้จะเป็นรายได้ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับเช่นเดียวกับท้องถิ่นอื่น

3. รายได้จากเงินอุดหนุนของรัฐบาลซึ่งกฎหมายกำหนดให้รัฐบาลจัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกปีงบประมาณ

บทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด

บทบาทดังกล่าวนี้จะต้องมีลักษณะของการกำกับดูแล และส่งเสริมการทำงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนั้นหากการใช้อำนาจในการกำกับดูแลดังกล่าว ไม่เป็นไปในลักษณะการตรวจสอบ ความชอบด้วยกฎหมาย หรือนิติกรรมในทางปกครองขององค์การบริหารส่วนจังหวัด หากแต่เข้าไปพิจารณา ในรายละเอียด ของเนื้อหา หรือความเหมาะสมในการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนภูมิภาคมีอยู่และได้ใช้ส่งผลกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมีบทบาทดังต่อไปนี้

1. ในมาตรา 11 (4) ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเมื่อปรากฏว่า เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2. ในมาตรา 11 (5) ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเมื่อปรากฏว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

3. ในมาตรา 18 วรรคสอง (1) ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับหนังสือลาออกจากตำแหน่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

4. ในมาตรา 22 วรรคสอง ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มาประชุมเป็นการประชุมครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

5. ในมาตรา 24 วรรคสอง ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดและปิดการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในกรณีที่ไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย

6. ในมาตรา 32 ผู้ว่าราชการจังหวัด มีหน้าที่ชี้แจงข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคตามที่สมาชิกสภาองค์การบริหารจังหวัดเสนอข้อสอบถามต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

7. ในมาตรา 36 วรรคสอง ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งและสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่สามารถเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นใหม่ได้ภายในสิบห้าวัน

8. ในมาตรา 43 ผู้ว่าราชการจังหวัดทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสนอเรื่องให้ขอยืมตัวข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีกำหนดเวลา

9. ในมาตรา 49 ผู้ว่าราชการจังหวัดและสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ความเห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด

10. ในมาตรา 53 ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติและประกาศข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในสิบห้าวัน หากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น

11. ในมาตรา 54 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้วินิจฉัยกรณีร่างข้อบัญญัติได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดลงนาม แต่ถ้านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ลงนามภายในเจ็ดวัน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามและประกาศใช้บังคับข้อบัญญัติจังหวัดนั้น หากผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นคืนให้กับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาใหม่

12. ในมาตรา 55 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้วินิจฉัยกรณีสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นชอบกับหลักการของร่างข้อบัญญัติงบประมาณซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วน

จังหวัด หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไปและให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง หากผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น คืนให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาใหม่

13. ในมาตรา 77 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชี้แจงแสดงความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยับยั้งการปฏิบัติราชการของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เป็นการชั่วคราวแล้วรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัย

14. ในมาตรา 78 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติโดยต้องกระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติ หากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยืนยันมติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัย

15. ในมาตรา 79 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่หรือประพฤติตนฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของประชาชน

16. ในมาตรา 80 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งนี้ โดยมีเหตุผลเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

บทบาทอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

นอกเหนือจากบทบาทในการกำกับดูแล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของจังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว ตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินยังมีการกำหนดบทบาทในการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยราชการส่วนกลาง อีกชั้นหนึ่งโดยเป็นในลักษณะของผู้ควบคุมการกำกับดูแลการกระจายอำนาจ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะเจ้ากระทรวงเป็นผู้มีอำนาจดังกล่าว แต่กรณีดังกล่าวนี้ก็เช่นเดียวกันกับลักษณะแห่งความสัมพันธ์ที่ราชการส่วนภูมิภาคจะมีต่อราชการส่วนท้องถิ่น หากแต่เป็นการแบ่งอำนาจดังกล่าวมาให้ระดับจังหวัด กำกับดูแลให้แทนแต่ก็ยังคงไว้ซึ่งอำนาจที่มีอยู่เหนือราชการส่วนท้องถิ่นอยู่ ดังนั้นหากมิได้กระทำการอยู่บนพื้นฐานแห่งอำนาจในการกำกับดูแลแล้วก็จะส่งผลให้

เกิดปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางใช้และมีผลกระทบกับราชการส่วนท้องถิ่นได้เช่นเดียวกันกับราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีดังต่อไปนี้

1. ในมาตรา 6 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติและให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

2. ในมาตรา 11(5) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งสอบสวนแล้วปรากฏว่าสมาชิกสภาผู้นั้นเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

3. ในมาตรา 47 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการซึ่งเป็นกิจการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพึงจัดทำตามอำนาจหน้าที่แต่ไม่ได้จัดทำ

4. ในมาตรา 77 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้อำนาจยับยั้งการปฏิบัติการของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้เป็นการชั่วคราวและรายงานรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันออกคำสั่ง กรณีนี้รัฐมนตรีวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัด

5. ในมาตรา 78 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้อำนาจเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติ และต่อมาสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยืนยันมติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิก ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานการยืนยันมติและเหตุผลการเพิกถอนมติต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สภามีมติยืนยันมติเดิม กรณีนี้รัฐมนตรีจะวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัด

6. ในมาตรา 79 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตามข้อเสนอของผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของประชาชน

7. ในมาตรา 80 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยการเสนอความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

ตอนที่ 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้สรุปสภาพปัญหาการใช้ดุลพินิจทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าว โดยอาศัยจากแบบสอบถาม ทั้งปลายเปิดและปิด การสัมภาษณ์ และสังเกตควบคู่กันไปโดยมีการแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 2 แบบ หนึ่ง ในส่วนแบบสอบถามที่ถามข้าราชการ โดยมีการเก็บข้อมูลจากข้าราชการทั้งสามส่วน กล่าวคือ ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น จำนวน 100 ชุด ได้แก่ ราชการส่วนกลาง รัฐมนตรีฯ, ปลัดกระทรวง อธิบดี, หน่วยงานกลางของกระทรวงมหาดไทยที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด, ปลัดจังหวัด, ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น, นายอำเภอ, ปลัดอำเภอ, ข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีหน้าที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ. สอง แบบสอบถามที่ถามนักการเมืองท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีจำนวน 36 ชุด เท่ากับจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของจังหวัดสงขลา ซึ่งสามารถแสดงภูมิหลังของข้าราชการได้เป็นตารางโดยสรุปดังนี้

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	10.2
2. อายุ 31-40 ปี	41.8
3. อายุ 41-50 ปี	38.8
4. อายุ 51-60 ปี	9.2
2. เพศ	
1. ชาย	35.7
2. หญิง	63.3
3. ระดับการศึกษา	
1. มัธยมศึกษา / อาชีวศึกษา	12.2
2. อนุปริญญา	20.4
3. ปริญญาตรี	57.1
4. ปริญญาโท	10.2
5. อื่นๆ (กำลังศึกษานอกระบบ, กำลังศึกษาต่ออยู่)	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. ก่อนหน้าที่จะมารับราชการท่านมีอาชีพ	
1. ศึกษาอยู่	**41.8**
2. ค้าขาย	3.1
3. เกษตรกรรม / ประมง	2.0
4. งานเอกชน	34.7
5. อื่น ๆ (รับจ้างทั่วไป)	18.4
5. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	-
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	-
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	**98.0**
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.0
6. ภาคตะวันออก	1.0
6. ท่านได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดนี้เป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	**25.5**
2. เกินกว่า 5-15 ปี	22.4
3. เกินกว่า 15-20 ปี	3.1
4. เกินกว่า 20-25 ปี	6.1
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	20.4
6. อื่นๆ	22.4
7. ปัจจุบันท่านเป็นข้าราชการในตำแหน่งใด	
1. รัฐมนตรี	-
2. ปลัดกระทรวงฯ	-
3. อธิบดีฯ	-
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	9.2
5. ผู้ว่าราชการจังหวัด	1.0
6. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-
7. ปลัดจังหวัด	-
8. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	1.0
9. นายอำเภอ	9.2
10. ปลัดอำเภอ	2.0
11. สังกัดราชการส่วนภูมิภาค ที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	1.0
12. เป็นข้าราชการอยู่ใน อ.บ.จ.	**70.4**
13. อื่นๆ	5.1

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. ปัจจุบันท่านทำงานรับราชการมาเป็นเวลากี่ปีแล้ว	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	5.1
2. เกินกว่า 1-15 ปี	56.1
3. เกินกว่า 15-20 ปี	15.3
4. เกินกว่า 20-25 ปี	15.3
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	8.2
6. อื่นๆ	-
9. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับ อ.บ.จ. เฉลี่ยเดือนละประมาณกี่เรื่อง	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	22.4
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	11.2
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	4.1
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	3.1
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	29.6
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)	29.6
10. ท่านเป็นข้าราชการสังกัดอยู่ส่วนใดตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	
1. ส่วนกลาง	11.2
2. ส่วนภูมิภาค	11.2
3. ส่วนท้องถิ่น	76.5
4. อื่นๆ	1.0
11. เห็นด้วยหรือไม่ที่การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. อยู่ภายใต้กำกับของ (อ.ก.จ.), (ก.จ.) แทนที่จะมีอำนาจบริหารงานบุคคลได้เบ็ดเสร็จใน อ.บ.จ. เลย	
1. เห็นด้วย	87.8
2. ไม่เห็นด้วย	12.2
3. อื่นๆ	-
12. การอบรมในเรื่องใด ที่ท่านคิดว่าจำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ.	
1. กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของ อ.บ.จ.	53.1
2. การฝึกอาชีพ	6.1
3. การวางผังเมือง	1.0
4. การจัดงบประมาณ	29.6
5. อื่นๆ	10.2

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
13. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	9.3
2. การเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์ การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	7.3
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	2
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	4
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	3.6
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	1.6
7. การตั้งกระทู้ถามนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	16.9
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	6.9
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	8.1
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความสงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	7.3
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	6.5
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่นทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	10.9
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	13.7
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
14. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	53.3
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	14.6
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	17.5
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	8.8
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	5.8
15. ในด้านของ อ.บ.จ. บทบาทใดที่ท่านคิดว่าควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	14
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	18.7
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	9.3
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	7.5
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	3.3
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	1.4
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	8.9
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณะภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	27.1
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	8.9
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	0.9

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
16. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	
1. เห็นด้วย	94.9
2. ไม่เห็นด้วย	5.1
3. อื่นๆ	-
17. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ไว้ หรือเห็นสมควรให้นายกฯ อ.บ.จ. มีอำนาจดังกล่าวเต็มที่ ในเรื่องที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	83.7
2. ไม่เห็นด้วย	13.3
3. อื่นๆ	3.1
18. ท่านคิดว่ารายได้ในข้อใดที่น่าจะเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	23.6
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	14.3
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	11.4
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ.	7.1
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	9.3
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	2.9
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	2.1
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	14.6
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	3.9
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ.	9.6
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.1
19. ท่านคิดว่ารายได้ของ อ.บ.จ. ที่ได้จากการเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ข้อใดน่าจะเป็นรายได้ที่มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	27.8
2. รายได้จากยาสูบ	22.8
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ. จากผู้พักในโรงแรม	15.8
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	16.5
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	9.5
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	7.6
20. รายได้ใดที่ราชการส่วนกลางจัดเก็บ แล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. เป็นสัดส่วนข้อใดที่แบ่งให้น้อยเกินไป (ไม่เป็นธรรมดา)	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	4.5
2. อากรรังนกอีแอ่น	5.0
3. ค่าภาคหลวง	4.5
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	2.5
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	1.0
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	0.5
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	0.5
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	12.4
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	21.4
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	10.4
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	23.4
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/เล่นการพนัน)	11.4
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2.5

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
21. รายจ่ายในข้อใดที่ท่านเห็นว่าเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดใน อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	10.6
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	7.3
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	9.3
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	6.6
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	2.6
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	4.0
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สิน	23.8
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	2.6
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	**24.5**
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	4.6
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	4.0
22. ท่านคิดว่าบทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	7.9
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	11.0
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	22.6
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	22.6
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	13.4
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	21.3
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	1.2
23. มาตรการใดในการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่ได้ผลที่สุด คือ	
1. การตั้งกระทู้ถาม	11.3
2. การยื่นญัตติ	6.5
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	14.5
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	24.2
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	4.8
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย	32.3
7. อื่นๆ	6.5
24. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิก อ.บ.จ. ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสีย ก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	86.6
2. ไม่เห็นด้วย	9.3
3. อื่นๆ (โปรดระบุ)	5.1

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
25. ใน อ.บ.จ. ของท่าน เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ยังไม่ลงนามภายในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป	
1. มี	5.1
2. ไม่มี	89.8
3. อื่นๆ	5.1
26. จากข้อ 25 มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปและสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้ความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนน ไม่น้อยกว่า 2/3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป (ม. 54(3))	
1. มี	9.3
2. ไม่มี	86.6
3. อื่นๆ	4.1
27. เกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป 55(2) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างงบฯ ตกไป 55(3)	
1. มี	12.4
2. ไม่มี	84.5
3. อื่นๆ	3.1

จากการเก็บข้อมูลในส่วนของภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้าราชการ อันได้แก่ ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. โดยเฉลี่ยร้อยละ 38.8 อายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี และมีเพศหญิงตอบแบบสอบถามนี้ ร้อยละ 63.3 โดยระดับของความรู้ร้อยละ 57.1 จบปริญญาตรี จึงทำให้การให้ข้อมูล ตอบคำถามน่าจะมีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้ ประกอบกับร้อยละ 98 เป็นคนในพื้นที่ คือ ภาคใต้เกือบทั้งหมดจึงย่อมเข้าใจวัฒนธรรม ตลอดจนวิธีการทำงานต่างๆได้ดี แม้จะย้ายมามีภูมิลำเนา ร้อยละ 25.5 ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี ข้อมูลต่างๆ ของงานวิจัยชิ้นนี้ น่าเชื่อถือได้อีกประการหนึ่ง เพราะร้อยละ 70.4 ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้าราชการอยู่ใน อ.บ.จ. นั้นๆ โดยช่วงระยะเวลาในการรับราชการอยู่ในช่วง 5-15 ปี ร้อยละ 56.1 ซึ่งก็ถือว่าอยู่ในระยะปานกลาง ย่อมมีความเข้าใจ กฎระเบียบ แนวปฏิบัติต่างๆ ของราชการได้เป็นอย่างดี และมีประสบการณ์ในการทำงาน ยิ่งเมื่อดูจำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับ อ.บ.จ. ด้วยแล้ว ร้อยละ 29.6 ระบุว่า ใน 1 เดือน ติดต่อกับ อ.บ.จ. เฉลี่ย 20-25 เรื่อง ซึ่งนับเป็นจำนวนเรื่องที่มากพอควร จากประเด็นที่ถามถึงอำนาจในการบริหารงานบุคคล ที่มี (อ.ก.จ.), (ก.จ) ทำหน้าที่ในการควบคุมอีกชั้นหนึ่งจาก อ.บ.จ. ร้อยละ 87.8 ยังให้ความเห็นว่า ควรคงไว้เช่นเดิม ทั้งนี้ เพราะจาก

สัมภาษณ์พบว่ามีความไม่มั่นใจในสมาชิกสภา อ.บ.จ. ว่าจะมีการเมืองเข้ามากลั่นแกล้งหรือไม่ ร้อยละ 16.9 ระบุว่าหน้าที่ที่สำคัญของสมาชิก อ.บ.จ. คือ การตั้งกระทู้ตาม ม. 31 เพื่อควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร อ.บ.จ. ซึ่งก็สอดรับกับร้อยละ 53.3 ที่ระบุว่าหน้าที่ของนายกองค์การบริหารจังหวัด ควรจะบริหารงานให้เป็นไปตามกฎหมายและมติของสภาฯ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำกิจกรรมที่เป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งที่อยู่ในเขตและร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ที่อยู่นอกเขต ด้วย ร้อยละ 94.9 เห็นด้วยที่จะให้มีการเลือกนายก อ.บ.จ. โดยตรง โดยให้เหตุผลว่า เพื่อแบ่งแยกการบริหารให้ชัดเจนระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ทั้งนี้จะได้เป็นการลดปัญหาการเล่นเกมการเมือง ถ่วงกฎหมาย (ข้อบัญญัติ, มติ) ในสภา อ.บ.จ. และความต่อเนื่องในการบริหารที่สำคัญการมาจากการเลือกตั้งโดยตรงก็จะทำให้ประชาชนควบคุมได้ และสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนผู้เลือก ดังเช่นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นกรุงเทพมหานคร หรือแม้กระทั่งในระดับเทศบาล ซึ่งก็พึ่งจะปรับเปลี่ยนมาไม่นานนี้ ในเรื่องเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่า ร้อยละ 23.4 ระบุว่าส่วนกลางยังจัดสรรให้ อ.บ.จ. ไม่เป็นธรรมอยู่ในสัดส่วนที่น้อยไปอยู่ ร้อยละ 32.3 ระบุว่าการควบคุมของผู้ว่าฯ และรัฐมนตรี ถือว่าเป็นการควบคุมที่ยังได้ผลมากที่สุด ปัญหาการควบคุมดังกล่าวนี้เองที่นำไปสู่การปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้ และส่งผลกระทบกับ อ.บ.จ. ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าแนวทางที่ถูกต้องควรจะมอบอำนาจการควบคุมให้อยู่กับกลไกภายใน (สภา) หรือเป็นการควบคุมจากประชาชนย่อมเป็นการดีกว่า เพราะการควบคุมโดยผ่านฯ หรือรัฐมนตรีนี้ หากมีการใช้อำนาจดังกล่าวมากเกินไปก็จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแลส่งเสริม ซึ่งก็จะขัดกับหลักการบริหารราชการแผ่นดิน อย่างไรก็แล้วแต่ ร้อยละ 86.6 ก็ระบุว่าเห็นด้วยที่สมาชิก อ.บ.จ.ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 สามารถจะลงมติให้สมาชิกพ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสียไม่เหมาะสม ร้อยละ 89.8 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุว่ากรณีที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไป ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดจนในที่สุดนายก อ.บ.จ. ไม่ลงนามจนต้องประกาศใช้นั้น ไม่มีเกิดขึ้น ในกรณีของ อ.บ.จ. สงขลา ซึ่งก็เป็นการสอดรับกับร้อยละ 86.6 ที่ระบุว่า กรณีผู้ว่าฯ ขัดแย้งกับสภา อ.บ.จ. จนต้องมีการยืนยันจะให้ข้อบัญญัตินั้นผ่าน ต้องใช้คะแนน 2 ใน 3 เป็นกรณีที่ไม่เกิดขึ้นถึงจะมีก็น้อย เช่นเดียวกันในปัญหานี้เกี่ยวกับเรื่องงบประมาณ ในมาตรา 54(2) และมาตรา 55(3) ร้อยละ 84.5 ก็ระบุความขัดแย้งดังกล่าวไม่มี ทั้งกรณีที่นายก อ.บ.จ. จะต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะงบประมาณไม่ผ่าน และกรณีสภายืนยันไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งทำให้ร่างงบประมาณตกไป ไม่เกิดขึ้นที่ อ.บ.จ. สงขลา

นอกจากนี้หากต้องการศึกษาลึกลงไปในประเด็นที่เป็นรายละเอียดถึงว่าปัจจัยที่เป็นภูมิหลังของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมามีความสัมพันธ์อย่างไรกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันก็สามารถแสดงความสัมพันธ์ (Crosstabulation) ดังกล่าวได้เป็นตารางสรุปเปรียบเทียบดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างฯ ไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ก็ไม่ลงนามในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัติต่อไป 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดกรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	9.8	87.8	2.4
3. อายุ 41-50 ปี	-	89.5	10.5
4. อายุ 51-60 ปี	12.5	87.5	-
เพศ			
1. ชาย	5.7	80.0	14.3
2. หญิง	4.8	95.2	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	16.7	83.3	-
2. อนุปริญญา	-	100	-
3. ปริญญาตรี	5.4	91.1	3.6
4. ปริญญาโท	-	70	33.0
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	55.6	44.4
6. ปลัดอำเภอ	-	100	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	4.3	95.7	-
9. อื่นๆ	20	80.0	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดกรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	5.5	92.74	1.8
3. เกินกว่า 15-20 ปี	13.3	86.7	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	73.3	26.7
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	4.5	77.3	18.2
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	25	75.0	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	10.3	89.7	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	96.6	3.4
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	9.1	54.5	36.4
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	4.0	96.0	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้มีความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	12.5	85.0	2.5
3. อายุ 41-50 ปี	5.3	86.3	7.9
4. อายุ 51-60 ปี	2.5	75	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
เพศ			
1. ชาย	14.7	73.5	11.8
2. หญิง	6.5	93.5	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	25.0	75.0	-
2. อนุปริญญา	10.0	90.0	-
3. ปริญญาตรี	7.3	90.9	1.8
4. ปริญญาโท	-	70	3.0
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	22.2	44.4	33.3
6. ปลัดอำเภอ	-	100	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	7.4	92.6	-
9. อื่นๆ	2.0	80	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	9.3	88.9	1.9
3. เกินกว่า 15-20 ปี	13.3	86.7	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	6.7	73.3	20.0
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	12.5	87.5	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	13.6	72.7	13.6
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	10.0	90.0	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	25.0	75.0	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	10.3	89.7	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	3.4	93.1	3.4
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	27.3	45.5	27.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	6.8	93.2	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจจะเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	15	82.5	2.5
3. อายุ 41-50 ปี	10.5	84.2	5.3
4. อายุ 51-60 ปี	25	75	-
เพศ			
1. ชาย	11.8	79.4	8.8
2. หญิง	12.9	87.1	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	25.0	75.0	-
2. อนุปริญญา	5.0	95.0	-
3. ปริญญาตรี	14.5	83.6	1.8
4. ปริญญาโท	-	80	2.0
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	22.2	55.6	22.2
6. ปลัดอำเภอ	-	100	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	11.8	88.2	-
9. อื่นๆ	20.0	80.0	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	9.3	88.9	1.9
3. เกินกว่า 15-20 ปี	26.7	73.3	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	13.3	73.3	13.3
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	12.5	87.5	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	18.2	72.7	9.1
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	10.0	90.0	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	25.0	75.0	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	10.3	89.7	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	10.3	86.2	3.4
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	18.2	54.5	18.2
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	10.0	89.2	-

จากตารางจะเห็นได้ว่าในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ถามถึงในมาตรา 54(2) ว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจึงต้องส่งไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และท้ายที่สุดก็ต้องประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้น ทั้งนี้เพราะนายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ว่าจะดูความสัมพันธ์ (Crosstabulation) ในด้านอายุ เพศ การศึกษาตำแหน่งที่ดำรงอยู่ จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ. และสังกัดส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80-90 ระบุว่าไม่มีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น นั่นหมายความว่าในระดับปัญหาดังกล่าวในด้านนี้ของ อ.บ.จ. สงขลา ไม่มีปัญหานั่นเอง ส่วนในประเด็นของมาตรา 54(3) ที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ.จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นคืนไปและสภา อ.บ.จ. ต้องยืนยันมาอีกไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ซึ่งก็จะเห็นได้ว่ากรณีดังกล่าวนี้ หากเกิดขึ้นก็ถือได้ว่าเป็นการเผชิญหน้ากันระหว่างฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ (ผู้ว่าฯ ราชการส่วนภูมิภาค) แต่เมื่อดูในแบบสอบถามของฝ่ายข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมากว่าร้อยละ 80 ระบุว่าไม่มี ซึ่งก็จำเป็นต้องดูความคิดเห็นดังกล่าวนี้ ในส่วนของแบบสอบถามท้องถิ่น (สมาชิกสภา อ.บ.จ.) ประกอบด้วยเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะร้อยละ 25 ของผู้ที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวะ และร้อยละ 22.2 ของข้าราชการที่เป็นนายอำเภอกลับระบุว่ามีปัญหานี้อยู่ในด้านของประเด็นมาตรา 55

(3) เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด ผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายกต้องพ้นไปจากตำแหน่งมาตรา 55(2) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภาส่งคืนไป แต่สภายังยืนยันไม่เห็นด้วยกับร่างงบประมาณดังกล่าว จึงลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นไม่ผ่านตกไป (ม. 55(3)) ร้อยละกว่า 80 ระบุว่า ไม่มีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นไม่ว่าจะดูความสัมพันธ์ด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่เข้ารับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับ อ.บ.จ. แต่อย่างไรก็แล้วแต่ ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวแล้วว่า นี้เป็นความเห็นของเฉพาะข้าราชการ ซึ่งก็ถือว่ามีส่วนได้เสียกับการตอบแบบสอบถามในประเด็นเหล่านี้ จำเป็นต้องเทียบเคียงจากแบบสอบถามของท้องถิ่นประกอบด้วย เพราะร้อยละ 22.2 ของข้าราชการที่เป็นนายอำเภอที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 27.3 ของข้าราชการที่สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ตอบแบบสอบถามก็ยังระบุว่า ปัญหาในมาตรา ม. 55(2) และมาตรา 55(3) ยังมีปรากฏอยู่

ดังที่ได้กล่าวผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 แบบ ในแบบที่ 2 นี้เป็นการเก็บข้อมูลจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. และนายก อ.บ.จ. เรียกว่าแบบสอบถามในส่วนท้องถิ่น โดยสามารถแสดงผลด้านภูมิหลังทั่วไป และความต้องการโดยทั่วไปของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. นายก อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา ได้ดังนี้

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-
2. อายุ 31-40 ปี	16.7
3. อายุ 41-50 ปี	33.3
4. อายุ 51-60 ปี	50.0
5. 61 ปีขึ้นไป	-
2. เพศ	
1. ชาย	100
2. หญิง	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
3. ระดับการศึกษา	
1. ประถมศึกษา	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	50.0
3. อนุปริญญา	16.7
4. ปริญญาตรี	-
5. ปริญญาโท	33.3
6. ปริญญาเอก	-
7. อื่นๆ	-
4. ก่อนหน้าที่จะมาเป็น อ.บ.จ. ท่านมีอาชีพ	
1. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	16.7
2. เกษตรกร / ประมง	-
3. ค้าขาย	33.3
4. รับเหมาก่อสร้าง	16.7
5. ข้าราชการ	-
6. อื่น ๆ	33.3
5. รายได้เฉลี่ยก่อนมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	-
2. 5,000-15,000 บาท	50.0
3. 15,000-25,000 บาท	16.7
4. 25,000-35,000 บาท	-
5. 35,000-45,000 บาท	33.3
6. อื่นๆ	-
6. รายได้เฉลี่ยหลังจากมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	-
2. 5,000-15,000 บาท	16.7
3. 15,000-25,000 บาท	33.3
4. 25,000-35,000 บาท	33.3
5. 35,000-45,000 บาท	16.7
6. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
7. ปัจจุบันท่านมีอาชีพ	
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-
3. ค้าขาย	33.3
4. เกษตรกรรม / ประมง	16.7
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	33.3
6. อื่นๆ	16.7
8. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	-
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	-
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	100
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-
6. ภาคตะวันออก	-
9. ท่านได้อยู่ในจังหวัดที่ตั้ง อ.บ.จ. มาเป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	20
2. เกินกว่า 5-15 ปี	20
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	60
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-
6. อื่นๆ	-
10. ท่านดำรงตำแหน่งใดใน อ.บ.จ.	
1. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	16.7
5. สมาชิกสภา อ.บ.จ.	83.3
6. อื่นๆ	-
11. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. มากี่ปี	
1. ต่ำกว่า 5 ปี	33.3
2. 5 ปี –6 ปี	-
3. 6 ปี – 7 ปี	16.7
4. 7 ปี – 8 ปี	33.3
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	16.7

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
12. ท่านคิดจะสมัครรับเลือกตั้งในระดับอื่นอีกหรือไม่	
1. สมัคร	33.3
2. ไม่สมัคร	66.7
3. อื่นๆ	-
13. ใน 1 อาทิตย์ ท่านมาทำงานใน อ.บ.จ. กี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	33.3
3. 3-5 วัน	16.7
4. 5-7 วัน	-
5. มาทุกวัน	16.7
6. อื่นๆ	33.3
14. หากท่านอยู่ในพื้นที่ชาวบ้านมาพบท่านเฉลี่ยอาทิตย์ละกี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	16.7
3. 3-5 วัน	-
4. 5-7 วัน	16.7
5. มาทุกวัน	33.3
6. อื่นๆ	33.3
15. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนภูมิภาคกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	50.0
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	16.7
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-
6. อื่นๆ	33.3
16. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนกลางกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	16.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	16.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	16.7
6. อื่นๆ	50
17. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ทีมเดียวกับฝ่ายบริหารหรือไม่	
1. อยู่	100
2. ไม่อยู่	-
3. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
18. อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิกกี่คน	
1. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-
2. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-
3. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	100
4. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
5. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-
19. อ.บ.จ. ของท่าน จัดเป็น อ.บ.จ. ขนาดใด	
1. อ.บ.จ. ขนาดใหญ่	50
2. อ.บ.จ. ขนาดกลาง	50
3. อ.บ.จ. ขนาดเล็ก	-
4. อื่นๆ	-
20. เห็นด้วยหรือไม่ว่าการบริหารงานบุคคลของอ.บ.จ. ยังอยู่ภายใต้ (อ.ก.จ. (ก.จ)	
1. เห็นด้วย	83.3
2. ไม่เห็นด้วย	16.7
3. อื่นๆ	-
21. การอบรมเรื่องใดที่จำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดของท่าน	
1. กฎหมายเกี่ยวกับงานของ อ.บ.จ.	50
2. การฝึกอาชีพ	-
3. ผังเมือง	-
4. การจัดทำงบประมาณ	50
5. อื่นๆ	-
22. ข้อใดต่อไปนี้จำเป็นสำหรับ อ.บ.จ. ของท่านมากที่สุด	
1. ยานพาหนะ	-
2. อาคาร (สถานที่	50
3. เครื่องคอมพิวเตอร์	16.7
4. เครื่องใช้สำนักงาน	-
5. อื่นๆ	33.3
23. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดมีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	8.7
2. การเลือกสมาชิกสภา อ.บ.จ. คนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	8.7
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	4.3
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	4.3

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	4.3
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	4.3
7. การตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	13
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	13
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	4.3
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	13
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียมค่าบริการ หรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	4.3
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่น ทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	8.7
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	8.7
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
24. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดสำคัญต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	27.3
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	9.1
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	27.3
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	27.3
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	9.1

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
25. บทบาทใด อ.บ.จ. ควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	10.5
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	10.5
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	10.5
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	10.5
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	5.3
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	-
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบำรุงรักษาศิลป จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	15.8
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณะภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	26.3
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	5.3
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	5.3
26. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	
1. เห็นด้วย	66.7
2. ไม่เห็นด้วย	33.3
3. อื่นๆ	-
27. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะลดอำนาจผู้ว่าฯ ต่อ อ.บ.จ. ลงโดยให้นายก อ.บ.จ. มีอำนาจมากขึ้น	
1. เห็นด้วย	66.7
2. ไม่เห็นด้วย	33.3
3. อื่นๆ	-
28. รายได้ใดเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	16.7
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	5.6
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	5.6
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ	5.6
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	11.1
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	5.6
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	5.6

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	22.2
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	5.6
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ	16.7
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
29. รายได้ในข้อใดต่อไปนี้ทำรายได้ให้ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน(ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	62.5
2. รายได้จากยาสูบ	12.5
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ.	12.5
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	-
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	-
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	12.5
30. รายได้ อ.บ.จ. ที่ราชการจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. ตามสัดส่วนข้อใดยังจัดสรรให้ไม่เป็นธรรม	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	8.3
2. อากรรังนกอีแอ่น	8.3
3. ค่าภาคหลวง	8.3
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	-
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	-
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	8.3
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	-
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	16.7
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน	8.3
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	-
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	16.7
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/ เล่นการพนัน)	25
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
31. รายจ่ายใดเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดของ อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	37.5
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	12.5
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	-
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	-
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	-
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	-
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ	-
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	12.5
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	12.5
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	25
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
32. บทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามการทำงาน อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	12.5
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	-
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	62.5
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	-
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	-
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	25
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-
33. มาตรการใดที่ควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ได้ผลดีมากที่สุด	
1. การตั้งกระทู้ถาม	33.3
2. การยื่นญัตติ	-
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	16.7
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	33.3
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	-
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย	-
7. อื่นๆ	16.7
34. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิกสภา อ.บ.จ. (ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	66.7
2. ไม่เห็นด้วย	33.3
3. อื่นๆ	-
35. เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องสั่งให้ผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภาฯ แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม ผู้ว่า ฯ จึงประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป ม. 54 (2)	
1. มี	-
2. ไม่มี	100
3. อื่นๆ	-
36. เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างคืนไปและสภา อ.บ.จ. ยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2/3 จึงทำให้ร่างนั้นใช้เป็นข้อบัญญัติได้ 54(3)	
1. มี	-
2. ไม่มี	100
3. อื่นๆ	-
37. เคยมีหรือไม่ ที่งบประมาณของ อ.บ.จ. สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับ นายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งไปยังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภาฯ ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง 55(2) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภาฯ แต่สภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้งบฯตกไป 55(3)	
1. มี	-
2. ไม่มี	100
3. อื่นๆ	-

ในส่วนของภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) ที่ตอบแบบสอบถามนี้มาจะพบว่า ร้อยละ 50 อยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี โดยเป็นเพศชายทั้งหมด มีระดับการศึกษา ร้อยละ 50 ระดับมัธยมศึกษา และอาชีวะ โดยรายได้ก่อนมาเป็น อ.บ.จ. กับรายได้หลังเป็น อ.บ.จ. พบว่า ไม่แตกต่างกันมากนัก อาจจะมีบางรายที่มากขึ้นบ้าง แต่ในเกณฑ์โดยเฉลี่ย พบว่า ยังไม่มีความแตกต่างกันอันจะเป็นด้านที่ทำให้มองว่า เมื่อเข้ามารับตำแหน่งแล้วมีการแสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ ร้อยละ 33.3 ประกอบอาชีพเป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว ทำให้เห็นว่า แม้จะมีพื้นฐานทางการศึกษาไม่สูงมากนัก แต่ก็มีความตั้งใจจริงที่จะเรียนรู้งานและทำงานเต็มเวลา ซึ่งร้อยละ 60 ก็อยู่ใน อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลานี้มากว่า 20-25 ปีแล้ว ร้อยละ 83.3 ของผู้ตอบแบบสอบถามนี้เป็นสมาชิก อ.บ.จ. เสียส่วนใหญ่ มีเพียงร้อยละ 16.7 ที่เป็นฝ่ายบริหาร และเมื่อดูปัจจัยอื่นๆ ประกอบ พบว่า การให้ข้อมูลของสมาชิก อ.บ.จ. เหล่านี้ น่าเชื่อถือได้ และน่าจะมีความเที่ยงตรง ทั้งนี้เพราะ ร้อยละ 66.7 ไม่คิดจะไปสมัครการเมืองในระดับอื่นๆ อีก ซึ่งก็จะมาทำงานให้กับ อ.บ.จ. ได้อย่างเต็มที่ ยิ่งเมื่อดูร้อยละ 33.3 ใน 1 อาทิตย์ จะมาทำงานเฉลี่ย 1-3 วัน และเวลาที่เหลือจะพบปะกับชาวบ้าน ในด้านของจำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) พบว่า ร้อยละ 50 ระบุว่าต่ำกว่า 5 เรื่อง ซึ่งถือว่าใน 1 เดือน นับว่า น้อยมาก ทั้งนี้อาจเป็นได้ว่ามีการกระจายอำนาจและแบ่งขอบเขตในการทำงานระหว่างจังหวัดกับ อ.บ.จ. อย่างชัดเจนแล้ว ดังนั้นเมื่อมีการติดต่อกันน้อยเช่นนี้ปัญหาการเสนอเรื่องขึ้นไป หรือการสั่งการลงมายัง อ.บ.จ. ก็จะมีน้อยตามไปด้วย จึงน่าจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งในการสรุปว่า เพราะเหตุใดในแบบสอบถามของข้าราชการจึงระบุว่า ไม่มีปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันกับ อ.บ.จ. (เพราะมีการติดต่อกันน้อยนั่นเอง) ยิ่งเมื่อดูการติดต่องานของ อ.บ.จ. กับราชการส่วนกลางด้วยแล้ว พบว่า มีเพียงร้อยละ 16.7 เท่านั้น ถือว่าน้อยมาก โดยน้ำหนักจะไปอยู่ที่ร้อยละ 50 ที่ระบุว่าอื่นๆ จากการสัมภาษณ์ พบว่า โดยมากการติดต่อจะเป็นลักษณะของกระทรวงหรือกรมมีคำสั่งลงมา (Top-down) มากกว่าร้อยละ 83.3 ของสมาชิก อ.บ.จ. ที่ตอบแบบสอบถามมายังเห็นว่าอำนาจในการบริหารงานบุคคล ควรคงไว้ในรูปแบบเดิมอยู่ ทั้งนี้เพราะก็ยังไม่มั่นใจในฝ่ายการเมืองด้วยกันเอง (นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด) ในด้านของหน้าที่ของสมาชิก อ.บ.จ. ที่สำคัญส่วนใหญ่จะตอบกระจายกันไปในทุกๆ หน้าที่ ตามที่ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ระบุให้เป็นหน้าที่ของสมาชิก ซึ่งจะมีเน้นบ้างก็เป็นหน้าที่ในการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร ไม่ว่าจะเป็นการตั้งกระทู้ (ม. 31) การตั้งข้อสอบถามผู้ว่าฯ (ม. 32) และการควบคุมสมาชิกที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสม ม. 11(6) สำหรับบทบาทที่ อ.บ.จ. ควรต้องทำมากที่สุด ร้อยละ 26.3 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบตรงกับข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาก่อนหน้านี้ว่าควรเป็นในด้านของการจัดกิจกรรมตามที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ทั้งในเขตและนอกเขตที่เป็นการประสานกับหน่วยงานอื่นๆ ข้อน่าสนใจ คือ ร้อยละ 66.7 มีความ

เห็นว่า ควรลดอำนาจของผู้ว่าฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ลง และให้อำนาจดังกล่าวนี้กับ อ.บ.จ. ให้มากขึ้น แต่จะต้องให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน สำหรับในด้านภาษีที่ยังได้รับจัดสรรเป็นสัดส่วนที่ไม่เป็นธรรม ก็มีการระบุตรงกันกับข้าราชการ คือ ภาษีมูลค่าเพิ่มและมีเพิ่มเติม คือ รายได้จากค่าภาคหลวงแร่/น้ำมัน และภาษีธุรกิจเฉพาะที่ควรต้องทบทวน ทั้งนี้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา 284, 285

ส่วนประเด็นที่เป็นความสัมพันธ์กัน (Crosstabulation) ของข้อมูลในส่วนของภูมิหลังสมาชิก อ.บ.จ. กับคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร อธิบายเป็นตารางสรุปได้ ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม จึงต้องประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นไป ม. 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	-	100	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-		-
6. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	100	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	-	100	-
2. หญิง	-	-	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-		-
6. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติกืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	100	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จะต้องส่งงบประมาณไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดผู้ว่าเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม.55(2))หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วย กับสภา อ.บ.จ. ส่งคืนไปและสภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้ตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	-	100	-
2. หญิง	-	-	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-		-
6. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	100	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

จากตารางจะเห็นได้ว่า เมื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบในเชิงลึกดูความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละตัวแปร (Crosstabulation) ในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลางต่อเดือน ขนาดของ อ.บ.จ. พบว่า ในด้านของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในจุดนี้ของผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา 54(2) ผลการวิจัยก็ยังไม่เปลี่ยนไป และยังคงมีตัวเลขร้อยละที่สูงขึ้น คือ 100% ระบุว่า ไม่มีปัญหาในการที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด ท้ายที่สุดก็ต้องประกาศใช้โดย นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม ในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีปัญหาการใช้ดุลพินิจนี้ ไม่มีปัญหา ซึ่งก็ตรงกันกับแบบสอบถามของข้าราชการที่ได้รายงานผลการวิจัยไปก่อนหน้านี้แล้ว ลักษณะดังกล่าวนี้ก็เช่นเดียวกัน ในประเด็นของมาตรา 54(3) ที่ระบุถึงว่า หากผู้ว่าฯ และสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกัน จนสภา อ.บ.จ. ต้องยืนยันร่างไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ทำให้ต้องประกาศใช้ กรณีดังกล่าวใน อ.บ.จ. จังหวัดสงขลาก็ไม่มีปัญหาเกิดขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีตัวเลขสูงมากถึง 100% ยืนยันเช่นนั้นในทุกๆ ตัวแปรที่นำมาดูความสัมพันธ์ ในกรณีของมาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) ในเรื่องของงบประมาณก็เช่นเดียวกัน จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ามีตัวเลขไม่เปลี่ยนแปลง จึงอาจสรุปได้ว่า ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในประเด็นดังกล่าวข้างต้น จังหวัดสงขลาไม่มีปัญหา อย่างไรก็แล้วแต่ ยังมีอีกด้านหนึ่งของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน นั่นคือ การสั่งการลงมายัง อ.บ.จ. ซึ่งจะได้นำเสนอต่อไป เพื่อตรวจสอบปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ในระหว่างองค์กรต่อองค์กร

2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในส่วนนี้ก็เป็นประเด็นหนึ่งของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นลักษณะการสั่งการลงมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) โดยเป็นการสั่งการลงมาของราชการ

ส่วนกลาง (กระทรวง, กรม) ซึ่งจะเป็นในลักษณะระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ทั้งที่มีอยู่ในกฎหมายอื่น และ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และการสั่งการของราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในการกำกับ อ.บ.จ. โดยสามารถแสดงผลเป็นรายละเอียดในส่วนของแบบสอบถามข้าราชการได้ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ต้องไปตรวจเยี่ยม อ.บ.จ. ในพื้นที่จังหวัดของท่าน	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. บ่อย	2.0
2. ปานกลาง	6.1
3. ไม่บ่อย	17.3
4. ทำงานอยู่ อ.บ.จ. นั้นอยู่แล้ว	66.3
5. สังกัดอยู่ส่วนกลาง (กทม.)	1.0
6. อื่นๆ	7.1
2. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	94.9
2. ไม่เห็นด้วย	4.1
3. อื่นๆ	1.0
3. บทบาทใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้มากเกินไป จะไม่ใช่การกำกับดูแล แต่เป็นการควบคุม บังคับบัญชา อ.บ.จ. (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 11(4)	10.2
2. ในมาตรา 11(5)	8.5
3. ในมาตรา 18(1)	1.1
4. ในมาตรา 22(2)	2.8
5. ในมาตรา 24 (2)	8.0
6. ในมาตรา 32	1.1
7. ในมาตรา 36(2)	11.4
8. ในมาตรา 43(2)	5.1
9. ในมาตรา 49	5.1
10. ในมาตรา 53	8.5
11. ในมาตรา 54	11.4
12. ในมาตรา 55	3.4
13. ในมาตรา 77	5.1
14. ในมาตรา 78	1.7
15. ในมาตรา 79	3.4
16. ในมาตรา 80	5.7
17. ในมาตรา 82(3)	1.1
18. อื่นๆ	6.3
4. ในการร่างข้อบัญญัติจังหวัดหรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้ดุลพินิจกำกับ ดูแล อ.บ.จ. โดยไม่ผ่านข้อบัญญัติ หรือมติ อ.บ.จ. ที่ได้เสนอมา	
1. มี	21.2
2. ไม่มี	72.7
3. อื่นๆ	6.1

5. บทบาทของรัฐมนตรีมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับดูแล อ.บ.จ. แต่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. ในมาตรา 6	20.5
2. ในมาตรา 11(5)	18.7
3. ในมาตรา 47	20.5
4. ในมาตรา 77	3.0
5. ในมาตรา 78	6.6
6. ในมาตรา 79	13.3
7. ในมาตรา80	8.4
8. อื่นๆ	9.0
6. บทบาทของกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับ ดูแล อ.บ.จ. หากใช้อำนาจดังกล่าวมากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา	
1. ในมาตรา 15	6.2
2. ในมาตรา 11(5)	5.2
3. ในมาตรา 47	5.7
4. ในมาตรา 18	3.8
5. ในมาตรา 11(4)	5.2
6. ในมาตรา 11(5)	6.7
7. ในมาตรา (53, 54)	11
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.	11
9. ในมาตรา 77	8.6
10. ยับยั้ง การปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	10.5
11. ในมาตรา 78	4.3
12. ในมาตรา 79	8.6
13. ในมาตรา 80	13.3
7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดมีลักษณะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับ ดูแล อ.บ.จ.	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	36.7
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติมใหม่)	15.6
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย รับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บเงิน ตรวจเงิน พ.ศ. 2541	8.6
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541	15.6
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุม อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	2.3
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536	11.7
7. อื่นๆ	9.4
8. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณก็ตกไป ม. 55(3)	
1. เห็นด้วย	77.3
2. ไม่เห็นด้วย	20.6
3. อื่นๆ	2.1
9. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	
1. เห็นด้วย	89.8
2. ไม่เห็นด้วย	9.2
3. อื่นๆ	1.0

ในส่วนของสภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในตอนนี้นั้นเป็นอีกลักษณะหนึ่งของการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน กล่าวคือ จะเป็นการพิจารณากันที่การสั่งการลงมายัง อ.บ.จ. จากราชการทั้งสองส่วนเป็นสำคัญ (Top-down) มิใช่จากล่างขึ้นบน (Bottom up) ดังตอนแรกที่นำเสนอไป จะเห็นได้ว่าร้อยละ 94.9 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมายังคงวางความพอใจไว้ที่การที่ผู้ว่าฯ จะมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. ในกรณีมีการระบุ ร้อยละ 11.4 เท่าๆ กันว่าบทบาทของผู้ว่าฯ ในมาตรา 36(2) และมาตรา 54 หากใช้โดยเคร่งครัดจนเกินไป อำนาจในมาตราดังกล่าวจะทำให้ก่อปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันต่อ อ.บ.จ. ขึ้นได้ในอนาคต นั่นคือ กรณีมาตรา 36(2) ผู้ว่าฯ เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้มีคำสั่งยุบสภา อ.บ.จ. และมาตรา 54 ผู้ว่าฯ เป็นผู้วินิจฉัยร่างข้อบัญญัติที่ผ่านสภา อ.บ.จ. แล้ว และนายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ใน 2 กรณี ทั้งมาตรา 36(2) และมาตรา 54 เป็นกรณีที่ข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุว่า อาจเกิดปัญหาขึ้นได้ในอนาคต แต่ก็เป็นตัวเลขที่ไม่สูงมากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขในประเด็นของมาตราอื่นๆ นอกจากนั้นร้อยละ 72.7 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามระบุว่า ไม่มีปัญหาที่ผู้ว่าฯ จะเข้าไปแทรกแซงไม่ผ่านร่างข้อบัญญัติของ อ.บ.จ. ทั้งนี้รวมถึงมติด้วย กล่าวสำหรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีการระบุจากแบบสอบถามของข้าราชการว่า ร้อยละ 20.3 เท่าๆ กัน ระบุว่ามาตรา 6 และมาตรา 47 หากมีการใช้โดยไม่ระมัดระวังก็จะเกิดปัญหาเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแลท้องถิ่นขึ้นได้ ในมาตรา 6 คือ รัฐมนตรีฯ มีอำนาจในการออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ในจุดนี้จึงเห็นได้ว่าเป็นการควบคุมบังคับบัญชาองค์กรปกครองท้องถิ่นได้ มาตรา 47 รัฐมนตรีฯ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี อาจมีคำสั่งให้ราชการส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่น จัดทำกิจกรรมที่ยังมิได้กระทำขึ้นได้ จึงอาจมีลักษณะเป็นการแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. รวมทั้งกระทบต่อแผนงบประมาณ ในการพัฒนา อ.บ.จ. อีกด้วย ในด้านของกระทรวงมหาดไทย ร้อยละ 11 เท่าๆ กัน ระบุว่า กระทรวงฯ อาจมีปัญหาได้ในมาตรา 53, 54 และการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของจังหวัดและการยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. เป็นการชั่วคราว โดยเฉพาะร้อยละ 36.7 ระบุว่าระเบียบว่าด้วยงบประมาณ พ.ศ. 2541 เป็นปัญหา มีการรวมศูนย์ จึงเห็นว่าควรกระจายอำนาจออกมายัง อ.บ.จ. ส่วนร้อยละ 77.3 เห็นด้วยที่ยังคงอำนาจผู้ว่าฯ ในการควบคุมงบประมาณ อ.บ.จ. อยู่ (ม. 55(3)) และร้อยละ 89.8 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา เห็นว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ควรต้องสอดคล้องกับแผนจังหวัดและแผนกระทรวงฯ

สำหรับในการเปรียบเทียบดูความสัมพันธ์กันของข้อมูล (Crosstabulation) ในด้านภูมิหลังต่างๆ ของข้าราชการ ต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันนั้น สามารถแสดงผลเป็นสรุปตารางเปรียบเทียบในด้านที่สำคัญๆ ได้ ดังต่อไปนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันว่าบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้หากใช้มากเกินไปโดยเคร่งครัด จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นเข้าราชการ																	
	อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	40	30	-	10	30	-	20	30	20	40	20	10	-	-	-	20	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	17.5	10	-	2.5	10	-	22.5	7.5	10	7.5	25	7.5	10	2.5	5	10	-	12.5
3. อายุ 41-50 ปี	18.4	13.2	2.6	5.3	13.2	2.6	15.8	5.3	5.3	15.8	18.4	5.3	7.9	2.6	7.9	7.9	2.6	13.2
4. อายุ 51-60 ปี	-	37.5	12.5	12.5	25	12.5	37.5	12.5	12.5	12.5	12.5	-	25	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5
เพศ																		
1. ชาย	17.1	20	5.7	5.7	11.4	2.9	17.1	5.7	11.4	11.4	22.9	5.7	8.6	2.9	2.9	5.7	2.9	14.3
2. หญิง	19.7	13.1	-	4.9	16.4	1.6	23	11.5	8.2	16.4	19.7	6.6	9.8	3.3	8.2	13.1	1.6	9.5
การศึกษา																		
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	25	25	8.3	8.3	8.3	8.3	33.3	8.3	8.3	33.3	25	-	8.3	8.3	8.3	8.3	8.3	16.7
2. อนุปริญญา	35	30	-	5	30	5	25	5	15	10	35	10	10	5	10	25	5	5
3. ปริญญาตรี	12.7	7.3	-	3.6	10.9	-	18.2	12.7	7.3	14.5	18.2	5.5	10.9	1.8	5.5	5.5	-	16.9
4. ปริญญาโท	10	20	10	10	10	-	10	-	10	10	-	10	-	-	-	10	-	20
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง																		
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	10.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	11.1	22.2	-	-	11.1	-	33.3	22.2	-	33.3	11.1	11.1	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	-	11.1	11.1	11.1	22.2	-	11.1	-	-	11.1	-	11.1	-	-	-	11.1	-	33.3
6. ปลัดอำเภอ	50	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	19.1	16.2	1.5	5.9	13.2	2.9	19.1	10.3	11.8	14.7	25	5.9	11.8	4.4	8.8	13.2	2.9	11.8
9. อื่นๆ	20	20	-	-	20	40	-	20	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ																	
	อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	40	40	-	-	40	-	20	60	40	40	20	-	-	-	-	20	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	18.2	9.1	-	3.6	10.9	-	18.2	7.3	10.9	14.5	29.1	7.3	5.5	1.8	3.6	7.3	-	7.3
3. เกินกว่า 15-20 ปี	21.4	28.6	7.1	7.1	21.4	7.1	21.4	14.3	7.1	7.1	14.3	-	21.4	7.1	14.3	14.3	7.1	14.3
4. เกินกว่า 20-25 ปี	13.3	26.7	6.7	6.7	20	-	13.3	-	-	20	-	13.3	6.7	6.7	6.7	6.7	6.7	26.7
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	12.5	-	-	12.5	-	12.5	50	-	-	12.5	12.5	-	25	-	12.5	25	-	12.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	18.2	31.8	9.1	18.2	18.2	4.5	22.7	13.6	9.1	13.6	13.6	4.5	9.1	4.5	4.5	13.6	4.5	4.5
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	27.3	9.1	-	9.1	-	9.1	9.1	-	9.1	18.2	36.4	-	9.1	-	9.1	9.1	-	9.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	25	-	-	25	-	25	-	-	25	-	-	-	-	25
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	66.7	-	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	27.6	24.1	-	-	20.7	-	24.1	10.3	13.8	20.7	27.6	17.2	13.8	6.9	10.3	17.2	3.4	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	10.7	-	-	-	10.7	-	17.9	7.1	3.6	10.7	17.9	-	3.6	-	3.6	3.6	-	25
สังกัด																		
1. ราชการส่วนภูมิภาค	9.1	9.1	9.1	9.1	18.2	-	18.2	-	-	9.1	-	9.1	-	-	-	9.1	-	27.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	18.9	17.6	1.4	5.4	13.5	2.7	20.3	9.5	12.2	13.5	2.3	5.4	10.8	4.1	8.1	12.2	2.7	10.8

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทตามกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใด หากใช้มากจนเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล ส่งเสริม (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถาม หรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	40	50	40	10	10	20	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	41.5	26.8	31.7	2.4	12.2	19.5	14.6	12.2
3. อายุ 41-50 ปี	28.9	34.2	34.2	5.3	10.5	26.3	15.8	21.1
4. อายุ 51-60 ปี	25	25	50	12.5	12.5	25	12.5	25
เพศ								
1. ชาย	20	28.6	25.7	11.4	17.1	20	20	25.7
2. หญิง	43.5	33.9	40.3	1.6	8.1	24.2	9.7	9.7
การศึกษา								
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	41.7	41.7	33.3	8.3	16.7	16.7	25	25
2. อนุปริญญา	40.0	45	50	-	10	35	15	5
3. ปริญญาตรี	33.9	26.8	30.4	3.6	10.7	19.6	10.7	14.3
4. ปริญญาโท	20	20	30	20	10	20	20	30
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง								
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	100	-	-	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	33.3	33.3	55.6	11.1	11.1	22.2	11.1	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อบจ	-	-	100	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	22.2	22.2	11.1	11.1	11.1	55.6
6. ปลัดอำเภอ	50	50	-	-	50	-	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อบจ.	-	100	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อบจ.	39.1	33.3	33.3	2.9	10.1	24.6	15.9	14.5
9. อื่นๆ	40	40	40	-	20	20	20	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	20	60	60	-	-	20	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	45.5	32.7	34.5	3.6	12.7	25.5	16.4	7.3
3. เกินกว่า 15-20 ปี	40	33.3	26.7	6.7	13.3	26.7	26.4	26.7
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	26.7	33.3	6.7	-	6.7	-	40
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	25	12.5	37.5	12.5	25	25	12.5	12.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	31.8	27.3	22.7	13.6	18.2	22.7	13.6	22.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	36.4	18.2	18.2	9.1	27.3	18.2	36.4	9.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	25	50	-	25	-	-	25
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	100	66.7	-	-	33.3	-	33.3
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	41.4	44.8	34.5	3.4	10.3	20.7	13.8	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	27.6	20.7	44.8	-	-	27.6	10.3	24.1
สังกัด								
1. ราชการส่วนภูมิภาค	9.1	18.2	27.3	18.2	9.1	9.1	9.1	45.5
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	36	36	36	2.7	9.3	26.7	14.7	13.3

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้อำนาจดังกล่าวมากเกินไป ก็จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	40	20	10	10	10	20	20	10	20	20	-	10	10
2. อายุ 31-40 ปี	12.2	4.9	4.9	7.3	9.8	9.8	26.8	31.7	19.5	24.4	12.2	24.4	31.7
3. อายุ 41-50 ปี	8.6	17.1	17.1	8.6	14.3	20	17.1	14.3	14.3	25.7	8.6	17.1	31.7
4. อายุ 51-60 ปี	14.3	14.3	42.9	14.3	14.3	14.3	42.9	42.9	42.9	14.3	14.3	14.3	14.3
เพศ													
1. ชาย	12.9	12.9	22.6	6.5	6.5	16.1	25.8	29	12.9	19.4	9.7	19.4	38.7
2. หญิง	14.5	11.3	8.1	9.7	14.5	14.5	22.6	21.0	22.6	25.8	9.7	19.4	25.8
การศึกษา													
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	18.2	9.1	18.2	9.1	9.1	9.1	45.5	45.5	36.4	18.2	9.1	18.2	27.3
2. คนุปริญญา	20	25	25	15	20	25	15	10	10	25	5	15	15
3. ปริญญาตรี	10.7	7.1	5.4	5.4	8.9	8.9	23.2	25	17.9	23.2	10.7	21.4	35.7
4. ปริญญาโท	14.3	14.3	28.6	14.3	14.3	42.9	28.6	28.6	28.6	28.6	14.3	14.3	28.6
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง													
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	11.1	22.2	22.2	11.1	-	11.1	22.2	22.2	11.1	22.2	-	-	22.2
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	40	20	40	-	-	20	20	20	20	20	20	-	20
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	-	50	50	50	-	-	-	-	50
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	13	11.6	11.6	8.7	14.5	14.5	23.2	23.2	20.3	24.6	11.6	23.2	31.9
9. อื่นๆ	-	-	-	20	20	20	40	-	20	40	-	40	40

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	40	20	20	20	20	40	-	20	20	40	-	20	20
2. เกินกว่า 5-15 ปี	10.9	9.1	9.1	9.1	10.9	14.5	25.5	21.8	18.2	23.6	5.5	20	27.3
3. เกินกว่า 15-20 ปี	20	13.3	6.7	13.3	13.3	13.3	26.7	33.3	26.7	26.7	20	33.3	33.3
4. เกินกว่า 20-25 ปี	16.7	16.7	41.7	-	16.7	16.7	25	25	-	16.7	16.7	8.3	41.7
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	14.3	-	-	-	-	28.6	28.6	42.9	14.3	14.3	-	28.6
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	30	15	20	5	5	20	30	30	10	30	15	10	25
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	9.1	-	9.1	9.1	9.1	54.5	45.5	36.4	36.4	18.2	45.5	36.4
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	25	-	-	-	-	-	-	25	-	25	-	-	25
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	66.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	10.3	6.9	10.3	17.2	27.6	20.7	17.2	20.7	20.7	20.7	3.4	17.2	27.6
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	11.1	11.1	18.5	3.7	3.7	11.1	22.2	18.5	22.2	18.5	11.1	22.2	33.3
สังกัด													
1. ราชการส่วนภูมิภาค	28.6	14.3	28.6	-	-	28.6	28.6	42.9	14.3	14.3	14.3	-	14.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	13.3	10.7	12	9.3	14.7	14.7	22.7	24	20	22.7	10.7	22.7	30.7

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทยใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับดูแลกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (โปรดดูรายละเอียดได้ในแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯ วิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	60	10	-	10	10	30	-
2. อายุ 31-40 ปี	46.3	22	17.1	22	-	12.2	-
3. อายุ 41-50 ปี	42.1	21.1	7.9	18.4	2.6	13.2	15.8
4. อายุ 51-60 ปี	75	25	12.5	25	12.5	25	12.5
เพศ							
1. ชาย	54.3	25.7	8.6	14.3	8.6	20	22.9
2. หญิง	45.2	17.7	12.9	22.6	-	12.9	6.5
การศึกษา							
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	66.7	16.7	8.3	41.7	8.3	25	8.3
2. อนุปริญญา	45	15	10	15	-	35	5
3. ปริญญาตรี	48.2	19.6	14.3	21.4	1.8	3.6	12.5
4. ปริญญาโท	30	40	-	-	10	30	30
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง							
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-	-	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	77.8	11.1	11.1	11.1	-	22.2	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	33.3	44.4	-	-	11.1	33.3	44.4
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	-	50	50
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	43.5	18.8	14.5	24.6	2.9	11.6	10.1
9. อื่นๆ	80	20	-	40	-	20	25

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯ วิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	60	20	-	-	20	40	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	49.1	16.4	10.9	27.3	-	12.7	9.1
3. เกินกว่า 15-20 ปี	55.3	26.7	26.7	20	6.7	6.7	13.3
4. เกินกว่า 20-25 ปี	26.7	26.7	6.7	6.7	6.7	20	20
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	62.5	25	-	12.5	-	25	25
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	54.5	36.4	9.1	18.2	13.6	22.7	9.1
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	72.7	18.2	9.1	18.2	-	9.1	9.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	25	-	25	-	-	25	25
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	66.7	33.3	-	-	-	-	33.3
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	44.8	27.6	6.9	27.6	-	13.8	3.4
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	37.9	3.4	17.2	20.7	-	13.8	20.7
สังกัด							
1. ราชการส่วนภูมิภาค	36.4	36.4	-	-	9.1	36.4	36.4
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	46.7	20	13.3	24	2.7	10.7	9.3

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยหากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	70	30	-
2. อายุ 31-40 ปี	82.5	17.5	-
3. อายุ 41-50 ปี	78.9	15.8	5.3
4. อายุ 51-60 ปี	62.5	37.5	-
เพศ			
1. ชาย	79.4	14.7	5.9
2. หญิง	77.4	22.6	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	58.3	41.7	-
2. อนุปริญญา	75	25	-
3. ปริญญาตรี	85.5	25	-
4. ปริญญาโท	60	14.5	-
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	77.8	22.2	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	44.4	33.3	22.2
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	100	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	79.4	20.6	-
9. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	80	20	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	79.6	20.4	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	86.7	13.3	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	73.3	20	6.7
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	50	37.5	12.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	68.2	27.3	4.5
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	80	20	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	75.9	24.1	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	79.3	17.2	3.4
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	54.5	27.3	18.2
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	81.1	18.9	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนกระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	90	10	-
2. อายุ 31-40 ปี	90.2	9.8	-
3. อายุ 41-50 ปี	92.1	5.3	2.6
4. อายุ 51-60 ปี	87.5	12.5	-
เพศ			
1. ชาย	91.4	5.7	2.9
2. หญิง	90.3	9.7	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	75	25	-
2. อนุปริญญา	95	5	-
3. ปริญญาตรี	92.9	7.1	-
4. ปริญญาโท	80	10	10
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	88.9	11.1	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	88.9	-	11.1
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	100	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	91.3	8.7	-
9. อื่นๆ	80	20	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	80	20	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	90.9	9.1	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	93.3	6.7	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	93.3	6.7	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	75	12.5	12.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	95.5	-	4.5
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	72.7	27.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	86.2	13.8	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	93.1	6.9	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	90.9	-	9.1
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	90.7	9.3	-

จากการพิจารณาถึงปัจจัยความสัมพันธ์ในด้านต่างๆ เปรียบเทียบในลักษณะ (Crosstabulation) ใน 6 ประเด็น โดยแสดงผลเป็นตารางก่อนหน้านี้นั้นจะเห็นได้ว่า ในด้านของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ผู้ว่าราชการจังหวัด แม้จะมีอำนาจตามกฎหมาย แต่มีการระบุของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามนี้ ทั้งที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. และที่สังกัดราชการส่วนภูมิภาค ระบุว่า มาตรา 11(4) การที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจในการสอบสวนแล้วสั่งให้สมาชิกสภา อ.บ.จ. ออกจากตำแหน่งได้ เมื่อปรากฏว่าขาดคุณสมบัติจะเห็นได้ว่าจากตารางมีการระบุเป็นตัวเลขที่สูง ไม่ว่าจะดูจากความสัมพันธ์ด้านอายุ เพศ การศึกษา จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ สังกัดของข้าราชการ ถัดมาที่มีการระบุสูง เช่นกัน คือ มาตรา 36(2) ผู้ว่าฯ อาจเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้มีคำสั่งยุบสภาพ อ.บ.จ. ได้ นอกจากนั้นก็เป็นประเด็นในมาตรา 53 และมาตรา 54 ซึ่งเคยได้นำเสนอไปก่อนหน้านี้แล้วจึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมิได้ระบุมาตรา 77, 78, 79, 80 82(3) ในอัตราตัวเลขที่สูงเลย ทั้งนี้อาจเป็นได้ว่า อำนาจตามกฎหมายของผู้ว่าฯ ในมาตราดังกล่าว ส่งผลกระทบกับ อ.บ.จ. น้อย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการสั่งสอบข้อเท็จจริง ชี้แจงรายงาน (ม. 77) การสั่งถอนมติสภา อ.บ.จ. (ม. 78) การเสนอรัฐมนตรีให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งหากปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบ (ม. 79) การขอรัฐมนตรียุบสภา อ.บ.จ. เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน (ม. 80) และประเด็นในมาตรา 80(3) สำหรับบทบาทของรัฐมนตรีฯ กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุรัฐมนตรีฯ อาจใช้อำนาจที่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. ก็เป็นได้ ในมาตรา 6 มาตรา 11(5) มาตรา 47 ซึ่งจะเห็นได้จากตารางว่ามีค่าร้อยละที่เป็นเปอร์เซ็นต์สูงกว่าในข้ออื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบในมาตรา 11(5) เป็นเรื่องที่จังหวัดโดยผู้ว่าฯ รายงานพฤติกรรรมสมาชิก อ.บ.จ. ที่มีส่วนได้เสียให้รัฐมนตรีสั่งให้ออก ในมาตรา 47 เป็นเรื่องการสั่งการของราชการส่วนกลาง (กระทรวง) ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งก็เกรงกันว่าในลักษณะดังกล่าวนี้จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแลส่งเสริมที่เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ เน้นการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของกระทรวงมหาดไทย บทบาทที่อาจเป็นการควบคุมบังคับบัญชามีการระบุเป็นร้อยละที่สูงกว่าในข้ออื่นๆ ได้แก่ ประเด็นในมาตรา 53, 54, 76, 77(1) เป็นต้น และระเบียบของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับระเบียบฯ อื่นๆ แล้วถูกระบุในทุกๆ ตัวแปรว่ามีปัญหาในลักษณะรวมศูนย์อำนาจทำให้ท้องถิ่น มีอุปสรรคขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน (การคลังท้องถิ่น) ต่อประเด็นเรื่องอำนาจตามกฎหมายของผู้ว่าฯ ในการยับยั้งงบประมาณได้ กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามยังเห็นด้วยที่จะคงไว้เป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูงสอดคล้องกันกับว่า เห็นด้วยที่จะให้แผนพัฒนา อ.บ.จ. สอดคล้องกับแผนจังหวัด และแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ในอีกด้านหนึ่งของแบบสอบถาม ดังที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไปแล้วว่ามีการดำเนินการในการเก็บข้อมูลอีกส่วนหนึ่งจากแบบสอบถามของราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. โดยสามารถแสดงผลการวิจัยในส่วนของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันได้ ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนภูมิภาคได้แก่ นายอำเภอ ปลัด จังหวัด ผู้ว่า ฯ มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. บ่อย	16.7
2. ปานกลาง	16.7
3. ไม่บ่อย	50
4. อื่นๆ	16.7
2. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนกลางอันได้แก่ รัฐมนตรีฯ ปลัดกระทรวง อธิบดี มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	
1. บ่อย	16.7
2. ปานกลาง	33.3
3. ไม่บ่อย	50
4. อื่นๆ	
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ มีอำนาจในการสอบสวนสมาชิกสภา อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	100
2. ไม่เห็นด้วย	-
3. อื่นๆ	-
4. บทบาทใดของผู้ว่า ฯ ในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 11(4)	9.5
2. กรณีมาตรา 11(5)	4.8
3. กรณีมาตรา 18(1)	4.8
4. กรณีมาตรา 22(2)	4.8
5. กรณีมาตรา 24(2)	9.5
6. กรณีมาตรา 32	9.5
7. กรณีมาตรา 36(2)	4.8
8. กรณีมาตรา 43(2)	4.8
9. กรณีมาตรา 49	4.8
10. กรณีมาตรา 53	9.5
11. กรณีมาตรา 54	4.8
12. กรณีมาตรา 55	4.8
13. กรณีมาตรา 77	4.8
14. กรณีมาตรา 78	4.8
15. กรณีมาตรา 79	4.8
16. กรณีมาตรา 80	4.8
17. กรณีมาตรา 82 (3)	4.8
18 อื่นๆ	-

5. ในการร่างข้อบัญญัติ จังหวัด หรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ใช้อำนาจในการแทรกแซง	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. มี	16.7
2. ไม่มี	66.7
3. อื่นๆ	16.7
6. ท่านคิดว่าบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใดในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 6	12.5
2. กรณีมาตรา 11(5)	-
3. กรณีมาตรา 47	25
4. กรณีมาตรา 77	25
5. กรณีมาตรา 78	12.5
6. กรณีมาตรา 79	12.5
7. กรณีมาตรา 80	12.5
8. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
7. บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับดูแล อ.บ.จ. หากใช้มากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 15	-
2. กรณีมาตรา 22	-
3. กรณีมาตรา 24	12.5
4. กรณีมาตรา 18	12.5
5. กรณีมาตรา 11(4)	12.5
6. กรณีมาตรา 11(5)	37.5
7. กรณีมาตรา 53, 54	12.5
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณ ของ อ.บ.จ.	-
9. กรณีมาตรา 77	-
10. การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	12.5
11. กรณีมาตรา 78	-
12. กรณีมาตรา 79	-
13. อื่นๆ	-
8. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่าการกำกับดูแล	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	42.9
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)	-
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บรักษาเงินตรวจเงิน พ.ศ. 2541	14.3
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541	14.3
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	14.3
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างของงค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536, 2538	-
7. อื่นๆ	14.3

9. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ อ.บ.จ. หากไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบฯ ก็จะตกไป ม. 55(3)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. เห็นด้วย	33.3
2. ไม่เห็นด้วย	66.7
3. อื่นๆ	-
10. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	
1. เห็นด้วย	50
2. ไม่เห็นด้วย	50
3. อื่นๆ	-

จากตารางจะเห็นได้ว่า ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนกลาง มิได้ติดต่อหรือมาเยี่ยม อ.บ.จ. บ่อยนัก โดยเฉพาะกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม สมาชิก อ.บ.จ. ระบุ ร้อยละ 50 มาไม่บ่อย ต่อประเด็นที่ถามถึงอำนาจของผู้ว่าฯ ในการสอบสวนสมาชิกสภา อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสียในสัมปทานกับ อ.บ.จ. นี้ สมาชิกสภา อ.บ.จ. ที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 100 เห็นว่าควรคงอำนาจนี้ของผู้ว่าฯ ต่อไป ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์ให้เหตุผลว่า หากไม่มีอำนาจดังกล่าวนี้ของผู้ว่าฯ ต่อไป ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์ให้เหตุผลว่า หากไม่มีอำนาจดังกล่าวนี้ หรือมอบอำนาจนี้ให้กับนายก อ.บ.จ. ก็อาจมีการกลั่นแกล้งกันได้ในทางการเมือง อย่างไรก็ตาม ถ้าสังเกตจากการรายงานผลการวิจัยที่ผ่านมา จะพบว่า แม้สมาชิก อ.บ.จ. จะเห็นควรให้คงอำนาจนี้ของผู้ว่าฯ ไว้ก็จริงอยู่ แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีความกังวลว่าเพราะอำนาจนี้เองที่อาจนำไปสู่ปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันที่มิใช่เป็นไปตามกฎหมายขึ้นได้ นอกจากนั้นก็มีการระบุว่าอำนาจของผู้ว่าฯ ตามกฎหมาย พ.ร.บ. องค์การบริหารจังหวัด พ.ศ. 2540 ในมาตรา 11(4) มาตรา 24 (2) มาตรา 32 มาตรา 49 หากใช้มากเกินไปก็อาจเป็นลักษณะการบังคับบัญชาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา 32 ผู้ว่าฯ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงในกรณีที่มีการสอบถามจากสมาชิก อ.บ.จ. และในมาตรา 49 ผู้ว่าฯ เป็นผู้ให้ความเห็นชอบร่วมกับสภา อ.บ.จ. ในกรณีจะให้เอกชนกระทำกิจการ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อ.บ.จ. โดยมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน และต่อข้อถามที่ว่า ในการร่างข้อบัญญัติหรือมีมติ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ แทรกแซง ร้อยละ 66.7 ตอบว่าไม่มี ซึ่งก็เป็นการตอบที่ตรงกันในระหว่างแบบสอบถามที่ถามกลุ่มข้าราชการ และถามนักการเมืองท้องถิ่น ในด้านของรัฐมนตรีฯ มีการระบุว่า อำนาจตามกฎหมายในมาตรา 47, 77 อาจนำไปสู่การใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ ไม่ว่าจะเป็นการมีคำสั่งให้ราชการส่วนภูมิภาค หรือ อ.บ.จ. จัดทำกิจกรรมพิเศษ (ม. 47) หรือการพิจารณายับยั้งการปฏิบัติการของนายก อ.บ.จ. หรือ รองนายก อ.บ.จ. ในกรณีนี้ผู้ว่าฯ เป็นผู้สั่งได้ แต่ต้องรายงานรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน กรณีดังกล่าวนี้ จึงอาจ

เป็นปัญหาในการใช้ดุลพินิจได้ ส่วนกรณีของกระทรวงมหาดไทย ร้อยละ 37 ของสมาชิก อ.บ.จ. ที่ตอบแบบสอบถามระบุว่า มีปัญหาในมาตรา 11(5) การสั่งให้สมาชิกออกจากการเป็นสมาชิกในกรณีมีสัมปทานเกี่ยวข้องกับ อ.บ.จ. ซึ่งเป็นกรณีที่กล่าวถึงไปแล้วข้างต้นจึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก สำหรับในเรื่องระเบียบกระทรวงมหาดไทย ทั้งกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาก่อนหน้านี้ และสมาชิก อ.บ.จ. ร้อยละ 42.9 ระบุว่า ระเบียบฯ ที่เป็นการควบคุมบังคับบัญชามากๆ คือ ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ซึ่งเป็นลักษณะรวมศูนย์ สมควรแก้ไขเพื่อความคล่องตัวในการบริหารงาน และไม่ลักลั่นกันในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ร้อยละ 66.7 สมาชิก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจในเรื่องยับยั้งงบประมาณของ อ.บ.จ. ได้ ม. 55(3) และร้อยละ 50 เท่าๆ กัน ระบุว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัดหรือกระทรวงก็ได้

นอกจากนี้ หากพิจารณาถึงความสัมพันธ์ (Crosstabulation) ของข้อมูลที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันกับภูมิหลังในประเด็นต่างๆ ของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ก็จะสามารถทำให้มองเห็นได้ถึงว่าปัจจัยอันเป็นภูมิหลังด้านต่างๆของ อ.บ.จ. นั้นจะส่งผลอย่างไรต่อดุลพินิจและอำนาจผูกพันทั้งต่อราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง โดยสามารถแสดงผลเป็นตารางสรุปเปรียบเทียบได้ดังต่อไปนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ที่ถือเป็นการแทรกแซงการทำงานมากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึง ความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)																	
	บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	66.7	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	66.7	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ																		
1. ชาย	40	20	20	20	40	40	20	20	20	40	20	20	20	20	20	20	20	-
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา																		
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	-
3. อนุปริญญา	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	50	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)																	
	บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ																		
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	50	50	50	50	50	100	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	50	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	40	20	20	20	20	40	20	20	20	40	20	20	20	20	20	20	20	-
ตำแหน่ง																		
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	50	25	25	25	25	50	25	25	25	50	25	25	25	25	25	25	25	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)																	
	บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ คือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	66.7	33.3	33.3	33.3	33.3	66.7	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	33.3	-	-	-	-	33.3	-	-	-	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก																		
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	40	20	20	20	40	40	20	20	20	40	20	20	20	20	20	20	20	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในข้อใดที่หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม (แทรกแซง อ.บ.จ.) (โปรดดูรายละเอียดมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรีข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	100	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	-	50	50	50	-	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	33.3	-	-	33.3	33.3	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ								
1. ชาย	16.7	33.3	33.3	16.7	16.7	16.7	-	-
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา								
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	33.3	-	66.7	33.3	-	33.3	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	-	-	100	-	-	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	50	-	-	50	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรีข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ								
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	50	-	50	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	100	-	100	100	-	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	50	-	50	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	16.7	33.3	33.3	16.7	16.7	-	16.7	-
ตำแหน่ง								
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	-	-	100	-	-	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	20	-	40	20	20	20	20	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)							
	บทบาทของรัฐมนตรีข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	33.3	-	33.3	33.3	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	100	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	50	-	50	50	-	-	50	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	100	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	100	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	100	100	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	33.3	33.3	33.3	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก								
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	16.7	-	33.3	33.3	16.7	16.7	16.7	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ข้อใด หากใช้มากเกิน จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	-	50	50	50	50	-	-	-	-	-	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	66.7	33.3	-	-	-	-	-	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ													
1. ชาย	-	-	16.7	16.7	16.7	50	16.7	-	-	16.7	-	-	-
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา													
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	33.3	33.3	100	-	-	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	50	-	-	50	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อาชีพ													
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	50	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-	100	100	100	-	-	-	50	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	16.7	16.7	16.7	50	16.7	-	-	16.7	-	-	-
ตำแหน่ง													
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	-	20	20	20	60	20	-	-	100	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นเข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มีใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	33.3	-	-	66.7	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	50	50	50	50	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	100	100	100	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	33.3	-	-	33.3	33.3	-	-	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก													
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	16.7	16.7	16.7	50	16.7	-	-	16.7	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทระเบียบกระทรวงมหาดไทย ข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแล กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น)						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	100	-	-	-	-	-	100
3. อายุ 41-50 ปี	50	-	-	-	-	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	33.3	-	33.3	-	33.3	-	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-
เพศ							
1. ชาย	50	-	16.7	16.7	16.7	-	16.7
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา							
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	66.7	-	33.3	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	100	-	-	-	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-
5. ปริญญาโท	50	-	-	-	50	-	50
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น)						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ							
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	50	-	-	50	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	100	-	-	-	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	50	-	50	-	-	-	50
6. อื่นๆ	-	-	-	-	100	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	50	-	16.7	16.7	16.7	-	16.7
ตำแหน่ง							
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	-	100
5. สมาชิก อ.บ.จ.	40	20	-	20	20	-	100
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	33.3	-	33.3	33.3	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	100
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	50	-	-	-	50	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	100
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	33.3	33.3	33.3	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก							
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	50	16.7	-	16.7	16.7	-	16.7
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวก็ตกไป (ม.55(3))

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3)		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	50	-
4. อายุ 51-60 ปี	33.3	66.7	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	33.3	66.7	-
2. หญิง	-	-	
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	33.3	66.7	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	50	50	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	50	50	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-
6. อื่นๆ	33.3	66.7	

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3)		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	40	60	-
6. อื่นๆ	-	-	
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	66.7	33.3	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	66.7	33.7	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	33.3	66.7	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็น เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	100	-	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	50	50	-
2. หญิง	-	-	
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	66.7	33.3	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-
5. ปริญญาโท	50	50	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	50	50	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	50	50	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-
6. อื่นๆ	50	50	

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	60	40	-
6. อื่นๆ	-	-	
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	66.7	33.3	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	50	50	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	100	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	66.7	33.3	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	50	50	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

จากการพิจารณาตารางแสดงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ใน 6 ประเด็น โดยดูถึงความสัมพันธ์ในด้าน อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับทั้งราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ขนาดของ อ.บ.จ. (Crosstabulation) ในเชิงลึก พบว่า บทบาทของผู้ว่าฯ ยังมีการระบุ

เหมือนเดิมว่าในมาตรา 11(4) มาตรา 24(2) มาตรา 32 และ มาตรา 53 เป็นปัญหาซ้ำกันอยู่ จึงไม่ขอกล่าวอีก ในด้านของรัฐมนตรีฯ มีการระบุในมาตรา 6 มาตรา 11(5) มาตรา 47 มาตรา 77 มาตรา 78 ซึ่งก็เป็นประเด็นเดียวกันกับก่อนหน้านี้ที่มิได้นำเอาปัจจัยที่เป็นตัวแปรในด้านอายุ เพศ การศึกษา ภูมิหลังในด้านต่างๆ เข้าไปเปรียบเทียบ แต่อย่างไรก็แล้วแต่เมื่อนำไปเปรียบเทียบปรากฏผลเช่นนี้ก็เป็นที่แน่นอนสรุปได้ว่า กรณีมาตราดังกล่าวข้างต้น สมควรที่จะหาแนวทางในการดำเนินการแก้ไขต่อไป สำหรับบทบาทของกระทรวงมหาดไทย มีการระบุในมาตรา 24 การเรียกประชุม สภา อ.บ.จ. กรณีไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย มาตรา 11(4) ในกรณีผู้ว่าฯ เสนอกระทรวงฯ ให้ออกเพราะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ มาตรา 11(5) การเข้าไปมีส่วนได้เสียของสมาชิกในสัมปทานที่ทำกับ อ.บ.จ. มาตรา 53, 54 การเสนอข้อบัญญัติจังหวัด ส่วนระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เป็นปัญหาได้แก่ ระเบียบว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามสมาชิก อ.บ.จ. ระบุว่าเป็นปัญหามากที่สุด อย่างไรก็แล้วแต่ระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 ก็มีการระบุด้วยเช่นกันว่าเป็นระเบียบฯ ที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันได้ และไม่ว่าจะดูตัวแปรในด้านความสัมพันธ์ใดต่อประเด็นที่เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ได้ ทำให้งบประมาณดังกล่าวต้องตกไป ม. 55(3) กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามสมาชิก อ.บ.จ. ระบุว่าไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าเป็นงบในการพัฒนา อ.บ.จ. และสมาชิก อ.บ.จ. ได้จัดทำงบประมาณจากแผนการพัฒนา อ.บ.จ. ซึ่งเป็นผลมาจากการเลือกตั้งและได้หาเสียงไว้แล้วกับประชาชนจึงทำให้ไม่อาจสนองความต้องการ ดังกล่าวนี้ได้ขัดกับหลักการในการพัฒนา และต่อประเด็นที่ว่าเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนในการพัฒนาจังหวัดและแผนของกระทรวงฯ แม้จะมีความเห็นในทั้งสองด้านของสมาชิก อ.บ.จ. ที่ตอบแบบสอบถามมา แต่ก็จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ยังไม่เห็นด้วยกับแนวทางที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนของจังหวัดและกระทรวงทั้งนี้ควรดูในรายละเอียดเป็นประเด็นๆ ไปและหากจังหวัดหรือกระทรวงต้องการมีทิศทางในการพัฒนาเป็นแนวทางเดียวกันก็ควรอย่างยิ่งที่จะได้มีการจัดทำแผนร่วมกัน เพื่อกำหนดทิศทางและรับฟังแนวทางในการพัฒนาจาก อ.บ.จ. ขึ้นไปสู่ระดับบนบ้างจึงเป็นการผสมผสานที่เหมาะสมกว่าการสั่งการมา

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้ และส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยผู้วิจัยได้แบ่งปัญหาดังกล่าวออกเป็น ดุพินิจใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ เป็นการเสนอเรื่องขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ขึ้นไปยังราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง กรณีหนึ่ง และการสั่งการลงมายัง อ.บ.จ. อีกกรณีหนึ่ง แต่อย่างไรก็แล้วแต่ในปัญหาการใช้ดุลพินิจในทั้ง 2 ลักษณะนี้เป็นการยากที่จะมีการแยกแยะให้ชัดเจนว่าเรื่องใดเป็นการสั่งการหรือเรื่องใดเป็นการเสนอขึ้นไป ทั้งนี้ เพราะหากไม่มีการเสนอขึ้นไป ก็คงไม่มีการสั่งการลงมายัง อ.บ.จ. แต่ก็มีบางประเด็นเช่นกันเป็นไปในลักษณะนโยบายหรือคำสั่งจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคมายัง อ.บ.จ.

ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. กับข้าราชการส่วนภูมิภาค ต่อปัญหาว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด จนในที่สุดก็มีการประกาศใช้โดยนายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม (ม. 54(2)) และมีหรือไม่ที่ผู้ว่าไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงส่งร่างฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป ม. 54(3)

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ					
	เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่า ฯ ชี้ขาด จนในที่สุด ก็มีการประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้น (นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม) มาตรา 54(2)			มีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ.จึงส่งร่าง ฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	-	100	-	-	100	-
2. ข้าราชการ	5.1	89.8	5.1	9.3	86.6	4.1

ตารางเปรียบปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. เกี่ยวกับงบประมาณต้องส่งไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดและผู้ว่า เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วย ½ ทำให้ร่างดังกล่าวตกไป (ม.55(3)) ในระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ		
	กรณีมาตรา 55(2) และ 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1) ท้องถิ่น	-	100	-
2) ข้าราชการ	12.4	84.5	3.1

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่าง ในปัญหาบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อใดหากใช้มากจนเกินไปจะมิใช่การกำกับดูแล แต่จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ																	
	อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(2) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	9.5	4.8	4.8	4.8	9.5	9.5	4.8	4.8	4.8	9.5	4.8	4.8	4.8	4.8	4.8	4.8	4.8	-
2 ข้าราชการ	10.2	8.5	1.1	2.8	8	1.1	11.4	5.1	5.1	8.5	11.4	3.4	5.1	1.7	3.4	5.7	1.1	6.3

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ							
	อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามกฎหมายพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540							
	ม. 6 (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.47 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม. 78 (ร้อยละ)	ม. 79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	12.5	-	25	25	12.5	12.5	12.5	-
2 ข้าราชการ	20.5	18.7	20.5	3	6.6	13.3	8.4	9

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ												
	บทบาทของกระทรวงฯ ตามกฎหมายพระราชบัญญัติ อ.บ.จ. พ.ศ. 2540												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53,54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	-	-	12.5	12.5	12.5	37.5	12.5	-	-	12.5	-	-	-
2. ข้าราชการ	6.1	5.2	5.7	3.8	5.2	6.7	11	11	8.6	10.5	4.3	8.6	13.3

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดที่เป็นลักษณะควบคุมบังคับบัญชา มากกว่าการกำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ						
	ระเบียบต่างๆ ของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับ อ.บ.จ.						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยงบประมาณ (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ (พ.ศ. 2535) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเงิน (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวางแผนพัฒนา (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุม (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง (พ.ศ. 2536) (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	42.9	-	14.3	14.3	14.3	-	14.3
2. ข้าราชการ	36.7	15.6	8.6	15.6	2.3	11.7	9.4

กล่าวโดยสรุปเมื่อนำประเด็นสำคัญๆ ที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันทั้งในแง่ของจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ในแง่ของราชการส่วนกลาง (รัฐมนตรีและกระทรวง) มาทำการเปรียบเทียบความเห็นในระหว่างกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่ม จะทำให้เห็นภาพได้ชัดเจนถึงประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันตามกฎหมายที่มีระบุไว้ใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 โดยในประเด็นของมาตรา 54(2) ทั้งแบบสอบถามของข้าราชการและกลุ่มสมาชิก อ.บ.จ. ระบุตรงกันว่า ไม่มีปัญหาที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยต้องส่งให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดจนในที่สุด ก็มีประกาศใช้โดยนายก อ.บ.จ. มิได้ลงนามในกรณีดังกล่าวนี้ ใน อ.บ.จ. จังหวัดสงขลาไม่มีปัญหา เพราะมีการยืนยันตรงกัน 2 กลุ่มตัวอย่าง เช่นเดียวกันกับประเด็นในมาตรา 54(3) ที่ผู้ว่าฯ มีความขัดแย้งกับสภา อ.บ.จ. ส่งร่างคืนในที่สุดสภา อ.บ.จ. ต้องยืนยันไปไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ทำให้ข้อบัญญัตินั้นผ่านไปแม้ผู้ว่าฯ จะไม่เห็นด้วย กรณีดังกล่าวนี้เมื่อดูเปรียบเทียบจากตารางก็จะเห็นได้ว่าไม่ก่อปัญหาขึ้น ในเรื่องของการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ตามมาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) ที่เป็นความขัดแย้งระหว่างสภา อ.บ.จ. กับ

นายก อ.บ.จ. ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่ผู้ว่าฯ เห็นด้วย กับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งหรือกรณีที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายังยืนยันไม่น้อยกว่า 1 ใน 2 ทำให้ร่างงบประมาณดังกล่าวตกไป ทั้งกลุ่มที่เป็นข้าราชการและสมาชิก อ.บ.จ. และคณะผู้บริหารฯ ระบุเป็นตัวเลขเปอร์เซ็นต์ที่สูงว่า กรณีนี้ก็เช่นกันไม่มีปรากฏใน อ.บ.จ. สงขลาแม้จะมีร้อยละ 12.4 ของกลุ่มข้าราชการระบุว่ามีปัญหาบ้างก็ตาม แต่ก็เป็นจำนวนที่ไม่มากนัก ในด้านอำนาจตามกฎหมายของผู้ว่าฯ ในกลุ่มสมาชิก อ.บ.จ. ระบุว่าในมาตรา 11(4) มาตรา 2(2) มาตรา 32 และมาตรา 53 เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันหากใช้มากจนเกินไปก็จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา ซึ่งมีนัยยะที่แตกต่างจากกลุ่มของข้าราชการที่ระบุว่ามาตรา 36(2) มาตราที่ 54 อย่างไรก็แล้วแต่ในประเด็นของมาตรา 11(4) ก็เป็นประเด็นที่เห็นตรงกันว่าเป็นปัญหาแม้จะมีตัวเลขในจำนวนที่ไม่มากนัก แต่ก็สูงกว่าในประเด็นอื่นๆ ซึ่งในหลายประเด็นผู้วิจัยเห็นว่ามีปัญหาอยู่ตรงการรวมศูนย์อำนาจในการตัดสินใจสั่งการที่จะต้องดึงเรื่องเข้ากระทรวงไปสู่ส่วนกลาง จึงสมควรที่จะมีการกระจายอำนาจดังกล่าวมาสู่ท้องถิ่นอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพื่อเป็นการสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญอีกด้วยโดยส่วนกลางคงไว้แต่อำนาจในเชิงนโยบาย และราชการส่วนภูมิภาคโดยเฉพาะอย่างยิ่งอำนาจของผู้ว่าฯ ที่มีอยู่ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในหลายประเด็นสมควรให้นายก อ.บ.จ. เป็นผู้มีอำนาจเองไม่ว่าจะเป็นการเปิดปิดการเรียกประชุม การตรวจสอบคุณสมบัติการพิจารณาถึงส่วนได้ส่วนเสียที่สมาชิกเข้าไปเกี่ยวข้องกับสัมปทานที่ทำกับ อ.บ.จ. โดยอาจจัดตั้งเป็นรูปของคณะกรรมการที่อยู่ในระดับส่วนท้องถิ่น หรือร่วมกันดำเนินการก็เป็นได้ แต่ไม่ควรให้ราชการส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะผู้ว่าฯ คงอำนาจเหล่านั้นไว้ทั้งหมดอันอาจก่อปัญหาการใช้ดุลพินิจขึ้นได้ ทั้งนี้ หมายความรวมถึงกระบวนการในการตรา และออกข้อบัญญัติมติของ อ.บ.จ. ด้วยที่ควรจะเป็นอิสระอย่างแท้จริงของ อ.บ.จ. นั้นๆ ในด้านของรัฐมนตรีฯ มีการระบุตรงกันใน 2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบสอบถามถึงอำนาจตามมาตรา 47 ที่รัฐมนตรีตามความเห็นชอบของที่ประชุมคณะรัฐมนตรี อาจสั่งให้ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคดำเนินการจัดทำกิจกรรมที่ อ.บ.จ. จะพึงต้องจัดทำแต่มิได้จัดทำได้ ในจุดนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการให้อำนาจกับราชการส่วนกลางมากเกินไป ในการที่จะเข้ามาก้าวก่ายการทำงานของท้องถิ่น แม้จะมิได้มีการสั่งการโดยตรงมายังท้องถิ่นก็จริงอยู่ แต่โดยสภาพการณ์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดการกระทบกระทั่งกัน ในระหว่างส่วนราชการและอาจลุกลามเป็นการปัดความรับผิดชอบก็เป็นได้ โดยท้องถิ่นอาจไม่ทำงานและอ้างถึงมาตรา 47 ซึ่งจะทำให้ส่งผลกระทบต่อการบริหารภาพรวมของการบริหารราชการแผ่นดินในประเด็นนี้จึงควรแก้ไขเสียโดยอาจเป็นการสั่งการให้จังหวัดมาหารือกับ อ.บ.จ. หรือให้ อ.บ.จ. จัดทำเองจะเป็นการดีกว่า และไม่เกิดปัญหาระยะยาวขึ้น นอกจากนั้นก็เป็นในเรื่องระเบียบวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ที่มีการระบุตรงกันในทั้งสองกลุ่มว่าเป็นปัญหาและผู้วิจัยได้เสนอแนะไปแล้วว่าสมควรแก้ไขในประเด็นการกระจายอำนาจในการจัดทำงบประมาณการบริหารรายรับและค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้มาสู่ท้องถิ่น โดยไม่รวมอำนาจอยู่ที่ส่วนกลาง ทั้งนี้ย่อมเกิดผลดีในแง่ของการบริหารการคลังท้องถิ่น และสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนได้ดีอีกด้วย

ตอนที่ 2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี

1.สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีนั้นก็เป็นดังที่ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแบ่งรูปแบบการนำเสนอออกเป็นการแสดงผลการวิจัยในแบบสอบถาม 2 แบบ โดยในชุดแรกเป็นการนำเสนอในส่วนของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา อันได้แก่ ทั้งราชการส่วนภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด, รองผู้ว่าฯ, ปลัดจังหวัด, ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. ส่วนในชุดที่สองเป็นการสอบถามจากราชการส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ สมาชิก อ.บ.จ. คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. โดยในตอนแรกนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอในส่วนของข้าราชการก่อน ซึ่งในแบบสอบถามของข้าราชการนั้นมี 2 ส่วนที่สำคัญ ส่วนแรกเป็นการวัดความรู้ ความเข้าใจโดยทั่วไป และภูมิหลังของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา ในส่วนที่สองเป็นการถามเจาะลึกลงไปถึงปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลาง (กระทรวง) และราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) ใช้และส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ซึ่งสามารถแสดงภูมิหลังของข้าราชการได้เป็นตารางโดยสรุปดังนี้

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	10.0
2. อายุ 31-40 ปี	41.7
3. อายุ 41-50 ปี	35
4. อายุ 51-60 ปี	13.3
2. เพศ	
1. ชาย	46.7
2. หญิง	53.3
3. ระดับการศึกษา	
1. มัธยมศึกษา / อาชีวศึกษา	10.0
2. อนุปริญญา	16.7
3. ปริญญาตรี	56.7
4. ปริญญาโท	13.3
5. อื่นๆ (กำลังศึกษานอกระบบ, กำลังศึกษาต่ออยู่)	3.3

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. ก่อนหน้าที่จะมารับราชการท่านมีอาชีพ	
1. ศึกษาอยู่	38.3
2. ค้าขาย	5.0
3. เกษตรกรรม / ประมง	1.7
4. งานเอกชน	**41.7**
5. อื่น ๆ (รับจ้างทั่วไป)	13.3
5. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	5.0
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	5.0
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	**88.3**
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-
6. ภาคตะวันออก	1.7
6. ท่านได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดนี้เป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	**23.3**
2. เกินกว่า 5-15 ปี	20.0
3. เกินกว่า 15-20 ปี	5.0
4. เกินกว่า 20-25 ปี	5.0
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	23.0
6. อื่นๆ	**23.3**
7. ปัจจุบันท่านเป็นข้าราชการในตำแหน่งใด	
1. รัฐมนตรี	-
2. ปลัดกระทรวงฯ	-
3. อธิบดีฯ	-
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	15.0
5. ผู้ว่าราชการจังหวัด	3.3
6. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-
7. ปลัดจังหวัด	-
8. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	1.7
9. นายอำเภอ	8.3
10. ปลัดอำเภอ	1.7
11. สังกัดราชการส่วนภูมิภาค ที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	1.7
12. เป็นข้าราชการอยู่ใน อ.บ.จ.	**65.0**
13. อื่นๆ	3.3

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. ปัจจุบันท่านทำงานรับราชการมาเป็นเวลากี่ปีแล้ว	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	13.3
2. เกินกว่า 5-15 ปี	**50.0**
3. เกินกว่า 15-20 ปี	10.0
4. เกินกว่า 20-25 ปี	11.7
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	13.3
6. อื่นๆ	1.7
9. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับ อ.บ.จ. เฉลี่ยเดือนละประมาณกี่เรื่อง	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	**41.7**
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	30.0
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	1.7
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	1.7
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	5.0
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)	20.0
10. ท่านเป็นข้าราชการสังกัดอยู่ส่วนใดตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	
1. ส่วนกลาง	13.3
2. ส่วนภูมิภาค	15.0
3. ส่วนท้องถิ่น	**71.0**
4. อื่นๆ	-
11. เห็นด้วยหรือไม่ที่การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. อยู่ภายใต้กำกับของ (อ.ก.จ.), (ก.จ.) แทนที่จะมีอำนาจบริหารงานบุคคลได้เบ็ดเสร็จใน อ.บ.จ. เลย	
1. เห็นด้วย	**73.3**
2. ไม่เห็นด้วย	20.0
3. อื่นๆ	6.7
12. การอบรมในเรื่องใด ที่ท่านคิดว่าจำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ.	
1. กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของ อ.บ.จ.	**65.0**
2. การฝึกอาชีพ	6.7
3. การวางผังเมือง	5.0
4. การจัดงบประมาณ	11.7
5. อื่นๆ	11.7
13. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	7.3
2. การเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์ การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	6.7
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	3.9

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	4.5
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	7.3
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	2.8
7. การตั้งกระทู้ถามนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	**17.4**
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	7.9
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	6.7
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	5.1
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	2.8
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่นทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	12.9
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	13.5
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.1
14. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องทำมากที่สุด	

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	17.2
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2.2
15. ในด้านของ อ.บ.จ. บทบาทใดที่ท่านคิดว่าควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	17.7
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	14.6
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	13.1
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	16.9
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	2.3
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	1.5
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	8.5
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่นให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณะภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	**18.5**
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	4.6
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2.3
16. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	
1. เห็นด้วย	**73.3**
2. ไม่เห็นด้วย	23.3
3. อื่นๆ	3.3
17. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ไว้ หรือเห็นสมควรให้นายกฯ อ.บ.จ. มีอำนาจดังกล่าวเต็มที่ ในเรื่องที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	**75**
2. ไม่เห็นด้วย	18.3
3. อื่นๆ	6.7
18. ท่านคิดว่ารายได้ในข้อใดที่น่าจะเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	27
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	13.5
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	12.7
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ.	7.9
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	2.4
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	2.4

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	18.3
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	1.6
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	6.3
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ.	-
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
19. ท่านคิดว่ารายได้ของ อ.บ.จ. ที่ได้จากการเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ข้อใดน่าจะเป็นรายได้ที่มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	23.5
2. รายได้จากยาสูบ	17.6
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ. จากผู้พักในโรงแรม	11.8
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	27.1
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	16.5
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3.5
20. รายได้ใดที่ราชการส่วนกลางจัดเก็บ แล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. เป็นสัดส่วนข้อใดที่แบ่งให้น้อยเกินไป (ไม่เป็นธรรมดา)	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	2.1
2. อากรรังนกอีแอ่น	1.1
3. ค่าภาคหลวง	4.2
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	1.1
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	1.1
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	-
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	-
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	13.7
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	15.8
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	18.9
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	26.3
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/ เล่นการพนัน)	11.6
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	4.2
21. รายจ่ายในข้อใดที่ท่านเห็นว่าเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดใน อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	22.6
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	8.5
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	7.5
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	8.5
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	6.6
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	3.8
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สิน	27.4
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	4.7
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	9.4
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	0.9
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
22. ท่านคิดว่าบทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	15.3
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	16.3
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	23.5
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	13.3
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	15.3
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	16.3
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-
23. มาตรการใดในการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่ได้ผลที่สุด คือ	
1. การตั้งกระทู้ถาม	16.0
2. การยื่นญัตติ	8.6
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	11.1
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	25.9
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	4.9
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย	29.6
7. อื่นๆ	3.7
24. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิก อ.บ.จ. ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสีย ก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	91.7
2. ไม่เห็นด้วย	8.3
3. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
25. ใน อ.บ.จ. ของท่าน เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ยังไม่ลงนามภายในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป	
1. มี	15
2. ไม่มี	76.7
3. อื่นๆ	8.3
26. จากข้อ 25 มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปและสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้ความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนน ไม่น้อยกว่า 2/3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป (ม. 54(3))	
1. มี	16.7
2. ไม่มี	75
3. อื่นๆ	8.3

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
27. เกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป 55(2) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างงบฯ ตกไป 55(3)	
1. มี	26.7
2. ไม่มี	70
3. อื่นๆ	3.3

จากการพิจารณาภูมิหลังของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามนี้ ซึ่งได้แก่ ราชการในสองส่วน นั่นคือ ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น โดยเฉลี่ย อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 41.7 และมีเพศหญิงมากกว่าเพศชายคิดเป็นร้อยละ 53.3 ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 56.7 ซึ่งในจุดนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าจะทำให้การตอบแบบสอบถามมีประสิทธิภาพ และน่าจะให้ข้อมูลได้น่าเชื่อถือ และเที่ยงตรง ทั้งนี้เพราะเป็นผู้มีการศึกษาที่สำคัญ ร้อยละ 83.3 ก็เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ ซึ่งน่าจะเข้าใจขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี โดยเป็นผู้ที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. สูงถึงร้อยละ 65 และมีช่วงระยะเวลาการรับราชการมา กว่าร้อยละ 50 เกินกว่า 5-15 ปี จึงเป็นผู้รอบรู้ ในเรื่องกฎเกณฑ์ และระเบียบของราชการตลอดจนได้ทราบถึงปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ซึ่งก็หมายถึงความสัมพันธ์ในระหว่างองค์กรทั้ง 3 ส่วนของราชการนั่นคือราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 71 สังกัดอยู่กับราชการส่วนท้องถิ่นและร้อยละ 15 สังกัดอยู่กับราชการส่วนภูมิภาค ต่อข้อถามที่ว่าเห็นด้วยหรือไม่ในการที่จะให้ อ.บ.จ. เข้ามามีอำนาจในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ใน อ.บ.จ. มากขึ้นมีอำนาจมากกว่าที่เป็นอยู่ ร้อยละ 73.3 ยังยืนยันรูปแบบเดิมว่าเหมาะสมดีแล้ว โดยเห็นว่าไม่ควรให้อำนาจดังกล่าวนี้แก่ อ.บ.จ. หรือ ก.จ. ของจังหวัดร้อยละ 17.4 ระบุหน้าที่ที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด คือ การตั้งกระทู้สอบถามควบคุมการทำงานของนายก อ.บ.จ. ตามมาตรา 31 ในขณะที่ร้อยละ 50.5 ระบุว่านายก อ.บ.จ. จะต้องบริหารงานให้เป็นไปตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้และตามมติของ อ.บ.จ. กล่าวสำหรับในด้านของ อ.บ.จ. ปัตตานีเองข้าราชการร้อยละ 18.5 ซึ่งก็มีความเห็นเช่นเดียวกันกับจังหวัดสงขลาที่ต้องการให้ อ.บ.จ. จัดการกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่อยู่ในเขตและร่วมมือกับองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น หากอยู่นอกเขตโดยเฉพาะอย่างยิ่งสาธารณูปโภคต่างๆ ข้าราชการร้อยละ 73.3 เห็นด้วยที่จะให้มีการเลือกตั้งนายก อ.บ.จ. โดยตรงจากประชาชน ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันได้มีกฎหมายให้แบ่งแยกอำนาจระหว่างนิติบัญญัติกับบริหาร และให้มีการเลือกตั้ง เช่น ในระดับ

เทศบาลเมือง หรือนคร โดยตรงจากประชาชน อ.บ.จ. ก็เช่นเดียวกัน อย่างไรก็แล้วแต่ร้อยละ 75 ยังต้องการให้คงอำนาจผู้ว่าฯ ไว้ ทั้งนี้สาเหตุที่สำคัญ ก็คือความไม่มั่นใจใน อ.บ.จ. และคณะผู้บริหารนั่นเอง โดยมีข้อสนับสนุนที่ร้อยละ 29.6 ระบุว่ามาตรการที่ควบคุม อ.บ.จ. ที่ได้ผลดีคือ โดยผู้ว่าฯ และรัฐมนตรีฯ แต่กว่าร้อยละ 70 ยังระบุว่าไม่มีปัญหาระหว่างผู้ว่าฯ และ อ.บ.จ.

ถัดมาหากจะดูเปรียบเทียบในเชิงลึกถึงความสัมพันธ์ต่างๆ ที่เป็นตัวแปรต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน (Crosstabulation) ของข้าราชการสามารถที่จะแสดงผลเป็นตารางสรุปเปรียบเทียบในประเด็นสำคัญๆ ได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างฯ ไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ก็ไม่ลงนามในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัติต่อไป 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	50.0	16.7	33.3
2. อายุ 31-40 ปี	8.0	88.0	4.0
3. อายุ 41-50 ปี	14.3	81.0	4.8
4. อายุ 51-60 ปี	12.5	75.0	12.5
เพศ			
1. ชาย	10.7	75.0	14.3
2. หญิง	18.8	78.1	3.1
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	16.7	66.7	16.7
2. อนุปริญญา	10.0	90.0	-
3. ปริญญาตรี	14.7	79.8	5.9
4. ปริญญาโท	-	75.0	25.0
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง		100	-
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	60	-
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	60	40
5. นายอำเภอ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
6. ปลัดอำเภอ	-	100	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	76.9	7.7
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	15.4	-	-
9. อื่นๆ	100		
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	25	37.5	37.5
2. เกินกว่า 5-15 ปี	16.7	83.3	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	100	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	85.7	14.3
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	12.5	75	12.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	4	76	20
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	22.2	77.8	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	33.3	66.7	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	25	75	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	77.8	22.2
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	16.3	76.7	7.0

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้มีความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	50	16.7	33.3
2. อายุ 31-40 ปี	8	88.0	4.0
3. อายุ 41-50 ปี	14.3	81.0	4.8
4. อายุ 51-60 ปี	25.0	62.5	12.5
เพศ			
1. ชาย	17.9	67.9	14.3
2. หญิง	15.6	81.3	3.1
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	16.7	66.7	16.7
2. อนุปริญญา	10.0	90.0	-
3. ปริญญาตรี	17.6	76.5	5.9
4. ปริญญาโท	-	75.0	-
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	100	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	-	60	40
6. ปลัดอำเภอ	-	100	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	12.8	79.5	7.7
9. อื่นๆ	100	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	25	37.5	37.5
2. เกินกว่า 5-15 ปี	16.7	83.3	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	100	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	85.7	14.7
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	25	62.5	12.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	4	76	20
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	22.2	77.8	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	33.3	66.7	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	33.3	66.7	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	77.8	22.2
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	18.6	74.4	7

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจจะเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายกฯ อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	50	50	-
2. อายุ 31-40 ปี	16.0	80.0	4.0
3. อายุ 41-50 ปี	23.8	71.4	4.8
4. อายุ 51-60 ปี	50.0	50.0	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายกฯ อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
เพศ			
1. ชาย	32.1	64.3	3.6
2. หญิง	21.9	75.0	3.1
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	16.7	83.3	--
2. อนุปริญญา	10.0	90.0	-
3. ปริญญาตรี	26.5	67.6	5.9
4. ปริญญาโท	37.5	62.5	-
5. อื่นๆ			
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	60	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	40	60	-
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	20.5	74.4	-
9. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	25	62.5	12.5
2. เกินกว่า 5-15 ปี	23.3	76.7	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	16.7	83.3	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	14.3	85.7	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	50	37.5	12.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	16	76	8
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	27.8	72.2	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	33.3	66.7	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	50	50	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	33.3	66.7	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	25.6	69.8	4.7

จากการพิจารณาในด้านต่างๆ ที่เป็นตัวแปรสำคัญๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ หรือติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการ ต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจในหลายๆ ลักษณะจะพบว่า ในประเด็นของมาตรา 54(2) ความขัดแย้งของสมาชิก อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. ในเรื่องข้อบัญญัติที่ต้องมีการส่งให้ผู้ว่าฯ เป็นผู้ชี้ขาดและท้ายที่สุดก็มิได้มีการลงนาม จากนายก อ.บ.จ. ภายในกำหนดระยะเวลาจึงต้องประกาศใช้ไปปัญหาดังกล่าวนี้ในกรณีของ อ.บ.จ.ปัตตานี หากดูโดยเฉลี่ยแล้ว ร้อยละกว่า 70 ระบุว่าไม่มีปัญหาเกิดขึ้น แม้จะมีร้อยละ 50 ของข้าราชการที่อายุต่ำกว่า 30 ปี ลงมาระบุว่ามีก็ตาม แต่ก็ถือว่าเป็นส่วนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่นๆ ในทุกๆ ด้าน ซึ่งจากการสัมภาษณ์ พบว่าข้าราชการให้ข้อมูลว่า ที่ปัญหาดังกล่าวไม่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะสมาชิก อ.บ.จ. และนายก อ.บ.จ. จะมาจากทีมเดียวกัน หรือมิฉะนั้นก็จะตกลง และลงตัวที่ผลประโยชน์หรือการประสานงานเพื่อความเป็นไปได้ของเนื้องานมากกว่าการที่มุ่งจะเอาชนะกัน ทั้งนี้เพราะฝ่ายบริหารก็ต้องการให้สภา อ.บ.จ. ให้ความร่วมมือในการออกข้อบัญญัติหรือมีมติ ในขณะที่สภา อ.บ.จ. เอง หรือตัวสมาชิกก็ต้องอาศัยเครื่องมือหรือกลไกของข้าราชการมาช่วยในการทำงาน จึงเป็นลักษณะเกื้อกูลกัน มากกว่าที่จะขัดแย้งกัน อันจะนำไปสู่ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่จะเปิดช่องให้ราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) เข้ามาแทรกแซงได้ ต่อประเด็นในมาตรา 54(3) ในประเด็นที่เกี่ยวกับมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วย กับสภา อ.บ.จ. จึงต้องส่งร่างคืนไป และสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันมาด้วยคะแนนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. ซึ่งก็ส่งผลให้ประกาศใช้เป็นข้อบัญญัติหรือกฎหมายต่อไป ในประเด็นดังกล่าวนี้มีข้อน่าสนใจอยู่ นั่นคือ แม้โดยรวมเข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาจะระบุว่าไม่มีปัญหากว่าร้อยละโดยเฉลี่ย 60 แต่อย่างไรก็แล้วแต่หากพิจารณาจะพบว่าตัวเลขของข้าราชการที่ระบุว่ามีปัญหาในดุลพินิจที่เป็นความขัดแย้งตรงจุดนี้ก็มีอยู่มิใช่น้อย ดังจะเห็นได้จากข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งปลัดจังหวัดและปลัด อ.บ.จ. ซึ่งก็มีในจังหวัดปัตตานีอย่างละ 1 ตำแหน่ง ถือได้ว่าเป็นตัวแทนของทั้งหัวหน้าราชการส่วนภูมิภาค และหัวหน้าของราชการส่วนท้องถิ่น ระบุว่ามีปัญหานี้เกิดขึ้นในจังหวัดปัตตานี ในประเด็นถัดมาในมาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) ที่เป็นประเด็นข้อคำถามว่า เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายัง ผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงทำให้ผลในทางกฎหมายคือนายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม 55(2)) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภาจึงส่งคืนไปโดยสภายืนยัน ไม่เห็นด้วย ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนี้ตกไป ม55(3) อันแสดงถึงปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นความขัดแย้งกันในระหว่าง อ.บ.จ. กับผู้ว่าฯ ในจุดนี้จากผลการวิจัยพบว่าในจังหวัดปัตตานี กลุ่มข้าราชการอายุต่ำกว่า 30 ปีลงมา และอายุ 51-60 ปี ทั้ง 2 กลุ่มนี้กว่าร้อยละ 50 ระบุว่ามีเกิดขึ้นในขณะที่ภาพรวมใหญ่ของปัญหาดังกล่าวนี้ยัง

มีการระบุว่าไม่เป็นปัญหา กรณีดังกล่าวไม่เคยมีปัญหาเกิดขึ้นในจังหวัดปัตตานีก็ตามในขณะที่คิดเป็น 100% ของปลัดอำเภอในจังหวัดปัตตานีที่ตอบแบบสอบถามมาระบุว่ามีปัญหานี้เกิดขึ้นเช่นเดียวกับร้อยละ 40 ของนายอำเภอในจังหวัดปัตตานีก็ระบุว่ามีเกิดขึ้น นอกจากนี้ ข้าราชการที่ทำงานมาเกินกว่า 25 ปีขึ้นไป ซึ่งก็ถือว่าได้รับทราบปัญหาต่างๆ ในระหว่าง อ.บ.จ. กับจังหวัดก็ดีระบุว่ามีเกิดขึ้นร้อยละ 50 ดังนั้นสิ่งที่น่าสนใจก็คือ การหาแนวทางที่เป็นข้อสรุปทางออกถึงการวางกระบวนการในเรื่องการพิจารณาข้อบัญญัติงบประมาณ หลังจากที่ผ่านจาก อ.บ.จ. หรือในขณะที่เกิดความขัดแย้งเกิดขึ้น หากไม่มีเกณฑ์ดังกล่าว โอกาสที่จะเกิดปัญหานี้ก็คงมีอยู่นั่นเอง

ดังที่กล่าวแล้วว่าแล้วว่าผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามอีกกลุ่มหนึ่งนั่นคือ กลุ่มท้องถิ่นอันหมายถึงสมาชิก อ.บ.จ. และคณะผู้บริหาร อ.บ.จ. ซึ่งจะทำให้ได้ทราบความเห็นที่แตกต่างไปจากกลุ่มข้าราชการต่อไปนี้เป็นการแสดงผลการวิจัยในแง่ภูมิหลังของกลุ่มดังกล่าว

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานี	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-
2. อายุ 31-40 ปี	50
3. อายุ 41-50 ปี	33.3
4. อายุ 51-60 ปี	-
5. 61 ปีขึ้นไป	16.7
2. เพศ	
1. ชาย	83.3
2. หญิง	16.7
3. ระดับการศึกษา	
1. ประถมศึกษา	16.7
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-
3. อนุปริญญา	33.3
4. ปริญญาตรี	33.3
5. ปริญญาโท	16.7
6. ปริญญาเอก	-
7. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการ อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานี	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. ก่อนเหน้าที่จะมาเป็น อ.บ.จ. ท่านมีอาชีพ	
1. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	16.7
2. เกษตรกร / ประมง	-
3. ค้าขาย	33.3
4. รับเหมาก่อสร้าง	16.7
5. ข้าราชการ	-
6. อื่น ๆ	33.3
5. รายได้เฉลี่ยก่อนมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	-
2. 5,000-15,000 บาท	66.7
3. 15,000-25,000 บาท	-
4. 25,000-35,000 บาท	-
5. 35,000-45,000 บาท	-
6. อื่นๆ	33.3
6. รายได้เฉลี่ยหลังจากมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	33.3
2. 5,000-15,000 บาท	-
3. 15,000-25,000 บาท	33.3
4. 25,000-35,000 บาท	-
5. 35,000-45,000 บาท	-
6. อื่นๆ	33.3
7. ปัจจุบันท่านมีอาชีพ	
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	16.7
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-
3. ค้าขาย	50
4. เกษตรกรรม / ประมง	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-
6. อื่นๆ	33.3
8. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	-
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	-
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	100
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-
6. ภาคตะวันออก	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการ อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานี	คิดเป็น (ร้อยละ)
9. ท่านได้อยู่ในจังหวัดที่ตั้ง อ.บ.จ. มาเป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	16.7
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	33.3
6. อื่นๆ	50
10. ท่านดำรงตำแหน่งใดใน อ.บ.จ.	
1. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	33.3
5. สมาชิกสภา อ.บ.จ.	66.7
6. อื่นๆ	-
11. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. มากี่ปี	
1. ต่ำกว่า 5 ปี	66.7
2. 5 ปี –6 ปี	16.7
3. 6 ปี – 7 ปี	-
4. 7 ปี – 8 ปี	-
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	16.7
12. ท่านคิดจะสมัครรับเลือกตั้งในระดับอื่นอีกหรือไม่	
1. สมัคร	66.7
2. ไม่สมัคร	16.7
3. อื่นๆ	16.7
13. ใน 1 อาทิตย์ ท่านมาทำงานใน อ.บ.จ. กี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	16.7
2. 1-3 วัน	33.3
3. 3-5 วัน	16.7
4. 5-7 วัน	-
5. มาทุกวัน	33.3
6. อื่นๆ	-
14. หากท่านอยู่ในพื้นที่ชาวบ้านมาพบท่านเฉลี่ยอาทิตย์ละกี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	33.3
3. 3-5 วัน	33.3
4. 5-7 วัน	16.7
5. มาทุกวัน	16.7
6. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการ อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานี	คิดเป็น (ร้อยละ)
15. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนภูมิภาคกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	66.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	16.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	16.7
6. อื่นๆ	-
16. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนกลางกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	66.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	16.7
6. อื่นๆ	16.7
17. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ทีมเดียวกับฝ่ายบริหารหรือไม่	
1. อยู่	83.3
2. ไม่อยู่	16.7
3. อื่นๆ	-
18. อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิกกี่คน	
1. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-
2. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	100
3. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
4. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
5. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-
19. อ.บ.จ. ของท่าน จัดเป็น อ.บ.จ. ขนาดใด	
1. อ.บ.จ. ขนาดใหญ่	-
2. อ.บ.จ. ขนาดกลาง	83.3
3. อ.บ.จ. ขนาดเล็ก	16.7
4. อื่นๆ	-
20. เห็นด้วยหรือไม่ว่าการบริหารงานบุคคลของอ.บ.จ. ยังอยู่ภายใต้ (อ.ก.จ. (ก.จ)	
1. เห็นด้วย	66.7
2. ไม่เห็นด้วย	33.3
3. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการ อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานี	คิดเป็น (ร้อยละ)
21. การอบรมเรื่องใดที่จำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดของท่าน	
1. กฎหมายเกี่ยวกับงานของ อ.บ.จ.	66.7
2. การฝึกอาชีพ	-
3. ผังเมือง	-
4. การจัดทำงบประมาณ	33.3
5. อื่นๆ	-
22. ข้อใดต่อไปนี้จำเป็นสำหรับ อ.บ.จ. ของท่านมากที่สุด	
1. ยานพาหนะ	66.7
2. อาคาร (สถานที่	-
3. เครื่องคอมพิวเตอร์	33.3
4. เครื่องใช้สำนักงาน	-
5. อื่นๆ	-
23. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดมีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	10
2. การเลือกสมาชิกสภา อ.บ.จ. คนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	20
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	5
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	5
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	-
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	10
7. การตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	10
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	10
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การ	5
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากตำแหน่งมีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	10
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	5

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการ อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานี	คิดเป็น (ร้อยละ)
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่น ทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจคราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	5
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	10
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
24. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดสำคัญต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	**50**
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	-
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	37.5
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	12.5
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
25. บทบาทใด อ.บ.จ. ควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	8.3
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	16.7
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	8.3
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	-
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	-
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	8.3
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบำรุงรักษาศิลป จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	25
8. จัดทำกิจกรรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	**33.3**
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	-
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการ อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานี	คิดเป็น (ร้อยละ)
26. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	
1. เห็นด้วย	83.3
2. ไม่เห็นด้วย	16.7
3. อื่นๆ	-
27. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะลดอำนาจผู้ว่า ฯ ต่อ อ.บ.จ. ลงโดยให้นายก อ.บ.จ. มีอำนาจมากขึ้น	
1. เห็นด้วย	66.7
2. ไม่เห็นด้วย	33.3
3. อื่นๆ	-
28. รายได้ใดเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	23.5
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	17.6
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	23.5
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ	11.8
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	-
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	-
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	-
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	17.6
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	-
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ	5.9
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
29. รายได้ในข้อใดต่อไปนี้ทำรายได้ให้ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน(ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	27.3
2. รายได้จากยาสูบ	18.2
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ.	18.2
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	9.1
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	27.3
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	
30. รายได้ อ.บ.จ. ที่ราชการจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. ตามสัดส่วนข้อใดยังจัดสรรให้ไม่เป็นธรรม	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	8.3
2. อากรรังนกอีแอ่น	8.3
3. ค่าภาคหลวง	-
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	-
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	-
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	-
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการ อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานี	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	-
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน	25
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	16.7
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	25
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/ เล่นการพนัน)	16.7
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
31. รายจ่ายใดเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดของ อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	21.4
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	14.3
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	-
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	14.3
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	14.3
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	-
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ	7.1
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	14.3
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	7.1
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	7.1
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
32. บทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามการทำงาน อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	-
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	30
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	30
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	10
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	10
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	20
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-
33. มาตรการใดที่ควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ได้ผลดีมากที่สุด	
1. การตั้งกระทู้ถาม	-
2. การยื่นญัตติ	22.2
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	22.2
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	11.1
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	33.3
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย	11.1
7. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการ อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานี	คิดเป็น (ร้อยละ)
34. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิกสภา อ.บ.จ. (ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	83.3
2. ไม่เห็นด้วย	16.7
3. อื่นๆ	-
35. เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องสั่งให้ผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภาฯ แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม ผู้ว่า ฯ จึงประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป ม. 54 (2)	
1. มี	16.7
2. ไม่มี	83.3
3. อื่นๆ	
36. เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างคืนไปและสภา อ.บ.จ. ยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2/3 จึงทำให้ร่างนั้นใช้เป็นข้อบัญญัติได้ 54(3)	33.3
1. มี	66.7
2. ไม่มี	-
3. อื่นๆ	
37. เคยมีหรือไม่ ที่งบประมาณของ อ.บ.จ. สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับ นายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งไปยังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภาฯ ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง 55(2) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภาฯ แต่สภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้งบฯตกไป 55(3)	
1. มี	83.3
2. ไม่มี	16.7
3. อื่นๆ	-

จะเห็นได้ว่าสมาชิก อ.บ.จ. ที่ตอบแบบสอบถามในจังหวัดปัตตานีนี้อายุโดยเฉลี่ยอยู่ในช่วง 31-40 ปี ซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นช่วงวัยทำงาน โดยเป็นชายร้อยละ 83.3 และมีระดับการศึกษาเป็นที่น่าพอใจ คือระดับปริญญาตรีและอนุปริญญาร้อยละ 33.3 เท่าๆ กัน โดยมีภูมิหลังร้อยละ 33.3 เคยค้าขายมาก่อนเข้ามาเล่นการเมืองท้องถิ่น เมื่อดูจากรายได้ก่อนมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. และภายหลังจากการเป็นสมาชิก อ.บ.จ. แล้ว พบว่าสูงขึ้นไม่มากนัก และร้อยละ 66.7 เท่าๆ กันเป็นสมาชิก อ.บ.จ. มาต่ำกว่า 5 ปี แต่ก็มีความต้องการที่จะสมัครรับเลือกตั้งในระดับอื่นๆ ด้วยในจุดนี้ผู้วิจัยมองว่า น่าจะเป็นผลดี ในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและนอกจากนั้นการมีเป้าหมายดังกล่าว ยังถือเป็นตัวผลักดันกระตุ้นให้สมาชิกตั้งใจในการทำงาน ทำหน้าที่ใน อ.บ.จ. ซึ่งก็จะส่งผลดีในแง่ของการรับรู้และการให้ข้อมูลในแบบสอบถามในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจฯ นั้นเอง อย่างไรก็แล้วแต่เมื่อดูปริมาณงานในการติดต่องานทั้งจาก อ.บ.จ. ไปราชการส่วนภูมิภาคและ อ.บ.จ. ไปราชการส่วนกลาง พบว่า ร้อยละ 66.7 เท่าๆ กัน ยังมีปริมาณการติดต่องานที่น้อยอยู่โดยเฉลี่ยต่ำกว่า 5 เรื่อง / เดือน ของนักการเมืองสมาชิก อ.บ.จ. ที่ตอบแบบสอบถามมายัง

เห็นด้วยที่จะให้อยู่ภายใต้ อ.ก.จ. หรือ ก.จ. จังหวัดมากกว่าที่จะให้มามีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดได้ใน อ.บ.จ. โดยนากยก อ.บ.จ. และคณะผู้บริหารฯ ซึ่งก็เป็นคำตอบเดียวกันกับกลุ่มข้าราชการ นอกจากนั้นก็มีคำตอบในหลายประเด็นใกล้เคียงกับกลุ่มข้าราชการ เช่น ความต้องการให้นายก อ.บ.จ. จัดการในเรื่องต่างๆตามกฎหมาย และมติ อ.บ.จ. และเร่งพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ทั้งในเขตและนอกเขตด้วย ร้อยละ 83.3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จังหวัดปัตตานีเห็นด้วยกับการเลือกตั้งนายก อ.บ.จ. โดยตรง โดยร้อยละ 66.7 เห็นด้วยที่จะให้ลดอำนาจผู้ว่าฯ ให้น้อยลง ซึ่งก็เป็นประเด็นที่ต่างไปจากกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา สิ่งที่เห็นได้ชัดถึงความเชื่อมั่นในระบบสภา ก็คือ ร้อยละ 33.3 ยังเชื่อมั่นในการควบคุม อ.บ.จ. โดยสภาอยู่ มากกว่าการควบคุมโดยผู้ว่าฯ หรือรัฐมนตรี ซึ่งมีตัวเลขต่ำกว่า คือร้อยละ 11.1 ต่อประเด็นที่เป็นความสัมพันธ์กันในแง่กฎหมาย เช่น ในมาตรา 54(2) และมาตรา 54(3) สมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานี ยังตอบว่าไม่มีปัญหาความขัดแย้งกันในระหว่าง อ.บ.จ. กับผู้ว่า แม้จะเป็นตัวเลขที่ไม่สูงมากนัก เมื่อเทียบกับ อ.บ.จ. ในจังหวัดสงขลา แต่ในประเด็นมาตรา 55(2) และ 55(3) โดยเฉพาะเรื่องร่างข้อบัญญัติงบประมาณ พบว่า ร้อยละ 83.3 ระบุว่ามีปัญหาอย่างมากซึ่งขัดแย้งกับความเห็นของข้าราชการในจังหวัดปัตตานีที่ให้มาก่อนหน้านี้และหากจะดูความสัมพันธ์ของข้อมูลกับปัจจัยตัวแปรต่างๆ (Crosstabulation) ในส่วนของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะผู้บริหาร อ.บ.จ. ก็สามารถแสดงผลได้ ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม จึงต้องประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นไป ม. 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	50	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
เพศ			
1. ชาย	20	80	-
2. หญิง	-	100	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	100	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-
3. อนุปริญญา	50	50	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	100	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-
6. อื่นๆ	50	50	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
6. อื่นๆ	33.3	66.7	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	25	75	-
6. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	25	75	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	16.7	83.3	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	100	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. 61 ปีขึ้นไป-	-	100	-
เพศ			
1. ชาย	40	60	-
2. หญิง	-	100	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	100	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-
3. อนุปริญญา	50	50	-
4. ปริญญาตรี	50	50	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	100	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-
6. อื่นๆ	50	50	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันเมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. ครั้งปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
6. อื่นๆ	66.7	33.3	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	25	75	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	25	75	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	33.3	66.7	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จะต้องส่งงบประมาณไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดผู้ว่าเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม.55(2))หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วย กับสภา อ.บ.จ. ส่งคืนไป และสภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้ตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	66.7	33.3	-
3. อายุ 41-50 ปี	100	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. 61 ปีขึ้นไป	100	-	-
เพศ			
1. ชาย	80	20	-
2. หญิง	100	-	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	100	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-
3. อนุปริญญา	100	-	-
4. ปริญญาตรี	100	-	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	100	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	66.7	33.3	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-
6. อื่นๆ	100	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	100	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	50	50	-
6. อื่นๆ	100	-	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	75	25	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	75	25	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ	100	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	83.3	16.7	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

จากการพิจารณาในด้านของตัวแปรต่างๆ เมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันจะเห็นได้ว่าแม้ในประเด็นมาตรา 54(2) ในเรื่องข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จนผู้ว่าฯ ต้องเป็นผู้ชี้ขาด และประกาศใช้ไปโดยมิได้มีการลงนามของนายก อ.บ.จ. จะเป็นกรณีที่สมาชิก อ.บ.จ. และคณะผู้บริหาร อ.บ.จ. ระบุว่าไม่มีเกิดขึ้นในกรณีของจังหวัดปัตตานี เป็นจำนวนร้อยละที่สูง แต่สมาชิก อ.บ.จ. ที่อายุ 41-50 ปี และผู้ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา ร้อยละ 50 เท่าๆ กันก็ระบุว่า ยังมีปัญหาดังกล่าวอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คิดเป็น 100% ของ อ.บ.จ. ปัตตานีที่มีการติดต่อกับราชการส่วนภูมิภาค ใน 1 เดือน เกินกว่า 5-10 เรื่อง ก็ระบุว่าเป็นปัญหาอยู่ ในประเด็นของมาตรา 54(3) ที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ก็เป็นอีกกรณีหนึ่งที่มีการระบุเช่นกันว่ามีเกิดขึ้นใน อ.บ.จ. ปัตตานี นั่นคือ คิดเป็น 100% ของสมาชิก อ.บ.จ. ที่อายุ 41-50 ปี ระบุเช่นนั้น และร้อยละ 50 เท่าๆ กันของสมาชิก อ.บ.จ. ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรีก็ระบุว่ามีปัญหานี้เกิดขึ้นเช่นกัน ข้อน่าสนใจประการหนึ่งก็คือ แม้สมาชิกที่มีตำแหน่งรองนายก อ.บ.จ. ถึงร้อยละ 50 เห็นว่า ปัญหาในมาตรา 54(3) เป็นเรื่องที่ผู้ว่าฯ ใช้ดุลพินิจเข้ามาก้าวก่ายในการทำงานของ อ.บ.จ. หากเป็นกรณีที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยน่าจะเป็นการที่ชี้แจงทำความเข้าใจหรือให้ อ.บ.จ. แก้ไขร่างข้อบัญญัตินั้นๆ ได้อย่างไม่เป็นทางการ ไม่ควรเลือกที่จะใช้ดุลพินิจในลักษณะที่มีอำนาจตามกฎหมายสนับสนุนอยู่ เพราะจะทำให้เกิดความขัดข้องในการทำงานและเป็นการยากแก่การประสานงานในอนาคต เพราะบางเรื่องเป็นเรื่องที่ไม่เหลือวิสัยที่จะปรับแต่งให้เหมาะสมได้หากมีการผิดกฎระเบียบหรือขัดกับแผนการในการพัฒนาของทางจังหวัดไปบ้าง ในประเด็นอีกประเด็นหนึ่งที่ได้ดูความสัมพันธ์ในเชิงลึก เมื่อนำตัวแปรต่างๆ มาเปรียบเทียบพบว่า ในประเด็นของมาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) ส่วนใหญ่สมาชิก อ.บ.จ. ระบุตรงกันกว่าร้อยละ 90 ว่าเป็นกรณีที่มีเกิดขึ้นในจังหวัดปัตตานี นั่นคือในเรื่องงบประมาณที่ทางสภากับนายก อ.บ.จ. ขัดแย้งกัน และต้องส่งให้ผู้ว่าฯ เป็นผู้ชี้ขาด โดยมีการระบุว่ากรณีของมาตรา 55(3) ที่ผู้ว่าไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. และสภาต้องยืนยันไม่น้อยกว่า 1 ใน 2 จึงทำให้ร่างดังกล่าวตกไปได้ จึงนับได้ว่าเป็นการตรวจสอบจากฝ่ายนิติบัญญัติอีกทางหนึ่งด้วย นอกเหนือจากการควบคุมโดยจังหวัดผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นแนวทางที่อาจส่งผลกระทบกับ อ.บ.จ. ได้ ในแง่ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน

2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในส่วนนี้ก็เป็นประเด็นหนึ่งของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นลักษณะการสั่งการลงมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) โดยเป็นการสั่งการลงมาของราชการส่วนกลาง (กระทรวง, กรม) ซึ่งจะเป็นในลักษณะระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ทั้งที่มีอยู่ในกฎหมายอื่น และ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และการสั่งการของราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในการกำกับ อ.บ.จ. โดยสามารถแสดงผลเป็นรายละเอียดในส่วนของแบบสอบถามข้าราชการได้ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ต้องไปตรวจเยี่ยม อ.บ.จ. ในพื้นที่จังหวัดของท่าน	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. บ่อย	13.3
2. ปานกลาง	6.7
3. ไม่บ่อย	13.3
4. ทำงานอยู่ อ.บ.จ. นั้นอยู่แล้ว	**58.3**
5. สังกัดอยู่ส่วนกลาง (กทม.)	-
6. อื่นๆ	8.3
2. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	**83.3**
2. ไม่เห็นด้วย	11.7
3. อื่นๆ	-
3. บทบาทใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้มากเกินไป จะไม่ใช่การกำกับดูแล แต่เป็นการควบคุม บังคับบัญชา อ.บ.จ. (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 11(4)	10.3
2. ในมาตรา 11(5)	**12.7**
3. ในมาตรา 18(1)	2.4
4. ในมาตรา 22(2)	1.2
5. ในมาตรา 24 (2)	1.8
6. ในมาตรา 32	2.4
7. ในมาตรา 36(2)	10.3
8. ในมาตรา 43(2)	3.0
9. ในมาตรา 49	6.7
10. ในมาตรา 53	4.8
11. ในมาตรา 54	12.7
12. ในมาตรา 55	3.6
13. ในมาตรา 77	3.6
14. ในมาตรา 78	2.4
15. ในมาตรา 79	8.5
16. ในมาตรา 80	8.5
17. ในมาตรา 82(3)	3.6
18. อื่นๆ	1.2

4. ในการร่างข้อบัญญัติจังหวัดหรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้ดุลพินิจกำกับ ดูแล อ.บ.จ. โดยไม่ผ่านข้อบัญญัติ หรือมติ อ.บ.จ. ที่ได้เสนอมา	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. มี	16.7
2. ไม่มี	78.3
3. อื่นๆ	5
5. บทบาทของรัฐมนตรีมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับดูแล อ.บ.จ. แต่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 6	12.1
2. ในมาตรา 11(5)	10.1
3. ในมาตรา 47	9.1
4. ในมาตรา 77	10.1
5. ในมาตรา 78	17.2
6. ในมาตรา 79	23.2
7. ในมาตรา80	14.1
8. อื่นๆ	4
6. บทบาทของกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับ ดูแล อ.บ.จ. หากใช้อำนาจดังกล่าวมากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา	
1. ในมาตรา 15	2.6
2. ในมาตรา 11(5)	2.6
3. ในมาตรา 47	2.6
4. ในมาตรา 18	0.6
5. ในมาตรา 11(4)	2.6
6. ในมาตรา 11(5)	7.8
7. ในมาตรา 53, 54	10.4
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.	16.9
9. ในมาตรา 77	10.4
10. การยับยั้งการปฏิบัติราชการชั่วคราวของ อ.บ.จ.	9.1
11. ในมาตรา 78	13.6
12. ในมาตรา 79	9.1
13. ในมาตรา 80	11.7
7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดมีลักษณะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับ ดูแล อ.บ.จ.	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	30.9
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติมใหม่)	10.6
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย รับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บเงิน ตรวจเงิน พ.ศ. 2541	24.5
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541	14.9
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุม อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	7.4
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536	7.4
7. อื่นๆ	4.3

8. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณก็ตกไป ม. 55(3)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. เห็นด้วย	48.3
2. ไม่เห็นด้วย	50
3. อื่นๆ	1.7
9. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. เห็นด้วย	93.3
2. ไม่เห็นด้วย	6.7
3. อื่นๆ	-

จากการพิจารณาตารางรายงานผลการวิจัยที่เป็นภูมิหลังในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา พบว่า ในปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่มีอยู่ตามกฎหมายใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ที่ระบุให้อำนาจผู้ว่าฯ ในการกำกับ อ.บ.จ. ร้อยละ 88.3 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาก็ยังลงความเห็นว่าควรคงอำนาจดังกล่าวไว้ เช่น การเสนอรัฐมนตรีให้ออกในกรณีมีส่วนได้เสียกับสัญญาสัมปทานกับ อ.บ.จ. แล้ว ผู้ว่าฯ มีสิทธิเสนอให้สมาชิก อ.บ.จ. คนนั้นพ้นจากตำแหน่งได้ โดยเสนอไปยังรัฐมนตรีฯ กับประเด็นในมาตรา 54 เมื่อเกิดความขัดแย้งกันขึ้นในระหว่างสมาชิก อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. ผู้ว่าฯ เป็นผู้ชี้ขาด ในข้อบัญญัตินั้น ๆ ในกรณีทั้ง 2 ประเด็นนี้ ข้าราชการในจังหวัดปัตตานี ที่ตอบแบบสอบถามมาร้อยละ 12.7 ดังกล่าวระบุเท่าๆ กัน ในสองประเด็นนี้ว่า ดุลพินิจในจุดนี้ของผู้ว่าฯ หากใช้โดยไม่เหมาะสมก็จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่ใช้อำนาจในการกำกับราชการส่วนท้องถิ่น ในลักษณะการกระจายอำนาจ อย่างไรก็แล้วแต่จะเห็นได้ว่าเมื่อข้อถามลงไปในรายละเอียดถึงว่า เคยมีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นหรือไม่ ร้อยละ 78.3 ระบุว่าไม่มีเกิดขึ้น แม้จะมีร้อยละ 16.7 ระบุว่ามีเกิดขึ้นบ้างก็ตาม ในประเด็นของราชการส่วนกลาง อันได้แก่ การใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามกฎหมาย ร้อยละ 23.2 ระบุว่าการใช้อำนาจตามมาตรา 79 คือ การสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ้นจากตำแหน่งตามข้อเสนอของผู้ว่าฯ เมื่อผู้ว่าฯ สอบสวนแล้วปรากฏว่า นายก อ.บ.จ. ละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือปฏิบัติ ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของประชาชน กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม ระบุว่า ในประเด็นนี้เป็นประเด็นของการใช้อำนาจของรัฐมนตรีที่นำไปสู่ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ ซึ่งโดยโครงสร้างแล้วผู้วิจัยเห็นว่าการออกแบบโครงสร้างให้ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคมีอำนาจตามกฎหมาย ในการยุบสภาหรือในการปลดผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นั้นเป็นลักษณะของการวางแนวควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล และในอนาคตต่อไป

หากท้องถิ่นเติบโตเข้มแข็งในประเด็นอำนาจตามกฎหมายเหล่านี้ ของผู้ว่าฯ และรัฐมนตรีก็จะเป็นปัญหาในระยะยาว หากมิได้ดำเนินการในการแก้ไข ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญในการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ได้มีโอกาสปกครองตนเองได้ และสร้างความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเอง ส่วนปัญหาในประเด็นของมาตรา 79 หรือปัญหาที่ราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคจำเป็นต้องเข้ามาตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น สมควรอย่างยิ่งที่จะมีการเสริมสร้างรูปแบบการทำงานของสภา อ.บ.จ. หรือการดึงภาคประชาชนเข้ามาตรวจสอบจะเป็นการดีกว่า และสนองตอบต่อการพัฒนาในระบบประชาธิปไตย ถัดมาร้อยละ 30.9 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 เป็นปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ซึ่งก็จะเห็นได้ว่าในจุดนี้มีความแตกต่างกันในระหว่าง 3 จังหวัด กล่าวคือ สงขลา ปัตตานี และพัทลุง ในด้านของบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ร้อยละ 16.9 ระบุว่าบทบาทในการควบคุมการเสนอกรอบของงบประมาณ อ.บ.จ. ที่ต้องมีการเสนอให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัด และกระทรวงในจุดดังกล่าวนี้ ก็เป็นปัญหาเช่นกัน แม้เมื่อสอบถามถึงเห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและกระทรวงจะเห็นด้วยก็ตาม (ร้อยละ 93.3) นอกจากนี้ ร้อยละ 50 ของกลุ่ม ข้าราชการในจังหวัดปัตตานีที่ตอบแบบสอบถามใกล้เคียงกันกับร้อยละ 18.3 ต่างฝ่ายต่างเห็นว่า ควรลดและควรคงอำนาจของผู้ว่าฯ ในประเด็นเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ ในมาตรา 55(3) ไว้โดยให้เหตุผลต่างกันไป เช่น การคงไว้จะเป็นการตรวจสอบ อ.บ.จ. ได้หรือการตัดอำนาจดังกล่าวจะทำให้บทบาทของสภา อ.บ.จ. เข้มแข็งขึ้นในการควบคุมฝ่ายบริหาร (นายก อ.บ.จ.) และหากจะดูความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน (Crosstabulation) ของข้อมูล ในส่วนของกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมากับปัจจัยภูมิหลังต่างๆ สามารถแสดงผลได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันว่าบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้หากใช้มากเกินไปโดยเคร่งครัด จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	33.3	50	-	-	-	-	-	-	-	16.7	50	-	-	16.7	16.7	16.7	16.7	-
2. อายุ 31-40 ปี	24	36	4	-	-	8	32	4	24	12	32	8	-	4	28	28	4	-
3. อายุ 41-50 ปี	33.3	33.3	14.3	9.5	14.3	9.5	28.6	19	23.8	14.8	38.1	14.3	19.0	9.5	8.6	28.6	19	-
4. อายุ 51-60 ปี	25	25	-	-	-	-	37.5	-	-	12.5	25	12.5	25	-	-	-	-	25
เพศ																		
1. ชาย	28.6	21.4	7.1	3.6	7.1	10.7	21.4	7.1	17.9	7.1	39.3	3.6	17.9	3.6	17.9	25	10.7	7.1
2. หญิง	28.1	46.9	6.3	3.1	3.1	3.1	34.4	9.4	18.8	18.8	31.3	15.6	3.1	9.4	28.1	21.9	9.4	-
การศึกษา																		
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	50	-	50	50	50	50	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-
2. อนุปริญญา	66.7	33.3	-	-	-	-	16.7	-	-	33.3	50	16.7	-	-	33.3	33.3	33.3	-
3. ปริญญาตรี	20	40	10	-	-	10	20	10	20	10	30	10	-	-	30	20	10	-
4. ปริญญาโท	23.5	41.2	5.9	5.9	5.9	5.9	35.3	8.8	26.5	14.7	38.2	11.8	11.8	11.8	26.5	20.6	8.8	-
5. อื่นๆ	12.5	12.5	-	-	-	-	12.5	-	-	-	25	-	25	-	-	25	-	25
ตำแหน่ง																		
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	100
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	-	-	-		100	-	-	-	100	100	-	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	20	20	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	40	-	-	20	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	33.3	25.6	7.7	2.6	5.1	7.7	30.8	7.7	17.9	12.8	35.9	10.3	7.7	7.7	25.6	25.6	15.4	-
9. อื่นๆ	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	37.5	37.5	-	-	-	-	25	-	12.5	12.5	37.5	-	-	12.5	37.5	25	12.5	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	33.3	40	10	3.3	6.7	13.3	26.7	13.3	23.3	13.3	36.7	10	13.3	10	30	26.7	10	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	16.7	16.7	-	16.7	-	33.3	-	33.3	-	33.3	-	-	-	-	16.7	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	28.6	14.3	-	14.3	-	-	14.3	14.3	14.3	14.3	42.9	14.3	14.3	-	28.6	-	-	28.6
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	25	37.5	-	-	-	-	50	-	-	25	25	25	12.5	-	-	37.5	25	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	28	32	-	-	-	-	24	-	-	8	28	8	8	4	32	32	8	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	22.2	27.8	16.7	11.1	11.1	11.1	38.9	22.2	33.3	16.7	38.9	22.2	11.1	11.1	16.7	11.1	16.7	11.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-	-	-	-	-	100	100	100	100	-	-	-	100	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	100	-	100	-	100	-	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	33.3	66.7	-	-	-	33.3	-	-	33.3	-	33.3	-	-	-	-	33.3	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	41.7	33.3	-	-	-	8.3	25	-	16.7	16.7	41.7	-	16.7	8.3	16.7	16.7	8.3	-
สังกัด																		
1. ราชการส่วนภูมิภาค	11.1	22.2	-	-	-	-	11.1	-	-	-	22.2	-	22.2	-	-	22.2	-	22.2
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	34.9	27.9	7	2.3	4.7	7	34.9	7	16.3	14	37.2	11.6	9.3	9.3	27.9	25.6	14	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทตามกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใด หากใช้มากจนเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล ส่งเสริม (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถาม หรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	16.7	66.7	16.7	50	16.7	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	20	12	12	20	36	36	28	-
3. อายุ 41-50 ปี	33.3	23.8	9.5	14.3	19	52.4	19	9.5
4. อายุ 51-60 ปี	-	12.5	-	12.5	12.5	25	37.5	25
เพศ								
1. ชาย	21.4	21.4	14.3	17.9	25	28.6	25	14.3
2. หญิง	18.8	12.5	15.6	15.6	31.3	46.9	21.9	-
การศึกษา								
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	50	-	-	-	50	-	-	-
2. อนุปริญญา	16.7	16.7	33.3	16.7	50	50	16.7	-
3. ปริญญาตรี	40	10	10	20	20	40	20	-
4. ปริญญาโท	17.6	20.6	17.6	14.7	32.4	44.1	26.5	2.9
5. อื่นๆ	-	12.5	-	25	-	12.5	25	37.5
ตำแหน่ง								
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	100
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-	-	-	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	20	-	20	-	20	40	20
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	100	-	-	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	100	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	23.1	15.4	17.9	17.9	33.3	41	25.6	2.6
9. อื่นๆ	-	-	-	-	100	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ							
	บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	12.5	12.5	**62.5**	25	25	25	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	30	20	13.3	23.3	36.7	**43.3**	26.7	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	16.7	-	-	-	16.7	**50**	33.3	16.7
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	28.6	-	14.3	-	14.3	14.3	**42.9**
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	12.5	12.5	-	-	25	**50**	37.5	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	20	16	12	24	20	**56**	12	4
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	22.2	22.2	16.7	16.7	22.2	16.7	33.3	11.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	**100**	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	**100**	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	**66.7**	-	**66.7**	33.3	33.3	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	25	16.7	8.3	8.3	**50**	25	33.3	8.3
สังกัด								
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	11.1	-	22.2	-	22.2	22.2	**33.3**
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	25.6	18.6	16.3	18.6	34.9	**39.5**	27.9	2.3

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้อำนาจดังกล่าวมากเกินไป ก็จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	16.7	16.7	-	-	-	16.7	33.3	33.3	16.7	16.7	**83.3**	33.3	16.7
2. อายุ 31-40 ปี	4	8	8	-	12	16	16	36	20	28	**40**	32	36
3. อายุ 41-50 ปี	9.5	4.8	4.8	4.8	4.8	33.3	47.6	61.9	42.9	23.8	19	14.3	23.8
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	12.8	-	-	-	-	25	12.5	12.5	25	12.5	**37.5**
เพศ													
1. ชาย	3.6	10.7	7.1	3.6	3.6	21.4	28.6	39.3	25	21.4	21.4	17.9	28.6
2. หญิง	9.4	3.1	6.3	-	9.4	18.8	25	46.9	28.1	25	**46.9**	28.1	31.3
การศึกษา													
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	**50**	**50**	**50**	-	**50**	-	-	-
2. อนุปริญญา	33.3	33.3	-	-	-	-	16.7	33.3	33.3	50	**66.7**	50	33.3
3. ปริญญาตรี	10	10	10	-	10	10	20	40	20	30	**60**	20	20
4. ปริญญาโท	2.9	2.9	8.8	2.9	8.8	26.5	32.4	**50**	35.3	20.6	29.4	23.5	32.4
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	12.5	12.5	25	-	-	12.5	12.5	**37.5**
ตำแหน่ง													
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	**50**	-	-	**50**	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	20	20	-	-	-	-	20	**60**
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	10.3	7.7	7.7	2.6	10.3	20.5	30.8	**48.7**	38.5	33.3	30.8	33.3	35.9
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**100**	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	12.5	25	12.5	-	-	12.5	25	25	12.5	12.5	62.5	37.5	25
2. เกินกว่า 5-15 ปี	6.7	6.7	6.7	3.3	13.3	26.7	30	56.7	33.3	30	36.7	30	30
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	16.7	50	66.7	33.3	16.7	16.7	-	16.7
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	28.6	28.6	28.6	28.6	14.3	14.3	-	14.3
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	12.5	-	12.5	-	-	-	-	12.5	12.5	25	25	25	62.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	8	12	8	-	8	8	28	40	32	12	36	28	32
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	11.1	5.6	5.6	5.6	5.6	33.3	16.7	44.4	27.8	27.8	33.3	27.8	38.9
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	100	100	-	-	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	66.7	66.7	66.7	33.3	-	-	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	-	8.3	-	8.3	16.7	25	33.3	16.7	50	33.3	16.7	25
สังกัด													
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	-	-	-	-	11.1	11.1	33.3	-	-	22.2	11.1	33.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	9.3	9.3	9.3	2.3	9.3	18.6	27.9	44.2	34.9	30.2	32.6	30.2	34.9

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทยใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับดูแลกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (โปรดดูรายละเอียดได้ในแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯ วิธีการงบประมาณ (25(41) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (25(40) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	66.7	16.7	16.7	-	33.3	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	44	24	44	24	16	8	4
3. อายุ 41-50 ปี	57.1	14.3	47.6	23.8	-	14.3	4.8
4. อายุ 51-60 ปี	25	-	12.5	37.5	12.5	25	25
เพศ							
1. ชาย	25	14.3	28.6	21.4	10.7	14.3	14.3
2. หญิง	68.8	18.8	46.9	25	12.5	9.4	-
การศึกษา							
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	50	-	50	-	50	-	-
2. อนุปริญญา	83.3	33.3	33.3	33.3	16.7	-	-
3. ปริญญาตรี	60	20	60	30	10	-	-
4. ปริญญาโท	47.1	17.6	41.2	23.5	8.8	14.7	2.9
5. อื่นๆ	12.5	-	-	12.5	12.5	25	37.5
ตำแหน่ง							
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	50	-	-	50
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	100	-
5. นายอำเภอ	20	-	-	-	-	40	40
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	100	-	-	100	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	56.4	25.6	46.2	23.1	10.3	7.7	-
9. อื่นๆ	-	-	-	-	100	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯวิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการอ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	62.5	12.5	37.5	12.5	12.5	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	56.7	16.7	50	23.3	13.3	6.7	3.3
3. เกินกว่า 15-20 ปี	16.7	50	33.3	33.3	-	16.7	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	14.3	-	14.3	28.6	-	42.9	28.6
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	62.5	12.5	25	25	12.5	12.5	12.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	68	16	44	16	8	8	8
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	44.4	16.7	44.4	22.2	5.6	16.7	5.6
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	100	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	100	100	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	33.3	33.3	-	-	-	-	33.3
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	16.7	16.7	25	33.3	33.3	16.7	-
สังกัด							
1. ราชการส่วนภูมิภาค	22.2	-	-	22.2	11.1	22.2	33.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	53.5	23.3	44.2	23.3	11.6	9.3	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยหากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	50	33.3	16.7
2. อายุ 31-40 ปี	36	64	-
3. อายุ 41-50 ปี	52.4	47.6	-
4. อายุ 51-60 ปี	75	25	-
เพศ			
1. ชาย	64.3	35.7	-
2. หญิง	34.4	62.5	3.1
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
2. อนุปริญญา	50	50	-
3. ปริญญาตรี	20	70	10
4. ปริญญาโท	44.1	55.9	-
5. อื่นๆ	87.5	12.5	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	80	20	-
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	43.6	56.4	-
9. อื่นๆ	-	50	50
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	37.5	50	12.5
2. เกินกว่า 5-15 ปี	40	60	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	66.7	33.3	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	71.4	28.6	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	62.5	37.5	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	36	60	4
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	66.7	33.3	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	77.8	22.2	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	44.2	55.8	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวง		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	83.3	16.7	-
2. อายุ 31-40 ปี	96	4	-
3. อายุ 41-50 ปี	90.5	9.5	-
4. อายุ 51-60 ปี	100	-	-
เพศ			
1. ชาย	92.9	7.1	-
2. หญิง	93.8	6.3	
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
2. อนุปริญญา	83.3	16.7	-
3. ปริญญาตรี	90	10	-
4. ปริญญาโท	94.1	5.9	
5. อื่นๆ	100	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	100	-	-
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	100	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	89.7	10.3	-
9. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	87.5	12.5	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	90	10	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	100	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	100	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	100	-	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	88	12	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	94.4	5.6	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	100	-	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	100	-	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	90.7	9.3	-

ในด้านของการดูความสัมพันธ์เชิงลึกของข้อมูล (Crosstabulation) เพื่อดูความสัมพันธ์ในระหว่างตัวแปร ต่อตัวแปร ส่งผลกระทบอย่างไร ต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน พบว่า ยังเป็นประเด็นที่มีการระบุถึงซ้ำๆ กันอยู่ เป็นต้นว่า ในด้านของบทบาทของผู้ว่าฯ ก็จะมีการระบุถึงปัญหาในมาตรา 11(5) มาตรา 54 นอกจากนั้นก็มีการระบุถึงมาตรา 36(2) ที่ระบุว่าจะเป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจขึ้นได้ นั่นคือ การมีคำสั่งให้ยุบสภา โดยรัฐมนตรีฯ ตามคำเสนอของผู้ว่าฯ นอกจากนั้นก็มีการประปรายในประเด็นมาตรา 11(4) การสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. ของผู้ว่าฯ แต่น้ำหนักส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาจากตารางไม่ว่าจะเป็นด้านอายุ เพศ การศึกษา ภูมิหลัง ในประเด็นต่างๆ พบว่าให้น้ำหนักไปที่มาตรา 11(5) 36(2) และมาตรา 54 ซึ่งจะได้กล่าวถึงเปรียบเทียบต่อไป ในกรณีของแบบสอบถามของส่วนท้องถิ่น ในด้านบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีการระบุถึงมาตราที่ 6 มาตรา 47 มาตรา 78 และมาตรา 79 ในหลายๆ ตัวแปรไม่ว่าจะเป็นในด้านตัวแปรเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม หรือจำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับ อ.บ.จ. จึงเห็นได้ว่าในมาตรา 6 การมีอำนาจรักษาการตาม พ.ร.บง องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 นี้ หลายกรณีส่งผลกระทบกับ อ.บ.จ. มาตรา 47 ถูกมองจากกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามนี้ว่าเป็นการเข้าไปก้าวก่ายในการทำงานของราชการส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) เพราะเป็นการสั่งการของรัฐมนตรีให้ราชการส่วนกลาง หรือภูมิภาคเข้าจัดการงานของท้องถิ่นที่พึ่งต้องทำแต่มิได้จัดทำได้ ยิ่งในมาตรา 77 การยับยั้งการปฏิบัติการของนายก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหารไว้ แม้จะชั่วคราว หรือในมาตรา 78 การที่รัฐมนตรี สั่งการในเรื่องที่ผู้ว่าฯ ใช้อำนาจเพิกถอนมติของสภา อ.บ.จ. เหล่านี้ล้วนเป็นประเด็นที่ชี้ให้เห็นถึงการก่อตัวของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ในระหว่างโครงสร้าง ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และกฎหมายที่เปิดช่องเช่นนั้นจึงสมควร แก้ไขในประเด็นดังกล่าว ในด้านของบทบาทกระทรวงมหาดไทยมีการระบุบทบาทในมาตรา 76 ในเรื่องการเข้ามาแทรกแซงในด้านงบประมาณของ อ.บ.จ. และมาตรา 78 ในเรื่องการเพิกถอนมติของ อ.บ.จ. ที่มิใช่ข้อบัญญัติว่าเป็นปัญหา นอกจากนั้นส่วนใหญ่ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาก็ระบุว่าระเบียบฯ วิธีการเกี่ยวกับงบประมาณ พ.ศ. 2541 มีปัญหาในด้านการใช้ดุลพินิจควบคู่กับระเบียบทางด้านการเงินเช่นกัน และต่อข้อถามที่ว่าเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถที่จะมีอำนาจในเรื่องงบประมาณของ อ.บ.จ. ได้ตามกฎหมายที่เป็นอยู่ ในจุดนี้มีทั้งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย มีตัวเลขที่ค้ำกึ่งกัน และส่วนใหญ่ เห็นด้วยที่แผน อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนจังหวัดและกระทรวง

ในส่วนของกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น ที่ตอบแบบสอบถามมาอันได้แก่ สมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. เมื่อสอบถามถึงปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่มีอยู่ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 สามารถแสดงผลการวิจัยได้ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนภูมิภาคได้แก่ นายอำเภอ ปลัด จังหวัด ผู้ว่าฯ มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. บ่อย	16.3
2. ปานกลาง	33.3
3. ไม่บ่อย	33.3
4. อื่นๆ	16.7
2. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนกลางอันได้แก่ รัฐมนตรีฯ ปลัดกระทรวง อธิบดี มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	
1. บ่อย	-
2. ปานกลาง	-
3. ไม่บ่อย	83.3
4. อื่นๆ	16.7
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจในการสอบสวนสมาชิกสภา อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ ในกรณีมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	83.3
2. ไม่เห็นด้วย	16.7
3. อื่นๆ	-
4. บทบาทใดของผู้ว่าฯ ในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 11(4)	16.7
2. กรณีมาตรา 11(5)	8.3
3. กรณีมาตรา 18(1)	-
4. กรณีมาตรา 22(2)	8.3
5. กรณีมาตรา 24(2)	8.3
6. กรณีมาตรา 32	8.3
7. กรณีมาตรา 36(2)	8.3
8. กรณีมาตรา 43(2)	-
9. กรณีมาตรา 49	-
10. กรณีมาตรา 53	-
11. กรณีมาตรา 54	8.3
12. กรณีมาตรา 55	8.3
13. กรณีมาตรา 77	-
14. กรณีมาตรา 78	-
15. กรณีมาตรา 79	-
16. กรณีมาตรา 80	8.3
17. กรณีมาตรา 82 (3)	8.3
18 อื่นๆ	8.3
5. ในการร่างข้อบัญญัติ จังหวัด หรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้อำนาจในการแทรกแซง	
1. มี	16.7
2. ไม่มี	83.3
3. อื่นๆ	-

6. ท่านคิดว่าบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใดในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. กรณีมาตรา 6	16.7
2. กรณีมาตรา 11(5)	16.7
3. กรณีมาตรา 47	16.7
4. กรณีมาตรา 77	-
5. กรณีมาตรา 78	16.7
6. กรณีมาตรา 79	-
7. กรณีมาตรา 80	16.7
8. อื่นๆ (โปรดระบุ)	16.7
7. บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับดูแล อ.บ.จ. หากใช้มากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 15	7.7
2. กรณีมาตรา 22	-
3. กรณีมาตรา 24	7.7
4. กรณีมาตรา 18	-
5. กรณีมาตรา 11(4)	7.7
6. กรณีมาตรา 11(5)	23.1
7. กรณีมาตรา 53, 54	7.7
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณ ของ อ.บ.จ.	-
9. กรณีมาตรา 77	-
10. การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	7.7
11. กรณีมาตรา 78	23.1
12. กรณีมาตรา 79	15.4
13. อื่นๆ	-
8. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่าการกำกับดูแล	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	-
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)	33.3
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บรักษาเงินตรวจเงิน พ.ศ. 2541	-
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541	16.7
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	33.3
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536, 2538	-
7. อื่นๆ	16.7
9. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ อ.บ.จ. หากไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบฯ ก็จะตกไป ม. 55(3)	
1. เห็นด้วย	50
2. ไม่เห็นด้วย	50
3. อื่นๆ	-

10. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. เห็นด้วย	66.7
2. ไม่เห็นด้วย	33.3
3. อื่นๆ	-

จากตารางจะเห็นได้ว่าในด้านปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามอันได้แก่ คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. และสมาชิก อ.บ.จ. ร้อยละ 33.3 และร้อยละ 83.3 ระบุว่าราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง ไม่ได้มาตรวจเยี่ยม อ.บ.จ. บ่อยมากนักในจุดดังกล่าวนี้เอง ผู้วิจัยเห็นว่า อาจเป็นลักษณะหนึ่งที่ทำให้ปัญหาการใช้ดุลพินิจ น้อยลงก็เป็นได้ ทั้งนี้เพราะมิได้มีการติดต่อกันมากนัก ส่วนในประเด็นบทบาทของผู้ว่าฯ ที่อาจส่งผลในด้านการใช้ดุลพินิจนั้น กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น ที่ตอบแบบสอบถามระบุที่มาตรา 11(1) ซึ่งจะแตกต่างจากกลุ่มข้าราชการที่ระบุมาตรา 11(5) ในมาตรา 11(4) เป็นเรื่องที่ผู้ว่า ฯ ใช้อำนาจสอบสวนแล้วสั่งให้สมาชิก อ.บ.จ. ออกจากตำแหน่งเมื่อปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง นอกจากนั้นก็เป็นมาตรา 54 เช่นเดียวกับกลุ่มข้าราชการที่ตอบมาก่อนหน้านี้ และมีการระบุมาตรา 80 อำนาจในการเสนอรัฐมนตรีให้ยุบสภา อ.บ.จ. เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขต อ.บ.จ. ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า สมาชิก อ.บ.จ. ให้เหตุผลว่าเป็นการควบคุมมากกว่าการกำกับดูแล ทั้งนี้เพราะเหตุผลนั้นเป็นการเขียนกว้างเกินไป และอาจนำไปสู่การใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาท้องถิ่นในด้านของบทบาทของรัฐมนตรีฯ มีการระบุประเด็นที่เป็นปัญหา คือ มาตรา 6 11(5), 47, 78, 80 ซึ่งก็เป็นประเด็นที่คล้ายกับกลุ่มข้าราชการระบุว่าเป็นปัญหาจึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก ส่วนบทบาทของกระทรวงมหาดไทยมีการระบุ ร้อยละ 23.1 ที่มาตรา 11(5) และเท่าๆ กันที่มาตรา 78 ซึ่งก็เป็นเรื่องการสั่งให้ออกจากสมาชิกภาพของสมาชิก อ.บ.จ. กรณีเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัมปทาน และกรณีการเพิกถอนมติของสภา อ.บ.จ. ที่มิใช่ข้อบัญญัติจะมีแตกต่างก็อยู่ตรงที่กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น ที่ตอบแบบสอบถามมาไม่มีการระบุว่าระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 เป็นปัญหา แต่มีการระบุไปที่ระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่) กับร้อยละ 33.3 ระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นกรณีที่แตกต่างจากในจังหวัดสงขลา และพัทลุงที่มิได้ระบุเช่นนี้ ในประเด็นมาตรา 55(3) กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามรวมทั้งกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นเห็นตรงกันว่า ควรจะมีการทบทวนอำนาจดังกล่าวนี้ ของผู้ว่าราชการจังหวัดในเรื่องงบประมาณ ที่จะเกี่ยวข้องกับ อ.บ.จ. และร้อยละ 66.7 เห็นด้วยที่แผนในทุกระดับต้องสอดคล้องกัน

และเมื่อนำปัจจัยที่เป็นตัวแปรในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ ตลอดจนภูมิหลังด้านต่างๆ มาดูความสัมพันธ์เชิงลึก (Crosstabulation) จะพบว่ามีผลการวิจัยดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ที่ถือเป็นการแทรกแซงการทำงานมากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	33.3	-	33.3	33.3	33.3	33.3	-	-	-	33.3	33.3	-	-	-	-	33.3	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	50
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ																		
1. ชาย	40	20	-	20	20	20	20	-	-	-	-	20	-	-	-	20	20	20
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา																		
1. ประถมศึกษา	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	50	-	50	50	50	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50
4. ปริญญาตรี	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	50	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)																	
	บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ																		
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	33.3	33.3	-	33.3	33.3	33.3	33.3	-	-	-	-	33.3	-	-	-	-	33.3	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	50
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-	100	100	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3	-	-	-	-	33.3	-	33.3
ตำแหน่ง																		
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	25	25	-	25	25	25	25	-	-	-	25	-	-	-	-	-	25	25
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4)	ม.11(5)	ม.18(1)	ม.22(2)	ม.24(2)	ม.32	ม.36(2)	ม.43(2)	ม.49	ม.53	ม.54	ม.55	ม.77	ม.78	ม.79	ม.80	ม.82(3)	อื่นๆ
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	25	25	-	25	25	25	25	-	-	-	25	25	-	-	-	-	25	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	25	25	-	25	25	25	25	-	-	-	-	25	-	-	-	-	25	25
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก																		
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	33.3	16.7	-	16.7	16.7	16.7	16.7	-	-	-	16.7	16.7	-	-	-	16.7	16.7	16.7
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในข้อใดที่หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม แทรกแซง อ.บ.จ. (โปรดดูรายละเอียดมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรีฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	33.3	33.3	-	-	-	33.3	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	-	-	-	50	-	-	50
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ								
1. ชาย	20	20	-	-	20	-	20	20
2. หญิง	-	-	100	-	-	-	-	-
การศึกษา								
1. ประถมศึกษา	100	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	50	-	-	-	-	-	50
4. ปริญญาตรี	-	-	50	-	50	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรีฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ								
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	100	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	33.3	33.3	-	-	-	-	33.3	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	50	-	-	-	-	50
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	50	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	33.3	-	33.3	-	-	33.3
ตำแหน่ง								
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	50	-	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	25
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)							
	บทบาทของรัฐมนตรีฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	25	25	25	-	-	-	25	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	100
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	25	25	-	-	-	-	25	25
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	100	-	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก								
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	16.7	16.7	16.7	-	16.7		16.7	16.7
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ข้อใด หากใช้มากเกิน จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	33.3	-	33.3	-	33.3	66.7	33.3	-	-	-	-	66.7	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50	50
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	100
เพศ													
1. ชาย	20	-	-	-	20	40	20	-	-	20	40	40	-
2. หญิง	-	-	100	-	-	100	-	-	-	-	100	-	-
การศึกษา													
1. ประถมศึกษา-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	100	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	50	-	-	-	50	60	50	-	-	-	-	50	-
4. ปริญญาตรี	-	-	50	-	-	50	-	-	-	50	100	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อาชีพ													
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	33.3	-	-	-	33.3	66.7	33.3	-	-	-	33.3	33.3	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	50	-	50	-	-	-	-	-	50	50	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	100	-	-	-	100	100	100	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	50	50	-
6. อื่นๆ	-	-	33.3	-	-	33.3	-	-	-	33.3	66.7	33.3	-
ตำแหน่ง													
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	100	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	25	-	25	-	25	75	25	-	-	-	25	50	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นเข้าราชการ บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	25	-	25	-	25	75	25	-	-	-	50	25	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	25	-	-	-	25	50	25	-	-	-	25	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	100	-	-	100	-	-	-	-	100	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก													
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	16.7	-	16.7	-	16.7	50	16.7	-	-	16.7	50	33.3	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทระเบียบกระทรวงมหาดไทย ข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแล กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	33.3	-	33.3	33.3	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	-	-	-	50	-	50
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-
เพศ							
1. ชาย	-	40	-	20	20	-	20
2. หญิง	-	-	-	-	100	-	-
การศึกษา							
1. ประถมศึกษา	-	100	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	-	50	-	-	50
4. ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	100	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ							
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	100	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	66.7	-	33.3	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-	-	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	50	-	50
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	100	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	66.7	-	33.3
ตำแหน่ง							
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	50	-	-	50	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	25	-	25	25	-	25
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยพัสดุ พ.ศ.2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการเงิน พ.ศ.2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	-	-	25	25	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	-	-	25	25	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก							
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	16.7	33.3	-	16.7
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวก็ตกไป (ม.55(3))

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่า ฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3))		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	66.7	33.3	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	50	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	100	-
เพศ			
1. ชาย	40	60	-
2. หญิง	100	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	100	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-
3. อนุปริญญา	100	-	-
4. ปริญญาตรี	50	50	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	100	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	33.3	66.7	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-
6. อื่นๆ	100	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	100	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
6. อื่นๆ	66.7	33.3	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่า ฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3))		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	75	25	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	100	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	50	50	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็น เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	66.7	33.3	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	50	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	100		
เพศ			
1. ชาย	60	40	-
2. หญิง	100	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	100	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-
3. อนุปริญญา	100	-	-
4. ปริญญาตรี	50	50	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	100	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	66.7	33.3	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-
6. อื่นๆ	100	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	100	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	50	50	-
6. อื่นๆ	66.7	33.3	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	72	25	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	75	25	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ			
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	66.7	33.3	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ในด้านของบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดตามกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ ยังมีการระบุที่มาตราที่เคยระบุว่าเป็นปัญหา การใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันอยู่เช่นเดิม เช่นมาตรา 11(4), 11(5), 36(2), 54, 55, 80 ในทุกๆ ตัวแปร ส่วนในบทบาทของรัฐมนตรี เมื่อนำปัจจัยตัวแปรในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลางต่อเดือน ผลการวิจัย ยังคง ระบุปัญหาในมาตราเดิม แต่มีการกระจายตัวของตัวเลขในการให้ข้อมูล ทำให้เห็นถึงปัญหาที่เป็นผลกระทบจากภาพโดยรวมทั้งหมด ในด้านบทบาทของกระทรวงมหาดไทย อยู่ที่มาตรา 11(5) ในกรณีผู้ว่าฯ สั่งให้ออกจากสมาชิก อ.บ.จ. โดยเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาสัมปทานกับ อ.บ.จ. แล้วรายงานกระทรวงนอกจากนั้นก็เป็นประเด็นในมาตรา 78 การเพิกถอนมติของสภา อ.บ.จ. ซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติ และมาตรา 79 การสั่งให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง ในด้านของระเบียบกระทรวงมหาดไทย อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานีระบุปัญหา อันเกิดจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันอยู่ที่ระเบียบฯ พัสดุ พ.ศ. 2535 และระเบียบว่าด้วยการวางแผนพัฒนา 2541 แต่ไม่มีปรากฏระเบียบว่าด้วยวิธีการงบประมาณ 2541 เช่น องค์การบริหารสงขลา และประเด็นในมาตรา 55(3) ก็ยังมีความเห็นแตกออกเป็นสองทาง กล่าวคือ มีทั้งเห็นด้วยที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าฯ ตามกฎหมายไว้ และเห็นว่าควรที่จะทบทวน อำนาจนี้ของผู้ว่าฯ ทั้งนี้เพราะเกี่ยวข้องกับเรื่องงบประมาณ ของ อ.บ.จ. เป็นสำคัญ นอกจากนั้นสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานี ยังมีส่วนหนึ่ง เช่น ร้อยละ 50 ของผู้ที่มีอายุในช่วง 41-50 ปี หรือผู้ที่จบปริญญาตรี เท่าๆ กัน เห็นว่าไม่จำเป็นที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัด หรือแผนกระทรวง ยิ่งคิดเป็น 100% ของผู้ที่จบการศึกษาปริญญาโทยิ่งไม่เห็นด้วย เช่นนั้นเลย จึงเป็นเรื่องที่ผู้วิจัยเห็นว่า ควรจะมีการผสมผสานกันในกรอบใหญ่ โครงร่างของแผน และมีการร่วมคิดจากระดับล่างขึ้นไปนั่นคือ ผ่านจากประชาชนไปสู่ตัวแทน และเสนอไปยังสภา อ.บ.จ. สู่จังหวัดขึ้นไประดับกรม กระทรวง แล้วจึงค่อยส่งกลับแผนดังกล่าวนั้นมาสู่การปฏิบัติอีกครั้งหนึ่ง ก็จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งดังกล่าวลงได้มาก

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

ในส่วนนี้ก็เป็นการนำเสนอเพื่อเปรียบเทียบในปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในระหว่างสองกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งกลุ่มข้าราชการ และนักการเมืองท้องถิ่นโดยสามารถแสดงเป็นตาราง รายงานการเปรียบเทียบในประเด็นสำคัญๆ ได้ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. กับข้าราชการส่วนภูมิภาค ต่อปัญหาว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด จนในที่สุดก็มีการประกาศใช้โดยนายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม (ม. 54(2)) และมีหรือไม่ที่ผู้ว่าไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จง จึงส่งร่างฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป ม. 54(3)

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ					
	เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่า ฯ ชี้ขาด จนในที่สุด ก็มีการประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้น (นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม) มาตรา 54(2)			มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ.จึงส่งร่าง ฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	16.7	83.3	-	33.3	66.7	-
2. ข้าราชการ	15	76.7	8.3	16.7	75	8.3

ตารางเปรียบปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. เกี่ยวกับงบประมาณ ต้องส่งไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดและผู้ว่า เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วย ½ ทำให้ร่างดังกล่าวตกไป (ม.55(3)) ในระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ		
	กรณีมาตรา 55(2) และ 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1) ท้องถิ่น	83.3	16.7	-
2) ข้าราชการ	26.7	70	3.3

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่าง ในปัญหาบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อใดหากใช้มากจนเกินไปจะมิใช่การกำกับดูแล แต่จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ																	
	อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(2) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	16.7	8.3	-	8.3	8.3	8.3	8.3	-	-	-	8.3	8.3	-	-	-	8.3	8.3	8.3
2. ข้าราชการ	16.3	12.7	2.4	1.2	1.8	2.4	10.3	3.0	6.7	4.8	12.7	3.6	3.6	2.4	8.5	8.5	3.6	1.2

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ							
	อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามกฎหมายพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540							
	ม. 6 (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.47 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม. 78 (ร้อยละ)	ม. 79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	16.7	16.7	16.7	-	16.7	-	16.7	16.7
2. ข้าราชการ	12.1	10.1	9.1	10.1	17.2	23.2	14.1	4

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ												
	บทบาทของกระทรวง ฯ ตามกฎหมาย พ.ร.บ. อ.บ.จ. (2540)												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53,54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	7.7	-	7.7	-	7.7	23.1	7.7	-	-	7.7	23.1	15.4	-
2. ข้าราชการ	2.6	2.6	2.6	0.6	2.6	7.8	10.4	16.9	10.4	9.1	13.6	9.1	11.7

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดที่เป็นลักษณะควบคุมบังคับบัญชา มากกว่าการกำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ						
	ระเบียบต่างๆ ของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับ อ.บ.จ.						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยงบประมาณ (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ (พ.ศ. 2535) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเงิน (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวางแผนพัฒนา (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุม (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง (พ.ศ. 2536) (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	-	33.3	-	16.7	33.3	-	16.7
2. ข้าราชการ	30.9	10.6	24.5	14.9	7.4	7.4	4.3

จากการพิจารณาประเด็นในด้านปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นประเด็นสำคัญๆ ทั้งนี้พิจารณาจากทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมา นั่นคือ ทั้งในกลุ่มของข้าราชการทั้งที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น และกลุ่มของนักการเมืองท้องถิ่นอันได้แก่ สมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัด ปัตตานี และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. พบว่า ในประเด็นของมาตรา 54(2) ที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องให้ผู้ว่าฯ เป็นผู้ชี้ขาด จนในที่สุดก็มีการประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้น ๆ โดยนายก อ.บ.จ. มิได้ลงนามในประเด็นดังกล่าวนี้ ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างระบุว่า ไม่มีปัญหาดังกล่าว เกิดขึ้น ทั้งนี้เมื่อพิจารณา ร้อยละของตัวเลขที่แสดงว่า มีปัญหาดังกล่าวนั่น คือ ร้อยละ 16.7 และร้อยละ 15 ซึ่งถือได้ว่า ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในประเด็นนี้ของ อ.บ.จ. ปัตตานี ไม่มีปัญหา เช่นเดียวกันกับในมาตรา 53(3) ที่กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 75 และกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น ร้อยละ 66.7 ระบุว่า กรณีมาตรา 54(3) ก็ไม่มีปัญหาเช่นเดียวกัน อย่างไรก็แล้วแต่หาก

พิจารณาถึงตัวเลขของกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น สมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานีที่ระบุ ร้อยละ 33.3 ว่ามีปัญหาก็มิควรมองข้ามในปัญหาในมาตรานี้ นั่นคือ ในกรณีที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ในข้อบัญญัติและส่งคืน อ.บ.จ. แต่สภา อ.บ.จ. ยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2/3 จึงทำให้ร่างข้อบัญญัตินั้นสามารถใช้บังคับได้ ในประเด็นดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นความเหมาะสมของกฎหมายมาตรา 54(3) แห่ง พ.ร.บ. องค์การบริหารจังหวัด พ.ศ. 2540 แล้วที่ว่างระบบการถ่วงดุลย์อยู่ที่การให้ความสำคัญกับสภา อ.บ.จ. นั่นคือ หากมีการยืนยันจากสภา 2 ใน 3 ก็ถือว่าข้อบัญญัตินั้นๆ ต้องประกาศใช้ได้ อนึ่งกรณีเรื่องดังกล่าวนี้เป็นเรื่องความสัมพันธ์ในเชิงโครงสร้างแห่งอำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหาร ซึ่งจะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับอำนาจของนายก อ.บ.จ. และอำนาจของผู้ว่าฯ ประกอบด้วย ยิ่งเมื่อจะมีการให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งได้โดยตรงจากประชาชน บทบาทในจุดนี้ จึงควรต้องเสริมสร้างให้สภา อ.บ.จ. หรือสภานิติบัญญัติมีอำนาจในการออกข้อบัญญัติได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการแบ่งแยกการทำงานที่ชัดเจนในระหว่างนายก อ.บ.จ. และสภา อ.บ.จ. ซึ่งบทบาทของผู้ว่าฯ ก็จะต้องลดลงทำให้ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนกลางคลายกฎหรือระเบียบที่เป็นตัวควบคุม อ.บ.จ. อันนำมาซึ่ง ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในหลายหลายประเด็น ในกรณีของมาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) นั้นมีความแตกต่างกันในระหว่างสองความเห็นนั่นคือ กลุ่มที่ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้าราชการร้อยละ 70 ยังระบุว่าไม่มีปัญหา ในขณะที่กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น ร้อยละ 83.3 เห็นว่าปัญหาดังกล่าวเกิดมีขึ้นและเป็นการกระทบกระทั่งกันในระหว่างสภา อ.บ.จ. กับผู้ว่าฯ และนายก อ.บ.จ. กับผู้ว่า ฯอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะเป็นเรื่องร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าองค์กรที่ควรจะเป็นผู้ชี้ขาดในเรื่องการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณนี้ ควรเป็นสภา อ.บ.จ. แต่เพียงองค์กรเดียว โดยอำนาจในการกำกับดูแลของผู้ว่าฯ ทั้งที่เป็นอยู่ตามมาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) จะทำให้ก่อปัญหาในด้านการประสานงานของสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. ซึ่งจากการเก็บข้อมูลก็เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าสมาชิกส่วนใหญ่ของสภา อ.บ.จ. กับฝ่ายบริหารมักจะอยู่ทีมเดียวกัน หรือแม้ว่ามิได้อยู่ทีมเดียวกัน แต่หลักการที่สำคัญของการทำงานในระบบรัฐสภา ก็คือ ควรที่จะให้สภาได้เป็นผู้ควบคุมกลไกการทำงานของฝ่ายบริหารนั่นเอง อย่างไรก็แล้วแต่หากมีการเปลี่ยนรูปแบบไปสู่การเลือกตั้งนายก อ.บ.จ. โดยตรงจากประชาชนในจุดนี้ก็เป็นเรื่องที่จะต้องหาดุลยภาพที่เหมาะสมในการให้อำนาจสภา อ.บ.จ. และขณะเดียวกันก็ต้องมีหลักประกันการทำงานให้กับนายก อ.บ.จ. ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนด้วย แต่บทบาทของผู้ว่าฯ (จังหวัด) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (กระทรวง) ต้องหมดไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาบทบาทของผู้ว่าฯ ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 พบว่ากลุ่มข้าราชการระบุว่าที่เป็นปัญหาคือมาตรา 11(5) และมาตรา 54 ส่วนกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นระบุว่ามาตรา 11(4) แต่หากจะสังเกตถึงร้อยละที่มีการ

ระบุปัญหาบทบาทของผู้ว่าฯ ในจุดนี้จะพบว่ามีไม่สูงมากนัก นั่นแปลว่า ความรุนแรงแห่งปัญหามีไม่มาก จากการสอบถามผู้ให้ข้อมูลโดยเฉพาะสมาชิก อ.บ.จ. ปัตตานี ได้คำตอบว่า บทบาทของผู้ว่าฯ ตามกฎหมายนี้ มักเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติและลักษณะส่วนตัวของผู้ว่าฯ เป็นรายๆ ไป ดังนั้นปัญหาอันเกิดจากการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพัน จึงเป็นการยกที่จะระบุไปให้ชัดเจนว่า ในประเด็นของผู้ว่าฯ เกิดปัญหาอันจำเป็นต้องดำเนินการ แก้ไขในมาตราใด เรื่องใด แต่จากการพิจารณาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ทั้งในประเด็นของมาตรา 11(4) 11(5) ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้ว่าฯ สอบสวนในด้านคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งของสมาชิก อ.บ.จ. (11(4)) ในประเด็นดังกล่าวนี้ จึงเห็นได้ว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวมิได้เกิดขึ้นเป็นประจำ และอาจแก้ไขในรูปของการจัดตั้งคณะกรรมการที่จะมีองค์กรของรัฐ หรือตัวแทนในระดับท้องถิ่นอื่นๆ เข้าร่วม เพื่อลดบทบาทดังกล่าวของผู้ว่าฯ ลดควบคู่ไปกับในปัจจุบันมีคณะกรรมการเลือกตั้ง (ก.ก.ต.) เป็นผู้พิจารณานั่นเอง ส่วนในประเด็น ม. 11(5) การเข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาสัมปทานที่ทำกับ อ.บ.จ. นั้น ในกรณีดังกล่าวนี้สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดกรอบแห่งพฤติการณ์ที่ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสีย และขอบข่ายของสัญญาสัมปทานของ อ.บ.จ. ที่ดำเนินการกับเอกชนมิฉะนั้นแล้วในจุดนี้ หากมีการใช้ดุลพินิจของผู้ว่าฯ แม้จะต้องผ่านเสนอรัฐมนตรีก็อาจเป็นปัญหาขึ้นได้ สมควรอย่างยิ่งที่ต้องเพิ่มบทบาทให้กับองค์กรอิสระและเสริมสร้างการทำงานของสภา อ.บ.จ. ให้เข้มแข็งเพื่อตรวจสอบ และในมาตรา 54 ผู้วิจัยได้กล่าวเน้นในด้านอำนาจของสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. ไปแล้ว จึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าต่อประเด็นนี้ เมื่อให้อำนาจที่สมบูรณ์แบบแก่สภา อ.บ.จ. อำนาจของผู้ว่าฯ ทั้งที่มีอยู่ตามกฎหมาย และทางปฏิบัติก็จะถูกลดลงโดยปริยาย ในด้านของอำนาจของรัฐมนตรีฯ กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุว่ามีปัญหาที่มาตรา 79 คิดเป็นร้อยละ 23.2 นั่นคือ การที่รัฐมนตรีสั่งให้นายก อ.บ.จ. ออกจากตำแหน่งหากมีพฤติการณ์ตามที่ผู้ว่าฯ เสนอมานั่นคือ ละเลย ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยกฎหมาย อำนาจ หน้าที่ ฝ่าฝืน ความสงบเรียบร้อยของประชาชน ในขณะที่กลุ่มนักการเมืองระบุอยู่ที่อำนาจของรัฐมนตรีฯ ในมาตรา 6 ร้อยละ 16.7 มาตรา 11(5) ร้อยละ 16.7 และมาตรา 78 ร้อยละ 16.7 เท่าๆ กันทั้ง 3 ประเด็น ซึ่งก็เป็นตัวเลขที่ไม่สูงนัก แต่ก็สามารถสะท้อนปัญหาได้ ในมาตรา 6 นั่นเป็นบททั่วไป ซึ่งโดยมากจะเป็นลักษณะที่กระทรวง จะออกกฎกระทรวง ประกาศหรือระเบียบที่จะกระทบกับ อ.บ.จ. โดยรวมมากกว่าเป็นกรณีๆ ไป จึงสมควรวางขอบข่ายแห่งเรื่องที่จะสั่งการนั้นๆ ส่วนในประเด็นของมาตรา 78 เป็นเรื่องมติของ อ.บ.จ. ที่มิใช่ข้อบัญญัติและมีการยืนยัน กรณีที่มีความขัดแย้งกับผู้ว่าฯ ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 จึงต้องมีการรายงานรัฐมนตรี ในกรณีดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเพื่อลดปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน และควรให้เป็นอิสระแก่ อ.บ.จ. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในมติที่มิใช่เป็นกฎหมาย (ข้อบัญญัติ) จึงควรจะยุติที่การยืนยันของสภา

อ.บ.จ. ต่อผู้ว่าฯ ทั้งนี้เพื่อลดดุลยพินิจของรัฐมนตรีฯ นั่นเอง ส่วนบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างระบุตรงกันว่าบทบาทที่มีปัญหาคือ ม. 11(5) และมาตรา 77(1) มาตรา 78 ซึ่งได้นำเสนอถึงแนวทางแก้ไขปัญหาไปก่อนหน้านี้แล้วจึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีกในด้านของระเบียบกระทรวงมหาดไทย พบว่า ร้อยละ 33.3 เท่าๆ กัน ของนักการเมืองท้องถิ่น สมาชิก อ.บ.จ. ระบุว่ามีปัญหาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 และระเบียบข้อบังคับการประชุม อ.บ.จ. พ.ศ. 2541 ซึ่งตรงข้ามกับกรณีองค์การบริหารจังหวัดสงขลาที่ระบุระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 อย่างไรก็ตามจากการสอบถามถึงปัญหาพบว่า โดยส่วนใหญ่ระเบียบดังกล่าวยังใช้ได้ อยู่แต่มีปัญหาที่การกระจายอำนาจ ไม่ควรจะออกระเบียบในลักษณะรวมศูนย์อำนาจที่จะให้สั่งการจากราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค นอกจากนั้นเรื่องข้อบังคับการประชุม อ.บ.จ. สมควรอย่างยิ่งที่จะให้สมาชิก อ.บ.จ. ดำเนินการแก้ไข ในประเด็นที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน โดยเฉพาะบทบาทของผู้ว่าฯ ในการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับ อ.บ.จ. ในจุดดังกล่าวนี้สภาควรเพิ่มบทบาทให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เพื่อลดบทบาทของราชการส่วนภูมิภาคลง

ตอนที่ 3 องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง นั้นก็เป็นดังที่ผู้วิจัย ได้นำเสนอ โดยแบ่งรูปแบบการนำเสนอ ออกเป็น 2 แบบ โดยในชุดแรกเป็นการนำเสนอในส่วนของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา อันได้แก่ ทั้งราชการส่วนภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด, รองผู้ว่า, ปลัดจังหวัด, ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีหน้าที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. และราชการส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ นักการเมืองท้องถิ่น สมาชิก อ.บ.จ. คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. โดยในตอนแรกนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอ ผลการวิจัยในส่วนของข้าราชการก่อน ซึ่งในแบบสอบถามของข้าราชการนั้นก็ยังมีแบ่งออกเป็นอีก 2 ส่วนที่สำคัญ ส่วนแรกเป็นการถามถึงภูมิหลังทั่วไปของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม ในส่วนที่สอง เป็นการถามเจาะลึกลงไปถึงปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลาง (กระทรวง) และราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) ใช้และส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เช่นเดียวกันกับที่รายงานผลการวิจัยมาใน 2 จังหวัดก่อนหน้านี้ คือ สงขลา และปัตตานี โดยแสดงภูมิหลังของข้าราชการได้เป็นตาราง โดยสรุปดังนี้

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	11.5
2. อายุ 31-40 ปี	47.4
3. อายุ 41-50 ปี	26.9
4. อายุ 51-60 ปี	14.1
2. เพศ	
1. ชาย	37.2
2. หญิง	62.8
3. ระดับการศึกษา	
1. มัธยมศึกษา / อาชีวศึกษา	14.1
2. อนุปริญญา	30.8
3. ปริญญาตรี	46.2
4. ปริญญาโท	9
5. อื่นๆ (กำลังศึกษานอกระบบ, กำลังศึกษาต่ออยู่)	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. ก่อนหน้าที่จะมารับราชการท่านมีอาชีพ	
1. ศึกษาอยู่	60.3
2. ค้าขาย	3.8
3. เกษตรกรรม / ประมง	2.6
4. งานเอกชน	20.5
5. อื่น ๆ (รับจ้างทั่วไป)	12.8
5. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	1.3
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	2.6
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	93.6
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.3
6. ภาคตะวันออก	1.3
6. ท่านได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดนี้เป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	16.7
2. เกินกว่า 5-15 ปี	19.2
3. เกินกว่า 15-20 ปี	1.3
4. เกินกว่า 20-25 ปี	1.3
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	33.3
6. อื่นๆ	28.2
7. ปัจจุบันท่านเป็นข้าราชการในตำแหน่งใด	
1. รัฐมนตรี	-
2. ปลัดกระทรวงฯ	-
3. อธิบดีฯ	-
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	7.7
5. ผู้ว่าราชการจังหวัด	1.3
6. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	2.6
7. ปลัดจังหวัด	2.6
8. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	1.3
9. นายอำเภอ	1.3
10. ปลัดอำเภอ	5.1
11. สังกัดราชการส่วนภูมิภาค ที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	3.8
12. เป็นข้าราชการอยู่ใน อ.บ.จ.	70.5
13. อื่นๆ	3.8

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. ปัจจุบันท่านทำงานรับราชการมาเป็นเวลากี่ปีแล้ว	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	6.4
2. เกินกว่า 5-15 ปี	**59**
3. เกินกว่า 15-20 ปี	11.5
4. เกินกว่า 20-25 ปี	10.3
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	12.8
6. อื่นๆ	-
9. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับ อ.บ.จ. เฉลี่ยเดือนละประมาณกี่เรื่อง	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	17.9
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	**38.5**
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	6.4
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	10.3
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	7.7
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)	19.2
10. ท่านเป็นข้าราชการสังกัดอยู่ส่วนใดตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	
1. ส่วนกลาง	9
2. ส่วนภูมิภาค	15.4
3. ส่วนท้องถิ่น	**74.4**
4. อื่นๆ	1.3
11. เห็นด้วยหรือไม่ที่การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. อยู่ภายใต้กำกับของ (อ.ก.จ.), (ก.จ.) แทนที่จะมีอำนาจบริหารงานบุคคลได้เบ็ดเสร็จใน อ.บ.จ. เลย	
1. เห็นด้วย	**78.2**
2. ไม่เห็นด้วย	21.8
3. อื่นๆ	-
12. การอบรมในเรื่องใด ที่ท่านคิดว่าจำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ.	
1. กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของ อ.บ.จ.	**69.2**
2. การฝึกอาชีพ	3.8
3. การวางผังเมือง	1.3
4. การจัดงบประมาณ	19.2
5. อื่นๆ	6.4
13. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	12
2. การเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์ การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	11.5
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	1.9

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	3.3
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	6.2
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	3.3
7. การตั้งกระทู้ถามนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	6.7
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	7.2
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	8.1
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	6.7
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	5.3
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่นทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	11
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	**16.3**
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	0.5
14. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	**44.6**
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	11.6
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	24

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	16.5
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	3.3
15. ในด้านของ อ.บ.จ. บทบาทใดที่ท่านคิดว่าควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	18
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	14
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	10.7
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	9
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	2.8
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	3.9
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	12.4
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	**21.3**
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	7.9
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
16. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	
1. เห็นด้วย	**87.2**
2. ไม่เห็นด้วย	10.3
3. อื่นๆ	2.6
17. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ไว้ หรือเห็นสมควรให้นายกฯ อ.บ.จ. มีอำนาจดังกล่าวเต็มที่ ในเรื่องที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	**78.2**
2. ไม่เห็นด้วย	19.2
3. อื่นๆ	2.6
18. ท่านคิดว่ารายได้ในข้อใดที่น่าจะเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	**24.4**
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	13.8
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	12.9
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ.	6.9
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	7.8
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	4.6

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	2.8
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	2.8
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	14.3
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ.	3.2
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	9.2
19. ท่านคิดว่ารายได้ของ อ.บ.จ. ที่ได้จากการเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ข้อใดน่าจะเป็นรายได้ที่มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	23.4
2. รายได้จากยาสูบ	37.1
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ. จากผู้พักในโรงแรม	9.7
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	13.7
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	9.7
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	6.5
20. รายได้ใดที่ราชการส่วนกลางจัดเก็บ แล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. เป็นสัดส่วนข้อใดที่แบ่งให้น้อยเกินไป (ไม่เป็นธรรม)	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	3.9
2. อากรรังนกอีแอ่น	21.7
3. ค่าภาคหลวง	6.6
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	2.6
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	1.3
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	1.3
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	2
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	8.6
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	10.5
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	17.8
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	13.2
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/ เล่นการพนัน)	7.9
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2.6
21. รายจ่ายในข้อใดที่ท่านเห็นว่าเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดใน อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	30.6
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	9.9
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	5
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	2.5
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	5.8
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	3.3
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สิน	12.4
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	2.5
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	24
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	2.5
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.7

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
22. ท่านคิดว่าบทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	8.5
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	27.4
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	23.1
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	9.4
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	13.7
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	1.7
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	
23. มาตรการใดในการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่ได้ผลที่สุด คือ	
1. การตั้งกระทู้ถาม	13.7
2. การยื่นญัตติ	5.9
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	9.8
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	26.5
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	15.7
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย	24.5
7. อื่นๆ	3.9
24. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิก อ.บ.จ. ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสีย ก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	94.9
2. ไม่เห็นด้วย	5.1
3. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
25. ใน อ.บ.จ. ของท่าน เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ยังไม่ลงนามภายในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป	
1. มี	28.2
2. ไม่มี	67.9
3. อื่นๆ	3.8
26. จากข้อ 25 มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปและสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้ความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนน ไม่น้อยกว่า 2/3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป (ม. 54(3))	
1. มี	28.2
2. ไม่มี	69.2
3. อื่นๆ	2.6

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
27. เกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป 55(2) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างงบฯ ตกไป 55(3)	
1. มี	34.6
2. ไม่มี	62.8
3. อื่นๆ	2.6

จากการการพิจารณาในด้านของภูมิหลังของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา อันได้แก่ ทั้งราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 47.4 อายุเฉลี่ย 31-40 ปี โดยเป็นเพศชาย ร้อยละ 62.8 เพศหญิง ร้อยละ 37.2 ระดับการศึกษาร้อยละ 46.2 ซึ่งก็ถือว่าเป็นผู้มีการศึกษาดี น่าจะให้ข้อมูลในด้านของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันได้ดี สอดคล้องกันกับร้อยละ 93.6 เป็นคนภาคใต้ ซึ่งก็ย่อมจะเข้าใจวัฒนธรรมขององค์การได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นคนภาคเดียวกัน นอกจากนั้นร้อยละ 33.3 ได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดพัทลุง 25 ปีขึ้นไป และร้อยละ 70.5 ปัจจุบันเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. พัทลุง และรับราชการมาเป็นเวลา 5-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 59 ย่อมเข้าใจกฎระเบียบของราชการได้ค่อนข้างดี นอกจากนี้ หากดูเกณฑ์เฉลี่ยที่ต้องติดต่องานกับ อ.บ.จ. ใน 1 เดือน ร้อยละ 38.5 ระบุว่าเกินกว่า 5-10 เรื่อง อย่างไรก็แล้วแต่เมื่อถามถึงปัญหาการบริหารงานบุคคลร้อยละ 78.2 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุว่าควรคงไว้ในรูปแบบปัจจุบัน คือมี อ.ก.จ. มี ก.จ. โดยยังไม่เห็นด้วยที่จะให้การบริหารงานบุคคลโดยเป็นอำนาจเด็ดขาดของ อ.บ.จ. ร้อยละ 16.3 เห็นว่า หน้าที่ที่สำคัญของสมาชิก อ.บ.จ. คือการให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในร่างข้อบัญญัติงบประมาณ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าในประเด็นนี้มีการกระจายตัวของข้อมูล ร้อยละ 44.6 ระบุว่าหน้าที่ที่สำคัญของนายก อ.บ.จ. คือบริหารงานให้ อ.บ.จ. ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย และมติของสภา อ.บ.จ. โดยร้อยละ 21.3 ระบุว่าบทบาทของ อ.บ.จ. ควรเน้นการจัดทำกิจกรรมที่อยู่ในเขตของ อ.บ.จ. หรืออาจมีความร่วมมือกับองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น พัฒนา อ.บ.จ. ก็เป็นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่นเดียวกับจังหวัดสงขลา และปัตตานี ก่อนหน้านี้ ร้อยละ 87.2 เห็นว่าควรให้มีการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในตำแหน่งนายก อ.บ.จ. โดยให้เหตุผลว่าถือเป็นการแบ่งแยกหน้าที่ให้มีความชัดเจน และทำให้ผู้ได้รับการเลือกตั้งมีความรับผิดชอบต่อประชาชนผู้เลือก ร้อยละ 78.2 ของข้าราชการยังคงมีความอนุรักษ์นิยมอยู่โดยระบุว่าเห็นควรให้คงอำนาจของผู้ว่าฯ ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้แทนที่จะมีการมอบอำนาจดังกล่าวให้กับ อ.บ.จ. อย่างเต็มที่

ต่อประเด็นที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม จึงมีการประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นๆ มีการระบุจากข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาว่าไม่มีร้อยละ 67.9 เช่นเดียวกันในประเด็นของมาตรา 54(3) และมาตรา 55(3) ก็มีการระบุว่า ไม่มีปัญหาในประเด็นดังกล่าว แต่เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขที่ระบุว่าไม่มีปัญหาในจังหวัด ก่อนหน้านี้สงขลา พัทลุง จะพบว่ามีการยืนยันว่าไม่มีน้อยกว่าแสดงว่าในประเด็นดังกล่าวยังมีปัญหาอยู่บ้าง

นอกจากนี้หากตั้งประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน โดยดูความสัมพันธ์กับตัวแปรต่างๆ ในแต่ละประเด็น (Crosstabulation) ในส่วนของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาจะได้ผลการวิจัย แสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างฯ ไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ก็ไม่ลงนามในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัติต่อไป 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	44.4	44.4	11.1
2. อายุ 31-40 ปี	24.3	75.7	-
3. อายุ 41-50 ปี	28.6	66.7	4.8
4. อายุ 51-60 ปี	27.3	63.6	9.1
เพศ			
1. ชาย	24.1	69.0	6.9
2. หญิง	30.6	67.3	2
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	36.4	63.6	-
2. อนุปริญญา	29.2	70.8	-
3. ปริญญาตรี	30.6	61.1	8.3
4. ปริญญาโท	-	100	-
5. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดกรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	50	50
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	100	-
6. ปลัดอำเภอ	-	75	25
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	32.7	65.5	1.8
9. อื่นๆ	66.7	33.3	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	40	40	20
2. เกินกว่า 5-15 ปี	30.4	67.4	2.2
3. เกินกว่า 15-20 ปี	22.2	77.8	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	12.5	87.5	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	30	60	10
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	21.4	71.4	7.1
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	66.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	62.5	37.5	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	26.7	60	13.3
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	16.7	66.7	16.7
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	31	67.2	1.7

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้มีความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	33.3	55.6	11.1
2. อายุ 31-40 ปี	27	73	-
3. อายุ 41-50 ปี	23.8	71.4	4.8
4. อายุ 51-60 ปี	36.4	63.4	-
เพศ			
1. ชาย	20.7	75.9	3.4
2. หญิง	32.7	65.3	2
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	18.2	81.8	-
2. อนุปริญญา	37.5	62.5	-
3. ปริญญาตรี	30.6	63.9	5.6
4. ปริญญาโท	-	100	-
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	-	100	-
6. ปลัดอำเภอ	-	75	25
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	36.4	61.8	1.8
9. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	40	40	20
2. เกินกว่า 5-15 ปี	28.3	71.7	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	22.2	77.8	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	12.5	87.5	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	40	50	10
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	21.4	78.6	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	26.7	73.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	20	80	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	87.5	12.5	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	20	66.7	13.5
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	8.3	83.3	8.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	34.5	63.8	1.7

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจจะเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	22.2	66.7	11.1
2. อายุ 31-40 ปี	40.5	59.5	-
3. อายุ 41-50 ปี	28.6	66.7	4.8
4. อายุ 51-60 ปี	36.4	63.6	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
เพศ			
1. ชาย	27.6	69	3.4
2. หญิง	38.8	59.2	2
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	18.2	81.8	-
2. อนุปริญญา	45.8	54.2	-
3. ปริญญาตรี	33.3	61.1	5.6
4. ปริญญาโท	28.6	71.4	-
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	50	50	-
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	100	-	-
6. ปลัดอำเภอ	25	50	25
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	33.3	65.7	1.8
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	32.7	65.5	1.8
9. อื่นๆ	33.3	66.7	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	40	40	20
2. เกินกว่า 5-15 ปี	34.8	65.2	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	22.2	77.8	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	37.5	62.5	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	40	50	10
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	20	80	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	80	20	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	62.5	37.5	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	33.3	66.7	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	20	66.7	13.5
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	25	66.7	8.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	34.5	63.8	1.7

จากตารางจะเห็นได้ว่าในประเด็นของมาตรา 54(2) ที่ระบุว่าเคยมีหรือไม่ที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดนั้น แม้ข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาจะระบุว่าไม่มีปัญหาจากกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นในจังหวัดพัทลุง แต่เมื่อดูในบางปัจจัย เช่น ในช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปีลงมา ร้อยละ 44.4 ระบุว่ามีปัญหา หรือเมื่อดูเทียบเคียงกับจำนวนปีที่รับราชการร้อยละ 40 ของผู้ที่รับราชการต่ำกว่าจนถึง 5 ปี ระบุว่า มีปัญหาดังกล่าว เช่นเดียวกันกับ ร้อยละ 62.5 ของจำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับ อ.บ.จ. เกินกว่า 15-20 เรื่อง ซึ่งก็เป็นจำนวนที่ไม่น้อยเลย ระบุว่ามีปัญหาดังนั้นในประเด็นของมาตรา 54(2) นี้ น่าจะยังเป็นปัญหาอยู่บ้าง ในทางปฏิบัติ ถัดมาในประเด็นมาตรา 54(3) ซึ่งก็มีลักษณะเช่นเดียวกันกับมาตรา 54(2) แต่มีผู้ระบุว่าไม่มีปัญหาหรือปัญหาดังกล่าว กรณีที่เป็นความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. เกิดขึ้นไม่มากนัก เว้นแต่คิดเป็น 100% ของปลัด อ.บ.จ. พัทลุง ที่ระบุว่ามีปัญหาการขัดแย้งกันนี้อยู่ในส่วนของประเด็นมาตรา 55(3) ซึ่งเป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในเรื่องที่เกี่ยวกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ซึ่งอาจเกิดผลได้ ทั้งในกรณีมาตรา 55(3) และในมาตรา 55(2) ส่วนใหญ่ ข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามใน อ.บ.จ. พัทลุง ระบุว่า ไม่มีปัญหาเกิดขึ้น แต่ก็มีร้อยละ 50 ของข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงระบุว่า ยังมีปัญหานี้อยู่ แต่ก็มิได้มองว่าการขัดแย้งกันดังกล่าว เป็นเรื่องใหญ่ ทั้งนี้เพราะถือว่าเป็นกลไกของกฎหมายที่ต้องการให้เป็นระบบการตรวจสอบซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นก็มีคิดเป็น 100% ของทั้งปลัดองค์การบริหารจังหวัด และนายอำเภอเท่าๆ กัน ระบุในทำนองเดียวกัน

ดังที่ได้กล่าวผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด ในส่วนนี้ก็จะเป็นการรายงานผลการวิจัยของส่วนท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง สมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง และคณะกรรมาธิการบริหาร อ.บ.จ. พัทลุงจะเป็นผู้ตอบในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจ โดยสามารถแสดงผลภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. พัทลุงได้ดังต่อไปนี้

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-
2. อายุ 31-40 ปี	50
3. อายุ 41-50 ปี	50
4. อายุ 51-60 ปี	-
5. 61 ปีขึ้นไป	

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง	คิดเป็น (ร้อยละ)
2. เพศ	
1. ชาย	100
2. หญิง	-
3. ระดับการศึกษา	
1. ประถมศึกษา	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	10
3. อนุปริญญา	10
4. ปริญญาตรี	70
5. ปริญญาโท	10
6. ปริญญาเอก	-
7. อื่นๆ	-
4. ก่อนหน้าที่จะมาเป็น อ.บ.จ. ท่านมีอาชีพ	
1. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	20
2. เกษตรกร / ประมง	10
3. ค้าขาย	-
4. รับเหมาก่อสร้าง	10
5. ข้าราชการ	10
6. อื่น ๆ	50
5. รายได้เฉลี่ยก่อนมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	10
2. 5,000-15,000 บาท	50
3. 15,000-25,000 บาท	10
4. 25,000-35,000 บาท	20
5. 35,000-45,000 บาท	10
6. อื่นๆ	-
6. รายได้เฉลี่ยหลังจากมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	-
2. 5,000-15,000 บาท	40
3. 15,000-25,000 บาท	20
4. 25,000-35,000 บาท	10
5. 35,000-45,000 บาท	30
6. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง	คิดเป็น (ร้อยละ)
7. ปัจจุบันท่านมีอาชีพ	
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-
3. ค้าขาย	20
4. เกษตรกรรม / ประมง	20
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	40
6. อื่นๆ	20
8. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	-
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	-
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	100
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-
6. ภาคตะวันออก	-
9. ท่านได้อยู่ในจังหวัดที่ตั้ง อ.บ.จ. มาเป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	10
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	20
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	20
6. อื่นๆ	50
10. ท่านดำรงตำแหน่งใดใน อ.บ.จ.	
1. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	10
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	10
4. รองนายก อ.บ.จ.	20
5. สมาชิกสภา อ.บ.จ.	60
6. อื่นๆ	-
11. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. มากี่ปี	
1. ต่ำกว่า 5 ปี	70
2. 5 ปี –6 ปี	-
3. 6 ปี – 7 ปี	-
4. 7 ปี – 8 ปี	20
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	10
12. ท่านคิดจะสมัครรับเลือกตั้งในระดับอื่นอีกหรือไม่	
1. สมัคร	50
2. ไม่สมัคร	20
3. อื่นๆ	30

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง	คิดเป็น (ร้อยละ)
13. ใน 1 อาทิตย์ ท่านมาทำงานใน อ.บ.จ. กี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	40
3. 3-5 วัน	50
4. 5-7 วัน	10
5. มาทุกวัน	-
6. อื่นๆ	-
14. หากท่านอยู่ในพื้นที่ชาวบ้านมาพบท่านแฉลี่ยอาทิตย์ละกี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	10
2. 1-3 วัน	10
3. 3-5 วัน	30
4. 5-7 วัน	-
5. มาทุกวัน	50
6. อื่นๆ	-
15. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนภูมิภาคกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	10
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	40
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	20
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	10
6. อื่นๆ	20
16. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนกลางกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	30
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	30
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-
6. อื่นๆ	40
17. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ทีมเดียวกับฝ่ายบริหารหรือไม่	
1. อยู่	100
2. ไม่อยู่	-
3. อื่นๆ	-
18. อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิกกี่คน	
1. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-
2. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	100
3. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
4. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
5. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง	คิดเป็น (ร้อยละ)
19. อ.บ.จ. ของท่าน จัดเป็น อ.บ.จ. ขนาดใด	
1. อ.บ.จ. ขนาดใหญ่	10
2. อ.บ.จ. ขนาดกลาง	70
3. อ.บ.จ. ขนาดเล็ก	20
4. อื่นๆ	-
20. เห็นด้วยหรือไม่ว่าการบริหารงานบุคคลของอ.บ.จ. ยังอยู่ภายใต้ (อ.ก.จ.(ก.จ)	
1. เห็นด้วย	80
2. ไม่เห็นด้วย	20
3. อื่นๆ	-
21. การอบรมเรื่องใดที่จำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดของท่าน	
1. กฎหมายเกี่ยวกับงานของ อ.บ.จ.	50
2. การฝึกอาชีพ	-
3. ผังเมือง	10
4. การจัดทำงบประมาณ	40
5. อื่นๆ	-
22. ข้อใดต่อไปนี้จำเป็นสำหรับ อ.บ.จ. ของท่านมากที่สุด	
1. ยานพาหนะ	60
2. อาคาร (สถานที่	-
3. เครื่องคอมพิวเตอร์	10
4. เครื่องใช้สำนักงาน	30
5. อื่นๆ	-
23. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดมีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	8.3
2. การเลือกสมาชิกสภา อ.บ.จ. คนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	2.8
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	2.8
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	8.3
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	5.6
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	5.6
7. การตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	5.6
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	11.1

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง	คิดเป็น (ร้อยละ)
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	5.6
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	2.8
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่น ทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	8.3
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	**22.2**
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	5.6
24. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดสำคัญต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	**44.4**
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	16.7
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	16.7
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	11.1
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	11.1
25. บทบาทใด อ.บ.จ. ควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	**16.7**
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	13.9
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	11.1
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	11.1
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	5.6

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง	คิดเป็น (ร้อยละ)
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	5.6
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบำรุงรักษาศิลป จารีต ประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	11.1
8. จัดทำกิจกรรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณะภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	11.1
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	11.1
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2.8
26. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	
1. เห็นด้วย	**90.9**
2. ไม่เห็นด้วย	-
3. อื่นๆ	9.1
27. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะลดอำนาจผู้ว่า ฯ ต่อ อ.บ.จ. ลงโดยให้นายก อ.บ.จ. มีอำนาจมากขึ้น	
1. เห็นด้วย	**45.5**
2. ไม่เห็นด้วย	27.3
3. อื่นๆ	27.3
28. รายได้ใดเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	**34.6**
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	7.7
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	7.7
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ	3.8
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	7.7
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	3.8
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	3.8
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	15.4
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	3.8
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ	7.7
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	3.8

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง	คิดเป็น (ร้อยละ)
29. รายได้ในข้อใดต่อไปนี้ทำรายได้ให้ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	33.3
2. รายได้จากยาสูบ	**46.7**
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมเบ่ารุง อ.บ.จ.	6.7
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	-
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	-
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	13.3
30. รายได้ อ.บ.จ. ที่ราชการจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. ตามสัดส่วนข้อใดยังจัดสรรให้ไม่เป็นธรรม	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	5.3
2. อากรรังนกอีแอ่น	**26.3**
3. ค่าภาคหลวง	-
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	5.3
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	5.3
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	5.3
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	-
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	10.5
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน	10.5
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	10.5
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	10.5
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/ เล่นการพนัน)	5.3
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	5.3
31. รายจ่ายใดเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดของ อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	**29.4**
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	11.8
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	5.9
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	-
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	-
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	-
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ	23.5
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	5.9
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	17.6
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	5.9
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง	คิดเป็น (ร้อยละ)
32. บทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามการทำงาน อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	6.7
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	20
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	26.7
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	**33.3**
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	6.7
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	6.7
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-
33. มาตรการใดที่ควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ได้ผลดีมากที่สุด	
1. การตั้งกระทู้ถาม	18.2
2. การยื่นญัตติ	-
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	45.5
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	9.1
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	18.2
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย	9.1
7. อื่นๆ	-
34. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิกสภา อ.บ.จ. (ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	**50**
2. ไม่เห็นด้วย	**50**
3. อื่นๆ	-
35. เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภาฯ แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม ผู้ว่า ฯ จึงประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป ม. 54 (2)	
1. มี	40
2. ไม่มี	**60**
3. อื่นๆ	-
36. เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างคืนไปและสภา อ.บ.จ. ยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2/3 จึงทำให้ร่างนั้นใช้เป็นข้อบัญญัติได้ 54(3)	
1. มี	**50**
2. ไม่มี	**50**
3. อื่นๆ	-
37. เคยมีหรือไม่ ที่งบประมาณของ อ.บ.จ. สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับ นายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งไปยังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภาฯ ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง 55(2) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภาฯ แต่สภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้งบฯตกไป 55(3)	
1. มี	**50**
2. ไม่มี	**50**
3. อื่นๆ	-

จากการพิจารณาภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. พัทลุง และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.ที่ตอบแบบสอบถามมา ร้อยละ 50 เท่าๆ กัน อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี ซึ่งก็เป็นช่วงวัยทำงาน และเป็นเพศชายทั้งหมด โดยร้อยละ 70 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี น่าจะให้ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและมีความเที่ยงตรงในด้านของรายได้ ทั้งก่อนและหลังเป็นสมาชิก อ.บ.จ. เมื่อพิจารณาดูแล้ว พบว่าไม่ต่างกันร้อยละ 40 เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียวแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจจริงในการทำงาน ย่อมจะรู้ปัญหาประกอบกับคิดเป็น 100% ก็เป็นคนในภาคใต้ และมีความใกล้ชิดกับชาวบ้านโดยร้อยละ 50 ระบุว่าหากอยู่ในพื้นที่ชาวบ้านจะมาพบทุกวัน และร้อยละ 50 เท่าๆ กัน ใน 1 อาทิตย์จะมาทำงานใน อ.บ.จ. เฉลี่ย 3-5 วัน และมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับราชการส่วนภูมิภาค ร้อยละ 40 เกินกว่า 5-10 เรื่อง แม้จะเป็นปริมาณที่ไม่มากนัก แต่ก็พอทำให้ทราบได้ถึงปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในระดับหนึ่ง คิดเป็น 100% ของสมาชิก อ.บ.จ. ที่ตอบแบบสอบถามมาอยู่ทีมเดียวกับฝ่ายบริหาร ซึ่งในประเด็นนี้เองทำให้เห็นว่าเมื่อพิจารณาในมาตรา 55 มาตรา 53 มาตรา 54 แห่ง พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แล้ว จะพบว่าเสียงในสภา อ.บ.จ. เป็นเสียงของฝ่ายบริหารซึ่งก็จะเป็นประโยชน์ในการร่างข้อบัญญัติ ทั้งที่เป็นข้อบัญญัติธรรมดาทั่วไป และที่เป็นข้อบัญญัติเกี่ยวเนื่องด้วยงบประมาณ ร้อยละ 80 ของนักการเมืองท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามนี้ ยังเห็นด้วยที่จะให้อำนาจการบริหารงานบุคคลใน อ.บ.จ. ยังอยู่ที่ อ.ก.จ. หรือ ก.จ. มากกว่าการที่จะให้ อ.บ.จ. มีอำนาจในการบริหารอย่างเบ็ดเสร็จ โดยให้เหตุผลว่า เกรงจะมีการเมืองเข้ามาแทรกแซงภายใน อ.บ.จ. ร้อยละ 22.2 ให้ความสำคัญกับหน้าที่ของสมาชิก อ.บ.จ. ในการให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ กับร่างข้อบัญญัติงบประมาณ และร้อยละ 90.9 เห็นด้วยที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนเช่นเดียวกันกับใน 2 จังหวัดก่อนหน้านี้ คือ สงขลา และปัตตานี โดยให้เหตุผลว่า รู้ปัญหาและสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนดีกว่า ทั้งนี้เพราะในระบบที่เป็นอยู่ให้สมาชิก อ.บ.จ. ไปเลือกนายก อ.บ.จ. เอง ทำให้ผู้ที่ได้เป็นนายก อ.บ.จ. คำนึงถึงสมาชิก อ.บ.จ. หรือปัจจัยในด้านการเมืองมากกว่าประชาชน และร้อยละ 45.5 เห็นว่าควรให้ อ.บ.จ. มีอำนาจมากขึ้น โดยดึงอำนาจในส่วนของผู้ว่าฯ มาสู่นายก อ.บ.จ. และเมื่อมีการสำรวจถึงปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในมาตรา 54(2) 54(3) 55(2) 55(3) ในกรณีของ อ.บ.จ. พัทลุง พบว่ามีการระบุจากสมาชิก อ.บ.จ. ว่ามีปัญหาในระดับที่สูงกว่าในจังหวัดปัตตานี และสงขลาเมื่อทำการเปรียบเทียบกัน จากตัวเลขที่ระบุว่ามีปัญหาไม่ว่าจะเป็นร้อยละ 40 ในมาตรา 54(2) ร้อยละ 50 ในมาตรา 54(3) ร้อยละ 50 ในมาตรา 55(2) และ 55(3)

นอกจากนั้นหากทำการดูความสัมพันธ์ (Crosstabulation) ในปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันกับปัจจัยอื่นๆ ของสมาชิก อ.บ.จ. พัทลุง สามารถแสดงผลเป็นตารางโดยสรุปได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม จึงต้องประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นไป ม. 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	-	100	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	100	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	100	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	100	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	20	80	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	10	90	-
2. หญิง	-	-	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	14.3	85.7	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	100	-
6. อื่นๆ	50	50	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	100	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
6. อื่นๆ	20	80	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	16.7	83.3	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	50	50	
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	25	75	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	10	90	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จะต้องส่งงบประมาณไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดผู้ว่าเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม.55(2))หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วย กับสภา อ.บ.จ. ส่งคืนไป และสภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้ตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	60	40	-
3. อายุ 41-50 ปี	40	60	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	50	50	-
2. หญิง	-	-	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	57.1	42.9	-
5. ปริญญาโท	100	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	50	50	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	50	50	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	50	50	-
6. อื่นๆ	50	50	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	50	50	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	50	50	-
6. อื่นๆ	60	40	
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	--
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	66.7	33.3	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	100	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ	50	50	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	33.3	66.7	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	66.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	75	25	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	50	50	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

จากการพิจารณาในปัจจัยที่อาจจะส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. พัทลุง ในประเด็นของมาตรา 54(2) ที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ เป็นผู้ชี้ขาด ในกรณีนี้กลับให้ผล คิดเป็น 100% ว่าตัวแปรไม่ว่าจะเป็นด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่งจำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับทั้งราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลางต่อเดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ไม่มีผลกระทบ หรือเป็นตัวแปรที่ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงได้ อย่างไรก็แล้วแต่เมื่อพิจารณาในประเด็นของมาตรา 54(3) ที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั่นคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิกจึงประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ พบว่า ปัจจัยในด้านต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น โดยส่วนใหญ่แล้ว ไม่มีผลกระทบต่อความเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. นั่นคือ ยังยืนยันว่าไม่มีปัญหา เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ข้อสรุปดังกล่าวข้างต้นที่พบจากงานวิจัยนี้ว่าปัจจัยในด้านต่างๆ ข้างต้น แม้จะไม่ส่งผลกระทบต่อประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันก็จริงอยู่ แต่ก็มิได้หมายความว่าในประเด็นเหล่านั้นจะไม่มีปัญหา เพียงแต่เมื่อนำมาเทียบเคียงกับปัจจัยที่เป็นตัวแปรอื่นๆ แล้ว ไม่ส่งผลนั่นเอง แต่เมื่อดูเป็นรายข้อหรือเป็นประเด็นๆ ในตอนก่อนหน้านี้ จะพบว่ามีการระบุจากสมาชิก อ.บ.จ. พัทลุงในอัตราที่ค้ำกึ่งกันว่าในประเด็นเหล่านี้ จะพบว่ามีการระบุจากสมาชิก อ.บ.จ. พัทลุง ในอัตราที่ค้ำกึ่งกันว่าในประเด็นเหล่านี้ยังมีปัญหาอยู่ จึงไม่สมควรมองข้ามไปอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในประเด็นมาตรา 55(2) และ 55(3) ที่ระบุว่าเคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จนต้องส่งร่างงบประมาณไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม 55(2)) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ส่งคืนไปแต่สภายังยืนยันไม่น้อยกว่า 1 ใน 2 ทำให้ร่างนั้นตกไป จะเห็นได้ว่า ร้อยละ 57.1 ของผู้จบระดับปริญญาตรีและคิดเป็น 100% ของสมาชิก อ.บ.จ. พัทลุงที่จบปริญญาโท ในประเด็นนี้ก็ยังระบุว่ามีปัญหาอยู่เกิดขึ้นบ้าง เช่นเดียวกันกับร้อยละ 60 ของช่วงอายุ 31-40 ปี ที่ระบุว่ามีปัญหาเช่นกัน นอกจากนั้นหากดูจากตาราง และพิจารณาถึงในปัจจัยด้านอื่นๆ ประกอบเป็นต้นว่าด้านอาชีพ ด้านภูมิลำเนา หรือตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค และส่วนกลาง จะเห็นได้ว่าจากตารางย่อมเป็นการชัดเจนว่าในกรณีของ อ.บ.จ. พัทลุงนี้ มาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันมากกว่าในมาตรา 54(2) และมาตรา 54(3)

2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในส่วนนี้ก็เป็นประเด็นหนึ่งของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นลักษณะการสั่งการลงมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) โดยเป็นการสั่งการลงมาของราชการส่วนกลาง (กระทรวง, กรม) ซึ่งจะเป็นในลักษณะระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ทั้งที่มีอยู่ในกฎหมายอื่น และ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และการสั่งการของราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในการกำกับ อ.บ.จ. โดยสามารถแสดงผลเป็นรายละเอียดในส่วนของแบบสอบถามข้าราชการได้ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ต้องไปตรวจเยี่ยม อ.บ.จ. ในพื้นที่จังหวัดของท่าน	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. บ่อย	2.6
2. ปานกลาง	16.7
3. ไม่บ่อย	17.9
4. ทำงานอยู่ อ.บ.จ. นั้นอยู่แล้ว	**53.9**
5. สังกัดอยู่ส่วนกลาง (กทม.)	-
6. อื่นๆ	9.0
2. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	**89.7**
2. ไม่เห็นด้วย	10.3
3. อื่นๆ	-
3. บทบาทใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้มากเกินไป จะไม่ใช่การกำกับดูแล แต่เป็นการควบคุม บังคับบัญชา อ.บ.จ. (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 11(4)	**14.1**
2. ในมาตรา 11(5)	10.3
3. ในมาตรา 18(1)	3.8
4. ในมาตรา 22(2)	3.2
5. ในมาตรา 24 (2)	3.8
6. ในมาตรา 32	3.8
7. ในมาตรา 36(2)	5.8
8. ในมาตรา 43(2)	5.1
9. ในมาตรา 49	3.8
10. ในมาตรา 53	5.1
11. ในมาตรา 54	10.3
12. ในมาตรา 55	1.9
13. ในมาตรา 77	8.3
14. ในมาตรา 78	3.8
15. ในมาตรา 79	5.1
16. ในมาตรา 80	7.1
17. ในมาตรา 82(3)	1.9
18. อื่นๆ	2.6

4. ในการร่างข้อบัญญัติจังหวัดหรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้ดุลพินิจกำกับ ดูแล อ.บ.จ. โดยไม่ผ่านข้อบัญญัติ หรือมติ อ.บ.จ. ที่ได้เสนอมา	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. มี	15.6
2. ไม่มี	**80.5**
3. อื่นๆ	3.9
5. บทบาทของรัฐมนตรีมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับดูแล อ.บ.จ. แต่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 6	13.1
2. ในมาตรา 11(5)	8.4
3. ในมาตรา 47	16.8
4. ในมาตรา 77	**18.7**
5. ในมาตรา 78	17.8
6. ในมาตรา 79	5.6
7. ในมาตรา 80	11.2
8. อื่นๆ	8.4
6. บทบาทของกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับ ดูแล อ.บ.จ. หากใช้อำนาจดังกล่าวมากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา	
1. ในมาตรา 15	8.7
2. ในมาตรา 11(5)	2.4
3. ในมาตรา 47	8.7
4. ในมาตรา 18	3.2
5. ในมาตรา 11(4)	3.2
6. ในมาตรา 11(5)	5.6
7. ในมาตรา (53, 54)	5.6
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.	6.3
9. ในมาตรา 77	10.3
10. ยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	15.1
11. ในมาตรา 78	11.1
12. ในมาตรา 79	4
13. ในมาตรา 80	**15.9**
7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดมีลักษณะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับ ดูแล อ.บ.จ.	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	16.5
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติมใหม่)	9.7
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย รับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บเงิน ตรวจเงิน พ.ศ. 2541	17.5
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541	**25.2**
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุม อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	11.7
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536	13.6
7. อื่นๆ	5.8

8. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณก็ตกไป ม. 55(3)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. เห็นด้วย	67.9
2. ไม่เห็นด้วย	30.8
3. อื่นๆ	1.3
9. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	
1. เห็นด้วย	87.2
2. ไม่เห็นด้วย	12.8
3. อื่นๆ	-

จากการพิจารณาภูมิหลังในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา จะเห็นได้ว่า ร้อยละ 53.8 ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. พัทลุง ซึ่งก็น่าจะเป็นประโยชน์ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน โดยร้อยละ 89.7 ยังเห็นด้วยที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอรัฐมนตรีให้ออกได้ ในกรณีไม่ว่าทางตรง หรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทาน กับ อ.บ.จ. ซึ่งเป็นปัญหาดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่า เป็นจุดที่ก่อให้เกิดผลกระทบกับสมาชิก อ.บ.จ. อย่างยิ่ง และเป็นปัญหาหนึ่งที่สมาชิก อ.บ.จ. ระบุว่า ควรให้มีการลดอำนาจดังกล่าวนี้ ของผู้ว่าฯ หรือการดำเนินการ ควรเป็นในลักษณะของคณะกรรมการ และสร้างเกณฑ์ที่เหมาะสมจะดีกว่า โดยมิใช่เป็นการกล่าวหากันโดยขาดหลักฐาน ในด้านบทบาทของผู้ว่าฯ มีการระบุจากข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามว่า บทบาทตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ในมาตรา 11(4) เป็นปัญหามากที่สุด แต่ก็จะเห็นได้ว่า บทบาทดังกล่าวนี้ของผู้ว่าฯ ในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. เมื่อปรากฏว่า เป็นผู้ขาดคุณสมบัติ หรือลักษณะต้องห้ามของกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง เป็นกรณีที่ผู้ว่าฯ จะดำเนินการเป็นกรณีๆ และเฉพาะในขณะที่มีการเลือกตั้งประกอบกับปัจจุบันนี้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปัญหาดังกล่าวจึงน้อยลง และเมื่อดูจากตัวเลขที่สรุปผลออกมาก็มีระบุเพียงร้อยละ 14.1 ซึ่งไม่น่าจะทำให้เป็นปัญหาได้มากนัก นอกจากนั้นในประเด็นของมาตราอื่นๆ หากดูจากตารางก็พบว่ามีร้อยละที่ไม่สูงมากนัก เช่นกัน สำหรับบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีการระบุที่มาตรา 77 ร้อยละ 18.7 ในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถยับยั้งการปฏิบัติการของนายก อ.บ.จ. และคณะผู้บริหาร อ.บ.จ. ไว้เป็นการชั่วคราวได้ และรายงานรัฐมนตรีฯ โดยเหตุที่เป็นการยับยั้งได้ชั่วคราว ในจุดนี้จากการสอบถามข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา ให้เหตุผลตรงกันว่า อำนาจดังกล่าวนี้ แม้จะเป็นการยับยั้งโดยชั่วคราวก็ตาม แต่การใช้อำนาจของรัฐมนตรีฯ ซึ่งในกรณีดังกล่าวต้องรายงานรัฐมนตรีฯ ภายในสิบห้าวัน นับแต่ออกคำสั่ง และรัฐมนตรีจะเป็นผู้วินิจฉัยภายในสามสิบวัน นับแต่ที่ได้รับรายงาน ในจุดนี้มองกันว่าหากมีการเห็นด้วยกับการยับยั้งของผู้ว่าฯ ก็จะทำให้การกระทำนั้นๆ ในทางบริหารของฝ่ายบริหาร

ไม่สามารถจะใช้บังคับได้หรือมีผล ซึ่งจะกระทบกับกิจกรรมต่างๆ ของ อ.บ.จ. อย่างยิ่ง ในจุดนี้จึงมีการระบุว่าเป็นปัญหา แต่เมื่อเปรียบเทียบแล้วก็จะพบว่า ก็มิได้มีตัวเลขที่สูงมากนัก เมื่อเทียบกับร้อยละ 17.8 ระบุปัญหาในมาตรา 78 เช่นเดียวกันกับในกรณีของจังหวัดปัตตานี ในด้านของระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เป็นปัญหามีการระบุว่าระเบียบว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 มีปัญหามากที่สุด ร้อยละ 25.2 ซึ่งเป็นการระบุที่แตกต่างและไม่เหมือนกันเลยในสามจังหวัด กล่าวคือ ในกรณีจังหวัดสงขลาได้ระบุเกี่ยวกับระเบียบวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ในกรณีจังหวัดสงขลาได้ระบุเกี่ยวกับระเบียบวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ในกรณีจังหวัดปัตตานีจะเป็นในเรื่องระเบียบเกี่ยวกับพัสดุ พ.ศ. 2535 แต่กรณีของพัทลุงก็เป็นอีกระเบียบหนึ่ง จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาและทำการเปรียบเทียบต่อไปเพื่อหาข้อสรุปแห่งปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ร้อยละ 15.9 ระบุบทบาทของกระทรวงฯ ที่เป็นปัญหา คือ ในมาตรา 80 เรื่องการยุบสภา อ.บ.จ. ซึ่งผู้วิจัยได้เคยแสดงความเห็นไปแล้วว่า อำนาจในการยุบสภานี้หากคงไว้ที่ราชการส่วนกลางก็ดี หรือราชการส่วนภูมิภาคก็ดี ที่จะกระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ก็จะทำให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีความสัมพันธ์กับราชการเหล่านั้นอยู่ ในฐานะขององค์กรที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแลอันเป็นการขัดกับหลักการกระจายอำนาจ

นอกจากนี้หากจะดูความสัมพันธ์กันในเชิงลึก (Crosstabulation) เพื่อทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการต่อปัจจัยต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบไม่ว่าจะเป็นในด้านอายุ เพศ การศึกษา จำนวนปีที่รับราชการ ตำแหน่ง อื่นๆ เป็นต้น ก็จะทำให้เห็นภาพปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันได้ชัดเจนยิ่งขึ้นดังต่อไปนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันว่าบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้หากใช้มากเกินไปโดยเคร่งครัด จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	33.3	11.1	-	-	-	11.1	11.1	22.2	-	11.1	-	-	11.1	22.2	11.1	-	-	11.1
2. อายุ 31-40 ปี	24.3	16.2	5.4	5.4	2.7	5.4	10.8	10.8	8.1	8.1	18.9	-	8.1	5.4	-	10.8	-	5.4
3. อายุ 41-50 ปี	28.6	33.3	9.5	9.5	19	14.3	14.3	9.5	14.3	14.3	38.1	14.3	28.6	9.5	28.6	23.8	9.5	-
4. อายุ 51-60 ปี	36.4	18.2	18.2	9.1	9.1	-	9.1	-	-	9.1	9.1	-	27.3	-	9.1	18.2	9.1	9.1
เพศ																		
1. ชาย	13.8	20.7	3.4	6.9	10.3	10.3	10.3	10.3	6.9	20.7	17.2	6.9	27.6	6.9	17.2	17.2	6.9	6.9
2. หญิง	36.7	20.4	10.2	6.1	6.1	6.1	12.2	10.7	8.2	4.1	22.4	2	10.2	8.2	6.1	12.2	2	4.1
การศึกษา																		
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	27.3	27.3	9.1	9.1	-	9.1	-	9.1	9.1	-	27.3	9.1	27.3	9.1	27.3	9.1	9.1	9.1
2. อนุปริญญา	25	20.8	12.5	8.3	8.3	4.2	16.7	12.5	8.3	12.5	20.8	-	4.2	8.3	-	25	4.2	-
3. ปริญญาตรี	27.8	22.2	5.6	5.6	11.1	11.1	11.1	11.1	8.3	13.9	19.4	5.6	19.4	8.3	13.9	11.1	2.8	5.6
4. ปริญญาโท	42.9	-	-	-	-	-	14.3	-	-	-	14.3	-	28.6	-	-	-	-	14.3
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง																		
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	50	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	25	-	-	-	-	25	25	-	-	25	-	-	25	-	25	-	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	66.7	66.7	-	-	-	-	33.3	33.3	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	32.7	21.8	9.1	7.3	10.9	9.1	12.7	12.7	9.1	10.9	21.8	3.6	16.4	9.1	10.9	18.2	5.5	3.6
9. อื่นๆ	-	33.3	33.3	-	-	-	-	-	-	-	33.3	-	-	-	-		-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	40	-	-	-	-	20	20	40	-	20	-	-	-	20	20	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	23.9	17.4	4.3	4.3	6.5	4.3	10.9	8.7	6.5	10.9	17.4	-	15.2	6.5	2.2	10.9	-	4.3
3. เกินกว่า 15-20 ปี	33.3	33.3	22.2	11.1	22.2	22.2	22.2	11.1	22.2	11.1	44.4	11.1	11.1	22.2	22.2	33.3	11.1	11.1
4. เกินกว่า 20-25 ปี	37.5	37.5	12.5	25	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	-	37.5	25	50	-	25	25	25	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	30	20	10	-	-	-	-	-	-	10	10	-	10	-	20	10	-	10
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	21.4	21.4	7.1	-	-	7.1	21.4	-	-	7.1	-	7.1	7.1	7.1	14.3	7.1	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	40	26.7	10	6.7	6.7	-	6.7	6.7	6.3	6.7	13.3	-	13.3	6.7	-	6.7	-	6.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	20	-	-	20	-	20	20	-	-	-	-	20	-	20
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	50	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	25	25	25	-	25	-	12.5	-	12.5	37.5	12.5	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	16.7	-	-	-	16.7	-	16.7	16.7	-	50	-	16.7	33.3	16.7	16.7	-	16.7
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	20	20	6.7	13.3	13.3	20	13.3	13.3	13.3	26.7	40	13.3	40	6.7	26.7	20	13.3	-
สังกัด																		
1. ราชการส่วนภูมิภาค	25	8.3	-	-	-	8.3	8.3	-	-	8.3	8.3	8.3	25	8.3	8.3	8.3	-	16.7
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	32.8	24.1	8.6	6.9	10.3	8.6	13.8	13.8	10.3	10.3	20.7	3.4	15.5	8.6	12.1	15.5	5.2	3.4

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทตามกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใด หากใช้มากจนเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล ส่งเสริม (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถาม หรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	11.1	22.2	11.1	-	11.1	11.1	22.2	**33.3**
2. อายุ 31-40 ปี	10.8	5.4	21.6	**32.4**	18.9	5.4	13.3	2.7
3. อายุ 41-50 ปี	28.6	14.3	28.6	23.8	**47.6**	9.5	19	9.5
4. อายุ 51-60 ปี	**27.3**	18.2	**27.3**	**27.3**	9.1	9.1	9.1	**27.3**
เพศ								
1. ชาย	13.8	10.3	20.7	**27.6**	17.2	13.8	20.7	20.7
2. หญิง	20.4	12.2	24.5	24.5	**28.6**	4.1	12.2	6.1
การศึกษา								
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	**45.5**	9.1	18.2	18.2	36.4	-	9.1	9.1
2. อนุปริญญา	16.7	8.3	20.8	**33.3**	25	12.5	25	-
3. ปริญญาตรี	13.3	16.7	**25**	19.4	**25**	8.3	13.9	16.7
4. ปริญญาโท	-	-	28.6	**42.9**	-	-	-	28.6
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง								
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	100
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	**50**	-	-	-	-	50
3. ปลัดจังหวัด	-	-	50	-	-	-	-	50
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	100	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	25	-	25	25	50
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	33.3	-	33.3	**66.7**	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	20	16.4	23.6	23.6	30.9	9.1	18.2	5.5
9. อื่นๆ	-	-	33.3	**66.7**	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นเข้าราชการ บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	20	40	20	-	-	-	20	40
2. เกินกว่า 5-15 ปี	8.7	4.3	19.6	28.3	21.7	6.5	13	6.5
3. เกินกว่า 15-20 ปี	33.3	33.3	33.3	22.2	33.3	22.2	22.2	11.1
4. เกินกว่า 20-25 ปี	50	25	37.5	37.5	50	12.5	37.5	12.5
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	20	-	20	20	20	-	-	20
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	21.4	7.1	7.1	28.6	14.3	7.1	14.3	7.1
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	13.3	3.3	26.7	30	16.7	6.7	13.3	10
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	20	-	40	-	20	-	-	20
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	25	37.5	25	25	50	12.5	12.5	12.5
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	16.7	33.3	33.3	-	33.3	-	16.7	16.7
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	20	13.3	20	40	33.3	13.3	26.7	13.3
สังกัด								
1. ราชการส่วนภูมิภาค	8.3	-	8.3	16.7	16.7	8.3	8.3	50
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	20.7	15.5	25.9	24.1	27.6	8.6	17.2	5.2

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้อำนาจดังกล่าวมากเกินไป ก็จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก))

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	11.1	-	-	22.2	-	11.1	-	11.1	11.1	33.3	11.1	11.1	11.1
2. อายุ 31-40 ปี	13.5	5.4	16.2	2.7	2.7	5.4	5.4	5.4	21.6	29.7	21.6	2.7	10
3. อายุ 41-50 ปี	19	4.8	23.8	4.8	14.3	14.3	19	23.8	19	14.3	23.8	9.5	38.1
4. อายุ 51-60 ปี	9.1	-	-	-	-	9.1	9.1	-	-	18.2	-	9.1	63.6
เพศ													
1. ชาย	6.9	3.4	13.8	3.4	10.3	24.1	6.9	10.3	13.8	20.7	24.1	3.4	44.8
2. หญิง	18.4	4.1	14.3	6.1	2	-	10.2	10.2	18.4	26.5	14.3	8.2	14.3
การศึกษา													
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	27.3	-	9.1	-	9.1	-	27.3	36.4	9.1	9.1	27.3	-	36.4
2. อนุปริญญา	12.5	8.3	25	4.2	-	8.3	-	8.3	8.3	25	16.7	12.5	16.7
3. ปริญญาตรี	13.9	2.8	11.1	8.3	5.6	11.1	8.3	5.6	25	30.6	19.4	5.6	25
4. ปริญญาโท	-	-	-	-	14.3	14.3	14.3	-	14.3	14.3	-	-	42.9
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง													
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	50
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	--	-	-	-	-	100	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	25	25	-	-	25	-	-	-	50
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	33.3	-	-	-	-	-	33.3	33.3	-	-	66.7	-	33.3
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	16.4	5.5	20	7.3	3.6	7.3	9.1	9.1	14.5	30.9	21.8	9.1	20
9. อื่นๆ	33.3	-	-	-	-	-	33.3	-	33.3	33.3	-	-	33.3

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	20	-	-	40	-	20	-	-	20	-	-	-	20
2. เกินกว่า 5-15 ปี	10.9	4.3	15.2	2.2	2.2	4.3	4.3	6.5	17.4	32.6	21.7	4.3	17.4
3. เกินกว่า 15-20 ปี	22.2	11.1	22.2	11.1	22.2	22.2	22.2	22.2	33.3	22.2	22.2	11.1	22.2
4. เกินกว่า 20-25 ปี	25	-	12.5	-	12.5	-	25	37.5	12.5	25	25	12.5	37.5
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	10	-	10	-	-	20	10	-	-	-	-	10	60
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	14.3	-	14.3	-	7.1	14.3	7.1	-	14.3	21.4	14.3	7.1	21.4
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	13.3	-	6.7	-	3.3	3.3	10	13.3	16.7	23.3	20	3.3	33.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	20	20	-	-	20	-	20	20	-	20	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	12.5	12.5	37.5	25	-	-	-	-	12.5	25	-	25	12.5
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	16.7	-	-	-	-	16.7	-	-	16.7	16.7	-	-	33.3
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	20	6.7	20	13.3	13.3	13.3	20	20	20	40	33.3	6.7	26.7
สังกัด													
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	-	8.3	-	8.3	8.3	-	8.3	8.3	8.3	8.3	8.3	58.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	19	5.2	17.2	6.9	3.4	6.9	10.3	10.3	13.8	29.3	22.4	6.9	20.7

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทยใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับดูแลกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (โปรดดูรายละเอียดได้ในแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯ วิธีการงบประมาณ (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (พ.ศ. 2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (พ.ศ. 2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้าง ลูกจ้าง (พ.ศ. 2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	11.1	-	22.2	22.2	22.2	11.1	11.1
2. อายุ 31-40 ปี	24.3	24.3	18.9	37.8	10.8	16.2	-
3. อายุ 41-50 ปี	28.6	4.8	33.3	38.1	19	19	9.5
4. อายุ 51-60 ปี	9.1	-	18.2	18.2	18.2	27.3	27.3
เพศ							
1. ชาย	20.7	13.8	27.6	31	13.8	20.7	17.2
2. หญิง	22.4	12.2	20.4	34.7	16.3	16.3	2
การศึกษา							
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	27.3	-	18.2	27.3	36.4	27	-
2. อนุปริญญา	20.8	16.7	37.5	37.5	20.8	12.5	-
3. ปริญญาตรี	22.2	13.9	19.4	36.1	8.3	19.4	8.3
4. ปริญญาโท	14.3	14.3	-	14.3	-	14.3	42.9
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง							
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	100
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	50	-	-	50	50
3. ปลัดจังหวัด	50	-	-	-	-	-	50
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	-	25	25	-	-	50
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	33.3	-	-	100	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	21.8	18.2	27.3	36.4	18.2	16.4	1.8
9. อื่นๆ	33.3	-	33.3	33.3	33.3	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯ วิธีการงบประมาณ (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (พ.ศ. 2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (พ.ศ. 2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (พ.ศ. 2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	20	-	40	20	-	-	20
2. เกินกว่า 5-15 ปี	21.7	19.6	15.2	37	15.2	15.2	2.2
3. เกินกว่า 15-20 ปี	22.2	11.1	44.4	33.3	22.2	22.2	22.2
4. เกินกว่า 20-25 ปี	37.5	-	25	37.5	25	25	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	10	-	30	20	10	30	20
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	14.3	7.1	7.1	21.4	14.3	21.4	14.3
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	23.3	16.7	23.3	36.7	13.3	3.3	3.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	40	-	-	80	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	25	12.5	25	62.5	25	12.5	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	16.7	33.3	33.3	16.7	16.7	16.7
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	40	13.3	26.7	33.3	20	26.7	13.3
สังกัด							
1. ราชการส่วนภูมิภาค	25	-	16.7	16.7	8.3	-	41.7
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	22.4	17.2	24.1	37.9	17.2	17.2	1.7

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยหากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	77.8	22.2	-
2. อายุ 31-40 ปี	56.8	43.2	-
3. อายุ 41-50 ปี	81	19	-
4. อายุ 51-60 ปี	72.7	18.2	9.1
เพศ			
1. ชาย	69	27.6	3.4
2. หญิง	67.3	32.7	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	90.9	9.1	-
2. อนุปริญญา	58.3	41.7	-
3. ปริญญาตรี	66.7	33.3	-
4. ปริญญาโท	71.4	14.3	14.3
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	100
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
3. ปลัดจังหวัด	100	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	100	-	-
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	33.3	66.7	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	63.6	36.4	-
9. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	80	20	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	60.9	39.1	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	66.7	33.3	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	75	25	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	90	-	10
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	71.4	28.6	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	56.7	43.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	62.5	37.5	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	50	33.3	16.7
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	86.7	13.3	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	91.7	-	8.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	62.1	37.9	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	66.7	33.3	-
2. อายุ 31-40 ปี	83.8	16.2	-
3. อายุ 41-50 ปี	100	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	90.9	9.1	
เพศ			
1. ชาย	93.1	6.9	
2. หญิง	83.7	16.3	
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
2. อนุปริญญา	91.7	8.3	-
3. ปริญญาตรี	83.3	16.7	-
4. ปริญญาโท	71.4	28.6	-
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
3. ปลัดจังหวัด	50	50	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	100	-	-
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	66.7	33.3	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	87.3	12.7	-
9. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	60	40	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	87	13	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	88.9	11.1	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	100	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	90	10	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	78.6	21.4	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	86.7	13.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	75	25	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	93.3	6.7	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	91.7	8.3	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	86.2	13.8	-

จากการพิจารณาปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาในประเด็นของเรื่องที่เกี่ยวกับอำนาจของผู้ว่าฯ นั้น ข้าราชการในจังหวัดพัทลุงส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นตัวแปร ด้านอายุ เพศ การศึกษาต่างๆ จะระบุปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของผู้ว่าฯ อยู่ที่มาตรา 11(4), 54 และมาตรา 77 ในส่วนของมาตรา 11(4) และมาตรา 54 ผู้วิจัยได้เคยอธิบายไปบ้างแล้วก่อนหน้านี้ จึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก แต่ในประเด็นของมาตรา 77 ที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสั่งให้สอบสวนข้อเท็จจริง หรือให้ อ.บ.จ. ชี้แจงข้อเท็จจริงในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งมีอำนาจในการยับยั้งการปฏิบัติการของนายก อ.บ.จ. ได้เป็นการชั่วคราว ได้ถูกระบุว่าเป็นปัญหา แต่จากการสอบถาม ข้าราชการ และหลายคนโดยเฉพาะที่ปฏิบัติงานอยู่ใน อ.บ.จ. พัทลุง จะระบุตรงกันว่า กรณีดังกล่าว แม้จะเป็นปัญหาก็จริงอยู่ แต่ก็เป็นกรณีที่มิได้เกิดขึ้นได้บ่อยนัก ทั้งนี้ เพราะ อ.บ.จ. มีสภา อ.บ.จ. เป็นผู้ควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. เองอยู่แล้ว ในด้านของอำนาจของรัฐมนตรีฯ มีการระบุจากข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาว่าเป็นปัญหาในมาตรา 77, 78 ในมาตรา 77 นั้นเป็นเรื่องการใช้อำนาจยับยั้งการปฏิบัติการต่างๆ ของ อ.บ.จ. ส่วนในมาตรา 78 เป็นเรื่องที่รัฐมนตรีวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่ผู้ว่าฯ ใช้อำนาจเพิกถอนมติที่มิใช่ข้อบัญญัติของ อ.บ.จ. และต่อมามีการยืนยันจากสภา อ.บ.จ. มาด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า สองใน สาม ซึ่งผู้ว่าฯ จะต้องรายงานการยืนยันมติ และเหตุผลการเพิกถอนมติต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สภามีมติเดิม และรัฐมนตรีก็ต้องทำการวินิจฉัยภายในสามสิบวัน นับแต่ที่ได้รับเรื่องจากผู้ว่าฯ ต่อประเด็นบทบาทของกระทรวงมหาดไทย เมื่อเปรียบเทียบดูปัจจัยต่างๆ แล้วพบว่า ยังคงระบุที่มาตรา 77 และมาตรา 80 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอไปก่อนหน้านี้แล้ว ในกรณีจังหวัดปัตตานี ถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาจึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก ในด้านของระเบียบที่เป็นปัญหาส่วนใหญ่ข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุตรงกันว่า เป็นระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 โดยระบุเป็นปัญหาสูงกว่าปัญหาอันเกิดจากระเบียบอื่นๆ ไม่ว่าจะดูเปรียบเทียบจากตัวแปร อายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ เป็นต้น ในส่วนของประเด็นมาตรา 55(3) ที่ว่าเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจตามกฎหมาย ในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยหากผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วย นอกจากนั้นก็เป็นการถามถึงแผนพัฒนา อ.บ.จ. ว่า เห็นด้วยหรือไม่ที่ควรต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากระทรวงฯ ข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 80 ไม่ว่าจะเปรียบเทียบจากปัจจัยตัวแปรใด ลงความเห็นว่าเห็นด้วยทั้งนี้เพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกันในการพัฒนาและไม่ซ้ำซ้อนนั่นเอง

นอกจากนั้นหากจะดูถึงภูมิหลังของนักการเมืองท้องถิ่น อันได้แก่ สมาชิก อ.บ.จ. พัทลุง และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ก็สามารถแสดงให้เห็นภูมิหลังดังกล่าวเกี่ยวกับปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันได้เป็นตารางดังต่อไปนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนภูมิภาคได้แก่ นายอำเภอ ปลัด จังหวัด ผู้ว่าฯ มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. บ่อย	20
2. ปานกลาง	40
3. ไม่บ่อย	40
4. อื่นๆ	-
2. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนกลางอันได้แก่ รัฐมนตรีฯ ปลัดกระทรวง อธิบดี มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	
1. บ่อย	-
2. ปานกลาง	-
3. ไม่บ่อย	100
4. อื่นๆ	-
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ มีอำนาจในการสอบสวนสมาชิกสภา อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	50
2. ไม่เห็นด้วย	50
3. อื่นๆ	-
4. บทบาทใดของผู้ว่า ฯ ในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 11(4)	6.1
2. กรณีมาตรา 11(5)	4.1
3. กรณีมาตรา 18(1)	6.1
4. กรณีมาตรา 22(2)	4.1
5. กรณีมาตรา 24(2)	6.1
6. กรณีมาตรา 32	8.2
7. กรณีมาตรา 36(2)	10.2
8. กรณีมาตรา 43(2)	4.1
9. กรณีมาตรา 49	6.1
10. กรณีมาตรา 53	4.1
11. กรณีมาตรา 54	4.1
12. กรณีมาตรา 55	6.1
13. กรณีมาตรา 77	10.2
14. กรณีมาตรา 78	6.1
15. กรณีมาตรา 79	6.1
16. กรณีมาตรา 80	6.1
17. กรณีมาตรา 82 (3)	2
18 อื่นๆ	-
5. ในการร่างข้อบัญญัติ จังหวัด หรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ใช้อำนาจในการแทรกแซง	
1. มี	20
2. ไม่มี	80
3. อื่นๆ	-

6. ท่านคิดว่าบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใดในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. กรณีมาตรา 6	11.1
2. กรณีมาตรา 11(5)	11.1
3. กรณีมาตรา 47	27.8
4. กรณีมาตรา 77	11.1
5. กรณีมาตรา 78	16.7
6. กรณีมาตรา 79	5.6
7. กรณีมาตรา 80	16.7
8. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
7. บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับดูแล อ.บ.จ. หากใช้มากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 15	13.3
2. กรณีมาตรา 22	-
3. กรณีมาตรา 24	6.7
4. กรณีมาตรา 18	13.3
5. กรณีมาตรา 11(4)	-
6. กรณีมาตรา 11(5)	-
7. กรณีมาตรา 53, 54	6.7
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณ ของ อ.บ.จ.	-
9. กรณีมาตรา 77	6.7
10. การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	13.3
11. กรณีมาตรา 78	13.3
12. กรณีมาตรา 79	6.7
13. อื่นๆ	20
8. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่าการกำกับดูแล	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	35.3
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)	11.8
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บรักษาเงินตรวจเงิน พ.ศ. 2541	11.8
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541	17.6
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	5.9
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536, 2538	17.3
7. อื่นๆ	-
9. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ อ.บ.จ. หากไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบฯ ก็จะตกไป ม. 55(3)	
1. เห็นด้วย	40
2. ไม่เห็นด้วย	60
3. อื่นๆ	

10. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. เห็นด้วย	80
2. ไม่เห็นด้วย	20
3. อื่นๆ	-

จากการพิจารณาภูมิหลังในด้านต่างๆ ของนักการเมืองท้องถิ่น สมาชิก อ.บ.จ. พัทลุง ที่ตอบแบบสอบถามมาจะเห็นได้ว่าการติดต่อกันในระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค กับราชการส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) มีน้อยมาก ยิ่งในกรณีของราชการส่วนกลางคิดเป็น 100% ไม่เคยมาเยี่ยม อ.บ.จ. เลย อย่างไรก็แล้วแต่ต่อปัญหาการที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอรัฐมนตรีให้ออกได้นั้น ในกรณีที่มีผลประโยชน์ในสัญญาสัมปทานกับ อ.บ.จ. ในข้อนี้ ร้อยละ 50 เท่าๆ กัน มีทั้งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ต่อประเด็นในเรื่องบทบาทของผู้ว่าฯ ที่ระบุว่าเป็นปัญหาในการใช้ดุลพินิจมากที่สุด ร้อยละ 10.2 ระบุในมาตรา 36(2) ผู้ว่าฯ เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้มีคำสั่งยุบสภา อ.บ.จ. เมื่อนายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง และสภา อ.บ.จ. ไม่สามารถเลือกนายก อ.บ.จ. ขึ้นใหม่ ได้ภายในสิบห้าวัน และร้อยละ 10.2 เท่าๆ กัน ระบุว่าเป็นประเด็นในมาตรา 77 การให้ อ.บ.จ. ชี้แจงข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงาน และอาจมีการสั่งยับยั้งได้เป็นการชั่วคราว ซึ่งได้กล่าวไปในตอนก่อนหน้านี้แล้ว จึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก ในด้านของรัฐมนตรีฯ ร้อยละ 27.8 ระบุว่าที่เป็นปัญหาได้แก่ ในมาตรา 47 คิดเป็นร้อยละ 27.8 ที่ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมีคำสั่งให้จังหวัดจัดทำกิจการใดที่ อ.บ.จ. ควรต้องจัดทำแต่มิได้จัดทำ โดยมองว่าการสั่งการ เช่นนี้ของรัฐมนตรีเป็นการแทรกแซงการทำงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และร้อยละ 35.3 ระบุว่าระเบียบที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจ คือ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีงบประมาณ พ.ศ. 2541 ร้อยละ 60 ไม่เห็นด้วยที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวข้องกับงบประมาณของ อ.บ.จ. ซึ่งเป็นความเห็นที่ตรงกันข้ามกับข้าราชการในจังหวัดพัทลุงที่ตอบแบบสอบถามนี้มา อย่างไรก็แล้วแต่ร้อยละ 80 เห็นว่าแผน อ.บ.จ. ควรต้องมีความสอดคล้องกับแผนของจังหวัด และแผนพัฒนาของกระทรวงฯ เพื่อให้เป็นทิศทางเดียวกันในการพัฒนา และไม่ซ้ำซ้อน สิ้นเปลืองทรัพยากรในการลงทุนต่างๆ เพื่อพัฒนา

และเมื่อนำข้อมูลของสมาชิก อ.บ.จ. พัทลุง และคณะกรรมการบริหาร มาเปรียบเทียบในเชิงลึก (Crosstabulation) กับปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่จะส่งผลต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในประเด็นต่างๆ สามารถแสดงผลเป็นตารางได้ดังต่อไปนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ที่ถือเป็นการแทรกแซงการทำงานมากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	20	20	40	20	20	40	**60**	20	20	40	20	20	60	40	40	40	20	-
3. อายุ 41-50 ปี	**40**	20	20	20	**40**	**40**	**40**	20	**40**	-	20	**40**	**40**	20	20	20	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ																		
1. ชาย	30	20	30	20	30	40	**50**	20	30	20	20	30	**50**	30	30	30	10	-
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา																		
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	-	-	**100**	**100**	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**100**	-	-	-	-	-
4. ปริญญาตรี	28.6	14.3	28.6	14.3	28.6	**42.9**	**42.9**	14.3	28.6	28.6	14.3	14.3	28.6	28.6	28.6	28.6	14.3	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	**100**	-	-	-	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)																	
	บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ																		
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	50	50	-	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	50	-	-	-	-	-	50	-	-	-	50	50	50	50	50	50	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	25	25	25	25	50	75	50	25	50	50	25	25	50	25	50	50	25	-
6. อื่นๆ	50	50	100	50	50	50	50	50	50	-	-	50	50	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	100	100	100	100	100	100	100	100	-	-	100	100	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	50	50	50	50	100	50	50	50	100	50	50	50	50	50	50	50	50	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	50	50	-	-	-	-
6. อื่นๆ	20	-	20	-	-	40	40	-	-	20	20	20	40	20	40	40	-	-
ตำแหน่ง																		
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	100	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	50	50	50	50	100	50	50	-	-	50	50	50	-	-	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	33.3	16.7	33.3	16.7	16.7	50	50	16.7	16.7	33.3	33.3	33.3	50	33.3	50	50	16.7	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	25	25	25	25	25	50	25	25	25	25	25	50	50	25	25	25	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	50	50	50	50	100	50	50	50	100	-	-	50	50	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	100	100	100	100	100	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	50	-	-	50	50	-	-	50	-	-	50	-	50	50	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	33.3	-	-	-	-	-	33.3	-	-	-	-	-	33.3	33.3	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	33.3	33.3	33.3	66.7	33.3	66.7	33.3	66.7	-	33.3	66.7	66.7	33.3	33.3	33.3	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	25	25	50	25	25	75	50	25	25	50	25	25	50	25	20	50	25	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก																		
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	30	20	30	20	30	40	50	20	30	20	20	30	50	30	30	30	10	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในข้อใดที่หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม แทรกแซง อ.บ.จ. (โปรดดูรายละเอียดมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรีฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	20	20	-	20	40	-	20	-
3. อายุ 41-50 ปี	20	20	100	20	20	20	40	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ								
1. ชาย	20	20	50	20	30	10	30	-
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา								
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	100	100	100	100	100	100	-
3. อนุปริญญา	-	-	-	-	100	-	-	-
4. ปริญญาตรี	14.3	14.3	42.9	14.3	14.3	-	14.3	-
5. ปริญญาโท	-	-	20	-	-	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)							
	บทบาทของรัฐมนตรีฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6	มาตรา 11(5)	มาตรา 47	มาตรา 77	มาตรา 78	มาตรา 79	มาตรา 80	อื่นๆ
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
อาชีพ								
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	100	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	100	-	-	-	50	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	50	25	-	-	25	-
6. อื่นๆ	100	100	50	50	50	50	50	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	100	100	100	100	100	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	50	50	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	100	-	-	-
6. อื่นๆ	20	20	60	-	-	-	40	-
ตำแหน่ง								
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	100	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	100	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	50	50	100	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	16.7	16.7	50	16.7	-	-	33.3	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรีฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	100	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	25	25	50	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	50	50	100	50	50	50	50	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	100	-	-	-	100	-
6. อื่นๆ	50	50	-	-	-	-	50	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	33.3	-	66.7	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	33.3	100	33.3	33.3	33.3	66.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	25	25	25	25	-	-	25	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก								
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	20	20	50	20	30	10	30	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ข้อใด หากใช้มากเกิน จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	20	-	-	20	-	-	-	-	20	-	20	-	20
3. อายุ 41-50 ปี	20	-	20	20	-	-	20	-	-	40	20	20	40
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ													
1. ชาย	20	-	10	20	-	-	10	-	10	20	20	10	30
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา													
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	100	100
3. อนุปริญญา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
4. ปริญญาตรี	28.6	-	14.3	28.6	-	-	14.3	-	14.3	14.3	-	-	14.3
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	100	-	100
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อาชีพ													
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	50
4. เกษตรกรรม / ประมง	50	-	-	-	-	-	50	-	-	-	50	-	50
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	25	-	25	25	-	-	-	-	25	25	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	50	-	-	-	-	-	50	-	50	50
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	100	100
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	50	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	50
6. อื่นๆ	20	-	20	40	-	-	20	-	20	-	20	-	20
ตำแหน่ง													
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	50	100
5. สมาชิก อ.บ.จ.	33.3	-	16.7	33.3	-	-	16.7	-	16.7	-	16.7	-	16.7
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	-	25
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	50	50
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	100	-	100
6. อื่นๆ	-	-	-	50	-	-	-	-	50	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3	-	33.3
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	33.3	-	-	66.7	33.3	33.3	66.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	25	-	25	50	-	-	-	-	25	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก													
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	20	-	10	20	-	-	10	-	10	20	20	10	30
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทระเบียบกระทรวงมหาดไทย ข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแล กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น)						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	60	-	20	-	-	20	-
3. อายุ 41-50 ปี	60	40	20	60	20	40	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-
เพศ							
1. ชาย	60	20	20	30	10	30	-
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา							
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	100	100	100	100	100	-
3. อนุปริญญา	100	-	-	-	-	-	-
4. ปริญญาตรี	42.9	14.3	14.3	28.6	-	28.6	-
5. ปริญญาโท	100	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ							
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	50	-	50	-	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	50	50	-	50	-	50	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	50	-	-	25	-	25	-
6. อื่นๆ	100	50	50	50	50	50	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	100	100	100	100	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	50	-	-	50	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	50	-	50	-	-	-	-
6. อื่นๆ	60	20	-	20	-	40	-
ตำแหน่ง							
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	100	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	100	50	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	66.7	16.7	-	16.7	-	33.3	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	25	25	25	-	25	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	50	50	50	100	50	50	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	50	-	-	-	-	50	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	33.3	33.3	33.3	33.3	-	33.3	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	66.7	33.3	33.3	66.7	33.3	33.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	75	-	-	-	-	25	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก							
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	60	20	20	30	10	30	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวก็ตกไป (ม.55(3))

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3))		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	20	80	-
3. อายุ 41-50 ปี	60	40	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	40	60	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	42.9	57.1	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	50	50	-
6. อื่นๆ	100	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3))		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	50	50	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	100
6. อื่นๆ	40	60	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	100	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	33.3	66.7	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	100	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	50	50	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	66.7	33.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	50	50	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	40	60	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็น เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	80	20	-
3. อายุ 41-50 ปี	80	20	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	80	20	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
3. อนุปริญญา	100	-	-
4. ปริญญาตรี	71.4	28.6	-
5. ปริญญาโท	100	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	100	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	100	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	50	50	-
6. อื่นๆ	100	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	50	50	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	100	-	-
6. อื่นๆ	80	20	
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	100	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	100	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	100	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	66.7	33.3	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	75	25	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	100	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	50	50	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	80	20	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

จากการพิจารณาในปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในด้านของบทบาทของผู้ว่าฯ ในด้านใดที่ก่อปัญหาดังกล่าวมากที่สุด จะพบว่าความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสัมพันธ์กับตัวแปรในด้านต่างๆ พบว่า บทบาทดังกล่าวนี้ของผู้ว่าฯ สมาชิก อ.บ.จ. พัทลุง ระบุว่าเป็นปัญหาเกือบจะทุกๆ มาตรา แต่อย่างไรก็แล้วแต่เมื่อทำการประมวลดูจะพบว่าปัญหาที่ถูกระบุมากที่สุด คือ มาตรา 36(2) มาตรา 77 และมาตรา 78 ซึ่งก็เป็นประเด็นที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไปแล้วในตอนต้น ในด้านของรัฐมนตรีฯ พบว่า บทบาทที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจคือในมาตรา 47 มาตรา 78 และมาตรา 80 จากการณีดังกล่าวนี้ จึงเห็นได้ว่าบทบาทของผู้ว่าฯ ที่มีต่อ อ.บ.จ. และบทบาทของรัฐมนตรีที่มีต่อ อ.บ.จ. เป็นการยากที่จะแยกออกจากกันได้ ทั้งนี้ เพราะตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 จะให้ผู้ว่าฯ เป็นผู้ตั้งเรื่องและนำเสนอรัฐมนตรีฯ เพื่อวินิจฉัยและการใช้วินิจฉัยของทั้งผู้ว่าฯ และรัฐมนตรีฯ นี้เองที่นำไปสู่ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันขึ้นได้ โดยในมาตรา 78 ซึ่งเป็นบทบาทร่วมกันที่มีผลการวิจัยชี้ชัดว่าเป็นปัญหาได้แก่ กรณีที่รัฐมนตรีวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่ผู้ว่าฯ ใช้อำนาจเพิกถอนมติของสภา อ.บ.จ. ซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติและต่อมาสภา อ.บ.จ. ก็บังยืนยันด้วยมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกผู้ว่าฯ จึงต้องยืนยันมติและเหตุผลการเพิกถอนมติไปยังรัฐมนตรี ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สภามีมติยืนยันมติเดิม กรณีดังกล่าวนี้ก็ต้องมีการวินิจฉัยเสียภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่รับรายงานจากผู้ว่าฯ กรณีดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเพื่อสร้างเกณฑ์ และเป็นกรอบในการบังคับการมีดุลพินิจทั้งของผู้ว่าฯ และรัฐมนตรีฯ มิให้เป็นดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงควรให้อิสระกับ อ.บ.จ. โดยเฉพาะในเรื่องที่เป็นมติไม่ควรที่จะมีการเข้าไปเพิกถอนได้ของผู้ว่าฯ ส่วนในกรณีข้อบัญญัตินั้นเห็นการให้พิจารณาได้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ เท่านั้น และควรกำหนดจำนวนเงินขั้นสูงและเกณฑ์อื่นๆ ประกอบการพิจารณาไว้ด้วยเสมอ เพื่อเป็นหลักประกันให้กับ อ.บ.จ. ในด้านบทบาทของกระทรวงมหาดไทยมีการระบุเป็นการกระจายตัวกันของข้อมูล แต่จะเห็นได้ว่าหลายบทบาทก็เป็นบทบาทที่เคยได้นำเสนอไปแล้วว่าเป็นปัญหา เช่น ในมาตรา 53 มาตรา 54 มาตรา 77 มาตรา 7 และมาตรา 80 (การยุบสภา อ.บ.จ.) ส่วนระเบียบที่มีการระบุว่าเป็นระเบียบที่เป็นปัญหาเมื่อเปรียบเทียบกันในตัวแปร ทุกระดับแล้วพบว่าระเบียบว่าด้วยวิธีการและงบประมาณ พ.ศ. 2541 มีปัญหามากกว่าในทุกๆ ระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้อาจเป็นได้ว่าระเบียบดังกล่าวมีข้อกำหนดหลายประการที่ทำให้ท้องถิ่นขาดอิสระทางการคลัง และไม่คล่องตัวในการจัดการ ส่วนในประเด็นของมาตรา 55(3) ที่เป็นกรณีที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านร่างข้อบัญญัติงบประมาณได้นั้นสมาชิก อ.บ.จ. พัทลุงในหลายๆ ตัวแปรก็ไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวแปรด้านการศึกษา, อาชีพ, ตำแหน่ง เป็นต้น

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

ในประเด็นของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นปัญหาในระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่ส่งผลกระทบถึงราชการส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) โดยนำมาเปรียบเทียบกันของสองกลุ่มตัวอย่าง คือ แบบสอบถามที่ถามกลุ่มข้าราชการ และที่สอบถามนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. กับข้าราชการส่วนภูมิภาค ต่อปัญหาว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด จนในที่สุดก็มีการประกาศใช้โดยนายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม (ม. 54(2)) และมีหรือไม่ที่ผู้ว่าไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จง จึงส่งร่างฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป ม. 54(3)

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ					
	เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่า ฯ ชี้ขาด จนในที่สุด ก็มีการประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้น (นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม) มาตรา 54(2)			มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ.จึงส่งร่าง ฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	40	60	-	50	50	-
2. ข้าราชการ	28.2	67.9	3.8	28.2	69.2	2.6

ตารางเปรียบปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. เกี่ยวกับงบประมาณ ต้องส่งไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดและผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วย ½ ทำให้ร่างดังกล่าวตกไป (ม.55(3)) ในระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ		
	กรณีมาตรา 55(2) และ 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1) ท้องถิ่น	50	50	-
2) ข้าราชการ	34.6	62.8	2.6

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่าง ในปัญหาบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อใดหากใช้มากจนเกินไปจะมิใช่การกำกับดูแล แต่จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ																	
	อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(2) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	6.1	4.1	6.1	4.1	6.1	8.2	16.2	4.1	6.1	4.1	4.1	6.1	10.2	6.1	6.1	6.1	2	-
2. ข้าราชการ	14.1	10.3	3.8	3.2	3.8	3.8	5.8	5.1	3.8	5.1	10.3	1.9	8.3	3.8	5.1	7.1	1.9	2.6

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ							
	อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามกฎหมายพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540							
	ม. 6 (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.47 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม. 78 (ร้อยละ)	ม. 79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	11.1	11.1	27.8	11.1	16.7	5.6	16.7	-
2. ข้าราชการ	13.1	8.4	16.8	18.7	17.8	5.6	11.2	8.4

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ												
	บทบาทของกระทรวงฯ ตามกฎหมาย พ.ร.บ. อ.บ.จ. (2540)												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53,54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	อื่น (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	13.3	-	6.7	13.3	-	-	6.7	-	6.7	13.3	13.3	6.7	20
2. ข้าราชการ	8.7	2.4	8.7	3.2	3.2	5.6	5.6	6.3	10.3	15.1	11.1	4	15.9

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดที่เป็นลักษณะควบคุมบังคับบัญชา มากกว่าการกำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ						
	ระเบียบต่างๆ ของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับ อ.บ.จ.						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยงบประมาณ (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ (พ.ศ. 2535) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเงิน (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวางแผนพัฒนา (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุม (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง (พ.ศ. 2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	35.3	11.8	11.8	17.6	5.9	17.6	-
2. ข้าราชการ	16.5	9.7	17.5	25.2	11.7	13.6	5.8

จากการเปรียบเทียบในกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในสองกลุ่มตัวอย่างได้แก่ กลุ่มที่เป็นนักการเมืองท้องถิ่น สมาชิก อ.บ.จ.ในจังหวัดพัทลุงและข้าราชการทั้งที่เป็นราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น ในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน เช่น ในประเด็นมาตรา 54(2) ตามตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ร้อยละ 60 ของส่วนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามมา และร้อยละ 67.9 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาเช่นกัน ระบุว่าไม่มีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น อย่างไรก็แล้วแต่ร้อยละ 40 ของนักการเมืองท้องถิ่น สมาชิก อ.บ.จ. พัทลุงยังระบุว่ามีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นได้อยู่เช่นกัน อย่างไรก็แล้วแต่จากการสัมภาษณ์ พบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามให้เหตุผลว่าในกรณีความเห็นที่ขัดแย้งกันในระหว่าง นายก อ.บ.จ. กับสภา อ.บ.จ. นั้นถือเป็นเรื่องปกติ ทั้งนี้เพราะต่างฝ่ายต่างทำหน้าที่ โดยสภา อ.บ.จ. มีหน้าที่ในการตราข้อบัญญัติ นายก อ.บ.จ. ก็มีหน้าที่ฝ่ายบริหาร และเมื่อพิจารณากรณีของมาตรา 54(2) ก็มิใช่ความขัดข้องที่เกิดจากปัญหาการใช้ดุลพินิจ เป็นแต่เพียงการวางเงื่อนไขในการตราข้อบัญญัติและแนวทางในการแก้ไขปัญหา

หากนายก อ.บ.จ. จะไม่ลงนามภายในเวลาที่กำหนดไว้ ในประเด็นของมาตรา 54(3) พบว่าร้อยละ 50 เท่าๆ กัน ของสมาชิก อ.บ.จ. พัทลุงที่ตอบแบบสอบถามระบุว่าเป็นกรณีที่เกิดขึ้น โดยมากมักจะเป็นในเรื่องที่เกี่ยวกับแผนหรือการตั้งงบประมาณต่างๆ ของ อ.บ.จ. อย่างไรก็ดีแล้วแต่ในประเด็นดังกล่าวโดยเหตุที่ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ระบุให้เป็นอำนาจของสภา อ.บ.จ. ที่จะสามารถยืนยันได้ ทั้งนี้ เพราะสภา อ.บ.จ. เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตราข้อบัญญัติส่วนในประเด็นของมาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) สมาชิก อ.บ.จ. พัทลุง ระบุว่าประเด็นดังกล่าวนี้ก็มีการเกิดปัญหาในการใช้ดุลพินิจได้เช่นกัน ทั้งนี้เพราะการพิจารณาร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวกับงบประมาณถือเป็นเรื่องสำคัญ และในบางครั้งเหตุผลประการหนึ่ง ก็คือ จังหวัดมักขอให้ อ.บ.จ. ตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนการทำงานของจังหวัด หรืออำเภอ ตามที่จังหวัด (ราชการส่วนภูมิภาค ขอมา) กรณีดังกล่าวนี้จึงมักพบเห็นเสมอๆ ว่าเป็นการต่อรอง เพื่อผ่านงบประมาณให้กับ อ.บ.จ. ในเรื่องดังกล่าวนี้ผู้วิจัยเห็นว่าหากให้อำนาจกับสภา อ.บ.จ. อย่างเต็มที่ในการเป็นผู้พิจารณางบประมาณ ของ อ.บ.จ. ปัญหาดังกล่าวที่จะถูกแทรกแซงจากผู้ว่าฯ ก็จะน้อยลง อย่างไรก็แล้วแต่จากการเก็บข้อมูลข้าราชการกลุ่มหนึ่งที่ตอบแบบสอบถาม ก็ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าบางครั้งจังหวัดโดยผู้ว่าฯ ก็ไม่ต้องการที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวแต่ความขัดแย้ง หรือการเมืองภายใน อ.บ.จ. เอง หาทางออกมิได้ จึงมีการดึงราชการเข้าไปเกียวข้องด้วยในด้านของบทบาทของผู้ว่าฯ ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ในส่วนของสมาชิก อ.บ.จ. พัทลุงระบุปัญหาอยู่ที่มาตรา 36(2) การมีคำสั่งยุบสภา อ.บ.จ. ตามคำเสนอของผู้ว่าฯ รัฐมนตรี สามารถกระทำได้ร้อยละ 10.2 ในขณะที่ร้อยละ 14.1 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุปัญหาที่มาตรา 11(4) ผู้ว่าฯ สอบสวนแล้วสั่งให้สมาชิก อ.บ.จ. ออกจากตำแหน่ง เมื่อปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก อ.บ.จ. ซึ่งผู้วิจัยได้เคยนำเสนอไปก่อนหน้านี้แล้วว่า ปัญหาในมาตรา 11(4) ปัจจุบันมีองค์กรคณะกรรมการการเลือกตั้งเข้ามาช่วยกลั่นกรองแม้อำนาจจะยังเป็นของผู้ว่าฯ อยู่ก็ตาม จึงลดปัญหาลงไปได้ ประกอบกับหากจะสังเกตตัวเลขของร้อยละที่มีการระบุว่าเป็นปัญหาโดยภาพรวมทั้งหมดก็มิได้ระบุว่าเป็นปัญหาในอัตราตัวเลขที่สูงจนเกินไปหนัก หากพิจารณาจากตารางเปรียบเทียบเฉลี่ยกระจายตัวไปของข้อมูล ในแต่ละประเด็นซึ่งไม่สูงมาก ในด้านของรัฐมนตรีฯ ร้อยละ 27.8 ของสมาชิก อ.บ.จ. พัทลุงระบุว่าเป็นปัญหาที่มาตรา 47 นั่นคือ กรณีที่รัฐมนตรีฯ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี อาจมีคำสั่งให้ราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคเข้าจัดทำกิจการซึ่งเป็นกิจการของ อ.บ.จ. ได้ หากมิได้กระทำในกรณีดังกล่าวนี้สมควรมีการวางกำหนดกรอบของกิจกรรมนั้นๆ ว่ามีกิจกรรมใดบ้างที่ส่วนกลาง รัฐมนตรี สามารถที่จะเข้ามาจัดการได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านที่เกี่ยวกับสาธารณูปโภคทั้งหลาย เพราะหากสภาพการณ์เป็นดังเช่นในขณะนี้ ทำให้เกิดการแทรกแซงการทำงานและทำให้ท้องถิ่นไม่เข้มแข็ง

และพึ่งพาตนเองมิได้ ในขณะที่ร้อยละ 18.7 ของกลุ่มข้าราชการระบุว่ามาตรา 77 เป็นปัญหา นั่นคือการยับยั้งการปฏิบัติการ ของฝ่ายบริหาร อ.บ.จ. จากส่วนกลางตามคำแนะนำของผู้ว่าฯ กรณีดังกล่าวนี้ หากมีการวางแนวทางและสร้างหลักเกณฑ์เสียให้ชัดเจนถึงกรอบการใช้ดุลพินิจ ของทั้งราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลางก็จะทำให้ท้องถิ่น สามารถปกครองตนเองได้ ในขณะเดียวกันก็ควรส่งเสริมเกี่ยวกับบทบาทในด้านการพึ่งพาตนเอง ทั้งนี้รวมถึงในเรื่องเงินอุดหนุนและรายรับของท้องถิ่น (การคลังท้องถิ่น) ที่จะต้องมีการปรับปรุงตามไปด้วยและมีการปรับสัดส่วนในด้านภาษีอากรต่างๆ ที่แบ่งให้กับท้องถิ่นให้เป็นสัดส่วนที่เป็นธรรมมากยิ่งขึ้นในทุกๆ ระดับ ไม่เฉพาะแต่ อ.บ.จ. เท่านั้น รวมถึงในเทศบาลและ อ.บ.จ. ด้วย ทั้งนี้เพราะหากท้องถิ่นยังต้องพึ่งพาด้านการเงินเป็นหลักจากส่วนกลางก็เป็นเรื่องยากที่จะพัฒนาได้ เมื่อมีการให้เงินอุดหนุนในรูปแบบต่างๆ ก็จะมีคำสั่งตามมาและนี้เองจึงเป็นที่มาของการควบคุมบังคับบัญชาที่นำไปสู่ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน

ตอนที่ 4 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลนั้นผู้วิจัย จะนำเสนอเช่นเดียวกับในกรณีของจังหวัดสงขลา ปัตตานี พัทลุง ในตอนก่อนหน้านี้โดยมีแบบสอบถาม 2 แบบ ในชุดแรกเป็นการนำเสนอในส่วนของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา อันได้แก่ ทั้งราชการส่วนภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด, รองผู้ว่าฯ, ปลัดจังหวัด, ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีหน้าที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. และราชการส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. ส่วนในชุดที่ สอง เป็นการสอบถามจากราชการส่วนท้องถิ่นอันได้แก่ สมาชิก อ.บ.จ. คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. โดยในตอนแรกเป็นการตรวจสอบภูมิหลังของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา ในส่วนที่สองเป็นการถามเจาะลึกลงไปถึงปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลาง (กระทรวง) และราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) ใช้และส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ซึ่งสามารถแสดงผลการวิจัยได้ดังนี้

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	18.9
2. อายุ 31-40 ปี	37.7
3. อายุ 41-50 ปี	96.6
4. อายุ 51-60 ปี	3.8
2. เพศ	
1. ชาย	45.3
2. หญิง	54.7
3. ระดับการศึกษา	
1. มัธยมศึกษา / อาชีวศึกษา	17
2. อนุปริญญา	30.2
3. ปริญญาตรี	45.3
4. ปริญญาโท	3.8
5. อื่นๆ (กำลังศึกษานอกระบบ, กำลังศึกษาต่ออยู่)	1.9

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. ก่อนหน้าที่จะมารับราชการท่านมีอาชีพ	
1. ศึกษาอยู่	39.6
2. ค้าขาย	7.5
3. เกษตรกรรม / ประมง	3.8
4. งานเอกชน	35.8
5. อื่น ๆ (รับจ้างทั่วไป)	13.2
5. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	-
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	-
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	98.1
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.9
6. ภาคตะวันออก	-
6. ท่านได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดนี้เป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	15.1
2. เกินกว่า 5-15 ปี	34
3. เกินกว่า 15-20 ปี	7.5
4. เกินกว่า 20-25 ปี	3.8
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	15.1
6. อื่นๆ	24.5
7. ปัจจุบันท่านเป็นข้าราชการในตำแหน่งใด	
1. รัฐมนตรี	-
2. ปลัดกระทรวงฯ	-
3. อธิบดีฯ	-
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	15.1
5. ผู้ว่าราชการจังหวัด	1.9
6. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	1.9
7. ปลัดจังหวัด	-
8. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	1.9
9. นายอำเภอ	-
10. ปลัดอำเภอ	7.5
11. สังกัดราชการส่วนภูมิภาค ที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	3.8
12. เป็นข้าราชการอยู่ใน อ.บ.จ.	71.7
13. อื่นๆ	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. ปัจจุบันท่านทำงานรับราชการมาเป็นเวลากี่ปีแล้ว	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	15.1
2. เกินกว่า 5-15 ปี	49.1
3. เกินกว่า 15-20 ปี	20.8
4. เกินกว่า 20-25 ปี	11.3
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	3.8
6. อื่นๆ	-
9. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับ อ.บ.จ. เฉลี่ยเดือนละประมาณกี่เรื่อง	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	32.1
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	26.4
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	3.8
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	5.7
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)	32.1
10. ท่านเป็นข้าราชการสังกัดอยู่ส่วนใดตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	
1. ส่วนกลาง	11.3
2. ส่วนภูมิภาค	11.3
3. ส่วนท้องถิ่น	77.4
4. อื่นๆ	-
11. เห็นด้วยหรือไม่ที่การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. อยู่ภายใต้กำกับของ (อ.ก.จ.), (ก.จ.) แทนที่จะมีอำนาจบริหารงานบุคคลได้เบ็ดเสร็จใน อ.บ.จ. เลย	
1. เห็นด้วย	75.5
2. ไม่เห็นด้วย	20.8
3. อื่นๆ	3.8
12. การอบรมในเรื่องใด ที่ท่านคิดว่าจำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ.	
1. กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของ อ.บ.จ.	71.7
2. การฝึกอาชีพ	1.9
3. การวางผังเมือง	-
4. การจัดงบประมาณ	26.4
5. อื่นๆ	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
13. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	12
2. การเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์ การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	11.3
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	3.5
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	4.9
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	8.5
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมยื่นคำร้องของ ม. 30	4.2
7. การตั้งกระทู้ถามนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	12
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	4.9
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	4.2
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความสงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	7
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	4.9
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่นทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	9.9
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	12
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	0.7

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
14. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	43.5
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	12.9
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	25.9
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	14.1
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	3.5
15. ในด้านของ อ.บ.จ. บทบาทใดที่ท่านคิดว่าควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	16.8
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	19.6
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	9.1
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	8.4
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	4.9
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	4.9
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	7.7
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่นให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณะภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	20.3
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	7
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.4

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
16. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	
1. เห็นด้วย	92.5
2. ไม่เห็นด้วย	7.5
3. อื่นๆ	-
17. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ไว้ หรือเห็นสมควรให้นายกฯ อ.บ.จ. มีอำนาจดังกล่าวเต็มที่ ในเรื่องที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	67.9
2. ไม่เห็นด้วย	32.4
3. อื่นๆ	-
18. ท่านคิดว่ารายได้ในข้อใดที่น่าจะเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	34.6
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	11.5
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	6.7
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ.	4.8
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	4.8
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	1.9
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	1.9
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	17.3
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	2.9
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ.	11.5
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.9
19. ท่านคิดว่ารายได้ของ อ.บ.จ. ที่ได้จากการเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ข้อใดน่าจะเป็นรายได้ที่มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	26.7
2. รายได้จากยาสูบ	26.7
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ. จากผู้พักในโรงแรม	6.7
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	16
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	14.7
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	9.3
20. รายได้ใดที่ราชการส่วนกลางจัดเก็บ แล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. เป็นสัดส่วนข้อใดที่แบ่งให้น้อยเกินไป (ไม่เป็นธรรม)	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	4.1
2. อากรรังนกอีแอ่น	6.1
3. ค่าภาคหลวง	3.1
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	4.1
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	1.0
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	5.1
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	1.0
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	14.3
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	10.3
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	13.3
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	29.6
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/ เล่นการพนัน)	6.1
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
21. รายจ่ายในข้อใดที่ท่านเห็นว่าเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดใน อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	32.4
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	1.4
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	5.6
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	4.2
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	2.8
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	2.8
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สิน	15.5
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	5.6
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	26.8
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	1.4
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.4
22. ท่านคิดว่าบทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	14.9
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	18.4
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	24.1
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	14.9
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	13.8
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	13.8
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-
23. มาตรการใดในการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่ได้ผลที่สุด คือ	
1. การตั้งกระทู้ถาม	14.5
2. การยื่นญัตติ	3.9
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	15.8
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	36.8
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	13.2
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย	14.5
7. อื่นๆ	1.3
24. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิก อ.บ.จ. ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสีย ก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	92.5
2. ไม่เห็นด้วย	5.7
3. อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.9

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
25. ใน อ.บ.จ. ของท่าน เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ยังไม่ลงนามภายในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป	
1. มี	1.9
2. ไม่มี	**94.3**
3. อื่นๆ	3.8
26. จากข้อ 25 มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไปและสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้ความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนน ไม่น้อยกว่า 2/3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป (ม. 54(3))	
1. มี	1.9
2. ไม่มี	**90.6**
3. อื่นๆ	7.5
27. เกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป 55(2) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างงบฯ ตกไป 55(3)	
1. มี	5.7
2. ไม่มี	**88.7**
3. อื่นๆ	5.7

จากการการพิจารณาในด้านของภูมิหลังของข้าราชการทั้งที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามมา ร้อยละ 96.6 อายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี และเป็นเพศชาย ร้อยละ 45.3 และเพศหญิง ร้อยละ 54.7 โดยมีวุฒิการศึกษาร้อยละ 45.3 อยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งถือว่าเกณฑ์เฉลี่ยในระดับการศึกษานี้เป็นที่น่าพอใจ และน่าจะให้ข้อมูลได้ดี ทั้งนี้เพราะเป็นผู้ที่มีการศึกษาดี ประกอบกับ ร้อยละ 98.1 เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ และทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. สตูล ร้อยละ 71.7 จึงทำให้ได้ทราบเกี่ยวกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ได้รับผลกระทบจากการมีดุลพินิจของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคได้เป็นอย่างดี ร้อยละ 49.1 ทำงานมาเป็นเวลาเกินกว่า 5-15 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาพอประมาณ แม้จะมีร้อยละ 32.1 ระบุว่ามีเรื่องที่จะต้องติดต่อกับราชการส่วนภูมิภาคเพียงต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง ต่อเดือน แต่ร้อยละ 32.1 เท่าๆกันก็ระบุว่าจำนวนเรื่องที่มีการติดต่อนั้นไม่แน่นอนในแต่ละเดือน มากบ้างน้อยบ้าง นอกจากนั้นยังอาจมีการสั่งการมาจากทางจังหวัดก็เป็นได้ กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 75.5 ยังเห็นควรให้อำนาจในการบริหารบุคคลอยู่ที่ อ.ก.จ. และ ก.จ. แทนที่ของการเข้ามามีอำนาจเบ็ดเสร็จของ อ.บ.จ. ทั้งนี้เพราะเกรงว่า หากฝ่ายการเมืองเข้ามามีอำนาจเกรงว่า อาจทำให้ถูกกลั่นแกล้งได้

แต่อย่างไรก็แล้วแต่ ร้อยละ 92.5 เห็นด้วยที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนและเชื่อว่า หากให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน จะทำให้ความรับผิดชอบต่อประชาชนและสามารถสนองความต้องการของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นได้ ดีกว่าที่เป็นอยู่นี้ โดยร้อยละ 12 เท่าๆ กัน ทั้ง 3 ประเด็น เห็นว่าบทบาทที่สำคัญของสมาชิก อ.บ.จ. คือ การเลือกประธานและรองประธาน อ.บ.จ. และการตั้งกระทู้ ม. 31 เพื่อควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร ควบคู่กับการให้ความเห็นชอบ ในการร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ประจำปีของ อ.บ.จ. โดยร้อยละ 43.5 ระบุว่าหน้าที่ของนายก อ.บ.จ. ต้องบริหาร อ.บ.จ. ให้เป็นไปตามกฎหมาย และมติของ อ.บ.จ. ซึ่งจะเห็นได้ว่าหน้าที่นี้ของนายก อ.บ.จ. ในทุกๆ จังหวัดก่อนหน้านี้จากผลการวิจัยก็มีการชี้ชัดในประเด็นดังกล่าวนี้ ในทุกๆ อ.บ.จ. เช่นเดียวกันกับร้อยละ 20.3 ที่เน้นให้กิจกรรมของ อ.บ.จ. คือ ควรเน้นการพัฒนา อ.บ.จ. ทั้งที่อยู่ในเขตจังหวัดและร่วมมือกับองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นด้วย โดยเฉพาะสาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐาน อย่างไรก็แล้วแต่เมื่อถามถึงอำนาจของผู้ว่าฯ แม้ว่า ร้อยละ 67.9 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มข้าราชการจะเห็นด้วยให้คงอำนาจดังกล่าวไว้ แต่ก็มีถึงร้อยละ 32.1 ไม่เห็นด้วยและเสนอให้ตัดอำนาจดังกล่าวนี้ไปให้ อ.บ.จ. โดยเด็ดขาดในการบริหารงานในประเด็นของมาตรา 54(3) มาตรา 55(2) (3) และในกรณีที่สภา อ.บ.จ. เสนอข้อบัญญัติมา แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยและไม่ลงนาม จนผู้ว่าฯ ต้องชี้ขาด และประกาศใช้ต่อไป พบว่าในประเด็นข้างต้นทุกประเด็นใน อ.บ.จ. สตูล ระบุว่าไม่มีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นเป็นตัวเลข ร้อยละ 90 ขึ้นไป

นอกจากนี้หากจะดูถึงความสัมพันธ์ในเชิงลึก (Crosstabulation) ของข้อมูลว่ามีความสัมพันธ์อย่างไรกับตัวแปรต่างๆ ที่ส่งผลกระทบถึงปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา สามารถแสดงเป็นตารางสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างฯ ไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ก็ไม่ลงนามในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัติต่อไป 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	5	85	10
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
เพศ			
1. ชาย	4.2	91.7	4.2
2. หญิง	-	96.6	3.4
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
2. อนุปริญญา	6.3	93.8	-
3. ปริญญาตรี	-	91.7	8.3
4. ปริญญาโท	-	100	-
5. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	75	25
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	2.6	94.7	2.6
9. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	3.8	88.5	7.7
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	100	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	100	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดกรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	88.2	11.8
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	7.1	92.9	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	100	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	83.3	16.7
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	2.4	95.1	2.4

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้มีความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	90	10
2. อายุ 31-40 ปี	5	80	15
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
เพศ			
1. ชาย	4.2	83.3	12.5
2. หญิง	-	96.6	3.4

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
2. อนุปริญญา	6.3	93.8	-
3. ปริญญาตรี	-	83.3	16.7
4. ปริญญาโท	-	100	-
5. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	25	75
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	2.6	94.7	2.6
9. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	87.5	12.5
2. เกินกว่า 5-15 ปี	3.8	84.6	11.5
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	100	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	100	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	82.4	17.6
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	7.1	85.7	7.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	100	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	50	50
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	2.4	95.1	2.4

รางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจจะเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	90	10
2. อายุ 31-40 ปี	15	75	10
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
เพศ			
1. ชาย	12.5	79.2	8.3
2. หญิง	-	96.6	3.4
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	33.3	66.7	-
2. อนุปริญญา	-	100	-
3. ปริญญาตรี	-	87.5	12.5
4. ปริญญาโท	-	100	-
5. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	12.5	87.5	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	50	50
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	5.3	92.1	2.6
9. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	87.5	12.5
2. เกินกว่า 5-15 ปี	3.8	88.5	7.7
3. เกินกว่า 15-20 ปี	18.2	81.8	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	100	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	88.2	11.8
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	14.3	78.6	7.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	5.9	94.1	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	66.7	33.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	7.3	90.2	2.4

ในประเด็นของกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาในประเด็นมาตรา 54(2) ว่าเคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าเป็นผู้ชี้ขาด นั้นจะเห็นได้ว่าเมื่อนำตัวแปรในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มาการติดต่องานกับ อ.บ.จ. สังกัด เข้าไปเปรียบเทียบเพื่อดูถึงความสัมพันธ์กับไม่พบความเกี่ยวข้องกัน โดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมากว่าร้อยละ 80 ยังยืนยันว่ากรณีดังกล่าวนี้ ไม่มีเกิดขึ้น หรือหากมีเกิดขึ้นก็เป็นประเด็นที่มิได้เกิดขึ้นบ่อยๆ ในประเด็นของมาตรา 54(3) ที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้ความเห็นชอบมาไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ทำให้ร่างข้อบัญญัติดังกล่าว สามารถประกาศใช้ได้ พบว่าผลการวิจัยในกรณีของ อ.บ.จ. สตูล ก็ยังไม่เปลี่ยนแปลงไป นั่นคือกลุ่มข้าราชการเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรในด้านต่างๆ ก็ยังระบุว่าเป็นกรณีที่ไม่มีปัญหาเกิดขึ้น และยืนยันมาไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ตามตารางข้างต้น เช่นเดียวกันกับในประเด็นของมาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) ข้อน่าสังเกตประการหนึ่งคือ ในกรณีของ อ.บ.จ.สตูล นี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นจากผลการวิจัยมีการยืนยันมาด้วยตัวเลขที่ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดสงขลา ปัตตานี พัทลุงก่อนหน้านี้ที่มีการยืนยันมาเช่นกันว่าไม่มีปัญหาเกิดขึ้น แต่ก็เป็น

ตัวเลขที่ไม่สูงกว่า อ.บ.จ. สตูล และนอกจากนั้นยังมีกรณีที่ระบุว่ามีปัญหาสลับกันบ้าง ให้เห็นอยู่ประปราย ซึ่งต่างจาก อ.บ.จ. สตูลที่ระบุว่าไม่มีปัญหาใดๆ อย่างไรก็แล้วแต่ควรอย่างยิ่งที่จะต้องดูผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักการเมืองท้องถิ่น สมาชิก อ.บ.จ. สตูล ควบคู่กันไปด้วย เพื่อประกอบการพิจารณา

ดังที่ได้กล่าวผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุดในส่วนนี้ก็จะเป็นการรายงานผลการวิจัยของส่วนท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง สมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดสตูล และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. สตูลจะเป็นผู้ตอบในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจ โดยสามารถแสดงผลภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. สตูล ได้ดังต่อไปนี้

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสตูล	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-
2. อายุ 31-40 ปี	40
3. อายุ 41-50 ปี	40
4. อายุ 51-60 ปี	20
5. 61 ปีขึ้นไป	-
2. เพศ	
1. ชาย	100
2. หญิง	-
3. ระดับการศึกษา	
1. ประถมศึกษา	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	20
3. อนุปริญญา	-
4. ปริญญาตรี	60
5. ปริญญาโท	-
6. ปริญญาเอก	-
7. อื่นๆ	20
4. ก่อนหน้าที่จะมาเป็น อ.บ.จ. ท่านมีอาชีพ	
1. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	-
2. เกษตรกร / ประมง	20
3. ค้าขาย	-
4. รับเหมาก่อสร้าง	40
5. ข้าราชการ	-
6. อื่น ๆ	40

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสตูล	คิดเป็น (ร้อยละ)
5. รายได้เฉลี่ยก่อนมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	-
2. 5,000-15,000 บาท	40
3. 15,000-25,000 บาท	20
4. 25,000-35,000 บาท	-
5. 35,000-45,000 บาท	20
6. อื่นๆ	20
6. รายได้เฉลี่ยหลังจากมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	-
2. 5,000-15,000 บาท	40
3. 15,000-25,000 บาท	20
4. 25,000-35,000 บาท	20
5. 35,000-45,000 บาท	-
6. อื่นๆ	20
7. ปัจจุบันท่านมีอาชีพ	
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-
3. ค้าขาย	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	40
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	40
6. อื่นๆ	20
8. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	-
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	-
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	100
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-
6. ภาคตะวันออก	-
9. ท่านได้อยู่ในจังหวัดที่ตั้ง อ.บ.จ. มาเป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	20
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-
6. อื่นๆ	80

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสตูล	คิดเป็น (ร้อยละ)
10. ท่านดำรงตำแหน่งใดใน อ.บ.จ.	
1. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	5
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	5
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	20
4. รองนายก อ.บ.จ.	20
5. สมาชิกสภา อ.บ.จ.	40
6. อื่นๆ	10
11. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. มากี่ปี	
1. ต่ำกว่า 5 ปี	60
2. 5 ปี -6 ปี	-
3. 6 ปี – 7 ปี	20
4. 7 ปี – 8 ปี	-
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	20
12. ท่านคิดจะสมัครรับเลือกตั้งในระดับอื่นอีกหรือไม่	
1. สมัคร	20
2. ไม่สมัคร	80
3. อื่นๆ	-
13. ใน 1 อาทิตย์ ท่านมาทำงานใน อ.บ.จ. กี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	-
3. 3-5 วัน	60
4. 5-7 วัน	20
5. มาทุกวัน	-
6. อื่นๆ	20
14. หากท่านอยู่ในพื้นที่ชาวบ้านมาพบท่านเฉลี่ยอาทิตย์ละกี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	20
3. 3-5 วัน	40
4. 5-7 วัน	20
5. มาทุกวัน	-
6. อื่นๆ	20
15. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนภูมิภาคกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	40
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	40
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	20
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-
6. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสตูล	คิดเป็น (ร้อยละ)
16. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนกลางกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	60
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	20
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-
6. อื่นๆ	20
17. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ทีมเดียวกับฝ่ายบริหารหรือไม่	
1. อยู่	20
2. ไม่อยู่	60
3. อื่นๆ	20
18. อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิกกี่คน	
1. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	100
2. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-
3. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
4. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
5. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-
19. อ.บ.จ. ของท่าน จัดเป็น อ.บ.จ. ขนาดใด	
1. อ.บ.จ. ขนาดใหญ่	20
2. อ.บ.จ. ขนาดกลาง	20
3. อ.บ.จ. ขนาดเล็ก	60
4. อื่นๆ	-
20. เห็นด้วยหรือไม่ว่าการบริหารงานบุคคลของอ.บ.จ. ยังอยู่ภายใต้ (อ.ก.จ. (ก.จ)	
1. เห็นด้วย	40
2. ไม่เห็นด้วย	60
3. อื่นๆ	-
21. การอบรมเรื่องใดที่จำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดของท่าน	
1. กฎหมายเกี่ยวกับงานของ อ.บ.จ.	80
2. การฝึกอาชีพ	-
3. ผังเมือง	-
4. การจัดทำงบประมาณ	20
5. อื่นๆ	-
21. ข้อใดต่อไปนี้จำเป็นสำหรับ อ.บ.จ. ของท่านมากที่สุด	
1. ยานพาหนะ	60
2. อาคาร (สถานที่	20
3. เครื่องคอมพิวเตอร์	-
4. เครื่องใช้สำนักงาน	-
5. อื่นๆ	20

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสตูล	คิดเป็น (ร้อยละ)
23. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดมีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	6.7
2. การเลือกสมาชิกสภา อ.บ.จ. คนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	13.3
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	6.7
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	-
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	6.7
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	-
7. การตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	13.3
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	13.3
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	6.7
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	6.7
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	-
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่น ทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	20
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	6.7
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสตูล	คิดเป็น (ร้อยละ)
24. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดสำคัญต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	22.2
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	22.2
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	**44.4**
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	11.1
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
25. บทบาทใด อ.บ.จ. ควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	12.5
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	**18.8**
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	6.3
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	6.3
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	-
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	12.5
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบำรุงรักษาศิลป จารีต ประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	**18.8**
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณะภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	**18.8**
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	6.3
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
26. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	
1. เห็นด้วย	40
2. ไม่เห็นด้วย	60
3. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสตูล	คิดเป็น (ร้อยละ)
27. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะลดอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด ต่อ อ.บ.จ. ลงโดยให้นายก อ.บ.จ. มีอำนาจมากขึ้น	
1. เห็นด้วย	60
2. ไม่เห็นด้วย	40
3. อื่นๆ	-
28. รายได้ใดเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	30
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	10
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	10
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ	10
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	10
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	-
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	-
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	20
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	-
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ	10
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
29. รายได้ในข้อใดต่อไปนี้ทำรายได้ให้ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน(ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	**50**
2. รายได้จากยาสูบ	33.3
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ.	-
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	-
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	-
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	16.7
30. รายได้ อ.บ.จ. ที่ราชการจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. ตามสัดส่วนข้อใดยังจัดสรรให้ไม่เป็นธรรม	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	-
2. อากรรังนกอีแอ่น	16.7
3. ค่าภาคหลวง	8.3
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	8.3
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	-
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	-
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	-
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	8.3
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน	25
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	8.3
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	16.7
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/ เล่นการพนัน)	8.3
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสตูล	คิดเป็น (ร้อยละ)
31. รายจ่ายใดเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดของ อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	40
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	-
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	-
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	20
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	-
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	20
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ	20
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	-
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	-
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	-
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
32. บทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามการทำงาน อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	28.6
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	-
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	28.6
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	-
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	28.6
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	14.3
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-
33. มาตรการใดที่ควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ได้ผลดีมากที่สุด	
1. การตั้งกระทู้ถาม	28.6
2. การยื่นญัตติ	14.3
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	28.6
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	14.3
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	14.3
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย	-
7. อื่นๆ	-
34. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิกสภา อ.บ.จ. (ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	80
2. ไม่เห็นด้วย	20
3. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดสตูล	คิดเป็น (ร้อยละ)
35. เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภาฯ แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม ผู้ว่า ฯ จึงประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป ม. 54 (2)	
1. มี 2. ไม่มี 3. อื่นๆ	- 100 -
36. เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างคืนไปและสภา อ.บ.จ. ยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2/3 จึงทำให้ร่างนั้นใช้เป็นข้อบัญญัติได้ 54(3)	
1. มี 2. ไม่มี 3. อื่นๆ	- 100 -
37. เคยมีหรือไม่ ที่งบประมาณของ อ.บ.จ. สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับ นายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งไปยังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภาฯ ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง 55(2) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภาฯ แต่สภายืนยันไม่น้อยกว่า ⅔ ทำให้งบฯตกไป 55(3)	
1. มี 2. ไม่มี 3. อื่นๆ	20 80 -

จากการพิจารณาแบบสอบถามของสมาชิก อ.บ.จ. สตูล ในส่วนที่เป็นภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. พบว่า ร้อยละ 40 เท่าๆ กัน สมาชิก อ.บ.จ. อยู่ในอายุช่วง 31-40 ปี และอายุ 41.45 ปี โดยเป็นเพศชายทั้งหมด มีระดับการศึกษาค่อนข้างดี ร้อยละ 60 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และเมื่อมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ทั้งก่อนเป็นและหลังเป็นรายได้ประจำเดือนมิได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 40 ระบุว่าเท่าเดิมเฉลี่ย 5,000-15,000 บาทต่อเดือน ทั้งนี้เพราะประกอบอาชีพเกษตรกรรม / ประมง หรือบางคนก็เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว ร้อยละ 80 ของสมาชิก อ.บ.จ. สตูลที่ตอบแบบสอบถามมาไม่มีความประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งในระดับอื่นๆ (ระดับชาติอีก) ทั้งนี้เพราะตั้งใจในการทำงานให้กับ อ.บ.จ. โดยร้อยละ 60 ใน 1 อาทิตย์มาทำงานเฉลี่ย 3-5 วัน และร้อยละ 40 ระบุว่าเวลาที่เหลือจะพบปะกับชาวบ้าน ย่างไรก็แล้วแต่เมื่อพิจารณาถึงจำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับทั้งราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง ในกรณีของ อ.บ.จ. สตูล พบว่ากว่าร้อยละ 80 ติดต่องานเพียงไม่เกิน 5-10 เรื่อง ต่อเดือน (กับราชการส่วนภูมิภาค) และกว่าร้อยละ 60 ต่ำกว่า 5 เรื่องในการติดต่องานกับราชการส่วนกลาง โดยเหตุประการดังกล่าวนี้ อาจเป็นไปได้ว่าเหตุผลประการหนึ่งที่ อ.บ.จ. สตูล ไม่มีปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันมาก ก็เป็นเพราะไมเคยได้มีการติดต่องานกับราชการทั้งสองส่วนก็เป็นได้ จึงไม่เกิดปัญหาขึ้น แม้ว่าร้อยละ 60 ของสมาชิก อ.บ.จ. จะระบุว่ามิได้อยู่ในทีมเดียวกันกับนายก อ.บ.จ. ก็ตาม เช่น กรณีเหมือนๆ กับจังหวัดอื่นๆ ที่

ผ่านมาที่ระบุว่าอยู่ทีมเดียวกัน นอกจากนี้ร้อยละ 60 ของสมาชิก อ.บ.จ. ที่ตอบแบบสอบถามมาไม่เห็นด้วยที่จะให้การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. ขึ้นอยู่กับ อ.ก.จ. หรือ ก.จ. โดยเห็นว่าควรให้เป็นอำนาจเด็ดขาดของฝ่ายบริหารของ อ.บ.จ. จะดีกว่า ร้อยละ 20 ระบุว่าหน้าที่ที่สำคัญของสมาชิก อ.บ.จ. คือ การปฏิบัติตามมาตรา 51-54 การให้ความเห็นชอบและการพิจารณาข้อบัญญัติ นอกจากนี้ ร้อยละ 18.8 ระบุว่าบทบาทของ อ.บ.จ. ที่ต้องทำคือ การจัดทำแผนพัฒนา อ.บ.จ. และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรี กำหนดควบคู่ไปกับการคุ้มครองดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการจัดการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้กับประชาชน ข้อน่าพิจารณาคือ ร้อยละ 60 ไม่เห็นด้วยที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ทั้งที่ผู้ตอบแบบสอบถามก็เป็นสมาชิก อ.บ.จ. สตูล โดยให้เหตุผลว่ารูปแบบที่เป็นอยู่ให้สมาชิกเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่ง นายก อ.บ.จ. จะเหมาะสมกว่า เพราะ อ.บ.จ. สตูลเป็น อ.บ.จ. ขนาดเล็ก และป้องกันการใช้อิทธิพลเพื่อเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ในการบริหารงาน อ.บ.จ. ร้อยละ 60 เห็นด้วยที่จะให้ลดอำนาจของผู้ว่าฯ ลงโดยเพิ่มความเข้มแข็งดังกล่าวให้ อ.บ.จ. โดยตรง ส่วนในประเด็นมาตรา 54(3) มาตรา 55(2)(3) พบว่าสมาชิก อ.บ.จ.สตูล ที่ตอบแบบสอบถามคิดเป็น 100% และร้อยละ 80 ระบุว่าไม่มีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น ซึ่งเมื่อเทียบเคียงกับ อ.บ.จ. ในจังหวัดก่อนหน้านี้ยังมีปัญหามากกว่า

โดยเมื่อเปรียบเทียบเชิงลึก (Crosstabulation) เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัจจัยที่เป็นตัวแปรต่างๆ ของสมาชิก อ.บ.จ. สตูล สามารถแสดงผลได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม จึงต้องประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นไป ม. 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
เพศ			
1. ชาย	-	100	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	-	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	100	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	100	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	-	100	-
2. หญิง	-	-	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	-	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	100	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	100	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จะต้องส่งงบประมาณไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดผู้ว่าเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม.55(2))หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วย กับสภา อ.บ.จ. ส่งคืนไปและสภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้ตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	50	50	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	20	80	-
2. หญิง	-	-	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	-	-
4. ปริญญาตรี	33.3	66.7	-
5. ปริญญาโท	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	100	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	50	50	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	100	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	--
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	50	50	-
6. อื่นๆ	-	100	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	100	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

นั่นคือในประเด็นต่าง ๆ ยังคงมีผลไม่เปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าจะเทียบเคียงด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่ทำงาน เป็นต้น โดยสมาชิก อ.บ.จ. สตูล ยังระบุว่าในประเด็นของมาตรา 54(2) มาตรา 54(3) มาตรา 55(2)(3) เป็นกรณีที่ไม่มีปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเกิดขึ้น โดยหากพิจารณาตารางเปรียบเทียบข้างต้น จะเห็นว่าจัดอยู่ในตัวเลข ร้อยละที่สูงมาก ระบุว่าไม่มีปัญหาในทุกๆ ประเด็นคิดเป็น 100% ทั้งหมด จึงน่าเชื่อได้ว่าในประเด็นดังกล่าวนี้ กรณีของ อ.บ.จ. สตูล น่าจะมีปัญหานี้น้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ก่อนหน้านี้

2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในส่วนนี้ก็เป็นประเด็นหนึ่งของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นลักษณะการสั่งการลงมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) โดยเป็นการสั่งการลงมาของราชการส่วนกลาง (กระทรวง, กรม) ซึ่งจะเป็นในลักษณะระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ทั้งที่มีอยู่ในกฎหมายอื่น และ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และการสั่งการของราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในการกำกับ อ.บ.จ. โดยสามารถแสดงผลเป็นรายละเอียดในส่วนของแบบสอบถามข้าราชการได้ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ต้องไปตรวจเยี่ยม อ.บ.จ. ในพื้นที่จังหวัดของท่าน	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. บ่อย	3.8
2. ปานกลาง	9.4
3. ไม่บ่อย	15.1
4. ทำงานอยู่ อ.บ.จ. นั้นอยู่แล้ว	6.9
5. สังกัดอยู่ส่วนกลาง (กทม.)	-
6. อื่นๆ	1.9
2. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	88.7
2. ไม่เห็นด้วย	11.3
3. อื่นๆ	-
3. บทบาทใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้มากเกินไป จะไม่ใช่การกำกับดูแล แต่เป็นการควบคุม บังคับบัญชา อ.บ.จ. (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 11(4)	8.1
2. ในมาตรา 11(5)	8.1
3. ในมาตรา 18(1)	1.2
4. ในมาตรา 22(2)	3.5
5. ในมาตรา 24 (2)	5.2
6. ในมาตรา 32	4.7
7. ในมาตรา 36(2)	7

3. บทบาทใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้มากเกินไป จะไม่ใช่การกำกับดูแล แต่เป็นการควบคุม บังคับบัญชา อ.บ.จ. (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. ในมาตรา 43(2)	5.8
9. ในมาตรา 49	**9.3**
10. ในมาตรา 53	7
11. ในมาตรา 54	8.7
12. ในมาตรา 55	6.4
13. ในมาตรา 77	2.9
14. ในมาตรา 78	5.2
15. ในมาตรา 79	5.2
16. ในมาตรา 80	6.4
17. ในมาตรา 82(3)	1.7
18. อื่นๆ	3.5
4. ในการร่างข้อบัญญัติจังหวัดหรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้ดุลพินิจกำกับ ดูแล อ.บ.จ. โดยไม่ผ่านข้อบัญญัติ หรือมติ อ.บ.จ. ที่ได้เสนอมา	
1. มี	9.4
2. ไม่มี	**84.9**
3. อื่นๆ	5.7
5. บทบาทของรัฐมนตรีมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับดูแล อ.บ.จ. แต่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 6	**21**
2. ในมาตรา 11(5)	9.5
3. ในมาตรา 47	**21.9**
4. ในมาตรา 77	15.2
5. ในมาตรา 78	8.6
6. ในมาตรา 79	15.2
7. ในมาตรา 80	6.7
8. อื่นๆ	1.9
6. บทบาทของกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับ ดูแล อ.บ.จ. หากใช้อำนาจดังกล่าวมากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา	
1. ในมาตรา 15	12.9
2. ในมาตรา 11(5)	3.4
3. ในมาตรา 47	5.2
4. ในมาตรา 18	6
5. ในมาตรา 11(4)	5.2
6. ในมาตรา 11(5)	3.4
7. ในมาตรา (53, 54)	0.9
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.	**18.1**
9. ในมาตรา 77	2.6
10. ยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	9.5
11. ในมาตรา 78	17.2
12. ในมาตรา 79	6.9
13. ในมาตรา 80	8.6

7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดมีลักษณะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับ ดูแล อ.บ.จ.	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	26.3
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติมใหม่)	23.2
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย รับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บเงิน ตรวจเงิน พ.ศ. 2541	21.1
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541	15.8
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุม อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	5.3
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536	5.3
7. อื่นๆ	3.2
8. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณก็ตกไป ม. 55(3)	
1. เห็นด้วย	73.6
2. ไม่เห็นด้วย	26.4
3. อื่นๆ	-
9. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	
1. เห็นด้วย	90.6
2. ไม่เห็นด้วย	9.4
3. อื่นๆ	-

จากการพิจารณาปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของกลุ่มข้าราชการในจังหวัดสตูลที่ตอบแบบสอบถามมา ร้อยละ 15.1 ระบุว่าไม่บ่อยนักที่จะไปเยี่ยม อ.บ.จ. ในพื้นที่ นั่นหมายถึงว่า โอกาสที่จะเกิดปัญหาการใช้ดุลพินิจก็ลดลงตามไปด้วย ร้อยละ 88.7 เห็นด้วยที่ผู้ว่าฯ จะมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอให้รัฐมนตรีให้ออกได้ ในกรณีหากมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรืออ้อมกับ อ.บ.จ. ร้อยละ 9.3 ระบุว่าบทบาทของผู้ว่าฯ ในมาตรา 49 แห่ง พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 เป็นบทบาทที่อาจก่อปัญหาการใช้ดุลพินิจได้มากที่สุด นั่นคือเป็นกรณีที่ผู้ว่าฯ และสภา อ.บ.จ. ให้ความเห็นชอบในกรณีที่ อ.บ.จ. มอบหมายงานให้เอกชน เป็นผู้ดำเนินการ แต่เป็นงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อ.บ.จ. โดยให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทน อ.บ.จ. ได้แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วจะพบว่า ต่อปัญหาดังกล่าวนี้กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาก็มิได้มีการระบุเป็นตัวเลขที่สูงมากนัก ร้อยละ 84.9 ระบุว่าในการร่างข้อบัญญัติหรือมติของ อ.บ.จ. ไม่มีปัญหาการที่ผู้ว่าฯ จะไม่ผ่านข้อบัญญัติให้กับ อ.บ.จ. ที่เสนอมาในด้านของบทบาทรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ร้อยละ 21.9 ระบุถึงบทบาทในมาตรา 47 ที่ว่าเป็นผู้ให้ความเห็นชอบให้ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค เข้าจัดการกิจการงานของ อ.บ.จ. ที่ควรต้องทำ แต่มิได้ทำได้ ซึ่งเป็นกรณีที่อาจมีการเข้าไปแทรกแซงการทำงานของฝ่ายบริหารใน อ.บ.จ. ขึ้นได้ ร้อยละ 26.3 ระบุว่าระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธี

การงบประมาณ พ.ศ. 2541 เป็นปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน เช่นเดียวกับกรณีของจังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยได้ชี้ประเด็นไปแล้วว่าสมควรต้องมีการแก้ไข โดยเน้นบทบาทที่เป็นการกระจายอำนาจให้มากขึ้น กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และลดปัญหาการทำงานที่เป็นการซ้ำซ้อนกันลง ร้อยละ 18.1 ระบุว่า บทบาทของกระทรวงมหาดไทยที่เป็นปัญหาได้แก่ ในมาตรา 76 ของกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา ก็เห็นด้วยในการคงอำนาจของผู้ว่าฯ ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. ไว้ (ม55(3)) และเห็นด้วยที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย (ร้อยละ 90.6)

นอกจากนั้นหากจะเปรียบเทียบในเชิงลึก (Crosstabulation) ข้อมูลที่ข้าราชการในจังหวัดสตูลตอบแบบสอบถามมากับปัจจัยที่เป็นตัวแปร อันอาจส่งผลกระทบได้ ก็สามารถที่จะแสดงผลได้ดังต่อไปนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันว่าบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้หากใช้มากเกินไปโดยเคร่งครัด จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	30	40	10	10	30	20	30	20	50	50	20	30	10	20	10	30	10	20
2. อายุ 31-40 ปี	10	25	-	5	15	15	20	10	25	5	35	30	5	15	30	25	-	10
3. อายุ 41-50 ปี	33.3	23.8	4.8	19	14.3	14.3	23.8	28.6	28.6	28.6	28.6	9.5	14.3	19	95	14.3	9.5	9.5
4. อายุ 51-60 ปี	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ																		
1. ชาย	20.8	37.5	8.3	12.5	16.7	12.5	33.3	16.7	16.7	25	37.5	25	8.3	16.7	20.8	25	8.3	20.8
2. หญิง	31	17.2	-	10.3	17.2	17.2	13.8	20.7	41.1	20.7	20.7	17.2	10.3	17.2	13.8	17.2	3.4	3.4
การศึกษา																		
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	22.2	11.1	-	11.1	-	-	11.1	22.2	33.3	11.1	22.2	22.2	-	11.1	22.2	33.3	-	11.1
2. อนุปริญญา	37.5	37.5	6.3	18.8	31.3	18.8	31.3	25	43.5	25	25	25	12.5	18.8	18.8	18.8	12.5	12.5
3. ปริญญาตรี	20.8	29.2	4.2	4.2	16.7	16.7	16.7	16.7	25	29.2	33.3	16.7	8.3	16.7	8.3	20.8	4.2	12.5
4. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	50	50	-	50	-	-	-
5. อื่นๆ	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง																		
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	37.5	12.5	-	-	-	-	12.5	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	12.5
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	25	-	-	25	-	25	-	25
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	50	-	50	-	-	-	50	50	-	-	-	-	50	-	50	-	50
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	26.3	31.6	5.3	13.2	23.7	21.1	28.9	23.7	34.2	28.9	36.8	28.9	13.3	18.4	23.7	23.7	7.9	7.9
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นเข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	37.5	**50**	12.5	12.5	37.5	25	37.5	25	**50**	**50**	12.5	25	12.5	25	12.5	37.5	12.5	25
2. เกินกว่า 5-15 ปี	11.5	23.1	-	11.5	15.4	15.4	13.1	15.4	**30.8**	19.2	34.6	23.1	7.7	19.2	19.2	19.2	3.8	15.4
3. เกินกว่า 15-20 ปี	**36.4**	27.3	-	9.1	9.1	9.1	9.1	27.3	9.1	9.1	27.3	18.2	9.1	9.1	18.2	18.2	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	33.3	16.7	16.7	16.7	16.7	16.7	33.3	16.7	**50**	33.3	33.3	16.7	16.7	16.7	16.7	16.7	16.7	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	**100**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	23.3	11.8	-	5.9	17.6	5.9	17.6	23.5	**35.3**	27.4	17.6	11.8	-	11.8	-	5.9	-	11.8
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	35.7	28.6	-	14.3	21.4	35.7	21.4	14.3	21.4	14.3	35.7	28.6	14.3	28.6	**42.9**	**42.9**	7.1	**7.1**
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	**100**	-	50	-	-	-	50	50	-	-	-	-	50	-	50	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	**66.7**	-	33.3	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	29.4	**35.3**	18.8	18.8	17.6	11.8	**35.3**	17.6	23.5	29.4	**35.3**	29.4	17.6	11.8	17.6	17.6	11.8	17.6
สังกัด																		
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	-	-	16.7	-	16.7	16.7	-	-	16.7	**33.3**	-	-	**33.3**	16.7	16.7	-	**33.3**
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	26.8	**34.1**	4.9	12.2	22	17.1	24.4	24.4	**34.1**	26.8	31.7	26.8	12.2	17.1	19.5	24.4	7.3	9.8

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทตามกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใด หากใช้มากจนเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล ส่งเสริม (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถาม หรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ							
	บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	40	20	80	20	30	40	20	10
2. อายุ 31-40 ปี	36.8	10.5	42.1	31.6	21.1	10.2	15.8	5.3
3. อายุ 41-50 ปี	47.6	23.8	28.6	33.3	9.5	42.9	9.5	-
4. อายุ 51-60 ปี	50	50	50	50	-	50	-	-
เพศ								
1. ชาย	47.8	26.1	52.2	39.1	17.4	26.1	4.3	4.3
2. หญิง	37.9	13.8	37.9	24.1	17.2	34.5	20.7	3.4
การศึกษา								
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	44.4	11.1	55.6	11.1	-	22.2	-	11.1
2. อนุปริญญา	56.3	25	50	31.3	18.8	25	18.8	-
3. ปริญญาตรี	39.1	21.7	39.1	39.1	26.1	34.8	13	4.3
4. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	50	50	-
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	100	-	-
ตำแหน่ง								
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	12.5	25	-	-	62.5	-	12.5
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	100	100	100	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	-	33.3	-	66.7	-	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	100	-	50	50	-	50	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	50	21.1	47.4	36.8	18.4	26.3	18.4	2.6
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ							
	บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแลส่งเสริม							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	50	50	62.5	37.5	37.5	62.5	25	12.5
2. เกินกว่า 5-15 ปี	45.5	20	52.2	56.3	55.6	20	16	4
3. เกินกว่า 15-20 ปี	54..5	27.3	27.3	9.1	9.1	27.3	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	33.3	16.7	50	50	-	16.7	16.7	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	100	-	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	31.3	25	31.3	12.5	31.3	37.5	18.8	6.3
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	42.9	21.4	57.1	50	7.1	35.7	14.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	50	-	50	50	50	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	33.3	33.3	100	33.3	-	-	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	52.9	11.8	35.3	29.4	11.8	29.4	11.8	5.9
สังกัด								
1. ราชการส่วนภูมิภาค	20	-	40	20	40	20	-	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	51.2	24.4	46.3	36.3	17.1	26.8	17.1	4.9

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้อำนาจดังกล่าวมากเกินไป ก็จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	30	10	30	10	40	10	-	30	-	40	50	30	40
2. อายุ 31-40 ปี	20	10	-	20	5	-	-	50	10	5	35	5	20
3. อายุ 41-50 ปี	33.3	4.8	9.5	9.5	-	9.5	4.8	38.1	4.8	28.6	33.3	19	9.5
4. อายุ 51-60 ปี	50	-	50	-	50	50	-	-	-	-	50	-	-
เพศ													
1. ชาย	29.2	12.5	12.5	20.8	8.3	12.5	-	37.5	4.2	20.8	37.5	8.3	20.8
2. หญิง	27.6	3.4	10.3	6.9	13.8	3.4	3.4	41.4	6.9	20.7	37.9	20.7	17.2
การศึกษา													
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	33.3	22.2	11.1	-	-	11.1	-	33.3	-	11.1	10	12.5	10
2. อนุปริญญา	25	-	12.5	25	12.5	12.5	6.3	37.5	6.3	18.8	37.5	6.3	6.3
3. ปริญญาตรี	33.3	8.3	12.5	12.5	16.7	25	-	52.4	66.7	54.5	41.7	16.7	33.3
4. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50	-
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-
ตำแหน่ง													
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	12.5	-	-	-	-	-	-	-	-	25	37.5	25	12.5
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	100	-	100	100	-	-	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	25	-	50
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	100	50	50	-	-	50	-	50	-	50	100	50	50
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	28.9	7.9	10.5	18.4	13.2	5.3	2.6	47.4	7.9	21.1	36.8	13.2	15.8
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	37.5	-	25	25	25	12.5	-	37.5	12.5	37.5	62.5	25	37.5
2. เกินกว่า 5-15 ปี	26.9	7.7	11.5	15.4	11.5	7.7	-	50	7.7	15.4	38.5	15.4	26.9
3. เกินกว่า 15-20 ปี	18.2	18.2	-	9.1	-	-	9.1	27.3	-	18.2	27.3	9.1	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	33.3	-	16.7	-	16.7	16.7	-	33.3	-	33.3	16.7	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	12.5	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	17.6	-	5.9	5.9	11.8	-	-	59.2	5.9	17.6	29.4	11.8	17.6
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	28.6	14.3	-	21.4	-	-	-	35.7	14.3	7.1	64.3	7.1	7.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	50	-	50	50	-	50	-	50	-	-	50	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	33.3	-	33.3	33.3	-	33.3	-	-	-	66.7	-	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	35.3	11.8	17.6	5.9	23.5	11.8	5.9	35.3	-	29.4	29.4	29.4	35.3
สังกัด													
1. ราชการส่วนภูมิภาค	16.7	16.7	-	-	-	-	-	50	-	33.3	50	16.7	50
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	31.7	7.3	14.6	17.1	14.6	9.8	2.4	43.9	7.3	17.1	36.6	12.2	17.1

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทยใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับดูแลกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (โปรดดูรายละเอียดได้ในแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯวิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	50	50	30	20	10	10	-
2. อายุ 31-40 ปี	35	30	35	45	15	10	15
3. อายุ 41-50 ปี	57.1	47.6	42.9	14.3	4.8	9.5	-
4. อายุ 51-60 ปี	50	50	50	50	-	-	-
เพศ							
1. ชาย	41.7	27.3	58.3	33.3	8.3	4.2	8.3
2. หญิง	51.7	44.8	20.7	24.1	10.3	13.8	3.4
การศึกษา							
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	44.4	44.4	33.3	33.3	-	-	11.1
2. อนุปริญญา	37.5	50	43.8	31.3	12.5	18.8	-
3. ปริญญาตรี	50	41.7	37.5	29.2	12.5	4.2	8.3
4. ปริญญาโท	50	-	-	-	-	50	-
5. อื่นๆ	100	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง							
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	62.5	25	12.5	12.5	-	-	12.5
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	100	100	-	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	25	-	25	25	-	25
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	100	50	50	50	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	47.4	44.7	44.7	28.9	10.5	13.2	2.6
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯวิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	**62.5**	37.5	50	25	25	12	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	38.5	**42.3**	**30.8**	38.5	11.5	11.5	11.5
3. เกินกว่า 15-20 ปี	**45.5**	**45.5**	**45.5**	18.2	-	9.1	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	**50**	**50**	**50**	16.7	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	**100**	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	35.3	**47.1**	17.6	29.4	5.9	5.9	5.9
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	**57.1**	35.7	50	42.9	28.6	14.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	**50**	-	**50**	**50**	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	**100**	33.3	33.3	-	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	**58.8**	35.3	47.1	11.8	-	11.8	11.8
สังกัด							
1. ราชการส่วนภูมิภาค	**33.3**	**33.3**	**33.3**	16.7	16.7	-	16.7
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	**46.3**	43.9	43.9	34.1	9.8	12.2	4.9

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยหากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	90	10	-
2. อายุ 31-40 ปี	85	15	-
3. อายุ 41-50 ปี	57.1	42.9	-
4. อายุ 51-60 ปี	50	50	-
เพศ			
1. ชาย	79.2	20.8	-
2. หญิง	69	31	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	77.8	22.2	-
2. อนุปริญญา	75	25	-
3. ปริญญาตรี	75	25	-
4. ปริญญาโท	-	100	-
5. อื่นๆ	100	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	62.5	37.5	
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	50	50	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	73.7	26.3	-
9. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	75	25	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	80.8	19.2	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	63.6	36.4	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	66.7	33.3	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	50	50	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	58.8	41.2	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	85.7	14.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	70.6	29.4	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	83.3	16.7	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	73.2	26.8	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ: เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวง ฯ		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	100	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	85	15	-
3. อายุ 41-50 ปี	90.5	9.5	-
4. อายุ 51-60 ปี	100	-	-
เพศ			
1. ชาย	83.3	16.7	-
2. หญิง	96.6	3.4	
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
2. อนุปริญญา	81.3	18.8	-
3. ปริญญาตรี	91.7	8.3	-
4. ปริญญาโท	100	-	-
5. อื่นๆ	100	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	100	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	75	25	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	100	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	89.5	10.5	-
9. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	80.8	19.2	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	100.	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	100	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	100	-	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	88.2	11.8	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	92.9	7.1	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	66.7	33.3	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	94.1	5.9	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	83.3	16.7	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	90.2	9.8	-

และเมื่อนำข้อมูลที่เป็นด้านเชิงลึก (Crosstabulation) กับปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่จะส่งผลกระทบกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน พบว่า ในด้านอำนาจของผู้ว่าฯ มีการระบุอำนาจที่เป็นปัญหาในมาตรา 11(4) มาตรา 49, 53, 54 ซึ่งก็เป็นประเด็นที่ผู้วิจัยได้เคยนำเสนอไปในจังหวัดก่อนหน้านี้แล้ว หากแต่ในกรณีของจังหวัดสตูลนี้ พบว่า น้ำหนักแห่งความรุนแรงของปัญหามีไม่มากนัก เมื่อเทียบกับในจังหวัดสงขลาปัตตานี ก่อนหน้านี้ ซึ่งสามารถิจารณาเทียบเคียงกันได้ ในบทที่ 4 บทสรุป และข้อเสนอแนะ ซึ่งจะได้นำเสนอต่อไป ในส่วนของบทบาทของรัฐมนตรีมีการระบุที่มาตรา 47 มาตรา 77 และมาตรา 79 ซึ่งก็เป็นประเด็นที่ผู้วิจัยกล่าวถึงแล้วในจังหวัดก่อนหน้านี้ เป็นแต่เพียงอาจจะมีลำดับของประเด็นปัญหาต่างกันไปบ้าง แต่เนื้อหา และมาตรา 47 มาตรา 77 และมาตรา 79 ซึ่งก็เป็นประเด็นที่ผู้วิจัยกล่าวถึงแล้วในจังหวัดก่อนหน้านี้เป็นแต่เพียงอาจจะมีลำดับของประเด็นปัญหาต่างกันไป บ้างแต่เนื้อหา และมาตราที่ส่งผลกระทบมิได้มีการเปลี่ยนแปลงไป ในด้านของกระทรวงมหาดไทยมีการระบุที่บทบาทในมาตรา 76 ในเรื่องการพิจารณาร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณของ อ.บ.จ. และในมาตรา 78 การเพิกถอนมติของสภา อ.บ.จ. เป็นการชั่วคราวโดยข้อเสนอของผู้ว่าไปยังกระทรวงฯ ซึ่งในจุดนี้ หากมิได้มีการวางเกณฑ์ที่เหมาะสม เพื่อเป็นกรอบในการใช้ดุลพินิจให้กับผู้ว่าฯ ด้วยแล้ว จะทำให้มีโอกาสที่จะใช้ดุลพินิจแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. ขึ้นได้ นอกจากนั้นในด้านของระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เป็นการวางกรอบไว้ ในกรณีของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรต่างๆ แล้วจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ยังระบุระเบียบของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 ว่าเป็นปัญหาซึ่งผู้วิจัยได้ชี้ถึงปัญหาไปในบทก่อนหน้านี้แล้ว จึงคงเพียงแต่รายงานสภาพผลการวิจัยให้ทราบเป็นเบื้องต้นก่อน และประเด็นสุดท้ายในมาตรา 55(3) ข้าราชการจังหวัดสตูลที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ผู้ว่าฯ สามารถที่จะมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ ซึ่งหากผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบร่างฯ ดังกล่าวก็จะตกไป

โดยเมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามของสมาชิกสภา อ.บ.จ. สตูล ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน สามารถแสดงผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนภูมิภาคได้แก่ นายอำเภอ ปลัด จังหวัด ผู้ว่า ฯ มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. บ่อย	20
2. ปานกลาง	20
3. ไม่บ่อย	40
4. อื่นๆ	20

2. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนกลางอันได้แก่ รัฐมนตรีฯ ปลัดกระทรวง อธิบดี มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. บ่อย	-
2. ปานกลาง	20
3. ไม่บ่อย	60
4. อื่นๆ	20
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ มีอำนาจในการสอบสวนสมาชิกสภา อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ ในกรณีมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	80
2. ไม่เห็นด้วย	20
3. อื่นๆ	-
4. บทบาทใดของผู้ว่าฯ ในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 11(4)	-
2. กรณีมาตรา 11(5)	-
3. กรณีมาตรา 18(1)	-
4. กรณีมาตรา 22(2)	-
5. กรณีมาตรา 24(2)	-
6. กรณีมาตรา 32	10
7. กรณีมาตรา 36(2)	20
8. กรณีมาตรา 43(2)	-
9. กรณีมาตรา 49	-
10. กรณีมาตรา 53	20
11. กรณีมาตรา 54	20
12. กรณีมาตรา 55	10
13. กรณีมาตรา 77	10
14. กรณีมาตรา 78	-
15. กรณีมาตรา 79	-
16. กรณีมาตรา 80	10
17. กรณีมาตรา 82 (3)	-
18 อื่นๆ	-
5. ในการร่างข้อบัญญัติ จังหวัด หรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ใช้อำนาจในการแทรกแซง	
1. มี	-
2. ไม่มี	80
3. อื่นๆ	20
6. ท่านคิดว่าบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใดในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 6	12.5
2. กรณีมาตรา 11(5)	12.5
3. กรณีมาตรา 47	25
4. กรณีมาตรา 77	25

6. ท่านคิดว่าบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใดในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	คิดเป็น (ร้อยละ)
5. กรณีมาตรา 78	-
6. กรณีมาตรา 79	12.5
7. กรณีมาตรา 80	12.5
8. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
7. บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับดูแล อ.บ.จ. หากใช้มากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 15	7.7
2. กรณีมาตรา 22	-
3. กรณีมาตรา 24	7.7
4. กรณีมาตรา 18	-
5. กรณีมาตรา 11(4)	7.7
6. กรณีมาตรา 11(5)	-
7. กรณีมาตรา 53, 54	**15.4**
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณ ของ อ.บ.จ.	**15.4**
9. กรณีมาตรา 77	**15.4**
10. การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	-
11. กรณีมาตรา 78	7.7
12. กรณีมาตรา 79	-
13. อื่นๆ	15.4
8. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่าการกำกับดูแล	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	**30**
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)	**30**
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บรักษาเงินตรวจเงิน พ.ศ. 2541	20
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541	10
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	10
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536, 2538	-
7. อื่นๆ	-
9. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ อ.บ.จ. หากไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบฯ ก็จะตกไป ม. 55(3)	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. เห็นด้วย	20
2. ไม่เห็นด้วย	**80**
3. อื่นๆ	-
10. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. เห็นด้วย	**60**
2. ไม่เห็นด้วย	**40**
3. อื่นๆ	-

จากการพิจารณาผลการวิจัยในประเด็นของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันพบว่า บทบาทของผู้ว่าฯ ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ในกรณีของจังหวัดสตูลนี้ สมาชิก อ.บ.จ. โดยส่วนใหญ่ ไม่ระบุว่ามีบทบาทใดของผู้ว่าฯ ที่เป็นปัญหา นอกจากร้อยละ 10 ระบุที่มาตรา 32 ในเรื่องที่ผู้ว่าฯ เป็นผู้มีหน้าที่ในการชี้แจงข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคตามที่สมาชิก อ.บ.จ. เสนอข้อสอบถามต่อประธานสภา อ.บ.จ. และร้อยละ 20 ระบุที่มาตรา 36(2) ผู้ว่าฯ เป็นผู้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้มีคำสั่งยุบสภา และร้อยละ 20 เท่าๆ กัน ระบุที่มาตรา 53 และมาตรา 54 ซึ่งก็เป็นประเด็นที่ผู้วิจัยนำเสนอไปก่อนหน้านี้แล้ว จึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก ในด้านของบทบาทของรัฐมนตรีฯ ร้อยละ 25 เท่าๆ กัน ของสมาชิก อ.บ.จ. สตูลระบุว่าเป็นปัญหาที่มาตรา 47 และ 77 ส่วนบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ร้อยละ 15.4 ยังให้ความเห็นคงเดิม ซึ่งเป็นบทบาทของผู้ว่าฯ ที่จะเป็นผู้เสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรี (กระทรวง) ในมาตรา 53, 54 และการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. และกรณีมาตรา 77 นอกจากนั้นร้อยละ 30 เท่าๆ กัน ระบุว่าระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 มีปัญหาในด้านการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน สิ่งที่น่าสนใจ คือ ร้อยละ 80 ของสมาชิก อ.บ.จ. สตูล ไม่เห็นด้วยที่ผู้ว่าฯ จะมีอำนาจตาม ม.55(3) ในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. ซึ่งหากไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติดังกล่าวก็จะตกไป เป็นกรณีที่ตรงกันข้ามกับความเห็นของข้าราชการ และร้อยละ 40 ก็ไม่เห็นด้วย เช่นกันที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ

ในด้านของการเปรียบเทียบเพื่อดูถึงปัจจัยที่เป็นตัวแปรอื่นๆ เช่น อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ ต่างๆ ว่าจะมีผลทำให้ประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเปลี่ยนไปหรือไม่ สามารถแสดงผลได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ที่ถือเป็นการแทรกแซงการทำงานมากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	50	50	-	-	50	50	50	50	-	-	50	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50	-	-	-	-	-	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ																		
1. ชาย	-	-	-	-	-	20	40	-	-	40	40	20	20	-	-	20	-	-
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา																		
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	33.3	33.3	-	-	66.7	33.3	33.3	33.3	-	-	33.3	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)																	
	บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ																		
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-	-	-	-	50	-	-	50	50	50	50	-	-	50	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว						50	50	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	25	-	-	50	50	25	25	-	-	25	-	-
ตำแหน่ง																		
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	50	50	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100	100	100	-	-	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4)	ม.11(5)	ม.18(1)	ม.22(2)	ม.24(2)	ม.32	ม.36(2)	ม.43(2)	ม.49	ม.53	ม.54	ม.55	ม.77	ม.78	ม.79	ม.80	ม.82(3)	อื่นๆ
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	50	50	-	-	50	50	50	50	-	-	50	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66.7	66.7	33.3	33.3	-	-	33.3	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก																		
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	100	100	-	-	50	50	25	25	-	-	25	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในข้อใดที่หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม แทรกแซง อ.บ.จ.(โปรดดูรายละเอียดมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรี ฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	50	50	-	50	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	-	50	-	-	-	50	-
4. อายุ 51-60 ปี	100	100	-	100	-	-	-	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป5	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ								
1. ชาย	20	20	40	40	-	20	20	-
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา								
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	100	-	100	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	-	-	100	-	-	-
4. ปริญญาตรี	-	-	66.7	33.3	-	33.3	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)							
	บทบาทของรัฐมนตรี ฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6	มาตรา 11(5)	มาตรา 47	มาตรา 77	มาตรา 78	มาตรา 79	มาตรา 80	อื่นๆ
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
อาชีพ								
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	50	50	50	50	-	50	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	50	-	-	50	-
6. อื่นๆ	-	-	100	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	100	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	25	25	50	25	-	25	25	-
ตำแหน่ง								
1. นายก อ.บ.จ.	100	100	-	100	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	100	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	-	-	50	-	-	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	-	100	-	-	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรี ฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-	50	-	-	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	50	50	-	50	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	100	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	66.7	-	-	33.3	33.3	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	100	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	100	100	-	100	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก								
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	25	25	50	100	-	25	25	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ข้อใด หากใช้มากเกิน จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	50	50	50	-	50	-	50
3. อายุ 41-50 ปี	-	-	50	-	-	-	-	-	50	50	50	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	100	-	-	-	100	-	100	100	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ													
1. ชาย	20	-	20	-	20	-	40	40	40	20	40	-	20
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา													
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-	-	100	-	100	100	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปริญญาตรี	-	-	33.3	-	-	-	33.3	33.3	33.3	-	33.3	-	33.3
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100	100	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อาชีพ													
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	50	-	-	-	50	-	100	100	50	-	50	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50	50	-	50
6. อื่นๆ	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	25	-	25	-	25	-	50	50	50	25	50	-	-
ตำแหน่ง													
1. นายก อ.บ.จ.	100	-	-	-	100	-	100	100	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50	50	-	50
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	100	100	100	-	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	-	-	-	50	-	50	50	50	50	50	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	50	50	50	-	50	-	50
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	33.3	-	-	-	33.3	33.3	66.7	33.3	66.7	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	100	-	-	-	100	-	100	100	-	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก													
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	25	-	25	-	25	-	50	50	50	25	50	-	100
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทระเบียบกระทรวงมหาดไทย ข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแล กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	50	50	50	-	50	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	50	50	-	-	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	100	100	-	100	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-
เพศ							
1. ชาย	60	60	40	20	20	-	-
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา							
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	100	-	100	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	-	-	-	-	-
4. ปริญญาตรี	66.7	33.3	33.3	-	33.3	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	100	100	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ							
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	100	100	50	50	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	50	50	-	50	-	-
6. อื่นๆ	100	-	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	100	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	75	75	50	25	-	-	-
ตำแหน่ง							
1. นายก อ.บ.จ.	100	100	-	100	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	50	50	-	50	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	100	100	100	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	100	50	50	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	50	50	-	50	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	66.7	66.7	66.7	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	100	100	-	100	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก							
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	75	75	50	25	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ อ.บ.จ. หากผู้ว่า ฯ ไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวก็ตกไป (ม.55(3))

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3))		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	50	50	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	20	80	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	-	-
4. ปริญญาตรี	33.3	66.7	-
5. ปริญญาโท	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	100	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	50	50	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	100	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3))		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	100	100	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็น เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	50	50	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	50	-
4. อายุ 51-60 ปี	100	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	60	40	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	-
4. ปริญญาตรี	66.7	33.3	-
5. ปริญญาโท	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	100	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	50	50	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	50	50	-
6. อื่นๆ	100	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	100	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-
6. อื่นๆ	50	50	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	100	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	100	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	33.3	66.7	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	100	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	50	50	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ในด้านของบทบาทของผู้ว่าฯ ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ที่สมาชิก อ.บ.จ. สตูล เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยที่เป็นตัวแปรต่างๆ ระบุว่าเป็นบทบาทที่อาจส่งผลกระทบต่อ อ.บ.จ. ได้ ในด้านการใช้ดุลพินิจ คือในมาตรา 36(2) มาตรา 53, 54 ส่วนบทบาทของรัฐมนตรีฯ ก็ยังมีการระบุในประเด็นเดิม คือ ในมาตรา 47, 77 และมีประปรายบ้างในมาตรา 78, 79, 80 แต่เมื่อเทียบกับในมาตรา 47 ซึ่งเป็นกรณีที่รัฐมนตรี ฯ อาจมีคำสั่งให้ราชการส่วนกลางและ

ราชการส่วนภูมิภาค เข้าทำกิจการที่ อ.บ.จ. ควรต้องทำ แต่มิได้กระทำด้วยแล้วพบว่ามีการระบุจากสมาชิก อ.บ.จ. ว่าเป็นปัญหามากกว่า ทั้งนี้เพราะเป็นการก้าวก่ายในการทำงานของฝ่ายบริหาร อ.บ.จ. ในด้านของบทบาทกระทรวงมหาดไทย ยังมีการระบุอยู่ที่ประเด็นการเสนอไปยังรัฐมนตรีของผู้ว่าฯ ดังนั้นในอำนาจตามมาตรา 53, 54 จึงมีการระบุว่าเป็นปัญหาอยู่ ควบคู่ไปกับระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 และระเบียบว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 ที่สมาชิก อ.บ.จ. สตูล ยืนยันว่ามีปัญหา โดยเฉพาะการขาดความคล่องตัว เพราะมีการรวมอำนาจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค นอกจากนี้ระเบียบดังกล่าวในบางประเด็นยังล้าสมัย และไม่สอดคล้องต่อการพัฒนา เพราะมิได้คำนึงถึงผลในทางปฏิบัติได้จริงของ อ.บ.จ. และต่อกรณีมาตรา 55(3) ที่เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ จะมีอำนาจตามกฎหมาย ในเรื่องที่เกี่ยวกับงบประมาณของ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวก็ต้องตกไป พบว่าสมาชิก อ.บ.จ. สตูล ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และเสนอให้เพิ่มอำนาจดังกล่าวนี้ แต่สภา อ.บ.จ. หรือมีการดึงองค์กรประชาชนเข้ามีส่วนร่วมเพื่อตรวจสอบจะดีกว่าการมอบอำนาจให้ราชการส่วนภูมิภาค เพราะในหลายกรณี แผนในการพัฒนา อ.บ.จ. ได้มีการกำหนดให้สอดคล้องกับงบในการพัฒนา อ.บ.จ. แต่ก็ไม่สามารถที่จะผ่านได้ แม้ว่าจะมีบางส่วนของสมาชิก อ.บ.จ. คิดเป็นร้อยละ 50 ของผู้มีอายุ 31-40 ปี เห็นด้วยกับมาตรา 55(3) เท่าๆ กัน กับร้อยละ 50 ของผู้ที่ดำรงตำแหน่งรองนายก อ.บ.จ. ก็เห็นด้วยเช่นกัน ส่วนในประเด็นแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากระทรวงฯ นั้น แม้สมาชิก อ.บ.จ. ส่วนใหญ่ จะเห็นด้วย ดังที่แสดงไว้ในตารางดังกล่าวข้างต้น แต่ก็มีสมาชิก อ.บ.จ. ส่วนหนึ่งไม่เห็นด้วย ซึ่งก็เป็นจำนวนที่มิควรมองข้าม หรือคิดเป็น 100% ของผู้เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียวโดยมิได้มีตำแหน่งทางการเมืองอื่นๆ ก็ไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าการพัฒนา อ.บ.จ. เป็นการรับแผน หรือโครงการตลอดจนความต้องการมาจากประชาชน จึงมิใช่การรับคำสั่งจากราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคมาพัฒนานั่นเอง แต่ละ อ.บ.จ. มีลักษณะเฉพาะของตนแตกต่างกันจึงมิอาจรับแผนการในการพัฒนาของกระทรวงมหาดไทยได้

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

บทสรุปนี้สามารถเปรียบเทียบในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในผลการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งสองกลุ่มในประเด็นสำคัญๆ ได้ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. กับข้าราชการส่วนภูมิภาค ต่อปัญหาว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด จนในที่สุดก็มีการประกาศใช้โดยนายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม (ม. 54(2)) และมีหรือไม่ที่ผู้ว่าไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ จึงส่งร่างฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป ม. 54(3)

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ					
	เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่า ฯ ชี้ขาด จนในที่สุด ก็มีการประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้น (นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม) มาตรา 54(2)			มีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ.จึงส่งร่าง ฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	-	100	-	-	100	-
2. ข้าราชการ	1.9	94.3	3.8	1.9	90.6	7.5

ตารางเปรียบปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. เกี่ยวกับงบประมาณ ต้องส่งไปให้ผู้ว่าฯชี้ขาดและผู้ว่า เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง (ม. 55(2)) หรือ ผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วย ½ ทำให้ร่างดังกล่าวตกไป (ม.55(3)) ในระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ		
	กรณีมาตรา 55(2) และ 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1) ท้องถิ่น	20	80	-
2) ข้าราชการ	5.7	88.7	5.7

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่าง ในปัญหาบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อใดหากใช้มากจนเกินไปจะมิใช่การกำกับดูแล แต่จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ																	
	อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(2) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	-	-	-	-	-	10	20	-	-	20	20	10	10	-	-	10	-	-
2. ข้าราชการ	8.1	8.1	1.2	3.5	5.2	4.7	7	5.8	9.3	7	8.7	6.4	2.9	5.2	5.2	6.4	1.7	3.5

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ							
	อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามกฎหมายพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540							
	ม. 6 (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.47 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม. 78 (ร้อยละ)	ม. 79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	12.5	12.5	25	25	-	12.5	12.5	-
2. ข้าราชการ	21	9.5	21.9	15.2	8.6	15.2	6.7	1.9

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ												
	บทบาทของกระทรวงฯ ตามกฎหมาย พระราชบัญญัติ อ.บ.จ. พ.ศ. 2540												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53,54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	7.7	-	7.7	-	7.7	-	**15.4**	**15.4**	**15.4**	-	7.7	-	**15.4**
2. ข้าราชการ	12.9	3.4	5.2	6	5.2	3.4	0.9	18.1	2.6	9.5	17.2	6.9	8.6

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดที่เป็นลักษณะควบคุมบังคับบัญชา มากกว่าการกำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ						
	ระเบียบต่างๆ ของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับ อ.บ.จ.						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยงบประมาณ (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยพัสดุ (พ.ศ. 2535) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเงิน (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวางแผนพัฒนา (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุม (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง (พ.ศ. 2536) (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	**30**	**30**	20	10	10	-	-
2. ข้าราชการ	**26.3**	23.2	21.1	15.8	5.3	5.3	3.2

จากการพิจารณาเปรียบเทียบในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่ตอบแบบสอบถามในประเด็นของมาตรา 54(2) มาตรา 54(3) และมาตรา 55(2)(3) จะพบว่าในกรณีของ อ.บ.จ. สตูลนั้น ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิก อ.บ.จ. หรือข้าราชการทั้งที่เป็นราชการส่วนภูมิภาคและที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีการระบุว่า ไม่มีกรณีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นเป็นตัวเลขที่มีเปอร์เซนต์สูงมาก และหากพิจารณาถึง บทบาทที่เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยละ 20 เท่าๆ กัน ทั้งสามประเด็นของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก อ.บ.จ. สตูลระบุว่าเป็นปัญหาได้แก่ ในมาตรา 36(2) การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรัฐมนตรีฯ เพื่อให้มีคำสั่งยุบสภา อ.บ.จ. เมื่อนายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งและสภา อ.บ.จ. ไม่สามารถเลือกนายก อ.บ.จ. ขึ้นใหม่ได้ภายในสิบห้าวัน มาตรา 53 ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศข้อบัญญัติ อ.บ.จ. ภายในสิบห้าวัน หากพ้นกำหนดดังกล่าวนี้ให้ถือว่าผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น มาตรา 54 ผู้ว่าฯ เป็นผู้วินิจฉัยกรณีร่างข้อบัญญัติได้รับความเห็นชอบจากสภา อ.บ.จ. แล้ว และนายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัติ หากผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นให้นายก อ.บ.จ. ลงนาม แต่ถ้านายก อ.บ.จ. ไม่ลงนามภายในเจ็ดวัน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนาม และประกาศใช้ข้อบังคับข้อบัญญัติจังหวัดนั้น หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นคืนให้สภา อ.บ.จ. พิจารณาใหม่ จะเห็นได้ว่าประเด็นที่สมาชิก อ.บ.จ. สตูล

ระบุเป็นในเรื่องที่เกี่ยวกับการยุบสภาฯ การพิจารณาข้อบัญญัติซึ่งก็ถือเป็นอำนาจของสภา อ.บ.จ. ต่ออำนาจของผู้ว่าฯ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าในประเด็นของการยุบสภานั้น หลักการที่สำคัญในการกำกับดูแลก็คือ การส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้มีโอกาสในการปกครองตนเอง โดยราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลางไม่ควรที่จะเข้าไปก้าวก่าย นอกจากนั้นการตรวจสอบจะมีได้ ก็ต้องเป็นลักษณะการตรวจสอบในความถูกต้องแห่งการกระทำหรือนิติกรรม กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้กระทำ แต่การวางความเหมาะสมตรงจุดนี้มิใช่องค์กรราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จะสามารถตรวจสอบได้ (ก้าวก่าย) ถึงความเหมาะสมหรือเนื้อหาแห่งกิจการนั้นๆ เพราะจะเป็นการควบคุม บังคับบัญชามากกว่าเช่นเดียวกันกับอำนาจในการยุบสภาฯ ทั้งนี้เพราะเป็นสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน อำนาจดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าการยกเลิกเสียโดยให้เป็นมาตรการในการตอบโต้และควบคุมกันเองในทางการเมืองของฝ่ายบริหาร อ.บ.จ. จะเป็นการเหมาะสมกว่า โดยพร้อมกันนี้ควรจะเสริมสร้างหรือแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ในบทบาทของสภา อ.บ.จ. ให้มากขึ้น เพื่อเป็นการลดอำนาจการใช้ดุลพินิจของผู้ว่าฯ ในการยับยั้งข้อบัญญัติของ อ.บ.จ. ในมาตรา 53, 54 พร้อมกันนี้ก็วางกรอบถึงเกณฑ์ในการใช้หรือให้เหตุผลในทางปกครองว่า กรณีใดที่จะยับยั้งต้องมีเหตุหรือมีหลักเกณฑ์อย่างไร และให้เหตุผลประกอบทุกครั้ง พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาและหลักประกันการทำงานให้กับสภา อ.บ.จ. ด้วย ส่วนในประเด็นมาตรา 49 ผู้ว่าฯ และสภา อ.บ.จ. ให้ความเห็นชอบให้เอกชนกระทำกิจการ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อ.บ.จ. โดยให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนนั้นในประเด็นนี้ ร้อยละเพียง 9.3 ของกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุว่าเป็นปัญหา อย่างไรก็แล้วแต่ก็มิได้เป็นกรณีที่ระบุในอัตราที่สูงมากนัก จึงไม่ขอกล่าวถึง และกรณีดังกล่าวก็เป็นการพิจารณาร่วมกันกับสภาฯ โดยที่มิได้กระทำโดยผู้ว่าฯ ฝ่ายเดียวในด้านของอำนาจของรัฐมนตรี กลุ่มตัวอย่างระบุที่มาตรา 47 และมาตรา 77 ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ส่วนกลางอาจให้ราชการส่วนภูมิภาค เข้าไปจัดการในกิจการที่เป็นหน้าที่ของ อ.บ.จ. พึงต้องทำแต่มิได้กระทำ และเป็นกรณียับยั้งการปฏิบัติการของ อ.บ.จ. เป็นการชั่วคราว กรณีนี้ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการแก้ไขโดยตัดอำนาจของราชการส่วนกลางออก ทั้งนี้เพราะอำนาจในมาตรา 47 เป็นอำนาจในการควบคุมบังคับบัญชา หากมีความประสงค์จะให้ดำเนินการ ควรต้องผ่านความเห็นชอบจากสภา อ.บ.จ. เสียก่อน มิฉะนั้นแล้วจะส่งผลกระทบถึงปัญหาอื่นๆ ที่จะติดตามมา ยิ่งโดยเฉพาะอำนาจในมาตรา 77 การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. แม้เป็นการชั่วคราวก็ตาม แนวทางแก้ไขควรมีการวางกรอบและส่งผ่านนโยบายของราชการส่วนกลางไปยังราชการส่วนภูมิภาค ในการกำหนดทิศทางในการพัฒนา อ.บ.จ. จะเป็นการเหมาะสมกว่า

ตอนที่ 5 องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลานั้นผู้วิจัย จะนำเสนอเช่นเดียวกับในกรณีของจังหวัดก่อนหน้านี้ทั้ง 4 จังหวัด สงขลา ปัตตานี พัทลุง สตูล ทั้งนี้เพื่อให้เป็นรูปแบบเดียวกันและเป็นการสะดวกในการรายงานผล การวิจัย โดยมีการแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด ชุดแรกเป็นการนำเสนอในส่วนของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา อันได้แก่ ทั้งราชการส่วนภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด, รองผู้ว่าฯ, ปลัดจังหวัด, ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น, นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีหน้าที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. และราชการส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. ส่วนในชุดที่ สอง เป็นการสอบถามจากราชการส่วนท้องถิ่นอันได้แก่ สมาชิก อ.บ.จ. คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. โดยในตอนแรกนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอในส่วนราชการก่อน โดยมี 2 ตอน ในตอนแรกเป็นการตรวจสอบภูมิหลังของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา ในส่วนที่สอง เป็นการถามเจาะลึกลงไป ถึงปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลาง (กระทรวง) และราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) ใช้และส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา ซึ่งสามารถแสดงผลการวิจัยได้ดังนี้

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	5.1
2. อายุ 31-40 ปี	43.6
3. อายุ 41-50 ปี	41
4. อายุ 51-60 ปี	10.3
2. เพศ	
1. ชาย	51.3
2. หญิง	48.7
3. ระดับการศึกษา	
1. มัธยมศึกษา / อาชีวศึกษา	10.3
2. อนุปริญญา	12.8
3. ปริญญาตรี	56.4
4. ปริญญาโท	20.5
5. อื่นๆ (กำลังศึกษานอกระบบ, กำลังศึกษาต่ออยู่)	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. ก่อนหน้าที่จะมารับราชการท่านมีอาชีพ	
1. ศึกษาอยู่	**48.7**
2. ค้าขาย	5.1
3. เกษตรกรรม / ประมง	5.1
4. งานเอกชน	25.6
5. อื่น ๆ (รับจ้างทั่วไป)	15.4
5. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	2.6
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	-
3. ภาคเหนือ	2.6
4. ภาคใต้	**94.9**
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-
6. ภาคตะวันออก	-
6. ท่านได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดนี้เป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	20.5
2. เกินกว่า 5-15 ปี	**33.3**
3. เกินกว่า 15-20 ปี	5.1
4. เกินกว่า 20-25 ปี	2.6
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	30.8
6. อื่นๆ	7.7
7. ปัจจุบันท่านเป็นข้าราชการในตำแหน่งใด	
1. รัฐมนตรี	-
2. ปลัดกระทรวงฯ	-
3. อธิบดีฯ	-
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	**17.9**
5. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-
6. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	2.6
7. ปลัดจังหวัด	-
8. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	2.6
9. นายอำเภอ	7.7
10. ปลัดอำเภอ	10.3
11. สังกัดราชการส่วนภูมิภาค ที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-
12. เป็นข้าราชการอยู่ใน อ.บ.จ.	59
13. อื่นๆ	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. ปัจจุบันท่านทำงานรับราชการมาเป็นเวลากี่ปีแล้ว	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	5.1
2. เกินกว่า 5-15 ปี	**53.8**
3. เกินกว่า 15-20 ปี	15.4
4. เกินกว่า 20-25 ปี	12.8
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	12.8
6. อื่นๆ	-
9. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับ อ.บ.จ. เฉลี่ยเดือนละประมาณกี่เรื่อง	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	25.6
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	**33.3**
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	2.6
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	5.1
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	12.8
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)	20.5
10. ท่านเป็นข้าราชการสังกัดอยู่ส่วนใดตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	
1. ส่วนกลาง	17.9
2. ส่วนภูมิภาค	17.9
3. ส่วนท้องถิ่น	**64.1**
4. อื่นๆ	-
11. เห็นด้วยหรือไม่ที่การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. อยู่ภายใต้กำกับของ (อ.ก.จ.), (ก.จ.) แทนที่จะมีอำนาจบริหารงานบุคคลได้เบ็ดเสร็จใน อ.บ.จ. เลย	
1. เห็นด้วย	**82.1**
2. ไม่เห็นด้วย	10.3
3. อื่นๆ	7.7
12. การอบรมในเรื่องใด ที่ท่านคิดว่าจำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ.	
1. กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของ อ.บ.จ.	**71.8**
2. การฝึกอาชีพ	-
3. การวางผังเมือง	5.1
4. การจัดงบประมาณ	17.9
5. อื่นๆ	5.1

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
13. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	3.3
2. การเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์ การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	8.3
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	5.8
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	5
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	5.8
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	2.5
7. การตั้งกระทู้ถามนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	16.5
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	7.4
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	9.9
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	4.1
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	7.4
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่นทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	9.9
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	14
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
14. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	57.4
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	9.3
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	16.7
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	16.7
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
15. ในด้านของ อ.บ.จ. บทบาทใดที่ท่านคิดว่าควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	17.3
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	24.5
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	7.1
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	6.1
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	4.1
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	4.1
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	11.2
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่นให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	18.4
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	7.1
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
16. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	
1. เห็นด้วย	77.5
2. ไม่เห็นด้วย	20
3. อื่นๆ	2.5
17. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ไว้ หรือเห็นสมควรให้นายกฯ อ.บ.จ. มีอำนาจดังกล่าวเต็มที่ ในเรื่องที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	66.7
2. ไม่เห็นด้วย	30.8
3. อื่นๆ	2.6
18. ท่านคิดว่ารายได้ในข้อใดที่น่าจะเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	22.7
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	13.6
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	16.7
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ.	7.6
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	9.8
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	1.5
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	2.3
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	16.7
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	3.8
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ.	5.8
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
19. ท่านคิดว่ารายได้ของ อ.บ.จ. ที่ได้จากการเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ข้อใดน่าจะเป็นรายได้ที่มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	14.3
2. รายได้จากยาสูบ	25
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ. จากผู้พักในโรงแรม	23.2
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	25
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	8.9
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3.6
20. รายได้ใดที่ราชการส่วนกลางจัดเก็บ แล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. เป็นสัดส่วนข้อใดที่แบ่งให้น้อยเกินไป (ไม่เป็นธรรม)	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	6
2. อากรรังนกอีแอ่น	5
3. ค่าภาคหลวง	6
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	4
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	4
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	4
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	2
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	6
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	19
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	16
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	14
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/เล่นการพนัน)	12
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
21. รายจ่ายในข้อใดที่ท่านเห็นว่าเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดใน อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	29.3
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	10.7
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	10.7
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	6.7
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	1.3
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	-
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สิน	22.7
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	1.3
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	13.3
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	4
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
22. ท่านคิดว่าบทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	14
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	17.5
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	19.3
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	17.5
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	8.8
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	19.3
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	3.5
23. มาตรการใดในการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่ได้ผลที่สุด คือ	
1. การตั้งกระทู้ถาม	19.1
2. การยื่นญัตติ	6.4
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	19.1
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	19.1
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	2.1
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	34
7. อื่นๆ	-
24. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิก อ.บ.จ. ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสีย ก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	92.3
2. ไม่เห็นด้วย	7.7
3. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
25. ใน อ.บ.จ. ของท่าน เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ยังไม่ลงนามภายในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป	
1. มี	12.5
2. ไม่มี	77.5
3. อื่นๆ	10
26. จากข้อ 25 มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปและสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้ความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนน ไม่น้อยกว่า 2/3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป (ม. 54(3))	
1. มี	20.5
2. ไม่มี	**74.4**
3. อื่นๆ	5.1
27. เกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป 55(2) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างงบฯ ตกไป 55(3)	
1. มี	35.9
2. ไม่มี	59
3. อื่นๆ	5.1

จากการการพิจารณากลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาในประเด็นของภูมิหลังในด้านต่างๆ ทั้งข้าราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 41 อายุเฉลี่ยอยู่ที่ 41-50 ปี โดยเป็นเพศชาย ร้อยละ 51.3 เพศหญิง ร้อยละ 48.7 และมีระดับการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี คือ ปริญญาตรี ร้อยละ 56.4 และเป็นคนพื้นภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 94.9 จึงทำให้ย่อมมีความเข้าใจในวัฒนธรรมการทำงานของกลุ่มคนที่อยู่ในภาคเดียวกันได้เป็นอย่างดี โดยร้อยละ 53.8 รับราชการมาเป็นเวลาเกินกว่า 5-15 ปี ซึ่งก็ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่นานพอควร ทำให้สามารถเข้าใจกฎระเบียบของราชการได้เป็นอย่างดี และเมื่อดูจำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกันร้อยละ 33.3 ติดต่องานกับ อ.บ.จ. เกินกว่า 5-10 เรื่อง อย่างไรก็แล้วแต่ ร้อยละ 82.1 ยังเห็นด้วยที่จะให้อำนาจในการบริหารบุคคลอยู่ที่ อ.ก.จ. และ ก.จ. แทนที่ของการมีอำนาจเด็ดขาดของฝ่ายบริหาร อ.บ.จ. ทั้งนี้เพราะเกรงว่าการเมืองจะเข้าแทรกแซง ร้อยละ 16.5 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา ระบุว่าหน้าที่ที่สำคัญของสมาชิก อ.บ.จ. คือ การตั้งกระทู้ถามนายก อ.บ.จ. ในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงานของ อ.บ.จ. ตามมาตรา 31 ร้อยละ 24.5 เห็นว่าบทบาทของ อ.บ.จ. ควรจะเน้นที่การจัดทำแผนพัฒนา อ.บ.จ. และประสานการจัดทำแผนพัฒนากับจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ร้อยละ

77.5 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา ระบุว่าเห็นด้วยกับการให้มีการเลือกตั้งนายก อ.บ.จ. โดยตรงจากประชาชน ทั้งนี้เพื่อให้ฝ่ายบริหารคำนึงถึงประชาชน และรับผิดชอบในการที่จะสนองตอบต้องความต้องการของประชาชน มากกว่าเป็นลักษณะของผลประโยชน์ในทางการเมือง โดยร้อยละ 66.7 ของกลุ่มข้าราชการยังเห็นด้วยที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ทั้งนี้อาจเป็นได้ว่าเพราะความเป็นราชการและไม่มั่นใจในฝ่ายการเมือง จุดที่เห็นได้ชัดเจนอีกประการหนึ่งคือร้อยละ 34 มีการระบุว่ามาตรการที่ควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่ได้ผลดีที่สุด คือ การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อันเป็นการสะท้อนให้เห็นที่ความเชื่อและค่านิยมที่ต้องการให้ฝ่ายการเมืองต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของราชการ นอกจากนั้นก็เป็นการยึดติดตามที่ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้ก่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันขึ้นได้ ในประเด็นของมาตรา 54(3) ร้อยละ 74.4 ระบุว่าไม่มีปัญหากรณีนี้เกิดขึ้น ในขณะที่ร้อยละ 77.5 ระบุว่า ไม่เคยมีกรณีที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อชี้ขาดและมีการประกาศข้อบัญญัตินั้นขึ้นใช้ทั้งๆ ที่นายก อ.บ.จ. มิได้ลงนาม ในขณะที่ร้อยละ 59 ของกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามระบุว่า ไม่มีปัญหากรณีของมาตรา 55(2)(3) แต่เมื่อพิจารณาตัวเลขของกลุ่มที่ระบุว่ามีปัญหานี้ก็มีถึงร้อยละ 35.9 จึงไม่ควรมองข้ามไป

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างฯ ไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ก็ไม่ลงนามในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัติต่อไป 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดกรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	50	50
2. อายุ 31-40 ปี	11.8	82.5	5.9
3. อายุ 41-50 ปี	18.8	75	12.5
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
เพศ			
1. ชาย	10	80	10
2. หญิง	15.8	78.5	10.5

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับ นายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	50	50	-
2. อนุปริญญา	-	80	20
3. ปริญญาตรี	9.1	86.4	9.1
4. ปริญญาโท	12.5	75	12.5
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	85.7	14.3
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	100	-
6. ปลัดอำเภอ	-	75	25
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	21.7	73.9	8.7
9. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	50	50
2. เกินกว่า 5-15 ปี	19	71.4	9.5
3. เกินกว่า 15-20 ปี	16.7	83.3	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	100	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	10	70	20
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	7.7	84.6	15.4
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	50	50	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	12.5	87.5	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	85.7	14.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	20	76	8

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้มีความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	50	50
2. อายุ 31-40 ปี	29.4	64.7	5.9
3. อายุ 41-50 ปี	18.8	81.3	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
เพศ			
1. ชาย	20	70	10
2. หญิง	21.1	78.9	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	50	50	-
2. อนุปริญญา	20	60	20
3. ปริญญาตรี	18.2	81.8	-
4. ปริญญาโท	12.5	75	12.5
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	28.6	71.4	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	100	-
6. ปลัดอำเภอ	-	75	25
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	26.1	69.6	4.3
9. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	50	-	50
2. เกินกว่า 5-15 ปี	23.8	71.4	4.8
3. เกินกว่า 15-20 ปี	16.7	83.3	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	100	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	20	80	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	10	70	20
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	7.7	92.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	60	40	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	25	75	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	85.7	14.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	24	72	4

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจจะเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	41.2	52.9	5.9
3. อายุ 41-50 ปี	43.8	50	6.3
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
เพศ			
1. ชาย	35	55	10
2. หญิง	36.8	63.5	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	75	25	-
2. อนุปริญญา	20	80	-
3. ปริญญาตรี	36.4	59.1	4.5
4. ปริญญาโท	25	62.5	12.5
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	42.9	57.1	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	100	-
6. ปลัดอำเภอ	-	75	25
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	47.8	47.8	4.3
9. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	50	50	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	42.9	47.6	9.5
3. เกินกว่า 15-20 ปี	50	50	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	100	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	20	80	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	20	70	10
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	23.1	76.9	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	50	50	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	80	20	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	37.5	50	12.5
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	85	15
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	22	75	3

นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ทั้งนี้ตามมาตรา 54(2) ว่าเคยมีหรือไม่ที่มีความขัดแย้งกันในระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัตินั้นให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด ในกรณีของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามในประเด็นนี้เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรต่างๆ ก็จะพบว่าส่วนใหญ่กว่าร้อยละเฉลี่ย 60-70 ระบุว่าไม่มีกรณีปัญหาในประเด็นนี้ จะมีบ้างก็เพียง ร้อยละ 50 ของกลุ่มข้าราชการที่จบการศึกษาระดับมัธยม / อาชีวะ ที่ระบุว่ายังมีปัญหาอยู่ เท่าๆ กันกับกรณีของจำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับ อ.บ.จ. เกินกว่า 15-20 เรื่อง ก็ระบุว่ายังเป็นปัญหาอยู่ เช่นกัน ส่วนในประเด็นของมาตรา 54(3) ก็มีลักษณะเช่นเดียวกันกับในประเด็นของมาตรา 54(2) หากพิจารณาจากตารางข้างต้น จะพบว่ากว่าร้อยละ 70-80 ข้าราชการในจังหวัดยะลา ระบุว่าไม่มีปัญหาจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันนี้ของผู้ว่าฯ ไม่ว่าจะเปรียบเทียบด้วยตัวแปรใด ๆ เช่นเดียวกันกับในกรณีมาตรา 55(3) ที่แม้จะมีการระบุว่าไม่มีปัญหาจากการใช้ดุลพินิจ แต่ก็มีตัวเลขที่ระบุว่าเป็นปัญหาอยู่ในตัวแปรหลายปัจจัย เช่น ร้อยละ 50 เท่าๆ กันของผู้ที่รับราชการมา ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี และเกินกว่า 15-20 ปี ระบุว่ามีปัญหาอยู่ในมาตรา 55(3) กรณีที่งบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด

ดังที่ได้กล่าวผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุดในส่วนนี้ก็จะเป็นการรายงานผลการวิจัยของส่วนท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง สมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดยะลา และคณะกรรมาธิการบริหาร อ.บ.จ. ยะลาจะเป็นผู้ตอบในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจ โดยสามารถแสดงผลภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. ยะลา ได้ดังต่อไปนี้

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดยะลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-
2. อายุ 31-40 ปี	-
3. อายุ 41-50 ปี	57.1
4. อายุ 51-60 ปี	42.9
5. 61 ปีขึ้นไป	-
2. เพศ	
1. ชาย	85.7
2. หญิง	14.3

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดยะลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
3. ระดับการศึกษา	
1. ประถมศึกษา	14.3
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	14.3
3. อนุปริญญา	42.9
4. ปริญญาตรี	14.3
5. ปริญญาโท	14.3
6. ปริญญาเอก	-
7. อื่นๆ	-
4. ก่อนหน้าที่จะมาเป็น อ.บ.จ. ท่านมีอาชีพ	
1. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	-
2. เกษตรกร / ประมง	14.3
3. ค้าขาย	28.6
4. รับเหมาก่อสร้าง	42.9
5. ข้าราชการ	-
6. อื่น ๆ	14.3
5. รายได้เฉลี่ยก่อนมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	-
2. 5,000-15,000 บาท	57.1
3. 15,000-25,000 บาท	-
4. 25,000-35,000 บาท	14.3
5. 35,000-45,000 บาท	28.6
6. อื่นๆ	-
6. รายได้เฉลี่ยหลังจากมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	-
2. 5,000-15,000 บาท	28.6
3. 15,000-25,000 บาท	28.6
4. 25,000-35,000 บาท	14.3
5. 35,000-45,000 บาท	28.6
6. อื่นๆ	-
7. ปัจจุบันท่านมีอาชีพ	
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	14.3
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-
3. ค้าขาย	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	28.6
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	42.9
6. อื่นๆ	14.3

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดยะลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	-
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	-
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	100
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-
6. ภาคตะวันออก	-
9. ท่านได้อยู่ในจังหวัดที่ตั้ง อ.บ.จ. มาเป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	42.9
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	14.3
6. อื่นๆ	42.9
10. ท่านดำรงตำแหน่งใดใน อ.บ.จ.	
1. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	14.3
4. รองนายก อ.บ.จ.	28.6
5. สมาชิกสภา อ.บ.จ.	57.1
6. อื่นๆ	-
11. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. มากี่ปี	
1. ต่ำกว่า 5 ปี	42.9
2. 5 ปี –6 ปี	-
3. 6 ปี – 7 ปี	-
4. 7 ปี – 8 ปี	42.9
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	14.3
12. ท่านคิดจะสมัครรับเลือกตั้งในระดับอื่นอีกหรือไม่	
1. สมัคร	57.1
2. ไม่สมัคร	42.9
3. อื่นๆ	-
13. ใน 1 อาทิตย์ ท่านมาทำงานใน อ.บ.จ. กี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	57.1
3. 3-5 วัน	28.6
4. 5-7 วัน	-
5. มาทุกวัน	14.3
6. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดยะลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
14. หากท่านอยู่ในพื้นที่ชาวบ้านมาพบท่านเฉลี่ยอาทิตย์ละกี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	14.3
3. 3-5 วัน	71.4
4. 5-7 วัน	14.3
5. มาทุกวัน	-
6. อื่นๆ	-
15. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนภูมิภาคกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	28.6
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	57.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	14.3
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-
6. อื่นๆ	-
16. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนกลางกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	28.6
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	14.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	14.3
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-
6. อื่นๆ	42.9
17. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ทีมเดียวกับฝ่ายบริหารหรือไม่	
1. อยู่	100
2. ไม่อยู่	-
3. อื่นๆ	-
18. อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิกกี่คน	
1. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	100
2. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-
3. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
4. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
5. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-
19. อ.บ.จ. ของท่าน จัดเป็น อ.บ.จ. ขนาดใด	
1. อ.บ.จ. ขนาดใหญ่	-
2. อ.บ.จ. ขนาดกลาง	14.3
3. อ.บ.จ. ขนาดเล็ก	85.7
4. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดยะลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
20. เห็นด้วยหรือไม่ว่าการบริหารงานบุคคลของอ.บ.จ. ยังอยู่ภายใต้ (อ.ก.จ. (ก.จ)	
1. เห็นด้วย	28.6
2. ไม่เห็นด้วย	71.4
3. อื่นๆ	-
21. การอบรมเรื่องใดที่จำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดของท่าน	
1. กฎหมายเกี่ยวกับงานของ อ.บ.จ.	71.4
2. การฝึกอาชีพ	-
3. ผังเมือง	-
4. การจัดทำงบประมาณ	14.3
5. อื่นๆ	14.3
21. ข้อใดต่อไปนี้จำเป็นสำหรับ อ.บ.จ. ของท่านมากที่สุด	
1. ยานพาหนะ	42.9
2. อาคาร (สถานที่)	-
3. เครื่องคอมพิวเตอร์	-
4. เครื่องใช้สำนักงาน	-
5. อื่นๆ	57.1
23. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดมีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	7.4
2. การเลือกสมาชิกสภา อ.บ.จ. คนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	11.4
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	-
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	3.7
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	3.7
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	-
7. การตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	11.1
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	7.4
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	7.4

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการ อ.บ.จ. ในจังหวัดยะลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	3.7
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	14.8
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่น ทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	14.8
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	25.9
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
24. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดสำคัญต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	54.5
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	9.1
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	27.3
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	9.1
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
25. บทบาทใด อ.บ.จ. ควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	15
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	25
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	-
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	10
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	-
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และกณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดยะลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบำรุงรักษาศิลป จารีต ประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	15
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณะภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	30
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	5
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
26. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	
1. เห็นด้วย	85.7
2. ไม่เห็นด้วย	14.3
3. อื่นๆ	-
27. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะลดอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด ต่อ อ.บ.จ. ลงโดยให้นายก อ.บ.จ. มีอำนาจมากขึ้น	
1. เห็นด้วย	42.9
2. ไม่เห็นด้วย	57.1
3. อื่นๆ	-
28. รายได้ใดเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	25
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	10.7
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	10.7
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ	10.7
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	10.7
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	-
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	-
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	14.3
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	7.1
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ	10.7
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
29. รายได้ในข้อใดต่อไปนี้ทำรายได้ให้ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน(ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	16.7
2. รายได้จากยาสูบ	41.7
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ.	8.3
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	16.7
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	-
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	16.7

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดยะลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
30. รายได้ อ.บ.จ. ที่ราชการจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. ตามสัดส่วนข้อใดยังจัดสรรให้ไม่เป็นธรรม	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	5.9
2. อากรรังนกอีแอ่น	5.9
3. ค่าภาคหลวง	5.9
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	-
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	-
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	-
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	-
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	5.9
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน	11.8
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	23.5
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	35.3
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/ เล่นการพนัน)	5.9
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
31. รายจ่ายใดเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดของ อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	12.5
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	12.5
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	-
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	-
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	-
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	12.5
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ	37.5
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	-
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	-
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	12.5
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	12.5
32. บทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามการทำงาน อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	10
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	20
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	30
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	20
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	-
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	20
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดยะลา	คิดเป็น (ร้อยละ)
33. มาตรการใดที่ควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ได้ผลดีมากที่สุด	
1. การตั้งกระทู้ถาม	22.2
2. การยื่นญัตติ	11.1
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	44.4
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	11.1
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	-
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย	11.1
7. อื่นๆ	-
34. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิกสภา อ.บ.จ. (ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	100
2. ไม่เห็นด้วย	-
3. อื่นๆ	-
35. เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภาฯ แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม ผู้ว่า ฯ จึงประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป ม. 54 (2)	
1. มี	28.6
2. ไม่มี	71.4
3. อื่นๆ	-
36. เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างคืนไปและสภา อ.บ.จ. ยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2/3 จึงทำให้ร่างนั้นใช้เป็นข้อบัญญัติได้ 54(3)	
1. มี	14.3
2. ไม่มี	85.7
3. อื่นๆ	-
37. เคยมีหรือไม่ ที่งบประมาณของ อ.บ.จ. สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับ นายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งไปยังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภาฯ ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง 55(2) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภาฯ แต่สภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้งบฯตกไป 55(3)	
1. มี	42.9
2. ไม่มี	57.1
3. อื่นๆ	-

จากการพิจารณาตารางดังกล่าวข้างต้นในภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดยะลา ร้อยละ 57.1 อายุเฉลี่ย 41.50 ปี เพศชายร้อยละ 85.7 เพศหญิงร้อยละ 14.3 โดยร้อยละ 42.9 สำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญญา แม้จะมิได้จบในระดับปริญญาตรี แต่ก็จะเห็นได้ว่าเมื่อรวมตัวเลขของผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 14.3 เข้าด้วยกันก็เป็นอัตราที่สูงพอใช้ และเมื่อดูด้านรายได้ก่อนมาเป็นและหลังมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. พบว่าโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะร้อยละ 42.9 มิได้ทำอาชีพอื่นเสริม นอกจากเป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว โดยส่วนใหญ่มีการอาศัยอยู่ในจังหวัดยะลามา 20-25 ปี (ร้อยละ 42.9) และเป็นคนใต้โดยกำเนิด สิ่งที่น่าสนใจคือ ร้อยละ 42.9 ของสมาชิก อ.บ.จ. ที่ตอบแบบสอบถามมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. มาแล้ว 7-8 ปี ซึ่งถือเป็นระยะเวลาที่นานพอควรที่จะทำให้ทราบถึงอุปสรรคและข้อขัดข้องอันเป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันได้ โดยร้อยละ 57.1 ระบุว่าใน 1 เดือนมีการติดต่องานกับราชการส่วนกลาง ทั้งนี้ให้เหตุผลว่าโดยมากมักเป็นการสั่งการลงมาของทางราชการส่วนกลางมายังภูมิภาค (จังหวัด) มากกว่า การที่ อ.บ.จ. จะติดต่อขึ้นไป สิ่งที่น่าสนใจ คือ อ.บ.จ. ยะลา ร้อยละ 71.4 ไม่เห็นด้วยกับการที่จะให้อำนาจในการบริหารบุคคลอยู่ที่ อ.ก.จ. และ ก.จ. แต่ควรกระจายอำนาจเหล่านั้นมายัง อ.บ.จ. ทั้งนี้ให้เหตุผลว่า ทั้งนี้เพราะ อ.บ.จ. มีสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งถือเป็นตัวแทนของประชาชน ดังนั้นหากให้มีอำนาจในการควบคุมบุคคลใน อ.บ.จ. ได้ ก็ย่อมส่งผลดีต่อทิศทางในการพัฒนา อ.บ.จ. และสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนผู้เลือกตั้ง ร้อยละ 25.9 ของสมาชิก อ.บ.จ. ระบุว่าหน้าที่ที่สำคัญคือ การให้ความเห็นชอบในร่างข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี ซึ่งในจุดนี้หากมีการสังเกตจะพบว่าเป็นประเด็นที่เชื่อมโยงกันกับประเด็นในมาตรา 55(3) ที่มักจะมีการระบุเสมอๆ ว่าเป็นปัญหามากกว่าในกรณีของมาตรา 54(2)(3) ที่เป็นเรื่องการเสนอข้อบัญญัติจังหวัด ทั้งนี้เพราะเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณของ อ.บ.จ. ร้อยละ 54.5 เน้นให้นายก อ.บ.จ. บริหารงานให้เป็นไปตามกฎหมายและมติของ อ.บ.จ. ในขณะที่ร้อยละ 30 ระบุว่าให้ อ.บ.จ. ทำการพัฒนาในกิจการต่างๆ ที่อยู่ในเขตจังหวัดและเน้นสาธารณูปโภค เช่นเดียวกันกับในกรณี อ.บ.จ. ของจังหวัดอื่นๆ ที่มีการระบุมาก่อนหน้านี้ ร้อยละ 85.7 เห็นด้วยที่จะให้มีการเลือกนายก อ.บ.จ. โดยตรงจากประชาชนเพราะทำให้ประชาชนกำหนดตัวผู้บริหารได้ และรับผิดชอบตรงต่อประชาชนเอง ร้อยละ 44.4 เน้นการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่การอภิปรายในสภา อ.บ.จ. มากกว่าจะเน้นไปที่ผู้ว่าฯ และรัฐมนตรีฯ ดังเช่น กรณีของพวกข้าราชการที่ตอบมาและในมาตรา 54(2)(3) และ 55(3) ระบุว่าไม่มีปัญหาคงมีเพียงมาตรา 55(3) ที่มีตัวเลขของกรณีที่ระบุว่ามีปัญหาค่อนข้างสูง (ร้อยละ 42.9) แต่ก็มีตัวเลขที่ระบุว่าไม่มีปัญหา ร้อยละ 57.1 นอกจากนั้นหากจะดูความสัมพันธ์ (Crosstabulation) ของสมาชิก อ.บ.จ. ยะลา ต่อปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบสามารถอธิบายได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม จึงต้องประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นไป ม. 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	25	75	-
4. อายุ 51-60 ปี	33.3	66.7	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	33.3	66.7	-
2. หญิง	-	100	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	100	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	100	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	100	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	50	50	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	66.7	33.3	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	25	75	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	33.3	66.7	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	28.6	71.4	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	–	-
3. อายุ 41-50 ปี	25	75	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	16.7	83.3	-
2. หญิง	-	100	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	100	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	100	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	100	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	33.3	66.7	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	25	75	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	14.3	85.7	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จะต้องส่งงบประมาณไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดผู้ว่าเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม.55(2))หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วย กับสภา อ.บ.จ. ส่งคืนไปและสภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้ตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	50	-
4. อายุ 51-60 ปี	33.3	66.7	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	50	50	-
2. หญิง	-	100	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	100	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	33.3	66.7	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	100	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	100	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	50	50	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	33.3	66.7	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	66.7	33.3	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
6. อื่นๆ	33.3	66.7	
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	--
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	50	50	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	66.7	33.3	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	42.9	57.1	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ในด้านของสมาชิก อ.บ.จ. ยะลาที่ตอบแบบสอบถามมาในประเด็นมาตรา 54(2) ที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด แม้โดยภาพรวมร้อยละกว่า 70 จะระบุว่าไม่มีปัญหาดังกล่าวที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันแต่ก็มีบ้างที่ระบุว่ามีปัญหาเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบในด้านการศึกษา คิดเป็น 100% เท่าๆ กันของสมาชิก อ.บ.จ. ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและปริญญาโทระบุว่ามีปัญหามาตรา 54(2) ร้อยละ 66.7 ของผู้ที่อยู่ใน อ.บ.จ. 20-25 ปี ซึ่งก็ถือว่าได้เห็นความเป็นไปและเปลี่ยนแปลงใน อ.บ.จ. มาเป็นเวลาพอสมควรระบุว่า กรณีมาตรา 54(2) ก็มีปัญหาเช่นกัน เช่นเดียวกับร้อยละ 50 ของผู้ที่เป็นสมาชิก อ.บ.จ. และดำรงตำแหน่งรองนายก อ.บ.จ. ก็ระบุเช่นนั้นในส่วนของประเด็นในมาตรา 54(3) ที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิกจึงให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นได้ พบว่าสมาชิก อ.บ.จ. ยะลา ส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามไม่ว่าจะดูเปรียบเทียบกับตัวแปรด้าน อายุ เพศ การศึกษา ต่างๆ พบว่าก็ยังคงระบุว่าไม่มีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น แม้ว่าคิดเป็น 100% ของผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโทจะระบุว่ายังมีปัญหาอยู่ก็ตาม เช่นเดียวกันกับร้อยละ 50 ของผู้ที่ดำรงตำแหน่งรองนายก อ.บ.จ. ก็แสดงความไม่มั่นใจและชี้ชัดว่า ยังเป็นปัญหาอยู่ในมาตรา 54(3) นี้ ในประเด็นสุดท้ายมาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) ในประเด็นนี้ถือว่าเป็นประเด็นที่สมาชิก อ.บ.จ. ยะลาระบุว่าเป็นปัญหามากที่สุดยิ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบตามตารางข้างต้นกับตัวแปรต่างๆที่เป็นปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบได้ก็ยิ่งเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น นั่นคือในเรื่องที่เกี่ยวกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไปแล้วถึงปัญหาก่อนหน้านี้ จึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก

2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในส่วนนี้ก็เป็นประเด็นหนึ่งของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นลักษณะการสั่งการลงมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) โดยเป็นการสั่งการลงมาของราชการส่วนกลาง (กระทรวง, กรม) ซึ่งจะเป็นในลักษณะระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ทั้งที่มีอยู่ในกฎหมายอื่น และ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และการสั่งการของราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในการกำกับ อ.บ.จ. โดยสามารถแสดงผลเป็นรายละเอียดในส่วนของแบบสอบถามข้าราชการได้ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ต้องไปตรวจเยี่ยม อ.บ.จ. ในพื้นที่จังหวัดของท่าน	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. บ่อย	7.7
2. ปานกลาง	12.8
3. ไม่บ่อย	12.8
4. ทำงานอยู่ อ.บ.จ. นั้นอยู่แล้ว	**53.8**
5. สังกัดอยู่ส่วนกลาง (กทม.)	-
6. อื่นๆ	12.8
2. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	**94.4**
2. ไม่เห็นด้วย	5.1
3. อื่นๆ	-
3. บทบาทใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้มากเกินไป จะไม่ใช่การกำกับดูแล แต่เป็นการควบคุม บังคับบัญชา อ.บ.จ. (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 11(4)	8.9
2. ในมาตรา 11(5)	**13.9**
3. ในมาตรา 18(1)	6.9
4. ในมาตรา 22(2)	3
5. ในมาตรา 24 (2)	5.9
6. ในมาตรา 32	4
7. ในมาตรา 36(2)	3
8. ในมาตรา 43(2)	3
9. ในมาตรา 49	7.9
10. ในมาตรา 53	4
11. ในมาตรา 54	11.9
12. ในมาตรา 55	3
13. ในมาตรา 77	6.9
14. ในมาตรา 78	6.9
15. ในมาตรา 79	5
16. ในมาตรา 80	5
17. ในมาตรา 82(3)	1
18. อื่นๆ	-
4. ในการร่างข้อบัญญัติจังหวัดหรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้ดุลพินิจกำกับ ดูแล อ.บ.จ. โดยไม่ผ่านข้อบัญญัติ หรือมติ อ.บ.จ. ที่ได้เสนอมา	
1. มี	12.5
2. ไม่มี	**77.5**
3. อื่นๆ	10
5. บทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับดูแล อ.บ.จ. แต่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 6	18.8
2. ในมาตรา 11(5)	14.1
3. ในมาตรา 47	6.3
4. ในมาตรา 77	14.1

5. บทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับดูแล อ.บ.จ. แต่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
5. ในมาตรา 78	17.2
6. ในมาตรา 79	7.8
7. ในมาตรา 80	**20.3**
8. อื่นๆ	1.6
6. บทบาทของกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับ ดูแล อ.บ.จ. หากใช้อำนาจดังกล่าวมากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา	
1. ในมาตรา 15	13.3
2. ในมาตรา 11(5)	1.1
3. ในมาตรา 47	1.1
4. ในมาตรา 18	3.3
5. ในมาตรา 11(4)	3.3
6. ในมาตรา 11(5)	12.2
7. ในมาตรา (53, 54)	11.1
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.	5.6
9. ในมาตรา 77	**15.6**
10. ยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	14.4
11. ในมาตรา 78	4.4
12. ในมาตรา 79	5.6
13. ในมาตรา 80	8.9
7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดมีลักษณะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับ ดูแล อ.บ.จ.	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	17.9
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติมใหม่)	**23.2**
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย รับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บเงิน ตรวจเงิน พ.ศ. 2541	8.9
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541	14.3
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุม อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	21.4
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536	7.1
7. อื่นๆ	7.1
8. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณก็ตกไป ม. 55(3)	
1. เห็นด้วย	**82.1**
2. ไม่เห็นด้วย	12.8
3. อื่นๆ	5.1
9. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. เห็นด้วย	**87.2**
2. ไม่เห็นด้วย	7.7
3. อื่นๆ	5.1

จากการพิจารณาตารางดังกล่าวข้างต้น ในประเด็นของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาในประเด็นของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ร้อยละ 53.8 ระบุว่าทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. นั้นๆ เลย ร้อยละ 94.4 เห็นด้วยที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอรัฐมนตรีสั่งให้ออกได้ ในกรณีมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ. ร้อยละ 13.9 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุบทบาทของผู้ว่าฯ ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ที่อาจเป็นปัญหาการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแล คือ ในมาตรา 11(5) กรณีที่สมาชิก อ.บ.จ. เข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของ อ.บ.จ. มีส่วนได้เสียในสัญญาสัมปทานนั่นเอง ทั้งนี้โดยเกรงว่าหากมิได้ทำการสอบสวนให้ดีแล้วก็อาจมีการกลั่นแกล้งกันขึ้นได้ สำหรับบทบาทของรัฐมนตรีฯ ร้อยละ 20.3 ระบุบทบาทในมาตรา 80 แห่ง พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ซึ่งก็เป็นอำนาจในการยุบสภา อ.บ.จ. ที่กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามระบุว่าเป็นการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่มีปัญหา ทั้งนี้เพราะอำนาจในการยุบสภา อ.บ.จ. มิใช่อำนาจในการกำกับดูแล หากแต่เป็นอำนาจในการควบคุมบังคับบัญชา ร้อยละ 23.2 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุว่าระเบียบของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 มีปัญหามากกว่าในทุกระเบียบและสำหรับบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ร้อยละ 15.6 ระบุว่าบทบาทในการที่ผู้ว่าฯ จะสั่งให้ อ.บ.จ. ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมาตรา 77 เป็นปัญหา อย่างไรก็แล้วแต่ต่อประเด็นในมาตรา 55(3) และในเรื่องแผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนกระทรวงฯ ก็มีความเห็นว่าเห็นด้วย โดยเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยที่เป็นตัวแปรในด้านต่างๆ (Crosstabulation) เพื่อดูผลกระทบของข้อมูลในส่วนของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาสามารถแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันว่าบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้หากใช้มากเกินไปโดยเคร่งครัด จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	29.4	29.4	11.8	11.8	5.9	11.8	5.9	5.9	17.6	11.8	17.6	5.9	17.6	5.9	11.8	5.9	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	25	31.3	31.3	6.3	31.3	12.5	12.5	12.5	31.3	-	37.5	12.5	18.8	37.5	12.5	18.8	6.3	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	50	-	-	-	-	-	-	-	50	75	-	25	-	25	25	-	-
เพศ																		
1. ชาย	20	20	20	15	20	10	15	10	25	20	40	10	20	25	15	15	-	-
2. หญิง	26.3	52.6	15.8	-	10.5	10.5	10.5	5.3	15.8	-	4.1	5.3	15.8	10.5	10.5	10.5	5.3	
การศึกษา																		
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	50	50	25	-	25	-	-	-	25	-	25	-	25	25	-	50	25	-
2. อนุปริญญา	40	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ปริญญาตรี	18.2	40.9	22.7	4.5	18.2	13.6	13.6	9.1	22.7	9.1	36.4	4.5	22.7	18.2	13.6	18.2	4.5	-
4. ปริญญาโท	12.5	-	12.5	25	12.5	12.5	-	12.5	25	25	37.5	12.5	25	12.5	12.5	12.5	-	-
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง																		
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	28.6	42.9	28.6	14.3	28.6	-	14.3	28.6	14.3	14.3	42.9	14.3	-	28.6	28.6	28.6	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100	-	100	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	33.3	-	-	-	-	-	-	33.3	-	-	33.3	-	33.3	-	-	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	50	-	-	-	-	25	50	-	-	-	-	-	-	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	26.1	47.8	21.7	-	17.4	17.4	8.7	-	26.1	-	21.7	8.7	21.7	21.7	13	13	4.3	-
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	50	50	-	50	50	-	-	50	-	50	50	50	50	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	33.3	42.9	9.5	9.5	4.8	4.8	9.5	9.5	9.5	4.8	9.5	-	14.3	14.3	14.3	14.3	4.8	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	16.7	16.7	33.3	16.7	33.3	16.7	-	-	66.7	16.7	50	16.7	-	33.3	16.7	16.7	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	20	40	20	-	20	-	20	-	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	20	20	-	20	20	-	20	20	40	80	20	60	20	20	20	-	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	30	20	10	10	10	-	-	40	20	20	-	10	10	10	10	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	38..5	23.1	15.4	7.7	15.4	-	15.4	7.7	7.7	-	30.8	7.7	7.7	7.7	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	50	50	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	50	50	-	50	50	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	20	60	40	20	40	20	20	20	20	20	40	20	20	40	40	40	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	12.5	50	12.5	-	12.5	25	-	12.5	25	12.5	37.5	12.5	37.5	12.5	25	12.5	-	-
สังกัด																		
1. ราชการส่วนภูมิภาค	14.3	-	-	14.3	-	-	-	14.3	14.3	28.6	42.9	-	14.3	-	-	-	-	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	24	44	20	4	16	16	8	-	24	4	24	8	24	20	12	12	4	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทตามกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใด หากใช้มากจนเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล ส่งเสริม (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถาม หรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก))

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	50	50	50	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	17.6	17.6	11.8	17.6	35.3	5.9	29.4	-
3. อายุ 41-50 ปี	37.5	18.8	12.5	37.5	18.8	18.8	37.5	6.3
4. อายุ 51-60 ปี	50	50	-	-	50	25	50	-
เพศ								
1. ชาย	40	20	10	20	30	20	45	5
2. หญิง	21.1	26.3	10.5	26.3	26.3	5.3	21.1	-
การศึกษา								
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	25	25	25	-	25	-	-	-
2. อนุปริญญา	60	20	-	-	20	-	-	-
3. ปริญญาตรี	31.8	27.3	13.6	31.8	31.8	18.2	40.9	-
4. ปริญญาโท	12.5	12.5	-	25	25	12.5	50	12.5
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง								
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	28.6	28.6	14.3	28.6	57.1	28.6	42.9	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	100	-	-	100	-	100	-
5. นายอำเภอ	33.3	-	-	-	-	-	33.3	33.3
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	50	-	50	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	34.8	21.7	13	30.4	17.4	13	26.1	-
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นเข้าราชการ							
	บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแลส่งเสริม							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	-	50	-	50	50	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	14.3	28.6	19	19	38.1	4.8	19	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	50	-	-	33.3	-	16.7	66.7	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	20	40	-	20	20	-	20	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	60	20	-	20	40	40	60	20
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	20	10	-	20	30	10	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	30.8	23.1	7.7	15.4	15.4	-	15.4	7.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	100	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	50	-	50	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	60	20	20	60	40	60	60	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	37.5	37.5	12.5	12.5	50	12.5	37.5	-
สังกัด								
1. ราชการส่วนภูมิภาค	14.3	14.3	-	-	14.3	-	42.9	14.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	36	24	12	28	24	12	28	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้อำนาจดังกล่าวมากเกินไป ก็จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	50	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	35.3	5.9	-	-	11.8	35.3	29.4	5.9	29.4	35.3	-	5.9	11.8
3. อายุ 41-50 ปี	25	-	6.3	18.8	6.3	25	25	12.5	37.5	31.3	18.8	12.5	25
4. อายุ 51-60 ปี	25	-	-	-	-	5	25	50	50	50	25	50	50
เพศ													
1. ชาย	30	-	5	10	10	20	25	15	45	30	15	15	25
2. หญิง	31.6	5.3	-	5.3	5.3	36.8	26.3	10.5	26.3	36.8			
การศึกษา													
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	25	-	-	-	25	-	50	-	-	50	-	25	25
2. อนุปริญญา	40	-	-	-	-	-	-	-	40	20	-	-	-
3. ปริญญาตรี	36.4	4.5	4.5	9.1	4.5	45.5	31.8	22.7	36.4	40.9	18.2	13.6	27.3
4. ปริญญาโท	12.5	-	-	12.5	12.5	12.5	12.5	-	50	12.5	-	12.5	12.5
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง													
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	42.9	-	14.3	14.3	14.3	57.1	42.9	42.9	14.3	28.6	14.3	28.6	42.9
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	100	100	100	100	100	100	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3	33.3	-	33.3	-
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	25	-	-	-	50	-	-	-	25
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	34.8	4.3	-	8.7	4.3	26.1	26.1	4.3	34.8	39.1	8.7	8.7	17.4
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	-	-	-	50	50	-	50	-	-	-	50
2. เกินกว่า 5-15 ปี	28.6	4.8	4.8	9.5	9.5	28.6	28.6	14.3	28.6	38.4	4.8	9.5	9.5
3. เกินกว่า 15-20 ปี	16.7	-	-	16.7	16.7	16.7	16.7	-	16.7	33.3	16.7	-	33.3
4. เกินกว่า 20-25 ปี	20	-	-	-	-	20	-	-	60	20	-	40	20
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	40	-	-	-	-	40	40	40	60	40	40	20	40
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	16.7	-	-	33.3	33.3	10	10	-	50	20	10	-	20
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	15.4	7.7	-	-	-	23.1	15.4	7.7	30.8	38.5	-	15.4	15.4
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	33.3	-	-	-	-	50	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	80	-	20	20	20	60	60	40	40	20	40	40	60
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	50	-	-	-	12.5	50	37.5	25	25	62.5	12.5	12.5	12.5
สังกัด													
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	-	-	-	14.3	-	-	-	42.9	14.3	-	14.3	14.3
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	36	4	-	8	4	28	28	8	40	40	12	8	16

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทยใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับดูแลกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (โปรดดูรายละเอียดได้ในแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯวิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	50	50	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	23.5	47.1	5.9	23.5	29.4	5.9	5.9
3. อายุ 41-50 ปี	31.3	25	12.5	25	37.5	6.3	12.5
4. อายุ 51-60 ปี	25	-	25	-	25	50	25
เพศ							
1. ชาย	25	25	15	30	25	15	10
2. หญิง	26.3	42.1	10.5	10.5	36.8	5.3	10.5
การศึกษา							
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	50	25	-	25	25	-	-
2. อนุปริญญา	40	20	20	20	-	-	-
3. ปริญญาตรี	18.2	45.5	13.6	18.2	40.9	18.2	13.6
4. ปริญญาโท	25	12.5	12.5	25	25	-	12.5
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง							
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	28.6	42.9	28.6	28.6	57.1	28.6	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	100	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	100	-	-	100	-
5. นายอำเภอ	33.3	-	-	-	-	-	66.7
6. ปลัดอำเภอ	25	-	25	50	-	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	26.1	43.5	4.3	13	34.8	4.3	8.7
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นเข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯวิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-	-	50	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	28.6	38.1	19	23.8	28.6	9.5	4.8
3. เกินกว่า 15-20 ปี	16.7	16.7	-	33.3	33.3	-	16.7
4. เกินกว่า 20-25 ปี	60	20	-	20	20	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	20	20	-	40	40	40
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	20	30	10	20	20	-	10
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	23.1	38.5	15.4	-	23.1	-	23.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	100	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	50	50	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	20	60	20	40	80	40	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	50	25	12.5	25	25	25	-
สังกัด							
1. ราชการส่วนภูมิภาค	28.6	-	-	42.9	-	-	28.6
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	24	40	12	12	32	8	8

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยหากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	50	-	50
2. อายุ 31-40 ปี	94.1	5.9	-
3. อายุ 41-50 ปี	81.3	12.5	6.3
4. อายุ 51-60 ปี	50	50	-
เพศ			
1. ชาย	80	10	10
2. หญิง	84.2	15.8	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	50	50	-
2. อนุปริญญา	60	20	20
3. ปริญญาตรี	90.9	4.5	4.5
4. ปริญญาโท	87.5	12.5	-
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	33.3	66.7	-
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	78.3	13	8.7
9. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	50	-	50
2. เกินกว่า 5-15 ปี	90.5	4.8	4.8
3. เกินกว่า 15-20 ปี	100	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	60	40	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	60	40	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	80	10	10
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	76.9	23.1	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	75	12.5	12.5
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	90	10	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	65	35	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	100	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	100	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	75	18.8	6.3
4. อายุ 51-60 ปี	75	-	25
เพศ			
1. ชาย	85	5	10
2. หญิง	89.5	10.5	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
2. อนุปริญญา	100	-	-
3. ปริญญาตรี	81.8	9.1	9.1
4. ปริญญาโท	87.5	12.5	-
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	87.5	14.3	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	100
5. นายอำเภอ	100	-	-
6. ปลัดอำเภอ	75	-	25
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	91.3	8.7	-
9. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	
2. เกินกว่า 5-15 ปี	90.5	9.5	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	66.7	16.7	16.7
4. เกินกว่า 20-25 ปี	100	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	80	-	20

	ความคิดเห็นข้าราชการ

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัดและแผนกระทรวง ฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	80	10	10
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	92.3	7.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	50	50	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	87.5	-	12.5
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	90	10	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	90.5	9.5	-

จากตารางดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่ากลุ่มข้าราชการระบุบทบาทของผู้ว่าฯ ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 เมื่อดูเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการ พบว่า มีการระบุในมาตรา 11(4)(5) มาตรา 54 ซึ่งก็เป็นประเด็นที่ซ้ำกันกับในจังหวัดก่อนหน้านี้ จึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก ในบทบาทของรัฐมนตรีฯ เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่างๆ แล้ว จะเห็นได้ว่ามีการระบุที่มาตรา 11(5) มาตรา 47 และมาตรา 80 ซึ่งในหลายประเด็นก็เป็นประเด็นที่รัฐมนตรีฯ ใช้อำนาจสั่งการผ่านจากการนำเสนอของผู้ว่าฯ นั่นเอง และเป็นประเด็นที่เคยนำเสนอไปแล้วในด้านของบทบาทของกระทรวงมหาดไทย มีการระบุที่บทบาทที่เป็นปัญหาในมาตรา 11(5), 77, 78, 79 ซึ่งคงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการยับยั้งการปฏิบัติการของ อ.บ.จ. เป็นการชั่วคราว, การเพิกถอนมติของสภา อ.บ.จ. ที่มิใช่ข้อบัญญัติการสั่งให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง ซึ่งข้าราชการในจังหวัดยะลาที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเป็นการใช้ดุลพินิจที่มากเกินไป และอาจนำไปสู่ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ หากมิได้มีการกำหนดกรอบเสียให้ชัดเจน ในด้านระเบียบของกระทรวงมหาดไทยมีการระบุไปที่ระเบียบการพัสดุ และระเบียบข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. แต่อย่างไรก็แล้วแต่ในระเบียบอื่นของกระทรวงมหาดไทย จากการเก็บข้อมูลตามตารางข้างต้น ก็จะเห็นได้ว่ามีปัญหาประปรายกระจายอยู่ทั่วไป ส่วนในประเด็นที่ว่าเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็ตกไป และประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของกระทรวงฯ ส่วนใหญ่ จากตารางข้างต้น ข้าราชการในจังหวัดยะลาเห็นด้วยกับทั้งสองประเด็นดังกล่าวนี้

โดยเมื่อพิจารณาในแบบสอบถามของนักการเมืองท้องถิ่น สมาชิก อ.บ.จ. ยะลาในปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเพื่อทำการเปรียบเทียบกับในกลุ่มของข้าราชการที่ได้รายงานผลการวิจัยไปก่อนหน้านี้ สามารถแสดงผลได้ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนภูมิภาคได้แก่ นายอำเภอ ปลัด จังหวัด ผู้ว่าฯ มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. บ่อย	57.1
2. ปานกลาง	-
3. ไม่บ่อย	42.9
4. อื่นๆ	-
2. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนกลางอันได้แก่ รัฐมนตรีฯ ปลัดกระทรวง อธิบดี มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	
1. บ่อย	14.3
2. ปานกลาง	28.6
3. ไม่บ่อย	42.9
4. อื่นๆ	14.3
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจในการสอบสวนสมาชิกสภา อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	42.9
2. ไม่เห็นด้วย	42.9
3. อื่นๆ	14.3
4. บทบาทใดของผู้ว่าฯ ในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 11(4)	3.7
2. กรณีมาตรา 11(5)	7.4
3. กรณีมาตรา 18(1)	3.7
4. กรณีมาตรา 22(2)	3.7
5. กรณีมาตรา 24(2)	7.4
6. กรณีมาตรา 32	3.7
7. กรณีมาตรา 36(2)	7.4
8. กรณีมาตรา 43(2)	3.7
9. กรณีมาตรา 49	3.7
10. กรณีมาตรา 53	3.7
11. กรณีมาตรา 54	3.7
12. กรณีมาตรา 55	7.4
13. กรณีมาตรา 77	11.4
14. กรณีมาตรา 78	11.1
15. กรณีมาตรา 79	7.4
16. กรณีมาตรา 80	3.7
17. กรณีมาตรา 82 (3)	7.4
18 อื่นๆ	-

5. ในการร่างข้อบัญญัติ จังหวัด หรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้อำนาจในการแทรกแซง	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. มี	-
2. ไม่มี	100
3. อื่นๆ	-
6. ท่านคิดว่าบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใดในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก	
1. กรณีมาตรา 6	-
2. กรณีมาตรา 11(5)	11.1
3. กรณีมาตรา 47	22.2
4. กรณีมาตรา 77	11.1
5. กรณีมาตรา 78	22.2
6. กรณีมาตรา 79	11.1
7. กรณีมาตรา 80	11.1
8. อื่นๆ (โปรดระบุ)	11.1
7. บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับดูแล อ.บ.จ. หากใช้มากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 15	-
2. กรณีมาตรา 22	16.7
3. กรณีมาตรา 24	8.3
4. กรณีมาตรา 18	-
5. กรณีมาตรา 11(4)	8.3
6. กรณีมาตรา 11(5)	16.7
7. กรณีมาตรา 53, 54	-
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.	16.7
9. กรณีมาตรา 77	8.3
10. การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	-
11. กรณีมาตรา 78	8.3
12. กรณีมาตรา 79	-
13. อื่นๆ	16.7
8. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่าการกำกับดูแล	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	12.5
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)	25
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บรักษาเงินตรวจเงิน พ.ศ. 2541	37.5
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541	-
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	-
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536, 2538	25
7. อื่นๆ	-

9. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ อ.บ.จ. หากไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบฯ ก็จะตกไป ม. 55(3)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. เห็นด้วย	-
2. ไม่เห็นด้วย	85.7
3. อื่นๆ	14.3
10. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	
1. เห็นด้วย	57.1
2. ไม่เห็นด้วย	42.9
3. อื่นๆ	-

ในด้านของการพิจารณาตารางข้างต้นในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ในส่วนของสมาชิก อ.บ.จ. ยะลา จะพบว่าร้อยละ 57.1 ระบุว่าราชการส่วนภูมิภาคมาตรวจเยี่ยม อ.บ.จ. ยะลา บ่อย ในขณะที่ร้อยละ 42.9 ราชการส่วนกลางไม่มาตรวจเยี่ยม ต่อประเด็นที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจในการเสนอรัฐมนตรีฯ ให้สมาชิก อ.บ.จ. ออก ในกรณีมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อมกับสัมปทานของ อ.บ.จ. มีร้อยละ 42.9 เท่าๆ กันของสมาชิก อ.บ.จ. ยะลา เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และต่อประเด็นที่ระบุถึงบทบาทของผู้ว่าฯ ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ที่เป็นปัญหามีระบุถึงในมาตรา 77, 78 คิดเป็นร้อยละ 11.1 เท่าๆ กัน ส่วนในประเด็นของรัฐมนตรีฯ มีการระบุร้อยละ 22.2 ที่มาตรา 47 เท่าๆ กันกับมาตรา 78 ซึ่งเป็นประเด็นรับเรื่องไว้พิจารณาต่อจากผู้ว่าฯ ที่เสนอเรื่องขึ้นมาให้วินิจฉัยนั่นเอง ในด้านของกระทรวงมหาดไทย ร้อยละ 16.7 มีการระบุบทบาทที่อาจก่อปัญหาการใช้ดุลพินิจ คือ ในมาตรา 22 เกี่ยวกับการเรียกประชุมสภา อ.บ.จ. ครั้งแรก มาตรา 11(5) การสั่งให้สมาชิก อ.บ.จ. ออกจากตำแหน่งในกรณีเข้าไปมีส่วนได้เสียในสัมปทานกับ อ.บ.จ. และการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยร้อยละ 37.5 ระบุว่าระเบียบที่เป็นปัญหา ได้แก่ ระเบียบว่าด้วยการรับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บรักษาเงิน ตรวจเงิน พ.ศ. 2541 นอกจากนั้นในอีกสองประเด็นก็เป็นประเด็นในมาตรา 55(3) และเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากระทรวงฯ ทั้งสองประเด็นนี้ สมาชิก อ.บ.จ. ยะลาระบุว่าเห็นด้วยในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องแผนที่จำเป็นจะต้องสอดคล้องกัน แต่กรณีมาตรา 55(3) ร้อยละ 85.7 ไม่เห็นด้วย โดยตอบว่าเป็นการแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. จากราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนกลาง (ในเรื่องร่างข้อบัญญัติงบประมาณ อ.บ.จ.)

โดยเมื่อเปรียบเทียบดูความสัมพันธ์เชิงลึก (Crosstabulation) ของข้อมูลสมาชิก อ.บ.จ. ยะลาต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในประเด็นต่างๆ เมื่อเปรียบเทียบกับแต่ละตัวแปร สามารถแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ที่ถือเป็นการแทรกแซงการทำงานมากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4)	ม.11(5)	ม.18(1)	ม.22(2)	ม.24(2)	ม.32	ม.36(2)	ม.43(2)	ม.49	ม.53	ม.54	ม.55	ม.77	ม.78	ม.79	ม.80	ม.82(3)	อื่นๆ
อายุ																		
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	25	25	25	25	50	25	50	25	25	25	25	25	75	75	50	25	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3	-	-	-	-	66.7	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ																		
1. ชาย	16.7	33.3	16.7	16.7	33.3	16.7	33.3	16.7	16.7	16.7	16.7	16.7	50	50	33.3	16.7	33.3	-
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
การศึกษา																		
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	33.3	33.3	-	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	-	33.3	-	66.7	66.7	66.7	-	33.3	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
5. ปริญญาโท	-	100	100	-	100	-	100	-	-	100	-	100	100	100	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ																		
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	100	100	-	100	-	100	-	-	100	-	100	100	100	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	33.3	-	-	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	-	33.3	-	66.7	66.7	66.7	33.3	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	33.3	33.3	-	33.3	-	33.3	-	-	33.3	33.3	-	66.7	33.3	-	-	33.3	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
6. อื่นๆ	33.3	33.3	-	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	-	33.3	-	66.7	66.7	66.7	-	33.3	-
ตำแหน่ง																		
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	100	-	-	100	100	100	100	100	100	-	100	-	100	100	100	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	50	50	-	50	-	50	-	-	50	-	50	50	50	-	50	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	25	25	25	-	50	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)																	
	บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4)	ม.11(5)	ม.18(1)	ม.22(2)	ม.24(2)	ม.32	ม.36(2)	ม.43(2)	ม.49	ม.53	ม.54	ม.55	ม.77	ม.78	ม.79	ม.80	ม.82(3)	อื่นๆ
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50	50	-	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	25	25	25	25	50	25	50	25	25	25	25	25	50	50	25	25	25	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	50	50	-	50	-	50	-	-	50	-	100	50	50	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-	100	100	100	100	100	100	-	100	-	100	100	100	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3	33.3	33.3	-	66.7	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก																		
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	14.3	28.6	14.3	14.3	28.6	14.3	28.6	14.3	14.3	14.3	14.3	28.6	42.9	42.9	28.6	14.3	28.6	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในข้อใดที่หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม แทรกแซง อ.บ.จ.(โปรดดูรายละเอียดมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรีข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	-	50	25	25	-	25	25
4. อายุ 51-60 ปี	-	33.3	-	-	33.3	33.3	-	-
6. อายุ 61 ปีขึ้นไป5	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ								
1. ชาย	-	16.7	33.3	16.7	16.7	16.7	16.7	16.7
2. หญิง	-	-	-	-	100	-	-	-
การศึกษา								
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	100	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	100	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	33.3	66.7	-	-	-	33.3	33.3
4. ปริญญาตรี	-	-	-	100	-	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	100	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)							
	บทบาทของรัฐมนตรีข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6	มาตรา 11(5)	มาตรา 47	มาตรา 77	มาตรา 78	มาตรา 79	มาตรา 80	อื่นๆ
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
อาชีพ								
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	100	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	50	-	-	-	50	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	66.7	33.3	-	-	33.3	33.3
6. อื่นๆ	-	-	-	-	100	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	66.7	33.3	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	100	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	33.3	66.7	-	-	-	33.3	33.3
ตำแหน่ง								
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	100	-	-	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	-	-	50	50	-	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	25	25	-	25	25	-	25
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรีข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	50	50	-	-	-	-	50
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	25	25	25	25	25	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	100	-	-	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	100	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	33.3	33.3	-	-	33.3	-	33.3
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก								
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	14.3	28.6	14.3	28.6	14.3	14.3	14.3
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ข้อใด หากใช้มากเกิน จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	25	-	-	25	50	-	-	25	-	25	-	50
4. อายุ 51-60 ปี	-	33.3	33.3	-	-	-	-	66.7	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ													
1. ชาย	-	33.3	16.7	-	16.7	33.3	-	16.7	16.7	-	16.7	-	33.3
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
การศึกษา													
1. ประถมศึกษา	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	33.3	-	-	33.3	-	33.3	33.3	-	-	-	33.3
4. ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
5. ปริญญาโท	-	100	-	-	100	100	-	-	-	-	100	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อาชีพ													
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	100	-	-	100	100	-	-	-	-	100	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	50	50	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	-	33.3	-	-	33.3	-	-	-	66.7
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	66.7	-	-	33.3	33.3	-	33.3	-	-	33.3	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
6. อื่นๆ	-	-	33.3	-	-	33.3	-	33.3	33.3	-	-	-	33.3
ตำแหน่ง													
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	100
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	50	-	-	50	50	-	-	-	-	50	-	50
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	25	25	-	-	-	-	50	25	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	50	-	-	-	-	50	50	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	50	-	-	25	50	-	-	-	-	25	-	50
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	50	-	-	50	50	-	50	-	-	50	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	100
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	33.3	33.3	-	-	-	-	33.3	33.3	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก													
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	28.6	14.3	-	14.3	28.6	-	28.6	14.3	-	14.3	-	28.6
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทระเบียบกระทรวงมหาดไทย ข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแล กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น)						
	ระเบียบฯ กระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	50	25	-	-	50	-
4. อายุ 51-60 ปี	33.3	-	66.7	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-
เพศ							
1. ชาย	-	33.3	50	-	-	33.3	-
2. หญิง	100	-	-	-	-	-	-
การศึกษา							
1. ประถมศึกษา	-	-	100	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	66.7	-	-	-	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-	-	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	100	-	-	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ							
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	100	-	-	-	100	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	100	-	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	33.3	33.3	-	-	33.3	-
6. อื่นๆ	100	-	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	33.3	33.3	33.3	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	66.7	-	-	33.3	-
ตำแหน่ง							
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-	-	-	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	25	-	75	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	100	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	50	25	-	-	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-	-	-	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	100	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก							
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	14.3	28.6	42.9	-	-	28.6	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวก็ตกไป (ม.55(3))

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3))		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	50	100
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	-	83.3	16.7
2. หญิง	-	100	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	100	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	66.7	33.3
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	100	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	66.7	33.3
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3))		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	100	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	100	-	-
6. อื่นๆ	66.7	33.3	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	75	25
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	50	50
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	66.7	33.3
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	85.7	14.3
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็น เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	25	75	-
4. อายุ 51-60 ปี	100	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	50	50	-
2. หญิง	100	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	100	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
3. อนุปริญญา	33.3	66.7	-
4. ปริญญาตรี	100	-	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	100	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	100	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	33.3	66.7	-
6. อื่นๆ	100	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	66.7	33.3	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	100	-	-
6. อื่นๆ	33.3	66.7	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	75	25	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	66.7	33.3	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	57.1	42.9	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

จากการพิจารณาตารางดังกล่าวข้างต้น เมื่อนำปัจจัยที่เป็นตัวแปรในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพต่างๆ เป็นต้นมาเปรียบเทียบกับบทบาทของผู้ว่าฯ ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ปรากฏว่าสมาชิก อ.บ.จ. ยะลา ระบุประเด็นปัญหาในการใช้ดุลพินิจในจุดนี้กระจายตัวกันของข้อมูลโดยประเด็นที่มีการระบุไว้ได้แก่ประเด็นในมาตรา 77, 78 และมาตรา 80 ซึ่งก็เป็นประเด็นที่ผู้วิจัยได้เคยนำเสนอไปแล้วในบทก่อนหน้านี้ จึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก ในด้านของบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สมาชิก อ.บ.จ. ยะลา ระบุปัญหาที่มาตรา 47 และยังคงเป็นประเด็นในมาตรา 77, 78, 79 เช่นกัน ส่วนในด้านบทบาทของกระทรวงมหาดไทย นั้นมีการระบุที่มาตรา 11(5), 77, 80 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่ระบุว่าเป็นระเบียบที่ก่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันได้แก่ ระเบียบฯ ว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 และระเบียบฯ ว่าด้วยการเงิน พ.ศ. 2541 ส่วนในประเด็นของมาตรา 55(3) สมาชิก อ.บ.จ. ยะลาส่วนใหญ่ เห็นด้วยกว่าร้อยละ 80 ประเด็นที่แตกต่างจากสมาชิก อ.บ.จ. ของจังหวัดอื่นก็คือ สมาชิก อ.บ.จ. ยะลามีทั้งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงมหาดไทย

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

บทสรุปนี้จากปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันทั้งกลุ่มข้าราชการและนักการเมืองท้องถิ่นสมาชิก อ.บ.จ. ยะลาได้ให้ข้อมูลสามารถ แสดงเป็นตารางเปรียบเทียบกันของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มได้ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. กับข้าราชการส่วนภูมิภาคต่อปัญหาว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด จนในที่สุดก็มีการประกาศใช้โดยนายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม (ม. 54(2)) และมีหรือไม่ที่ผู้ว่าไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงส่งร่างฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป ม. 54(3)

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ					
	เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่า ฯ ชี้ขาด จนในที่สุด ก็มีการประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้น (นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม) มาตรา 54(2)			มีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ.จึงส่งร่าง ฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	28.6	81.4	-	14.3	85.7	-
2. ข้าราชการ	12.5	77.5	10	20.5	74.7	5.1

ตารางเปรียบปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. เกี่ยวกับงบประมาณ ต้องส่งไปให้ผู้ว่าฯชี้ขาดและผู้ว่า เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วย ½ ทำให้ร่างดังกล่าวตกไป (ม.55(3)) ในระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ประเภทของ ผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ		
	กรณีมาตรา 55(2) และ 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1) ท้องถิ่น	42.9	57.1	-
2) ข้าราชการ	35.9	59	5.1

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่าง ในปัญหาบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อใดหากใช้มากจนเกินไปจะมิใช่การกำกับดูแล แต่จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา

ประเภท ของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ																	
	อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(2) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	3.7	7.4	3.7	3.7	7.4	3.7	7.4	3.7	3.7	3.7	3.7	11.1	11.1	11.1	7.4	3.7	7.4	-
2. ข้าราชการ	8.9	13.9	6.9	3	5.9	4	3	3	7.9	4	11.9	3	6.9	6.9	5	5	1	-

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภท ของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ							
	อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามกฎหมายพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540							
	ม. 6 (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.47 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม. 78 (ร้อยละ)	ม. 79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	-	11.1	22.2	11.1	22.2	11.1	11.1	11.1
2. ข้าราชการ	18.8	14.1	6.3	14.1	17.2	7.8	20.3	1.6

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ												
	บทบาทของกระทรวง ฯ ตามกฎหมาย พระราชบัญญัติ อ.บ.จ. พ.ศ. 2540												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53,54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	-	16.7	8.3	-	8.3	16.7	-	16.7	8.3	-	8.3	-	16.7
2. ข้าราชการ	13.3	1.1	1.1	3.3	3.3	12.2	11.1	5.6	15.6	14.4	4.4	5.6	8.9

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดที่เป็นลักษณะควบคุมบังคับบัญชา มากกว่าการกำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ						
	ระเบียบต่างๆ ของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับ อ.บ.จ.						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยงบประมาณ (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ (พ.ศ. 2535) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเงิน (พ.ศ. (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวางแผนพัฒนา (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุม (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง (พ.ศ. 2536) (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	12.5	25	37.5	-	-	25	-
2. ข้าราชการ	17.9	23.2	8.9	14.3	21.4	7.1	7.1

จากการพิจารณาตารางเปรียบเทียบปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในสองกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าในประเด็นของมาตรา 54(2) ที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจึงต้องส่งร่างนั้นให้ผู้ว่าฯ เพื่อทำการชี้ขาด จนในที่สุดต้องประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นๆ แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนามภายในเวลาที่กำหนดตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมา ระบุว่า ไม่มีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นใน อ.บ.จ. ยะลา คิดเป็นร้อยละ 71.4 และ 77.5 ส่วนในประเด็นของมาตรา 54(3) ที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ในร่างข้อบัญญัตินั้นๆ จึงต้องส่งคืน แต่สภา อ.บ.จ. ก็ยังยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงทำให้ร่างฯ ดังกล่าว ประกาศใช้และมีผลต่อไป ในกรณีดังกล่าว ร้อยละ 85.7 ของสมาชิก อ.บ.จ. ยะลา และร้อยละ 74.4 ของข้าราชการในจังหวัดยะลา ก็ระบุว่าไม่มีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น จึงเห็นได้ว่าปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันดังกล่าวที่ราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าฯ) ใช้ในกรณีดังกล่าว

มิได้ส่งผลกระทบกับ อ.บ.จ.ยะลา นอกจากนี้ หากพิจารณาในตัวกฎหมายที่ให้อำนาจผู้ว่าฯ ในมาตราข้างต้น ก็จะเห็นว่าในประเด็นดังกล่าวมีการโยงถึงอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย ในลักษณะที่ผู้ว่าฯ เป็นผู้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีฯ จึงอาจกล่าวได้ว่าเมื่อปัญหาในระดับผู้ว่าฯ ไม่มีปัญหาในระดับส่วนกลาง (รัฐมนตรีฯ) ก็น่าจะไม่มีปัญหาเว้นไว้แต่กรณีในมาตรา 6, 11(5), 47, 77, 78, 79 และมาตรา 80 ซึ่งเป็นอำนาจโดยตรงของรัฐมนตรีฯ ที่จะสั่งการมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัดในส่วนของมาตรา 55(2)(3) พบว่า แม้จะมีตัวเลขของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มอยู่ในเกณฑ์ที่ระบุว่า ไม่มีปัญหาการใช้ดุลพินิจในกรณีเกี่ยวกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. ก็ตาม แต่ตัวเลขร้อยละ 42.9 ของสมาชิก อ.บ.จ. ยะลา และร้อยละ 35.9 ของข้าราชการในจังหวัด ยะลา ที่ระบุว่ามีปัญหาดังกล่าวก็เป็นสัดส่วนที่มิอาจมองข้ามได้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาดังกล่าวนี้ในมาตรา 55(2)(3) เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากบ้างน้อยบ้าง แต่จะเกิดปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในทุกๆ จังหวัด ดังนั้นในเรื่องที่เกี่ยวกับงบประมาณนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเมื่อร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นกฎหมายสำคัญของฝ่ายบริหาร ไม่ผ่านความเห็นชอบของสภา อ.บ.จ. โดยหลักของนายก อ.บ.จ. ควรจะต้องลาออก เช่นเดียวกันกับกรณีกฎหมายงบประมาณ หากฝ่ายบริหารคือ นายกรัฐมนตรี แพ้โหวตในสภาฯ ก็ต้องลาออกเช่นเดียวกัน ดังนั้นเพื่อตัดปัญหาการที่จะก่อให้เกิดปัญหาการใช้ดุลพินิจที่จะติดตามมา จึงเห็นควรให้ตัดความเกี่ยวข้องดังกล่าวนี้ของผู้ว่าฯ ออกเสีย ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นนี้ เป็นประเด็นที่มีความเชื่อมโยงในหลายๆ ประเด็น รวมทั้งการคลังและความเป็นอิสระทางการคลังของท้องถิ่น เพราะหากท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง และสามารถจัดหารายได้ และได้รับการจัดสรรที่เป็นธรรม (สัดส่วน) จากส่วนกลาง ไม่ว่าจะเป็นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีรถยนต์ และล้อเลื่อนเหล่านี้ ท้องถิ่นก็จะมีงบประมาณของตนเอง และลดการพึ่งพาจากส่วนกลางได้ ทั้งนี้สอดคล้องกับหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญในมาตรา 284, 285 และ พ.ร.บ. แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่ต้องการให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งดังกล่าวและลดการพึ่งพาจากราชการส่วนกลางในเงินอุดหนุน จึงมิได้ต้องอยู่ภายใต้การคุมของราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นตัวแทนของราชการส่วนกลางนั่นเอง ในด้านบทบาทของผู้ว่าฯ มีการระบุบทบาทที่เป็นปัญหาตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 อยู่ที่มาตรา 11(5), 77, 78 และรัฐมนตรีอยู่ที่มาตรา 47 และ 78, 80 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาในบทก่อนหน้านี้แล้วจึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก ส่วนประเด็นในเรื่องระเบียบของกระทรวงมหาดไทยที่เป็นอุปสรรคในการใช้ดุลพินิจมีการระบุที่ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการเบิกจ่าย ตรวจเงิน งบประมาณ พ.ศ. 2541 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540 ซึ่งก็เป็นปัญหาที่มีการรวมอำนาจและล้าสมัย สมควรแก้ไขในจุดดังกล่าวเสียเพื่อให้อำนาจกับ อ.บ.จ. โดยสมบูรณ์แบบต่อไป

ตอนที่ 6 องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังนั้นผู้วิจัย จะนำเสนอเช่นเดียวกันกับในกรณีของ 5 จังหวัดก่อนหน้านี้ นั่นคือ สงขลา ปัตตานี พัทลุง สตูล และยะลา โดยมีการแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 แบบ ในชุดแรกเป็นการนำเสนอในส่วนของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาอันได้แก่ ทั้งราชการส่วนภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด, รองผู้ว่าฯ, ปลัดจังหวัด, ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น, นายอำเภอ, ปลัดอำเภอ, ข้าราชการส่วนภูมิภาค ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. และราชการส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. ส่วนในชุดที่สอง เป็นการสอบถามจากราชการส่วนท้องถิ่น อันได้แก่สมาชิก อ.บ.จ. คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. โดยในตอนแรกนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอในส่วนของข้าราชการก่อนโดยมีการแบ่งแยกออกเป็น 2 ตอนย่อย ในตอนแรกเป็นการตรวจสอบภูมิหลังของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา ในส่วนที่สองเป็นการถามเจาะลึก ลงไปถึงปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลาง (กระทรวง) และราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) ใช้และส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังซึ่งสามารถแสดงผลการวิจัยได้ดังนี้

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	7.8
2. อายุ 31-40 ปี	52.9
3. อายุ 41-50 ปี	29.4
4. อายุ 51-60 ปี	7.8
2. เพศ	
1. ชาย	47.1
2. หญิง	52.9
3. ระดับการศึกษา	
1. มัธยมศึกษา / อาชีวศึกษา	5.9
2. อนุปริญญา	15.7
3. ปริญญาตรี	68.6
4. ปริญญาโท	9.8
5. อื่นๆ (กำลังศึกษานอกระบบ, กำลังศึกษาต่ออยู่)	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. ก่อนหน้าที่จะมารับราชการท่านมีอาชีพ	
1. ศึกษาอยู่	52.9
2. ค้าขาย	5.9
3. เกษตรกรรม / ประมง	-
4. งานเอกชน	23.5
5. อื่น ๆ (รับจ้างทั่วไป)	17.6
5. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	-
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	2
3. ภาคเหนือ	2
4. ภาคใต้	96.1
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-
6. ภาคตะวันออก	-
6. ท่านได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดนี้เป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	15.7
2. เกินกว่า 5-15 ปี	33.3
3. เกินกว่า 15-20 ปี	3.9
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	23.5
6. อื่นๆ	23.5
7. ปัจจุบันท่านเป็นข้าราชการในตำแหน่งใด	
1. รัฐมนตรี	-
2. ปลัดกระทรวงฯ	-
3. อธิบดีฯ	-
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	29.4
5. ผู้ว่าราชการจังหวัด	2
6. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	2
7. ปลัดจังหวัด	-
8. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	3.9
9. นายอำเภอ	2
10. ปลัดอำเภอ	3.9
11. สังกัดราชการส่วนภูมิภาค ที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	3.9
12. เป็นข้าราชการอยู่ใน อ.บ.จ.	51
13. อื่นๆ	2

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. ปัจจุบันท่านทำงานรับราชการมาเป็นเวลากี่ปีแล้ว	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	3.9
2. เกินกว่า 5-15 ปี	60.8
3. เกินกว่า 15-20 ปี	21.6
4. เกินกว่า 20-25 ปี	3.9
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	7.9
6. อื่นๆ	2
9. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับ อ.บ.จ. เฉลี่ยเดือนละประมาณกี่เรื่อง	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	19.6
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	37.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	21.6
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	9.8
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	2
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)	9.8
10. ท่านเป็นข้าราชการสังกัดอยู่ส่วนใดตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	
1. ส่วนกลาง	29.4
2. ส่วนภูมิภาค	9.8
3. ส่วนท้องถิ่น	60.8
4. อื่นๆ	-
11. เห็นด้วยหรือไม่ที่การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. อยู่ภายใต้กำกับของ (อ.ก.จ.), (ก.จ.) แทนที่จะมีอำนาจบริหารงานบุคคลได้เบ็ดเสร็จใน อ.บ.จ. เลย	
1. เห็นด้วย	80.4
2. ไม่เห็นด้วย	17.6
3. อื่นๆ	2
12. การอบรมในเรื่องใด ที่ท่านคิดว่าจำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ.	
1. กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของ อ.บ.จ.	74.5
2. การฝึกอาชีพ	5.9
3. การวางผังเมือง	-
4. การจัดงบประมาณ	11.8
5. อื่นๆ	7.8
13. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	16.1
2. การเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์ การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	16.1
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	1.1

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. การทำคำร้องขึ้นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	4.3
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	1.1
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	1.1
7. การตั้งกระทู้ถามนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	12.9
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	4.3
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	7.5
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	5.4
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	1.1
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติของค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่นทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	12.9
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	15.1
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.1
14. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	**58.3**
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	10
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติของค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	23.3

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบใน เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	8.3
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
15. ในด้านของ อ.บ.จ. บทบาทใดที่ท่านคิดว่าควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	11.2
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	27.6
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	7.1
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	6.1
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	2
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	1
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	11.2
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่นให้องค์การบริหารส่วน จังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษา ทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณะภัย การจัดตั้ง และบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	25.5
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	7.1
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	1
16. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	
1. เห็นด้วย	**76.5**
2. ไม่เห็นด้วย	19.6
3. อื่นๆ	3.9
17. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ไว้ หรือเห็น สมควรให้นายกฯ อ.บ.จ. มีอำนาจดังกล่าวเต็มที่ ในเรื่องที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	**68.6**
2. ไม่เห็นด้วย	25.5
3. อื่นๆ	5.9
18. ท่านคิดว่ารายได้ในข้อใดที่น่าจะเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	**21.1**
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	11.7
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	18
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ.	9.4
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	12.5
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	1.6

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	0.8
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	10.9
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	3.1
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ.	10.9
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
19. ท่านคิดว่ารายได้ของ อ.บ.จ. ที่ได้จากการเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ข้อใดน่าจะเป็นรายได้ที่มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	**36.8**
2. รายได้จากยาสูบ	27.9
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ. จากผู้พักในโรงแรม	11.8
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	7.4
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	10.3
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	5.9
20. รายได้ใดที่ราชการส่วนกลางจัดเก็บ แล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. เป็นสัดส่วนข้อใดที่แบ่งให้น้อยเกินไป (ไม่เป็นธรรม)	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	1.1
2. อากรรังนกอีแอ่น	**22.1**
3. ค่าภาคหลวง	4.2
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	1.1
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	1.1
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	1.1
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	1.1
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	12.6
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	14.7
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	8.4
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	13.7
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/ เล่นการพนัน)	14.7
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	14.2
21. รายจ่ายในข้อใดที่ท่านเห็นว่าเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดใน อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	**24.4**
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	11.5
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	10.3
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	6.4
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	2.6
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	2.6
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สิน	17.9
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	5.1
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	14.1
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	2.6
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2.6

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
22. ท่านคิดว่าบทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. คิดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	8.2
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	15.1
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	17.8
4. คิดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	**30.1**
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	9.6
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	17.8
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	1.4
23. มาตรการใดในการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่ได้ผลที่สุด คือ	
1. การตั้งกระทู้ถาม	8.2
2. การยื่นญัตติ	11.5
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	21.3
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	21.3
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	9.8
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย	**26.2**
7. อื่นๆ	1.6
24. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิก อ.บ.จ. ไม่ต่ำกว่า 3/4) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสีย ก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	**90.2**
2. ไม่เห็นด้วย	7.8
3. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2
25. ใน อ.บ.จ. ของท่าน เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ยังไม่ลงนามภายในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป	
1. มี	27.5
2. ไม่มี	**70.6**
3. อื่นๆ	2
26. จากข้อ 25 มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปและสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้ความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนน ไม่น้อยกว่า 2/3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป (ม. 54(3))	
1. มี	13.7
2. ไม่มี	**82.4**
3. อื่นๆ	3.9

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
27. เกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป 55(2) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างงบฯ ตกไป 55(3)	
1. มี	9.8
2. ไม่มี	86.3
3. อื่นๆ	3.9

จากการพิจารณาประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้ และส่งผลกระทบกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ตามตารางข้างต้นจากความเห็นของข้าราชการในจังหวัดตรัง พบว่าในด้านภูมิหลังของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาร้อยละ 52.9 อายุ 31-40 ปี โดยเป็นเพศหญิงร้อยละ 52.9 เพศชาย ร้อยละ 47.1 และมีระดับการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ดีร้อยละ 68.6 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยเป็นคนที่มีพื้นเพอยู่ภาคใต้ร้อยละ 96.1 และร้อยละ 51 เป็นข้าราชการที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. ตรัง นอกจากนั้นก็มีการกระจายตัวกันของข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นแบบสอบถามที่ได้จากผู้ว่าฯ, รองผู้ว่า, ปลัด อ.บ.จ., นายอำเภอ, ปลัดอำเภอ ทำให้เห็นได้ว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นการสะท้อนความคิดเห็นจากข้าราชการในกลุ่มต่างๆ อย่างครบถ้วน ร้อยละ 60.8 ทำงานรับราชการมาเกินกว่า 5-15 ปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่พอควรที่จะทำให้ทราบปัญหาอันเกิดจากการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันได้เป็นอย่างดี โดยร้อยละ 37.3 ระบุว่ามีเรื่องที่ต้องติดต่อกับราชการส่วนภูมิภาค เกินกว่า 5-10 เรื่อง อย่างไรก็แล้วแต่ข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 80.4 ยังเห็นว่า อ.ก.จ. และ ก.จ. มีความเหมาะสม ในการเป็นผู้บริหารงานบุคคลมากกว่าจะให้อำนาจในการบริหารงานบุคคลอยู่กับนักการเมือง (อ.บ.จ.) แต่ฝ่ายเดียวร้อยละ 16.1 เท่าๆ กัน ระบุว่าหน้าที่ที่สำคัญของสมาชิก อ.บ.จ. คือ การเลือกผู้ควรดำรงตำแหน่งประธานสภาฯ และรองประธานสภาฯ กับทั้งนายก อ.บ.จ. และร้อยละ 58.3 ระบุว่าหน้าที่ที่สำคัญของนายก อ.บ.จ. คือ การบริหารงาน อ.บ.จ. ให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งก็เป็นประเด็นที่ระบุเหมือนๆ กันในทุก อ.บ.จ. ร้อยละ 27.6 ให้ความสำคัญกับ อ.บ.จ. ในการควรที่จะจัดทำแผนพัฒนา อ.บ.จ. และประสานแผนดังกล่าวกับจังหวัด ร้อยละ 76.5 ของข้าราชการในจังหวัดตรังที่ตอบแบบสอบถามมา ระบุว่าเห็นด้วยที่จะให้มีการเลือกตั้งนายก อ.บ.จ. โดยตรงจากประชาชนทั้งนี้เพื่อให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบต่อคะแนนเสียงของประชาชน มากกว่าการใช้ระบบอุปถัมภ์กันใน อ.บ.จ. ระหว่างสมาชิกด้วยกัน แต่ร้อยละ 68.6 ก็ยังระบุว่าควรคงอำนาจของผู้ว่าฯ ต่อ อ.บ.จ. ไว้ก่อน ข้อน่าสังเกต คือ กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมีความไว้วางใจในราชการส่วนกลางและ

ราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าฯ และรัฐมนตรีฯ) ให้เป็นผู้ทำหน้าที่ในการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. คิดเป็นร้อยละ 26.2 ซึ่งจะเห็นได้ว่าสูงกว่าความวางใจในการควบคุมตรวจสอบ อ.บ.จ. ในวิธีการอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นกระทู้ การยื่นญัตติ การอภิปราย หรือแม้กระทั่งการตรวจสอบขององค์กรในภาคประชาชน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าในจุดนี้จะเป็นจุดก่อให้เกิดปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันจากราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคได้ หากมีการคงอำนาจดังกล่าวไว้แทนที่ของการกระจายอำนาจให้กับสภา อ.บ.จ. โดยแท้อย่างไรก็แล้วแต่ในปัญหาในประเด็น บทบาทของผู้ว่าฯ ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ในมาตรา 54(3), 55(2), 55(3) ข้าราชการใน อ.บ.จ. ตรังยังเห็นด้วยที่จะให้คงอำนาจนั้นๆ ไว้

โดยเมื่อดูความสัมพันธ์กันของข้อมูลข้าราชการในจังหวัดตรัง เปรียบเทียบในเชิงลึก (Crosstabulation) กับปัจจัยที่เป็นตัวแปรต่างๆ สามารถแสดงผลได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างฯ ไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ก็ไม่ลงนามในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัติต่อไป 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	33.3	66.7	-
3. อายุ 41-50 ปี	26.7	66.7	6.7
4. อายุ 51-60 ปี	25	75	-
เพศ			
1. ชาย	20.8	75	4.2
2. หญิง	33.3	66.7	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
2. อนุปริญญา	25	75	-
3. ปริญญาตรี	22.9	74.3	-
4. ปริญญาโท	20	80	-
5. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดกรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	33.3	60	6.7
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	100	-
6. ปลัดอำเภอ	-	100	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	30.8	69.2	-
9. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	32.3	64.5	3.2
3. เกินกว่า 15-20 ปี	27.3	72.7	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	100	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	25	75	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	10	90	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	42.1	52.6	5.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	27.3	72.7	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	20	80	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	100	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	25.8	71	3.2

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้มีความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	22.2	77.8	6.7
3. อายุ 41-50 ปี	6.7	86.7	6.7
4. อายุ 51-60 ปี	-	75	25
เพศ			
1. ชาย	8.3	83.3	8.3
2. หญิง	18.5	81.5	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	33.3	66.7	-
2. อนุปริญญา	12.5	87.5	-
3. ปริญญาตรี	11.4	82.9	5.7
4. ปริญญาโท	14.3	9.5	76.2
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	20	73.3	6.7
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	-	100
6. ปลัดอำเภอ	-	100	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	11.5	88.5	-
9. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	16.1	80.6	3.2
3. เกินกว่า 15-20 ปี	18.2	81.8	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	50	50
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	15.8	78.9	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	9.1	90.9	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	20	80	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	100	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	80	20
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	9.7	87.1	3.2

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจจะเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	14.8	85.2	-
3. อายุ 41-50 ปี	6.7	86.7	6.7
4. อายุ 51-60 ปี	-	75	25
เพศ			
1. ชาย	8.3	83.3	8.3
2. หญิง	11.1	88.9	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	33.3	66.7	-
2. อนุปริญญา	12.5	87.5	-
3. ปริญญาตรี	5.7	88.6	-
4. ปริญญาโท	20	80	-
5. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	93.3	6.7
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	-	100
6. ปลัดอำเภอ	-	100	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	100	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	15.4	84.6	-
9. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	16.1	80.6	3.2
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	100	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	50	50
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	10	80	10
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	10.5	84.2	5.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	20	80	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	100	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	80	20
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	12.9	83.9	3.2

จากการพิจารณาตารางดังกล่าวข้างต้นในประเด็นของมาตรา 54(2) ที่ว่าเคยมีหรือไม่กรณีที่เป็นความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) นั้นให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด ข้าราชการในจังหวัดตรังที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระบุว่ากรณีดังกล่าวไม่เกิดขึ้น ซึ่งก็เป็นอัตราตัวเลขที่ยืนยันเช่นนั้นสูงมากกว่าร้อยละ 80 มีเพียงกลุ่มข้าราชการที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / อาชีวะ คิดเป็น 100% เท่าๆ กันกับข้าราชการที่ระบุว่าได้มีการติดต่องานกับ

ราชการส่วนภูมิภาค และ อ.บ.จ.ในเรื่องต่างๆ หนึ่งเดือนบ่อยมากกว่า 20-25 เรื่อง ที่ระบุว่าปัญหาในมาตรา 54(2) ยังมีเกิดขึ้นอยู่ ส่วนในประเด็นของมาตรา 54(3) กลุ่มข้าราชการกลุ่มนี้ก็ยังยืนยันว่ามีปัญหาอยู่เช่นกัน แต่ข้าราชการในทุกๆ กลุ่ม ทุกๆ ตัวแปร ระบุว่าไม่มีปัญหาความขัดแย้งตามมาตรา 54(3) ใดๆ ทั้งสิ้น รวมทั้งในประเด็นของมาตรา 55(3) หากพิจารณาจากตารางก็จะพบว่าข้าราชการส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่มีปัญหากรณีความขัดแย้งด้านงบประมาณของ อ.บ.จ.

ดังที่ได้กล่าวผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุดในส่วนนี้ก็จะเป็นการรายงานผลการวิจัยของส่วนท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง สมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดตรัง และคณะกรรมาธิการบริหาร อ.บ.จ. ตรังจะเป็นผู้ตอบในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน โดยสามารถแสดงผลภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. ตรัง ได้ดังต่อไปนี้

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดตรัง	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	9.1
2. อายุ 31-40 ปี	-
3. อายุ 41-50 ปี	72.7
4. อายุ 51-60 ปี	-
5. 61 ปีขึ้นไป	18.2
2. เพศ	
1. ชาย	100
2. หญิง	-
3. ระดับการศึกษา	
1. ประถมศึกษา	27.3
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	27.3
3. อนุปริญญา	18.2
4. ปริญญาตรี	27.3
5. ปริญญาโท	-
6. ปริญญาเอก	-
7. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดตรัง	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. ก่อนหน้าที่จะมาเป็น อ.บ.จ. ท่านมีอาชีพ	
1. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	9.1
2. เกษตรกร / ประมง	18.2
3. ค้าขาย	27.3
4. รับเหมาก่อสร้าง	-
5. ข้าราชการ	9.1
6. อื่น ๆ	36.4
5. รายได้เฉลี่ยก่อนมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	9.1
2. 5,000-15,000 บาท	**36.4**
3. 15,000-25,000 บาท	18.2
4. 25,000-35,000 บาท	18.2
5. 35,000-45,000 บาท	18.2
6. อื่นๆ	-
6. รายได้เฉลี่ยหลังจากมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	-
2. 5,000-15,000 บาท	36.4
3. 15,000-25,000 บาท	**45.5**
4. 25,000-35,000 บาท	18.2
5. 35,000-45,000 บาท	-
6. อื่นๆ	-
7. ปัจจุบันท่านมีอาชีพ	
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-
3. ค้าขาย	36.4
4. เกษตรกรรม / ประมง	9.1
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	45.5
6. อื่นๆ	9.1
8. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	-
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	-
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	100
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-
6. ภาคตะวันออก	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดตรัง	คิดเป็น (ร้อยละ)
9. ท่านได้อยู่ในจังหวัดที่ตั้ง อ.บ.จ. มาเป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	54.5
6. อื่นๆ	45.5
10. ท่านดำรงตำแหน่งใดใน อ.บ.จ.	
1. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	9.1
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	18.2
4. รองนายก อ.บ.จ.	36.4
5. สมาชิกสภา อ.บ.จ.	36.4
6. อื่นๆ	-
11. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. มากี่ปี	
1. ต่ำกว่า 5 ปี	18.2
2. 5 ปี –6 ปี	27.3
3. 6 ปี – 7 ปี	36.4
4. 7 ปี – 8 ปี	-
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	9.1
12. ท่านคิดจะสมัครรับเลือกตั้งในระดับอื่นอีกหรือไม่	
1. สมัคร	27.3
2. ไม่สมัคร	45.5
3. อื่นๆ	27.3
13. ใน 1 อาทิตย์ ท่านมาทำงานใน อ.บ.จ. กี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	18.2
3. 3-5 วัน	63.6
4. 5-7 วัน	9.1
5. มาทุกวัน	9.1
6. อื่นๆ	-
14. หากท่านอยู่ในพื้นที่ชาวบ้านมาพบท่านแฉลี่ยอาทิตย์ละกี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	9.1
3. 3-5 วัน	45.5
4. 5-7 วัน	18.2
5. มาทุกวัน	27.3
6. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดตรัง	คิดเป็น (ร้อยละ)
15. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนภูมิภาคกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	18.2
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	**54.5**
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	18.2
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	9.1
6. อื่นๆ	-
16. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนกลางกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	**45.5**
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	27.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	9.1
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-
6. อื่นๆ	18.2
17. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ทีมเดียวกับฝ่ายบริหารหรือไม่	
1. อยู่	**90.9**
2. ไม่อยู่	9.1
3. อื่นๆ	-
18. อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิกกี่คน	
1. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-
2. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	**100**
3. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
4. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
5. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-
19. อ.บ.จ. ของท่าน จัดเป็น อ.บ.จ. ขนาดใด	
1. อ.บ.จ. ขนาดใหญ่	9.1
2. อ.บ.จ. ขนาดกลาง	**90.9**
3. อ.บ.จ. ขนาดเล็ก	-
4. อื่นๆ	-
20. เห็นด้วยหรือไม่ว่าการบริหารงานบุคคลของอ.บ.จ. ยังอยู่ภายใต้ (อ.ก.จ. (ก.จ))	
1. เห็นด้วย	**63.6**
2. ไม่เห็นด้วย	27.3
3. อื่นๆ	9.1
21. การอบรมเรื่องใดที่จำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดของท่าน	
1. กฎหมายเกี่ยวกับงานของ อ.บ.จ.	**45.5**
2. การฝึกอาชีพ	9.1
3. ผังเมือง	-
4. การจัดทำงบประมาณ	36.4
5. อื่นๆ	9.1

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดตรัง	คิดเป็น (ร้อยละ)
22. ข้อใดต่อไปนี้จำเป็นสำหรับ อ.บ.จ. ของท่านมากที่สุด	
1. ยานพาหนะ	45.5
2. อาคาร (สถานที่)	9.1
3. เครื่องคอมพิวเตอร์	27.3
4. เครื่องใช้สำนักงาน	-
5. อื่นๆ	18.2
23. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดมีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	6.5
2. การเลือกสมาชิกสภา อ.บ.จ. คนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	6.5
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	6.5
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	3.2
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	3.2
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	3.2
7. การตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	16.1
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	6.5
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	9.7
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	-
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	3.2
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่น ทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	12.9
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	19.4
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	3.2

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดตรัง	คิดเป็น (ร้อยละ)
24. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดสำคัญต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	50
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	7.1
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	35.7
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	7.1
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
25. บทบาทใด อ.บ.จ. ควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	7.7
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	11.5
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	11.5
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	7.7
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	7.7
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบำรุงรักษาศิลป จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	7.7
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	11.5
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	30.8
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	3.8

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดตรัง	คิดเป็น (ร้อยละ)
26. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	
1. เห็นด้วย	72.7
2. ไม่เห็นด้วย	27.3
3. อื่นๆ	-
27. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะลดอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด ต่อ อ.บ.จ. ลงโดยให้นายก อ.บ.จ. มีอำนาจมากขึ้น	
1. เห็นด้วย	36.4
2. ไม่เห็นด้วย	45.5
3. อื่นๆ	18.2
28. รายได้ใดเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	22.2
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	14.8
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	11.1
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ	3.7
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	7.4
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	-
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	-
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	22.2
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	7.4
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ	11.1
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
29. รายได้ในข้อใดต่อไปนี้ทำรายได้ให้ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	15.8
2. รายได้จากยาสูบ	47.4
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ.	10.5
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	5.3
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	10.5
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	10.5
30. รายได้ อ.บ.จ. ที่ราชการจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. ตามสัดส่วนข้อใดยังจัดสรรให้ไม่เป็นธรรม	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	4.5
2. อากรรังนกอีแอ่น	18.2
3. ค่าภาคหลวง	4.5
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	4.5
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	4.5

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดตรัง	คิดเป็น (ร้อยละ)
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	-
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	-
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	4.5
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน	13.6
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	9.1
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	27.3
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/ เล่นการพนัน)	4.5
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	4.5
31. รายจ่ายใดเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดของ อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	31.6
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	10.5
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.	5.3
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	5.3
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	-
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	5.3
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ	-
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	5.3
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	15.8
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	5.3
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
32. บทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนคิดตามการทำงาน อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. คิดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	5.9
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	35.3
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	23.5
4. คิดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	11.8
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	17.6
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	5.9
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-
33. มาตรการใดที่ควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ได้ผลดีมากที่สุด	
1. การตั้งกระทู้ถาม	17.6
2. การยื่นญัตติ	17.6
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	23.5
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	11.8
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	11.8
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย	17.6
7. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดตรัง	คิดเป็น (ร้อยละ)
34. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิกสภา อ.บ.จ. (ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	100
2. ไม่เห็นด้วย	-
3. อื่นๆ	-
35. เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภาฯ แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม ผู้ว่า ฯ จึงประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป ม. 54 (2)	
1. มี	27.3
2. ไม่มี	72.3
3. อื่นๆ	-
36. เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างคืนไปและสภา อ.บ.จ. ยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2/3 จึงทำให้ร่างนั้นใช้เป็นข้อบัญญัติได้ 54(3)	
1. มี	36.4
2. ไม่มี	63.6
3. อื่นๆ	-
37. เคยมีหรือไม่ ที่งบประมาณของ อ.บ.จ. สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับ นายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งไปยังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภาฯ ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง 55(2) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภาฯ แต่สภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้งบฯตกไป 55(3)	
1. มี	27.3
2. ไม่มี	72.7
3. อื่นๆ	-

จากตารางดังกล่าวข้างต้น ในด้านของภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. ตรังจะเห็นได้ว่าร้อยละ 72.7 มีอายุเฉลี่ยเฉลี่ย 41-50 ปี ซึ่งก็ถือว่าอยู่ในวัยทำงาน คิดเป็นเพศชาย 100% และมีระดับการศึกษาใน 3 ระดับนี้ เท่าๆ กัน คือ ประถมศึกษา, มัธยมศึกษา / อาชีวะ และในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 27.3 โดยร้อยละ 36.4 ก่อนเป็นสมาชิก อ.บ.จ. รายได้เฉลี่ย 5,000-1,500 บาท และภายหลังจากเป็นสมาชิก อ.บ.จ. แล้ว เดือนละ 15,000-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.5 เพิ่มขึ้นบ้างเล็กน้อย ทั้งนี้เพราะร้อยละ 45.5 ของสมาชิก อ.บ.จ. ในตรัง ส่วนใหญ่เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ใน อ.บ.จ. ตรังมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน จึงทำให้มองภาพและประเด็นปัญหาออก โดยร้อยละ 54.5 ย้ายมาอยู่ เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป ร้อยละ 36.4 เท่าๆ กัน เป็นทั้งสมาชิก อ.บ.จ. และรองนายก อ.บ.จ. ที่ให้ข้อมูล ร้อยละ 45.5 ของสมาชิก อ.บ.จ. ตรัง ไม่มีความประสงค์จะสมัครหรือเล่นการเมืองระดับอื่นต่อไป เช่น ในระดับชาติ ดังนั้นจึงน่าจะตั้งใจทำงานให้กับ อ.บ.จ. ได้อย่างเต็มที่สอดคล้องกันกับร้อยละ 63.6 ระบุว่ามาทำงานที่ อ.บ.จ. 3-5 วัน นอกจากนั้นยังมีการพบปะกับชาวบ้าน อีก 3-5 วันที่เหลือคิดเป็น ร้อยละ 45.5 แต่เมื่อดูจำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ

ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง พบว่าร้อยละ 54.5 ติดต่อกันกับราชการส่วนกลางต่ำกว่า 5 เรื่อง/เดือน ซึ่งก็เป็นปริมาณที่น้อยจากผลการวิจัยเช่นนี้ ก็ย่อมเป็นการบ่งชี้ได้เป็นนัยประการหนึ่งว่า ดังนั้นเรื่องที่จะเกิดการกระทบกระทั่งกันในปัญหาการใช้ดุลพินิจ จึงน่าจะน้อยลงไปด้วย ทั้งนี้เพราะมีปริมาณงานที่ติดต่อกันไม่มากนัก ร้อยละ 90.9 ระบุว่าเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ที่อยู่ในทีมเดียวกับฝ่ายบริหาร ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าสภา อ.บ.จ. ตรังน่าจะมีปัญหาความขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. น้อยลง เมื่อเปรียบเทียบปัญหานี้กับผู้ว่าฯ แต่ร้อยละ 63.6 ยังเห็นด้วยว่าควรให้การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. อยู่ภายใต้ อ.ก.จ. และ ก.จ. ทั้งที่เป็นความเห็นจากฝ่ายการเมือง ซึ่งแตกต่างกับความเห็นของฝ่ายการเมืองในหลายจังหวัดก่อนหน้านี้ ที่มักจะให้อำนาจการบริหารมาอยู่ที่ อ.บ.จ. ร้อยละ 19.4 ให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่ของสมาชิกในการให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในร่างข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี ของ อ.บ.จ. ร้อยละ 50 ระบุว่าหน้าที่ที่สำคัญของนายก อ.บ.จ. คือ บริหารงานให้เป็นไปตามกฎหมายและร้อยละ 30.8 เน้นที่บทบาทของ อ.บ.จ. ควรที่จะจัดนำกิจการต่างๆ ตามที่กฎหมายมอบอำนาจให้ทำไว้ ร้อยละ 72.7 เห็นด้วยที่จะให้ได้มีการเลือกตั้งนายก อ.บ.จ. โดยตรงจากประชาชน โดยมีความเห็นชอบสนับสนุนว่าควรลดอำนาจของผู้ว่าฯ ลงและเพิ่มอำนาจให้ อ.บ.จ. 45.5 และต่อประเด็นในมาตรา 54(2) 54(3) 55(2) 55(3) สมาชิก อ.บ.จ. ตรังระบุว่า ไม่มีปัญหาดังกล่าวในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเกิดขึ้น

โดยเมื่อพิจารณาตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันดังกล่าวในส่วนของสมาชิก อ.บ.จ. ตรัง (Crosstabulation) ข้อมูลได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม จึงต้องประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นไป ม. 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	37.5	62.5	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจำต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
เพศ			
1. ชาย	27.3	72.7	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	100	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	66.7	33.3	-
3. อนุปริญญา	50	50	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	25	75	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	40	60	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	33.3	66.7	-
6. อื่นๆ	20	80	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	25	75	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	50	50	-
6. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	66.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	50	50	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	40	60	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	66.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	27.3	72.3	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	50	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	100	-
เพศ			
1. ชาย	36.4	63.6	-
2. หญิง	-	-	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	33.3	66.7	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	66.7	33.3	-
3. อนุปริญญา	50	50	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	25	75	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	60	40	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	50	50	-
6. อื่นๆ	20	80	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	50	50	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	66.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	50	50	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	40	60	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	66.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	36.4	63.6	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จะต้องส่งงบประมาณไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดผู้ว่าเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม.55(2))หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วย กับสภา อ.บ.จ. ส่งคืนไปและสภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้ตกไป ม. 55(3),

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	37.5	62.5	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	100	-
เพศ			
1. ชาย	27.3	72.7	-
2. หญิง	-	-	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	100	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	66.7	33.3	-
3. อนุปริญญา	50	50	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้าง/เรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	25	75	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	40	60	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	33.3	66.7	-
6. อื่นๆ	20	80	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	25	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	50	50	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	66.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	50	50	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	40	60	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	66.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	27.3	72.7	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ในด้านของประเด็นปัญหาตามมาตรา 54(2) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดย สภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้โดยไม่มีการลงนามของนายก อ.บ.จ. สมาชิก อ.บ.จ. ตรังส่วนใหญ่ ระบุว่ากรณีดังกล่าวไม่มีเกิดขึ้น คงมีเพียงร้อยละ 66.7 ของสมาชิก อ.บ.จ. ที่จบการศึกษามัธยมศึกษา / อาชีวะและร้อยละ 50 ที่จบอนุปริญญาระบุว่ามีปัญหาเกิดขึ้น แต่ก็เป็นจำนวนที่ไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่นๆ ในมาตรา 54(3) ปัญหาในเรื่องที่ผู้ว่าฯ และสภา อ.บ.จ. มีความขัดแย้งกัน ซึ่งผู้ว่าฯ ได้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนมายัง อ.บ.จ. จน อ.บ.จ. จะต้องยืนยันไปด้วยคะแนนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. ดูจะเป็นประเด็นที่สมาชิก อ.บ.จ. ตรังระบุว่าเกิดปัญหาขึ้นมากกว่าประเด็นก่อนหน้านี้ ทั้งนี้เพราะเมื่อพิจารณาตารางจะเห็นได้ว่าจากตัวแปรในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านอายุ เพศ การศึกษาต่างๆ มีการระบุเช่นกันว่ามีปัญหานี้สลับกับบางช่วงที่มีการระบุว่าไม่มีปัญหา จึงอาจกล่าวได้ว่าในประเด็นของมาตรา 55(2) และ 55(3) ในเรื่องที่เกี่ยวกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณก็มีการระบุทั้งที่มีกรณีของปัญหาเกิดขึ้น และไม่มีปัญหาเกิดขึ้นในทั้งสองด้าน แม้ว่าส่วนใหญ่ของสมาชิกจะระบุว่าไม่มีปัญหานี้เกิดขึ้นก็ตาม จึงมีควรมองข้ามไป ดังที่ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นไปแล้วในตอนก่อนหน้านี้ กรณีของ อ.บ.จ. สงขลา

2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในส่วนนี้ก็เป็นประเด็นหนึ่งของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นลักษณะการสั่งการลงมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) โดยเป็นการสั่งการลงมาของราชการส่วนกลาง (กระทรวง, กรม) ซึ่งจะเป็นในลักษณะระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ทั้งที่มีอยู่ในกฎหมายอื่น และ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และการสั่งการของราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในการกำกับ อ.บ.จ. โดยสามารถแสดงผลเป็นรายละเอียดในส่วนของแบบสอบถามข้าราชการได้ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ต้องไปตรวจเยี่ยม อ.บ.จ. ในพื้นที่จังหวัดของท่าน	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. บ่อย	3.9
2. ปานกลาง	7.8
3. ไม่บ่อย	23.5
4. ทำงานอยู่ อ.บ.จ. นั้นอยู่แล้ว	45.1
5. สังกัดอยู่ส่วนกลาง (กทม.)	-
6. อื่นๆ	19.6

2. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. เห็นด้วย	92
2. ไม่เห็นด้วย	8
3. อื่นๆ	-
3. บทบาทใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้มากเกินไป จะไม่ใช่การกำกับดูแล แต่เป็นการควบคุม บังคับบัญชา อ.บ.จ. (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 11(4)	18.8
2. ในมาตรา 11(5)	20
3. ในมาตรา 18(1)	-
4. ในมาตรา 22(2)	3.5
5. ในมาตรา 24 (2)	1.2
6. ในมาตรา 32	2.4
7. ในมาตรา 36(2)	4.7
8. ในมาตรา 43(2)	2.4
9. ในมาตรา 49	4.7
10. ในมาตรา 53	5.9
11. ในมาตรา 54	14.1
12. ในมาตรา 55	10.6
13. ในมาตรา 77	4.7
14. ในมาตรา 78	2.4
15. ในมาตรา 79	4.7
16. ในมาตรา 80	2.4
17. ในมาตรา 82(3)	2.4
18. อื่นๆ	2.4
4. ในการร่างข้อบัญญัติจังหวัดหรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้ดุลพินิจกำกับ ดูแล อ.บ.จ. โดยไม่ผ่านข้อบัญญัติ หรือมติ อ.บ.จ. ที่ได้เสนอมา	
1. มี	13.7
2. ไม่มี	78.4
3. อื่นๆ	7.8
5. บทบาทของรัฐมนตรีมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับดูแล อ.บ.จ. แต่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 6	7.8
2. ในมาตรา 11(5)	10.9
3. ในมาตรา 47	10.9
4. ในมาตรา 77	34.4
5. ในมาตรา 78	17.2
6. ในมาตรา 79	6.3
7. ในมาตรา 80	7.8
8. อื่นๆ	4.7

6. บทบาทของกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับ ดูแล อ.บ.จ. หากใช้อำนาจดังกล่าวมากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. ในมาตรา 15	9
2. ในมาตรา 11(5)	1.3
3. ในมาตรา 47	3.8
4. ในมาตรา 18	9
5. ในมาตรา 11(4)	3.8
6. ในมาตรา 11(5)	6.4
7. ในมาตรา (53, 54)	2.6
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.	2.6
9. ในมาตรา 77	15.4
10. ยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	**16.7**
11. ในมาตรา 78	6.4
12. ในมาตรา 79	1.3
13. ในมาตรา 80	21.8
7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดมีลักษณะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับ ดูแล อ.บ.จ.	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	14.5
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติมใหม่)	16.1
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย รับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บเงิน ตรวจเงิน พ.ศ. 2541	11.3
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541	**32.3**
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุม อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	9.7
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536	14.5
7. อื่นๆ	1.6
8. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณก็ตกไป ม. 55(3)	
1. เห็นด้วย	**56.9**
2. ไม่เห็นด้วย	41.2
3. อื่นๆ	2
9. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	
1. เห็นด้วย	**87.2**
2. ไม่เห็นด้วย	26.6
3. อื่นๆ	-

จากการพิจารณาตารางดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าข้าราชการที่ทำงานในจังหวัดตรัง ร้อยละ 92 ยังเห็นด้วยที่ผู้ว่า ฯ มีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอรัฐมนตรีสั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานกับ อ.บ.จ. ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอไปแล้วว่ากรณีดังกล่าวนี้ หากไม่มีการกำหนดกรอบ หรือความชัดเจน ของงานที่เป็นสัมปทานกับ อ.บ.จ. และคำว่าส่วนได้เสีย ก็จะก่อปัญหาในการใช้ดุลพินิจขึ้นได้ ทั้งนี้รวมถึงองค์กรที่มีอำนาจในการพิจารณาชี้ขาด ไม่ควรจะเป็นผู้ว่าฯ และรัฐมนตรีฯ ควรจะเป็นองค์กรอิสระหรือมีการตรวจสอบจากสภา อ.บ.จ. จะเป็นการเหมาะสม และทำให้ราชการส่วนภูมิภาคคงไว้ซึ่งอำนาจกำกับดูแลมิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา และทำการสอบสวนเช่นนี้ ร้อยละ 20 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุบทบาทของผู้ว่าฯ ที่จะเป็นปัญหาได้แก่ตามมาตรา 11(5) ส่วนในกรณีของรัฐมนตรีฯ อยู่ที่มาตรา 77 ถึงร้อยละ 34.4 นั่นคือการมีอำนาจในการยับยั้งการปฏิบัติการของ อ.บ.จ.ได้ แม้จะเป็นการชั่วคราวก็ตาม โดยเป็นผู้พิจารณาอีกชั้นหนึ่งถัดจากการพิจารณาและเสนอเรื่องมาของผู้ว่าฯ และร้อยละ 32.3 ระบุว่าระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 เป็นระเบียบที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจส่วนในบทบาทของกระทรวงมหาดไทยมีการระบุที่มาตรา 77 เช่นกัน ร้อยละ 16.7 ซึ่งก็เป็นการเน้นให้เห็นถึงว่าใน อ.บ.จ. ตรังนี้เกิดปัญหาที่มาตรานี้ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับกระทรวงฯ เลย ส่วนในประเด็นของมาตรา 55(3) และประเด็นที่เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกันกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากระทรวงฯ นั้น พบว่าในกรณีของ อ.บ.จ. ตรังระบุว่าเห็นด้วยทั้งสองประการแม้ในมาตรา 55(3) จะมีตัวเลขไม่สูงมากนักก็ตาม

โดยเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในความคิดเห็นของข้าราชการในจังหวัดตรัง สามารถแสดงเป็นตารางเปรียบเทียบได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันว่าบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้หากใช้มากเกินไปโดยเคร่งครัด จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ																	
	อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	50	50	-	50	-	25	50	-	25	25	50	-	25	-	25	25	25	-
2. อายุ 31-40 ปี	25.9	22.2	-	3.7	3.7	3.7	3.7	7.4	3.7	7.4	25.9	29.6	-	7.4	11.1	3.7	3.7	3.7
3. อายุ 41-50 ปี	7.1	50	-	-	-	-	-	-	7.1	-	21.4	7.1	7.1	-	-	-	-	7.1
4. อายุ 51-60 ปี	-	50	-	-	-	-	-	-	25	25	-	-	50	-	-	-	-	-
เพศ																		
1. ชาย	30.4	43.5	-	4.3	-	4.3	8.7	4.3	8.7	8.7	26.1	8.7	13	4.3	4.3	-	4.3	-
2. หญิง	11.9	25.9	-	7.4	3.7	3.7	7.4	3.7	7.4	11.1	22.2	25.9	3.7	3.7	11.1	7.4	3.7	7.4
การศึกษา																		
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	66.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3	-	-	-	-	-	-
2. อนุปริญญา	12.5	50	-	-	-	-	12.5	-	12.5	12.5	25	25	-	12.5	-	12.5	-	-
3. ปริญญาตรี	20	25.7	-	5.7	2.9	2.9	8.6	2.9	8.6	8.6	25.7	14.3	5.7	-	8.6	2.9	2.9	5.4
4. ปริญญาโท	50	50	-	25	-	25	-	25	-	25	25	25	50	25	25	-	25	-
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง																		
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	100	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด		21.4	42.9	-	-	-	-	-	-	7.1	-	21.4	-	7.1	-	14.3	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	50	50	-	50	-	50	100	-	-	100	50	-	50	-	50	50	50	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปลัดอำเภอ	50	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	50	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	11.5	30.8	-	-	3.8	-	7.7	3.8	3.8	7.7	26.9	30.8	-	3.8	-	3.8	-	7.7
9. อื่นๆ	100	100	-	100	-	100	-	100	-	-	100	100	-	100	100	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	50	50	-	50	-	50	50	-	50	50	50	-	50	-	50	50	50	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	20	30	-	6.7	3.3	3.3	6.7	6.7	3.3	6.7	26.7	26.7	3.3	3.3	6.7	-	3.3	3.3
3. เกินกว่า 15-20 ปี	18.2	36.4	-	-	-	-	-	-	-	-	27.3	9.1	-	9.1	9.1	9.1	-	9.1
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	50	-	-	-	-	25	-	-	50	-	-	50	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	40	30	-	20	-	20	20	10	30	10	40	20	20	10	30	10	20	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	26.3	47.4	-	-	-	-	-	5.3	-	-	15.8	5.3	5.3	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	40	-	-	-	-	10	-	-	20	10	20	10	-	10	-	-	10
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	20	-	-	20	20	-	-	-	20	20	60	40	-	20	-	20	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	20	-	-	-	-	20	-	-	20	20	20	-	-	-	-	-	20
สังกัด																		
1. ราชการส่วนภูมิภาค	20	20	-	-	-	-	-	-	40	20	-	-	40	-	-	-	-	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	16.1	29	-	6.5	3.2	3.2	12.9	3.2	3.2	12.9	29	25.8	3.2	3.2	3.2	6.5	3.2	6.5

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทตามกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใด หากใช้มากจนเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล ส่งเสริม (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถาม หรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ							
	บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	25	75	25	25	25	25	25	-
2. อายุ 31-40 ปี	7.4	14.8	14.8	44.4	22.2	-	14.8	3.7
3. อายุ 41-50 ปี	13.3	-	6.7	53.3	20	20	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	25	25	-	-	-	50
เพศ								
1. ชาย	12.5	16.7	25	33.3	16.7	12.5	8.3	8.3
2. หญิง	40	42.9	14.3	63.6	63.6	3.7	11.1	3.7
การศึกษา								
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	33.3	66.7	-	-	-	-
2. อนุปริญญา	-	12.5	12.5	62.5	25	-	25	-
3. ปริญญาตรี	14.3	14.3	8.6	37.1	22.9	11.4	5.7	5.7
4. ปริญญาโท	-	20	40	40	20	-	20	20
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง								
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	100	-	-	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	100
3. ปลัดจังหวัด	6.7	-	6.7	53.3	20	20	13.3	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	50	50	-	50	50	50	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	100
6. ปลัดอำเภอ	50	-	-	-	50	-	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	50	50	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	3.8	15.4	15.4	46.2	23.1	-	7.7	3.8
9. อื่นๆ	-	100	100	100	-	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	50	50	-	50	-	50	50	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	6.5	16.1	12.9	41.9	29	6.5	6.5	3.2
3. เกินกว่า 15-20 ปี	9.1	-	18.2	63.6	9.4	9.1	18.2	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	50	-	-	-	-	-	-	50
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	25	25	25	-	-	25
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	30	20	30	10	10	20	10
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	10.5	21.1	42.1	21.1	15.8	5.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	9.1	63.6	18.2	-	9.1	9.1
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	40	-	40	20	-	20	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	-	-	40	40	-	-	20
สังกัด								
1. ราชการส่วนภูมิภาค	20	-	14.3	-	9.1	-	-	40
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	9.7	19.4	12.9	41.9	25.8	6.5	6.5	3.2

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้อำนาจดังกล่าวมากเกินไป ก็จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามเหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	25	-	50	25	50	-	25	-	75	25	25	-	50
2. อายุ 31-40 ปี	7.4	3.7	-	11.1	3.7	7.4	3.7	3.7	22.2	25.9	11.1	-	37
3. อายุ 41-50 ปี	20	-	6.7	13.3	-	20	-	-	13.3	26.7	6.7	6.7	26.7
4. อายุ 51-60 ปี	25	-	-	25	-	-	-	-	25	25	-	-	25
เพศ													
1. ชาย	12.5	-	4.2	8.3	8.3	20.8	4.2	-	25	29.2	12.5	4.2	29.2
2. หญิง	14.8	3.7	7.4	18.5	3.7	-	3.7	7.4	22.2	22.2	7.4	-	37
การศึกษา													
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	33.3	-	-	-	-	-	33.3	33.3	-	66.7
2. อนุปริญญา	25	12.5	12.5	25	12.5	25	-	12.5	37.5	37.5	-	-	12.5
3. ปริญญาตรี	11.4	-	5.7	11.4	2.9	5.7	5.7	2.9	20	17.1	11.4	2.9	37.1
4. ปริญญาโท	20	-	-	-	20	20	-	-	40	60	-	-	-
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง													
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100	-	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	20	-	-	6.7	-	13.3	-	-	26.7	33.3	6.7	6.7	40
4. ปลัด อ.บ.จ.	50	-	50	-	50	-	50	50	50	-	50	-	50
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
6. ปลัดอำเภอ	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	3.8	3.8	7.7	23.1	3.8	7.7	3.8	3.8	19.2	15.4	11.5	-	30.8
9. อื่นๆ	-	-	-	-	100	100	-	-	100	-	-	-	100

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	50	-	50	-	50	-	50	-	100	-	50	-	50
2. เกินกว่า 5-15 ปี	9.7	3.2	3.2	12.9	6.5	12.9	-	3.2	22.6	25.8	9.7	3.2	38.7
3. เกินกว่า 15-20 ปี	9.1	-	9.1	18.2	-	9.1	-	-	18.2	36.4	9.1	-	27.3
4. เกินกว่า 20-25 ปี	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	25	-	-	25	-	-	-	25	25	25	-	-	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	30	-	20	10	30	10	10	-	50	20	10	-	40
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	26.3	-	10.5	5.3	-	21.1	21.1	5.3	5.3	31.6
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	27.3	9.1	-	-	-	18.2	-	9.1	9.1	36.4	9.1	-	36.4
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	20	-	-	-	-	-	-	-	40	40	20	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	-	20	20	-	-	-	20	-	-	20	-	60
สังกัด													
1. ราชการส่วนภูมิภาค	40	-	-	-	-	-	-	-	20	40	-	-	20
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	6.5	3.2	9.7	19.4	6.5	9.7	6.5	6.5	19.4	19.4	12.9	-	29

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทยใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับดูแลกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (โปรดดูรายละเอียดได้ในแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯวิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	25	50	50	50	50	50	-
2. อายุ 31-40 ปี	18.5	22.2	11.1	33.3	7.4	11.1	-
3. อายุ 41-50 ปี	20	6.7	13.3	46.7	13.3	20	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	50	-	25	25
เพศ							
1. ชาย	29.2	20.8	8.3	37.5	8.3	16.7	4.2
2. หญิง	7.4	18.5	18.5	40.7	14.8	18.5	-
การศึกษา							
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	33.3	-	66.7	33.3	-	-
2. อนุปริญญา	12.5	12.5	12.5	50	12.5	50	-
3. ปริญญาตรี	20	20	17.1	37.1	8.6	8.6	2.9
4. ปริญญาโท	20	20	-	20	20	40	-
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง							
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	100	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	13.3	-	6.7	46.7	6.7	33.3	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	50	50	50	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	100
6. ปลัดอำเภอ	50	-	-	50	-	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	50	-	-	50	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	23.1	23.1	19.2	38.5	7.7	11.5	-
9. อื่นๆ	-	100	-	-	100	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นเข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯวิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้าง ลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	50	50	50	50	50	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	22.6	16.1	19.2	35.5	12.9	16.1	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	18.2	18.2	18.2	45.5	9.1	18.2	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	50	-	-	50
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	25	-	50	-	25	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	20	40	20	40	20	30	10
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	15.8	10.5	10.5	47.4	5.3	15.8	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	18.2	18.2	18.2	36.4	-	27.3	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	20	20	-	20	40	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	100	-	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	20	20	20	20	20	-	-
สังกัด							
1. ราชการส่วนภูมิภาค	20	-	-	40	-	20	20
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	19.4	29	19.4	38.7	12.9	9.7	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยหากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	75	25	-
2. อายุ 31-40 ปี	55.6	44.4	-
3. อายุ 41-50 ปี	46.7	46.7	6.7
4. อายุ 51-60 ปี	75	25	-
เพศ			
1. ชาย	54.2	41.7	4.2
2. หญิง	59.3	40.7	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
2. อนุปริญญา	62.5	37.5	-
3. ปริญญาตรี	54.3	42.9	2.9
4. ปริญญาโท	100	-	-
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
3. ปลัดจังหวัด	60	33.3	6.7
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	100	-	-
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	100	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	38.5	61.5	-
9. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	54.8	41.9	3.2
3. เกินกว่า 15-20 ปี	36.4	63.6	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	100	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	75	25	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	90	10	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	42.1	52.6	5.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	63.6	36.4	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	60	40	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	40	60	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	100	-	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	45.2	51.6	3.2

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวง ฯ		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	100	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	70.4	29.6	-
3. อายุ 41-50 ปี	86.4	13.3	-
4. อายุ 51-60 ปี	75	25	-
เพศ			
1. ชาย	79.2	20.8	-
2. หญิง	77.8	22.2	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	33.3	66.7	-
2. อนุปริญญา	100	-	-
3. ปริญญาตรี	74.3	25.7	-
4. ปริญญาโท	100	-	-
5. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
3. ปลัดจังหวัด	86.7	13.3	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	100	-	-
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	100	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	65.4	34.6	-
9. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	
2. เกินกว่า 5-15 ปี	72.4	25.8	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	81.8	18.2	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	100	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	75	25	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	90	10	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	68.4	31.6	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	60	40	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	80	20	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	100	-	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	71	29	-

จากการพิจารณาตารางข้างต้นถึงปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในกรณีที่เป็นความคิดเห็นของข้าราชการในจังหวัดตรัง เปรียบเทียบกับปัจจัยที่เป็นตัวแปรต่างๆ พบว่าในด้านของบทบาทของผู้ว่าฯ ข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ระบุปัญหาในมาตรา 11(4) มาตรา 11(5) มาตรา 49 มาตรา 53 มาตรา 54 มาตรา 55 นอกจากนั้นก็เป็นการกระจายตัวกันของข้อมูล ซึ่งก็เป็นประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยได้เคยนำเสนอไปแล้ว จึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก สำหรับในด้านบทบาทของรัฐมนตรีฯ ที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันมีการระบุที่มาตรา 11(5), 77 และกรณีอื่นๆ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ได้คำตอบมาว่า เป็นกรณีที่ข้าราชการระบุว่าปัญหาการใช้ดุลพินิจดังกล่าวมักจะเกิดจากการเริ่มต้นของผู้ว่าฯ ในการเสนอเรื่องขึ้นไปยังรัฐมนตรี เพื่อให้พิจารณาวินิจฉัยภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ดังเช่น กรณีของมาตรา 11(5) มาตรา 77 ที่มักมีการระบุมาตราดังกล่าวเป็นปัญหาทั้งในระดับจังหวัด และในระดับกระทรวงฯ สอดคล้องกันกับการระบุบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ที่เป็นปัญหาก็มีการระบุในมาตรา 77, 78, 79 และมาตรา 80 ซึ่งเป็นอำนาจการยุบสภา อ.บ.จ. ที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นอำนาจในการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าอำนาจในการกำกับส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้ปกครองตนเองและมีความเข้มแข็งได้ ส่วนกรณีระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ที่กลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา ระบุว่าเป็นระเบียบกระทรวงฯ ที่เกิดปัญหามากที่สุด ได้แก่ ระเบียบว่าด้วยการวางแผนพัฒนา อ.บ.จ. พ.ศ. 2541 ดังจะเห็นได้จากตารางที่ทุกปัจจัยที่เป็นตัวแปรระบุตัวเลขสูงเช่นกัน ซึ่งตรงกันข้ามกับความเห็นว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ หรือไม่ทั้งนี้เพราะความเห็นของข้าราชการระบุว่า เห็นด้วยว่าจำเป็นที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนเหล่านั้นเพื่อทิศทางเดียวกันในการพัฒนาและไม่ซ้ำซ้อน ในขณะที่ประเด็นในมาตรา 55(3) ในเรื่องข้อขัดแย้งร่างข้อบัญญัติงบประมาณ แม้ส่วนใหญ่ของกลุ่มข้าราชการจะเห็นด้วยที่จะให้คงไว้ตามมาตรา 55(3) แต่ก็มีบางส่วน เช่น ร้อยละ 46.7 ของผู้ที่อายุ 41-50 ปี ไม่เห็นด้วย คิดเป็น 100% ของข้าราชการที่จบมัธยม /อาชีวะ ก็ไม่เห็นด้วยใน ม. 55(3) ร้อยละ 61.5 ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามที่ทำงานใน อ.บ.จ. ตรัง ก็ไม่เห็นด้วย จึงเป็นข้อสังเกตที่ควรต้องพิจารณาประกอบ

ส่วนในด้านภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. ตรังเกี่ยวกับ ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันสามารถที่จะแสดงเป็นตารางเพื่อทำการเปรียบเทียบกับกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนภูมิภาคได้แก่ นายอำเภอ ปลัด จังหวัด ผู้ว่าฯ มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. บ่อย	27.3
2. ปานกลาง	27.3
3. ไม่บ่อย	45.5
4. อื่นๆ	-
2. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนกลางอันได้แก่ รัฐมนตรีฯ ปลัดกระทรวง อธิบดี มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	
1. บ่อย	-
2. ปานกลาง	9.1
3. ไม่บ่อย	90.9
4. อื่นๆ	-
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจในการสอบสวนสมาชิกสภา อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	63.6
2. ไม่เห็นด้วย	36.4
3. อื่นๆ	-
4. บทบาทใดของผู้ว่าฯ ในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 11(4)	3.0
2. กรณีมาตรา 11(5)	3.0
3. กรณีมาตรา 18(1)	3.0
4. กรณีมาตรา 22(2)	3.0
5. กรณีมาตรา 24(2)	6.1
6. กรณีมาตรา 32	3
7. กรณีมาตรา 36(2)	9.1
8. กรณีมาตรา 43(2)	12.1
9. กรณีมาตรา 49	3
10. กรณีมาตรา 53	6.1
11. กรณีมาตรา 54	6.1
12. กรณีมาตรา 55	9.1
13. กรณีมาตรา 77	3
14. กรณีมาตรา 78	6.1
15. กรณีมาตรา 79	3
16. กรณีมาตรา 80	18.2
17. กรณีมาตรา 82 (3)	-
18 อื่นๆ	3
6. ในการร่างข้อบัญญัติ จังหวัด หรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้อำนาจในการแทรกแซง	
1. มี	27.3
2. ไม่มี	72.3
3. อื่นๆ	-

7. ท่านคิดว่าบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใดในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. กรณีมาตรา 6	5.6
2. กรณีมาตรา 11(5)	11.1
3. กรณีมาตรา 47	11.1
4. กรณีมาตรา 77	22.2
5. กรณีมาตรา 78	11.1
6. กรณีมาตรา 79	16.7
7. กรณีมาตรา 80	22.2
8. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
8. บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับดูแล อ.บ.จ. หากใช้มากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 15	-
2. กรณีมาตรา 22	3.3
3. กรณีมาตรา 24	10
4. กรณีมาตรา 18	3.3
5. กรณีมาตรา 11(4)	10
6. กรณีมาตรา 11(5)	13.3
7. กรณีมาตรา 53, 54	6.7
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณ ของ อ.บ.จ.	6.7
9. กรณีมาตรา 77	6.7
10. การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	13.3
11. กรณีมาตรา 78	6.7
12. กรณีมาตรา 79	6.7
13. อื่นๆ	13.3
9. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่าการกำกับดูแล	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	28.6
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)	7.1
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บรักษาเงินตรวจเงิน พ.ศ. 2541	7.1
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541	21.4
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	-
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536, 2538	28.6
7. อื่นๆ	7.1
10. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ อ.บ.จ. หากไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบฯ ก็จะตกไป ม. 55(3)	
1. เห็นด้วย	45.5
2. ไม่เห็นด้วย	54.5
3. อื่นๆ	-

10. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. เห็นด้วย	81.8
2. ไม่เห็นด้วย	18.2
3. อื่นๆ	-

และเมื่อพิจารณาจากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าสมาชิก อ.บ.จ. ตรัง ระบุตรงกันว่าร้อยละ 45.5 ของราชการส่วนภูมิภาคมาเยี่ยมไม่บ่อย เช่นเดียวกับร้อยละ 90.9 ที่ระบุราชการส่วนกลางมาเยี่ยม ไม่บ่อยเช่นกัน ซึ่งจะเป็นผลดีหรือไม่ผู้วิจัยขอไม่วิจารณ์ แต่จะขอตั้งข้อสังเกตไว้ว่าการที่มิได้มาบ่อยก็แสดงให้เห็นว่า อาจจะไม่มีปัญหาในการกระทบกระทั่ง หรือปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันก็เป็นได้ นอกจากนี้แม้เป็นเรื่องที่กระทบกับสมาชิก อ.บ.จ. เอง ในเรื่องของอำนาจผู้ว่าฯ ในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. หากมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมกับ อ.บ.จ. อาจเสนอให้ออกโดยเสนอรัฐมนตรีฯ ได้ ร้อยละ 63.6 ของสมาชิก อ.บ.จ. เอง ก็เห็นด้วยที่มีกฎหมายระบุให้ทำเช่นนั้น โดยให้เหตุผลว่าไม่ไว้ใจพวกเดียวกัน หรือการที่จะให้สภา อ.บ.จ. เป็นผู้ตรวจสอบแทน กรณีบทบาทของผู้ว่าฯ ร้อยละ 18.2 ระบุที่อำนาจในการเสนอรัฐมนตรีให้ยุบสภา อ.บ.จ. เป็นบทบาทที่มีปัญหาฯ ทั้งนี้เพราะเหตุผลในการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนนั้นเป็นช่องทางให้เกิดการแทรกแซงจากราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคต่อราชการส่วนท้องถิ่นได้ สำหรับบทบาทของรัฐมนตรี ฯ มีการระบุที่มาตรา 77 ร้อยละ 22.2 เท่าๆ กัน กับมาตรา 80 ที่เสนอไปก่อนหน้านี้แล้วและปัญหาของบทบาทกระทรวง ฯ คือ มาตรา 11(5) ร้อยละ 13.3 ส่วนระเบียบที่เป็นปัญหาได้แก่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 ร้อยละ 28.6 ระบุเช่นนั้นเท่าๆกัน กับระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536, 2538 นอกจากนี้ก็เป็นประเด็นในมาตรา 55(3) ที่มีผู้ไม่เห็นด้วยจึงสมควรทบทวนบทบาทของผู้ว่าฯ ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ของ อ.บ.จ. ด้วย

ในด้านของการเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวแปรกับความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. ตรัง ในปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพัน สามารถแสดงไว้ได้เป็นตารางสรุปดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ที่ถือเป็นการแทรกแซงการทำงานมากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	12.5	12.5	12.5	12.5	25	12.5	37.5	50	12.5	-	25	25	12.5	25	12.5	**75**	-	12.5
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**100**	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ																		
1. ชาย	9.1	9.1	9.1	9.1	18.2	9.1	27.3	36.4	9.1	18.2	18.2	27.3	9.1	18.2	9.1	**54.5**	-	9.1
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา																		
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	**33.3**	-	**33.3**	-	-	**33.3**	-	-	-	**33.3**	-	**33.3**	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	33.3	66.7	-	-	-	33.3	-	-	-	**100**	-	-
3. อนุปริญญา	50	50	50	50	50	50	50	**100**	50	-	50	50	50	50	50	100	-	50
4. ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**33.3**	**33.3**	**33.3**	-	-	-	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ																		
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	25	25	25	25	25	50	50	25	-	50	50	25	25	25	25	75	-	25
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	20	-	20	40	-	20	-	-	-	20	-	60	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	16.7	-	16.7	33.3	-	16.7	-	33.3	-	16.7	-	50	-	-
6. อื่นๆ	20	20	20	20	20	20	40	40	20	20	40	20	20	20	20	60	-	20
ตำแหน่ง																		
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	50	-	-	50	-	-	-	-	-	50	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	25	25	25	25	50	25	50	50	25	-	25	50	25	50	25	75	-	25
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	25	25	-	-	-	50	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	-	50
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	16.7	33.3	-	16.7	16.7	33.3	-	-	-	50	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	50	-	50	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	20	20	20	20	20	20	20	60	20	20	20	40	20	40	20	60	-	20
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	33.3	-	33.3	33.3	-	-	-	-	33.3	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	100	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	50	-	-	-	50	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก																		
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	9.1	9.1	9.1	9.1	18.2	9.1	27.3	36.4	9.1	18.2	18.2	27.3	9.1	18.2	9.1	54.5	-	9.1
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในข้อใดที่หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม แทรกแซง อ.บ.จ. (โปรดดูรายละเอียดมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรีฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	100	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	12.5	25	25	37.5	12.5	25	50	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	50	50	-	-	-
เพศ								
1. ชาย	9.1	18.2	18.2	36.4	18.2	27.3	36.4	-
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา								
1. ประถมศึกษา	-	-	-	33.3	33.3	33.3	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	33.3	-	33.3	-	-	100	-
3. อนุปริญญา	50	50	50	50	50	50	50	-
4. ปริญญาตรี	-	-	33.3	33.3	-	33.3	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของรัฐมนตรีฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ. มีใช่กำกับส่งเสริม							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ								
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	25	50	50	25	25	25	50	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-	100	-	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	40	20	20	40	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	100	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	16.7	-	16.7	16.7	33.3	33.3	-
6. อื่นๆ	20	20	40	60	20	20	40	-
ตำแหน่ง								
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	100	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	50	-	50	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	25	50	25	50	25	50	25	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	-	25	25	-	25	50	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)							
	บทบาทของรัฐมนตรีฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ.							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	50	50	50	100	50	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	16.7	16.7	16.7	-	16.7	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	50	-	50	50	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	100	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	20	40	20	40	40	40	40	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	33.3	33.3	-	-	33.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	100	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	50	50	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก								
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	9.1	18.2	18.2	36.4	18.2	100	100	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ข้อใด หากใช้มากเกิน จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	12.5	37.5	12.5	25	37.5	-	12.5	12.5	25	12.5	12.5	37.5
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	50	-	-	50	-	-	-
เพศ													
1. ชาย	-	9.1	27.3	9.1	27.3	26.4	18.2	18.2	18.2	36.4	18.2	18.2	36.4
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา													
1. ประถมศึกษา	-	-	33.3	-	-	33.3	33.3	-	-	33.3	-	-	33.3
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	33.3	33.3	33.3	-	-	-	-	33.3	-	33.3	66.7
3. อนุปริญญา	-	50	50	-	50	100	-	-	50	-	50	-	-
4. ปริญญาตรี	-	-	-	-	33.3	33.3	33.3	66.7	33.3	66.7	33.3	33.3	33.3
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อาชีพ													
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	25	-	25	25	25	-	25	25	25	25	25	25
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	60	-	20	40	20	-	-	20	-	-	40
6. อื่นๆ	-	-	-	-	100	100	100	100	100	100	100	100	100
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	33.3	16.7	16.7	50	33.3	16.7	16.7	50	16.7	33.3	33.3
6. อื่นๆ	-	20	20	-	40	20	-	20	20	20	20	-	40
ตำแหน่ง													
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	25	25	25	25	50	-	-	25	50	25	25	25
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	-	50	-	50	50	25	50	25	25	25	25	50
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	50	-	-	50	50	50	-	50	-	50	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	16.7	16.7	16.7	33.3	16.7	33.3	16.7	50	16.7	33.3	33.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	50	-	50	-	-	-	-	50	-	-	50
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	100	-	-	100	-	-	-	-	-	-	100
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	20	20	20	40	20	20	-	20	40	20	20	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	33.3	-	-	33.3	-	33.3	-	33.3	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	100	-	-	100	-	-	-	-	-	-	100
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	50	50	50	50	50	50	50	50	100
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก													
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	9.1	27.3	9.1	27.3	36.4	18.2	18.2	18.2	36.4	18.2	18.2	36.4
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทระเบียบกระทรวงมหาดไทย ข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแล กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	100	-	-	-	-	-	100
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	37.5	12.5	12.5	25	-	37.5	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	50	50	-	-
เพศ							
1. ชาย	36.4	9.1	9.1	27.3	-	36.4	9.1
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา							
1. ประถมศึกษา	33.3	-	-	66.7	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	33.3	-	-	-	66.7	-
3. อนุปริญญา	50	-	50	50	-	50	-
4. ปริญญาตรี	66.7	-	-	-	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ							
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	50	25	25	-	-	50	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	-	-	-	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	20	-	-	60	-	20	-
6. อื่นๆ	100	-	-	-	-	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	33.3	-	-	50	16.7	-	16.7
6. อื่นๆ	40	20	20	-	60	-	-
ตำแหน่ง							
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	50	-	50	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	-	25	25	-	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	50	-	-	25	-	25	25
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	-	50	50	-	50	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	16.7	-	16.7	-	33.3	16.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	50	-	-	-	-	50	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	100	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	40	-	20	20	-	60	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	-	-	3.3	-	33.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	100	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	50	50	-	-	-	-	50
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก							
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	36.4	9.1	9.1	27.3	-	36.4	9.1
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ อ.บ.จ. หากผู้ว่า ฯ ไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวก็ตกไป (ม.55(3))

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3))		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	100	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	50	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	50	50	-
เพศ			
1. ชาย	45.5	54.5	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	66.7	33.3	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	33.3	66.7	-
3. อนุปริญญา	100	-	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	50	50	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	60	40	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	66.7	33.3	-
6. อื่นๆ	20	80	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3)		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	50	50	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	75	25	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	25	75	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	100	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	66.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	50	50	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	80	20	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	33.3	66.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	45.5	54.5	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็น เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	100	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	75	25	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	100	-	-
เพศ			
1. ชาย	81.8	18.2	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	100	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	66.7	33.3	-
3. อนุปริญญา	100	-	-
4. ปริญญาตรี	66.7	33.3	-
5. ปริญญาโท	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	75	25	--
4. เกษตรกรรม / ประมง	100	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	80	20	-
6. อื่นๆ	100	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	100	-	-
6. อื่นๆ	60	40	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	100	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	100	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	100	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	50	50	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	100	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	83.3	16.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	50	50	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	80	20	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	66.7	33.3	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	100	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	81.8	18.2	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

จากการพิจารณาตารางดังกล่าวเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของสมาชิก อ.บ.จ. ตรัง จะเห็นได้ว่าในด้านของบทบาทของผู้ว่าฯ มีการกระจายตัวของข้อมูลที่ระบุว่าเป็นบทบาทที่เป็นปัญหา อย่างไรก็แล้วแต่ในหลายบทบาทตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ก็เป็นบทบาทที่ถูกระบุไว้ในตอนก่อนหน้านี้แล้วในหลาย อ.บ.จ. ไม่ว่าจะเป็นในมาตรา 53 มาตรา 55 และบทบาทที่สมาชิก อ.บ.จ. ตรังระบุมากที่สุดในทุกตัวแปรไม่ว่าจะเป็นในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา ตำแหน่ง ต่างๆ ก็คือบทบาทของผู้ว่าตามมาตรา 80 ในการที่ผู้ว่าฯ เป็นผู้เสนอความคิดเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เพื่อยุบสภา อ.บ.จ. ดังกล่าวแล้ว สำหรับในด้านของบทบาทของรัฐมนตรีฯ มีการระบุบทบาทที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันอยู่ที่มาตรา 77, 78, 79 และ 80 ส่วนบทบาทของกระทรวงมหาดไทยก็เป็นบทบาทของรัฐมนตรีที่เป็นผู้พิจารณาเรื่องที่ผู้ว่าฯ เป็นผู้เสนอมา ไม่ว่าจะเป็นบทบาทในมาตรา 11(5), 77(3) และมาตรา 80 ซึ่งจะสังเกตได้ว่าในหลายมาตราได้ถูกระบุถึงว่าเป็นปัญหาในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นในระดับผู้ว่าฯ รัฐมนตรีฯ และระดับกระทรวง ส่วนระเบียบกระทรวงฯ ที่สมาชิก อ.บ.จ. ตรัง ระบุเป็นระเบียบที่เป็นปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันมากที่สุดได้แก่ ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 และพ.ศ. 2538 ไม่ว่าจะดูเปรียบเทียบกับตัวแปรในด้านใดๆ ก็ตาม ส่วนในประเด็นของมาตรา 55(3) ที่ว่าเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมาย ในเรื่องที่เกี่ยวกับงบประมาณ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวก็ตกไป จะพบว่ามีทั้งกรณีที่สมาชิก อ.บ.จ. ตรัง เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย แต่ร้อยละของการไม่เห็นด้วยนั้นมี น้ำหนักมากกว่า จึงจำเป็นจะต้องแก้ไขในมาตราดังกล่าว เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องอันเกิดจากการใช้ดุลพินิจนี้ของผู้ว่าฯ โดยเพิ่มบทบาทดังกล่าวให้กับ สภา อ.บ.จ. ให้มากขึ้น และลดอำนาจของผู้ว่าฯ ในประเด็นนี้ให้น้อยลง

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

บทสรุปนี้จะเห็นได้ว่าปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มข้าราชการและนักการเมืองท้องถิ่น สมาชิก อ.บ.จ. ตรังให้ข้อมูลมานั้นสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องทำการเปรียบเทียบเพื่อค้นหาดุลพินิจและอำนาจผูกพันใดที่เป็นปัญหาโดยสามารถแสดงเป็นผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. กับข้าราชการส่วนภูมิภาคต่อปัญหาว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด จนในที่สุดก็มีการประกาศใช้โดยนายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม (ม. 54(2)) และมีหรือไม่ที่ผู้ว่าไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงส่งร่างฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป ม. 54(3)

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ					
	เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด จนในที่สุด ก็มีการประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้น (นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม) มาตรา 54(2)			มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ.จึงส่งร่างฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	27.3	72.3	-	36.4	63.6	-
2. ข้าราชการ	27.5	70.6	2	13.7	82.4	3.9

ตารางเปรียบปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. เกี่ยวกับงบประมาณ ต้องส่งไปให้ผู้ว่าฯชี้ขาดและผู้ว่า เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง (ม. 55(2)) หรือผู้ว่า ฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วย ½ ทำให้ร่างดังกล่าวตกไป (ม.55(3)) ในระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ		
	กรณีมาตรา 55(2) และ 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1) ท้องถิ่น	27.3	72.7	-
2) ข้าราชการ	9.8	86.3	3.9

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่าง ในปัญหาบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อใดหากใช้มากจนเกินไปจะมิใช่การกำกับดูแล แต่จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ																	
	อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(2) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	3	3	3	3	6.1	3	9.1	12.1	3	6.1	6.1	9.1	3	6.1	3	18.2	-	-
2. ข้าราชการ	18.8	20	-	3.5	1.2	2.4	4.7	2.4	4.7	5.9	14.1	10.6	4.7	2.4	4.7	2.4	2.4	2.4

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ							
	อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามกฎหมายพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540							
	ม. 6 (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.47 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม. 78 (ร้อยละ)	ม. 79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	5.6	11.1	11.1	22.2	11.1	16.7	22.2	-
2. ข้าราชการ	7.8	10.9	10.9	34.2	17.2	6.3	7.8	4.7

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ												
	บทบาทของกระทรวง ฯ ตามกฎหมายพระราชบัญญัติ อ.บ.จ. พ.ศ. 2540												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53,54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	-	3.3	10	3.3	10	13.3	6.7	6.7	6.7	13.3	6.7	6.7	13.3
2. ข้าราชการ	9	1.3	3.8	9	3.8	6.4	2.6	2.6	15.4	16.7	6.4	1.3	21.8

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดที่เป็นลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ						
	ระเบียบต่างๆ ของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับ อ.บ.จ.						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยงบประมาณ (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ (พ.ศ. 2535) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเงิน (พ.ศ. (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวางแผนพัฒนา (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุม (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง (พ.ศ. 2536) (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	28.6	7.1	7.1	21.4	-	28.6	7.1
2. ข้าราชการ	14.5	16.1	11.3	32.3	9.7	14.5	1.6

เมื่อพิจารณาตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าในประเด็นของมาตรา 54(2) มาตรา 54(3) มาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) เป็นกรณีที่ทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง ไม่ว่าจะเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ตรังและข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาระบุตรงกันกว่าร้อยละ 70 ว่า ไม่มีปัญหาในด้านการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในประเด็นดังกล่าวส่วนในประเด็นของบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. ศ. 2540 ในส่วนของสมาชิก อ.บ.จ. ตรังมีการระบุมาตรา 80 ร้อยละ 18.2 ที่เป็นปัญหาโดยเป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีอำนาจยุบสภา อ.บ.จ. ของรัฐมนตรีฯ ตามคำแนะนำของผู้ว่าฯ ในกรณีเพื่อที่จะเป็นการคุ้มครองประโยชน์แห่งประชาชน ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนะไปแล้วในบทก่อนหน้านี้ว่าอำนาจในการยุบสภาฯ นี้ควรจะมีการยกเลิกไปเสีย ทั้งนี้เพราะจะขัดกับหลักการกำกับดูแล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่องค์กรของรัฐ ส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค จะไม่เข้าไปก้าวก่ายในเนื้อหาหรือความเหมาะสมแห่งการกระทำและราชการส่วนภูมิภาคจะกระทำเพียงตรวจสอบดูความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมหรือการกระทำในทาง

ปกครองขององค์กรปกครองท้องถิ่นแค่นั้น ส่วนในแบบสอบถามข้าราชการร้อยละ 18.8 ระบุว่าประเด็นที่เป็นปัญหาของผู้ว่าได้แก่กรณีมาตรา 11(4) ที่ผู้ว่าฯ จะเป็นผู้สอบสวนแล้วสั่งให้สมาชิกสภา อ.บ.จ. ออกจากตำแหน่ง เมื่อปรากฏว่าเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก อ.บ.จ. ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้ควรให้เป็นอำนาจในการชี้ขาดคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นการดีและเหมาะสมกว่า ทั้งนี้หากมอบอำนาจดังกล่าวให้กับผู้ว่าฯ ก็อาจจะมีการเมืองเข้ามาก้าวก่ายที่จะให้คุณให้โทษกับสมาชิก อ.บ.จ. ในส่วนของปัญหาการใช้ดุลพินิจในกรณีของรัฐมนตรี ฯ ทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง ไม่ว่าจะเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ตรัง และข้าราชการระบุปัญหาที่มาตรา 77 และสมาชิก อ.บ.จ. ตรังระบุปัญหาที่มาตรา 80 อีกด้วย ซึ่งก็เป็นประเด็นเดียวกันกับบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ที่ระบุว่าบทบาทในมาตรา 11(5) ในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. ที่มีผลประโยชน์และส่วนได้เสียในสัญญาสัมปทานกับ อ.บ.จ. ผู้ว่าฯ เสนอให้ออกได้เป็นกรณีของปัญหาการใช้ดุลพินิจร่วมกัน ที่จากแบบสอบถามระบุว่าเป็นปัญหามาก นอกเหนือจากการระบุซ้ำลงไปที่มาตรา 77 มาตรา 80 ซึ่งจะไม่ขอกล่าวอีก ส่วนระเบียบที่เป็นปัญหา ได้แก่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยงบประมาณ พ.ศ. 2541 มีการระบุร้อยละ 28.6 ของสมาชิก อ.บ.จ. ตรังเท่าๆ กันกับระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2538 ส่วนข้าราชการระบุระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการวางแผนพัฒนา อ.บ.จ. พ.ศ. 2541 ที่เป็นปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ซึ่งในระเบียบดังกล่าวจะมีการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง และไม่มีความคล่องตัวในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนและงบประมาณจึงสมควรแก้ไขในประเด็นดังกล่าวเพื่อแก้ไขข้อขัดข้องที่เกิดขึ้น

ตอนที่ 7 องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสนี้ผู้วิจัย จะนำเสนอเช่นเดียวกันกับในกรณีของ 6 จังหวัดก่อนหน้านี้ ได้แก่ สงขลา ปัตตานี พัทลุง สตูล ยะลา ตรัง ทั้งนี้เพื่อให้เป็นรูปแบบเดียวกันในการนำเสนอและเป็นการสะดวกในการรายงานผลการวิจัย โดยมีการแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด ในชุดแรกเป็นการนำเสนอในส่วนของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมาอันได้แก่ ทั้งราชการส่วนภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด, รองผู้ว่าฯ, ปลัดจังหวัด, ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น, นายอำเภอ, ปลัดอำเภอ, ข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีหน้าที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ. และราชการส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. ส่วนในชุดที่สอง เป็นการสอบถามจากราชการส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ สมาชิก อ.บ.จ. คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. โดยในตอนแรกนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอในส่วนของข้าราชการก่อน โดยมี 2 ตอน ในตอนแรกเป็นการตรวจสอบภูมิหลังของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามมา ในส่วนที่สองเป็นการถามเจาะลึกลงไปถึงปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) ใช้และส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ซึ่งสามารถแสดงผลการวิจัยได้ดังนี้

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	11.1
2. อายุ 31-40 ปี	42.9
3. อายุ 41-50 ปี	34.9
4. อายุ 51-60 ปี	11.1
2. เพศ	
1. ชาย	50.8
2. หญิง	49.2
3. ระดับการศึกษา	
1. มัธยมศึกษา / อาชีวศึกษา	7.9
2. อนุปริญญา	23.8
3. ปริญญาตรี	52.4
4. ปริญญาโท	11.1
5. อื่นๆ (กำลังศึกษานอกระบบ, กำลังศึกษาต่ออยู่)	4.8

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
4. ก่อนหน้าที่จะมารับราชการท่านมีอาชีพ	
1. ศึกษาอยู่	34.9
2. ค้าขาย	4.8
3. เกษตรกรรม / ประมง	9.5
4. งานเอกชน	31.7
5. อื่น ๆ (รับจ้างทั่วไป)	19
5. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	-
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	3.2
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	95.2
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.6
6. ภาคตะวันออก	-
6. ท่านได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดนี้เป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	20.6
2. เกินกว่า 5-15 ปี	14.3
3. เกินกว่า 15-20 ปี	6.3
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	30.2
6. อื่นๆ	28.6
7. ปัจจุบันท่านเป็นข้าราชการในตำแหน่งใด	
1. รัฐมนตรี	-
2. ปลัดกระทรวงฯ	-
3. อธิบดีฯ	-
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	15.9
5. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-
6. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	1.6
7. ปลัดจังหวัด	1.6
8. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	1.6
9. นายอำเภอ	11.1
10. ปลัดอำเภอ	1.6
11. สังกัดราชการส่วนภูมิภาค ที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-
12. เป็นข้าราชการอยู่ใน อ.บ.จ.	66.7
13. อื่นๆ	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. ปัจจุบันท่านทำงานรับราชการมาเป็นเวลากี่ปีแล้ว	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	9.5
2. เกินกว่า 5-15 ปี	49.2
3. เกินกว่า 15-20 ปี	17.5
4. เกินกว่า 20-25 ปี	11.1
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	12.7
6. อื่นๆ	-
9. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับ อ.บ.จ. เฉลี่ยเดือนละประมาณกี่เรื่อง	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	36.5
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	9.5
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	4.8
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	1.6
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	4.8
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)	42.9
10. ท่านเป็นข้าราชการสังกัดอยู่ส่วนใดตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	
1. ส่วนกลาง	14.3
2. ส่วนภูมิภาค	17.5
3. ส่วนท้องถิ่น	66.7
4. อื่นๆ	1.6
11. เห็นด้วยหรือไม่ที่การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. อยู่ภายใต้กำกับของ (อ.ก.จ.), (ก.จ.) แทนที่จะมีอำนาจบริหารงานบุคคลได้เบ็ดเสร็จใน อ.บ.จ. เลย	
1. เห็นด้วย	79.4
2. ไม่เห็นด้วย	19
3. อื่นๆ	1.6
12. การอบรมในเรื่องใด ที่ท่านคิดว่าจำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ.	
1. กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของ อ.บ.จ.	74.6
2. การฝึกอาชีพ	1.6
3. การวางผังเมือง	3.2
4. การจัดงบประมาณ	14.3
5. อื่นๆ	6.3

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
13. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	7.6
2. การเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์ การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	7.6
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	3.1
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	4.6
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	6.9
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประยุกต์ร้องขอ ม. 30	4.6
7. การตั้งกระทู้ถามนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	10.7
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	8.4
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	5.3
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	9.2
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	3.1
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่นทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	**16.8**
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	11.5
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	0.8

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
14. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	64.2
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	9.9
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	12.3
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	11.1
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2.5
15. ในด้านของ อ.บ.จ. บทบาทใดที่ท่านคิดว่าควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	14.2
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	14.2
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	9.7
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	9.7
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	3.5
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	27.8
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	30.1
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่นให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	6.2
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	1.8
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
16. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	
1. เห็นด้วย	71.4
2. ไม่เห็นด้วย	22.2
3. อื่นๆ	6.3
17. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ไว้ หรือเห็นสมควรให้นายกฯ อ.บ.จ. มีอำนาจดังกล่าวเต็มที่ ในเรื่องที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	76.6
2. ไม่เห็นด้วย	18.8
3. อื่นๆ	4.7
18. ท่านคิดว่ารายได้ในข้อใดที่น่าจะเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	28.3
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	11.1
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	9.1
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ.	3
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	6.1
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	-
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	-
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	30.3
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	-
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ.	11.1
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	1
19. ท่านคิดว่ารายได้ของ อ.บ.จ. ที่ได้จากการเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ข้อใดน่าจะเป็นรายได้ที่มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	39.7
2. รายได้จากยาสูบ	38.2
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ. จากผู้พักในโรงแรม	4.4
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	4.4
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	10.3
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	2.9
20. รายได้ใดที่ราชการส่วนกลางจัดเก็บ แล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. เป็นสัดส่วนข้อใดที่แบ่งให้น้อยเกินไป (ไม่เป็นธรรม)	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	5.3
2. อากรรังนกอีแอ่น	5.3
3. ค่าภาคหลวง	1.3
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	2.6
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	-
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	-
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	-
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	7.9
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	17.1
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	17.1
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	17.1
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/เล่นการพนัน)	22.4
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	3.9

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
21. รายจ่ายในข้อใดที่ท่านเห็นว่าเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดใน อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	25
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	6.6
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	6.6
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	5.3
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	1.3
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	-
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สิน	39.2
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	1.3
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	9.2
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	2.6
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2.6
22. ท่านคิดว่าบทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	2.6
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	11.8
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	26.3
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	7.9
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ต่อสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	13.2
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	36.8
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	1.3
23. มาตรการใดในการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่ได้ผลที่สุด คือ	
1. การตั้งกระทู้ถาม	5.9
2. การยื่นญัตติ	2.9
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	8.8
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	16.2
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	2.9
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	60.3
7. อื่นๆ	2.9
24. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิก อ.บ.จ. ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสีย ก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	93.7
2. ไม่เห็นด้วย	6.3
3. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
25. ใน อ.บ.จ. ของท่าน เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ยังไม่ลงนามภายในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป	
1. มี	-
2. ไม่มี	96.8
3. อื่นๆ	3.2
26. จากข้อ 25 มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปและสุภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้ความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนน ไม่น้อยกว่า 2/3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป (ม. 54(3))	
1. มี	6.3
2. ไม่มี	90.5
3. อื่นๆ	3.2
27. เกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป 55(2) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างงบฯ ตกไป 55(3)	
1. มี	4.8
2. ไม่มี	92.1
3. อื่นๆ	3.2

จากการพิจารณาตารางสรุปดังกล่าวข้างต้นถึงภูมิหลังของข้าราชการในจังหวัดนราธิวาส พบว่า โดยเฉลี่ยร้อยละ 42.9 อายุ 31-40 ปี เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.8 เพศหญิงร้อยละ 49.2 และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 52.4 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่มีความเข้าใจขนบธรรมเนียม หรือวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เพราะร้อยละ 95.2 เป็นคนภาคใต้ และร้อยละ 30.2 ได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดนราธิวาสเกินกว่า 25 ปีขึ้นไป โดยส่วนใหญ่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ. ร้อยละ 66.7 มีข้อน่าสังเกตว่าต่อประเด็นที่ถามว่าท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับ อ.บ.จ. หรือติดต่องานกับราชการส่วนภูมิภาคใน 1 เดือน เฉลี่ยประมาณกี่เรื่อง ก็พบว่ามีการกระจายตัวกันของจำนวนเรื่องที่ติดต่อ แต่ก็เป็นปริมาณตัวเลขที่ไม่สูงมากนัก แสดงให้เห็นถึงว่าโอกาสที่ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่จะเกิดขึ้นในการติดต่อนั้น อาจจะน้อยตามไปด้วยก็ได้ ร้อยละ 79.4 ของข้าราชการในจังหวัดนราธิวาสที่ตอบแบบสอบถามมายังคงเห็นว่าอำนาจในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการควรอยู่ที่ อ.ก.จ. หรือ ก.จ. มากกว่าที่จะให้อยู่กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้โดยให้เหตุผลว่า ไม่มีความมั่นใจในนักการเมืองท้องถิ่น ร้อยละ 16.8 ระบุหน้าที่ที่สำคัญของสมาชิก อ.บ.จ. คือการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติต่างๆ

มาตรา 51 และมาตรา 54 โดยมีการระบุว่าหน้าที่ที่สำคัญของนายก อ.บ.จ. คือ การปฏิบัติตามกฎหมายหรือมติ ข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 64.2 บทบาท อ.บ.จ. ที่ควรทำ ควรจะเป็นบทบาทในการคุ้มครอง ดูแลและบำรุงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ซึ่งเป็นการระบุบทบาทของ อ.บ.จ. ที่แตกต่างจาก อ.บ.จ. ในจังหวัดต่างๆ ก่อนหน้านี้นอกจากนี้ ร้อยละ 71.4 เห็นด้วยที่จะให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชน แต่ร้อยละ 76.6 ของข้าราชการ ก็ยังระบุว่าควรคงอำนาจของผู้ว่าฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระยะแรก และยังไม่มีความมั่นใจนั่นเอง จะเห็นได้จากร้อยละ 60.3 ของกลุ่มข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม ในจังหวัดนราธิวาสก็ยังวางใจที่ระบบการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ไว้ที่ผู้ว่าฯ และ รัฐมนตรีฯ อยู่จากการตอบแบบสอบถาม นอกจากนั้นในประเด็นของมาตรา 54(3) มาตรา 55(2) มาตรา 55(3) นั่นมีการระบุว่าไม่มีปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเป็นตัวเลขที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับ อ.บ.จ. ต่างๆ ในจังหวัดก่อนหน้านี้กว่าร้อยละ 90

โดยหากจะทำการเปรียบเทียบข้อมูลในเชิงลึก (Crosstabulation) ว่าปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันจะมีผลเปลี่ยนไปหรือไม่เมื่อมีปัจจัยตัวแปรต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องอธิบายเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างฯ ไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ก็ไม่ลงนามในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัติต่อไป 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	85.7	14.3
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	95.5	4.5
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
เพศ			
1. ชาย	-	93.8	6.3
2. หญิง	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
2. อนุปริญญา	-	100	-
3. ปริญญาตรี	-	87	3
4. ปริญญาโท	-	85.7	14.3
5. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	85.7	14.3
6. ปลัดอำเภอ	-	100	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	-	97.6	2.4
9. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	83.3	16.7
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	100	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	85.7	14.3
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	91.3	8.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	100	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	90.9	9.1
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	-	97.6	2.4

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้มีความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	14.3	71.4	14.3
2. อายุ 31-40 ปี	3.7	96.3	-
3. อายุ 41-50 ปี	9.1	86.4	4.5
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
เพศ			
1. ชาย	3.1	90.6	6.3
2. หญิง	9.7	90.3	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
2. อนุปริญญา	6.7	93.3	-
3. ปริญญาตรี	9.1	87.9	3
4. ปริญญาโท	-	85.7	14.3
5. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	10	90	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	-	85.7	14.3
6. ปลัดอำเภอ	-	100	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	7.1	90.5	2.4
9. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	16.7	66.7	16.7
2. เกินกว่า 5-15 ปี	6.5	93.5	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	9.1	81.8	9.1
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	100	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	8.7	87	4.3
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	7.4	88.9	3.7
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	9.1	81.8	9.1
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	7.1	90.5	2.4

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจจะเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	85.7	14.3
2. อายุ 31-40 ปี	-	100	-
3. อายุ 41-50 ปี	9.1	86.4	4.5
4. อายุ 51-60 ปี	14.3	85.7	-
เพศ			
1. ชาย	6.3	87.5	6.3
2. หญิง	3.2	96.5	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
2. อนุปริญญา	-	100	-
3. ปริญญาตรี	6.1	90.9	3
4. ปริญญาโท	14.3	71.4	14.3
5. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	10	90	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	-	100	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	100	-
5. นายอำเภอ	28.6	57.1	14.3
6. ปลัดอำเภอ	-	100	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	-	97.6	2.4
9. อื่นๆ	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	83.3	16.7
2. เกินกว่า 5-15 ปี	3.2	96.8	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	90.9	9.1
4. เกินกว่า 20-25 ปี	14.3	85.7	
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป			
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	82.6	4.3
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	100	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	96.3	3.7
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	27.3	63.6	9.1
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	-	97.6	2.4

ในด้านของการ (Crosstabulation) เพื่อเปรียบเทียบดูประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันกับปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบ พบว่าในประเด็นของมาตรา 54(2) ที่ว่าเคยมีหรือไม่ที่เกิดความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดและนายก อ.บ.จ. ก็มิได้ลงนามมาภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดคว่าร้อยละ 90 ของข้าราชการในจังหวัดนราธิวาสที่ตอบแบบสอบถามมาระบุเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูงมากคว่า ไม่มีกรณีมาตรา 54(2) ที่จะเกิดปัญหาดุลพินิจขึ้นใน อ.บ.จ. นราธิวาสสอดคล้องกันกับมาตรา 54(3) กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ก็ระบุเช่นกันว่าไม่มีเกิดขึ้นในปัญหาดังกล่าวคว่าร้อยละ 90 เช่นกันในทุกๆ ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่อาจส่งผลกระทบได้ นอกจากนี้ในประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ในมาตรา 55(2) และ 55(3) ผลการวิจัยก็ยังคงเดิมอยู่ที่ระบุว่าไม่มีปัญหาฯ แต่อย่างไรก็แล้วแต่ผู้วิจัยเห็นว่าควรดูเปรียบเทียบในด้านนี้กับแบบสอบถามของท้องถิ่นด้วย เพื่อที่จะสรุปผลการวิจัย

ดังที่ได้กล่าวผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุดในส่วนนี้ก็จะเป็นการรายงานผลการวิจัยของส่วนท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง สมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดนราธิวาส และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. นราธิวาสจะเป็นผู้ตอบในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจ โดยสามารถแสดงผลภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาส ได้ดังต่อไปนี้

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดนราธิวาส	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-
2. อายุ 31-40 ปี	-
3. อายุ 41-50 ปี	77.8
4. อายุ 51-60 ปี	22.2
5. 61 ปีขึ้นไป	-
2. เพศ	
1. ชาย	100
2. หญิง	-
3. ระดับการศึกษา	
1. ประถมศึกษา	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	11.1
3. อนุปริญญา	22.2
4. ปริญญาตรี	55.6
5. ปริญญาโท	11.1
6. ปริญญาเอก	-
7. อื่นๆ	-
4. ก่อนหน้าที่จะมาเป็น อ.บ.จ. ท่านมีอาชีพ	
1. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	-
2. เกษตรกร / ประมง	-
3. ค้าขาย	44.4
4. รับเหมาก่อสร้าง	11.1
5. ข้าราชการ	22.2
6. อื่น ๆ	22.2

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดนราธิวาส	คิดเป็น (ร้อยละ)
5. รายได้เฉลี่ยก่อนมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	-
2. 5,000-15,000 บาท	**66.7**
3. 15,000-25,000 บาท	22.2
4. 25,000-35,000 บาท	-
5. 35,000-45,000 บาท	**11.1**
6. อื่นๆ	-
6. รายได้เฉลี่ยหลังจากมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	-
2. 5,000-15,000 บาท	33.3
3. 15,000-25,000 บาท	**44.4**
4. 25,000-35,000 บาท	22.2
5. 35,000-45,000 บาท	-
6. อื่นๆ	-
7. ปัจจุบันท่านมีอาชีพ	
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-
3. ค้าขาย	**44.4**
4. เกษตรกรรม / ประมง	33.3
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-
6. อื่นๆ	22.2
8. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	-
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	-
3. ภาคเหนือ	-
4. ภาคใต้	**100**
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-
6. ภาคตะวันออก	-
9. ท่านได้อยู่ในจังหวัดที่ตั้ง อ.บ.จ. มาเป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	**11.1**
2. เกินกว่า 5-15 ปี	**11.1**
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	33.3
6. อื่นๆ	**44.4**

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดนราธิวาส	คิดเป็น (ร้อยละ)
10. ท่านดำรงตำแหน่งใดใน อ.บ.จ.	
1. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	11.1
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	11.1
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	22.2
5. สมาชิกสภา อ.บ.จ.	**55.6**
6. อื่นๆ	-
11. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. มากี่ปี	
1. ต่ำกว่า 5 ปี	**33.3**
2. 5 ปี –6 ปี	22.2
3. 6 ปี – 7 ปี	22.2
4. 7 ปี – 8 ปี	-
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	22.2
12. ท่านคิดจะสมัครรับเลือกตั้งในระดับอื่นอีกหรือไม่	
1. สมัคร	**77.8**
2. ไม่สมัคร	22.2
3. อื่นๆ	-
13. ใน 1 อาทิตย์ ท่านมาทำงานใน อ.บ.จ. กี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	33.3
3. 3-5 วัน	**44.4**
4. 5-7 วัน	-
5. มาทุกวัน	22.2
6. อื่นๆ	-
14. หากท่านอยู่ในพื้นที่ชาวบ้านมาพบท่านแจ้งเรื่องอาทิตย์ละกี่วัน	
1. ต่ำกว่า 1 วัน	-
2. 1-3 วัน	33.3
3. 3-5 วัน	**55.6**
4. 5-7 วัน	-
5. มาทุกวัน	11.1
6. อื่นๆ	-
15. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนภูมิภาคกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	22.2
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	**66.7**
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	11.1
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-
6. อื่นๆ	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดนราธิวาส	คิดเป็น (ร้อยละ)
16. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนกลางกี่เรื่อง / เดือน	
1. ต่ำกว่า 5 เรื่อง	66.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	22.2
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-
6. อื่นๆ	-
17. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ทีมเดียวกับฝ่ายบริหารหรือไม่	
1. อยู่	88.9
2. ไม่อยู่	11.1
3. อื่นๆ	-
18. อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิกกี่คน	
1. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-
2. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	100
3. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
4. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-
5. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-
19. อ.บ.จ. ของท่าน จัดเป็น อ.บ.จ. ขนาดใด	
1. อ.บ.จ. ขนาดใหญ่	11.1
2. อ.บ.จ. ขนาดกลาง	88.9
3. อ.บ.จ. ขนาดเล็ก	-
4. อื่นๆ	-
20. เห็นด้วยหรือไม่ว่าการบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. ยังอยู่ภายใต้ (อ.ก.จ.(ก.จ)	
1. เห็นด้วย	22.2
2. ไม่เห็นด้วย	77.8
3. อื่นๆ	-
21. การอบรมเรื่องใดที่จำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดของท่าน	
1. กฎหมายเกี่ยวกับงานของ อ.บ.จ.	33.3
2. การฝึกอาชีพ	-
3. ผังเมือง	-
4. การจัดทำงบประมาณ	44.4
5. อื่นๆ	22.2
21. ข้อใดต่อไปนี้จำเป็นสำหรับ อ.บ.จ. ของท่านมากที่สุด	
1. ยานพาหนะ	44.4
2. อาคาร (สถานที่)	11.1
3. เครื่องคอมพิวเตอร์	11.1
4. เครื่องใช้สำนักงาน	11.1
5. อื่นๆ	22.2

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดนราธิวาส	คิดเป็น (ร้อยละ)
23. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดมีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	75
2. การเลือกสมาชิกสภา อ.บ.จ. คนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	13.2
3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	1.9
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	5.7
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	9.4
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30	7.5
7. การตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	11.3
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	13.2
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	7.5
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	5.7
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	5.7
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่น ทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	7.5
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	3.8
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดนราธิวาส	คิดเป็น (ร้อยละ)
24. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดสำคัญต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	50
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	18.8
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	18.8
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	12.5
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
25. บทบาทใด อ.บ.จ. ควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	16.7
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	6.7
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	10
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	6.7
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	-
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	6.7
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	23.3
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	13.3
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	16.7
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดนราธิวาส	คิดเป็น (ร้อยละ)
26. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรง	
1. เห็นด้วย	88.9
2. ไม่เห็นด้วย	11.1
3. อื่นๆ	-
27. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะลดอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด ต่อ อ.บ.จ. ลงโดยให้นายก อ.บ.จ. มีอำนาจมากขึ้น	
1. เห็นด้วย	33.3
2. ไม่เห็นด้วย	66.7
3. อื่นๆ	-
28. รายได้ใดเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	19
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	11.9
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	7.1
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ	7.1
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	7.1
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	4.8
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	7.1
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	19
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	4.8
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ	9.5
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2.4
29. รายได้ในข้อใดต่อไปนี้ทำรายได้ให้ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน(ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	29.4
2. รายได้จากยาสูบ	17.6
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ.	17.6
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	17.6
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	11.8
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	5.9
30. รายได้ อ.บ.จ. ที่ราชการจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. ตามสัดส่วนข้อใดยังจัดสรรให้ไม่เป็นธรรม	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	5.1
2. อากรรังนกอีแอ่น	5.1
3. ค่าภาคหลวง	5.1
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	5.1
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	7.7
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	7.1

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดนราธิวาส	คิดเป็น (ร้อยละ)
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	5.1
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	12.8
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน	12.8
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	12.8
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	12.8
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/ เล่นการพนัน)	5.1
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2.6
31. รายจ่ายใดเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดของ อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	33.3
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	16.7
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	-
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	-
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	-
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	-
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ	8.3
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	16.7
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	8.3
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	16.7
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	-
32. บทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนเกิดตามการทำงาน อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	21.4
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	14.3
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	35.7
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	14.3
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	-
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	7.1
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	7.1
33. มาตรการใดที่ควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ได้ผลดีมากที่สุด	
1. การตั้งกระทู้ถาม	23.3
2. การยื่นญัตติ	11.8
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	35.3
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	17.6
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	5.9
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย	-
7. อื่นๆ	5.9

ภูมิหลังของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในจังหวัดนราธิวาส	คิดเป็น (ร้อยละ)
34. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิกสภา อ.บ.จ. (ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	70
2. ไม่เห็นด้วย	20
3. อื่นๆ	10
35. เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภาฯ แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม ผู้ว่า ฯ จึงประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป ม. 54 (2)	
1. มี	-
2. ไม่มี	100
3. อื่นๆ	-
36. เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างคืนไปและสภา อ.บ.จ. ยืนยันมาไม่น้อยกว่า 2/3 จึงทำให้ร่างนั้นใช้เป็นข้อบัญญัติได้ 54(3)	
1. มี	-
2. ไม่มี	100
3. อื่นๆ	-
37. เคยมีหรือไม่ ที่งบประมาณของ อ.บ.จ. สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับ นายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งไปยังผู้ว่า ฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภาฯ ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง 55(2) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภาฯ แต่สภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้งบฯตกไป 55(3)	
1. มี	-
2. ไม่มี	100
3. อื่นๆ	-

ในด้านภูมิหลังสมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาสนั้น ร้อยละ 77.8 เป็นผู้มีอายุเฉลี่ย 41.50 ปี โดยเป็นเพศชายทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามมา และมีระดับการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ คือ ร้อยละ 55.6 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และเมื่อมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. แล้ว จากการพิจารณาตารางข้างต้น ก็มิได้มีระดับของเงินเดือนสูงขึ้นแต่ประการใดไม่คงอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ทั้งก่อนเป็นและหลังเป็นสมาชิก อ.บ.จ. และจากจำนวนของสมาชิก อ.บ.จ. ที่ตอบแบบสอบถามมาพบว่ามีการกระจายตัวกันของตำแหน่งผู้ให้ข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นร้อยละ 11.1 เป็นประธานสภา อ.บ.จ. และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยละ 22.6 เป็นรองนายก อ.บ.จ. และที่มากที่สุด ร้อยละ 55.6 เป็นสมาชิก อ.บ.จ.ทั่วไป จึงทำให้น่าจะได้ข้อมูลครบถ้วน เพราะมีผู้ตอบแบบสอบถามมาจากหลากหลาย ร้อยละ 77.8 คิดจะสมัครรับเลือกตั้งในระดับชาติต่อไป ดังนั้นการทำงานจึงน่าจะเป็นการตั้งใจทำงานทั้งนี้เพื่อฝากฝีมือในการทำงานไว้และอาจส่งผลถึงการเลือกตั้งได้ โดยหากจะดูจากเวลาการมาทำงานเฉลี่ยจะเห็นได้ว่า ร้อยละ 44.4 มาทำงานที่ อ.บ.จ. 3-5 วัน และร้อยละ 55.6 พบปะกับชาวบ้านในเวลาที่เหลือ แม้ว่าในด้านของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ในการ

ติดต่องานกับราชการส่วนกลางจะมีน้อยต่ำกว่า 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 66.7 แต่กรณีการติดต่องานกับราชการส่วนภูมิภาค ก็มิได้น้อยตามไปด้วยเลย ร้อยละ 66.7 เท่าๆ กัน ระบุว่าเกินกว่า 5-10 เรื่อง สิ่งที่น่าสนใจคือ ร้อยละ 77.8 ไม่เห็นด้วยที่จะให้การบริหารงานอยู่ภายใต้ของ อ.ก.จ. หรือ ก.จ. แต่เห็นควรให้โอนอำนาจดังกล่าวมาอยู่ที่ อ.บ.จ. โดยเด็ดขาดทั้งนี้เพื่อเป็นเอกภาพในการบริหารและการผลักดันและตอบสนองนโยบายของประชาชน นอกจากนั้นร้อยละ 13.2 ระบุว่าหน้าที่ที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. คือในมาตรา 35 การเลือกสมาชิกสภา อ.บ.จ. คนหนึ่งเป็นนายก อ.บ.จ. เท่าๆ กันกับการตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าฯ และหัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้ชี้แจงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค (มาตรา 32) ซึ่งบทบาทดังกล่าวนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นและควรเสริมสร้างให้ท้องถิ่นต่างๆ มีความเข้มแข็งและร่วมกันตรวจสอบข้าราชการประจำ (ผู้ว่าฯ) จะเป็นการดีและเหมาะสมกว่าที่จะให้ผู้ที่เป็นข้าราชการและมาจากการต่างตั้ง มาทำการตรวจสอบองค์กรที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน (สภา อ.บ.จ.) หากต้องการคงอำนาจของผู้ว่า ฯ ดังกล่าวไว้ควรเปลี่ยนแปลงที่มาเสียใหม่ โดยอาจให้มีการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง เมื่อนั้นจึงจะเป็นความชอบธรรมที่จะมาดำเนินการสอบสวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้เพราะร้อยละ 88.9 ก็เห็นควรให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงด้วย ส่วนในประเด็นอื่นๆ เช่น ในมาตรา 54 และมาตรา 55 สมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาส ระบุว่า ไม่มีปัญหาจากการใช้ดุลพินิจคิดเป็น 100% ตามที่แสดงไว้ข้างต้น

นอกจากนั้นหากจะดูความสัมพันธ์ของข้อมูล (Crosstabulation) สามารถแสดงเป็นตารางความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาสได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม จึงต้องประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นไป ม. 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	-	100	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจนต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด และประกาศใช้ ม. 54 (2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	100	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	-	100	-
2. หญิง	-	-	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. ยังยืนยันมาไม่น้อย 2/3 ของสมาชิก จึงประกาศใช้ ม. 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	100	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นว่าเคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จะต้องส่งงบประมาณไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดผู้ว่าเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม.55(2))หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วย กับสภา อ.บ.จ. ส่งคืนไปและสภายืนยันไม่น้อยกว่า ½ ทำให้ตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	-	100	-
2. หญิง	-	-	-
ระดับการศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) กรณีประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 55(2) และ 55(3) เคยเกิดขึ้นหรือไม่		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	100	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

เมื่อนำประเด็นในปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในมาตรา 54(2) กรณีขัดกันในการเสนอร่างข้อบัญญัติในระหว่างสภา อ.บ.จ. จนต้องเสนอให้ผู้ว่าฯ มีวินิจฉัยหรือกรณีเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปและสภา อ.บ.จ. ต้องยืนยันมาอีกครั้ง ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงจะประกาศใช้ร่างข้อบัญญัตินั้นได้ มาตรา 54(3) รวมทั้งในประเด็นร่างข้อบัญญัติงบประมาณในมาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) พบว่าในกรณีของสมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาส ซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการมีดุลพินิจของผู้ว่าและราชการส่วนกลางโดยตรง แต่กลับระบุคิดเป็น 100% ในทุกๆ ประเด็นข้างต้น ไม่ว่าจะเปรียบเทียบกับตัวแปรใดว่าไม่มีปัญหา ไม่มีกรณีใดส่งผลกระทบถึงจึงทำให้เห็นและสรุปได้ว่าในกรณีประเด็นเหล่านี้ อ.บ.จ. นราธิวาสไม่มีปัญหานั่นเอง

2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในส่วนนี้ก็เป็นประเด็นหนึ่งของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นลักษณะการสั่งการลงมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) โดยเป็นการสั่งการลงมาของราชการส่วนกลาง (กระทรวง, กรม) ซึ่งจะเป็นในลักษณะระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ทั้งที่มีอยู่ในกฎหมายอื่น และ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และการสั่งการของราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในการกำกับ อ.บ.จ. โดยสามารถแสดงผลเป็นรายละเอียดในส่วนของแบบสอบถามข้าราชการได้ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ต้องไปตรวจเยี่ยม อ.บ.จ. ในพื้นที่จังหวัดของท่าน	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. บ่อย	6.3
2. ปานกลาง	3.2
3. ไม่บ่อย	14.2
4. ทำงานอยู่ อ.บ.จ. นั้นอยู่แล้ว	63.5
5. สังกัดอยู่ส่วนกลาง (กทม.)	-
6. อื่นๆ	12.7
2. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	95.2
2. ไม่เห็นด้วย	3.2
3. อื่นๆ	1.6

3. บทบาทใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้มากเกินไป จะไม่ใช่การกำกับดูแล แต่เป็นการควบคุม บังคับบัญชา อ.บ.จ. (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. ในมาตรา 11(4)	9.1
2. ในมาตรา 11(5)	1.8
3. ในมาตรา 18(1)	-
4. ในมาตรา 22(2)	3.6
5. ในมาตรา 24 (2)	6.3
6. ในมาตรา 32	3.6
7. ในมาตรา 36(2)	6.3
8. ในมาตรา 43(2)	4.5
9. ในมาตรา 49	3.6
10. ในมาตรา 53	7.2
11. ในมาตรา 54	13.5
12. ในมาตรา 55	5.4
13. ในมาตรา 77	18
14. ในมาตรา 78	2.7
15. ในมาตรา 79	2.7
16. ในมาตรา 80	5.4
17. ในมาตรา 82(3)	0.9
18. อื่นๆ	4.5
4. ในการร่างข้อบัญญัติจังหวัดหรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้ดุลพินิจกำกับ ดูแล อ.บ.จ. โดยไม่ผ่านข้อบัญญัติ หรือมติ อ.บ.จ. ที่ได้เสนอมา	
1. มี	14.5
2. ไม่มี	77.4
3. อื่นๆ	8.1
5. บทบาทของรัฐมนตรีมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับดูแล อ.บ.จ. แต่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 6	9.2
2. ในมาตรา 11(5)	7.9
3. ในมาตรา 47	11.8
4. ในมาตรา 77	11.8
5. ในมาตรา 78	17.1
6. ในมาตรา 79	9.2
7. ในมาตรา 80	26.3
8. อื่นๆ	6.6

6. บทบาทของกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับ ดูแล อ.บ.จ. หากใช้อำนาจดังกล่าวมากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. ในมาตรา 15	4.2
2. ในมาตรา 11(5)	1
3. ในมาตรา 47	6.3
4. ในมาตรา 18	2.1
5. ในมาตรา 11(4)	3.1
6. ในมาตรา 11(5)	5.2
7. ในมาตรา (53, 54)	8.3
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.	8.3
9. ในมาตรา 77	9.4
10. การปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	18.8
11. ในมาตรา 78	16.7
12. ในมาตรา 79	5.2
13. ในมาตรา 80	11.5
7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดมีลักษณะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับ ดูแล อ.บ.จ.	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	19.7
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติมใหม่)	27.6
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย รับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บเงิน ตรวจเงิน พ.ศ. 2541	13.2
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541	14.5
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุม อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	11.8
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536	3.9
7. อื่นๆ	9.2
8. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณก็ตกไป ม. 55(3)	
1. เห็นด้วย	61.9
2. ไม่เห็นด้วย	38.1
3. อื่นๆ	-
9. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	
1. เห็นด้วย	90.5
2. ไม่เห็นด้วย	9.5
3. อื่นๆ	-

ในด้านของข้าราชการที่ทำงานในจังหวัดนราธิวาส ร้อยละ 95.2 ยังคงยืนยันอำนาจของผู้ว่าฯ ในการมีอำนาจเรียกสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอรัฐมนตรีสั่งให้ออกได้ถ้าสมาชิก อ.บ.จ. มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อมกับสัมปทานใน อ.บ.จ. ซึ่งจะเห็นได้ว่าในข้อนี้ ข้าราชการในทุก ๆ

อ.บ.จ. ก่อนหน้านี้ก็ได้ผลสรุปเช่นเดียวกัน โดยในด้านบทบาทของผู้ว่าฯ ที่มีการระบุว่าเป็นบทบาทที่มีปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันได้แก่ ร้อยละ 18 ที่มาตรา 77 แม้ว่าร้อยละ 77.4 จะระบุว่าไม่มีกรณีที่ผู้ว่าฯ ใช้ดุลพินิจไม่ผ่านร่างข้อบัญญัติให้ อ.บ.จ. ก็ตาม สำหรับในด้านของรัฐมนตรีฯ มีการระบุที่มาตรา 80 เรื่องการใช้อำนาจยุบสภา อ.บ.จ. เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนตามคำเสนอของผู้ว่าฯ คิดเป็นร้อยละ 26.3 และในด้านของบทบาทของกระทรวงมหาดไทยมีการระบุร้อยละ 18.8 ที่อำนาจในการยับยั้งการปฏิบัติการของ อ.บ.จ. แม้จะเป็นการชั่วคราวก็ตาม ร้อยละ 27.6 ระบุระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยพัสดุ พ.ศ 2535 เป็นระเบียบที่มีปัญหามากที่สุดกว่าระเบียบอื่นๆ ส่วนประเด็นในมาตรา 55(3) ร้อยละ 61.9 ของข้าราชการในจังหวัดนราธิวาสเห็นด้วย แต่ก็มีตัวเลขผู้ไม่เห็นด้วยอยู่พอควร คิดเป็นร้อยละ 38.1 และร้อยละ 90.5 เห็นด้วยที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกันกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงมหาดไทย

โดยจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบในด้านต่างๆ เช่น อายุ เพศ การศึกษา เป็นต้น สามารถแสดงผลการวิจัยหาความสัมพันธ์ (Crosstabulation) ได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันว่าบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้หากใช้มากเกินไปโดยเคร่งครัด จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	14.3	-	-	-	28.6	-	42.9	14.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28.6
2. อายุ 31-40 ปี	11.5	3.8	-	7.1	15.4	11.5	7.7	11.5	11.5	15.4	38.5	3.8	50	3.8	3.8	15.4	3.8	3.8
3. อายุ 41-50 ปี	22.7	4.5	-	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	-	13.6	13.6	22.7	27.3	4.5	9.1	9.1	-	4.5
4. อายุ 51-60 ปี	28.6	-	-	14.3	-	-	14.3	-	14.3	14.3	28.6	-	14.3	14.3	-	-	-	14.3
เพศ																		
1. ชาย	22.6	3.2	-	6.5	9.7	6.5	12.9	9.7	6.5	16.1	29	6.5	16.1	6.5	6.5	3.2	-	12.9
2. หญิง	12.9	3.2	-	6.5	12.9	6.5	9.7	6.5	6.5	9.7	19.4	12.9	48.4	3.2	3.2	16.1	3.2	3.2
การศึกษา																		
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	20	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	80	-	-	-	-	-
2. อนุปริญญา	26.7	-	-	6.7	13.3	6.7	6.7	13.3	6.7	20	26.7	6.7	33.3	6.7	-	-	-	-
3. ปริญญาตรี	9.4	3.1	-	9.4	12.5	6.3	18.8	9.4	6.3	12.5	31.3	12.5	18.8	6.3	6.3	18.8	3.1	9.4
4. ปริญญาโท	42.9	14.3	-	-	14.3	14.3	-	-	14.3	-	14.3	14.3	28.6	-	14.3	-	-	28.6
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง																		
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	40	10	-	20	20	20	20	10	20	30	20	20	30	10	10	30	10	10
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		100	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	28.6	14.3	-	14.3	14.3	14.3	14.3	-	14.3	28.6	28.6	28.6	28.6	-	14.3	-	-	14.3
6. ปลัดอำเภอ	11.9	-	-	2.4	9.5	2.4	9.5	9.5	2.4	7.1	23.8	4.8	35.7	2.4	2.4	7.1	-	4.8
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	11.5	30.8	-	-	3.8	-	7.7	3.8	3.8	7.7	26.9	30.8	-	3.8	-	3.8	-	7.7
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	33.3	-	-	-	16.7	-	16.7	16.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3
2. เกินกว่า 5-15 ปี	13.3	3.3	-	6.7	16.7	10	13.3	10	10	16.4	36.7	6.7	36.7	3.3	6.7	16.7	3.3	3.3
3. เกินกว่า 15-20 ปี	9.1	-	-	9.1	-	-	9.1	9.1	-	9.1	9.1	18.2	27.3	9.1	-	9.1	-	9.1
4. เกินกว่า 20-25 ปี	28.6	14.3	-	-	14.3	14.3	-	-	-	14.3	14.3	28.6	57.1	-	14.3	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	25	-	-	12.5	-	-	12.5	-	12.5	12.5	25	-	25	12.5	-	-	-	12.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	17.4	8.7	-	8.7	13	13	8.7	4.3	13	17.4	34.8	21.7	30.4	3.4	13	13	4.3	4.3
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	16.7	-	-	-	-	-	16.7	33.3	-	-	-	-	-	16.7	-	-	-	16.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	66.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3	-	33.3	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	11.5	-	-	7.7	15.4	3.8	15.4	3.7	3.8	15.4	23.1	3.8	42.3	3.8	-	11.5	-	7.7
สังกัด																		
1. ราชการส่วนภูมิภาค	20	10	-	10	10	10	10	-	10	20	20	30	20	10	10	10	-	20
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	9.5	-	-	2.4	9.5	2.4	7.5	9.5	2.4	7.1	26.2	4.8	35.7	2.4	2.4	7.1	-	4.8

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทตามกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใด หากใช้มากจนเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล ส่งเสริม (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถาม หรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	14.3	14.3	14.3	28.6	-	14.3	28.6
2. อายุ 31-40 ปี	7.7	11.5	7.7	15.4	19.2	15.4	53.8	3.8
3. อายุ 41-50 ปี	18.2	9.1	13.6	18.2	27.3	13.6	13.6	4.5
4. อายุ 51-60 ปี	14.3	-	42.9	-	-	-	28.6	14.3
เพศ								
1. ชาย	9.7	9.7	19.4	19.4	22.6	9.7	12.9	12.9
2. หญิง	12.9	9.7	9.7	9.7	19.4	12.9	51.6	3.2
การศึกษา								
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	20	-	-	40	20	-	40	-
2. อนุปริญญา	6.7	20	6.7	13.3	13.3	13.3	33.3	-
3. ปริญญาตรี	12.5	6.3	18.8	12.5	25	15.6	31.3	9.4
4. ปริญญาโท	14.3	14.3	28.6	14.3	28.6	-	-	28.6
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	100	-
ตำแหน่ง								
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	30	20	20	50	30	10	20	10
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	100	-	-	-	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	100
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	28.6	-	42.9	14.3	28.6	-	-	14.3
6. ปลัดอำเภอ	2.4	9.5	7.1	7.1	19	14.3	42.9	4.8
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	3.8	15.4	15.4	46.2	23.1	-	7.7	3.8
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นเข้าราชการ บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	33.3	16.7	-	16.7	-	-	33.3
2. เกินกว่า 5-15 ปี	10	10	10	23.3	20	20	43.3	3.3
3. เกินกว่า 15-20 ปี	9.1	-	9.1	9.1	36.4	9.1	18.2	9.1
4. เกินกว่า 20-25 ปี	28.6	14.3	14.3	14.3	28.6	-	28.6	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	12.5	-	37.5	-	-	-	37.5	12.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	21.7	8.7	17.4	30.4	30.4	21.7	21.7	4.3
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	50	16.7	16.7	-	-	16.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	66.7	-	-	-	-	-	33.3
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	33.3	-	-	-	33.3	-	33.3	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	3.8	7.7	7.7	3.8	15.4	7.7	50	7.7
สังกัด								
1. ราชการส่วนภูมิภาค	20	-	50	10	20	-	-	20
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	4.8	7.1	7.1	7.1	19	14.3	42.9	4.8

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้อำนาจดังกล่าวมากเกินไป ก็จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	28.6	-	28.6	-	14.3	-	14.3	-	14.3	14.3	14.3	14.3	28.6
2. อายุ 31-40 ปี	7.4	3.7	7.4	3.7	3.7	11.1	7.4	18.5	18.5	44.4	18.5	3.7	14.8
3. อายุ 41-50 ปี	-	-	9.1	4.5	4.5	9.1	18.2	9.1	9.1	13.6	31.8	9.1	9.1
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	-	14.3	14.3	14.3	28.6	42.9	14.3	42.9
เพศ													
1. ชาย	6.3	-	9.4	-	-	20	37.5	37.5	66.7	16.7	28.1	9.4	25
2. หญิง	6.5	3.2	9.7	6.5	9.7	12.9	16.1	16.1	9.7	48.4	22.6	6.5	9.7
การศึกษา													
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	40	40	20	-	40	20	-	-
2. อนุปริญญา	6.7	-	13.3	-	6.7	6.7	13.3	26.7	20	26.7	26.7	6.7	6.7
3. ปริญญาตรี	9.1	3	9.1	6.1	6.1	6.1	12.1	9.1	12.1	24.2	27.6	9.1	24.2
4. ปริญญาโท	-	-	14.3	-	-	-	-	-	28.6	14.3	28.6	14.3	28.6
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
ตำแหน่ง													
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	10	10	30	10	10	40	50	30	20	20	30	10	20
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
4. ปลัด อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
5. นายอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	28.6	14.3	14.3	28.6	42.9
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	7.1	-	7.1	2.4	4.8	2.4	7.1	11.9	11.9	35.7	23.8	4.8	9.5
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	16.7	-	33.3	-	16.7	-	16.7	-	16.7	-	-	-	16.7
2. เกินกว่า 5-15 ปี	9.7	3.2	9.7	3.2	3.2	16.1	19.4	19.4	12.9	32.3	25.8	6.5	16.1
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	9.1	9.1	9.1	-	-	9.1	18.2	27.3	36.4	9.1	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	14.3	28.6	14.3	14.3	28.6
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	12.5	12.5	12.5	37.5	37.5	12.5	37.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	8.7	4.3	13	4.3	8.7	21.7	30.4	26.1	17.4	17.4	21.7	13	17.4
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	16.7	-	-	16.7	-	33.3	-	33.3	-	16.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	33.3	-	-	-	-	-	-	-	33.3	-	33.3
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3	66.7	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	7.4	-	7.4	-	3.7	-	-	7.4	11.1	44.4	22.2	7.4	18.5
สังกัด													
1. ราชการส่วนภูมิภาค	-	-	-	-	-	-	9.1	-	18.2	9.1	18.2	18.2	45.5
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	7.1	-	4.8	2.4	4.8	2.4	7.1	11.9	11.9	35.7	26.2	4.8	9.5

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทยใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับดูแลกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (โปรดดูรายละเอียดได้ในแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯ วิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	42.9	28.6	14.3	14.3	-	-	14.3
2. อายุ 31-40 ปี	14.8	44.4	11.1	29.6	11.1	3.7	3.7
3. อายุ 41-50 ปี	27.3	22.7	22.7	9.1	27.3	4.5	9.1
4. อายุ 51-60 ปี	28.6	28.6	14.3	-	-	14.3	42.9
เพศ							
1. ชาย	18.8	15.6	15.6	18.8	18.8	3.1	21.9
2. หญิง	29	51.6	16.1	16.1	9.7	6.5	-
การศึกษา							
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	40	40	-	-	20	-	-
2. อนุปริญญา	26.7	26.7	26.7	26.7	13.3	-	-
3. ปริญญาตรี	24.2	33.3	28.2	21.2	15.2	6.1	12.1
4. ปริญญาโท	14.3	14.3	-	-	14.3	14.3	42.9
5. อื่นๆ	-	100	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง							
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	80	20	20	10	20	10	10
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	-	-	-	-	100
3. ปลัดจังหวัด	-	-	-	-	-	-	100
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	-	-
5. นายอำเภอ	-	14.3	14.3	-	14.3	14.3	42.9
6. ปลัดอำเภอ	-	-	-	-	100	-	-
7. ข้าราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	14.3	42.9	16.7	23.8	11.9	2.4	2.4
9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯ วิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	33.3	16.7	16.7	16.7	-	-	16.7
2. เกินกว่า 5-15 ปี	32.3	38.7	16.1	25.8	12.9	3.2	3.2
3. เกินกว่า 15-20 ปี	9.1	18.2	18.2	18.2	27.3	9.1	9.1
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	42.9	14.3	-	28.6	-	14.3
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	25	37.5	12.5	-	-	12.5	37.5
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	39.1	30.4	26.1	21.7	13	8.7	8.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	16.7	-	-	33.3	-	16.7	33.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	33.3	-	-	-	33.3	-	33.3
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	33.3	33.3	-	-	33.3	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	11.1	44.4	14.8	14.8	14.8	-	7.4
สังกัด							
1. ราชการส่วนภูมิภาค	9.1	18.2	18.2	-	18.2	9.1	45.5
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	14.3	42.9	16.7	23.8	11.9	2.4	2.4

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยหากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	**71.4**	28.6	-
2. อายุ 31-40 ปี	40.7	**59.3**	-
3. อายุ 41-50 ปี	**81.8**	18.2	-
4. อายุ 51-60 ปี	**71.4**	28.6	-
เพศ			
1. ชาย	**71.9**	28.1	-
2. หญิง	51.6	48.4	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	**80**	20	-
2. อนุปริญญา	46.7	**53.3**	-
3. ปริญญาตรี	**63.6**	36.4	-
4. ปริญญาโท	**100**	-	-
5. อื่นๆ	-	**100**	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	90	10	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	**100**	-	-
3. ปลัดจังหวัด	**100**	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	**100**	-	-
5. นายอำเภอ	**100**	-	-
6. ปลัดอำเภอ	**100**	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	45.2	**54.8**	-
9. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	**83.3**	16.7	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	**58.1**	41.9	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	**54.5**	45.5	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	**71.4**	28.6	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	**62.5**	37.5	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	**82.6**	17.4	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	**83.3**	16.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	**100**	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	**100**	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	**66.7**	33.3	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	37	**63**	
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	**100**	-	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	45.2	**54.8**	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัดและแผนกระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	100	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	88.9	11.1	-
3. อายุ 41-50 ปี	90.9	9.1	-
4. อายุ 51-60 ปี	85.7	14.3	-
เพศ			
1. ชาย	90.6	9.4	-
2. หญิง	90.3	9.7	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
2. อนุปริญญา	86.7	13.3	-
3. ปริญญาตรี	90.9	9.1	-
4. ปริญญาโท	100	-	-
5. อื่นๆ	66.7	33.3	-
ตำแหน่ง			
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	100	-	-
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด	-	100	-
3. ปลัดจังหวัด	100	-	-
4. ปลัด อ.บ.จ.	100	-	-
5. นายอำเภอ	100	-	
6. ปลัดอำเภอ	100	-	-
7. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวกับ อ.บ.จ.	-	-	-
8. เป็นข้าราชการที่ทำงานใน อ.บ.จ.	88.1	11.9	
9. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	93.5	6.5	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	72.7	27.3	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	100	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	87.5	12.5	-
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	100	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	83.3	16.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	100	-	-
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	87.5	18.5	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนภูมิภาค	90.9	9.1	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	88.1	11.9	-

จากการพิจารณาตารางดังกล่าวข้างต้น บทบาทของผู้ว่าฯ มีการระบุว่าเป็นปัญหาคือในมาตรา 11(4) มาตรา 54 และมาตรา 77 ซึ่งได้กล่าวถึงไปบ้างแล้ว ในสองสาม อ.บ.จ. ก่อนหน้านี้จึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก ส่วนบทบาทของรัฐมนตรี มีการระบุในทุกๆ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในด้านต่างๆ โดยประมวลได้ว่า คือมาตรา 47, 78, 80 และบทบาทของกระทรวงมหาดไทยก็เป็นลักษณะที่รับมาจากบทบาทของรัฐมนตรีฯ นั่นเอง ได้แก่ มาตรา 77, 78 และคงเดิมในมาตรา 80 ส่วนระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 และระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการพัสดุของ อ.บ.จ. พ.ศ. 2535 และ พ.ศ. 2538 เป็นระเบียบฯ ที่เป็นปัญหาโดยตรงต่อ อ.บ.จ. ส่วนในประเด็นของการเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมาย ในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณหากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไปร้อยละกว่า 70 เห็นด้วยให้เป็นเช่นนั้นตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 เช่นเดียวกับการเห็นด้วยในทุกๆ ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบว่าเห็นด้วยที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัดและกระทรวงมหาดไทย

ในด้านของสมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาส ได้แสดงความเห็นในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ซึ่งสามารถแสดงผลการวิจัยเป็นตารางสรุปได้ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนภูมิภาคได้แก่ นายอำเภอ ปลัด จังหวัด ผู้ว่าฯ มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. บ่อย	11.1
2. ปานกลาง	55.6
3. ไม่บ่อย	33.3
4. อื่นๆ	-
2. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนกลางอันได้แก่ รัฐมนตรีฯ ปลัดกระทรวง อธิบดี มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน	
1. บ่อย	-
2. ปานกลาง	11.1
3. ไม่บ่อย	66.7
4. อื่นๆ	22.2
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจในการสอบสวนสมาชิกสภา อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	66.7
2. ไม่เห็นด้วย	22.2
3. อื่นๆ	-

4. บทบาทใดของผู้ว่าฯ ในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 ในภาคผนวก)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. กรณีมาตรา 11(4)	13.9
2. กรณีมาตรา 11(5)	2.8
3. กรณีมาตรา 18(1)	2.8
4. กรณีมาตรา 22(2)	2.8
5. กรณีมาตรา 24(2)	8.3
6. กรณีมาตรา 32	-
7. กรณีมาตรา 36(2)	8.3
8. กรณีมาตรา 43(2)	2.8
9. กรณีมาตรา 49	5.6
10. กรณีมาตรา 53	5.6
11. กรณีมาตรา 54	8.3
12. กรณีมาตรา 55	2.8
13. กรณีมาตรา 77	11.1
14. กรณีมาตรา 78	8.3
15. กรณีมาตรา 79	2.8
16. กรณีมาตรา 80	8.3
17. กรณีมาตรา 82 (3)	2.8
18 อื่นๆ	2.8
5. ในการร่างข้อบัญญัติ จังหวัด หรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้อำนาจในการแทรกแซง	
1. มี	22.2
2. ไม่มี	77.8
3. อื่นๆ	-
6. ท่านคิดว่าบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใดในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ. มากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	
1. กรณีมาตรา 6	25
2. กรณีมาตรา 11(5)	10
3. กรณีมาตรา 47	10
4. กรณีมาตรา 77	15
5. กรณีมาตรา 78	15
6. กรณีมาตรา 79	10
7. กรณีมาตรา 80	10
8. อื่นๆ (โปรดระบุ)	5

7. บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับดูแล อ.บ.จ. หากใช้มากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. กรณีมาตรา 15	-
2. กรณีมาตรา 22	4
3. กรณีมาตรา 24	4
4. กรณีมาตรา 18	4
5. กรณีมาตรา 11(4)	8
6. กรณีมาตรา 11(5)	12
7. กรณีมาตรา 53, 54	8
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.	16
9. กรณีมาตรา 77	8
10. การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	4
11. กรณีมาตรา 78	16
12. กรณีมาตรา 79	8
13. อื่นๆ	8
8. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่าการกำกับดูแล	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	36.4
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)	9.1
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บรักษาเงินตรวจเงิน พ.ศ. 2541	18.2
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541	27.3
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	-
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536, 2538	-
7. อื่นๆ	9.1
9. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ อ.บ.จ. หากไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบฯ ก็จะตกไป ม. 55(3)	
1. เห็นด้วย	-
2. ไม่เห็นด้วย	100
3. อื่นๆ	-
10. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	
1. เห็นด้วย	44.4
2. ไม่เห็นด้วย	44.4
3. อื่นๆ	11.1

ในด้านของสมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาส ร้อยละ 55.6 ระบุว่ามีการมาตรวจเยี่ยมของราชการส่วนภูมิภาค ในระดับปานกลางต่อ อ.บ.จ. ทั้งนี้อาจเป็นได้ว่า ที่ตั้งของทั้งศาลาการจังหวัดและ อ.บ.จ. ในทุกๆ จังหวัด จะอยู่ในบริเวณเดียวกันก็ตาม จึงเป็นการง่ายต่อการมาตรวจเยี่ยมและติดต่องานกัน ซึ่งต่างกับราชการส่วนกลาง ร้อยละ 66.7 ระบุว่าไม่บ่อยในการมาตรวจเยี่ยมและประเด็นที่ระบุว่าเป็นปัญหาในการใช้ดุลพินิจฯ ของผู้ว่าฯ ก็ยังคงเป็นในประเด็นเดิม ม. 11(4) ร้อยละ 13.9 แต่ก็เป็นตัวเลขที่ไม่สูงมากนักที่ระบุเช่นนี้ ในกรณีของรัฐมนตรีฯ ในมาตราที่เป็นปัญหาคิดเป็นร้อยละ 25 และร้อยละ 16 ระบุบทบาทกระทรวงฯ ที่เป็นปัญหา คือ การพิจารณาข้อเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. ในกรณีที่มีการรายงานขึ้นมาจากราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าฯ) เท่าๆ กันกับในปัญหาที่มาตรา 78 ซึ่งกล่าวถึงไปแล้วก่อนหน้านี้ และร้อยละ 36.4 ที่สมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาส ระบุระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 เป็นปัญหาในขณะที่คิดเป็น 100% ระบุว่าไม่มีปัญหาที่มาตรา 55(3) และร้อยละ 44.4 เท่าๆ กันมีทั้งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดหรือแผนพัฒนากระทรวงมหาดไทย โดยระบุว่าควรมีการร่วมกันทำแผนพัฒนาจะเป็นการเหมาะสมกว่า

โดยเมื่อ (Crosstabulation) ดูความสัมพันธ์ของข้อมูลสมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาส จะทำให้เข้าใจปัญหาฯ ดังกล่าวได้ดีขึ้นดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ที่ถือเป็นการแทรกแซงการทำงานมากที่สุด (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึง ความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	71.4	14.3	14.3	14.3	28.6	-	42.9	14.3	28.6	28.6	28.6	14.3	12.9	12.9	14.3	42.9	13.4	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	50	-	50	-	-	-	-	50
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ																		
1. ชาย	55.6	11.1	11.1	11.1	33.3	-	33.3	11.1	22.2	22.2	33.3	11.1	44.4	33.3	11.1	33.3	11.1	11.1
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา																		
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
3. อนุปริญญา	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ปริญญาตรี	60	20	20	20	40	-	40	20	40	40	60	20	60	40	20	60	20	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	100	-	100	-	-	-	-	-	100	100	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)																	
	บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ																		
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	50	-	-	-	25	-	50	25	25	25	25	25	25	50	50	-	25	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	66.7	33.3	33.3	-	66.7	-	-	-	33.3	-	33.3	-	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	50	-	-	50	-	-	50	-	-	50	50	-	50	-	-	50	-	50
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	-	100	-	-	100	-	-	100	100	-	100	-	-	100	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	33.3	33.3	33.3	-	66.7	-	-	33.3	-	33.3	-	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3
6. อื่นๆ	50	-	-	-	25	-	50	25	25	25	25	25	50	50	-	25	-	-
ตำแหน่ง																		
1. นายก อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	100	-	-	100	-	-	100	-	-	100	100	-	100	-	-	100	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	40	-	-	-	-	40	40	20	20	20	40	20	60	40	-	20	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)																	
	บทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้ ถือว่าแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	-	-	16.7	-	33.3	50	16.7	16.7	33.3	50	16.7	66.7	33.3	-	33.3	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	100	100	-	-	100	-	-	100	-	-	-	-	100	100	100	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	83.3	16.7	16.7	16.7	16.7	-	16.7	-	16.7	16.7	16.7	-	16.7	16.7	16.7	33.3	16.7	16.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	50	-	50	50	50	50	100	50	100	50	-	50	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	100	-	100	-	-	-	-	-	100	100	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก																		
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	55.6	11.1	11.1	11.1	33.3	-	33.3	11.1	22.2	22.2	33.3	11.1	44.4	33.3	11.1	33.3	11.1	11.1
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)							
	บทบาทของรัฐมนตรีฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ. มากกว่าการกำกับดูแลส่งเสริม							
	มาตรา 6	มาตรา 11(5)	มาตรา 47	มาตรา 77	มาตรา 78	มาตรา 79	มาตรา 80	อื่นๆ
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
อาชีพ								
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	50	-	-	50	50	25	25	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	66.7	66.7	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	50	-	50	-	-	-	-	50
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	100	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	100	-	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	33.3	66.7	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3	33.3
6. อื่นๆ	50	-	-	50	50	25	25	-
ตำแหน่ง								
1. นายก อ.บ.จ.	100	-	-	-	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	100	-	100	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	50	50	50	50	50	50
5. สมาชิก อ.บ.จ.	40	20	-	40	40	20	20	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)							
	บทบาทของรัฐมนตรีฯ ข้อใดหากใช้มากเกินไป จะเป็นการแทรกแซง อ.บ.จ. มากกว่าการกำกับดูแลส่งเสริม							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	50	-	-	-	-	-	-	50
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	16.7	16.7	33.3	33.3	16.7	16.7	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	100	100	100	100	100	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	83.3	16.7	33.3	16.7	16.7	16.7	16.7	16.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	50	-	50	50	50	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	100	100	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก								
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	55.6	22.2	22.2	33.3	33.3	22.2	22.2	11.1
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย ในการกำกับ ดูแล อ.บ.จ. ข้อใด หากใช้มากเกิน จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	14.3	14.3	14.3	28.6	14.3	28.6	57.1	28.6	14.3	57.1	28.6	28.6
4. อายุ 51-60 ปี	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศ													
1. ชาย	-	11.1	11.1	11.1	22.2	33.3	22.2	44.4	22.2	11.1	44.4	22.2	22.2
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา													
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
4 ปริญญาตรี	-	20	20	20	40	40	40	40	40	20	60	40	40
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
6 ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อาชีพ													
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	-	-	-	-	-	-	25	75	25	25	50	25	25
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	33.3	33.3	33.3	66.7	66.7	33.3	33.3	-	-	33.3	33.3	33.3
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	50	-	-	50	-	50	-	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	100	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	33.3	33.3	33.3	33.3	66.7	33.3	33.3	-	-	33.3	33.3	33.3
6. อื่นๆ	-	-	-	-	25	25	25	50	25	25	50	25	25
ตำแหน่ง													
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	100	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	50	50	50	50	50	50	50	-	-	50	50	50
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	-	-	-	20	40	20	40	20	20	40	20	20
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็นของ อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	-	-	-	50	-	50	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	16.7	33.3	16.7	33.3	33.3	16.7	50	16.7	16.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	100	100	100	-	100	100	-	-	100	100	100
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	16.7	16.7	16.7	33.3	33.3	16.7	50	16.7	-	33.3	16.7	16.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	-	-	50	50	50	50	50	50	50	50
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก													
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	11.1	11.1	11.1	22.2	33.3	22.2	44.4	22.2	11.1	44.4	22.2	22.2
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ต่างแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทระเบียบกระทรวงมหาดไทย ข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแล กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น)						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-	-	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	50	16.7	33.3	50	-	-	-
4. อายุ 51-60 ปี	50	-	-	-	-	-	50
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-
เพศ							
1. ชาย	50	12.5	25	37.5	-	-	12.5
2. หญิง	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา							
1. ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	-
3. อนุปริญญา	-	-	100	-	-	-	-
4. ปริญญาตรี	80	20	-	60	-	-	-
5. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น)						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อาชีพ							
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-
3. ค้าขาย	33.3	-	66.7	33.3	-	-	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	100	-	-	66.7	-	-	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	50	-	-	-	-	50
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	-	100	-	-	-	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	66.7	-	-	33.3	-	-	33.3
6. อื่นๆ	66.7	-	33.3	66.7	-	-	-
ตำแหน่ง							
1. นายก อ.บ.จ.	-	-	100	-	-	-	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-	-	-	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-	-	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	-	-	50	-	-	50
5. สมาชิก อ.บ.จ.	75	-	25	50	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ (ท้องถิ่น) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่เป็นลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับ ดูแล						
	ระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วย การวางแผนพัฒนา พ.ศ. 2541 (ร้อยละ)	ระเบียบว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภา พ.ศ. 2540 (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	-	50	-	-	-	50
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	60	20	20	40	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-	100	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	33.3	14.7	33.3	33.3	-	-	16.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	100	-	-	-	-	-	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก							
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-	-	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	50	12.5	25	37.5	-	-	12.5
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-	-	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวก็ตกไป (ม.55(3))

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3))		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	-	100	-
4. อายุ 51-60 ปี	-	100	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	-	100	-
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	-	100	-
5. ปริญญาโท	-	100	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	-	100	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	-	100	-
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	100	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	-	100	-
6. อื่นๆ	-	100	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ในกรณีผู้ว่าฯ มีอำนาจไม่ผ่านงบประมาณของ อ.บ.จ. ทำให้ตกไปได้ (ม.55(3))		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	-	100	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	-	100	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	-	100	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	100	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	100	100
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	100	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ จ. 4 คน	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ จำนวนปีที่ย้ายมาอยู่ใน อ.บ.จ. ตำแหน่ง จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานทั้งกับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลาง / เดือน ขนาดของ อ.บ.จ. ต่อประเด็น เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น)		
	เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวง ฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา	-	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	-	-	-
3. อายุ 41-50 ปี	42.9	42.9	14.3
4. อายุ 51-60 ปี	50	50	-
5. อายุ 61 ปีขึ้นไป	-	-	-
เพศ			
1. ชาย	44.4	44.4	11.1
2. หญิง	-	-	-
การศึกษา			
1. ประถมศึกษา	-	-	-
2. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	100	-
3. อนุปริญญา	-	100	-
4. ปริญญาตรี	60	20	20
5. ปริญญาโท	100	-	-
6. ปริญญาเอก	-	-	-
7. อื่นๆ	-	-	-
อาชีพ			
1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน	-	-	-
2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	-
3. ค้าขาย	25	75	-
4. เกษตรกรรม / ประมง	66.7	-	33.3
5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว	-	-	-
6. อื่นๆ	50	50	-
ภูมิลำเนาที่ย้ายมาอยู่ อ.บ.จ. กี่ปี			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	100	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	66.7	33.3	-
6. อื่นๆ	25	50	25

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. ในประเด็นดังกล่าว	ความคิดเห็น อ.บ.จ. (ท้องถิ่น) เห็นด้วยหรือไม่ว่าแผนพัฒนา อ.บ.จ. ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวงฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
ตำแหน่ง			
1. นายก อ.บ.จ.	-	100	-
2. ประธานสภา อ.บ.จ.	100	-	-
3. รองประธานสภา อ.บ.จ.	-	-	-
4. รองนายก อ.บ.จ.	50	50	-
5. สมาชิก อ.บ.จ.	40	40	20
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนภูมิภาค			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	100	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	33.3	16.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	-	-	-
จำนวนเรื่องที่มีการติดต่องานกับส่วนกลาง			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	33.3	50	16.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	50	50	-
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	-	-	-
6. อื่นๆ	100	-	-
อ.บ.จ. ของท่านมีสมาชิก			
1. มีสมาชิก 24 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	-	-	-
2. มีสมาชิก 30 คน รองนายก อ.บ.จ. 2 คน	44.4	44.4	-
3. มีสมาชิก 36 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
4. มีสมาชิก 42 คน รองนายก อ.บ.จ. 3 คน	-	-	-
5. มีสมาชิก 48 คน รองนายก อ.บ.จ. 4 คน	-	-	-

ในกรณีของสมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาสในประเด็นบทบาทของผู้ว่าฯ ที่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันนั้นมีการระบุในมาตรา 11(4), 36, 53, 54, 77 และ 80 เป็นมาตราที่มีปัญหามากที่สุด นอกนั้นก็เป็นการกระจายตัวโดยทั่วไปของข้อมูลแต่จะพบว่าในกรณีของมาตรา 11(4) นั้นมีจำนวนของเปอร์เซ็นต์ที่สูงมาก นั่นคือในเรื่องที่ผู้ว่าฯ สอบสวน แล้วสั่งให้สมาชิก อ.บ.จ. ออกจากตำแหน่ง เมื่อปรากฏว่าเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย

ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก อ.บ.จ. ส่วนในประเด็นของรัฐมนตรีมีการระบุที่มาตรา 6 และมาตรา 47 เป็นอัตราที่สูงกว่าในข้ออื่นๆ นั่นคือเป็นกรณีที่ระบุว่ามีปัญหาในการที่รัฐมนตรีวางออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบที่ส่งผลกระทบกับ อ.บ.จ. ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด และในมาตรา 47 กรณีที่อาจสั่งให้ราชการส่วนภูมิภาค เข้าทำกิจการแทน อ.บ.จ. ที่พึงต้องทำแต่ อ.บ.จ. มิได้กระทำ ซึ่งมองกันว่าในข้อนี้เป็นบทบาทที่ก้าวก่ายการทำงานของ อ.บ.จ. ในด้านของบทบาทกระทรวงมหาดไทยมีการระบุที่มาตรา 11(5), 77 และ 78 ว่าเป็นปัญหาในด้านของระเบียบกระทรวงฯ มีการระบุที่ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541 หากจะสังเกตจะพบว่าในหลายๆ ประเด็นสิ่งที่เป็นปัญหา แต่ละจุดแต่ละมาตรา เมื่อนำมารวมกันจึงกลายเป็น ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในภาพใหญ่ได้ และหลายๆ มาตราเมื่อเป็นปัญหาในมาตราหนึ่งก็จะกระทบไปสู่ในมาตราอื่นด้วย จึงเป็นปัญหาเป็นกลุ่มมาตราและโยงต่อกันเป็นลูกโซ่นั่นเอง ส่วนในประเด็นมาตรา 55(3) ไม่ว่าจะเปรียบเทียบจากปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบในทุกๆ ปัจจัย พบว่าไม่มีผลและสมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาส ระบุคิดเป็น 100% ว่าไม่มีปัญหาด้านนี้ ส่วนประเด็นที่ว่าเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนกระทรวงฯ ยังคงมีผู้ที่ทั้งเห็นด้วยและผู้ที่ไม่เห็นด้วย สลับกันไป ในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นความเห็นดังกล่าวจึงมิใช่ ข้อสรุปต่อประเด็นนี้ จำเป็นต้องดูเปรียบเทียบกับแบบสอบถามของกลุ่มข้าราชการอีกชั้นหนึ่งด้วย

3. แนวทางการแก้ไขปัญหา

บทสรุปสามารถอธิบายแสดงผลในปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม เพื่อทำการเปรียบเทียบ ได้ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ. กับข้าราชการส่วนภูมิภาคต่อปัญหาว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด จนในที่สุดก็มีการประกาศใช้โดยนายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม (ม. 54(2)) และมีหรือไม่ที่ผู้ว่าไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงส่งร่างฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป ม. 54(3)

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ					
	เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องส่งให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด จนในที่สุด ก็มีการประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้น (นายก อ.บ.จ. ไม่ลงนาม) มาตรา 54(2)			มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ.จึงส่งร่างฯ คืน และสภายืนยัน 2/3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	-	100	-	-	100	-
2. ข้าราชการ	-	96.8	3.2	6.3	90.5	3.2

ตารางเปรียบปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. เกี่ยวกับงบประมาณ ต้องส่งไปให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดและผู้ว่า เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วย ½ ทำให้ร่างดังกล่าวตกไป (ม.55(3)) ในระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ		
	กรณีมาตรา 55(2) และ 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1) ท้องถิ่น	-	100	-
2) ข้าราชการ	4.8	92.1	3.2

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่าง ในปัญหาบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อใดหากใช้มากจนเกินไปจะมิใช่การกำกับดูแล แต่จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาเพื่อทำการเปรียบเทียบ																	
	อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(2) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	13.9	2.8	2.8	2.8	8.3	-	8.3	2.8	5.6	5.6	8.3	2.8	11.1	8.3	2.8	8.3	2.8	2.8
2. ข้าราชการ	9.1	1.8	-	3.6	6.3	3.6	6.3	4.5	3.6	7.2	13.5	5.7	18	2.7	2.7	5.4	0.9	4.5

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ							
	อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามกฎหมายพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540							
	ม. 6 (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.47 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม. 78 (ร้อยละ)	ม. 79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	25	10	10	15	15	10	10	5
2. ข้าราชการ	9.2	7.9	11.8	11.8	17.1	9.2	26.3	6.6

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในปัญหาบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ หากใช้มากไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ												
	บทบาทของกระทรวงฯ ตามกฎหมาย พระราชบัญญัติ อ.บ.จ. พ.ศ. 2540												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53,54 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77(2) (ร้อยละ)	ม.77(3) (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	-	4	4	4	8	12	8	16	8	4	16	8	8
2. ข้าราชการ	4.2	1	6.3	2.1	3.1	5.2	8.3	8.3	9.4	18.8	16.7	5.2	11.5

ตารางเปรียบเทียบ 2 กลุ่มตัวอย่างในประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดที่เป็นลักษณะควบคุมบังคับบัญชา มากกว่าการกำกับดูแลส่งเสริม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเด็นปัญหาที่ทำการเปรียบเทียบ						
	ระเบียบต่างๆ ของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับ อ.บ.จ.						
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย งบประมาณ (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย พัสดุ (พ.ศ. 2535) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การเงิน (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย วางแผนพัฒนา (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย ข้อบังคับการประชุม (พ.ศ. 2541) (ร้อยละ)	ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การจ้างลูกจ้าง (พ.ศ. 2536) (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
1. ท้องถิ่น	36.4	9.1	18.2	27.3	-	-	9.1
2. ข้าราชการ	19.7	27.6	13.2	14.5	11.8	3.9	9.2

ในกรณีของการเปรียบเทียบกันของความเห็นสมาชิก อ.บ.จ. นราธิวาสและข้าราชการจะเห็นได้ว่า ในกรณีของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันตามมาตรา 54(2) เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย ต้องให้ผู้ว่าฯ เป็นผู้ชี้ขาด จนในที่สุดก็มีการประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้น โดยนายก อ.บ.จ. ไม่ได้ลงนามและมาตรา 54(3) มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงส่งร่างฯ คืน และสภายืนยัน 2 ใน 3 จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัติใช้บังคับต่อไป และกรณีร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณตามมาตรา 55(2) และ 55(3) จะเห็นจากตารางเปรียบเทียบได้ชัดเจนว่าในกรณีของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมาระบุว่า ไม่มีปัญหาในการใช้ดุลพินิจฯ ในมาตราดังกล่าวข้างต้นเลย โดยมีปริมาณที่แสดงให้เห็นเป็นตัวเลขอยู่ในเปอร์เซ็นต์ที่สูงมากเฉลี่ย ร้อยละไม่ต่ำกว่า 95 จึงอาจสรุปได้ว่าในกรณีของ อ.บ.จ. นราธิวาสในปัญหาการใช้ดุลพินิจฯ สำหรับในประเด็นดังกล่าวไม่มีปัญหาในส่วนของอำนาจของผู้ว่าฯ ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 พบว่า ในประเด็นที่ระบุว่าเป็นปัญหาได้แก่ในมาตรา 11(4) และมาตรา 77 คิดเป็นร้อยละ 13.9 และ 18 จากกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มท้องถิ่นและกลุ่มข้าราชการ ซึ่งก็

เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นใน อ.บ.จ. ก่อนหน้านี้ หลายแห่งไม่ว่าจะเป็น สตูล ยะลา สงขลา ตรัง และผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาไปแล้วจึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก ในด้านของอำนาจของรัฐมนตรีที่มีการระบุว่าเป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันได้แก่ในมาตรา 6 และมาตรา 80 ซึ่งก็เป็นในเรื่องอำนาจในการยุบสภา อ.บ.จ. ตามที่ผู้ว่าฯ เสนอ รัฐมนตรีเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วว่า ควรยกเลิกบทบาทนี้เสียเพราะจะทำให้ส่วนราชการส่วนกลางและภูมิภาคมีอำนาจเหนือท้องถิ่นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแลส่งเสริมอันเป็นการขัดกับหลักการบริหารราชการแผ่นดิน ส่วนในกรณีของกระทรวงมหาดไทย บทบาทที่มีการระบุว่าเป็นปัญหาได้แก่บทบาทในมาตรา 77 และ 78 ซึ่งก็เป็นบทบาทที่ต่อเนื่องจากการทำหน้าที่บทบาทของผู้ว่าฯ ที่มีการเสนอเรื่องต่อไปยังกระทรวงฯ และเป็นประเด็นเดียวกันจึงไม่ขอกล่าวซ้ำ

ตอนที่ 8 ราชการส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร)

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในกรณีของของราชการส่วนกลางกรุงเทพมหานครนี้ ผู้วิจัยต้องการที่จะนำเสนอบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะที่เป็นเจ้ากระทรวงและเป็นผู้ควบคุมนโยบายโดยเป็นลักษณะการแบ่งอำนาจให้กับราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ในการกำกับดูแล อ.บ.จ. โดยเป็นการสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนของราชการโดยเก็บข้อมูลจากราชการส่วนกลาง ได้แก่ รัฐมนตรีฯ ปลัดกระทรวงฯ อธิบดีฯ และหน่วยงานกลางของกระทรวงมหาดไทยที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวด้วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) โดยสามารถแสดงผลได้ดังนี้

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. อายุ	
1. อายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา	8.2
2. อายุ 31-40 ปี	30.6
3. อายุ 41-50 ปี	34.7
4. อายุ 51-60 ปี	24.5
2. เพศ	
1. ชาย	83.7
2. หญิง	16.3
3. ระดับการศึกษา	
1. มัธยมศึกษา / อาชีวศึกษา	2
2. อนุปริญญา	2
3. ปริญญาตรี	46.9
4. ปริญญาโท	46.9
5. อื่นๆ (กำลังศึกษานอกระบบ, กำลังศึกษาต่ออยู่)	2
4. ก่อนหน้าที่จะมารับราชการทำนมีอาชีพ	
1. ศึกษาอยู่	42.9
2. ค้าขาย	10.2
3. เกษตรกรรม / ประมง	2
4. งานเอกชน	28.6
5. อื่น ๆ (รับจ้างทั่วไป)	16.3

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
5. ท่านเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด	
1. กรุงเทพมหานคร	28.6
2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)	26.5
3. ภาคเหนือ	6.1
4. ภาคใต้	16.1
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	14.3
6. ภาคตะวันออก	8.2
6. ท่านได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดนี้เป็นเวลากี่ปี	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	18.4
2. เกินกว่า 5-15 ปี	30.6
3. เกินกว่า 15-20 ปี	14.3
4. เกินกว่า 20-25 ปี	4.1
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	26.5
6. อื่นๆ	6.1
7. ปัจจุบันท่านเป็นข้าราชการในตำแหน่งใด	
1. รัฐมนตรีฯ	3.2
2. ปลัดกระทรวงฯ หรือรองปลัดกระทรวงฯ	2
3. อธิบดีฯ หรือ รองอธิบดีฯ	3.1
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	84.6
5. อื่นๆ	5
8. ปัจจุบันท่านทำงานรับราชการมาเป็นเวลากี่ปีแล้ว	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	6.1
2. เกินกว่า 5-15 ปี	32.7
3. เกินกว่า 15-20 ปี	10.2
4. เกินกว่า 20-25 ปี	20.4
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	30.6
6. อื่นๆ	-
9. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับ อ.บ.จ. เฉลี่ยเดือนละประมาณกี่เรื่อง	
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	28.6
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	18.4
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	8.2
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	6.1
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	22.4
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)	16.3
10. ท่านเป็นข้าราชการสังกัดอยู่ส่วนใดตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	
1. ส่วนกลาง	85.7
2. ส่วนภูมิภาค	8.2
3. ส่วนท้องถิ่น	2
4. อื่นๆ	4.1

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
11. เห็นด้วยหรือไม่ที่การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. อยู่ภายใต้กำกับของ (อ.ก.จ.), (ก.จ.) แทนที่จะมีอำนาจบริหารงานบุคคลได้เบ็ดเสร็จใน อ.บ.จ. เลย	
1. เห็นด้วย	81.6
2. ไม่เห็นด้วย	8.2
3. อื่นๆ	10.2
12. การอบรมในเรื่องใด ที่ท่านคิดว่าจำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ.	
1. กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของ อ.บ.จ.	50
2. การฝึกอาชีพ	10
3. การวางผังเมือง	5
4. การจัดงบประมาณ	23.3
5. อื่นๆ	11.7
13. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด	
1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17	3.7
2. การเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์ การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35	3.7
3. การเลือกสมาชิกสภาคนขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21	1.2
4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25	1.2
5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29	4.9
6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก ซึ่งมาประยุกต์ร้องของ ม. 30	4.98
7. การตั้งกระทู้ถามนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31	14.8
8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32	6.2
9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33	4.9
10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))	11.1

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทน แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49	2.5
12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่นทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54	17.3
13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	18.5
14. อื่นๆ (โปรดระบุ)	4.9
14. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องทำมากที่สุด	
1. บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	64.9
2. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ	1.8
3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป	21.7
4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	5.3
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	7
15. ในด้านของ อ.บ.จ. บทบาทใดที่ท่านคิดว่าควรต้องทำมากที่สุด	
1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย	9.5
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	22.2
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	4.8
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	4.8
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	1.6
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล	1.6
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	12.7

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่นให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณะภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)	34.9
9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	3.2
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)	4.8
16. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	
1. เห็นด้วย	77.1
2. ไม่เห็นด้วย	14.6
3. อื่นๆ	8.3
17. เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ไว้ หรือเห็นสมควรให้นายกฯ อ.บ.จ. มีอำนาจดังกล่าวเต็มที่ในเรื่องที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	76.9
2. ไม่เห็นด้วย	15.4
3. อื่นๆ	7.7
18. ท่านคิดว่ารายได้ในข้อใดที่น่าจะเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.	
1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	28
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	11
3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.	19
4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ.	9
5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.	8
6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้	3
7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี	3
8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้	9
9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้	1
10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ.	4
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	5
19. ท่านคิดว่ารายได้ของ อ.บ.จ. ที่ได้จากการเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ข้อใดน่าจะเป็นรายได้ที่มากที่สุด	
1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)	23.2
2. รายได้จากยาสูบ	14.3
3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ. จากผู้พักในโรงแรม	7.1
4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ	14.3
5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ	26.8
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	14.3

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
20. รายได้ใดที่ราชการส่วนกลางจัดเก็บ แล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. เป็นสัดส่วน/ข้อใดที่แบ่งให้น้อยเกินไป (ไม่เป็นธรรม)	
1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ	3.4
2. อากรรังนกอีแอ่น	1.1
3. ค่าภาคหลวง	2.3
4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	12.6
5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล	2.3
6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต	2.3
7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย	-
8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)	12.6
9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	10.3
10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต	17.2
11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	16.1
12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/เล่นการพนัน)	13.8
13. อื่นๆ (โปรดระบุ)	5.7
21. รายจ่ายในข้อใดที่ท่านเห็นว่าเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดใน อ.บ.จ.	
1. จ่ายเงินเดือน	29.9
2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว	14.3
3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	13
4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	2.6
5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์	2.6
6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ	6.5
7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สิน	10.4
8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค	1.3
9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ	7.8
10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด	1.3
11. อื่นๆ (โปรดระบุ)	10.4
22. ท่านคิดว่าบทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด	
1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ	7.8
2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.	17.2
3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม	25
4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.	14.1
5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.	12.5
6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส	15.6
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	7.8

ภูมิหลังและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของข้าราชการที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็น (ร้อยละ)
23. มาตรการใดในการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่ได้ผลที่สุด คือ	
1. การตั้งกระทู้ถาม	16.4
2. การยื่นญัตติ	3.6
3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.	25.5
4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.	16.4
5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง	7.3
6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย	21.8
7. อื่นๆ	9.1
24. เห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิก อ.บ.จ. ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสีย ก่อความไม่สงบ	
1. เห็นด้วย	87.8
2. ไม่เห็นด้วย	10.2
3. อื่นๆ (โปรดระบุ)	2
25. ใน อ.บ.จ. ของท่าน เคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติเสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ยังไม่ลงนามภายในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป	
1. มี	12.2
2. ไม่มี	59.2
3. อื่นๆ	28.6
26. จากข้อ 25 มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปและสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้ความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนน ไม่น้อยกว่า 2/3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป (ม. 54(3))	
1. มี	16
2. ไม่มี	52
3. อื่นๆ	32
27. เกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป 55(2) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไป โดยสภายืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างงบฯ ตกไป 55(3)	
1. มี	20.4
2. ไม่มี	46.9
3. อื่นๆ	32.7

ในกรณีของราชการส่วนกลางกรุงเทพมหานครนี้ ผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลจากราชการส่วนกลาง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และช่วยว่าการฯ ปลัดกระทรวง อธิบดีกรมการปกครอง และรองอธิบดีฯ รวมทั้งกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และรองอธิบดีฯ ด้วย นอกจากนั้นก็เป็นบรรดาข้าราชการที่ทำงานเกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) ในกระทรวงและในกรมฯ ดังกล่าว โดยมิได้มีการเก็บข้อมูลจากส่วนท้องถิ่น ซึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างของสมาชิก อ.บ.จ. นั่นเอง เนื่องจากเป็นราชการส่วนกลาง โดยร้อยละ 34.7 อายุในช่วง 41-50 ปี เป็นเพศชายร้อยละ 83.7 และเพศหญิงร้อยละ 16.3 จบการศึกษาร้อยละเท่าๆ กัน 46.9 ทั้งในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ซึ่งถือว่ามีเกณฑ์เฉลี่ยในระดับการศึกษาสูงกว่าในระดับภูมิภาค และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนกลาง กรุงเทพฯ คิดเป็นร้อยละ 28.6 โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ทำงานสังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 84.6 โดยมีร้อยละ 28.6 ระบุว่าได้ติดต่องานกับ อ.บ.จ. เฉลี่ยต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง นั่นหมายถึงการติดต่องานจะเป็นหน้าที่หลักของราชการส่วนภูมิภาคในการรับนโยบายจากส่วนกลางไปกำกับดูแล อ.บ.จ. ดังนั้นในปัญหาการใช้ดุลพินิจที่จะเป็นปัญหากระทบกับราชการส่วนท้องถิ่น นี้น่าจะเกิดจากราชการส่วนภูมิภาค คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดมากกว่า ทั้งนี้เพราะเป็นผู้ควบคุมโดยตรง มิใช่เกิดจากรัฐมนตรี ฯ หรือ กรมฯ ในลักษณะของส่วนกลางที่จะเกิดปัญหาการใช้ดุลพินิจกับส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) จะเป็นในลักษณะของกฎกระทรวง ประกาศ คำสั่งมากกว่าที่จะเป็นการสั่งการโดยตรงลงไป ซึ่งจากการเก็บข้อมูลใน อ.บ.จ. ทั้ง 7 ก่อนหน้านี้ ก็จะเห็นได้ว่ามีการระบุระเบียบของกระทรวงฯ ในหลายระเบียบที่เป็นปัญหาในการทำงาน และเกิดจากข้อขัดข้องของการใช้ดุลพินิจ นอกจากนี้ ร้อยละ 81.6 ยังเห็นด้วยที่จะให้การบริหารงานของ อ.บ.จ. ยังอยู่ในอำนาจของ อ.ก.จ., ก.จ. มากกว่าที่จะอยู่ในอำนาจของ อ.บ.จ. โดยเบ็ดเสร็จ ร้อยละ 18.5 ระบุว่าหน้าที่ที่สำคัญของสมาชิก อ.บ.จ. คือ การพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณฯ และ ร้อยละ 14.9 ระบุหน้าที่สำคัญของนายก อ.บ.จ. คือ การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบัญญัติมติของ อ.บ.จ. ซึ่งนั่นก็หมายถึงการทำตามคำสั่งของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคด้วย บทบาทที่สำคัญของ อ.บ.จ. ร้อยละ 34.9 ระบุไปที่การจัดทำกิจกรรมอันเป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.บ.จ. เอง และที่เกี่ยวข้องกับสาธารณูปโภคทั้งหลาย เช่นเดียวกับความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองใน อ.บ.จ. ภาคใต้ตอนล่างก่อนหน้านี้ร้อยละ 77.1 เห็นด้วยที่จะให้นายก อ.บ.จ. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน แต่อย่างไรก็แล้วแต่ร้อยละ 76.9 ก็ยังเห็นด้วยที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าฯ ไว้ก่อน ก่อนที่จะมอบให้ อ.บ.จ. โดยเด็ดขาด (กระจายอำนาจ) สิ่งที่แสดงให้เห็นว่าราชการส่วนกลางยังมีความต้องการจะคงอำนาจในการรวมศูนย์สั่งการไว้ก็คือ ร้อยละ 21.8 ยังให้ความไว้วางใจที่จะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและรัฐมนตรีฯ เป็นผู้ทำหน้าที่ในการควบคุมการทำงานของ

อ.บ.จ. ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 16.4 ระบุเพียงการตั้งกระทู้ถามร้อยละ 3.6 การตั้งญัตติ ร้อยละ 25.5 การอภิปรายในสภา อ.บ.จ. ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้ว บทบาทตรงนี้น่าจะเป็นของสภา อ.บ.จ. มากกว่า หากแต่ควรส่งเสริมเพิ่มเติมก็คือการดึงการเมืองภาคประชาชน เช่น การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ. เข้ามาด้วย ก็ยังจะเป็นการดีกว่าการเพิ่มอำนาจไว้ที่ผู้ว่าฯ หรือรัฐมนตรี ซึ่งเป็นราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค อย่างไรก็แล้วแต่ ในความเห็นในประเด็นมาตรา 54(3), 55(2), 55(3) แม้จะมีตัวเลขไม่สูงมากนัก ที่ระบุว่าไม่มีปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันในประเด็นดังกล่าวแต่ก็พบว่า ระบุว่าไม่มีเฉลี่ย ร้อยละกว่า 50 ขึ้นไป

โดยเมื่อนำปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบในด้านต่างๆ ไปดูความสัมพันธ์กับข้อมูล (Crosstabulation) สามารถแสดงข้อมูลเปรียบเทียบความสัมพันธ์ได้ ดังนี้ ซึ่งจะพบว่าไม่ว่าจะเป็นประเด็นในมาตรา 54(2), 54(3), 55(2), 55(3) ไม่มีการระบุว่าเป็นปัญหาในการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน เช่นเดียวกันกับหลายกรณีของ อ.บ.จ. ก่อนหน้านี้ แต่เป็นเปอร์เซ็นต์ไม่สูงมากนัก ทั้งนี้อาจเป็นได้ว่าราชการส่วนกลางมิใช่คู่กรณี ที่จะได้รับทราบผลกระทบดังกล่าวนี้ จาก อ.บ.จ. โดยตรง ดังเช่นกรณีของราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) นั่นเอง

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ไม่เห็นด้วยจึงต้องส่งร่างฯ ไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ก็ไม่ลงนามในเวลากำหนด ผู้ว่าฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัติต่อไป 54(2)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	50	50
2. อายุ 31-40 ปี	13.3	60	26.7
3. อายุ 41-50 ปี	17.6	52.9	29.4
4. อายุ 51-60 ปี	-	75	25
เพศ			
1. ชาย	12.2	58.5	29.3
2. หญิง	12.5	62.5	25

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งเรื่อง (ข้อบัญญัติ) ให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดกรณีมาตรา 54(2)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	100
2. อนุปริญญา	-	100	-
3. ปริญญาตรี	8.7	65.2	-
4. ปริญญาโท	17.4	56.5	26.1
5. อื่นๆ	-	-	100
ตำแหน่ง			
1. รัฐมนตรีฯ	20	80	-
2. ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงฯ	-	100	-
3. อธิบดีฯ หรือ รองอธิบดีฯ	-	33.3	66.7
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	10.3	59	30.8
5. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	66.7	33.3
2. เกินกว่า 5-15 ปี	6.3	56.3	37.5
3. เกินกว่า 15-20 ปี	40	20	40
4. เกินกว่า 20-25 ปี	20	70	10
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	6.7	66.7	26.7
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	21.4	50	28.6
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	77.8	22.2
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	25	75	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	18.2	54.5	27.3
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	37.5	62.5
สังกัด			
1. ราชการส่วนกลาง	11.9	59.5	28.6
2. ราชการส่วนภูมิภาค	-	75	25
3. ราชการส่วนท้องถิ่น	100	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไป และสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้มีความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงทำให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป ม. 54(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ		
	กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	25	50	25
2. อายุ 31-40 ปี	13.3	60	26.7
3. อายุ 41-50 ปี	5.9	52.9	47.1
4. อายุ 51-60 ปี	25	50	25
เพศ			
1. ชาย	17.1	48.8	36.6
2. หญิง	12.5	75	12.5
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	100
2. อนุปริญญา	-	100	-
3. ปริญญาตรี	13.3	56.5	30.4
4. ปริญญาโท	21.7	52.2	30.4
5. อื่นๆ	-	-	100
ตำแหน่ง			
1. รัฐมนตรีฯ	40	60	-
2. ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงฯ	-	100	-
3. อธิบดีฯ หรือ รองอธิบดี ฯ	-	33.3	66.7
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	15.4	53.8	33.3
5. อื่นๆ	-	-	100
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	66.7	33.3
2. เกินกว่า 5-15 ปี	18.8	50	31.3
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	40	60
4. เกินกว่า 20-25 ปี	10	80	10
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	26.7	40	33.3

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสภา อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	28.6	50	28.6
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	66.7	33.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	27.3	36.4	36.4
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	12.5	25	62.5
สังกัด			
1. ราชการส่วนกลาง	16.7	57.1	28.6
2. ราชการส่วนภูมิภาค	25	50	25
3. ราชการส่วนท้องถิ่น	-	-	100

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันเกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจจะเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าอาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	75	25
2. อายุ 31-40 ปี	26.7	40	33.3
3. อายุ 41-50 ปี	17.6	41.2	41.2
4. อายุ 51-60 ปี	25	58.3	16.7
เพศ			
1. ชาย	17.1	48.8	34.1
2. หญิง	37.5	37.5	25

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นของข้าราชการ กรณีงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. ต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาด กรณี ม. 55(3)		
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	100
2. อนุปริญญา	-	100	-
3. ปริญญาตรี	17.4	60.9	21.7
4. ปริญญาโท	26.1	34.8	39.1
5. อื่นๆ	-	-	100
ตำแหน่ง			
1. รัฐมนตรีฯ	-	60	40
2. ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงฯ	-	100	-
3. อธิบดีฯ หรือ รองอธิบดีฯ	-	33.3	-
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	25.6	43.6	30.8
5. อื่นๆ	-	100	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	66.7	33.3
2. เกินกว่า 5-15 ปี	18.8	43.8	37.5
3. เกินกว่า 15-20 ปี	20	40	40
4. เกินกว่า 20-25 ปี	30	50	20
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	20	46.7	33.3
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	35.7	35.7	28.6
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	22.8	44.4	33.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	100	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	100	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	27.3	45.5	27.3
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	25	75
สังกัด			
1. ราชการส่วนกลาง	21.4	42.9	35.7
2. ราชการส่วนภูมิภาค	25	75	-
3. ราชการส่วนท้องถิ่น	-	100	-

2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในส่วนนี้ก็เป็นประเด็นหนึ่งของปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นลักษณะการสั่งการลงมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) โดยเป็นการสั่งการลงมาของราชการ

ส่วนกลาง (กระทรวง, กรม) ซึ่งจะเป็นในลักษณะระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ทั้งที่มีอยู่ในกฎหมายอื่น และ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และการสั่งการของราชการส่วนภูมิภาค (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในการกำกับ อ.บ.จ. โดยสามารถแสดงผลเป็นรายละเอียดในส่วนของแบบสอบถามข้าราชการได้ดังนี้

1. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ต้องไปตรวจเยี่ยม อ.บ.จ. ในพื้นที่จังหวัดของท่าน	**คิดเป็น (ร้อยละ)**
1. บ่อย	8.2
2. ปานกลาง	10.2
3. ไม่บ่อย	22.4
4. ทำงานอยู่ อ.บ.จ. นั้นอยู่แล้ว	-
5. สังกัดอยู่ส่วนกลาง (กทม.)	34.7
6. อื่นๆ	24.5
2. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิก อ.บ.จ. และเสนอ ร.ม.ต. สั่งให้ออกได้ในกรณีมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัมปทานกับ อ.บ.จ.	
1. เห็นด้วย	91.8
2. ไม่เห็นด้วย	6.1
3. อื่นๆ	2
3. บทบาทใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้มากเกินไป จะไม่ใช่การกำกับดูแล แต่เป็นการควบคุม บังคับบัญชา อ.บ.จ. (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	
1. ในมาตรา 11(4)	15.3
2. ในมาตรา 11(5)	11.9
3. ในมาตรา 18(1)	-
4. ในมาตรา 22(2)	1.7
5. ในมาตรา 24 (2)	5.1
6. ในมาตรา 32	1.7
7. ในมาตรา 36(2)	5.1
8. ในมาตรา 43(2)	10.2
9. ในมาตรา 49	3.4
10. ในมาตรา 53	5.1
11. ในมาตรา 54	10.2
12. ในมาตรา 55	5.1
13. ในมาตรา 77	5.1
14. ในมาตรา 78	5.1
15. ในมาตรา 79	-
16. ในมาตรา 80	-
17. ในมาตรา 82(3)	1.7
18. อื่นๆ	13.6
4. ในการร่างข้อบัญญัติจังหวัดหรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ ใช้ดุลพินิจกำกับ ดูแล อ.บ.จ. โดยไม่ผ่านข้อบัญญัติ หรือมติ อ.บ.จ. ที่ได้เสนอมา	
1. มี	18.4
2. ไม่มี	61.2
3. อื่นๆ	20.4

5. บทบาทของรัฐมนตรีมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับดูแล อ.บ.จ. แต่เป็นการควบคุมบังคับบัญชา (รายละเอียดมาตราดูได้ในภาคผนวก)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. ในมาตรา 6	2
2. ในมาตรา 11(5)	5.9
3. ในมาตรา 47	21.6
4. ในมาตรา 77	15.7
5. ในมาตรา 78	19.6
6. ในมาตรา 79	2
7. ในมาตรา 80	9.8
8. อื่นๆ	23.5
6. บทบาทของกระทรวงมหาดไทยข้อใดที่มิใช่การกำกับ ดูแล อ.บ.จ. หากใช้อำนาจดังกล่าวมากไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา	
1. ในมาตรา 15	5.3
2. ในมาตรา 11(5)	8.8
3. ในมาตรา 47	5.3
4. ในมาตรา 18	-
5. ในมาตรา 11(4)	-
6. ในมาตรา 11(5)	-
7. ในมาตรา (53, 54)	8.8
8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.	14
9. ในมาตรา 77	8.8
10. ยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว	5.3
11. ในมาตรา 78	7
12. ในมาตรา 79	-
13. ในมาตรา 80	36.8
7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้อใดมีลักษณะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับ ดูแล อ.บ.จ.	
1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2541	13.2
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย พัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติมใหม่)	9.4
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย รับเงิน เบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บเงิน ตรวจเงิน พ.ศ. 2541	18.9
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541	20.8
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุม อ.บ.จ. พ.ศ. 2540	3.8
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ้างลูกจ้าง พ.ศ. 2536	7.5
7. อื่นๆ	26.4
8. เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณก็ตกไป ม. 55(3)	
1. เห็นด้วย	73.5
2. ไม่เห็นด้วย	20.4
3. อื่นๆ	6.1

9. เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. เห็นด้วย	85.7
2. ไม่เห็นด้วย	10.2
3. อื่นๆ	4.1

ในกรณีปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่เป็นกรณีสั่งการลงไปยัง อ.บ.จ. ของราชการส่วนกลางนั้นพบว่า ราชการส่วนกลางยังเห็นด้วยที่จะให้คงอำนาจในส่วนนี้ไว้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าขัดกับหลักการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่า ดังจะเห็นได้ว่าร้อยละ 91.8 ก็ยังเห็นด้วยในอำนาจของผู้ว่าฯ ในการที่จะมีอำนาจเรียกสมาชิก อ.บ.จ. มาสอบสวนในกรณีเกี่ยวข้องไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม กับสัญญาสัมปทานที่ทำกับ อ.บ.จ. แทนที่ของการที่น่าจะมอบอำนาจดังกล่าวให้องค์กรอิสระ ในการตรวจสอบจะเป็นการดีกว่า ในด้านของบทบาทของผู้ว่าฯ มีการระบุปัญหาการใช้ดุลพินิจที่มาตรา 11(4) ซึ่งได้เคยนำเสนอไปแล้ว ก่อนหน้านี้ ส่วนบทบาทของรัฐมนตรีฯ ไม่มีการระบุโดยให้เหตุผลว่า ปัญหาดังกล่าวอาจมีบ้างแต่แก้ไขได้ และเป็นอำนาจตามกฎหมายของรัฐมนตรีฯ มิได้ใช้อำนาจนั้นโดยมิชอบ ซึ่งเป็นเรื่องที่ตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิงกับ อ.บ.จ. ใน 7 จังหวัดก่อนหน้านี้ ที่มีการระบุปัญหาของรัฐมนตรีในหลายมาตรา ไม่ว่าจะเป็น 77, 78, 80 เป็นต้น สอดคล้องกันกับกรณีของระเบียบที่เป็นปัญหาฯ และบทบาทกระทรวงฯ ก็ไม่มีการระบุเช่นกัน โดยให้เหตุผลว่าเป็นการกำกับดูแล อ.บ.จ. ของราชการส่วนกลางมิฉะนั้นจะไม่สามารถดูแลได้ จึงเป็นการทำตามกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ แม้จะเกิดปัญหาก็เป็นปัญหาที่ตัว พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

โดยหากพิจารณาในแง่ความสัมพันธ์ (Crosstabulation) ของข้อมูลจะพบว่ามีนัยยะที่ไม่แตกต่างกับข้อสรุปข้างต้นมากนัก โดยมีการระบุว่าเป็นการควบคุมกำกับจากราชการส่วนกลางจึงจำเป็นต้องมีตามกฎหมาย แสดงผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันว่าบทบาทของผู้ว่าฯ ในข้อใดต่อไปนี้หากใช้มากเกินไปโดยเคร่งครัด จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ																		
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	25	-	-	-	-	-	25	-	-	25	-	-	-	-	-	-	25
2. อายุ 31-40 ปี	26.7	-	-	6.7	6.7	-	6.7	-	6.7	13.3	13.3	6.7	6.7	13.3	-	-	-	6.7
3. อายุ 41-50 ปี	11.8	23.5	-	-	5.9	5.9	5.9	17.6	5.9	5.9	5.9	5.9	5.9	5.9	-	-	-	23.5
4. อายุ 51-60 ปี	25	16.7	-	-	8.3	-	8.3	8.3	-	-	16.7	8.3	8.3	-	-	-	8.3	16.7
เพศ																		
1. ชาย	17.1	14.6	-	-	7.3	2.4	7.3	12.2	4.9	4.9	9.8	7.3	4.9	7.3	-	-	-	19.5
2. หญิง	25	12.5	-	12.5	-	-	-	12.5	-	12.5	25	-	12.5	-	-	-	12.5	-
การศึกษา																		
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-
2. อนุปริญญา	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ปริญญาตรี	30.4	13	-	4.3	8.7	4.3	4.3	13	4.3	4.3	21.7	-	4.3	8.7	-	-	4.3	8.7
4. ปริญญาโท	8.7	8.7	-	-	4.3	-	8.7	13	4.3	4.3	4.3	13	8.7	4.3	-	-	-	26.1
5. อื่นๆ	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตำแหน่ง																		
1. รัฐมนตรีฯ	20	20	-	-	20	-	-	40	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวง ฯ	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. อธิบดีฯ หรือ รองอธิบดีฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3	-	-	-	-	-	-	66.7
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	17.9	15.4	-	2.6	5.1	2.6	5.1	10.3	2.6	7.7	12.8	7.7	7.7	7.7	-	-	2.6	15.4
5. อื่นๆ	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นเข้าราชการ อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	33.3	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-	33.33	-	-	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	18.8	12.5	-	6.3	12.5	-	-	6.3	6.3	6.3	12.5	6.3	6.3	12.5	-	-	-	12.5
3. เกินกว่า 15-20 ปี	40	-	-	-	-	-	20	-	-	20	-	20	-	-	-	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	10	-	-	-	10	10	30	10	10	-	-	20	-	-	-	-	30
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	20	20	-	-	6.7	-	6.7	13.3	-	-	20	6.7	-	6.7	-	-	6.7	20
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.																		
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	35.7	-	-	7.1	7.1	-	-	14.3	-	14.3	21.4	7.1	7.1	-	-	-	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	22.2	-	-	11.1	-	-	-	-	11.1	-	11.1	22.2	11.1	-	-	-	33.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	25	-	-	-	25	-	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	66.7	-	-	-	-	-	-	33.3	-	-	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	36.4	18.2	-	-	-	-	9.1	9.1	-	-	18.2	-	-	-	-	-	9.1	18.2
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	25	-	-	12.5	-	-	-	12.5	-	12.5	12.5	-	12.5	-	-	-	25
สังกัด																		
1. ราชการส่วนกลาง	11.9	16.7	-	2.4	4.8	2.4	7.1	14.3	4.8	7.1	11.9	7.1	7.1	7.1	-	-	2.4	14.3
1. ราชการส่วนภูมิภาค	75	-	-	-	25	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทตามกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใด หากใช้มากจนเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล ส่งเสริม (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถาม หรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ								
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	-	-	-	-	25	25	50
2. อายุ 31-40 ปี	-	6.7	33.3	13.3	33.3	-	6.7	6.7
3. อายุ 41-50 ปี	-	11.8	5.9	29.4	23.5	-	11.8	29.4
4. อายุ 51-60 ปี	8.3	-	41.7	8.3	8.3	-	8.3	25
เพศ								
1. ชาย	-	7.3	26.8	17.1	19.5	-	7.3	26.8
2. หญิง	12.5	-	-	12.5	25	12.5	25	12.5
การศึกษา								
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	100	-	-	-
2. อนุปริญญา	-	-	-	-	-	100	-	-
3. ปริญญาตรี	4.3	13	30.4	17.4	26.1	-	8.7	8.7
4. ปริญญาโท	-	-	17.4	13	13	-	13	43.5
5. อื่นๆ	-	-	-	100	-	-	-	-
ตำแหน่ง								
1. รัฐมนตรีฯ	-	20	20	20	20	-	-	20
2. ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงฯ	-	-	-	-	-	-	-	100
3. อธิบดีฯ หรือ รองอธิบดี ฯ	-	-	-	-	-	-	33.3	66.7
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	2.6	5.1	25.6	15.4	23.1	2.6	10.3	20.5
5. อื่นๆ	-	-	-	100	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ							
	บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีฯ หากใช้มากเกินไปจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา							
	มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	33.3	-	-	-	66.7	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	-	6.3	25	12.5	25	6.3	6.3	18.8
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	20	-	40	40	-	-	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	10	10	20	20	-	10	40
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	6.7	-	33.3	13.3	13.3	-	6.7	33.3
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.								
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	7.1	35.7	14.3	21.4	-	7.1	14.3
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	-	-	-	11.1	44.4	11.1	11.1	33.3
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	25	-	75	25	-	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	33.3	-	-	-	-	33.3	33.3
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	9.1	-	27.3	9.1	-	-	18.2	36.4
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	-	37.5	12.5	25	-	-	25
สังกัด								
1. ราชการส่วนกลาง	2.4	4.8	21.4	14.3	23.8	2.4	9.5	23.8
2. ราชการส่วนภูมิภาค	-	25	50	-	-	-	25	-
3. ราชการส่วนท้องถิ่น	-	-	-	100	-	-	-	100

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นบทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้อำนาจดังกล่าวมากเกินไป ก็จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล (โปรดดูรายละเอียดของมาตราได้ในแบบสอบถามหรือใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
อายุ													
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**100**
2. อายุ 31-40 ปี	6.7	6.7	6.7	-	-	-	20	20	6.7	6.7	6.7	6.7	**33.3**
3. อายุ 41-50 ปี	-	5.9	-	-	-	-	5.9	23.5	5.9	5.9	11.8	-	**47.1**
4. อายุ 51-60 ปี	16.7	16.7	16.7	-	-	-	8.3	8.3	25	-	8.3	-	**33.3**
เพศ													
1. ชาย	7.3	7.3	7.3	-	-	-	12.2	14.6	12.2	7.3	9.8	-	**36.6**
2. หญิง	-	25	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	**75**
การศึกษา													
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
2. อนุปริญญา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**100**
3. ปริญญาตรี	4.3	13	-	-	-	-	4.3	21.7	13	-	4.3	-	**60.9**
4. ปริญญาโท	8.7	8.7	13	-	-	-	13	13	4.3	13	13	-	**26.1**
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-
ตำแหน่ง													
1. รัฐมนตรีฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20	-	-	60
2. ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
3. อธิบดีฯ หรือ รองอธิบดีฯ	66.7	33.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	2.6	10.3	7.7	-	-	-	12.8	17.9	10.3	5.1	7.7	-	**43.6**
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ												
	บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มีใช่กำกับ ดูแล ส่งเสริม												
	ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	33.3	-	-	-	-	-	33.3	-	-	-	-	66.7
2. เกินกว่า 5-15 ปี	6.3	6.3	6.3	-	-	-	12.5	6.3	12.5	6.3	6.3	-	50
3. เกินกว่า 15-20 ปี	-	-	-	-	-	-	20	40	-	-	20	-	20
4. เกินกว่า 20-25 ปี	-	10	-	-	-	-	-	20	10	10	10	-	40
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	13.3	13.3	13.3	-	-	-	13.3	13.3	13.3	6.7	6.7	-	40
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.													
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	-	7.1	7.1	-	-	-	7.1	28.6	14.3	7.1	7.1	-	35.7
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	22.2	-	11.1	-	-	-	22.2	11.1	-	-	-	-	66.7
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.3	33.3	-	33.3
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	9.1	18.2	9.1	-	-	-	-	18.2	9.1	9.1	9.1	-	36.4
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	-	12.5	-	-	-	-	25	12.5	25	-	12.5	-	25
สังกัด													
1. ราชการส่วนกลาง	7.1	9.5	4.8	-	-	-	11.9	16.7	11.9	7.1	9.5	-	38.1
2. ราชการส่วนภูมิภาค	-	25	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75
3. ราชการส่วนท้องถิ่น	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่ง การติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นระเบียบกระทรวงมหาดไทยใดที่เป็นระเบียบในลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่ากำกับดูแลกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (โปรดดูรายละเอียดได้ในแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯวิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ							
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	-	-	-	75	-	-	50
2. อายุ 31-40 ปี	26.7	13.3	26.7	26.7	6.7	6.7	6.7
3. อายุ 41-50 ปี	5.9	5.9	23.5	11.8	5.9	11.8	41.2
4. อายุ 51-60 ปี	16.7	16.7	16.7	16.7	-	8.3	25
เพศ							
1. ชาย	17.1	9.8	19.5	22	-	9.8	29.3
2. หญิง	-	12.5	25	25	25	-	25
การศึกษา							
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-	-	-	-	-
2. อนุปริญญา	-	-	-	100	-	-	100
3. ปริญญาตรี	13	17.4	21.7	26.1	8.7	4.3	13
4. ปริญญาโท	13	4.3	21.7	17.4	-	8.7	43.5
5. อื่นๆ	-	-	-	-	-	100	-
ตำแหน่ง							
1. รัฐมนตรีฯ	20	20	60	-	-	-	20
2. ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงฯ	-	-	-	-	-	-	100
3. อธิบดีฯ หรือ รองอธิบดีฯ	-	-	-	33.3	-	-	66.7
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	15.4	10.3	17.9	23.1	5.1	10.3	25.6
5. อื่นๆ	-	-	-	100	-	-	-

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ						
	ระเบียบฯ ใดที่เป็นในลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับ ดูแลและส่งเสริม						
	ระเบียบฯวิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้าง ลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
จำนวนปีที่รับราชการ							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	-	-	33.3	33.3	-	-	33.3
2. เกินกว่า 5-15 ปี	12.5	18.8	25	37.5	-	12.5	18.8
3. เกินกว่า 15-20 ปี	40	-	-	20	20	20	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	10	-	30	-	10	-	50
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	13.3	13.3	13.3	20	-	6.7	33.3
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.							
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	7.1	21.4	35.7	14.3	14.3	14.3	14.3
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	11.1	-	22.2	22.2	-	11.1	44.4
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	25	-	50	-	-	-	25
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	33.3	-	-	33.3	-	-	33.3
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	9.1	18.2	-	27.3	-	-	45.5
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	25	-	12.5	37.5	-	12.5	12.5
สังกัด							
1. ราชการส่วนกลาง	16.7	7.1	21.4	16.7	4.8	9.5	31
2. ราชการส่วนภูมิภาค	-	50	25	50	-	-	-
3. ราชการส่วนท้องถิ่น	-	-	-	100	-	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยหากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป ม. 55(3)

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างฯ ก็อาจตกไป		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	100	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	73.3	26.7	-
3. อายุ 41-50 ปี	82.4	11.8	5.9
4. อายุ 51-60 ปี	50	33.3	16.7
เพศ			
1. ชาย	68.3	24.4	7.3
2. หญิง	100	-	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
2. อนุปริญญา	100	-	-
3. ปริญญาตรี	65.2	30.4	4.3
4. ปริญญาโท	78.3	13	8.7
5. อื่นๆ	100	-	-
ตำแหน่ง			
1. รัฐมนตรีฯ	80	20	-
2. ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงฯ	100	-	-
3. อธิบดีฯ หรือ รองอธิบดีฯ	33.3	-	66.7
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	74.4	23.1	2.6
5. อื่นๆ	100	-	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	66.7	33.3	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	81.3	18.8	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	80	20	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	90	10	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	53.3	26.7	20
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	71.4	28.6	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	77.8	11.1	11.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	75	25	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	72.7	18.2	9.1
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	62.5	25	12.5
สังกัด			
1. ราชการส่วนกลาง	71.4	21.4	7.1
2. ราชการส่วนภูมิภาค	75	25	-
3. ราชการส่วนท้องถิ่น	100	-	-

ตารางสรุปเปรียบเทียบในด้านอายุ เพศ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีที่รับราชการ จำนวนเรื่องที่มีการสั่งการ ติดต่อมายัง อ.บ.จ. ใน 1 เดือน และสังกัดของข้าราชการต่อประเด็นเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบถึงความคิดเห็นของข้าราชการ	ความคิดเห็นข้าราชการ		
	เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัดและแผนพัฒนากระทรวง ฯ		
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
อายุ			
1. ต่ำกว่า 30 ปีลงมา	100	-	-
2. อายุ 31-40 ปี	86.7	13.3	-
3. อายุ 41-50 ปี	94.1	5.9	-
4. อายุ 51-60 ปี	66.7	16.7	16.7
เพศ			
1. ชาย	82.9	12.2	4.9
2. หญิง	100	-	-
การศึกษา			
1. มัธยมศึกษา / อาชีวะ	100	-	-
2. อนุปริญญา	100	-	-
3. ปริญญาตรี	87	13	-
4. ปริญญาโท	82.6	8.7	8.7
5. อื่นๆ	100	-	-
ตำแหน่ง			
1. รัฐมนตรีฯ	60	40	-
2. ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวงฯ	100	-	-
3. อธิบดีฯ หรือ รองอธิบดีฯ	33.3	-	66.7
4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองท้องถิ่น	94.9	5.1	-
5. อื่นๆ	-	100	-
จำนวนปีที่รับราชการ			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี	100	-	-
2. เกินกว่า 5-15 ปี	87.5	12.5	-
3. เกินกว่า 15-20 ปี	80	20	-
4. เกินกว่า 20-25 ปี	100	-	-
5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป	73.3	13.3	13.3
จำนวนเรื่องที่ติดต่องานกับ อ.บ.จ.			
1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง	100	-	-
2. เกินกว่า 5-10 เรื่อง	88.9	-	11.1
3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง	100	-	-
4. เกินกว่า 15-20 เรื่อง	100	-	-
5. เกินกว่า 20-25 เรื่อง	72.7	18.2	9.1
6. อื่นๆ ไม่แน่นอน	62.5	37.5	-
สังกัด			
1. ราชการส่วนกลาง	85.7	9.5	4.8
2. ราชการส่วนภูมิภาค	100	-	-
3. ราชการส่วนท้องถิ่น	-	100	-

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1) ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณ มติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

หากจะพิจารณาปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) ได้รับผลกระทบจากราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค แล้วนั้น ในกรณีของปัญหาการใช้ดุลพินิจฯ ที่ได้รับผลกระทบจากการเสนอร่างข้อบัญญัติ ทั้งที่เป็นร่างข้อบัญญัติทั่วไปและร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณของ อ.บ.จ. หรือมติ แผนพัฒนาต่างๆ นับว่าได้รับผลกระทบมากกว่าในด้านของดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคมีการสั่งการลงมายังราชการส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) ทั้งนี้จะเห็นได้จากบทสรุปในตอนต่างๆ ที่นำเสนอไปแล้วใน อ.บ.จ. หลายจังหวัดก่อนหน้านี้ ยิ่งโดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีงบประมาณมากๆ และเป็น อ.บ.จ. ขนาดใหญ่ เช่นกรณีของ อ.บ.จ. สงขลา ปัตตานี แต่อย่างไรก็แล้วแต่ข้อสรุปดังกล่าวก็มิได้เป็นการสรุปที่แน่ชัดและตายตัวเช่นนั้น เพราะในบางประเด็นที่ระบุถึงบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดและบทบาทของกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีฯ ก็มีการระบุถึงว่าเป็นปัญหาในหลายมาตรา แม้จะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดขนาดกลาง หรือขนาดเล็กก็ตาม เช่นกรณีของ อ.บ.จ. พัทลุง และนราธิวาส อย่างไรก็แล้วแต่ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีการระบุว่าราชการส่วนภูมิภาคจะเป็นผู้ใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่จะส่งผลกระทบกับ อ.บ.จ. มากกว่าในราชการส่วนกลาง ทั้งนี้เพราะ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ระบุให้ผู้ว่าฯ เป็นผู้พิจารณาเบื้องต้นและวินิจฉัยเสียชั้นหนึ่งก่อน และนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ต่อไป อย่างไรก็แล้วแต่ เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะได้ทราบว่าดุลพินิจและอำนาจผูกพันใด และใครเป็นผู้ใช้ส่งผลกระทบกับ อ.บ.จ. ในประเด็นใด มาตราไหนและทำการศึกษาในทุกๆ อ.บ.จ. เพื่อเปรียบเทียบกันและหาข้อสรุป โดยในบทนี้ผู้วิจัยจะได้นำเสนอถึงว่าจากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ในทั้งสองปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้ และส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่างนั้นในระหว่าง ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติทั่วไป ร่างข้อบัญญัติงบประมาณมติ แผนพัฒนา คำร้อง คำขอ ข้อหารือ ที่เสนอขึ้นมาของ อ.บ.จ. ประการหนึ่งกับปัญหาการใช้ดุลพินิจ และอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค มีการ

สั่งการลงไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัดอีกประการหนึ่ง ว่ามีรายละเอียดเกี่ยวกับการระบุว่าดุลพินิจและอำนาจผูกพันใดที่เป็นปัญหาในทั้งสองดุลพินิจ โดยทำการเปรียบเทียบกันใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง อันได้แก่ สงขลา ปัตตานี พัทลุง สตูล ยะลา ตรัง และนราธิวาส ร่วมกับการประมวลผลนำเสนอผลการวิจัยในกรณีของราชการส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) ซึ่งสามารถนำเสนอเป็นตารางเปรียบเทียบผลได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบใน 7 จังหวัดรวมทั้งกรุงเทพฯ ในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่าเคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ชี้ขาดมาตรา 54(2)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นพื้นที่ทำวิจัย		เคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ชี้ขาดมาตรา 54(2)		
		มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
สงขลา	ข้าราชการ	5.1	89.8	5.1
	ส่วนท้องถิ่น	-	100	-
ปัตตานี	ข้าราชการ	15	76.7	8.3
	ส่วนท้องถิ่น	16.7	83.3	-
พัทลุง	ข้าราชการ	28.2	67.9	3.8
	ส่วนท้องถิ่น	40	60	-
สตูล	ข้าราชการ	1.9	94.3	3.8
	ส่วนท้องถิ่น	-	100	-
ยะลา	ข้าราชการ	12.5	77.5	10
	ส่วนท้องถิ่น	28.6	71.4	-
ตรัง	ข้าราชการ	27.5	70.6	2
	ส่วนท้องถิ่น	27.3	72.3	-
นราธิวาส	ข้าราชการ	-	96.8	3.2
	ส่วนท้องถิ่น	-	100	-
กรุงเทพ ฯ	ข้าราชการ	12.2	59.2	28.6

ตารางสรุปเปรียบเทียบใน 7 จังหวัดรวมทั้งกรุงเทพฯ ในประเด็นปัญหากรณีที่เกิดความขัดแย้งของผู้ว่าราชการจังหวัดกับสมาชิก อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นพื้นที่ทำวิจัย		กรณีที่เกิดความขัดแย้งของผู้ว่าราชการจังหวัดกับสมาชิก อ.บ.จ. ตามมาตรา 54(3)		
		มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
สงขลา	ข้าราชการ	9.3	86.6	4.1
	ส่วนท้องถิ่น	-	100	-
ปัตตานี	ข้าราชการ	16.7	75	8.3
	ส่วนท้องถิ่น	33.3	66.7	-
พัทลุง	ข้าราชการ	28.2	69.2	2.6
	ส่วนท้องถิ่น	50	50	-
สตูล	ข้าราชการ	1.9	90.6	7.5
	ส่วนท้องถิ่น	-	100	-
ยะลา	ข้าราชการ	20.5	74.4	5.1
	ส่วนท้องถิ่น	14.3	85.7	-
ตรัง	ข้าราชการ	13.7	82.4	3.9
	ส่วนท้องถิ่น	36.4	63.6	-
นราธิวาส	ข้าราชการ	6.3	90.5	3.2
	ส่วนท้องถิ่น	-	100	-
กรุงเทพฯ	ข้าราชการ	16	52	32

ตารางสรุปเปรียบเทียบใน 7 จังหวัดรวมทั้งกรุงเทพฯ ในประเด็นกรณีร่างข้อบัญญัติงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าฯ ชี้ขาดกรณีมาตรา 55(3)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นพื้นที่ทำวิจัย		กรณีร่างข้อบัญญัติงบประมาณที่สภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่า ฯ ชี้ขาดกรณีมาตรา 55(3)		
		มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
สงขลา	ข้าราชการ	12.4	84.5	3.1
	ส่วนท้องถิ่น	-	100	-
ปัตตานี	ข้าราชการ	26.7	70	3.3
	ส่วนท้องถิ่น	83.3	16.7	-
พัทลุง	ข้าราชการ	34.6	62.8	2.6
	ส่วนท้องถิ่น	50	50	-
สตูล	ข้าราชการ	5.7	88.7	5.7
	ส่วนท้องถิ่น	20	80	-
ยะลา	ข้าราชการ	35.9	59	5.1
	ส่วนท้องถิ่น	42.9	57.1	-
ตรัง	ข้าราชการ	9.8	86.3	3.9
	ส่วนท้องถิ่น	27.3	72.7	-
นราธิวาส	ข้าราชการ	4.8	92.1	3.2
	ส่วนท้องถิ่น	-	100	-
กรุงเทพ ฯ	ข้าราชการ	20.4	46.9	32.7

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคใช้ และส่งผลกระทบกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่างทั้ง 7 จังหวัด ในรายงานผลการวิจัยข้างต้นแล้วจะเห็นได้ว่า ในประเด็นของมาตรา 54(2) นั้นที่ว่าเคยมีหรือไม่กรณีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสภา อ.บ.จ. กับนายก อ.บ.จ. จึงต้องส่งข้อบัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ชี้ขาด กรณีดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่าจากสองกลุ่มตัวอย่างในแต่ละ อ.บ.จ. ระบุตรงกันในทุกจังหวัดว่าไม่มีเกิดขึ้น และไม่เป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน รวมทั้งราชการส่วนกลางกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 59.2 ด้วย หากจะดูถึงรายละเอียดแห่งน้ำหนักที่มีการระบุเช่นนี้ จะเห็นได้ว่ากรณีของจังหวัดนราธิวาสและสตูลกว่าร้อยละ 90 ระบุอย่างมั่นใจว่าไม่มีปัญหาดังกล่าว สูงกว่าในจังหวัดอื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบแล้ว ในขณะที่จังหวัดพัทลุงมีอัตราเปอร์เซ็นต์ที่ไม่สูงมากนัก แสดงให้เห็นว่าปัญหาดังกล่าวยังพอมีเกิดขึ้นใน อ.บ.จ. แห่งนี้บ้าง ส่วนในประเด็นของมาตรา 54(3) ที่ระบุถึงกรณีความขัดแย้งของผู้ว่าฯ กับสมาชิก อ.บ.จ. เมื่อมี

ความเห็นไม่ตรงกัน สมาชิก อ.บ.จ. จึงต้องยืนยันร่างข้อบัญญัติดังกล่าวด้วยคะแนนสองในสามของสมาชิก อ.บ.จ. ร่างดังกล่าวจึงผ่านและประกาศใช้ได้ พบว่า สอดคล้องกันกับในประเด็นของมาตรา 54(2) นั่นคือในจังหวัดพัทลุง ซึ่งระบุว่ามีปัญหาในมาตรา 54(2) และร้อยละ 50 ของสมาชิก อ.บ.จ.ในจังหวัดนี้ ระบุว่ามีปัญหาในมาตรา 54(3) ในขณะที่จังหวัดนราธิวาส และสตูลยังมีความเห็นเช่นเดิมว่าไม่มีปัญหาตามมาด้วยจังหวัด สงขลา ยะลา ปัตตานี และตรัง ในราชการส่วนกลาง กรุงเทพฯ นั้นร้อยละ 52 ก็ระบุเช่นกันว่าไม่มีปัญหาดังกล่าว แม้จะเป็นตัวเลขที่ยืนยันไม่สูงมากนัก แต่ก็เป็นเพราะข้อคำถามดังกล่าว กระทบถึงส่วนได้เสียของผู้ตอบคำถามจึงแสดงออกเช่นนั้น ดังนั้นในประเด็นที่ระบุว่าอื่นๆ โดยให้เหตุผลประกอบ จึงมีตัวเลขอยู่ที่ร้อยละ 32 ซึ่งให้เหตุผลว่าการใช้อำนาจดุลพินิจและผูกพันนี้ ราชการส่วนกลางมิได้เป็นผู้ใช้โดยตรงหากแต่เป็นกรณีที่หากว่าเกิดความขัดแย้งในระหว่างผู้ว่าฯ กับ อ.บ.จ. จึงจะมีการส่งมายังกระทรวงหรือรัฐมนตรีฯ ตามกฎหมายเพื่อมีวินิจฉัย ดังนั้นการใช้ดุลพินิจฯ อันอาจส่งผลกระทบนี้ประเด็นนี้น่าจะตกอยู่กับราชการส่วนภูมิภาคมากกว่า ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าคงสรุปดังกล่าวเช่นนั้นทีเดียวมิได้ ทั้งนี้เพราะลักษณะแห่งการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันอาจเป็นการสั่งการลงมายัง อ.บ.จ. ของราชการส่วนกลางในรูปของกฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งของกระทรวง หรือกรม ก็เป็นได้ด้วย ในส่วนมาตรา 55(2) และมาตรา 55(3) เกี่ยวกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณ จังหวัดนราธิวาส สงขลา สตูล ตรัง ระบุว่า ไม่มีปัญหาฯ แต่อย่างไรก็แล้วแต่ แม้ว่าจังหวัดปัตตานี พัทลุง ยะลา จะระบุว่าไม่มีปัญหาเช่นกัน แต่ก็มีตัวเลขของการที่ระบุว่าเป็นปัญหาฯ ที่มาตรานี้สูงเช่นกัน โดยเฉพาะร้อยละ 83.3 ของสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดปัตตานีและร้อยละ 50 ของสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดพัทลุง จึงสมควรแก้ไขปัญหาดังกล่าวดังที่ผู้วิจัยได้เสนอแนะไปแล้ว

2) ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันนี้ เป็นอีกลักษณะหนึ่งของปัญหาการใช้ดุลพินิจ ซึ่งแตกต่างจากในประเด็นแรกที่ อ.บ.จ. จะเป็นผู้เสนอเรื่องไปยังราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง แต่ในดุลพินิจฯ ดังกล่าวนี้ จะเป็นกรณีที่ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนกลางสั่งการลงมายัง อ.บ.จ. ส่งผลให้ได้รับผลกระทบจากการใช้ดุลพินิจฯ เหล่านั้น โดยสามารถแสดงเป็นตารางสรุปเปรียบเทียบใน 7 จังหวัดภาคใต้ รวมทั้งกรุงเทพมหานครได้ดังนี้

ตารางสรุปเปรียบเทียบใน 7 จังหวัดรวมทั้งกรุงเทพฯ ในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันว่า อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล

องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นพื้นที่ทำวิจัย		อำนาจใดของผู้ว่าราชการจังหวัด หากใช้โดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่การกำกับดูแล																	
		ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.18(1) (ร้อยละ)	ม.22(2) (ร้อยละ)	ม.24(2) (ร้อยละ)	ม.32 (ร้อยละ)	ม.36(2) (ร้อยละ)	ม.43(2) (ร้อยละ)	ม.49 (ร้อยละ)	ม.53 (ร้อยละ)	ม.54 (ร้อยละ)	ม.55 (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)	ม.82(3) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
สงขลา	ข้าราชการ	10.2	8.5	1.1	2.8	8.0	1.1	11.4	5.1	5.1	8.5	11.4	3.4	51	1.7	3.4	5.7	1.1	6.3
	ส่วนท้องถิ่น	9.5	4.8	4.8	4.8	9.5	9.5	4.8	4.8	4.8	9.5	4.8	4.8	4.8	4.8	4.8	4.8	4.8	-
ปัตตานี	ข้าราชการ	10.3	12.7	2.4	1.2	1.8	2.4	10.3	3.0	6.7	4.8	12.7	3.6	3.6	2.4	8.5	8.5	3.6	1.2
	ส่วนท้องถิ่น	16.7	8.3	-	8.3	8.3	8.3	8.3	-	-	-	8.3	8.3	-	-	-	8.3	8.3	8.3
พัทลุง	ข้าราชการ	14.1	10.3	3.8	3.2	3.8	3.8	5.8	5.1	3.8	5.1	10.3	1.9	8.3	3.8	5.1	7.1	1.9	2.6
	ส่วนท้องถิ่น	6.1	4.1	6.1	4.1	6.1	8.2	10.2	4.1	6.1	4.1	4.1	6.1	10.2	6.1	6.1	6.1	2	-
สตูล	ข้าราชการ	8.1	8.1	1.2	3.5	5.2	4.7	7	5.8	9.3	7	8.7	6.4	2.9	5.2	5.2	6.4	1.7	3.5
	ส่วนท้องถิ่น	-	-	-	-	-	10	20	-	-	20	20	10	10	-	-	10	-	-
ยะลา	ข้าราชการ	8.9	13.9	6.9	3	5.9	4	3	3	7.9	4	11.9	3	6.9	6.9	5	5	-	
	ส่วนท้องถิ่น	3.7	7.4	3.7	3.7	7.4	3.7	7.4	3.7	3.7	3.7	3.7	7.4	11.1	11.1	7.4	3.7	7.4	-
ตรัง	ข้าราชการ	18.8	20	-	3.5	1.2	2.4	4.7	2.4	4.7	5.9	14.1	10.6	4.7	2.4	4.7	2.4	2.4	2.4
	ส่วนท้องถิ่น	3	3	3	3	6.1	3	9.1	12.1	3	6.1	6.1	9.1	3	6.1	3	18.2	-	3
นราธิวาส	ข้าราชการ	9.1	1.8	-	3.6	6.3	3.6	6.3	4.5	3.6	7.2	13.5	5.4	18	2.7	2.7	5.4	0.9	4.5
	ส่วนท้องถิ่น	13.9	2.8	2.8	2.8	8.3	-	8.3	2.8	5.6	5.6	8.3	2.8	11.1	8.3	2.8	8.3	2.8	2.8
กรุงเทพ	ข้าราชการ	15.3	11.9	-	1.7	5.1	1.7	5.1	10.2	3.4	5.1	10.2	5.1	5.1	5.1	-	-	1.7	13.6

ตารางสรุปเปรียบเทียบใน 7 จังหวัดรวมทั้งกรุงเทพฯ ในประเด็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในกรณีบทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใด หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล อ.บ.จ.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นพื้นที่ทำวิจัย		บทบาทตามกฎหมายใดของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยข้อใด หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแล อ.บ.จ.							
		มาตรา 6 (ร้อยละ)	มาตรา 11(5) (ร้อยละ)	มาตรา 47 (ร้อยละ)	มาตรา 77 (ร้อยละ)	มาตรา 78 (ร้อยละ)	มาตรา 79 (ร้อยละ)	มาตรา 80 (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
สงขลา	ข้าราชการ	20.5	18.7	20.5	3	6.6	13.3	8.4	9
	ส่วนท้องถิ่น	12.5	-	25	25	12.5	12.5	12.5	-
ปัตตานี	ข้าราชการ	12.1	10.1	9.1	10.1	17.2	23.2	14.1	4
	ส่วนท้องถิ่น	16.7	16.7	16.7	-	16.7	-	16.7	16.7
พัทลุง	ข้าราชการ	13.1	8.4	16.8	18.7	17.8	5.6	11.2	8.4
	ส่วนท้องถิ่น	11.1	11.1	27.8	11.1	16.7	5.6	16.7	-
สตูล	ข้าราชการ	21	9.5	21.9	15.2	8.6	15.2	6.7	1.9
	ส่วนท้องถิ่น	12.5	12.5	25	25	-	12.5	12.5	-
ยะลา	ข้าราชการ	18.8	14.1	6.3	14.1	17.2	7.8	20.3	1.6
	ส่วนท้องถิ่น	-	11.1	22.2	11.1	22.2	11.1	11.1	11.1
ตรัง	ข้าราชการ	7.8	10.9	10.9	34.4	17.2	6.3	7.8	4.7
	ส่วนท้องถิ่น	5.6	11.1	11.1	22.2	11.1	16.7	22.2	-
นราธิวาส	ข้าราชการ	8.2	7.9	11.8	11.8	17.1	9.2	26.3	6.6
	ส่วนท้องถิ่น	25	10	10	15	15	10	10	5
กรุงเทพ	ข้าราชการ	2	5.9	20.6	15.7	19.6	2	9.8	23.5

ตารางสรุปเปรียบเทียบในใน 7 จังหวัด รวมทั้งกรุงเทพฯ ในปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในกรณีของ บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) มิใช่กำกับดูแล ส่งเสริม

องค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่เป็นพื้นที่ทำวิจัย		บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทย หากใช้มากเกินไป จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) มิใช่กำกับดูแล ส่งเสริม												
		ม.15 (ร้อยละ)	ม.22 (ร้อยละ)	ม.24 (ร้อยละ)	ม.18 (ร้อยละ)	ม.11(4) (ร้อยละ)	ม.11(5) (ร้อยละ)	ม.53, 54 (ร้อยละ)	ม.76 (ร้อยละ)	ม.77(1) (ร้อยละ)	ม.77 (ร้อยละ)	ม.78 (ร้อยละ)	ม.79 (ร้อยละ)	ม.80 (ร้อยละ)
สงขลา	ข้าราชการ	6.2	5.2	5.7	3.8	5.2	6.7	11	11	8.6	10.5	4.3	8.6	13.3
	ส่วนท้องถิ่น	-	-	12.5	12.5	12.5	37.5	12.5	-	-	12.5	-	-	-
ปัตตานี	ข้าราชการ	2.6	2.6	2.6	0.6	2.6	7.8	10.1	16.9	10.4	9.1	13.6	9.1	11.7
	ส่วนท้องถิ่น	7.7	-	7.7	-	7.7	23.1	7.7	-	-	7.7	23.1	15.4	-
พัทลุง	ข้าราชการ	8.7	2.4	8.7	3.2	3.2								
	ส่วนท้องถิ่น	13.3	-	6.7	3.2	3.2	5.6	5.6	6.3	10.3	15.1	11.1	4	15.9
สตูล	ข้าราชการ	12.9	3.4	5.2	6	5.2	3.4	0.9	18.1	2.6	9.5	17.2	6.9	8.6
	ส่วนท้องถิ่น	7.7	-	7.7	-	7.7	-	15.4	15.4	15.4	-	7.7	-	15.4
ยะลา	ข้าราชการ	13.3	1.1	1.1	3.3	3.3	12.2	11.1	5.6	15.6	14.4	4.4	5.6	8.9
	ส่วนท้องถิ่น	-	16.7	8.3	-	8.3	16.7	-	16.7	8.3	-	8.3	-	16.7
ตรัง	ข้าราชการ	9	1.3	3.8	9	3.8	6.4	2.6	2.6	15.4	16.7	6.4	1.3	21.8
	ส่วนท้องถิ่น	-	3.3	10	3.3	10	13.3	6.7	6.7	6.7	13.3	6.7	6.7	13.3
นราธิวาส	ข้าราชการ	4.2	4	6.3	2.1	3.1	5.2	8.3	8.3	9.4	18.8	16.7	5.2	11.5
	ส่วนท้องถิ่น	-	4	4	4	8	12	8	16	8	4	16	8	8
กรุงเทพ	ข้าราชการ	5.3	8.8	5.3	-	-	-	8.8	14	8.8	5.3	7	-	36.8

ตารางสรุปเปรียบเทียบใน 7 จังหวัด รวมทั้งกรุงเทพฯ ในปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ระบุว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เป็นลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่ากำกับดูแลและส่งเสริม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นพื้นที่ทำวิจัย		ระเบียบกระทรวงมหาดไทยใดที่เป็นลักษณะควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการกำกับดูแลและส่งเสริม						
		ระเบียบฯ วิธีการงบประมาณ (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ พัสดุ (2535) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ รับเงิน เบิกเงิน ฝากเงิน ตรวจเงิน (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ วางแผนพัฒนา (2541) (ร้อยละ)	ระเบียบฯ ข้อบังคับ การประชุม (2540) (ร้อยละ)	ระเบียบการจ้างลูกจ้าง (2536) (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
สงขลา	ข้าราชการ	36.7	15.6	8.6	15.6	2.3	11.7	9.4
	ส่วนท้องถิ่น	42.9	-	14.3	14.3	14.3	-	14.3
ปัตตานี	ข้าราชการ	30.9	10.6	24.5	14.9	7.4	7.4	4.3
	ส่วนท้องถิ่น	-	33.3	-	16.7	33.3	-	16.7
พัทลุง	ข้าราชการ	16.5	9.7	17.5	25.2	11.7	13.6	5.8
	ส่วนท้องถิ่น	35.3	11.8	11.8	17.6	5.9	17.6	-
สตูล	ข้าราชการ	26.3	23.2	21.1	15.8	5.3	5.3	3.2
	ส่วนท้องถิ่น	30	30	20	10	10	-	-
ยะลา	ข้าราชการ	17.9	23.2	8.9	14.3	21.4	7.1	7.1
	ส่วนท้องถิ่น	12.5	25	37.5	-	-	25	-
ตรัง	ข้าราชการ	14.5	27.6	13.2	14.5	11.8	3.9	9.2
	ส่วนท้องถิ่น	28.6	7.1	7.1	21.4	-	28.6	7.1
นราธิวาส	ข้าราชการ	19.7	27.6	13.2	14.5	11.8	3.9	9.2
	ส่วนท้องถิ่น	36.4	9.1	18.2	27.3	-	-	9.1
กรุงเทพ ฯ	ข้าราชการ	13.2	9.4	18.9	20.8	3.8	7.5	26.4

ตารางสรุปเปรียบเทียบใน 7 จังหวัดรวมทั้งกรุงเทพฯ ในประเด็นที่ว่าเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณฯ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างก็อาจตกไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นพื้นที่ทำวิจัย		เห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณฯ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบร่างก็อาจตกไป		
		เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
สงขลา	ข้าราชการ	77.3	20.6	2.1
	ส่วนท้องถิ่น	33.3	66.7	-
ปัตตานี	ข้าราชการ	48.3	50	1.7
	ส่วนท้องถิ่น	50	50	-
พัทลุง	ข้าราชการ	67.9	30.8	1.3
	ส่วนท้องถิ่น	40	60	-
สตูล	ข้าราชการ	73.6	26.4	-
	ส่วนท้องถิ่น	20	80	-
ยะลา	ข้าราชการ	82.1	12.8	5.1
	ส่วนท้องถิ่น	-	85.7	14.3
ตรัง	ข้าราชการ	56.9	41.2	2
	ส่วนท้องถิ่น	45.5	54.5	-
นราธิวาส	ข้าราชการ	61.9	38.1	-
	ส่วนท้องถิ่น	-	100	-
กรุงเทพ ฯ	ข้าราชการ	73.5	20.4	6.1

ตารางสรุปเปรียบเทียบใน 7 จังหวัดรวมทั้งกรุงเทพฯ ในประเด็นที่ว่าเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัด และแผนพัฒนากระทรวงมหาดไทย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นพื้นที่ทำวิจัย		เห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัด และแผนพัฒนากระทรวงมหาดไทย		
		เห็นด้วย (ร้อย)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	อื่นๆ (ร้อยละ)
สงขลา	ข้าราชการ	89.8	9.2	1.0
	ส่วนท้องถิ่น	50	50	-
ปัตตานี	ข้าราชการ	93.3	6.7	-
	ส่วนท้องถิ่น	66.7	33.3	-
พัทลุง	ข้าราชการ	87.2	12.8	-
	ส่วนท้องถิ่น	80	20	-
สตูล	ข้าราชการ	90.6	9.4	-
	ส่วนท้องถิ่น	60	40	-
ยะลา	ข้าราชการ	87.2	7.7	5.1
	ส่วนท้องถิ่น	57.1	42.9	-
ตรัง	ข้าราชการ	78.4	26.6	-
	ส่วนท้องถิ่น	81.8	18.2	-
นราธิวาส	ข้าราชการ	90.5	9.5	-
	ส่วนท้องถิ่น	44.4	44.4	11.1
กรุงเทพ ฯ	ข้าราชการ	85.7	10.2	4.1

ส่วนใน 6 ประเด็นที่เป็นสภาพปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในลักษณะที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค สั่งการลงมายัง อ.บ.จ. นั้น จะพบว่าในประเด็นของบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 นั้น ในแต่ละ อ.บ.จ. จะระบุถึงปัญหานี้ ไม่ตรงกันแต่ก็เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ว่าฯ และราชการส่วนภูมิภาคทั้งสิ้นและบางบทบาทก็เกี่ยวข้องไปถึงระดับราชการส่วนกลาง ระดับกระทรวงด้วย ดังนี้ อ.บ.จ. สงขลา ระบุปัญหาที่ ม. 11(4), 24, 32, 36(2), 53, 54 ซึ่งก็มีเพียงประเด็นมาตรา 54 ที่ตรงกับความเห็นของข้าราชการในจังหวัดปัตตานี ร้อยละ 12.7 เท่าๆ กันที่ระบุประเด็นมาตรา 54 และ ม. 11(5) ส่วนสมาชิก อ.บ.จ. ระบุมาตรา 11(4) ในกรณีของจังหวัดพัทลุงมีการระบุในสามมาตรา คือ 11(4), ม. 36(2) และมาตรา 77 ในกรณี อ.บ.จ.สตูลระบุที่มาตรา 36(2), ม. 49, ม. 53, ม. 54 ในกรณี อ.บ.จ. ยะลา ม. 11(5), ม. 77, ม. 78 กรณี อ.บ.จ. ตรัง ม. 11(5), ม. 80 ในกรณี อ.บ.จ.นราธิวาสในมาตรา 11(4) และมาตรา 77 ส่วนในกรณี ราชการส่วนกลางกรุงเทพมหานครระบุ ม. 11(4) จากการประมวลข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า 11(4), 11(5), ม. 36(2), ม. 54, ม. 77 เป็นกรณีของมาตราที่ในหลาย อ.บ.จ. สรุปว่าเป็นปัญหาฯ ซึ่งบทบาทดังกล่าวในมาตราต่างๆ นี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้มีการลดอำนาจของผู้ว่าฯ ลงเสียและเสริมสร้าง

บทบาทดังกล่าวให้กับสภา อ.บ.จ. ในการตรวจสอบฝ่ายบริหารเองให้เข็มแข็งร่วมกับการเน้นที่การเมืองภาคประชาชน เช่นการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย หรือในการถอดถอนก็ตาม เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติใหม่แห่งรัฐธรรมนูญ ที่เน้นการกระจายอำนาจและให้ราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทำหน้าที่แต่เพียงกำกับมิใช่ควบคุมบังคับบัญชาราชการส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.) ในด้านของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีการระบุบทบาทที่ อ.บ.จ. สงขลาในมาตรา 6, 47 ใน อ.บ.จ. ปัตตานี ในมาตรา 6, 11(5), 47, 78, 79, 80 ใน อ.บ.จ.พัทลุงในมาตรา 47, 77 ใน อ.บ.จ. สตูล ในมาตรา 47 ใน อ.บ.จ. ยะลาในมาตรา 47, 78, 80 ใน อ.บ.จ. ตรังในมาตรา 77, 80 ใน อ.บ.จ. นราธิวาส ในมาตรา 6 และมาตรา 80 ซึ่งก็จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่แล้วให้น้ำหนักของมาตรา 6, 47, 77, 80 ที่ระบุว่าเป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพัน โดยเฉพาะในมาตรา 6 ที่ระบุถึงอำนาจของราชการส่วนกลางในการที่จะออกกฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งลงมายัง อ.บ.จ. ต่างๆ ในจุดนี้พบว่าบางครั้งก็เป็นการแทรกแซงการทำงานของท้องถิ่น เช่น การเข้ามาจัดการกิจกรรมที่เป็นหน้าที่ของ อ.บ.จ. แต่ อ.บ.จ.มิได้กระทำโดยมอบหมายให้ราชการส่วนภูมิภาคเข้ามาดำเนินการแทน หรือการยับยั้งการปฏิบัติการของ อ.บ.จ. แม้เป็นการชั่วคราวก็ตาม นอกจากนั้นก็เป็นอำนาจในการยุบสภา อ.บ.จ. ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าตราบใดที่คงอำนาจดังกล่าวนี้ไว้ก็จะทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นเติบโตโดยปราศจากการครอบงำของราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคได้ยากยิ่ง และในเรื่องดังกล่าวนี้ ควรพิจารณาควบคู่ไปกับความเป็นอิสระทางการคลังของท้องถิ่นด้วย ทั้งนี้เพื่อจะลดการพึ่งพาจากราชการทั้งสองส่วน เพราะหากท้องถิ่นยังต้องรอรับเงินอุดหนุนต่างๆ จากราชการทั้งสองส่วนนี้แล้วก็เป็นการยากที่จะเลี่ยงมิให้มีปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันในระหว่างกันได้ เพราะเมื่อมีการจัดสรรงบประมาณให้ก็จะมีคำสั่งมาด้วยเสมอๆ รวมถึงการทบทวนตามประเด็นแห่งมาตรา 284 และมาตรา 285 ของรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันที่ระบุถึงการแบ่งสัดส่วนระหว่างภาษีอากรค่าธรรมเนียมที่เก็บได้ของราชการส่วนท้องถิ่น กับราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค รวมถึงในระหว่าง อ.บ.ต., อ.บ.จ. และเทศบาล ด้วยกันเพื่อให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและลดการพึ่งพาจากราชการส่วนกลางได้ ในด้านของระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่มีการระบุว่าเป็นปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันมากที่สุด ได้แก่ ระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 พบว่าใน หลาย อ.บ.จ. ไม่ว่าจะเป็นสงขลา, ปัตตานี, พัทลุง, สตูล, ตรัง, นราธิวาส ระบุว่ามีปัญหาฯ ยกเว้นแต่ อ.บ.จ. ยะลาเท่านั้น ตามมาด้วยระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 จังหวัดที่ระบุว่าเป็นปัญหาได้แก่ ปัตตานี, สตูล, ยะลา, นราธิวาส ส่วนในระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยการวางแผนพัฒนา อ.บ.จ. พ.ศ. 2541 จังหวัดที่ระบุว่าเป็นปัญหาได้แก่ พัทลุง, ตรัง นอกนั้นก็เป็นการระบุถึงระเบียบต่างๆ กระจายตัวกันที่ว่าเป็นปัญหาฯ ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะไปแล้วว่าอยู่ที่การลดการรวมศูนย์อำนาจที่มีปรากฏอยู่ในระเบียบนั้นๆ เพื่อก่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนในประเด็นว่าเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ มีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องข้อบัญญัติ งบประมาณฯ หากผู้ว่าฯ ไม่เห็นด้วยร่างข้อบัญญัตินั้นๆ ก็อาจตกไป ส่วนใหญ่แล้ว อ.บ.จ. ใน

ทุกๆ จังหวัดไม่เห็นด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อ.บ.จ. นราธิวาส, ยะลา, สตูล, สงขลา, ตรัง, พัทลุง และปัตตานี ตามลำดับ ซึ่งความเห็นที่เห็นด้วยก็เป็นความเห็นของข้าราชการเสียเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งยังมีความรู้สึกว่าผู้ว่าฯ เป็นผู้บังคับบัญชาเป็นหัวหน้าของราชการส่วนภูมิภาคมากกว่า นายก อ.บ.จ. ในอนาคตผู้วิจัยเห็นว่า หากมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกตั้งโดยตรงในตำแหน่งนายก อ.บ.จ. ได้แล้ว และมีการแก้ไขในตัว พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในประเด็นบทบาทและอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าฯ เสียใหม่ให้เหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับนายก อ.บ.จ. ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ปัญหาดังกล่าวก็คงจะลดลงได้ และความสัมพันธ์ของราชการทั้งสามส่วนก็จะมีดุลยภาพที่เหมาะสมไม่ก้าวก่ายซึ่งกันและกัน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. (ฉบับปัจจุบัน)

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534.

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่)

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2538.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อบริการประชาชนของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2532

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดในทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539.

หนังสือเอกสารอ้างอิงและบทความที่เกี่ยวข้อง

คมลชัย รัตนสกาววงศ์. 2532. **วิวัฒนาการและรูปแบบขององค์กรชี้ขาดข้อพิพาทในทางปกครองของเยอรมัน**, วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 32 ฉบับที่ 3.

คมลชัย รัตนสกาววงศ์. 2539. **สาระสำคัญและหลักกฎหมายพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง.**

คมลชัย รัตนสกาววงศ์. 2540. **กฎหมายปกครอง.** คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.

กุลธน ธนาพงศธร. 2517. **การเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนกับการปกครองท้องถิ่นของไทย** ใน ชูศักดิ์ เที่ยงตรง (บรรณาธิการ) เทศบาลกับการพัฒนา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กุลธน ธนาพงศธร. 2530. **เอกสารการสอนชุดวิชา การบริหารการปกครองท้องถิ่น.** นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, หน่วยที่ 5.

กรมการปกครอง. 2542. **คู่มือการกำกับดูแลการปกครองส่วนท้องถิ่นในหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสารักษาดินแดน.

กรมการปกครอง. 2542. **คู่มือการปฏิบัติงานบริการประชาชนตามโครงการปรับปรุงการให้บริการประชาชนผู้มาติดต่อ ณ ที่ว่าการอำเภอ / กิ่งอำเภอ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสารักษาดินแดน.

กรมการปกครอง. 2542. **สรุปผลการประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็นในลักษณะวิจารณ์เรื่องการปรับ ปรุงกฎหมายการปกครองท้องถิ่น และการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสารักษาดินแดน.

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. 2531. **องค์กรและวิธีการคุ้มครองประชาชนและควบคุมฝ่ายปกครองในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กระมล ทองธรรมชาติ. 2538. **การปฏิรูประบบราชการไทย : นโยบายและผลงานของรัฐบาล.** โดย วรเดช จันทรศร และวินิต ทรงประทุม บรรณาธิการ ระบบราชการไทย สภาพปัญหาและข้อเสนอจากฝ่ายการเมือง นักวิชาการและธุรกิจเอกชน กรุงเทพฯ : สหายบล็อคการพิมพ์.

กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง. 2538. **ทิศทางการปฏิบัติและกฎหมายฝ่ายปกครอง.** โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง.

ขวัญชัย สันตสว่าง. 2531. **หลักการว่าด้วยการกระทำในทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย.** บทบัณฑิตย์ เล่มที่ 44 ตอนที่ 4.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน. 2545. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.

โครงการวิทยาลัยการเมือง สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2537. **การกำหนดอำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น.**

จรัส สุวรรณมาลา. 2541. **ปฏิรูประบบการคลังไทย กระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น** กรุงเทพฯ : จัดพิมพ์โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

จรัญ ภักดีธนากุล. 2533. "การควบคุมและตรวจสอบฝ่ายปกครองในอังกฤษ" **รัฐสภาสาร ปีที่ 38.** ฉบับที่ 6.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. 2540. **การควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร.** สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. 2540. **คำอธิบายพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง 2539.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. 2540. **คู่มือการร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ภูมิภาค.** สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. 2540. **การควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร.** สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. 2542. **คำอธิบายกฎหมายปกครอง.** สำนักพิมพ์วิญญูชน. พิมพ์ครั้งที่ 2.

ชูศักดิ์ เที่ยงตรง. 2518. **การปกครองท้องถิ่นของไทย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชูศักดิ์ เที่ยงตรง. 2530. **เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารการปกครองท้องถิ่น.** นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, หน่วยที่ 1.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. **แนวทางการบริหารและการบริการของฝ่ายปกครอง.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

ชำนาญ ยุวบูรณ์. 2503. **การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจทางปกครองของกฎหมายไทย.** พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

ชัยอนันต์ สุมทวณิช. 2526. **เหตุผลในทางปกครอง.** วารสารกฎหมาย ปีที่ 26 ฉบับที่ 5.

ชัยอนันต์ สุมทวณิช. 2535. **100 ปีแห่งการปฏิรูประบบราชการ : วิวัฒนาการของอำนาจรัฐและอำนาจการเมือง.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. 2535. **ข้อพิจารณาบางประการเกี่ยวกับนิติกรรมทางปกครอง และสัญญาทางปกครองตามแนวคิดฝรั่งเศส.** วารสารกฎหมายปกครอง ปีที่ 35 ฉบับที่ 5.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. 2538. **พัฒนาการของกฎหมายมหาชนในต่างประเทศและในประเทศไทย.** สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. 2538. **นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. 2540. **การควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร.** สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. 2526. **เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายมหาชน หน่วยที่ 9.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. 2534. **นิติกรรมทางตุลาการและการควบคุมนิติกรรมในทางปกครอง.** วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 34 ฉบับที่ 6.

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. 2537. **การควบคุมการใช้ดุลพินิจของฝ่ายปกครอง.** วารสารกฎหมาย ปีที่ 37 ฉบับที่ 5.

ดิสทัต โหตระกิตย์. 2536. **การปฏิบัติราชการโดยอาศัยมาตรการภายในฝ่ายปกครองตามกฎหมายฝรั่งเศส.** ในเอกสารประกอบการประชุมใหญ่ กรรมการร่างกฎหมาย. เรื่อง การขออนุญาตก่อสร้างอาคารเพื่อใช้เป็นโรงแรม.

ดำรง วัฒนาและคณะ. 2544. **ระบบการบริหารจัดการท้องถิ่น** (วิจัย). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

ตระกูล มีชัย. 2538. **การกระจายอำนาจ.** กรุงเทพมหานคร : สุขุมและบุตร.

ธเนศวร์ เจริญเมือง. 2537. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น. ใน **การกระจายอำนาจอย่างไร สร้างประชาธิปไตย,** บรรณาธิการ โดย สังศิต พิริยะรังสรรค์ และผาสุก พงษ์ไพจิตร, กรุงเทพฯ : 179 การพิมพ์.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2519. **แนวความคิดในการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น.** เอกสารประกอบการบรรยาย. ม.ป.ท.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2537. **กฎหมายกับทางเลือกของสังคมไทย.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2537. **ศาลปกครองกฎหมายปกครองและตัวอย่าง "สัญญาทางด่วน".** วารสารกฎหมาย ปกครอง เล่มที่ 13 ตอน 7.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2538. **ระบบการควบคุมการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐ.** วารสารกฎหมาย ปกครอง เล่มที่ 13 ตอน 2.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2539. **กฎหมายมหาชน เล่ม 2-3.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม.

ประยูร กาญจนคุล. 2538. **คำบรรยายกฎหมายปกครอง.** คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 4.

ปธาน สุวรรณมงคล. 2530. **การปฏิบัติงานของหน่วยงานในท้องถิ่น ปัญหาและข้อเสนอแนะบางประการ** (วิจัย). สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย.

ปธาน สุวรรณมงคล และคณะ. 2531. **การปรับปรุงการบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด.** รายงานวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

ปธาน สุวรรณมงคล และคณะ. 2537. **การกำหนดอำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น** (วิจัย) สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.

ประยูร กาญจนดุล. 2538. **คำบรรยายกฎหมายปกครอง.** พิมพ์ครั้งที่ 4. คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประมวล รุจนเสรี. 2541. **นายอำเภอในฝัน.** กรุงเทพฯ : มติชน.

พรชัย รัศมีแพทย์. 2535. **หลักกฎหมายการปกครองท้องถิ่นไทย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พูนศักดิ์ ไวสำรวจ. 2528. **นิติกรรมฝ่ายเดียวทางปกครองในกฎหมายฝรั่งเศส.** บทความวารสารนิติศาสตร์.

พัฒนะ เรือนใจดี. 2542. **ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ส่งผลกระทบถึงประชาชน ศึกษากรณี การใช้ดุลพินิจของสำนักการช่างเทศบาลนครหาดใหญ่.** (งานวิจัย) คณะวิทยาการจัดการ ม.สงขลานครินทร์.

พัฒนะ เรือนใจดี. 2544. **ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ส่งผลกระทบถึงประชาชน ศึกษากรณีการใช้ดุลพินิจของสำนักการช่างในเทศบาลนครภาคใต้.** สงขลา (วิจัย) : หาดใหญ่การพิมพ์ (Smart print).

พัฒนะ เรือนใจดี. 2545. **ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนภูมิภาคใช้และมีผลกระทบถึงราชการส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณีดุลพินิจและอำนาจผูกพันของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ที่มีผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสงขลา ปัตตานี พัทลุง ตรัง ภูเก็ต.** สงขลา (งานวิจัย) : หาดใหญ่การพิมพ์ (Smart Print).

พรชัย รัศมีแพทย์. 2535. **หลักกฎหมายการปกครองท้องถิ่นไทย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ไพบูลย์ ช่างเรียน. 2543. **สิ่งแวดล้อมกับการบริหาร.** คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ไพโรจน์ ภัทรนรากุล. 2543. **การประเมินผลในระบบเปิดบทท้าทายสู่การบริหารจัดการที่ดี.** วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ ปีที่ 40 ฉบับที่ 1.

โภคิน พลกุล. 2524. **รูปแบบและวิธีการควบคุมฝ่ายปกครอง.** วารสารนิติศาสตร์ ฉบับที่ 1 ปีที่ 12.

โภคิน พลกุล. 2531. **นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน,** บทความจากหนังสือเอกสารประกอบการสัมมนา หลักกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

โภคิน พลกุล. 2539. **หลักกฎหมายมหาชน.** คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

โภคิน พลกุล, ชาญชัย แสวงศักดิ์. 2538. **หลักกฎหมายมหาชน เล่ม 1.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3.

มหาดไทย กระทรวง. **ยุทธศาสตร์มหาดไทย พ.ศ. 2540-2549.** สถาบันดำรงราชานุภาพ บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด.

มาลัย หุวะนันท์. 2508. **วัตถุประสงค์ นโยบาย และแผน กรมการปกครอง : หลักบริหาร.** พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

มีชัย ฤชุพันธุ์. 2522. **คำบรรยายวิชากฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ลิขิต ธีรเวคิน. 2535. **การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท.** สมาคมมหาวิทยาลัยและมูลนิธิ Friedrich Ebert. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรเดช จันทรศร และไพโรจน์ ภัทธนรากุล. 2544. **การประเมินผลในระบบเปิด** โครงการเอกสารและตำราสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์นิด้า พิมพ์ที่สหายบล็อกและการพิมพ์.

วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. 2531. พิมพ์ครั้งแรกในหนังสือ **60 ปี ดร.ปรีดี เกษมทรัพย์.** โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. 2537. **หลักการรวมอำนาจ หลักการแบ่งอำนาจและหลักการกระจายอำนาจ** ผู้จัดการรายวัน.

วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. 2538. **หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครอง.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมสาร.

วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. 2541. **กฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐ.** วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 28 เล่ม 2.

วิญญู อังคณารักษ์. 2515. **แนวความคิดในการปกครองท้องถิ่น.** ในเอกสารประกอบความรู้การประชุมใหญ่ สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 13 ณ จังหวัดเชียงใหม่ (กรุงเทพฯ) : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

วรเดช จันทรศร. 2534. **การปรับปรุงและปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินของไทย.** กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายและสมาคมสังคมศาสตร์ แห่งประเทศไทย.

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์. 2532. **เอกสารการสอนชุดการบริหารงานบุคคลภาครัฐ.** หน่วยที่ 13. การบริหารงานลูกจ้างส่วนราชการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. พิมพ์ครั้งที่ 3.

ศิริพงศ์ บุตรงามดี. 2534. **องค์การบริหารส่วนจังหวัด : การวิเคราะห์ปัญหาเชิงทฤษฎีระบบ เทศาภิบาล,** 87(5).

สมคิด เลิศไพฑูรย์. 2539. **รวมบทความกฎหมายการปกครองท้องถิ่.** กรุงเทพฯ : B.J. Plate Processor.

เสน่ห์ จุ้ยโต และคณะ. 2530. **เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารราชการในส่วนภูมิภาค** นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, หน่วยที่ 3 และหน่วยที่ 4.

อมร รักษาสัตย์. 2538. การกระจายอำนาจที่ผิดพลาดซ้ำซากของมหาดไทยและนักการเมือง. ใน **เทศบาลในบริบทการกระจายอำนาจแห่งยุคสมัย,** บรรณาธิการ โดย ชัยอนันต์ สุมทวณิช และปาริชาติ โชติยะ, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทสุขุมและบุตร.

ภาษาต่างประเทศ

หนังสือ

Brown, Neville L and Garner, J.F, 1973. **French Administrative law,** London : Butterworth,

David Osborne and Ted Gaebler. 1992. **Reinventing Government How the Enterpreneurial spirit is Transforming the Public sector,** Penguin Books, U.S.A. Inc.

Dawis, Kenneth Culp., 1987. "Philosophical Foundation." **Administrative Law Treatise, 2nd.** Ed., No. 1 1 Ch. 2.

Dawis, Kenneth Culp., 1959. **Administrative Law Text.** Minn : West Publishing Co.,

Foulkes, David. 1982. **Administrative law,** 5th ed, London : Butterworth & Co, (Publishers) LTD.

Guy Braibant, Nicole Questiaux, Celine Wiener, Le´ Controle **de** I´ Administration et al., 1973. Protection des Citoyers, Paris Editions Cujas, 1973 **ใน ชาญชัย แสวงศักดิ์. คำบรรยายกฎหมายปกครอง. พิมพ์ครั้งที่** 2. **สำนักพิมพ์วิญญูชน พ.ศ.**2542. หน้า 88.

Garner, J.F. 1974. **Administrative law.** Lond : Butter workth.

Holloway, William V. 1951. **State and Local Government in the United States.** New York : McGraw-Hill.

Kelsen, Han. 1945. **General Theory of law and state,** New York : Russel and Russel.

Kennedy, Paul. 1993. **Preparing for the twenty-first century.** New York : Vintage Books.

Kenneth C. Laudon, Carol Guercio Traver, Jane Price Laudon. 1994. **Information Technology And Security international.** Thomson Publishing.

Lapalombara Joseph. 1967. "An Overview of Bureaucracy and Political Development" in Lapalombara (ed.,) **Bureaucracy and Political Development,** New Jersey Princeton University Press.

Mass, Arthur. 1959. **Area and Power : A Theory of Local Government.** Glencoe, Illinois : The free press.

Meadows, Paul. 1966. "Motivation for change and Development Administration" in Irving Swerldlow (ed). **Development : Administration : Concept and Problems.** New York : Syracuse University Press.

Phillips, O. Hood and Jackson, Paul, 1987. Constitutional and Administrative Law. London : Sweet & Maxwell.

Riggs, Fred W. 1967. **Thailand : The Modernization of a Bureaucratic Policy.** Honolulu : East-west Center.

Schwartz B, French. 1945. **Administrative law and the common law world.** New York : New York University, Press.

Smith De. 1978. **Constitutional and administrative law.** London : Penguin, 3rd.

Smith De. 1980. **Judicial review of administrative action.** London : Steven & son, 4th ed. by Evans.

Schwartz, Bernard. 1977. **Administrative law : A Case Book.** Boston : Little Brown and Company,

Waldo, Dwight. 1955. **The Study of Public Administration,** Garden City, New York : Doubleday,

Wit, Daniel. 1967. **A Comparative Survey of Local Government and Administration.** Bangkok : Kurusapha Press.

ภาคผนวก

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112
โทร. (074) 287846, 287878
โทรสาร (074) 446050

ที่พิเศษ / **มกราคม 2546**

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ช่วยดำเนินการประสานงานเก็บข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมกันนี้

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด/ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ตามที่กระผม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัฒนะ เรือนใจดี อาจารย์ประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้จัดทำรายงานวิจัย เรื่อง ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคที่ส่งผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ 2546 โดยในการทำวิจัยครั้งนี้จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ไปสรุปผลการวิจัย และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลต่างๆ ที่อยู่ภายในจังหวัด อาทิ สำนักผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น สำนักปลัดฯ หรือติดต่องานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อดำเนินการจัดเก็บข้อมูล มาเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เพื่อให้งานวิจัยดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ให้ท่านช่วยกรุณาพิจารณาดำเนินการประสานงานให้ความสะดวกต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. พัฒนะ เรือนใจดี)
หัวหน้าโครงการวิจัย

องค์การบริหารส่วนจังหวัด ..... ตำแหน่งผู้ให้ข้อมูล .....

สำหรับนักการเมืองท้องถิ่น

- สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- คณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้ และมีผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่าง" (พัทลุง, สตูล, สงขลา, ปัตตานี, นราธิวาส, ยะลา ตรัง)

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้กรอกแบบสอบถาม

1. อายุ

☐ 1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา
☐ 2. 31-40 ปี
☐ 3. 41-50 ปี
☐ 4. 51-60 ปี
☐ 5. 61 ปีขึ้นไป

2. เพศ

☐ 1. ชาย
☐ 2. หญิง

3. ระดับการศึกษา

☐ 1. ประถมศึกษา
☐ 2. มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา
☐ 3. อนุปริญญา
☐ 4. ปริญญาตรี
☐ 5. ปริญญาโท
☐ 6. ปริญญาเอก
☐ 7. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

4. ก่อนหน้าที่ท่านจะมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ท่านมีอาชีพอะไร

☐ 1. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
☐ 2. เกษตรกร/ประมง
☐ 3. ค้าขาย
☐ 4. รับเหมาก่อสร้าง
☐ 5. ข้าราชการ
☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

5. รายได้เฉลี่ยของอาชีพที่ท่านทำอยู่ก่อนมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. เฉลี่ยเดือนละเท่าใด

☐ 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท
☐ 2. 5,000-15,000 บาท
☐ 3. 15,000-25,000 บาท
☐ 4. 25,000-35,000 บาท
☐ 5. 35,000-45,000 บาท
☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

6. หลังจากที่ท่านมาเป็นสมาชิก อ.บ.จ. แล้ว รายได้เฉลี่ยของท่านเดือนละเท่าใด

☐ 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท
☐ 2. 5,000-15,000 บาท
☐ 3. 15,000-25,000 บาท
☐ 4. 25,000-35,000 บาท
☐ 5. 35,000-45,000 บาท
☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

7. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพอะไร

☐ 1. ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทเอกชน
☐ 2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ 3. ค้าขาย
☐ 4. เกษตรกรรม/ประมง
☐ 5. เป็นสมาชิก อ.บ.จ. อย่างเดียว
☐ 6. อื่นๆ .....

8. ท่านเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด

☐ 1. กรุงเทพมหานคร
☐ 2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)
☐ 3. ภาคเหนือ
☐ 4. ภาคใต้
☐ 5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
☐ 6. ภาคตะวันออก

9. ท่านได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดดังกล่าวที่ท่านเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) เป็นเวลากี่ปี

☐ 1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี
☐ 2. เกินกว่า 5-15 ปี
☐ 3. เกินกว่า 15-20 ปี
☐ 4. เกินกว่า 20-25 ปี
☐ 5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป
☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

10. ท่านดำรงตำแหน่งใดในองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.)

☐ 1. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
☐ 2. ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
☐ 3. รองประธานสภา อ.บ.จ.
☐ 4. รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
☐ 5. สมาชิกสภา อ.บ.จ.
☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

11. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. มากี่ปี (งานที่รับผิดชอบ คือ งานด้านใด)

☐ 1. ต่ำกว่า 5 ปี คือ .....
☐ 2. 5 ปี – 6 ปี คือ .....
☐ 3. 6 ปี – 7 ปี คือ .....
☐ 4. 7 ปี – 8 ปี คือ .....
☐ 5. อื่นๆ โปรดระบุคือ .....

12. ท่านคิดจะสมัครรับเลือกตั้งในระดับอื่นอีกหรือไม่

☐ 1. สมัคร การเลือกตั้งระดับใด .....
☐ 2. ไม่สมัคร .....
☐ 3. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

13. ใน 1 อาทิตย์ ท่านมาทำงานใน อ.บ.จ. เฉลี่ยกี่วัน

☐ 1. ต่ำกว่า 1 วัน
☐ 2. 1-3 วัน
☐ 3. 3-5 วัน
☐ 4. 5-7 วัน
☐ 5. มาทุกวัน
☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

14. หากท่านอยู่ในพื้นที่ชาวบ้านมาพบท่านเฉลี่ยอาทิตย์ละกี่วัน

☐ 1. ต่ำกว่า 1 วัน
☐ 2. 1 – 3 วัน
☐ 3. 3 – 5 วัน
☐ 4. 5 – 7 วัน
☐ 5. มาทุกวัน
☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

15. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนภูมิภาค เช่น ปลัดอำเภอ นายอำเภอ ปลัดจังหวัด หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด เฉลี่ยเดือนละประมาณกี่เรื่อง (เรื่องใด เป็นเรื่องที่ต้องติดต่อบ่อยๆ)

☐ 1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง เช่นเรื่อง ..... ☐ 4. เกินกว่า 15-20 เช่นเรื่อง.....

☐ 2. เกินกว่า 5 - 10 เรื่อง เช่นเรื่อง ..... ☐ 5. เกินกว่า 20-25 เช่นเรื่อง.....

☐ 3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง เช่นเรื่อง ..... ☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

16. ท่านมีความจำเป็นต้องติดต่องานกับส่วนกลาง เช่น รัฐมนตรีที่รับผิดชอบ ปลัดกระทรวง, อธิบดี หรือ หน่วยงานกลางที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานการปกครองท้องถิ่น (อ.บ.จ.) ของกระทรวงมหาดไทย เฉลี่ยเดือนละประมาณกี่เรื่อง (เรื่องใดเป็นเรื่องที่ต้องติดต่อบ่อยๆ)

☐ 1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง เช่นเรื่อง ..... ☐ 4. เกินกว่า 15-20 เช่นเรื่อง.....

☐ 2. เกินกว่า 5 - 10 เรื่อง เช่นเรื่อง ..... ☐ 5. เกินกว่า 20-25 เช่นเรื่อง.....

☐ 3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง เช่นเรื่อง ..... ☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

17. ท่านเป็นสมาชิก อ.บ.จ. ที่อยู่ทีมเดียวกับฝ่ายบริหารหรือไม่

☐ 1. อยู่ เพราะ ..... ☐ 3. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

☐ 2. ไม่อยู่ เพราะ .....

18. องค์การบริหารส่วนจังหวัดของท่านมีสมาชิก อ.บ.จ. กี่คน และมีรายได้รวมโดยประมาณเท่าใด

☐ 1. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 24 คน มีรองนายก อ.บ.จ. 2 คน มีรายได้รวม (ประมาณ) ..... บาท

☐ 2. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 30 คน มีรองนายก อ.บ.จ. 2 คน มีรายได้รวม (ประมาณ) ..... บาท

☐ 3. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 36 คน มีรองนายก อ.บ.จ. 3 คน มีรายได้รวม (ประมาณ) ..... บาท

☐ 4. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 42 คน มีรองนายก อ.บ.จ. 3 คน มีรายได้รวม (ประมาณ) ..... บาท

☐ 5. มีสมาชิก อ.บ.จ. จำนวน 48 คน มีรองนายก อ.บ.จ. 4 คน มีรายได้รวม (ประมาณ) ..... บาท

19. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนภูมิภาค อันได้แก่ ปลัดอำเภอ นายอำเภอ ปลัดจังหวัด หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน

☐ 1. บ่อย ☐ 3. ไม่บ่อย

☐ 2. ปานกลาง ☐ 4. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

20. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ราชการส่วนกลาง อันได้แก่ รัฐมนตรีที่รับผิดชอบ ปลัดกระทรวง อธิบดี หรือ หน่วยงานกลางที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานการปกครองท้องถิ่น (อ.บ.จ.) ของกระทรวงมหาดไทย มาเยี่ยม อ.บ.จ. ของท่าน

☐ 1. บ่อย ☐ 3. ไม่บ่อย

☐ 2. ปานกลาง ☐ 4. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

21. ใน อ.บ.จ. ของท่าน จัดเป็น อ.บ.จ. ขนาดใด และมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ รวมทั้งลูกจ้างประจำ / ชั่วคราว ทั้งหมดประมาณกี่คน

☐ 1. อ.บ.จ. ขนาดใหญ่ มีอัตรากำลังโดยประมาณ ..... คน

☐ 2. อ.บ.จ. ขนาดกลาง มีอัตรากำลังโดยประมาณ ..... คน

☐ 3. อ.บ.จ. ขนาดเล็ก มีอัตรากำลังโดยประมาณ ..... คน

☐ 4. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

22. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. ยังต้องอยู่ภายใต้การกำกับควบคุมของคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.ก.จ.) ในระดับภูมิภาค หรือคณะกรรมการข้าราชการกลาง (ก.จ. ในระดับส่วนกลาง) เช่นในเรื่องที่เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง การบรรจุแต่งตั้ง วินัยการรับคนเข้าทำงาน / ให้ออก การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ อื่นๆ แทนที่จะสามารถบริหารงานบุคคลได้อย่างเบ็ดเสร็จใน อ.บ.จ. เลย

☐ 1. เห็นด้วย เพราะ..... ☐ 3. อื่นๆ .....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

23. จำนวนเงินที่ อ.บ.จ. ของท่านได้รับงบประมาณอุดหนุนมาใช้จัดสรรในปีหนึ่งจากส่วนกลางประมาณเท่าใด

☐ 1. ไม่ได้รับงบอุดหนุน

☐ 2. ได้รับงบอุดหนุนทั่วไป จำนวน ..... บาท งบอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวน..... บาท

☐ 3. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

24. การอบรมในเรื่องใดที่ท่านคิดว่า จำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดของท่าน

☐ 1. กฎหมายเกี่ยวกับงานของ อ.บ.จ.

☐ 2. การฝึกอาชีพ

☐ 3. ผังเมือง

☐ 4. การจัดทำงบประมาณ

☐ 5. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

25. เครื่องใช้สำนักงาน, วัสดุอุปกรณ์, ยานพาหนะ ในข้อใดที่ท่านคิดว่ามีความจำเป็นต่อ อ.บ.จ. ของท่านมากที่สุด

☐ 1. ยานพาหนะ

☐ 2. อาคาร (สถานที่)

☐ 3. เครื่องคอมพิวเตอร์

☐ 4. เครื่องใช้สำนักงาน

☐ 5. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้และมีผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.)

26. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด

- ☐ 1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17
- ☐ 2. การเลือกสมาชิกสภา อ.บ.จ. คนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35
- ☐ 3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21
- ☐ 4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25
- ☐ 5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29
- ☐ 6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกซึ่งมาประชุมร้องขอ ม. 30
- ☐ 7. การตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31
- ☐ 8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32
- ☐ 9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33
- ☐ 10. การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความสงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))
- ☐ 11. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49
- ☐ 12. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่น ทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54
- ☐ 13. การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- ☐ 14. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

27. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องทำมากที่สุด

☐ 1. บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 2 ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ

☐ 3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป

☐ 4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 5. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

28. ในด้านขององค์การบริหารส่วนจังหวัด บทบาทใดที่ท่านคิดว่า ควรต้องทำมากที่สุด (ม. 45)

☐ 1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย

☐ 2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

☐ 3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น

☐ 4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

☐ 5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

☐ 6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล

☐ 7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลป จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

☐ 8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณะภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)

☐ 9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 10.อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

29. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน

☐ 1. เห็นด้วย ..... ☐ 3. อื่นๆ.....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย.....

30. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ไว้ หรือเห็นควรให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจดังกล่าวเต็มที่ ในเรื่องที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. แทน

☐ 1. เห็นด้วย ..... ☐ 3. อื่นๆ.....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย.....

31. ท่านคิดว่ารายได้ในข้อใด น่าจะเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ. ของท่าน

☐ 1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

☐ 2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

☐ 3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.

☐ 4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ

☐ 5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.

☐ 6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

☐ 7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

☐ 8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้

☐ 9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้

☐ 10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ

☐ 11. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

32. ท่านคิดว่ารายได้ของ อ.บ.จ. ของท่านที่ได้รับจากการเก็บภาษีอากร และค่าธรรมเนียมในข้อใดน่าจะเป็นจำนวนที่ทำรายได้มากที่สุด

☐ 1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)

☐ 2. รายได้จากยาสูบ

☐ 3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ. จากผู้พักในโรงแรม

☐ 4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ

☐ 5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ

☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

33. รายได้ในข้อใดต่อไปนี้ที่เป็นรายได้ของ อ.บ.จ. ที่ส่วนราชการจัดเก็บให้แล้วจัดสรรให้ อ.บ.จ. ตามสัดส่วน ที่ท่านคิดว่า ยังได้รับกลับมายัง อ.บ.จ. ของท่านน้อยอยู่ (ไม่เป็นธรรมในการจัดสรร)

☐ 1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ

☐ 2. อากรรังนกอีแอ่น

☐ 3. ค่าภาคหลวง

☐ 4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้

☐ 5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล

☐ 6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต

☐ 7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย

☐ 8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)

☐ 9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน

☐ 10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต

☐ 11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม

☐ 12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/เล่นการพนัน)

☐ 13. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

34. รายจ่ายใดต่อไปนี้ที่ท่านเห็นว่าน่าจะเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดของ อ.บ.จ.

☐ 1. จ่ายเงินเดือน

☐ 2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว

☐ 3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ.
ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.

☐ 4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ

☐ 5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์

☐ 6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ

☐ 7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ

☐ 8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค

☐ 9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ

☐ 10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด

☐ 11.อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

35. ท่านคิดว่าบทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด

☐ 1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ

☐ 2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.

☐ 3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม

☐ 4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.

☐ 5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงาน
ที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.

☐ 6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส

☐ 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

36. ท่านคิดว่ามาตรการใดในการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่ได้ผลดีที่สุด คือข้อใด

☐ 1. การตั้งกระทู้ถาม

☐ 2. การยื่นญัตติ

☐ 3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.

☐ 4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอน
สมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.

☐ 5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง

☐ 6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรี
กระทรวงมหาดไทย

☐ 7. อื่นๆ .....

37. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิกสภา อ.บ.จ. (ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเสื่อมเสียประโยชน์แก่ อ.บ.จ.

☐ 1. เห็นด้วย.....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย.....

☐ 3. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

38. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิกสภา อ.บ.จ. และเสนอรัฐมนตรีสั่งให้ออกได้ ในกรณีเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับ อ.บ.จ.

☐ 1. เห็นด้วย..... ☐ 3. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย.....

39. ท่านคิดว่าบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อใดต่อไปนี้ ในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด

☐ 1. ในมาตรา 11(4) ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่ง เมื่อปรากฏว่าเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 2. ในมาตรา 11(5) ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเมื่อปรากฏว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 3. ในมาตรา 18 วรรคสอง (1) ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับหนังสือลาออกจากตำแหน่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 4. ในมาตรา 22 (2) ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้มาประชุมเป็นการประชุมครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 5. ในมาตรา 24 (2) ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดและปิดการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือประธานองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย

☐ 6. ในมาตรา 32 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่ชี้แจงข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคตามที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสนอข้อสอบถามต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 7. ในมาตรา 36 (2) ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเมื่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งและสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่สามารถเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นใหม่ได้ภายในสิบห้าวัน

☐ 8. ในมาตรา 43 (2) ผู้ว่าราชการจังหวัดทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสนอเรื่อง ให้ขอยืมตัวข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีกำหนดเวลา

(มีต่อ)

☐ 9. ในมาตรา 49 ผู้ว่าราชการจังหวัดและสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ความเห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 10. ในมาตรา 53 ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติและประกาศข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในสิบห้าวัน หากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น

☐ 11. ในมาตรา 54 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้วินิจฉัยกรณีร่างข้อบัญญัติได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงนาม แต่ถ้านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ลงนามภายในเจ็ดวัน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนาม และประกาศใช้บังคับข้อบัญญัติจังหวัดนั้น หากผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาใหม่

☐ 12. ในมาตรา 55 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้วินิจฉัยกรณีสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นชอบกับหลักการของร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไปและให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง หากผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 13. ในมาตรา 77 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชี้แจงแสดงความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยับยั้งการปฏิบัติของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เป็นการชั่วคราวแล้วรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัย

☐ 14. ในมาตรา 78 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติโดยต้องกระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติ หากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยืนยันมติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัย

☐ 15. ในมาตรา 79 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่หรือประพฤติตนฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของประชาชน

☐ 16. ในมาตรา 80 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้ โดยมีเหตุผลเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(มีต่อ)

☐ 17. ในมาตรา 82 (3) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ได้ใช้บังคับ

☐ 18. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

40. จากข้อ 39 ในการร่างข้อบัญญัติจังหวัดหรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้อำนาจในการแทรกแซงดังกล่าว

☐ 1. มี เช่นเรื่อง ..... ☐ 3. อื่นๆ .....

☐ 2. ไม่มี เพราะ .....

41. และหากมีปัญหาในการแทรกแซงการทำงานจากผู้ว่าราชการจังหวัดดังกล่าว ท่านเห็นว่าควรแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

42. ท่านคิดว่าบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ในการกำกับดูแล อ.บ.จ ที่ถือว่าเป็นการแทรกแซงการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด

☐ 1. ในมาตรา 6 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติและให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

☐ 2. ในมาตรา 11 (5) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งสอบสวนแล้วปรากฏว่าสมาชิกสภาผู้นั้นเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

☐ 3. ในมาตรา 47 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการซึ่งเป็นกิจการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพึงจัดทำตามอำนาจหน้าที่ แต่มิได้จัดทำ

☐ 4. ในมาตรา 77 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดให้อำนาจยับยั้งการปฏิบัติการของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้เป็นการชั่วคราวและรายงานรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันออกคำสั่ง กรณีนี้รัฐมนตรีวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัด

(มีต่อ)

☐ 5. ในมาตรา 78 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้อำนาจเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติและต่อมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยืนยันมติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิก ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานการยืนยันมติและเหตุผลการเพิกถอนมติต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สภามีมติยืนยันมติเดิม กรณีรัฐมนตรีว่าจะวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัด

☐ 6. ในมาตรา 79 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตามข้อเสนอของผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดละเลย ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของประชาชน

☐ 7. ในมาตรา 80 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยการเสนอความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

☐ 8. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

44. และหากมีปัญหาในการแทรกแซงการทำงานจากรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี หรือกระทรวงมหาดไทย (ราชการส่วนกลาง) ท่านเห็นว่าควรแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

45. บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ท่านคิดว่าหากมีการใช้อำนาจดังกล่าวมากเกินไป ก็จะมิใช่เป็นการกำกับดูแล แต่จะเป็นการแทรกแซงโดยเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่า

☐ 1. การเลือกตั้งสมาชิกสภา อ.บ.จ. (ม. 15)

☐ 2. การเรียกประชุมสภา อ.บ.จ. ครั้งแรก (ม. 22)

☐ 3. การเรียกประชุมสภา อ.บ.จ. กรณีไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย (ม. 24)

☐ 4. การที่ผู้ว่าราชการจังหวัด รับหนังสือลาออกจากตำแหน่งของประธาน อ.บ.จ. (ม. 18)

☐ 5. การสั่งให้ออกจากสมาชิกสภาพของสภา อ.บ.จ. กรณีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย (ม. 11(4))

☐ 6. การสั่งให้ออกจากสมาชิกภาพของสภา อ.บ.จ. กรณีเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาสัมปทานที่ทำกับ อ.บ.จ. (ม. 11(5))

☐ 7. การเสนอข้อบัญญัติของ อ.บ.จ. (ม. 53, 54)

(มีต่อ)

☐ 8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.

☐ 9. การกำกับดูแลการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. เช่น ผู้ว่าฯ สั่งให้ อ.บ.จ.ชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการได้ (ม. 77)

☐ 10. การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว (ม. 77)

☐ 11. การเพิกถอนมติของสภา อ.บ.จ. ซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติ (ม. 78)

☐ 12. การสั่งให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง (ม. 79)

☐ 13. การยุบสภา อ.บ.จ. (ม. 80)

46. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ ที่ท่านเห็นว่าเป็นระเบียบในลักษณะของการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่าเป็นการกำกับดูแลให้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

☐ 1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541

☐ 2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

☐ 3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

☐ 4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

☐ 5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540

☐ 6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2538

☐ 7. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

47. ใน อ.บ.จ. ของท่านเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ.ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ. ก็ยังไม่ลงนามภายในเวลาที่กำหนด ผู้ว่า ฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป (ม. 54(2))

☐ 1. มี เพราะ (เช่นข้อบัญญัติเรื่องใด) .....

☐ 2. ไม่มี ..... ☐ 3. อื่นๆ .....

48. จากข้อ 47 และมีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปและสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้มีความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป (ม. 54(3))

☐ 1. มี เพราะ (เช่นข้อบัญญัติเรื่องใด) .....

☐ 2. ไม่มี ..... ☐ 3. อื่นๆ .....

49. เกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯ อาจจะเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (ม. 55(2)) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไป (ม. 55(3))

☐ 1. มี เพราะอะไร เช่นใด ..... ☐ 3. อื่นๆ .....

☐ 2. ไม่มี .....

50. จากข้อ 49 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถที่จะมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องที่เกี่ยวกับข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยหากผู้ว่าฯไม่เห็นชอบด้วยร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าว ก็อาจจะตกไป (ม.55(3))

☐ 1. เห็นด้วย เพราะ..... ☐ 3. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

51. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย ที่มีการกำหนดมาเป็นกรอบ

☐ 1. เห็นด้วย เพราะ..... ☐ 3. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

52. จากโครงสร้างที่เป็นอยู่ในการบริหารงานของ อ.บ.จ. ท่านคิดว่ามีปัญหาอุปสรรคใดบ้าง และควรดำเนินการแก้ไข อย่างไร (เช่น ในเรื่องการกำกับดูแลเกี่ยวข้องกันระหว่าง อ.บ.จ. กับจังหวัด และกับกระทรวงมหาดไทย)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(จบแบบสอบถาม)

ขอขอบคุณ

จังหวัด .....ตำแหน่งผู้ให้ข้อมูล .....

สำหรับข้าราชการ

ราชการส่วนกลาง * **รัฐมนตรีฯ, ปลัดกระทรวงฯ, อธิบดีฯ, หน่วยงานกลางของกระทรวงมหาดไทยที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวด้วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อ.บ.จ.)**

ราชการส่วนภูมิภาค* **ผู้ว่าราชการจังหวัด, รองผู้ว่าฯ, ปลัดจังหวัด, ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น, นายอำเภอ, ปลัดอำเภอ, ข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีหน้าที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ.**

ราชการส่วนท้องถิ่น ปลัด อ.บ.จ., ข้าราชการที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ.

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง **"ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้ และมีผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ตอนล่าง" (พัทลุง, สตูล, สงขลา, ปัตตานี, นราธิวาส, ยะลา, ตรัง)**

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้กรอกแบบสอบถาม

1. อายุ

☐ 1. ตั้งแต่ 30 ปีลงมา
☐ 2. 31-40 ปี
☐ 3. 41-50 ปี
☐ 4. 51-60 ปี
☐ 5. 61 ปีขึ้นไป

2. เพศ

☐ 1. ชาย
☐ 2. หญิง

3. ระดับการศึกษา

☐ 1. ประถมศึกษา
☐ 2. มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา
☐ 3. อนุปริญญา
☐ 4. ปริญญาตรี
☐ 5. ปริญญาโท
☐ 6. ปริญญาเอก
☐ 7. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

4. ก่อนหน้าที่ท่านจะมารับราชการท่านมีอาชีพอะไร

☐ 1. ศึกษาอยู่
☐ 2. ค้าขาย
☐ 3. เกษตร / ประมง
☐ 4. งานเอกชน
☐ 5. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

5. ท่านเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใด

☐ 1. กรุงเทพมหานคร
☐ 2. ภาคกลาง (รวมถึงตะวันตก)
☐ 3. ภาคเหนือ
☐ 4. ภาคใต้
☐ 5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
☐ 6. ภาคตะวันออก

6. ท่านได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่ในจังหวัดนี้ เป็นเวลากี่ปี

☐ 1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี
☐ 2. เกินกว่า 5-15 ปี
☐ 3. เกินกว่า 15-20 ปี
☐ 4. เกินกว่า 20-25 ปี
☐ 5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป
☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

7. ปัจจุบันท่านเป็นข้าราชการในตำแหน่งใด

☐ 1. รัฐมนตรี
☐ 2. ปลัดกระทรวง ฯ
☐ 3. อธิบดี ฯ
☐ 4. สังกัดราชการส่วนกลางที่ทำงานเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ 5. ผู้ว่าราชการส่วนท้องถิ่น
☐ 6. รองผู้ว่าราชการจังหวัด
☐ 7. ปลัดจังหวัด
☐ 8. ปลัด อ.บ.จ.
☐ 9. นายอำเภอ
☐ 10. ปลัดอำเภอ
☐ 11. สังกัดราชการส่วนภูมิภาคที่ทำงานเกี่ยวข้องกับ อ.บ.จ.
☐ 12. เป็นข้าราชการที่ทำงานอยู่ใน อ.บ.จ.
☐ 13. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

8. ปัจจุบันท่านทำงานรับราชการมาเป็นเวลากี่ปีแล้ว

☐ 1. ต่ำกว่าจนถึง 5 ปี
☐ 2. เกินกว่า 5-15 ปี
☐ 3. เกินกว่า 15-20 ปี
☐ 4. เกินกว่า 20-25 ปี
☐ 5. เกินกว่า 25 ปีขึ้นไป
☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

9. ท่านมีความจำเป็นที่จะต้องติดต่องานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) ไม่ว่าจะติดต่อเองหรือแจ้งให้ทราบ, สั่งการไปยัง อ.บ.จ. เฉลี่ยเดือนละประมาณกี่เรื่อง (เรื่องใดเป็นเรื่องที่ต้องติดต่อบ่อยๆ)

☐ 1. ต่ำกว่าจนถึง 5 เรื่อง เช่นเรื่อง .....
☐ 2. เกินกว่า 5 - 10 เรื่อง เช่นเรื่อง .....
☐ 3. เกินกว่า 10-15 เรื่อง เช่นเรื่อง .....
☐ 4. เกินกว่า 15-20 เช่นเรื่อง.....
☐ 5. เกินกว่า 20-25 เช่นเรื่อง.....
☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

10. ท่านเป็นข้าราชการสังกัดอยู่ในส่วนใด ตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

☐ 1. ส่วนกลาง
☐ 2. ส่วนภูมิภาค
☐ 3. ส่วนท้องถิ่น
☐ 4. อื่นๆ .....

11. มีบ่อยครั้งแค่ไหนที่ต้องไปตรวจเยี่ยม อ.บ.จ. ในพื้นที่จังหวัดของท่าน

☐ 1. บ่อย
☐ 2. ปานกลาง
☐ 3. ไม่บ่อย
☐ 4. ทำงานอยู่ที่ อ.บ.จ. นั้นอยู่แล้ว
☐ 5. สังกัดอยู่ราชการส่วนกลาง (กรุงเทพฯ)
☐ 6. อื่นๆ .....

12. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่การบริหารงานบุคคลของ อ.บ.จ. ยังต้องอยู่ภายใต้การกำกับ ควบคุมของคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.ก.จ.) ในระดับภูมิภาค หรือคณะกรรมการข้าราชการกลาง (ก.จ. ในระดับส่วนกลาง) เช่นในเรื่องที่เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง การบรรจุแต่งตั้ง วินัยการรับคนเข้าทำงาน / ให้ออก การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ อื่นๆ แทนที่จะสามารถบริหารงานบุคคลได้อย่างเบ็ดเสร็จใน อ.บ.จ. เลย

☐ 1. เห็นด้วย เพราะ..... ☐ 3. อื่นๆ .....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

13. การอบรมในเรื่องใดที่ท่านคิดว่า จำเป็นสำหรับสมาชิก อ.บ.จ. ในจังหวัดของท่าน

☐ 1. กฎหมายเกี่ยวกับงานของ อ.บ.จ.
☐ 2. การฝึกอาชีพ
☐ 3. ผังเมือง
☐ 4. การจัดทำงบประมาณ
☐ 5. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคใช้และมีผลกระทบถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.)

14. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับสมาชิก อ.บ.จ. ที่ต้องทำมากที่สุด

☐ 1. การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 17
☐ 2. การเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 35
☐ 3. การเลือกสมาชิกสภากันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้นเมื่อทั้งประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมทั้งหมด ม. 21
☐ 4. การทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดการประชุมสมัยวิสามัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. 25
☐ 5. การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาหารือซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 29
☐ 6. การขอประชุมลับเมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกซึ่งมาประยุกต์ร้องของ ม. 30
☐ 7. การตั้งกระทู้ถามนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 31
☐ 8. การตั้งข้อสอบถามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ม. 32
☐ 9. การเลือกคณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อมอบหมายให้กระทำกิจการหรือสอบสวนเรื่องใดๆ ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ม. 33

(มีต่อ)

☐ 10.การมีมติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเนื่องจากเห็นว่ามีความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือก่อความสงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ม. (11(6))

☐ 11.การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ม. 49

☐ 12.การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในท้องถิ่นทั้งนี้เมื่อกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจตราขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อดำเนินการพาณิชย์ ม. 51 และ 54

☐ 13.การให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 14. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

15. ท่านคิดว่าหน้าที่ใดที่มีความสำคัญกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องทำมากที่สุด

☐ 1. บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดและตามมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 2 ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำที่ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้า นอกจากนี้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราวได้ โดยเสนอเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ

☐ 3. การเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเสนอร่างข้อบัญญัติเช่นเดียวกับสมาชิก แต่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอเท่านั้น ในกรณีที่สภาพิจารณาผ่านร่างข้อบัญญัติแล้วจึงส่งให้นายกฯ ลงนามก่อนจะส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติประกาศใช้ต่อไป

☐ 4. การตอบกระทู้ถามในกรณีสมาชิกได้มีกระทู้ขอให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 5. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

16. ในด้านขององค์การบริหารส่วนจังหวัด บทบาทใดที่ท่านคิดว่า ควรต้องทำมากที่สุด (ม. 45)

☐ 1. ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย

☐ 2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

☐ 3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น

☐ 4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

(มีต่อ)

☐ 5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

☐ 6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล

☐ 7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

☐ 8. จัดทำกิจกรรมใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เช่นให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกันดำเนินการหรือจัดทำกิจการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำบำบัดน้ำเสีย การวางผังเมือง การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบท การป้องกันและการบรรเทาสาธารณะภัย การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล เป็นต้น)

☐ 9. จัดทำกิจกรรมอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 10.อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

17. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน

☐ 1. เห็นด้วย ..... ☐ 3. อื่นๆ.....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย.....

18. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้คงอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. ไว้ หรือเห็นควรให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจดังกล่าวเต็มที่ ในเรื่องที่เกี่ยวกับ อ.บ.จ. แทน

☐ 1. เห็นด้วย ..... ☐ 3. อื่นๆ.....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย.....

19. ท่านคิดว่ารายได้ในข้อใดที่น่าจะเป็นรายได้หลักของ อ.บ.จ.

☐ 1. ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

☐ 2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

☐ 3. รายได้จากทรัพย์สินของ อ.บ.จ.

☐ 4. รายได้จากสาธารณูปโภคของ อ.บ.จ

☐ 5. รายได้จากการพาณิชย์ของ อ.บ.จ.

☐ 6. พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

☐ 7. เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

☐ 8. เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานจัดสรรให้

☐ 9. เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้

☐ 10. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของ อ.บ.จ

☐ 11. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

20. โดยภาพรวมท่านคิดว่ารายได้ของ อ.บ.จ. ที่ได้รับจากการเก็บภาษีอากร และค่าธรรมเนียมในข้อใดน่าจะเป็นจำนวนที่ทำรายได้มากที่สุดแก่ อ.บ.จ.

☐ 1. รายได้จากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน (ดีเซล, ก๊าซปิโตรเลียม)
☐ 2. รายได้จากยาสูบ
☐ 3. รายได้จากค่าธรรมเนียมบำรุง อ.บ.จ. จากผู้พักในโรงแรม
☐ 4. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ
☐ 5. รายได้จากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ
☐ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

21. รายได้ต่อไปนี้เป็นรายได้ของ อ.บ.จ. ที่ราชการ (ส่วนกลาง) จัดเก็บให้แล้วจัดสรรแบ่งให้ อ.บ.จ. ตามสัดส่วน ข้อใดที่ท่านคิดว่ายังแบ่งให้ห้องท้องถิ่น (อ.บ.จ.) น้อยเกินไปอยู่

☐ 1. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ
☐ 2. อากรรังนกอีแอ่น
☐ 3. ค่าภาคหลวง
☐ 4. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้
☐ 5. ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายน้ำบาดาล
☐ 6. ค่าประทานบัตรใบอนุญาต
☐ 7. ค่าอาชญาบัตรตามกฎหมาย
☐ 8. รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวง แร่/น้ำมัน)
☐ 9. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน
☐ 10. ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต
☐ 11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม
☐ 12. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา/เล่นการพนัน)
☐ 13. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

22. รายจ่ายในข้อใดต่อไปนี้ที่ท่านเห็นว่าน่าจะเป็นรายจ่ายที่มากที่สุดในองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.)

☐ 1. จ่ายเงินเดือน
☐ 2. จ่ายค่าจ้าง เช่น ลูกจ้างชั่วคราว
☐ 3. จ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อ.บ.จ. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.
☐ 4. ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ
☐ 5. จ่ายค่าวัสดุ เช่น กระดาษ เครื่องเขียน แบบพิมพ์
☐ 6. จ่ายค่าครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ
☐ 7. จ่ายค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ
☐ 8. จ่ายค่าสาธารณูปโภค
☐ 9. จ่ายเป็นเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นๆ
☐ 10. รายจ่ายอื่น ตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมาย หรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด
☐ 11.อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

23. ท่านคิดว่าบทบาทใดควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการทำงานของ อ.บ.จ. มากที่สุด

☐ 1. ติดตามการประชุมสมาชิก อ.บ.จ. อย่างสม่ำเสมอ

☐ 2. ตรวจสอบแผนพัฒนาจังหวัดของ อ.บ.จ.

☐ 3. ตรวจสอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อ.บ.จ. ที่ไม่เหมาะสม

☐ 4. ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิก อ.บ.จ. และคณะกรรมการบริหาร อ.บ.จ.

☐ 5. ยื่นญัตติหรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อ.บ.จ. ต่อประธาน อ.บ.จ. คัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อ.บ.จ.

☐ 6. ยื่นหนังสือร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ อ.บ.จ. บริหารงานไม่โปร่งใส

☐ 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

24. ท่านคิดว่ามาตรการใดในการควบคุมการทำงานของ อ.บ.จ. ที่ได้ผลดีที่สุด คือข้อใด

☐ 1. การตั้งกระทู้ถาม

☐ 2. การยื่นญัตติ

☐ 3. การอภิปรายในสภา อ.บ.จ.

☐ 4. การเข้าชื่อกันของประชาชนเพื่อถอดถอนสมาชิก อ.บ.จ. หรือคณะผู้บริหาร อ.บ.จ.

☐ 5. การควบคุมโดยสภาลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง

☐ 6. การควบคุมจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย

☐ 7. อื่นๆ .....

25. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่สมาชิกสภา อ.บ.จ. (ไม่ต่ำกว่า ¾) สามารถลงมติให้สมาชิก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่งได้ เนื่องจากประพฤติตัวเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเสื่อมเสียประโยชน์แก่ อ.บ.จ.

☐ 1. เห็นด้วย..... ☐ 3. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย.....

26. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสอบสวนสมาชิกสภา อ.บ.จ. และเสนอรัฐมนตรีสั่งให้ออกได้ ในกรณีเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับ อ.บ.จ.

☐ 1. เห็นด้วย..... ☐ 3. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย.....

27. ท่านคิดว่าบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อใดต่อไปนี้ ในการกำกับดูแล (ใช้ดุลพินิจ) กับ อ.บ.จ. หากใช้มากเกินไปโดยเคร่งครัด จะเป็นการควบคุมบังคับบัญชามิใช่กำกับดูแล

☐ 1. ในมาตรา 11(4) ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่ง เมื่อปรากฏว่าเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 2. ในมาตรา 11(5) ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเมื่อปรากฏว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(มีต่อ)

☐ 3. ในมาตรา 18 วรรคสอง (1) ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับหนังสือลาออกจากตำแหน่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 4. ในมาตรา 22 (2) ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้มาประชุมเป็นการประชุมครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 5. ในมาตรา 24 (2) ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดและปิดการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือประธานองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย

☐ 6. ในมาตรา 32 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่ชี้แจงข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคตามที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสนอข้อสอบถามต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 7. ในมาตรา 36 (2) ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเมื่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งและสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่สามารถเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นใหม่ได้ภายในสิบห้าวัน

☐ 8. ในมาตรา 43 (2) ผู้ว่าราชการจังหวัดทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสนอเรื่อง ให้ขอยืมตัวข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีกำหนดเวลา

☐ 9. ในมาตรา 49 ผู้ว่าราชการจังหวัดและสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ความเห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบให้เอกชนกระทำกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 10. ในมาตรา 53 ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติและประกาศข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในสิบห้าวัน หากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น

☐ 11. ในมาตรา 54 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้วินิจฉัยกรณีร่างข้อบัญญัติได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงนาม แต่ถ้านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ลงนามภายในเจ็ดวัน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนาม และประกาศใช้บังคับข้อบัญญัติจังหวัดนั้น หากผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาใหม่

(มีต่อ)

☐ 12. ในมาตรา 55 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้วินิจฉัยกรณีสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นชอบกับหลักการของร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ซึ่งเสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไป และให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง หากผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 13. ในมาตรา 77 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชี้แจงแสดงความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยับยั้งการปฏิบัติของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เป็นการชั่วคราวแล้วรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัย

☐ 14. ในมาตรา 78 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติโดยต้องกระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติ หากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยืนยันมติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัย

☐ 15. ในมาตรา 79 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่หรือประพฤติตนฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของประชาชน

☐ 16. ในมาตรา 80 ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้ โดยมีเหตุผลเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

☐ 17. ในมาตรา 82 (3) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ได้ใช้บังคับ

☐ 18. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

28. จากข้อ 27 ในการร่างข้อบัญญัติจังหวัดหรือมติของ อ.บ.จ. มีหรือไม่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้ดุลพินิจในการกำกับดูแล อ.บ.จ. โดยไม่ผ่านข้อบัญญัติหรือมติของ อ.บ.จ. ที่เสนอมา

☐ 1. มี เช่นเรื่อง .....

☐ 2. ไม่มี เพราะ .....

☐ 3. อื่นๆ .....

29. และหากเป็นปัญหาในการใช้อำนาจกำกับดูแลตามกฎหมายดังกล่าว ท่านคิดว่าควรแก้ปัญหากับ อ.บ.จ. อย่างไร (ระหว่างจังหวัด (ผู้ว่าฯ) กับ อ.บ.จ.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

30. ท่านคิดว่าบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ในการกำกับดูแล (ใช้ดุลพินิจ) กับ อ.บ.จ. หากใช้มากไปโดยเคร่งครัดจะเป็นการควบคุมบังคับบัญชา มิใช่กำกับดูแลส่งเสริม

☐ 1. ในมาตรา 6 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติและให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

☐ 2. ในมาตรา 11 (5) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่งเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งสอบสวนแล้วปรากฏว่าสมาชิกสภาผู้นั้นเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

☐ 3. ในมาตรา 47 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการซึ่งเป็นกิจการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพึงจัดทำตามอำนาจหน้าที่ แต่มิได้จัดทำ

☐ 4. ในมาตรา 77 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดให้อำนาจยับยั้งการปฏิบัติการของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้เป็นการชั่วคราวและรายงานรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันออกคำสั่ง กรณีนี้รัฐมนตรีวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัด

☐ 5. ในมาตรา 78 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้อำนาจเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติและต่อมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยืนยันมติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิก ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานการยืนยันมติและเหตุผลการเพิกถอนมติต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สภามีมติยืนยันมติเดิม กรณีรัฐมนตรีว่าจะวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัด

(มีต่อ)

☐ 6. ในมาตรา 79 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตามข้อเสนอของผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดละเลย ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของประชาชน

☐ 7. ในมาตรา 80 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยการเสนอความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

☐ 8. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

31. และหากเป็นปัญหาในการใช้อำนาจในการกำกับดูแลตามกฎหมายดังกล่าว ท่านคิดว่า ควรแก้ปัญหากับ อ.บ.จ. อย่างไร (ระหว่างกระทรวง (ร.ม.ต.) กับ อ.บ.จ.)

.....

.....

.....

.....

.....

32. บทบาทใดของกระทรวงมหาดไทยในการกำกับดูแล อ.บ.จ. ที่ท่านคิดว่าหากมีการใช้อำนาจดังกล่าวมากเกินไปก็จะมิใช่เป็นการกำกับดูแล แต่จะเป็นการแทรกแซงโดยเป็นการควบคุมบังคับบัญชามากกว่า

☐ 1. การเลือกตั้งสมาชิกสภา อ.บ.จ. (ม. 15)

☐ 2. การเรียกประชุมสภา อ.บ.จ. ครั้งแรก (ม. 22)

☐ 3. การเรียกประชุมสภา อ.บ.จ. กรณีไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย (ม. 24)

☐ 4. การที่ผู้ว่าราชการจังหวัด รับหนังสือลาออกจากตำแหน่งของประธาน อ.บ.จ. (ม. 18)

☐ 5. การสั่งให้ออกจากสมาชิกสภาพของสภา อ.บ.จ. กรณีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย (ม. 11(4))

☐ 6. การสั่งให้ออกจากสมาชิกภาพของสภา อ.บ.จ. กรณีเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาสัมปทานที่ทำกับ อ.บ.จ. (ม. 11(5))

☐ 7. การเสนอข้อบัญญัติของ อ.บ.จ. (ม. 53, 54)

☐ 8. การเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ.

☐ 9. การกำกับดูแลการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. เช่น ผู้ว่าฯ สั่งให้ อ.บ.จ.ชี้แจงแสดงข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการได้ (ม. 77)

☐ 10. การยับยั้งการปฏิบัติราชการของ อ.บ.จ. ชั่วคราว (ม. 77)

☐ 11. การเพิกถอนมติของสภา อ.บ.จ. ซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติ (ม. 78)

☐ 12. การสั่งให้นายก อ.บ.จ. พ้นจากตำแหน่ง (ม. 79)

☐ 13. การยุบสภา อ.บ.จ. (ม. 80)

33. **ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ในข้อใดต่อไปนี้ ที่ท่านเห็นว่าเป็นระเบียบในลักษณะของการควบคุมบังคับบัญชา อ.บ.จ. มากกว่าเป็นการกำกับดูแลให้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น**

☐ 1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2541

☐ 2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

☐ 3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

☐ 4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

☐ 5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา อ.บ.จ. พ.ศ. 2540

☐ 6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2538

☐ 7. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

34. **ใน อ.บ.จ. ของท่านเคยมีหรือไม่ที่ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ.ไม่เห็นด้วย จึงต้องส่งร่างข้อบัญญัติไปยังผู้ว่าฯ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และผู้ว่าฯ เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. แต่นายก อ.บ.จ.ก็ยังไม่ลงนามภายในเวลาที่กำหนด ผู้ว่า ฯ จึงลงนามประกาศใช้ข้อบัญญัตินั้นต่อไป (มาตรา 54(2))**

☐ 1. มี เพราะ (เช่นข้อบัญญัติเรื่องใด) .....

☐ 2. ไม่มี ..... ☐ 3. อื่นๆ .....

35. **จากข้อ 34 และมีหรือไม่ที่ผู้ว่า ฯ ไม่เห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. จึงให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปและสภา อ.บ.จ. มีการยืนยันให้มีความเห็นชอบตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิก อ.บ.จ. จึงให้ประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับได้ต่อไป (มาตรา 54(3))**

☐ 1. มี เพราะ (เช่นข้อบัญญัติเรื่องใด) .....

☐ 2. ไม่มี ..... ☐ 3. อื่นๆ .....

36. **เกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. เคยมีหรือไม่ที่ทางสภา อ.บ.จ. ขัดแย้งกับนายก อ.บ.จ. และต้องส่งข้อบัญญัติงบประมาณนั้นมายังผู้ว่าฯ ซึ่งผู้ว่าฯอาจจะเห็นด้วยกับสภา อ.บ.จ. ทำให้นายก อ.บ.จ. ต้องพ้นจากตำแหน่งไป (มาตรา 55(2)) หรือผู้ว่าฯ อาจไม่เห็นด้วยกับสภา ส่งคืนไปโดยสภายังยืนยันไม่เห็นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิก อ.บ.จ. ทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นตกไป (มาตรา 55(3))**

☐ 1. มี เพราะอะไร เช่นใด ..... ☐ 3. อื่นๆ .....

☐ 2. ไม่มี .....

37. **จากข้อ 36 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ผู้ว่าฯ สามารถที่จะมีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องที่เกี่ยวกับข้อบัญญัติงบประมาณของ อ.บ.จ. โดยหากผู้ว่าฯ ไม่เห็นชอบด้วย ร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าว ก็อาจจะตกไป (มาตรา 55(3))**

☐ 1. เห็นด้วย เพราะ..... ☐ 3. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

38. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่แผนพัฒนา อ.บ.จ. จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย ที่มีการกำหนดมาเป็นกรอบ

☐ 1. เห็นด้วย เพราะ..... ☐ 3. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ 2. ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

39. จากโครงสร้างที่เป็นอยู่ในการบริหารงานของ อ.บ.จ. ท่านคิดว่ามีปัญหาอุปสรรคใดบ้าง และควรดำเนินการแก้ไข อย่างไร (เช่น ในเรื่องการกำกับดูแลเกี่ยวข้องกันระหว่าง อ.บ.จ. กับจังหวัด และกับกระทรวงมหาดไทย)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(จบแบบสอบถาม)

ขอขอบคุณ

พระราชบัญญัติ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด
พ.ศ. ๒๕๔๐
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๒

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ปร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐
เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๔๙๘
(๒) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๔๙๙
(๓) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๔๙๙
(๔) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๐๖
(๕) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๙
(๖) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๑๐
(๗) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๑๑
(๘) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๘) พ.ศ.๒๕๑๑
(๙) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๓ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๑๕
(๑๐) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๒๑
(๑๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.๒๕๒๓

มาตรา ๔ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำสั่งใดที่อ้างถึงผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการส่วนจังหวัด ข้าราชการส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสภาจังหวัด ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำสั่งนั้นอ้างถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำสั่งใด ได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือหัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่น ให้ถือว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นว่านั้นเท่าที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

"จังหวัด" หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

"อำเภอ" หมายความว่า อำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

"ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด" หมายความว่า ข้าราชการที่ปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและได้รับเงินเดือนโดยมีอัตราเงินเดือนและตำแหน่งในงบประมาณที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดขึ้น

"ราชการส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น นอกจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด

"ข้อบัญญัติ" หมายความว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ประกาศและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๗ ในจังหวัดหนึ่งให้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๘ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น

เขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้แก่เขตจังหวัด

หมวด ๒
สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๙ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ถือเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง จังหวัดใดมีราษฎรไม่เกินห้าแสนคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ยี่สิบสี่คน จังหวัดใดมีราษฎรเกินห้าแสนคนแต่ไม่เกิน หนึ่งล้านคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้สามสิบคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินหนึ่งล้านคนแต่ไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้สามสิบหกคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินหนึ่งล้านห้าแสนคนแต่ไม่เกินสองล้านคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้สี่สิบสองคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินสองล้านคนขึ้นไป ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้สี่สิบแปดคน

ในอำเภอหนึ่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน เมื่อรวมจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากแต่ละอำเภอแล้ว จำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังไม่

เป็นไปตามเกณฑ์ตามวรรคสอง ให้ดำเนินการดังนี้ เอาจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะพึงมีได้ไปหารจำนวนราษฎรทั้งจังหวัด ได้ผลลัพธ์เท่าใดให้ถือเป็นเกณฑ์สำหรับคำนวณสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพิ่มขึ้น โดยอำเภอใดมีจำนวนราษฎรมากที่สุดให้อำเภอนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน แล้วให้เอาผลลัพธ์ดังกล่าวหักออกจากจำนวนราษฎร ของอำเภอนั้นเหลือเท่าใดให้ถือเป็นจำนวนราษฎรของอำเภอนั้นในการพิจารณาเพิ่มสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ยังขาดจำนวนอยู่ และให้กระทำการดังนี้ต่อ ๆ ไปจนได้สมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดครบจำนวน

มาตรา ๑๐ อายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา ๑๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดย่อมสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วสั่งให้ออก เมื่อปรากกว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๕) รัฐมนตรีสั่งให้ออกเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งสอบสวนแล้ว ปรากฏว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

(๖) สภาองค์การบริหาส่วนจังหวัดมีมติให้ออกจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย หรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการอันอาจเสื่อมเสียประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกจากตำแหน่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีอยู่

***(7) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมดให้ถือว่าเป็นการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542

มาตรา ๑๒ ก่อนเข้ารับหน้าที่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่า "จะรักษาไว้และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของประชาชน"

มาตรา ๑๓ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใด ๆ

มาตรา ๑๔ เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่างลงเพราะถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือวันที่มีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๕ เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง เว้นแต่อายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกตั้งขึ้นแทนตำแหน่ง

ที่ว่างก็ได้ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งได้รับเลือกตั้งแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๑๖ เมื่อมีการยุบและรวมเขตการปกครองของจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้บรรดาสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของอำเภอที่ถูกยุบหรือถูกรวมเข้าไว้ในการปกครองของจังหวัดใดเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของจังหวัดนั้นจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๗ ให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่ง และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสองคน

มาตรา ๑๘ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ลาออก ในกรณีที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลาออก ให้ยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลาออก ให้ยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ลาออก

*** (2) พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติม (แบับที่ 2) พ.ศ.2542)

(๓) ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๑๙ เมื่อตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีการเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี แทนตำแหน่งที่ว่างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง

มาตรา ๒๐ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่ช่วยประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติการตามหน้าที่และกระทำกิจการตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมาย

ในกรณีที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนที่หนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน และในกรณีที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนที่สองปฏิบัติหน่าที่แทน

มาตรา ๒๑ เมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งสองคนไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกกันขึ้นเองเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้น

มาตรา ๒๒ ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสองสมัย

ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มาประชุมเป็นการประชุมครั้งแรกภายในสิบห้าวัน นับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปี ให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนด

สมัยประชุมสามัญให้มีกำหนดสี่สิบห้าวัน แต่ถ้ามีกรณีจำเป็น ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสั่งขยายสมัยประชุมสามัญออกไปอีกได้ตามความจำเป็น ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

การปิดสมัยประชุมสามัญก่อนครบกำหนดเวลาสี่สิบห้าวันจะกระทำมิได้

มาตรา ๒๓ การประชุมตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ให้ที่ประชุมมีการเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๒ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามสมัยประชุมและเป็นผู้เปิดและปิดการประชุม

ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือประธานองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุม และเป็นผู้เปิดและปิดการประชุม

มาตรา ๒๕ เมื่อเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นสมัยวิสามัญก็ได้ หรือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอให้เปิดการประชุมสมัยสมัยวิสามัญได้

เมื่อมีเหตุต้องเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๓๖ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเรียกประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดเปิดสมัยวิสามัญเป็นการด่วน

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำคำร้องขอให้เปิดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมัยวิสามัญ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมัยวิสามัญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมัยวิสามัญให้มีกำหนดเจ็ดวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่ และให้ขยายออกไปได้อีกไม่เกินเจ็ดวัน

มาตรา ๒๖ ข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๒๗ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกคราว ต้องมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๒๘ การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษานั้นให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๙ การปรึกษาหารือในสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องเป็นกิจการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นโดยเฉพาะ ห้ามปรึกษาหารือในเรื่องนอกเหนืออำนาจหน้าที่

มาตรา ๓๐ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดย่อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะที่จะได้กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่การประชุมลับย่อมมีได้เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้องขอ หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดรวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมาประชุมร้องขอ

มาตรา ๓๑ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้

มาตรา ๓๒ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจเสนอข้อสอบถามต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงใด ๆ อันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคและให้หัวหน้าหน่วยงานราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งมาปฏิบัติหน้าที่ในเขต

จังหวัดชี้แจงข้อเท็จจริงใดๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าหน่วยงานราชการดังกล่าวชี้แจงด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในเวลาอันสมควรก็ได้

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าหน่วยงานราชการย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบคำถามเมื่อเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติหรือเกี่ยวกับนโยบายของการบริหารราชการส่วนกลางที่ยังไม่สมควรเปิดเผย

มาตรา ๓๓ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมเป็นคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดๆ อันอยู่ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ทั้งนี้กิจการหรือการสอบสวนดังกล่าว ต้องมิใช่เป็นเรื่องที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสนอข้อสอบถามต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๓๒

ให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชุดหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ให้ความเห็นชอบในการออกข้อบัญญัติชั่วคราวตามมาตรา ๕๗

มาตรา ๓๔ การประชุมของคณะกรรมการสามัญ คณะกรรมการวิสามัญและคณะกรรมการสามัญประจำสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๓๓ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ระเบียบการประชุมคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้ระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยอนุโลม

หมวด ๓
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๓๕ ให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ประกาศชื่อผู้ซึ่งได้รับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้ารับหน้าที่ตั้งแต่วันถัดจากวันที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง

ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสี่สิบแปดคน ให้ตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสี่คน

(๒) ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามสิบหกคนหรือสี่สิบสองคน ให้ตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามคน

(๓) ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยี่สิบสี่คนหรือสามสิบคน ให้ตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสองคน

ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินกิจการอันเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมติของ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือที่มีกฎหมายอื่นบัญญัติไว้

* * * มาตรา ๓๖ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) มีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๓) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมดตามมาตรา ๑๑ (๗)

(๔) พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๕) สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง

(๖) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๗) รัฐมนตรีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อมีพฤติการณ์ตามมาตรา ๗๙

(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) (๔) (๕) หรือ (๖) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งพ้นจากตำแหน่งต้องอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินกิจการต่อไปจนกว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งได้รับเลือกขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นใหม่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง และถ้าพ้นกำหนดเวลาสิบห้าวันแล้ว ไม่อาจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรัฐมนตรีเพื่อให้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

เมื่อรัฐมนตรีได้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามวรรคสามหรือนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนั้นเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อดำเนินกิจการชั่วคราว จนกว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งได้รับเลือกขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นการชั่วคราวเท่าที่จำเป็นได้จนกว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งได้รับการเลือกขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๒

* * * มาตรา ๓๗ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง

(๒) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๓) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

(๔) พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๕) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๒

* * * มาตรา ๓๘ ผู้ใดซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๖ (๗) หรือ (๘) หรือมาตรา ๓๗ (๕) จะเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตลอดอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นอีกไม่ได้ (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๒)

มาตรา ๓๙ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมาย โดยมีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ช่วย อำนาจ หน้าที่ในการสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้เป็นไปตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามลำดับที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดไว้เป็นผู้รักษาราชการแทน ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่อยู่หรือไม่สามารภปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้รักษาราชการแทน

การสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติกิจการที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมายใด ถ้ากฎหมายนั้นมิได้บัญญัติในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมอบอำนาจ โดยทำเป็นหนังสือให้รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้

มาตรา ๔๐ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติได้

เมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๑ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชา และมีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชารองจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามลำดับ

ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมาย

มาตรา ๔๒ การแบ่งหน่วยการบริหาร การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์และการอุทธรณ์ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์กรกำกับดูแลการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้ การแบ่งหน่วยการบริหารให้คำนึงถึงภาระงานและเงินรายได้ซึ่งไม่รวมเงินอุดหนุนด้วย

องค์กรกำกับดูแลการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยให้ประกอบด้วยผู้แทนนายกองค์กจรบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมาจากการเลือกกันเองในระหว่างนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนสองคน และผู้แทนปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมาจากการเลือกกันเองในระหว่างปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนสองคนด้วย

มาตรา ๔๓ เพื่อประโยชน์แก่กิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจขอยืมตัวข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นมาช่วยปฏิบัติราชการชั่วคราว โดยมีกำหนดเวลาได้ โดยเสนอเรื่องต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาคำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดของผู้นั้นก่อน และเมื่อหมดความจำเป็นแล้วให้รีบส่งตัวผู้นั้นคืนต้นสังกัด

ให้ถือว่าผู้ซึ่งมาช่วยราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เสมือนเป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ขาดจากสถานภาพเดิมและคงได้รับเงินเดือนทางต้นสังกัดเดิม

มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔
อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๔๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย

(๒) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๓) สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

(๔) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

(๕) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

(๖) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๔๙๘ เฉพาะภายในเขตสภาตำบล

(๗) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

* * * (๗ ทวิ) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542)

(๘) จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๙) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาค อาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้ เมื่อได้รับความยินยอมจากราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๗ กิจการใดเป็นกิจการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพึงจัดทำตามอำนาจหน้าที่ ถ้าองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่จัดทำ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการนั้นได้

ในกรณีที่ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้คิดค่าใช้จ่ายและค่าภาระต่างๆ ตามความเป็นจริงได้ตามอัตราและระยะเวลาที่เหมาะสม

มาตรา ๔๘ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติ

มาตรา ๔๙ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมอบให้เอกชนกระทำกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดเสียก่อน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้กระทำกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

สิทธิในการกระทำกิจการตามวรรคหนึ่ง เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไปไม่ได้

มาตรา ๕๐ การดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีลักษณะเป็นการพาณิชย์อาจทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๕๑ ข้อบัญญัติจะตราขึ้นได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๒) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติ หรือให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติ

(๓) การดำเนินการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๕๐

ในข้อบัญญัติจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือน และหรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

* * * มาตรา ๕๒ ร่างข้อบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าชื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น

การเสนอร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะต้องมีคำรับรองของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
(แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๒)

มาตรา ๕๓ ข้อบัญญัติจะใช้บังคับได้เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติและประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วสิบห้าวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินถ้ามีความระบุไว้ในข้อบัญญัตินั้นว่าให้ใช้บังคับได้ทันที ให้ใช้บังคับข้อบัญญัติในวันที่ประกาศ

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับร่างข้อบัญญัติแล้วต้องอนุมัติและประกาศภายในสิบห้าวัน ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่อนุมัติและประกาศร่างข้อบัญญัติภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัติ

ผู้ว่าราชการจังหวัดจะอนุมัติร่างข้อบัญญัติร่างข้อบัญญัติใดมิได้ถ้าเห็นว่าร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นร่างข้อบัญญัติที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือเป็นร่างข้อบัญญัติที่ออกนอกเหนืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในกรณีเช่นนั้นให้ร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

มาตรา ๕๔ เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้พิจารณาและเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติใด ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไปยังนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อลงนามแล้วส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นด้วนกับร่างข้อบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว ให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยชี้ขาด ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงนามภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคืนมา ถ้านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ลงนามภายในกำหนด เวลาดังกล่าว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามและประกาศใช้บังคับต่อไป

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปยังสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติคืนมา ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังยืนยันให้ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อย

กว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่ให้ดำเนินการประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับต่อไป

มาตรา ๕๕ เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้พิจารณาและไม่เห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมนั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมนั้นเป็นอันตกไป และให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหนังสือแจ้งความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดไปยังประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมคืนไปยังสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมคืนมา ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังยืนยันไม่เห็นด้วยด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่ให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่างเพิ่มเติมเป็นอันตกไป

มาตรา ๕๖ ข้อบัญญัติให้ใช้บังคับได้ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัดนั้น

ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดและกระทรวงมหาดไทยจัดให้มีข้อบัญญัติที่ประกาศใช้บังคับแล้วไว้ ณ ที่ทำการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและกรมการปกครอง เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้

มาตรา ๕๗ ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ทันท่วงทีมิได้ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติชั่วคราวได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสามัญประจำสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และเมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วให้ใช้บังคับได้

ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคราวต่อไป ให้นำข้อบัญญัติชั่วคราวนั้นเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่ออนุมัติ และเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอนุมัติแล้ว ให้ใช้ข้อบัญญัติชั่วคราวนั้นเป็นข้อบัญญัติต่อไป แต่ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่อนุมัติ ให้ข้อบัญญัติชั่วคราวนั้นเป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้ข้อบัญญัติชั่วคราวนั้น

หมวด ๕
การงบประมาณและการคลัง

มาตรา ๕๘ งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ทำเป็นข้อบัญญัติ ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่แล้วนั้นไปพลางก่อน

งบประมาณรายจ่ายจะมีได้เฉพาะในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖

(๒) กิจการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๙ ถ้าในปีใดจำนวนเงินที่ได้อนุมัติไว้ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปี ให้ทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

มาตรา ๖๐ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ในพื้นที่เขตจังหวัดที่อยู่นอกเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดเก็บเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดสรรให้สภาตำบลตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๖๑ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใดให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๖๒ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร จัดเก็บได้ในจังหวัดใด ให้ส่งมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยละห้าของภาษีที่จัดเก็บได้

มาตรา ๖๓ ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ที่ได้มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดใดให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๔ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากสถานค้าปลีกในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) น้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน และก๊าซปิโตรเลียม ไม่เกินลิตรละห้าสตางค์

(๒) ยาสูบ ไม่เกินมวนละห้าสตางค์

ราคาจำหน่ายปลีกที่เพิ่มขึ้นตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือว่าเป็นการต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด

มาตรา ๖๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละสิบของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภทสำหรับในพื้นที่เขตจังหวัดที่อยู่นอกเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร

(๒) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

(๓) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

ในการเสียภาษีอากรตามมาตรานี้ เศษของหนึ่งบาทให้ปัดทิ้ง

ภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามมาตรานี้ ให้ถือเป็นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๖๗ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้กำหนดเป็นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้นจากอัตราที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรสำหรับในพื้นที่เขตจังหวัดที่อยู่นอกเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ประมวลรัษฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละศูนย์ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเก็บในอัตราร้อยละศูนย์

(๒) ในกรณีที่ประมวลรัษฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราอื่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด

เก็บหนึ่งในเก้าของอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากร

ภาษีมูลค่าเพิ่มที่เก็บเพิ่มขึ้นตามมาตรานี้ ให้ถือเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร

มาตรา ๖๘ กิจการใดที่กฎหมายบัญญัติให้เทศบาลเป็นผู้ดำเนินการ ถ้ากิจการนั้นอยู่นพื้นที่เขตจังหวัดที่อยู่นอกเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นพนักงาน เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายนั้น และบรรดาค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับเนื่องในกิจการเช่นว่านั้น ให้ถือเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๖๙ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บค่าธรรมเนียมใดๆจากผู้ซึ่งใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้นได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๗๐ ในการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และรองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการตามกฎหมาย เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยการนั้นจะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ในการบังคับเรียกเก็บภาษีอากรค้างชำระ ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจสั่งยึดและสั่งขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบเสียภาษีอากรได้โดยมิต้องร้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือมีคำสั่ง ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้ว

วิธีการยึดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวในวรรคสองให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาด เมื่อหักค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการยึดและขายทอดตลาดและเงินภาษีอากรค้างชำระแล้ว ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สิน

มาตรา ๗๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะมอบให้ส่วนราชการ ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเรียกเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าตอบแทนหรือรายได้อื่นใด เพื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็ได้ ทั้งนี้ โดยให้คิดค่าใช้จ่ายได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นจะมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดเก็บภาษีอากรค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าตอบแทนหรือรายได้อื่นใดเพื่อราชการส่วนท้องถิ่นอื่นก็ได้ ทั้งนี้ โดยให้คิดค่าใช้จ่ายได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะมอบหมายให้เอกชนดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ยกเว้นการเรียกเก็บภาษีอากรก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๒ ทุกปีงบประมาณ ให้รัฐบาลจักสรรเงินให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเงินอุดหนุน

มาตรา ๗๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

(๒) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

(๓) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๔) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๕) รายได้จากการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๖) พันธบัตรหรือเงินกู้ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

(๗) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

(๘) เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

(๙) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้

(๑๐) รายได้อื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๗๔ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

(๑) เงินเดือน

(๒) ค่าจ้าง

(๓) เงินตอบแทนอื่นๆ

(๔) ค่าใช้สอย

(๕) ค่าวัสดุ

(๖) ค่าครุภัณฑ์

(๗) ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ

(๘) เงินอุดหนุน

(๙) รายจ่ายอื่นใดตามที่มีข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

มาตรา ๗๕ เงินเดือนและค่าตอบแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗๖ การคลัง การงบประมาณ การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การดำเนินกิจการการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและการจัดหาพัสดุและการจัดจ้าง และการให้ได้รับสวัสดิการของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในการออกระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความเป็นอิสระ ความคล่องตัวและความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วย

หมวด ๖
การกำกับดูแล

มาตรา ๗๗ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ และระเบียบข้อบังคับของทางราชการ .เพื่อการนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติการในทางที่อาจนำมาซึ่งความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ หรือระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยับยั้งการปฏิบัติการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวได้ แล้วรายงานรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ออกคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยสั่งการในเรื่องดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัดคำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗๘ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมิใช่ข้อบัญญัติได้ ในกรณีที่ปรากฏว่ามตินั้นฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ หรือระเบียบข้อบังคับของทางราชการ หรือเป็นมติที่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

คำสั่งเพิกถอนมติของผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคหนึ่งต้องแสดงเหตุผลของการเพิกถอนมตินั้นและต้องกระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติ

ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังยืนยันมติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานการยืนยันมติดังกล่าวและเหตุผลของการเพิกถอนมติของผู้ว่าราชการจังหวัดต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติยืนยันมติเดิม

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยสั่งการในเรื่องดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดละเลยไม่ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้ว่าราชการจังหวัดจะดำเนินการสอบสวนก็ได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดจะตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ดำเนินการสอบสวนก็ได้

ถ้าผลการสอบสวนปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีพฤติการณ์เช่นนั้นจริง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอให้รัฐมนตรีสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

* * * มาตรา ๘๐ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ผู้ว่าราชการจังหวัดจะรายงานเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็ได้

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรีมีอำนาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้และให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย

เมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือถือว่ามีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒)

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๑ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๒ ให้สภาจังหวัดที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้

* * * ให้สมาชิกสภาจังหวัดซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะครบสี่ปี นับแต่ว่าเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๔๙๘ (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๒)

ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามวรรคหนึ่งดำเนินการเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในระหว่างที่ยังไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามวรรคสาม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปพลางก่อน

มาตรา ๘๓ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปเป็นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๔ ให้บรรดาข้าราชการส่วนจังหวัดและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๕ ให้บรรดาข้อบัญญัติจังหวัด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติ คำสั่ง และประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัดหรือกฎหมายอื่นที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกข้อบัญญัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติ คำสั่ง และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๖ ให้ ก.จ. อ.ก.จ. วิสามัญ และ อ.ก.จ. จังหวัด ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๔๒ ใช้บังคับ ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๗ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จังหวัดใดยังมีสภาตำบลอยู่ ให้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๔๙๘ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และทรัพย์สินส่วนจังหวัดและการคลังยังคงใช้บังคับได้ต่อไปในเขตสภาตำบล สำหรับจังหวัดนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๘ ในระหว่างที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดยังมิได้มอบให้ส่วนราชการที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ ให้ส่วนราชการดังกล่าวเรียกเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมเพื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพิ่มขึ้นอีกเท่ากับอัตราตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗

การเรียกเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมของส่วนราชการตามมาตรานี้ ให้ถือว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มอบให้ส่วนราชการดังกล่าวเรียกเก็บเพื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗

มาตรา ๘๙ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
นายกรัฐมนตรี

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ นายพัฒนะ เรือนใจดี

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ประวัติการศึกษา
- นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายมหาชน) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- MINI. LL.M. (ARBITRATION)
- DIP. IN THE MANAGEMENT OF TECHNOLOGY INNOVATION AND CHANGE AT CALIFORNIA STATE UNIVERSITY OF POMONA U.S.A.

หน้าที่ปัจจุบัน
- รับผิดชอบการเรียนการสอนในภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา
- รับผิดชอบการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรในระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- กรรมการบริหารหลักสูตรปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์
- ผู้ประสานงานหลักสูตรปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาเขตตรัง
- สมาชิกสภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2 สมัย)
- กรรมการจริยธรรมในการวิจัย คณะเภสัชกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำกัด
- ผู้จัดรายการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนรายการ "รู้กฎหมายง่ายนิดเดียว" ทางคลื่น FM. 88 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- รองหัวหน้าภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผลงานทางวิชาการ (ตำรา, บทความ)

- พัฒนะ เรือนใจดี. **กฎหมายธุรกิจ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม พ.ศ. 2537.
- _____ . **ทฤษฎีองค์การและการจัดการ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม พ.ศ. 2537.

- พัฒนะ เรือนใจดี. **การประกันภัย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม พ.ศ. 2538.
- _____. **การภาษีอากร.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม พ.ศ. 2538.
- _____. **คู่มือเตรียมสอบเข้าปริญญาโทนิติศาสตร์.** กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด พ.ศ. 2538.
- _____. **กฎหมายอาญา 2.** สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2543.
- _____. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป.** สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2545.
- _____. **ข้อสังเกตบางประการจากพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาอันไม่เป็นธรรม** (บทความ) วารสารวิทยาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ ม.สงขลานครินทร์. ปีที่ 18 ฉบับที่ 2. (ก.ค.-ธ.ค.) พ.ศ. 2543. และตีพิมพ์ในวารสาร**รัฐสภาสาร** ปีที่ 50 ฉบับที่ 9 เดือนกันยายน พ.ศ. 2545
- _____. **ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ส่งผลกระทบถึงประชาชน : ศึกษากรณีการใช้ดุลพินิจของสำนักการช่าง ในเทศบาลนครทั่วภาคใต้** (บทความ) วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (NIDA) ปีที่ 41 ฉบับที่ 4 (ต.ค.-ธ.ค.) 2544. และตีพิมพ์ในวารสาร**ดุลพาห** ปีที่ 48 เล่มที่ 3 (ก.ย.-ธ.ค.) พ.ศ. 2544.
- _____. **ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนภูมิภาคใช้ และมีผลกระทบถึงราชการส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณีดุลพินิจและอำนาจผูกพันของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ที่มีผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสงขลา ปัตตานี พัทลุง ตรัง และภูเก็ต.** มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, (บทความ) วารสาร **ดุลพาห** ปีที่ 49 เล่มที่ 49 ปีที่ 1 (ม.ค.-เม.ย.) พ.ศ. 2545.
- _____. **แหวกช่องโหว่กฎหมาย (เล่ม 1).** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บุ๊กส์แบ้งค์ พ.ศ. 2544.
- _____. **แหวกช่องโหว่กฎหมาย (เล่ม 2).** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บุ๊กส์แบ้งค์ พ.ศ. 2545.
- _____. **แหวกช่องโหว่กฎหมาย (เล่ม 3).** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บุ๊กส์แบ้งค์ พ.ศ. 2546.

ผลงานการวิจัย

- พัฒนะ เรือนใจดี. **ศาลรัฐธรรมนูญ (The constitution court).** กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2537.
- _____. **Reorganization กรณีศึกษาองค์การเภสัชกรรม.** กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. 2537.

- พัฒนะ เรือนใจดี. **ผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงระหว่างประเทศของการลักลอบขนสินค้ารายย่อยตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย** ศูนย์ศึกษาเพื่อพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (อินโด-มาเลย์-ไทย) IMT-GT Studies Center มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2542 (วิจัยร่วม)
- _____. **ผลกระทบจากนโยบายการเงินระหว่างประเทศของมาเลเซียต่อการค้าและการลงทุนในเขตพื้นที่โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายฯ : กรณีศึกษามาตรการรักษาระบบการเงินอิสระ** ศูนย์ศึกษาเพื่อพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (อินโด-มาเลย์-ไทย) IMT-GT Studies Center. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2542 (วิจัยร่วม)
- _____. **ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ส่งผลกระทบถึงประชาชน : ศึกษากรณีการใช้ดุลพินิจของสำนักการช่าง เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา** มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2542.
- _____. **ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ส่งผลกระทบถึงประชาชน : ศึกษากรณีการใช้ดุลพินิจของสำนักการช่าง ในเทศบาลนครทั่วภาคใต้** มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2544.
- _____. **ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนภูมิภาคใช้ และมีผลกระทบถึงราชการส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณีดุลพินิจและอำนาจผูกพันของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ที่มีผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสงขลา ปัตตานี พัทลุง ตรัง และภูเก็ต.** มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2545.
- _____. **ปัญหาการใช้ดุลพินิจและอำนาจผูกพันที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคใช้ และส่งผลกระทบกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคใต้ตอนล่าง**, 2546.